

Vlaams
Parlement

stuk **2066** (2012-2013) – Nr. 1
ingediend op 17 mei 2013 (2012-2013)

Ontwerp van decreet

betreffende het Onderwijs XXIII

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet d.d. 14 december 2012.....	103
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	145
Advies van de Vlaamse Onderwijsraad	151
Advies van het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming Syntra Vlaanderen	170
Protocol nr. 555 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de vergaderingen van het overkoepelend onderhandelingscomité vrij gesubsidieerd onderwijs op 26 februari, 5, 19, 21, 26 en 28 maart en 16 april 2013	177
Protocol nr. 787 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de gemeenschappelijke vergaderingen van sectorcomité X en van onderafdeling “Vlaamse Gemeenschap” van afdeling 2 van het comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten op 26 februari, 5, 19, 21, 26 en 28 maart en 16 april 2013	193
Protocol nr. 54 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de vergaderingen van het Vlaams onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs op 26 februari, 19 en 26 maart 2013	209
Protocol nr. 44 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de vergaderingen van het Vlaams onderhandelingscomité voor de basiseducatie op 26 februari, 5, 21, 26 en 28 maart 2013	219
Voorontwerp van decreet d.d. 19 april 2013	227
Advies van de Raad van State	297
Ontwerp van decreet	329
Bijlage bij de memorie van toelichting: Jongeren- en kindeffectrapportage (JoKER)	389

MEMORIE VAN TOELICHTING

Decreet betreffende het onderwijs XXIII

I. ALGEMENE INLEIDING

1. Inleiding

Het voorliggende voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII heeft als operationele doelstelling een reeks aanvullingen en actualisaties te doen aan de bestaande onderwijsdecreten met de bedoeling om:

- een aantal verduidelijkingen te geven met betrekking tot bestaande decretale bepalingen in thema- en niveaudecreten;
- uitvoering te geven aan de conceptnota rond talenbeleid: Samen taalgrenzen verleggen; (Vlaams Parlement, 2011-2012, Stuk 1346, nr. 1-7 november 2011, nr. 2-7 november 2011 en nr. 3-3 januari 2012)
- een aantal aanpassingen aan de regelgeving hoger onderwijs in het kader van een reeks vereenvoudigingen en een modernisering van het algemeen toezicht;
- een aantal bepalingen te vereenvoudigen of uit te voeren in het kader van de beleidsnota en beleidsbrieven onderwijs.

Het voorontwerp van decreet is onderverdeeld in niveaugebonden hoofdstukken voor het basisonderwijs, het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en het volwassenenonderwijs, het hoger onderwijs. Verder is er een hoofdstuk betreffende de twee decreten rechtspositie en een hoofdstuk rond het decreet kwaliteit.

2. Adviezen VLOR, SERV, SYNTRA

Het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII werd principieel goedgekeurd op de zitting van de Vlaamse Regering van 7 december 2012 met het oog op een adviesaanvraag bij de VLOR, de SERV en het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming-Syntra Vlaanderen enerzijds en met het oog op de onderhandelingen met de sociale partners anderzijds.
(VR 2012 0712 DOC.1251 en 1412)

De VLOR gaf advies op 24 januari 2013. De SERV heeft op 21 januari 2013 een adviesbrief opgesteld. Het Vlaams Agentschap voor Ondernemersvorming-Syntra Vlaanderen heeft op 25 januari 2013 eveneens een advies gegeven.

2.1. Voor de deelthema's die behouden zijn in het decreet betreffende het onderwijs XXIII, zijn de reactie op de adviezen van de VLOR, SERV, Syntra opgenomen bij de verschillende artikelen. Een onderwijsdecreet bestaat uit een honderdtal deelthema's en de reacties op de adviezen zijn beter leesbaar in één geïntegreerd geheel

2.2. Een onderwijsdecreet ondergaat ook veel wijzigingen naar aanleiding van de adviezen en de onderhandelingen met de sociale partners. Sommige thema's zijn volledig geschrapt, waardoor de adviezen niet meer ter zake zijn.

Voor het decreet betreffende het onderwijs XXIII gaat het om de bepalingen

- in zake extra uren Nederlands en het optreden van de klassenraden inzake taal, voor het basisonderwijs; en
- in zake programmatie en clustering in het volwassenenonderwijs.

2.3. Een aantal deelthema's uit de adviezen worden niet behandeld in het kader van het decreet betreffende het onderwijs XXIII, maar in andere overlegorganen of andere decreten.

3. Advies Raad van State

De Raad van State heeft advies nummer 53.213/1 uitgebracht met als datum 16 mei 2013.

1.1. Algemene opmerkingen

1. Taalbepalingen

Er komen verschillende thema's rond taal aan bod in het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII. Er zijn bepalingen met betrekking tot de screening van het niveau van de onderwijstaal van de leerling die voor het eerst in het gewoon lager onderwijs instroomt, het taaltraject en het taalbad van deze leerling. Er zijn de artikelen met betrekking tot het verplicht onderricht van het leergebied Frans in het gewoon lager onderwijs en facultatieve taalinitiaties in het Frans, Engels en Duits in het gewoon basisonderwijs. Er is ook de mogelijkheid om extra taallessen Nederlands te geven aan leerlingen in het voltijds gewoon secundair onderwijs die door een onvoldoende kennis van de onderwijstaal niet in staat zijn om de lessen in voldoende mate te volgen. Verder is er ook nog de screening van het niveau van de onderwijstaal van de leerling die voor het eerst in het gewoon secundair onderwijs instroomt, en behoort derhalve ook tot de aangelegenheid onderwijs. Tenslotte zijn er de bepalingen aangaande de mogelijkheid om bepaalde vakken in respectievelijk het voltijds secundair onderwijs, het deeltijds secundair beroepsonderwijs en de leertijd voor maximaal 20% in het Frans, Engels of Duits aan de leerlingen aan te bieden.

Aangezien al die bepalingen betrekking hebben op de aangelegenheid onderwijs in de zin van artikel 127, §1, eerste lid, 2°, van de Grondwet, is de conclusie dan ook dat de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is om deze bepalingen aan te nemen, ook voor zover zij van toepassing zijn in de faciliteitengemeenten en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

2. Legaliteitsbeginsel

De Raad van State stelt vast dat er voor een paar thema's een problematische delegatie is van de decreetgever naar de Vlaamse Regering. Het gaat enkel om de bepalingen omtrent de kwaliteitsstandaard bij het CLIL-onderwijs. (III.34, III.65, III.68)

In de artikelen en in de memorie wordt verduidelijkt dat het om een strikte delegatie gaat, waarbij alle essentiële bepalingen in het decreet opgenomen zijn. Er is dus geen ruimte voor de Vlaamse Regering om andere, nieuwe, meer voorwaarden op te nemen dan opgenomen in de betrokken artikelen in het decreet.

3. Vrijheid van onderwijs

3.1. Huisonderwijs

Het voorontwerp bevat een aantal bepalingen met nieuwe regels voor het “huisonderwijs”. Deze bepalingen hebben voornamelijk tot doel om de kwaliteit van het huisonderwijs op een meer effectieve en efficiënte wijze op te volgen, onder meer via de examencommissie en de onderwijsinspectie. Aangezien deze bepalingen een verdere inperking van de vrijheid van onderwijs kunnen inhouden, rijst de vraag of deze bepalingen in overeenstemming zijn met artikel 24, §1, van de Grondwet.

In de memorie van toelichting wordt op omstandige wijze verwezen naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, inzonderheid de arresten nr. 107/2009 van 9 juli 2009 en nr. 168/2009 van 29 oktober 2009. Deze arresten hebben betrekking op het decreet van de Franse Gemeenschap van 25 april 2008 ‘tot vaststelling van de voorwaarden om te kunnen voldoen aan de leerplicht buiten het onderwijs georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap.

Op basis van die omstandige memorie van toelichting besluit de Raad van State dat de bepalingen die betrekking hebben op het huisonderwijs, in overeenstemming zijn met artikel 24, §1, van de Grondwet.

3.2. Programmatie secundair onderwijs

De bepalingen met betrekking tot de programmatie en de overheveling van scholen en structuuronderdelen in het gewoon secundair onderwijs bevatten voldoende bepalingen op decreetsniveau, maar ook een aantal delegaties naar de Vlaamse Regering. In het decreet zelf worden de essentiële bepalingen al vastgelegd. Zo is naast andere voorschriften, decretaal ondermeer voorzien dat bij de programmatie van structuuronderdelen er een viervoudig onderscheid gemaakt :

- 1° het structuuronderdeel is niet programmeerbaar;
- 2° het structuuronderdeel is vrij programmeerbaar;
- 3° het structuuronderdeel is programmeerbaar mits aan bepaalde voorwaarden is voldaan;
- 4° het structuuronderdeel is programmeerbaar mits goedkeuring door de Vlaamse Regering.

De Raad van State is dan ook van oordeel dat de bepalingen rond programmatie en overheveling niet strijdig zijn met artikel 24, §1, van de Grondwet.

4. Kosteloze toegang tot het onderwijs

Het voorontwerp van decreet bevat verschillende bepalingen die te maken hebben met de kosteloze toegang tot het onderwijs. Het gaat om de volgende thema's :

- de wijziging in één van de gevallen waarbij een cursist een verminderd inschrijvingsgeld moet betalen voor een opleiding in een Centrum voor Volwassenenonderwijs, namelijk wanneer de cursist gedurende de voorafgaande schooljaren een opleiding heeft gevolgd in een Centrum voor Basiseducatie. De wijziging houdt onder

meer in dat de vermindering niet meer geldt voor cursisten die doorstromen naar een opleiding van het hoger beroepsonderwijs of de specifieke lerarenopleiding in een Centrum voor Volwassenenonderwijs;

- een financiële bijdrage die houders van een buitenlands studiebewijs moeten betalen voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning en de niveaugelijkwaardigheid van een buitenlands studiebewijs dat overeenkomt met een studiebewijs uitgereikt in het Vlaams onderwijs, als administratiekosten;
- bij de artikelen hoger onderwijs worden wijzigingen aangebracht in de bepalingen die het inschrijvingsgeld regelen. Er wordt een lineaire regeling ingevoerd die geldt voor alle instellingen en waarbij de differentiatie tussen niet-beurstariefstudenten, bijna-beursstudenten en beurstariefstudenten wordt gehandhaafd.

De Raad van State is van oordeel dat er voor deze drie punten geen juridische bezwaren zijn.

De Raad van State geeft voor de studiegelden wel een aandachtspunt mee, voor het geval er in de toekomst nog wijzigingen zouden aangebracht worden aan de inschrijvingsgelden in het hoger onderwijs.

De oorspronkelijk voorgestelde tekst in zake inschrijvingsgeld wordt behouden. Het nominale bedrag is niet van die aard dat het de toegankelijkheid van de beurstariefstudenten in het gedrang kan brengen. Daarenboven is het aantal beurstariefstudenten die minder dan 53 studiepunten opnemen, eerder beperkt. Voor de overgrote meerderheid van de beurstariefstudenten verandert de hoogte van het studiegeld weinig.

Er moet wel op worden gewezen dat bij de beoordeling door het Grondwettelijk Hof van de verhoging van het studiegeld voor de specifieke lerarenopleidingen naar aanleiding van de inbedding ervan in de *bachelor-master*-structuur, uitdrukkelijk rekening werd gehouden met “de omstandigheid dat de bestaande afwijkingen waarin ten gunste van beursstudenten en bijna-beursstudenten is voorzien, onverkort blijven gelden”. (Arrest 105/2008, Grondwettelijk Hof) In de bepalingen van het ontwerp van het onderwijsdecreet XXIII wordt die afwijkende regeling ten gunste van beurstariefstudenten en bijna-beursstudenten weliswaar gehandhaafd, maar wordt in sommige gevallen het studiegeld voor de beurstariefstudenten aanzienlijk verhoogd en zelfs bijna verdubbeld, bijvoorbeeld voor beurstariefstudenten die minder dan 54 studiepunten opnemen. Een dergelijke verhoging staat veeleer op gespannen voet met de voormelde standstillverplichting. Het gegeven dat, zoals in de memorie van toelichting wordt uiteengezet, “de vereenvoudiging van het systeem voor de grote meerderheid van studenten geen verhoging van de studiegelden mag teweegbrengen”, verantwoordt nog niet waarom vanuit het oogpunt van de toegang tot het onderwijs voor de veeleer kwetsbare groep van beurstariefstudenten in een aantal gevallen een aanzienlijke verhoging wordt doorgevoerd

3. Legistiek

Alle technische opmerkingen zijn opgenomen in het gewijzigde voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII. Dit houdt ondermeer wel in dat de artikelen secundair en hoger onderwijs bijna allemaal vernummerd zijn.

2 Bijzondere opmerkingen

2.1. Leerplannen levensbeschouwing (II.22, II.23, III.31, III.59, VI.3, VI.15, VII.3)

In deel 15.2 van het advies geeft de Raad van State aan dat uit artikel 24, §3, van de Grondwet al volgt dat het volledige programma, dus ook de levensbeschouwelijke vakken, moeten voldoen aan de internationale en grondwettelijke beginselen in zake rechten van de mens en rechten van het kind.

De bepalingen gaan verder, wanneer ze zeggen dat deze leerinhouden ook rekening moeten houden met de bij decreet bekrachtigde eindtermen en ontwikkelingsdoelen.

De decreetgever heeft de toets aan de eindtermen en ontwikkelingsdoelen welbewust anders uitgewerkt dan de toets aan de andere grondrechten. Waar de leerplannen “in overeenstemming” moeten zijn met de mensenrechten en kinderrechten, wordt gezegd dat ze de eindtermen en ontwikkelingsdoelen moeten “respecteren”. Hiermee wordt erkend dat het inderdaad mogelijk is dat er tussen enerzijds leerinhouden levensbeschouwing en anderzijds eindtermen of ontwikkelingsdoelen een tegenspraak is. Deze hoeft niet te worden opgelost door de inhouden levensbeschouwing op te geven, maar er mag geen onmogelijkheid worden geschapen voor de school om de eindtermen te realiseren.

2.2. CLIL-projecten (III.34, III.65, III.68)

Voor de delegatie aan de Vlaamse Regering met betrekking tot de kwaliteitsstandaard, zie hierboven het punt 2.

De verwijzing naar Brussel en de brede Vlaamse Rand wordt geschrapt, zoals gevraagd door de Raad van State.

2.3. Deeltijds kunstonderwijs (IV.1 tot en met IV.7)

Het is erg onzeker of het niveaudecreet deeltijds kunstonderwijs kan starten vanaf het schooljaar 2014-2015. Voor de einddatum van een aantal projecten in het deeltijds kunstonderwijs wordt dan ook ingeschreven dat er een verlenging is tot de Vlaamse Regering een nieuwe einddatum voor de projecten bepaalt.

De technische opmerking van de Raad van State over de projecten “professionalisering in zake muzische vorming” wordt volledig opgevolgd. (IV.2)

2.4. Examencommissie taalexamens Volwassenenonderwijs (IV.11)

Om tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Raad van State wordt de memorie van toelichting en het betrokken artikel aangepast.

2.5. Hoger onderwijs

De Raad van State maakt een opmerking inzake de inschaling van sommige functies als hoogleraar (V.11). Er zijn drie decretale mandaten: algemeen directeur, bibliothecaris en departementshoofd. Twee van deze mandaten worden toegekend zonder

tijdsbeperking, waarvoor er in onderhavig artikel een regeling is voorzien. De functie van departementshoofd wordt daarentegen uitgeoefend bij mandaat voor hernieuwbare periodes van vier jaar (mandaat met een beperkte duur). Door de tijdelijkheid van het mandaat is er voor het mandaat van departementshoofd geen gelijkaardige regeling als voor personeelsleden met het mandaat van algemeen directeur of bibliothecaris opgenomen. Derhalve is het geheel van decretale mandaten gevat door artikel V.11.

Voor het reeds aangesteld personeel bij de regeringscommissarissen wordt het voordeligere regime behouden (V.30). De Raad van State merkt op dat er door de voorgestelde regeling een ongelijke behandeling gecreëerd wordt tussen de verschillende personeelsleden van het college van commissarissen, naargelang het personeel in dienst trad voor of na de inwerkingtreding van de ontworpen bepaling. De memorie van toelichting moet aangevuld worden met een verantwoording waarom een voordelige regeling voor de reeds aangestelde personeelsleden wordt behouden. Voor het zeer beperkt aantal personeelsleden die al jarenlang deze opdracht bij de diensten van het college van regeringscommissarissen hebben, is in zake deze toelage een verwachtingspatroon gecreëerd. Zij zijn destijds ook aangeworven met dit patroon voor ogen. Er zijn dan ook geen dwingende redenen om deze toelage niet toe te kennen aan dit kleine aantal personeelsleden. De memorie van toelichting is aangevuld met de verantwoording.

De terugwerkende kracht van een aantal bepalingen (V.40, V.78) is zoals gevraagd door de Raad van State, geschrapt. Het oorspronkelijke artikel V.16 is geschrapt. De terugwerkende kracht in artikel V.79 is behouden. De desbetreffende commissarissen oefenen effectief toezicht uit vanaf begin 2013.

Voor de samenstelling van de Raad van betwistingen van de studievoortgang is de memorie en het decreet aangepast (V.54). Ingeval de voordrachtprocedure het niet mogelijk maakt om aan de verplichting te voldoen binnen een periode van 3 maanden na het vacant verklaren van het mandaat, dan kan de Vlaamse Regering, op voordracht van de minister onder wiens bevoegdheid de Raad functioneert, zelf een lid benoemen of op basis van de motivering van de voordrachtinstantie een afwijking toestaan op grond van de aanspraken en verdiensten van de voorgedragen kandidaat van het andere geslacht.

Bij een hernieuwing van een of meer mandaten wordt, zolang het quotum niet gerealiseerd is, een kandidaat van het ondervertegenwoordigde geslacht aangewezen. Ingeval leden verhinderd zijn om effectief te zetelen volgens de vooropgestelde quota omwille van niet beschikbaarheid of andere onverenigbaarheden, kan de zitting van de Raad wel doorgaan om de continuïteit en een snelle rechtsbedeling niet te verhinderen.”

De Raad van State heeft bij artikel V.61 een verduidelijking gevraagd. Bij het onderzoek van de vrijstelling van de specifieke vooropleidingseisen past het instellingsbestuur de bepalingen en de principes van het Verdrag van de Raad van Europa en de Unesco betreffende de erkenning van diploma's hoger onderwijs in de Europese Regio, opgemaakt in Lissabon op 11 april 1997. In het voorontwerp van decreet is nu uitdrukkelijk verwezen naar de van toepassing zijnde bepalingen, nl. de hoofdstukken III, IV, V, VI, VII en IX van het verdrag.

2.6. Onderwijspersoneel, leden onderwijsinspectie en de beginselen inzake de rechten van de mens (VI.3, VI.15, VII.3)

De Raad van State merkt op dat het opleggen van de verplichting om de internationale en grondwettelijke beginselen in zake de rechten van de mens en de rechten van het kind te respecteren overbodig is, omdat die verplichting inherent is aan die beginselen. Verder merkt de Raad op dat de inhoud van die beginselen in kader van onderwijs niet altijd even duidelijk is en dat ze voor zover ze tot de ambtsplichten zouden behoren, zo nauwkeurig mogelijk moeten geformuleerd worden.

Het gaat in deze om een sluitstuk bij de bepalingen in verband met de leerplannen. De leerplannen dienen in overeenstemming te zijn met de rechten van de mens en de rechten van het kind. Het gaat hierbij onder meer over het Europees Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en het VN-Verdrag van 20 november 1989 inzake de rechten van het kind. Opdat deze beginselen in de praktijk worden toegepast, is het nodig dat ook de personeelsleden die in hun opdracht beschikken over enige vrijheid, deze humanitaire beginselen eerbiedigen. De verschillende mensenrechtenverdragen zijn niet van aard dat ze nauwkeurig in ambtsverplichtingen kunnen worden vertaald. Niettemin is de decreetgever van mening dat ze wel degelijk tot de ambtsverplichtingen van ieder personeelslid behoren. De rechtspositieregeling bevat momenteel reeds ambtsverplichtingen die algemeen omschreven zijn. (bijvoorbeeld. artikel 11 van het decreet rechtspositie personeel gesubsidieerd onderwijs)

De betrokken artikelen blijven ongewijzigd. In de memorie van toelichting wordt wel zo nauwkeurig mogelijk een overzicht gegeven van de internationale verdragen die de betrokken rechten van de mens en het kind bevatten.

II. VOORNAAMSTE BEPALINGEN

Basisonderwijs

Toelatingsvoorwaarden lager onderwijs.

In de huidige regelgeving is één van de mogelijkheden om te voldoen aan de toelatingsvoorwaarden voor het gewoon lager onderwijs: een bewijs van genoten onderwijs gedurende het voorafgaande schooljaar in een Nederlandstalige lidstaat van de Nederlandse Taalunie. Aangezien ook buiten de lidstaten van de Nederlandse Taalunie nog situaties zijn waarin een kind Nederlandstalig onderwijs kan volgen, wordt de voorwaarde uitgebreid tot een bewijs van genoten Nederlandstalig onderwijs in de wereld.

Een tweede wijziging heeft te maken met het tijdstip waarop de taalproef afgenomen moet zijn. Er wordt in de regelgeving toegevoegd dat in de toekomst de taalproef in principe tegen de eerste schooldag van september en uiterlijk binnen 30 kalenderdagen na de eerste aanwezigheid van de leerling in het gewoon lager onderwijs moet afgenomen zijn.

Niet benoeming in sommige lestijden.

Voor een aantal lestijden, die niet benoembaar zijn, is niet expliciet gespecificeerd dat deze niet in aanmerking komen voor vacant verklaring en dat het schoolbestuur er in geen geval een personeelslid kan in vast benoemen of muteren.

Door een aantal artikelen wordt dit nu verduidelijkt in samenhang met het secundair en het volwassenenonderwijs en de twee decreten rechtspositie voor het onderwijspersoneel.

Screening niveau onderwijstaal, taaltraject en taalbad.

Voor elke leerling die voor het eerst in het gewoon lager onderwijs instroomt, voert de school een verplichte screening uit die nagaat wat het niveau van de leerling inzake de onderwijstaal is. Het betreft hier in geen geval een toelatingsvoorwaarde. Voor leerlingen die zich inschrijven in een lagere school (die dus niet doorstromen vanuit het eigen kleuteronderwijs, maar bijv. uit een andere school of uit het buitenland komen of nog geen kleuteronderwijs gevolgd hebben) kan de screening dus niet voorafgaand aan de inschrijving in deze lagere school gebeuren.

Indien de resultaten van deze screening daar aanleiding toe geven, voorziet de school een taaltraject dat aansluit bij de beginsituatie en de specifieke noden van de betrokken leerling inzake de onderwijstaal.

Voor leerlingen die bij de eerste instroom in het gewoon lager onderwijs de onderwijstaal onvoldoende beheersen om de lessen te kunnen volgen, kunnen scholen een taalbad organiseren. Met taalbad wordt bedoeld voltijdse en intensieve onderwijsactiviteiten die tot doel hebben de leerling door onderdompeling in de onderwijstaal deze onderwijstaal te laten verwerven in functie van een snelle integratie in de reguliere onderwijsactiviteiten.

Vreemde talenonderwijs.

In het kader van het vreemde talenonderwijs worden er twee wijzigingen aangebracht: vervroegd onderwijs Frans en vreemde taleninitiatie.

Voorafgaand aan het formeel talenonderwijs Frans kan vreemde taleninitiatie, net zoals dit nu ook het geval is, aangeboden worden vanaf het begin van het gewoon basisonderwijs. Er wordt hier gespecificeerd dat vreemde taleninitiatie, naast het Frans dat eerst aangeboden moet worden, in het basisonderwijs initiatie in het Duits en Engels moet zijn.

Voortaan is het in Vlaanderen mogelijk Frans ook vanaf de tweede graad aan te bieden, wanneer de leerlingen de onderwijstaal voldoende onder de knie hebben. Dit geeft scholen de mogelijkheid om vier jaar te werken aan de eindtermen Frans in plaats van twee. De school beslist zelf vanaf welk jaar - weze het ten vroegste vanaf het derde leerjaar - ze Frans in het lager onderwijs aanbiedt, op voorwaarde dat de leerlingen de onderwijstaal voldoende onder de knie hebben. De eindtermen Frans blijven ten gevolge van deze regelgeving ongewijzigd.

Schoolveranderen.

Bij een schoolverandering in de loop van het schooljaar is de nieuwe inschrijving voortaan rechtsgeldig vanaf de dag waarop de directie van de nieuwe school de schoolverandering schriftelijk heeft medegedeeld.

Basis- en secundair onderwijs

Huisonderwijs.

Ouders kunnen in functie van hun kind voor een bepaalde vorm van huisonderwijs kiezen. Om een helder kader te schetsen en de kwaliteit van het huisonderwijs te waarborgen, is het noodzakelijk de regelgeving op een aantal punten te verduidelijken en nieuwe elementen toe te voegen. De aanpassingen situeren zich op het vlak

van terminologie, instapdatum, controle op het huisonderwijs en een kwaliteitscontrole via de Vlaamse examencommissie.

Het huisonderwijs wordt nu duidelijk gedefinieerd als het onderwijs dat verstrekt wordt aan leerplichtigen van wie de ouders beslist hebben om hen niet in te schrijven in een door een Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school. Verder heeft huisonderwijs betrekking op het onderwijs dat aan een leerplichtige wordt verstrekt in bepaalde gemeenschapsinstellingen voor observatie en opvoeding en in onthaal- en oriëntatiecentra en in de observatiecentra, ressorterend onder de bijzondere jeugdbijstand.

Correcties in zake regelgeving inschrijvingen.

Voor het tweetalige gebied Brussel Hoofdstad wordt verduidelijkt dat ook bij het innemen van vrijgekomen plaatsen in het kader van een aanmeldingsprocedure er rekening moet worden gehouden met de specifieke bepaling dat een Nederlandstalige leerling die ook een GOK-leerling is, niet wordt meegeteld voor het behalen van het percentage van minstens 55% Nederlandstalige leerlingen op schoolniveau.

Verder wordt verduidelijkt voor het tweetalige gebied Brussel Hoofdstad dat de groep kinderen van personeelsleden van de school, een prioritair te ordenen groep is vóór de kinderen met minstens één ouder die het Nederlands in voldoende mate machtig is.

Leerplannen levensbeschouwing.

De leerplannen levensbeschouwing worden, in tegenstelling tot de andere leerplannen, niet door de Vlaamse Regering goedgekeurd. In die stand van zaken blijft een potentieel conflict met andere grondrechten in feite onopgelost. Hetzelfde geldt voor een mogelijk conflict met de geldende eindtermen en ontwikkelingsdoelen.

De bedoeling van deze decreetsaanpassingen is een beter evenwicht te vinden tussen de in het geding zijnde rechten en plichten. De uitoefening van de vrijheid van godsdienst en levensbeschouwing dient altijd aan bepaalde grenzen te voldoen. Die grens ligt daar waar de uitoefening ervan een andere vrijheid op bovenmatige wijze zou bemoeilijken. Alle grondwettelijke rechten en vrijheden vormen een samenhangend geheel, waarbij geen van die rechten bij voorbaat primeert op andere.

Secundair onderwijs

Extra taallessen Nederlands.

Een schoolbestuur kan voor leerlingen in het voltijds gewoon secundair onderwijs die door een onvoldoende kennis van de onderwijstaal niet in staat zijn om de lessen in voldoende mate te volgen en al of niet uit het onthaalonderwijs tot maximaal drie uren extra taallessen Nederlands per week organiseren. Deze extra taallessen Nederlands komen bovenop het leerprogramma van het structuuronderdeel waarin de leerling is ingeschreven en de reguliere mogelijkheden waarover het schoolbestuur beschikt om de taalachterstand van de leerling weg te werken. De extra taallessen beogen de taalachterstand op een zo kort mogelijke termijn weg te werken.

De toelatingsklassenraad of de begeleidende klassenraad, al naargelang het geval, beslist om een leerling te verplichten tot maximaal drie uren extra taallessen Nederlands per week.

Voor de leerlingen die verplicht worden tot maximaal drie uren extra taallessen Nederlands per week voorziet de school in een doelgericht aanbod. De school kan dat

aanbod zelf organiseren of daarvoor samenwerken met andere scholen waarbij leerlingen van verschillende scholen kunnen worden samengebracht.

De duur van de extra taallessen Nederlands tijdens een schooljaar is afhankelijk van de evaluatie door de begeleidende klassenraad van de studievoortgang van de betrokken leerling.

Leerlingenstages.

Stage wordt een verplicht onderdeel van het minimum lessenrooster voor alle derde graadsopleidingen TSO en BSO. In de sectorconvenanten onderwijs en bedrijfssector, maar ook uit het VESOC-loopbaanakkoord, blijkt de bereidheid van sectoren en werkgevers om voldoende stages ter beschikking te stellen en samen met de onderwijsverstrekkers te werken aan de kwaliteit van de stages.

De ingangsdatum van deze nieuwe regelgeving zal later door de Vlaamse Regering bepaald worden.

Vreemde talenonderwijs.

Er wordt een uitbreiding van het talenaanbod voorzien voor het secundair onderwijs, waarbij aan scholen de vrijheid wordt gegeven om alle officiële talen van de Europese Unie, evenals Chinees, Hindi en Russisch aan te bieden. Uiteraard zal een school van deze mogelijkheid slechts gebruik maken mits daar lokaal een draagvlak voor is.

CLIL.

Met CLIL wordt bedoeld het les geven in een vreemde taal van een bepaald niet-taalvak. (Voorbeeld: Toerisme in het Engels) De regelgeving voorziet dat in de toekomst maximum 20% van de niet-taalvakken via CLIL kan aangeboden worden. CLIL moet berusten op een vrijwillige keuze van de ouders van de leerling. Dit houdt in dat de school enkel aan die leerlingen van wie de ouders er expliciet en schriftelijk voor kiezen dat de leerling het CLIL traject gedurende het volledige schooljaar volgt en na positief advies van de klassenraad voor die betrokken leerling, CLIL kan aanbieden. Bijgevolg blijft een volledig Nederlandstalig traject aanwezig voor alle andere leerlingen. Er zal vooraf in overleg met de onderwijskoepels een CLIL-standaard worden ontworpen met daarin de kwaliteitscriteria waaraan scholen moeten voldoen om een CLIL-project op te starten en te behouden. In het kader van deze standaard stelt de school een actieplan op, waarin o.a. aandacht wordt besteed aan het behouden en versterken van de competenties van leerkrachten inzake CLIL-didactiek en taalvaardigheid. Een school die CLIL wil invoeren, zal er natuurlijk moeten voor zorgen dat ze personeelsleden heeft die aan de taalkennisvereisten voor de beoogde doeltaal voldoen en die de CLIL-methodiek beheersen, zoals bepaald in de kwaliteitsstandaard, zo niet zal geen toelating worden gegeven om CLIL te organiseren.

De kennis van het Nederlands van de personeelsleden die via CLIL een niet-taalvak in een andere taal zullen onderwijzen, wordt steeds gegarandeerd door de taalvereisten betreffende het Nederlands als onderwijstaal die de decreten rechtspositie nu al aan ieder personeelslid opleggen. Te allen tijde moet de school ervoor zorgen dat de kennis van de onderwijstaal prioritair blijft.

De school die van start wil gaan met de organisatie, moet dus nagaan of ze binnen haar personeelskader personeelsleden heeft (vastbenoemde of tijdelijke personeelsleden, en dan in eerste instantie diegenen met het recht op een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur) die beantwoorden aan de vereisten om een vak via CLIL te onderwijzen. Dit houdt in dat het personeelslid in eerste instantie in het bezit moet zijn van het geschikte bekwaamheidsbewijs voor het vak dat via CLIL zal worden

aangeboden en dit volgens de geldende regelgeving. Daarnaast moet het personeelslid ook over de competenties op het vlak van de CLIL-methodiek beschikken en aan de vereiste taalkennis voor de doeltaal voldoen. Het personeelslid dat aan die voorwaarden voldoet, heeft binnen het kader van de regelgeving alle rechten en plichten ten aanzien van het 'CLIL-vak', maar bouwt evenzeer rechten op die gelden voor het vak op zich, ook als dat daarna niet meer via CLIL wordt aangeboden of voor dat vak in een studierichting waar niet via CLIL wordt gewerkt. Dit geldt zowel voor de vastbenoemde personeelsleden, als voor de tijdelijke personeelsleden. (TADD en TABD).

Als de school niet beschikt over geschikte personeelsleden, kan niet onmiddellijk van start worden gegaan met CLIL. De school kan dan nagaan of ze via vorming en professionalisering een of meerdere personeelsleden aan de vereisten van de kwaliteitsstandaard kan laten beantwoorden. Het aanbieden van deze vorming of professionalisering gebeurt in het kader van de afspraken betreffende de geïndividualiseerde functiebeschrijving van die personeelsleden, zoals bepaald in de decreten rechtspositie (meer bepaald in artikel 73sexies, §3 van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs en artikel 47sexies, §3, van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs).

Bij de organisatie van CLIL moet de school ook steeds rekening houden met de rechten die vastbenoemde personeelsleden en tijdelijke personeelsleden die voor doorlopende duur aangesteld zijn verworven hebben in het vak dat de school in het Frans, Engels of Duits wil aanbieden. Dit betekent dat een school het aanbod niet kan organiseren door een vastbenoemd personeelslid voor dat vak ter beschikking te stellen wegens ontstentenis van betrekking of door de opdracht van een tijdelijk personeelslid dat voor doorlopende duur in dat vak is aangesteld, te verminderen of te beëindigen en een nieuw tijdelijk personeelslid aan te werven.

Als een tijdelijk personeelslid dat voor doorlopende duur is aangesteld in het vak dat de school wil aanbieden via CLIL, echter wel beschikt over de vereiste competenties om dat vak via CLIL te geven en een opdracht in CLIL weigert, geldt het voorgaande niet. In dat geval gelden de regels van de decreten rechtspositie die stellen dat een personeelslid dat voor doorlopende duur is aangesteld bij weigering van (een deel van) een opdracht het recht op TADD verliest op die betrekking voor de duur van het lopende schooljaar. Bij dergelijke weigering kan de school de opdracht dan ook aan een ander personeelslid aanbieden of een nieuw tijdelijk personeelslid aanwerven.

Screening kennis Nederlandse Taal.

Een goede kennis van de onderwijstaal is essentieel om met goed gevolg onderwijs te kunnen volgen en een kwalificatie te behalen. Het is belangrijk dat voor elke leerling die (voor het eerst) instroomt in het voltijds gewoon secundair onderwijs er een goede analyse gemaakt wordt van welk niveau inzake de onderwijstaal de leerling beheerst en of er nood is aan maatregelen. Ter ondersteuning van de scholen laat de overheid een toolkit ontwikkelen waarin bestaande en betrouwbare valide instrumenten zullen opgenomen worden en die scholen kan ondersteunen bij hun keuze voor een geschikt instrument.

Het betreft hier in geen geval een toelatingsvoorwaarde. Voor leerlingen die zich inschrijven in het secundair onderwijs (bijvoorbeeld uit een andere school of uit het buitenland komen) kan de screening dus niet voorafgaand aan de inschrijving in deze school gebeuren.

Overdracht van uren-leraar.

Eén van de huidige voorwaarden om uren-leraar te kunnen overdragen naar het volgend schooljaar is, dat er geen nieuwe of bijkomende terbeschikkingstellingen mogen zijn in de school. Indien de desbetreffende ter beschikking gestelde personeelsleden evenwel via het systeem van reffectatie of wedertewerkstelling terug aan de slag gaat, is er geen hinderpaal voor de overdracht van uren.

Zieke leerlingen.

Voor leerlingen die wegens ziekte of ongeval het geheel van de vorming van een schooljaar niet kunnen volgen, kan de klassenraad een spreiding van het lessenprogramma hetzij van een leerjaar over twee schooljaren hetzij van een graad over drie schooljaren, toestaan.

Maximum leeftijd voor leerlingen.

Het voltijds gewoon secundair onderwijs is in principe toegankelijk voor leerlingen die de leeftijd van 25 jaar nog niet hebben bereikt. Het kan worden gevolgd uiterlijk tot het einde van het schooljaar waarin de leerlingen de leeftijd van 25 jaar bereiken.

Terugvorderingen aan het schoolbestuur.

Elke ten onrechte uitbetaalde financiering of subsidiëring wordt teruggevorderd van het schoolbestuur. Een ten onrechte uitbetaald salarisgedeelte wordt evenwel teruggevorderd van het betrokken personeelslid indien het schoolbestuur niet verantwoordelijk is voor de onterechte uitbetaling.

Examencommissie secundair onderwijs.

Het getuigschrift bedrijfsbeheer kan continu worden behaald bij de centrale examencommissie van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie. Voor de examencommissie secundair onderwijs kan dit enkel in combinatie met een diploma secundair onderwijs én voor zover het examenprogramma de volledige leerstof bedrijfsbeheer zou bevatten, wat meestal niet het geval is. De toekenningmogelijkheid binnen de examencommissie secundair onderwijs wordt derhalve opgeheven.

Topsportleerlingen.

De aanpassingen rond topsport houden in dat de klassenraad een flexibel leertraject kan uitstippelen voor leerlingen met een topsportstatuut die buiten de topsportschool school lopen. Dit laat toe dat de betrokken leerlingen beter de combinatie topsport en schoollopen in een gewone school kunnen maken. De regeling voor topsportleerlingen bevat verschillende stappen: in eerste instantie beslist de selectiecommissie over het statuut, in tweede instantie oordeelt de betrokken sportfederatie of de lesgever die voor de talentontwikkeling worden ingezet van voldoende kwalitatief niveau is, en tenslotte beslist de klassenraad over het flexibel leertraject.

Programmaties in het voltijds en deeltijds secundair onderwijs.

Voor de programmatie van structuuronderdelen wordt vanaf 2014 met een indeling in 4 categorieën gewerkt, nl. niet-programmeerbaar aanbod, programmeerbaar aanbod mits schrapping van bestaand aanbod, beperkt programmeerbaar aanbod en vrij programmeerbaar aanbod.

Bepaalde structuuronderdelen sluiten niet of onvoldoende aan op arbeidsmarkt of hoger onderwijs of bereiden er niet of onvoldoende op voor.

Er zijn structuuronderdelen die manifest inspelen op noden in de samenleving. De overheid stimuleert de programmatie ervan door vereenvoudiging van de procedure. Wel kan ze opleggen dat in de betrokken school (of campus) reeds een bepaald aanbod aanwezig is.

Verder zijn er de structuuronderdelen die kunnen worden geprogrammeerd mits aan bepaalde voorwaarden wordt beantwoord. Er zijn programmaties flexibel toegelaten op voorwaarde van schrapping binnen de school of scholengemeenschap van een bestaand aanbod op het niveau van dezelfde of een andere graad. Anderzijds zijn er de programmaties waar er sprake is van een effectieve uitbreiding van dat aanbod.

Leren en werken

CLIL.

Ook voor het deeltijds beroepssecundair onderwijs en de leertijd wordt de mogelijkheid van een CLIL-project voorzien.

Projecten voortrajecten, brugtrajecten, arbeidsdeelname.

Voor de organisatie van de trajecten in het leren en werken wordt voorgesteld de subsidiëringstermijn te wijzigen in minimaal om de vier schooljaren. Een dergelijke periode geeft de organisatoren een bepaalde zekerheid en vermindert hun planlast.

Stage binnen het leren van het deeltijds beroepssecundair onderwijs.

Het gaat om een stage als onderwijsactiviteit binnen de component leren van het deeltijds beroepssecundair onderwijs. Het is evident dat de stage inhoudelijk moet aansluiten bij de gevolgde opleiding. Hier geldt als specifieke voorwaarde voor het deeltijds onderwijs dat de leraar of een ander personeelslid van het centrum steeds continu instaat voor de begeleiding op de stage-vloer.

Deeltijds kunstonderwijs

Tijdelijke projecten DKO.

Een aantal tijdelijke - en pilootprojecten lopen ten einde in 2013. Ze worden met dit decreet verlengd, zolang de Vlaamse Regering geen andere beslissing neemt. In de praktijk zal dit zijn tot aan de inwerkingtreding van het niveaudecreet deeltijds kunstonderwijs.

Volwassenenonderwijs

Samenwerkingsovereenkomsten met VOCVO.

In het kader van de uitvoering van de opdrachten in het volwassenenonderwijs sloot de Vlaamse Regering met het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs en met de vier pedagogische begeleidingsdiensten een samenwerkingsovereenkomst af waarvan de uitwerking inging op 1 januari 2008 of op 1 september 2008. In afwachting van een evaluatie van de samenwerking met VOCVO worden de huidige samenwerkingsovereenkomsten van de Vlaamse Regering met het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs en met het samenwerkingsverband van VOCVO en de vier pedagogische begeleidingsdiensten verlengd. De verlenging kan echter maximum twee jaar duren.

Organisatie taalexamens.

Er wordt gewerkt aan een nieuwe organisatie van de taalexamencommissie in het volwassenenonderwijs. Het is de bedoeling om één Centrum voor Volwassenenonderwijs bevoegd te maken voor de organisatie van de taalexamencommissie.

Hoger onderwijs

Vereenvoudigingen.

Vooreerst zijn er voor het hoger onderwijs een reeks vereenvoudigingen om de samenwerking tussen de instellingen en het administratief toezicht door de regeringscommissarissen vlotter te laten verlopen :

- schrappen onderverdelingen binnen de personeelsformatie,
 - schrappen controle op deelname in een bedrijf,
 - schrappen doorsturen van een fysische inventaris,
 - eenvormige beroepstermijn voor de regeringscommissaris,
 - schrappen bijkomende melding van de nevenactiviteiten personeel,
 - schrappen van goedkeuring door de Vlaamse Regering van de meerjarenbegroting,
 - schrappen overbodig besluit inzake financierbare studenten,
 - verplaatsen van de evaluatie van de medezeggenschap van studenten naar de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap,
 - overeenstemming tussen de begrotingsopmaak en de Europese ESR-procedure;
 - opheffen beroepsprocedure bij gelijkwaardigheid buitenlandse diploma's;
 - eenvormige regeling voor de registratie van studenten die geen opleiding volgen;
- Al deze aanpassingen worden gelijkvormig doorgevoerd voor de hogescholen en voor de universiteiten.

Algemeen beheerder.

De regelgeving voorziet voortaan dat het hogeschoolbestuur een personeelslid dat niet langer het mandaat van algemeen directeur opneemt, kan belasten met een opdracht van algemeen of academisch beheerder.

Doelstellingen bacheloropleidingen.

De federale wetgeving omvat voortaan geen bepalingen meer met betrekking tot de minimumduur van opleidingen hoger onderwijs. De wet koppelt wel de structuur van het onderwijs in België aan het Europees kwalificatieraamwerk.

Die federale ruimte houdt in dat Vlaanderen een volwaardige doelstelling rond bachelors kan inschrijven : de academische bacheloropleiding heeft tot doel de studenten te brengen tot een niveau van kennis en competenties eigen aan het wetenschappelijk of artistiek functioneren in het algemeen en aan een specifiek domein van de wetenschappen of de kunsten in het bijzonder met als doelstellingen het doorstromen naar een masteropleiding en het uitstromen naar de arbeidsmarkt.

Taalregeling hoger onderwijs.

Vanaf het academiejaar 2013-2014 moet een instelling een aanvraag indienen bij de Erkenningscommissie voor het aanbieden van een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding. Bij een positief oordeel van de Erkenningscommissie krijgt de instelling van rechtswege de toelating om de anderstalige bachelor- en masteropleiding te organiseren, tenzij de Vlaamse Regering binnen een vervaltermijn van 45 dagen als nog negatief oordeelt. In het kader van het opstellen van de lijst van bachelor- en masteropleidingen is het dan ook niet langer de VLUHR die hierover een advies kan

geven, maar geldt de procedure via de Erkenningscommissie. Dit wordt aangepast in het structuurdecreet.

Visitatie lerarenopleiding.

De regelgeving bepaalt dat een opleiding die niet geaccrediteerd is, niet langer diploma's mag uitreiken en ook niet langer financiering kan ontvangen. Dit wordt nu ook opgenomen voor opleidingen die enkel gevisiteerd worden, zoals de specifieke lerarenopleidingen, en waar er geen accreditatie op volgt. Een instelling hoger onderwijs, waar een specifieke lerarenopleiding niet deelneemt aan de visitatie, verliest de bevoegdheid om deze opleiding nog langer aan te bieden.

Opheffing beroepsprocedure gelijkwaardigheid buitenlandse diploma's.

De beoordeling of een buitenlandse student al of niet in staat is om een opleiding aan te vatten, is geen beoordeling over de formele gelijkwaardigheid van een diploma. Het is vaak een beoordeling van een specifiek studieprofiel van de student. Door die beoordeling te kwalificeren als een gelijkwaardigheidsbeslissing, verplicht men de instellingen om een interne beroepsprocedure te voorzien.

Het is nu de bedoeling om toelatingsbeslissingen van studenten met een buitenlands diploma buiten de formele gelijkwaardigheidsbeslissingen te houden.

Overgangsregeling voor kwaliteitszorg en accreditatie.

Er wordt voorzien in een overgangsbepaling in het geval een beperkte nieuwe visitatie noodzakelijk is om tot een positief accreditatiebesluit voor de samengevoegde opleiding te komen. Verder is voorzien in de gevolgen wanneer in de toekomst een instelling meerdere opleidingen zou willen samen voegen waarvan minimum 1 opleiding geniet van een accreditatie met beperkte geldigheidsduur.

Evenwichtige samenstelling Raad voor betwistingen studievoortgang.

Om een meer evenwichtige participatie te bevorderen mag ten hoogste twee derde van de leden van hetzelfde geslacht zijn.

Om de werking van de Raad niet te belemmeren wordt het quotum toegepast op de effectieve en plaatsvervangende leden samen en niet afzonderlijk. De quota worden toegepast op het totaal aantal leden, voorzitters en bijzitters samengenomen. Dit wil zeggen dat ten minste drie van de negen benoemde leden van een ander geslacht moet zijn.

Versterken participatie van studenten hoger onderwijs.

Het doel van de maatregelen is om studenten structureel te betrekken bij beslissingen op het niveau dat het dichtst bij hen staat, met name het niveau van de opleidingen en hen voldoende garantie bieden dat ze hun mandaat naar behoren kunnen uitoefenen. Er kunnen participatiecommissies opgericht worden. De besturen faciliteren de vertegenwoordigers van studenten in de interne en externe raden. Het bestuur stelt met betrekking tot de participatierechten een ombudsdienst aan.

Industrieel onderzoeksfonds.

Een hogeschool kan ervoor opteren om een gedeelte van de middelen ter ondersteuning van de academisering onder te brengen in het Industrieel Onderzoeksfonds, van de associatie waartoe zij behoort, indien in deze mogelijkheid voorzien is in het

algemeen onderzoeks- en samenwerkingsreglement van de associatie waartoe ze behoort. De hogeschool sluit een overeenkomst af met de associatie over de inzet van deze middelen vanuit het Industrieel Onderzoeksfonds.

Studiegelden.

Een reeks artikelen kadert binnen de vereenvoudiging van de studiegelden vanaf 2014. Er komt een lineair systeem van studiegelden waarbij alle studenten die één of meerdere inschrijvingen nemen, eenmalig eenzelfde vast bedrag betalen verhoogd met een bedrag per opgenomen studiepunt. Dit laatste bedrag is variabel en is afhankelijk van de categorie van student. (beurstariefstudent, niet-beurstariefstudent, bijna beursstudent) De verhouding tussen het vaste en studiepunt afhankelijke gedeelte moet het diplomagericht studenten stimuleren.

De bedragen zijn voor alle instellingen gelijk. Er zijn geen verschillen meer tussen hogescholen en universiteiten en ook niet meer tussen de instellingen onderling omdat de bedragen vastgelegd worden.

Praktijkassistenten hogescholen en universiteiten.

Met betrekking tot de praktijkassistenten aan de universiteiten in het universitaire kader en in het integratiekader worden de volgende bepalingen opgenomen:

- de functie van praktijkassistent wordt een aparte graad binnen het assisterend academisch personeel;
- de opdracht van praktijkassistent wordt verruimd van 'uitsluitend praktijkgebonden onderwijs' naar 'hoofdzakelijk praktijkgebonden onderwijs';
- de graad van praktijkassistent is steeds tijdelijk;
- tijdelijke praktijkassistenten in het integratiekader die op 30 september 2013 minimum 10 jaar dienstanciënniteit hebben, worden vastbenoemd als lector.

Decreten rechtspositie

Leraren Anglicaanse godsdienst.

Een aantal artikelen regulariseren de bezoldigingsregeling van leerkrachten Anglicaanse godsdienst voor het verleden. Vanaf 1 september 2013 wordt voor de leerkrachten anglicaanse godsdienst een nieuwe organieke bezoldigingsregeling van kracht die de bekwaamheidsbewijzen en de bijhorende salarisschalen indeelt.

Niet benoeming.

De decreten rechtspositie bepalen in algemene zin dat bepaalde betrekkingen niet in aanmerking komen voor vacant verklaring en bijgevolg ook niet voor een vaste benoeming. Het gaat enerzijds om betrekkingen die stelselmatig worden afgebouwd en anderzijds om betrekkingen die slechts voor beperkte duur kunnen worden ingericht. Er wordt nu voor gekozen om bij de toekenning van de middelen specifiek in de desbetreffende niveau- of themadecreten te vermelden dat de betrekkingen niet in aanmerking komen voor vacant verklaring, vaste benoeming en mutatie. Het is dus niet meer nodig om in de decreten rechtspositie algemene bepalingen rond het niet benoemen op te nemen.

Detacheringen.

De decreten rechtspositie bevatten een aantal bepalingen rond detachering van onderwijspersoneel naar tijdelijke projecten. Het decreet rechtspositie maakt een onderscheid tussen een verlof wegens opdracht en een verlof wegens bijzondere op-

dracht. De verlopen wegens bijzondere opdracht bestaan uit een reeks diverse categorieën. De verschillende soorten worden bijeengebracht in één categorie nl. projecten van de Minister van Onderwijs.

Niveau overstijgende bepaling

Financiële bijdrage voor de gelijkwaardigheid van een buitenlands diploma. De decreetgeving wordt aangepast in die zin dat de erkenningsautoriteit een financiële bijdrage kan vragen aan de houder van een buitenlands studiebewijs voor een erkenningsonderzoek. Het betreft een bijdrage aan de kostprijs voor de afhandeling van een dossier en dekt niet de totale kostprijs van een dossier, maar garandeert een kwaliteitsvol erkenningsonderzoek. Dit geldt voor het basis -, secundair -, volwassenen- en hoger onderwijs.

III. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

HOOFDSTUK II. BASISONDERWIJS

Artikel II.1,1°, II.8, II.9, II.10, II.11

Vanuit de Vlaamse Overheid worden ouders aangemoedigd om hun kinderen in te schrijven in een school die erkend, gefinancierd of gesubsidieerd is door de Vlaamse Gemeenschap. In België bestaat echter geen schoolplicht maar leerplicht. Ouders¹ kunnen met andere woorden in functie van hun kind voor een bepaalde vorm van huisonderwijs kiezen. Cijfers in dit verband tonen aan dat steeds meer leerlingen op deze manier voldoen aan de leerplicht. In antwoord op de VLOR wordt medegedeeld dat de gemaakte probleemanalyse in hoofdzaak terug te vinden is in een reeks parlementaire documenten: Vlaams Parlement, 2010-2011, Schriftelijke Vraag, nummer 31, 5 oktober 2011; Schriftelijke Vraag, nummer 152, 16 november 2011; Vlaams Parlement, 2011-2012, Schriftelijke Vraag, nummer 530, 27 april 2012; Vraag om uitleg, nummer 1086, 16 februari 2012; Vlaams Parlement, 2012-2013, Schriftelijke Vraag, nummer 85, 14 november 2012; Vraag om uitleg, nummer 1140, 6 maart 2013, e.a.

Om een helder kader te schetsen en de kwaliteit van het huisonderwijs te waarborgen, is het noodzakelijk de regelgeving voor het basis- en secundair onderwijs gelijkaardig, op een aantal punten te verduidelijken en aan te vullen.

1/ Duidelijkere terminologie.

Huisonderwijs kan georganiseerd worden in individueel verband, maar ook privéscholen vallen onder het stelsel van huisonderwijs. Dit zijn ook alle scholen, andere dan deze die door de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap of de Duitstalige Gemeenschap erkend, gefinancierd of gesubsidieerd zijn. In dit geval spreken we van collectief huisonderwijs. Tussen deze twee uitersten zijn heel wat tussenvormen mogelijk, zoals bijvoorbeeld een feitelijke vereniging van ouders die huisonderwijs organiseert of bekostigt voor een beperkte groep kinderen.

¹ De term 'ouders' wordt hier gehanteerd in overeenstemming met de definitie in de codex secundair onderwijs en het decreet basis onderwijs: "de personen die het ouderlijk gezag uitoefenen of in recht of in feite de leerling onder hun bewaring hebben".

Om al deze uiteenlopende vormen te vatten werd geopteerd om omgekeerd te werk te gaan en de term zodanig te definiëren dat alles wat niet onder huisonderwijs valt, bepaald wordt: Huisonderwijs: het onderwijs dat verstrekt wordt aan leerplichtigen van wie de ouders beslist hebben om hen niet in te schrijven in een door de Vlaamse Gemeenschap, Franse Gemeenschap of Duitstalige Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school of centrum.

Op vraag van Syntra-Vlaanderen zijn de begrippen school (basis- secundair onderwijs) en centrum (secundair onderwijs) aangepast.

Onder deze definitie vallen ook alle leerlingen die in België zijn gedomicilieerd, maar die ingeschreven zijn in een school (in België of in het buitenland) die wordt erkend door een buitenlandse overheid of waarvan de studiebewijzen gelijkwaardig zijn verklaard met de studiebewijzen uitgereikt in Vlaanderen. Op die manier voldoen zij aan de in België geldende leerplicht maar vraagt de Vlaamse onderwijsoverheid aan de ouders om hierover een verklaring in te dienen en kunnen de ouders gecontacteerd worden door de onderwijsinspectie om na te gaan of hun leerplichtige kinderen daadwerkelijk zijn ingeschreven in de betrokken school. Deze leerlingen zijn echter uitgesloten van de andere bepalingen betreffende huisonderwijs, onder meer van de verplichting om aan het examen van de examencommissie deel te nemen.

Verder wordt op dit ogenblik het onderwijs dat verstrekt wordt in bepaalde gemeenschapsinstellingen voor observatie en opvoeding en in onthaal- en oriëntatiecentra en in de observatiecentra, ressorterend onder de bijzondere jeugdbijstand, als vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 1990² gelijkgeschakeld met huisonderwijs, onder een reeks te vervullen voorwaarden. Deze gelijkgeschakeling wordt voorlopig behouden zodanig dat deze hun plaats blijven behouden binnen de mogelijkheden om aan de leerplicht te voldoen.

Ook het onderwijs dat wordt verstrekt in de federale detentiecentra te Tongeren en Everberg is met dit decreet voorlopig gelijkgeschakeld met huisonderwijs. Het federaal detentiecentrum te Tongeren werd door de federale overheid opgericht bij koninklijk besluit op 12 november 2009 in uitvoering van artikel 606 van de wet op de strafvordering. De federale wetgever heeft er bij de hervorming van de wet op de jeugdbescherming in 2006 voor gekozen het systeem van uithandengeving, te behouden. In het gesloten federaal centrum te Tongeren verblijven er dus jongeren of jongvolwassenen die uit handen zijn gegeven.

Het gesloten federaal centrum in Tongeren onderscheidt zich van het federaal detentie centrum "De Grubbe" in Everberg. Het federaal detentiecentrum De Grubbe werd bij koninklijk besluit van 1 maart 2002 opgericht voor jongens ouder dan 14 jaar die ernstige als misdrijf omschreven feiten hebben gepleegd. Zij kunnen bij wijze van voorlopige maatregel geplaatst worden in De Grubbe als er geen plaats is in een gemeenschapsinstelling. Omwille van de vrijheid beperkende opdracht van deze centra kunnen ook de jongeren die hier verblijven niet deelnemen aan de lessen in hun eigen school. Daarom voorziet de afdeling Gemeenschapsinstellingen van het Agentschap Jongerenwelzijn voor alle leerplichtige jongeren een schoolvervangend

² Besluit van de Vlaamse Regering waarbij de voorwaarden worden vastgesteld waaronder in bepaalde Gemeenschapsinstellingen voor observatie en opvoeding en in onthaal- en oriëntatiecentra en in de observatiecentra, ressorterend onder de bijzondere jeugdbijstand, aan de leerplicht kan worden voldaan.

onderwijsprogramma in deze centra. De doelstellingen van het schoolvervangend onderwijsprogramma zijn hoofdzakelijk het aanbieden van een zinvolle dagbesteding door te werken aan onderwijsgebonden houdingen en attitudes, zelfreflectie en aansluiting met het onderwijs te behouden. Wegens de mogelijk lange verblijfstermijnen in het centrum te Tongeren wordt daar ook gewerkt aan de voorbereidingen op de examens van de examencommissie. Leerplichtige jongeren zijn verplicht het schoolvervangend onderwijsprogramma te volgen, niet-leerplichtige jongeren hebben de keuze hieraan deel te nemen. Het is echter niet wenselijk om de verdere bepalingen betreffende huisonderwijs hierop van toepassing te maken.

Daarnaast bestaan er schoolvervangende onderwijsprogramma's die met zich meebrengen dat de in een reguliere school ingeschreven leerling gewettigd afwezig is. Vermits de inschrijving in de school doorloopt blijft het voldoen aan de leerplicht gegarandeerd. De Vlaamse Regering zal ook een geëigende regeling uitwerken voor deze schoolvervangende onderwijsprogramma's.

2/ Het maken van een weloverwogen beslissing: uiterste instapdatum. Ondanks het feit dat het merendeel van de ouders bewust en weloverwogen kiest voor huisonderwijs en dit op een constructieve manier vorm geeft, bestaat er ook een minderheid van ouders die minder doordacht deze keuze maakt of zelfs het systeem misbruikt.

Vandaag kan de overstap van het regulier onderwijs naar huisonderwijs bovendien op om het even welk moment in het schooljaar plaatsvinden, wat onbezonnenheid en potentieel misbruik in de hand werkt. Om dit te voorkomen, wordt een uiterste instapdatum ingevoerd. Indien ouders en jongeren voor de optie huisonderwijs kiezen, dienen ze de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap uiterlijk op de derde schooldag van het schooljaar waarvoor ze huisonderwijs organiseren of bekostigen op de hoogte te brengen. Het tijdstip waarop het huisonderwijs moet worden aangemeld stemt overeen met het tijdstip waarvoor de inschrijvings- en aanwezigheidsgegevens moet worden doorgezonden door de scholen in het kader van de leerplichtcontrole. Dit laat tevens toe aan de onderwijsinspectie om tijdig en adequaat te reageren indien het huisonderwijs niet voldoende kwalitatief is.

Ten aanzien van ouders die een school willen oprichten wordt gesteld, dat ofwel maakt iemand gebruik van de actieve vrijheid van onderwijs en dan onderwerpen ze zich aan de geldende erkennings- en subsidiëringsvoorwaarden; ofwel organiseert men een vorm van onderwijs die niet erkend of gesubsidieerd wordt en bezorgt men de onderwijsoverheid de nodige formulieren en gegevens met betrekking tot registratie van het huisonderwijs. Ook gefinancierde en gesubsidieerde scholen dienen heel wat informatie door te sturen naar de onderwijsoverheid.

De onderwijsoverheid vaardigt geen aparte regels uit voor een school die er eigenlijk geen is omdat ze niet voldoet aan de erkennings- en subsidiëringsvoorwaarden. Ook naar de kinderen toe die in een dergelijke school schoollopen is rechtszekerheid nodig: ofwel zitten zij in een erkende school en dan krijgen zij een erkend diploma op het einde van de studiën, ofwel volgen ze een vorm van huisonderwijs en dan dienen ze een examen af te leggen bij de examencommissie om een erkend diploma te verkrijgen.

Enkele uitzonderingssituaties worden voorzien:

Een eerste afwijking bestaat er voor minderjarigen die in de loop van het schooljaar op ons grondgebied aankomen. Op vraag van de VLOR is een tweede afwijking toegevoegd voor minderjarigen die in de loop van het schooljaar naar het buitenland gaan, maar wel nog gedomicilieerd blijven in het Vlaams Gewest of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In principe dienen zij zich op dat ogenblik uit te schrijven uit de hier erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school en een verklaring voor huisonderwijs in te dienen.

Een derde afwijking is mits toestemming van een centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB). Het CLB kan een afwijking toestaan nadat mogelijke alternatieven (zorgboerderijen, time-out, ...) uitgeput of niet geschikt zijn voor de betrokken leerplichtige en het zich bereid toont om de situatie verder op te volgen. De ouders brengen de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap op de hoogte.

3/ Controle op de leerplicht: verklaring huisonderwijs.

Binnen de huidige regelgeving zijn ouders verplicht om bij de keuze voor huisonderwijs per schooljaar een 'verklaring huisonderwijs' in te dienen bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap. Hoewel niet verplicht, werken in de praktijk ook de meeste privéscholen vrijwillig mee met de jaarlijks georganiseerde leerplichtcontrole. De aangifte gebeurt hierdoor dubbel.

Toch opteren we er voor om de meldingsplicht van het huisonderwijs in alle gevallen in hoofde van de ouders te leggen.

Ten eerste is het decreet basisonderwijs en de codex secundair onderwijs waarin de voorliggende bepalingen worden ingeschreven niet van toepassing op privéscholen. Bovendien bestaat er leerplicht in België en is het verzaken aan die leerplicht enkel sanctioneerbaar in hoofde van de ouders. Indien de meldingsplicht voor het huisonderwijs niet meer bij de ouders zou liggen, is het moeilijk om ouders nog aan te spreken op die leerplicht.

Daarenboven worden ouders verplicht om in hun 'verklaring huisonderwijs' minstens volgende bijkomende gegevens in verband met het huisonderwijs te verstrekken:

- de persoonsgegevens van de ouders en de leerplichtige die het huisonderwijs volgt;
- de gegevens van wie het huisonderwijs zal geven, met inbegrip van het opleidingsniveau van de lesgever(s) van het huisonderwijs;
- de taal waarin het huisonderwijs zal worden verstrekt;
- de periode wanneer het huisonderwijs zal plaatsvinden;
- de onderwijsdoelen die met het huisonderwijs zullen worden nagestreefd;
- de afstemming van het huisonderwijs op de leerbehoeften van de leerplichtige;
- en, de bronnen en leermiddelen die zullen worden gebruikt voor het huisonderwijs.

Deze vragenlijst zal geïntegreerd worden in de verklaring van huisonderwijs.

Het betreft een vragenlijst die op dit ogenblik op vrijwillige basis wordt ingevuld door de ouders die hebben aangegeven dat ze huisonderwijs geven. Door deze vragenlijst verplicht te maken dienen ouders bewust na te denken over hoe ze het huisonderwijs zullen vorm geven.

Op vraag van de VLOR is het opvragen van de redenen voor het organiseren van het huisonderwijs geschrapt.

In afwijking hiervan dienen ouders die hun leerplichtige kinderen inschrijven in één van volgende onderwijsinstellingen, geen verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie in te dienen:

1° Europese scholen;

2° Internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;

3° Internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;

4° Scholen gelegen in het buitenland.

De betrokken dienst van de Vlaamse Gemeenschap (AgODi) zal met de betrokken scholen afspraken maken dat zij hun leerlingenlijst bezorgen voor de controle op de leerplicht.

In antwoord op de VLOR wordt gesteld dat in de vragenlijst werd en wordt gepolst naar de bronnen en leermiddelen om op basis van het antwoord een betere risico-inschatting te kunnen doen, niet om het huisonderwijs te controleren. De gegevens die opgevraagd worden bij het huisonderwijs en die decretaal werden ingeschreven, zijn gegevens die op dit moment ook al worden opgevraagd aan ouders waarvan de kinderen huisonderwijs volgen, zij het op vrijwillige basis. Op basis van deze gegevens doet de onderwijsinspectie een risico-inschatting van de kwaliteit van het huisonderwijs. De gevallen waarin inschatting van de kwaliteit van het huisonderwijs het laagst is, worden prioritair bezocht door de onderwijsinspectie. De vragenlijst dient slechts ingevuld te worden nadat de ouders in alle vrijheid hun keuze hebben gemaakt voor het huisonderwijs.

4/ Kwaliteitscontrole.

-Toetsing via de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap.

De inhoudelijke toetsing van de kwaliteit van huisonderwijs is vandaag erg beperkt. De minimale vereisten die door de leerplichtwet en het decreet basisonderwijs opgelegd worden zijn de volgende:

“1° het onderwijs is gericht op de ontplooiing van de volledige persoonlijkheid en de talenten van het kind en op de voorbereiding van het kind op een actief leven als volwassene;

2° het onderwijs bevordert het respect voor de grondrechten van de mens en voor de culturele waarden van het kind zelf en van anderen.”.

Naar aanleiding van het decreet van 25 april 2008 van de Franse Gemeenschap tot vaststelling van de voorwaarden om te kunnen voldoen aan de leerplicht buiten het gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs, bevestigde het Grondwettelijk Hof dat de vrijheid van onderwijs beperkt wordt door het hogere recht van het kind op kwalitatief onderwijs. (Arrest 168/2009, 29 oktober 2009, Arrest 107/2009, 9 juli 2009)

Het decreet van 25 april 2008 bevat de volgende bepalingen inzake de controle van het huisonderwijs binnen de Franse Gemeenschap.

De Algemene Inspectiedienst wordt belast met de controle van het studieniveau in het kader van het huisonderwijs. Hij zorgt ervoor dat het verstrekte onderwijs de leerplichtige minderjarige de mogelijkheid biedt een studieniveau te verwerven dat gelijkwaardig is aan het referentiesysteem voor de basisvaardigheden, de eindvaardig-

heden, de vereiste gemeenschappelijke kennis en de minimale vaardigheden (eindtermen), voorzien in de decreten. De Algemene Inspectiedienst kan elk ogenblik overgaan tot de controle van het studieniveau, op eigen initiatief of op aanvraag en baseert zijn controle op de vernomen feiten namelijk via de ontleding van de documenten en op de ondervraging van de leerlingen.

Er gebeuren, nochtans, controles minstens gedurende de jaren waarin de leerplichtige minderjarige de leeftijd van acht en tien jaar bereikt.

Na de controle van het studieniveau, stelt de Algemene Inspectiedienst een verslag op en brengt een advies uit over de overeenstemming van het ten huize verstrekte onderwijs.

In geval van een negatieve beslissing, wordt een nieuwe controle uitgeoefend, minimum twee maanden en maximum vier maanden na de kennisgeving van de eerste beslissing. Indien de Algemene Inspectiedienst acht dat het ten huize verstrekte onderwijs nog steeds niet in overeenstemming is besluit hij zijn verslag met een advies over de integratie van de leerplichtige minderjarige in een school erkend, ingericht of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap. Indien, na de tweede controle, beslist wordt dat het studieniveau niet in overeenstemming is, schrijven de verantwoordelijke personen de leerplichtige minderjarige in een school erkend, ingericht of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap. De onderwijsoverheid bepaalt de vorm, de afdeling en het studiejaar waarvoor de leerplichtige minderjarige ingeschreven moet worden.

Het decreet van 2008 bepaalt verder dat het kind dat huisonderwijs volgt uiterlijk het schooljaar waarin het de leeftijd van twaalf jaar bereikt, zal moeten worden ingeschreven voor de gemeenschappelijke externe proef ingericht voor het behalen van het getuigschrift van basisonderwijs. Gedurende het schooljaar waarin het de leeftijd van veertien en zestien jaar bereikt, moet het kind met huisonderwijs worden ingeschreven voor de examens ingericht voor het behalen van oriëntatieattesten voor de eerste graad secundair onderwijs.

Het Hof oordeelde in een eerste arrest (168/2009) dat er geen inbreuk was op de grondwettelijke vrijheid van onderwijs noch naar controle door de onderwijsoverheid, noch naar de vrije keuze van de ouders voor een bepaalde school. Het Hof stelde dat, teneinde de kwaliteit van het huisonderwijs te bewaken, het toegelaten is om na te gaan of het verstrekte onderwijs redelijkerwijs van dien aard kan worden beschouwd dat het hetzelfde kennisniveau bereikt als datgene dat zou voortvloeien uit de toepassing van de basisvaardigheden en eindtermen. Het studieniveau kan volgens het Hof gecontroleerd worden door de gelijkwaardigheid van het verstrekte en overgebrachte onderwijs te toetsen aan een referentiesysteem dat de basiscompetenties uiteenzet die afhankelijk van de leeftijd uitgeoefend en beheerst moeten worden aan het eind van elke leeftijdsgebonden fase, omdat ze noodzakelijk zijn voor de sociale integratie en voor de voortzetting van de studies.

In antwoord op de vragen van de VLOR betreffende leerplicht en schoolplicht, en de relatie met de decretale eindtermen, is het inderdaad zo dat volgens het Grondwettelijk Hof de onderwijsoverheid verregaand kan optreden, ter bescherming van het recht van het kind op kwalitatief onderwijs. Volgens het Hof kan de noodzaak om te waken over de naleving van de leerplicht, de Gemeenschappen ertoe brengen controlemechanismen in te voeren die het mogelijk maken na te gaan dat alle kinderen

daadwerkelijk, zelfs thuis, onderwijs krijgen waardoor aan de leerplicht wordt voldaan, teneinde hun recht op onderwijs te waarborgen.

Rekening houdend met het beginsel van de vrijheid van onderwijs kan er geen sprake zijn de naleving van de eindtermen als dusdanig op te leggen. De eindtermen kunnen echter dienen als criteria om het studieniveau te beoordelen dat moet worden bereikt voor de leerlingen die vallen onder het huisonderwijs. De verwijzing naar de eindtermen mag het in geen geval mogelijk maken een oordeel uit te brengen over de gehanteerde pedagogische praktijken of eender welke inhoud op te leggen. Die duidelijk vastgestelde referentienormen moeten toelaten willekeur te vermijden.

Het Hof heeft geen bezwaren dat na een procedure ouders die huisonderwijs organiseren, verplicht worden om hun kind in te schrijven in een school. De keuzevrijheid van de ouders ten aanzien van het onderwijs dat zij aan hun kind willen verstrekken, wordt aldus slechts beperkt in zoverre hun keuze leidt tot een onderwijs dat tot tweemaal toe als gebrekkig is beschouwd en aldus indruist tegen het recht op onderwijs van het kind. Voor het overige behouden de ouders hun keuzevrijheid ten aanzien van het soort school, die niet noodzakelijk moet vallen onder het door de Gemeenschap ingericht of gesubsidieerd onderwijs, vermits het kan gaan om een erkende school.

In een tweede arrest (107/2009) werden de verplichte proeven bij een examencommissie niet negatief beoordeeld door het Grondwettelijk Hof. Het Hof stelt het feit dat die proeven verplicht worden gemaakt en niet langer facultatief zijn, voor het kind dat onder het huisonderwijs valt, op zich niet kan worden beschouwd als een aantasting van de vrijheid van onderwijs. Die gestandaardiseerde proeven maken het immers mogelijk de verworvenheden en de kennis van het kind te evalueren en aan te tonen, en bijgevolg zijn studieniveau te situeren volgens zijn leeftijd en ten opzichte van de elementaire kennis die men met die proeven tracht na te gaan. Dit is zonder dat de verplichting om aan die proeven deel te nemen het thuis verstrekte onderwijs als dusdanig kan beïnvloeden. In plaats van de vrijheid van onderwijs aan te tasten, stellen die proeven de ouders en leerkrachten integendeel in staat het niveau van het onderwijs dat zij verstrekken of laten verstrekken, alsook de gehanteerde pedagogische instrumenten, te evalueren en eventueel aan te passen.

Als de voorwaarden in zake toegang en leeftijd die zijn opgelegd aan de minderjarigen die onder het huisonderwijs vallen en aan de minderjarigen die in een school zijn ingeschreven, hun dezelfde kansen bieden om meerdere keren aan de betrokken examens deel te nemen met het oog op de toekenning van de attesten, is het niet discriminerend dat de decreetgever specifieke gevolgen verbindt aan het niet-slagen voor die proeven wanneer de minderjarige onder het huisonderwijs valt. Het is immers niet onredelijk te oordelen dat een herhaald niet-slagen van een minderjarige die huisonderwijs krijgt, op lacunes wijst in het onderwijs dat hem wordt verstrekt, zodat het in overeenstemming is met zowel het doel dat erin bestaat het recht van iedere minderjarige op onderwijs te waarborgen, als het belang van de betrokken minderjarige te voorzien in een verandering van onderwijstype door zijn verplichte inschrijving in een onderwijsinrichting. De niet-geslaagde minderjarige die reeds in een gefinancierde of gesubsidieerde school is ingeschreven, wordt overigens niet anders behandeld vermits hij naar een dergelijke school moet blijven gaan tot het einde van de leerplicht.

Bovenvermelde rechtspraak opent nieuwe mogelijkheden om ook in Vlaanderen de kwaliteit van het huisonderwijs effectiever en efficiënter op te volgen, onder meer via de examencommissie en de onderwijsinspectie.

Ouders die kiezen om hun kinderen huisonderwijs te laten volgen en hen dus niet inschrijven in een school die erkend, gefinancierd of gesubsidieerd is door de Vlaamse Gemeenschap, Franse Gemeenschap, Duitstalige Gemeenschap, of in een Europese school of in sommige internationale scholen, dienen:

- uiterlijk in het schooljaar waarin de leerplichtige 11 jaar is geworden voor 1 januari, die in te schrijven bij de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap. Bovendien dient de leerplichtige ook te slagen voor dit toetsingsmoment. Dit betekent concreet het getuigschrift basisonderwijs verkrijgen. Indien de leerling niet slaagt voor de examencommissie dan kan hij zich nog een tweede keer inschrijven bij de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap.
- de leerplichtige uiterlijk binnen het schooljaar waarin die de leeftijd van 15 jaar bereikt, aan te melden bij de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap. Bovendien dient de leerplichtige ook te slagen voor dit toetsingsmoment. Dit betekent concreet slagen voor vakken die leiden tot een getuigschrift of een diploma van het secundair onderwijs, zoals vastgelegd in een examenprogramma van de examencommissie. Er wordt aan de leerplichtige de ruimte gelaten met het oog op welk getuigschrift of diploma van het secundair onderwijs hij of zij zich aanmeldt bij de examencommissie. Dit heeft tot gevolg dat men minstens het getuigschrift van de eerste graad van het secundair onderwijs dient te behalen, maar ook een hoger getuigschrift of het diploma van het secundair onderwijs kan nastreven. Indien de leerling niet slaagt voor de examencommissie dan kan hij zich nog een tweede keer inschrijven bij de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap.

Ter verduidelijking wordt gesteld dat met twee pogingen bedoeld wordt, dat voor elk onderdeel van het examenprogramma (per vak of per cluster van vakken) de kandidaat tweemaal aan het examen mag deelnemen, hij heeft dus één herkansing. Dit staat los van de chronologie van de examens en het tijdstip waarop de examens plaats vinden. Daarbij is het verder zo dat de decreetgever sinds 1 oktober 2012 de werking van de examencommissies flexibeler heeft gemaakt, onder meer door continu examens in te richten.

Op de verplichting om zich aan te melden bij de examencommissie is een uitzondering voorzien voor leerlingen met bijzondere noden. Een centrum voor leerlingenbegeleiding kan oordelen dat een leerling niet in staat is om deel te nemen aan hogergenoemde examens georganiseerd door de examencommissie en hiervoor uitdrukkelijk een vrijstelling verlenen. De leerlingen die een vrijstelling kunnen krijgen via een centrum voor leerlingenbegeleiding voor deelname aan de examencommissie hoeven niet dezelfde leerlingen te zijn als de leerlingen die zouden worden doorverwezen naar het buitengewoon onderwijs. Ook leerlingen met een inschrijvingsverslag voor het buitengewoon onderwijs kunnen, onder bepaalde voorwaarden, een getuigschrift halen.

Een leerplichtige die tweemaal op rij niet slaagt of die zich de eerste keer niet inschreef bij de examencommissie voor hij de leeftijd van 11 jaar bereikte op 1 januari van het schooljaar, dient zich opnieuw in te schrijven, hetzij in het onderwijs dat door de overheid erkend werd voor het vervullen van de leerplicht, hetzij in één van de volgende scholen:

1° Europese scholen;

2° Internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;

3° Internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;

4° Scholen gelegen in het buitenland.

-Kwaliteitscontrole door de onderwijsinspectie.

Aan de huidige wijze van kwaliteitstoezicht van huisonderwijs door de onderwijsinspectie verandert er niets. Wel heeft de onderwijsinspectie de afgelopen jaren een aantal criteria uitgewerkt om zo goed mogelijk te kunnen nagaan of aan de twee minimumeisen beantwoord wordt. Die twee eisen zijn de ontplooiing van de volledige persoonlijkheid en de talenten van het kind en de voorbereiding van het kind op een actief leven als volwassene en in tweede instantie het respect voor de grondrechten van de mens en voor de culturele waarden van het kind zelf en van anderen.

Om de rechtszekerheid van de ouders die voor huisonderwijs kiezen voor hun leerplichtige kinderen, te waarborgen wordt aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid gegeven deze criteria in een besluit vast te leggen.

Naar aanleiding van de bezorgdheid van de VLOR over de opdrachten van de onderwijsinspectie wordt gesteld dat de onderwijsinspectie van in het begin betrokken is bij het herwerken van de regelgeving rond het huisonderwijs. De decretale bepalingen houden voor de onderwijsinspectie geen nieuwe taken in dan tot nu toe al het geval is geweest voor het huisonderwijs. De onderwijsinspectie doet een risico-inschatting op basis van een vragenlijst die voorheen op vrijwillige basis werd afgenomen en die nu verplicht is voor alle ouders die opteren voor huisonderwijs.

5/ Integratie regelgeving in de niveaudecreten.

Om alle bepalingen betreffende huisonderwijs te bundelen, wordt artikel 1, paragraaf 6, van de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht opgeheven en overgebracht naar het decreet basisonderwijs of de Codex Secundair Onderwijs.

Artikel II.1, 2°, II.14, II.15, II.16, II.17, II.18, 1°, 3°, II.20

Het begrip 'leefeenheid' komt voor in verschillende onderwijsdecreten, nl. in het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap en het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, zoals ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 betreffende het inschrijvingsrecht. Het begrip heeft in de verschillende decreten verschillende invullingen gekregen. In tegenstelling tot de omschrijving van leefeenheid in het decreet basisonderwijs, wordt in het decreet studiefinanciering onder leefeenheid steeds eenzelfde adres verstaan. Dit is niet wenselijk in het kader van voorrang geven. In de voorrangsgroep 'leerlingen die tot dezelfde leefeenheid behoren' zouden zo veel als mogelijk alle samenlevingsvormen moeten worden gevat. Indien de definitie van het begrip 'leefeenheid' in het kader van het inschrijvingsrecht zou worden afgestemd op de definitie van hetzelfde begrip dat in

het kader van de studiefinanciering wordt gebruikt, dan zou dit tot gevolg hebben dat de voorrangsgroep 'leerlingen die tot dezelfde leefeenheid horen' wordt beperkt.

Aangezien de definitie van het begrip 'leefeenheid' in de verschillende onderwijsdecreten dus niet kan worden gelijkgeschakeld en om te vermijden dat in de onderwijsregelgeving eenzelfde begrip verschillende invullingen kent, wordt nu in het decreet basisonderwijs het begrip 'leefeenheid' vervangen door 'leefentiteit'.

Artikel II.2, II.3, II.6

Een goede kennis van de onderwijstaal (het Nederlands) is belangrijk om de onderwijsactiviteiten goed te kunnen volgen. Het is belangrijk dat voor elke leerling die (voor het eerst) in het gewoon lager onderwijs instroomt er een goede analyse gemaakt wordt van welk niveau m.b.t. de onderwijstaal de leerling beheerst en of er nood is aan een taaltraject. Deze analyse wordt uitgevoerd door de school waar de leerling (voor het eerst) instroomt in het gewoon lager onderwijs.

Het betreft hier in geen geval een toelatingsvoorwaarde. Voor leerlingen die zich inschrijven in een lagere school (die dus niet doorstromen vanuit het eigen kleuteronderwijs, maar bijv. uit een andere school of uit het buitenland komen of nog geen kleuteronderwijs gevolgd hebben) kan de screening dus niet voorafgaand aan de inschrijving in deze lagere school gebeuren.

De screening van de betrokken leerling aan de hand van een valide en betrouwbaar screeningsinstrument, door de school zelf te kiezen, is een belangrijk element van deze analyse. Het spreekt voor zich dat, naast het gebruik van het valide en betrouwbaar instrument, ook de info die verkregen wordt vanuit de vorige school van het kind, meegenomen wordt in de analyse. Ter ondersteuning van de scholen laat de overheid een toolkit aanmaken waarin bestaande en betrouwbare valide instrumenten opgenomen zullen worden, wat scholen kan ondersteunen bij hun keuze voor een geschikt instrument.

(Vlaams Parlement, 2012-2013, Schriftelijke Vraag, nummer 269, 30 januari 2013; Schriftelijke Vraag, nummer 261, 29 januari 2013)

Voor het niveau van de onderwijstaal wordt gepolst naar de verschillende onderdelen binnen het leergebied Nederlands die aan bod komen in het kleuteronderwijs (luisteren, spreken, lezen, schrijven, taalbeschouwing). Op basis van deze screening kan men de positie van leerlingen in kaart brengen. Het kan zijn dat de school vaststelt dat er geen enkel probleem is, het kan zijn dat de leerling op één of meerdere onderdelen een taaltraject nodig heeft, het kan evenzeer zijn dat een leerling op bepaalde onderdelen zeer sterk is en extra uitdagende activiteiten kan gebruiken.

Voor sommige kinderen zal uit de analyse van hun beginsituatie blijken dat ze de onderwijstaal onvoldoende beheersen om de lessen te kunnen volgen. Voor deze kinderen kunnen scholen een taalbad organiseren. Het taalbad is wel enkel bedoeld voor die kinderen die echt Nederlandsonkundig zijn. Leerlingen die een dialectvorm van het Nederlands spreken, of een minder rijke variant van het Nederlands, zijn uitdrukkelijk niét de doelgroep van het taalbad.

In het taalbad wordt het kind voltijds en intensief ondergedompeld in de onderwijstaal met als doel deze onderwijstaal snel te laten verwerven, zodat het kind ook snel terug kan naar het reguliere traject. In het taalbad kunnen tijdens de onderdompeling in de onderwijstaal uiteraard ook leerinhouden aan bod komen die vervat zitten in de

andere leergebieden, maar de focus van het taalbad moet op de taalverwerving liggen.

Op vraag van de VLOR en de SERV duurt het taalbad maximaal een jaar, maar uiteraard is het de bedoeling dat kinderen zo snel mogelijk terug in hun reguliere klas geïntegreerd worden, het taalbad moet dus zo kort mogelijk gehouden worden. Scholen kunnen ervoor kiezen om het individueel te organiseren of om het gezamenlijk te organiseren.

Wanneer scholen het taalbad gezamenlijk organiseren, dan werken ze hiertoe uiteraard samen en maken ze afspraken over het vervoer van de leerling, de onderlinge communicatie tussen de scholen en de opvolging van de leerling. Bij de beslissing over het ogenblik waarop de leerling kan terugkeren naar het reguliere traject, wordt de leerkracht van het taalbad betrokken.

Het organiseren van een gezamenlijk taalbad is een materie die onderhandeld moet worden in het daartoe bevoegde onderhandelingscomité.

Deze maatregelen zijn enkel van toepassing op het gewoon lager onderwijs. In het buitengewoon onderwijs wordt er gewerkt met individuele handelingsplannen waarin ook aandacht kan gaan naar extra ondersteuning van het leren van de onderwijstaal.

Om schoolbesturen het gemakkelijk te maken een taalbad te organiseren, wordt de deadline van aanvraag (nu 15/10) voor het overdragen van lestijden van de basisomkadering losgelaten. Hierdoor zullen scholen gedurende het hele schooljaar lestijden kunnen overdragen, net zoals dit het geval is voor de lestijden onthaalonderwijs. Dit wordt mogelijk gemaakt via het aanpassen van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de personeelsformatie voor het gewoon basisonderwijs.

Het personeelslid dat het taalbad geeft, werkt voor de school die de lestijden ontvangt. De leerlingen die een taalbad volgen, tellen alleen mee voor financiering of subsidiëring in de school waar ze zijn ingeschreven op de teldag.

In de regelgeving met betrekking tot regelmatige leerling wordt gespecificeerd dat een leerling die in een andere school het taalbad volgt dan de school waar hij is ingeschreven, als regelmatige leerling in de school van inschrijving wordt beschouwd.

In antwoord op een aantal vragen van de VLOR wordt hetvolgende bevestigd. De taaltrajecten worden door de betrokken school georganiseerd met de bestaande middelen aan omkadering. De oorspronkelijk bepalingen met betrekking tot de extra uren onderwijstaal, de verwijzingen naar de ontwikkelingsdoelen en de klassenraad zijn geschrapt. De screening van de leerlingen rond taal kan op zich nooit een reden zijn van doorverwijzing naar het buitengewoon onderwijs. Met betrekking tot de psycho-sociale belasting is het een opdracht van de school om de kinderen een kindvriendelijk aanbod te bieden. Het taaltraject aangepast aan de noden van elk kind wil leerlingen zo gericht mogelijk ondersteunen in het verwerven van de onderwijstaal. Er is geen directe link tussen de taalscreening en de taalproef. De taalproef heeft te maken met toelatingsvoorwaarden. Tenslotte is het zo dat de regelgeving elke school de vrijheid geeft om de organisatie van de taaltrajecten en de screening naar eigen inzichten verder uit te werken.

Artikel II.4, II.5

Op het gebied van toelatingsvoorwaarden worden er twee wijzigingen opgenomen, nl. aan artikel 13 waarin de toelatingsvoorwaarden tot het gewoon lager onderwijs vastgelegd worden voor leerlingen die op zes jaar wensen in te stappen.

1° In de huidige regelgeving moeten deze leerlingen aan één van de volgende voorwaarden voldoen:

- voldoende aanwezigheid (220 halve dagen) in een Vlaamse erkende kleuterschool het voorafgaande schooljaar;
- slagen voor de taalproef;
- een bewijs van genoten onderwijs gedurende het voorafgaande schooljaar in een Nederlandstalige onderwijsinstelling van de Nederlandse Taalunie.

Aangezien ook buiten de lidstaten van de Nederlandse Taalunie nog situaties zijn waarin een kind Nederlandstalig onderwijs kan volgen, wordt de derde voorwaarde uitgebreid tot een bewijs van genoten Nederlandstalig onderwijs in de wereld. Een concreet voorbeeld is de Prins Van Luik school in Kinshasa, die een Nederlandstalige afdeling met kleuteronderwijs heeft. Voor andere voorbeelden zie de website van de vereniging Vlamingen in de Wereld. (<http://www.viw.be/index.php/nedonderwijs>)

De taalproef blijft het sluitstuk van een geheel aan maatregelen die zoveel mogelijk de participatie van kinderen aan een erkende Vlaamse kleuterschool willen bevorderen, maar voor wie in het buitenland verbleef (en dus niet naar een Vlaamse erkende Vlaamse kleuterschool kon gaan), is het bewijs dat er Nederlandstalig onderwijs gevolgd is een voldoende alternatief. Deze leerlingen dienen dus geen taalproef meer af te leggen.

2° Aan de toelatingsvoorwaarden moet in principe voldaan zijn op de eerste schooldag van september (voor wie een volledig schooljaar volgt). Toch zijn er situaties waarbij op de eerste schooldag van september nog geen taalproef afgenomen is, bijvoorbeeld bij aankomst uit het buitenland, of wanneer het kind ernstig ziek is en daardoor geen taalproef kan afleggen

Momenteel bevat de regelgeving geen datum waarbinnen de taalproef afgenomen moet worden. Dit kan tot betwistingen leiden tussen het Agentschap voor Onderwijsdiensten (dat moet nagaan of een leerling aan de toelatingsvoorwaarden voldoet) en de scholen. Daarom wordt in de regelgeving toegevoegd dat wanneer de taalproef niet tegen de eerste schooldag van september afgenomen is (algemeen principe), dit uiterlijk binnen 30 kalenderdagen na de eerste aanwezigheid van de leerling in het gewoon lager onderwijs moet afgenomen zijn. Dit is de termijn die het Agentschap voor Onderwijsdiensten nu de facto hanteert, maar die best reglementair verankerd wordt zodat dit duidelijk is voor iedereen.

-Voor leerlingen die op 1 september instappen, betekent dit dat de taalproef tegen 1 oktober afgenomen moet zijn. 1 oktober is ook de datum waarop de Centra voor Leerlingenbegeleiding de resultaten van de taalproeven moeten doorgeven aan de onderwijsoverheid.

-Voor kinderen die instappen in de loop van het schooljaar, begint de termijn van 30 kalenderdagen te lopen vanaf de dag van eerste aanwezigheid.

Aangezien ouders de keuze hebben om hun kind op 6 jaar of op 5 jaar te laten instappen in het lager onderwijs, worden de toelatingsvoorwaarden voor de 5-jarigen

(artikel 18) gelijkgesteld aan de toelatingsvoorwaarden voor de 6-jarigen. (artikel 13) Dit betekent dat ook voor de vijfjarigen een bewijs van genoten onderwijs in een Nederlandstalige onderwijsinstelling buiten België, voldoet.

In antwoord op een vraag van de VLOR betreffende de controle van de toelatingsvoorwaarden door de school, wordt bevestigd dat het een algemene verplichting is van elk schoolbestuur om voor elke leerling de toelatingsvoorwaarden na te gaan. Indien een school de voorwaarden niet nagaat en daardoor een kind inschrijft dat niet aan de toelatingsvoorwaarden voldoet, dan kan dit ertoe leiden dat de school geen middelen krijgt voor deze leerlingen die niet beantwoorden aan de decretaal voorgeschreven toelatingsvoorwaarden. Dit is iets wat de school zelf in handen heeft en in zijn organisatie rekening moet mee houden. De toelatingsvoorwaarden controleren is een opdracht voor elke school in Vlaanderen en een voorwaarde om een kind te kunnen inschrijven (inschrijvingsrecht).

De bepalingen hebben terugwerkende kracht, nl. met ingang van 1 september 2012. Er worden hier niet meteen rechten en plichten gewijzigd op deze datum, die er meer is om het daaropvolgende schooljaar voor te bereiden. Dit laat kinderen die in het schooljaar 2012-2013 Nederlandstalig onderwijs in het buitenland volgden, zich al in orde te stellen met de toelatingsvoorwaarde bij de start van het schooljaar 2013-2014. Om de leerlingen de rechten te verlenen waar ze recht op hebben op 1 september 2013, dient het artikel in werking te treden vanaf 1 september 2012.

Artikel II.7

In de huidige regelgeving (artikel 21 van het decreet basisonderwijs) wordt een schoolverandering pas rechtsgeldig vanaf de eerste schooldag nadat de directie van de nieuwe school de schoolverandering schriftelijk heeft meegedeeld (hetzij via aangetekend schrijven, hetzij door afgifte tegen ontvangstbewijs). In situaties waarbij de schoolverandering op de teldag (bijv. 1 februari) gebeurt, telt de leerling dus voor het daaropvolgende schooljaar nog mee in de oude school, waar de leerling op de teldag niet meer aanwezig is, in de plaats van in de nieuwe school waar de leerling wel aanwezig is op de teldag (en erna), omdat de schoolverandering in dit voorbeeld pas op 2 februari rechtsgeldig wordt. Scholen in deze situatie ervaren dit niet als correct. Met deze wijziging komen we tegemoet aan de vraag die er reeds langer leeft om de regelgeving op dit punt aan te passen.

Artikel II.12, II.26 tot en met II.37

Voor een aantal lestijden, uren en punten die niet benoembaar zijn is in het artikel met betrekking tot deze lestijden, uren en punten niet expliciet gespecificeerd dat deze niet in aanmerking komen voor vacant verklaring en dat het schoolbestuur er in geen geval een personeelslid kan in vast benoemen of muteren. De lestijden permanent (artikel 138, §1,4°) en tijdelijk onderwijs aan huis (artikel 34), de instaplestijden (artikel 141, §2), de Z-lestijden bij vrijwillige fusie (artikel 146), het personeel aangesteld ten laste van het werkingsbudget (artikel 154) de lestijden en uren toegekend ten behoeve van tijdelijke projecten buitengewoon onderwijs (artikel 172bis), de vervangingseenheden (artikel 153 undecies), de stimuluspunten (artikel 125duodecies), de punten zorg, ICT en administratieve ondersteuning die worden aangewend op het niveau van de scholengemeenschap (artikel 153sexies, §4 en artikel 125duodecies1, §1) en de lestijden sociale maatregel (artikel 194octies) zijn in dit geval. In deze arti-

kelen wordt dit nu wel expliciet gespecificeerd. Voor andere lestijden en uren was dit wel al in het betrokken artikel opgenomen, hieraan wijzigt niets.

Artikel II.13

Vanwege de ouders van de betrokken leerlingen wordt een positieve houding verwacht ten aanzien van de bijkomende inspanningen die de school levert om de taalachterstand van de leerlingen weg te werken. Deze verwachting ten aanzien van ouders wordt daarom in het kader van de engagementsverklaring opgenomen.

Artikel II.18, 2°

In artikel 37vicies ter, §2, van het decreet basisonderwijs wordt voor het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad de procedure beschreven voor het ordenen van de aangemelde leerlingen wanneer binnen een te ordenen groep (vb. leerlingen van dezelfde leefeenheid, kinderen van personeelsleden van de school, ...) de capaciteit of één van de contingenten wordt bereikt of overschreden. Deze procedure voorziet dat de aangemelde leerlingen die behoren tot die groep geordend worden volgens de volgende stappen binnen de procedure. (vb. binnen de groep leerlingen van dezelfde leefeenheid eerst de kinderen van personeelsleden, e.a....)

Wanneer het echter gaat om de groep aangemelde leerlingen van dezelfde leefeenheid, dan is het percentage en het aantal leerlingen dat het schoolbestuur heeft bepaald voor het verwerven of het behoud van de 55% leerlingen met ten minste één ouder die het Nederlands in voldoende mate machtig is, niet van toepassing. Dit betekent dat, tot de capaciteit of het contingent wordt bereikt, alle aangemelde leerlingen van dezelfde leefeenheid kunnen worden geordend ongeacht of daarmee voor de school het bepaalde percentage en het aantal leerlingen met ten minste één ouder die het Nederlands in voldoende mate machtig is, is bereikt. Deze bepaling is voorzien omdat leerlingen van dezelfde leefeenheid – net zoals bij de voorrangsgroepen bij inschrijvingen - een prioritair te ordenen groep zijn vóór de kinderen met minstens één ouder die het Nederlands in voldoende mate machtig is.

Een dergelijke bepaling is niet voorzien voor de groep kinderen van personeelsleden van de school, terwijl ook deze groep een prioritair te ordenen groep is vóór de kinderen met minstens één ouder die het Nederlands in voldoende mate machtig is. De decretale bepalingen worden bijgevolg technisch aangepast zodat ook de prioritair te ordenen groep kinderen van personeelsleden gevat wordt door artikel 37vicies ter, §2, van het decreet basisonderwijs.

De bepalingen hebben retroactieve inwerkingtreding. De nieuwe regelgeving betreffende het inschrijvingsrecht treedt in werking op 1 september 2012 met het oog op de inschrijvingen voor het schooljaar 2013-2014. (decreet van 25 november 2011 en het decreet van 8 juni 2012) Het voorstel nu tot wijziging heeft dan ook enkel invloed op de inschrijvingsprocedures die plaatsvinden in de loop van het schooljaar 2012-2013 met het oog op instap van de leerling in het schooljaar 2013-2014. Deze wijziging heeft geen invloed op de inschrijvingen met instap in 2012-2013. De leerlingen en hun ouders worden hiermee geen rechten ontnegd.

Artikel II.19

Artikel 37vicies quater, §2, van het decreet basisonderwijs bepaalt hoe een schoolbestuur op basis van de aangemelde leerlingen komt tot de inschrijving (of weigering)

van deze leerlingen en legt ook vast op welke wijze vrijgekomen plaatsen worden ingenomen binnen een aanmeldingsprocedure.

In het kader van een aanmeldingsprocedure kunnen plaatsen vrijkomen doordat leerlingen een plaats hebben verworven in een school van hogere keuze. De plaatsen die deze leerlingen bij scholen van lagere keuze hebben ingenomen, komen bijgevolg vrij. Plaatsen kunnen ook vrijkomen wanneer leerlingen hun recht op inschrijving in de school waaraan ze zijn toegewezen verliezen hetzij door zich niet binnen de daartoe bepaalde periode te komen inschrijven hetzij doordat bij inschrijving blijkt dat ze toch niet voldoen aan de ordeningscriteria op basis waarvan ze hun plaats hebben verworven.

De regelgeving bepaalt dat bij het innemen van vrijgekomen plaatsen in het kader van een aanmeldingsprocedure de vrijgekomen plaatsen, voor zover mogelijk, worden ingenomen door de op basis van dezelfde combinatie van ordeningscriteria eerstvolgend gerangschikte leerlingen.

Specifiek voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad is in de huidige decretale bepalingen voor het innemen van vrijgekomen plaatsen niet opgenomen dat er rekening moet worden gehouden met de bepaling bij de voorrangsgroep (= prioritair te ordenen groep bij het aanmelden) Nederlandstaligen dat een leerling die behoort tot deze voorrangsgroep maar ook een GOK-leerling is niet wordt meegeteld voor het behalen van het percentage van minstens 55% Nederlandstalige leerlingen op schoolniveau.

Met deze technische wijziging wordt voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad verduidelijkt dat ook bij het innemen van vrijgekomen plaatsen in het kader van een aanmeldingsprocedure er rekening moet worden gehouden met de specifieke bepaling dat een Nederlandstalige leerling die ook een GOK-leerling is niet wordt meegeteld voor het behalen van het percentage van minstens 55% Nederlandstalige leerlingen op schoolniveau.

De bepalingen hebben retroactieve inwerkingtreding. De nieuwe regelgeving betreffende het inschrijvingsrecht treedt in werking op 1 september 2012 met het oog op de inschrijvingen voor het schooljaar 2013-2014. (decreet van 25 november 2011 en het decreet van 8 juni 2012) Het voorstel nu tot wijziging heeft dan ook enkel invloed op de inschrijvingsprocedures die plaatsvinden in de loop van het schooljaar 2012-2013 met het oog op instap van de leerling in het schooljaar 2013-2014. Deze wijziging heeft geen invloed op de inschrijvingen met instap in 2012-2013. De leerlingen en hun ouders worden hiermee geen rechten ontzegd.

Artikel II.21

In het kader van het vreemde talen onderwijs worden er twee wijzigingen aangebracht: vervroegd onderwijs Frans en de vreemde taleninitiatie.

1° Vervroegd onderwijs Frans

Sinds 2004 is Frans verplicht in de derde graad van het gewoon lager onderwijs in Vlaanderen. Vroeger Frans aanbieden kon tot op heden (enkel) onder de vorm van initiatie. (artikel 43 van het decreet basisonderwijs)

In Brussel moet Frans ook in de derde graad aangeboden worden, maar het mag al vanaf de eerste graad. (artikel 10 van de wet van 30 juli 1963 houdende taalregeling in het onderwijs)

De Talennota kondigt de mogelijkheid aan om voortaan in Vlaanderen het Frans ook vanaf de tweede graad aan te bieden wanneer de leerlingen de onderwijstaal voldoende onder de knie hebben. Dit zou scholen de mogelijkheid geven om vier jaar te werken aan de eindtermen Frans in plaats van twee. Uit de recente European Survey on Language Competences blijkt dat Vlaamse jongeren gemiddeld scoren voor Frans, ten opzichte van het uitstekend voor Engels. Ook het secundair onderwijs klaagt geregeld over de kennis Frans van de leerlingen die vanuit het basisonderwijs instromen. Bovendien blijkt dat jonge kinderen gemakkelijk een vreemde taal verwerken.

(Vlaams Parlement, 2011-2012, Actuele Vraag, Plenaire vergadering, nummer 44, 27 juni 2012; Vlaams Parlement, 2012-2013, Onderwijscommissie, Vraag om uitleg, nummer 602, 24 januari 2013)

Er is voor de Vlaamse school geen verplichting om Frans voortaan vanaf het derde leerjaar aan te bieden, enkel de mogelijkheid wordt gecreëerd om dit te doen. De school beslist zelf vanaf welk jaar, zij het ten vroegste vanaf het derde leerjaar, ze Frans in het lager onderwijs aanbiedt, op voorwaarde dat de leerlingen de onderwijstaal voldoende onder de knie hebben. Scholen die dit wensen voor te behouden voor de derde graad, kunnen deze keuze maken. Scholen kunnen zich ook organiseren op een manier dat niet elke klasleerkracht vanaf het derde leerjaar het Frans moet aanbieden, maar dat men de op dit punt meest bekwame leerkrachten hiervoor inzet. In antwoord op de VLOR wordt medegedeeld dat het de bedoeling is dat scholen in Vlaanderen, net zoals in Brussel al het geval is, flexibeler kunnen inspelen op hun leerlingenpopulatie. Voor scholen met veel kinderen die het Nederlands nog niet goed beheersen is het zinvoller om meer energie in Nederlands te steken, dan in het vervroegd aanleren van Frans. Scholen zijn in staat om voldoende in te schatten of het om een leerlingenpopulatie gaat die vervroegd met Frans kan beginnen of juist meer Nederlands behoeft.

Elk kind dat van school verandert kan geconfronteerd worden met een situatie waarbij in de nieuwe school bepaalde leerinhouden uit het volledige curriculum, al aangeboden zijn die in de nieuwe school nog niet aangeboden werden, het is dan aan de nieuwe school om het kind daarin te begeleiden.

De eindtermen Frans blijven ingevolge deze maatregel ongewijzigd. De eindtermen blijven zoals gevraagd door de VLOR ongewijzigd, alleen krijgt een school meer tijd om ze te bereiken. Scholen die formeel Frans willen geven vanaf het derde jaar lager onderwijs in de plaats vanaf het vijfde jaar zullen inderdaad moeten zien welke leerkrachten ze hiervoor inzetten. Aangezien elke basisschool nu ook al Frans moet aanbieden zijn er in elke basisschool leraars aanwezig die hiertoe in staat zijn. Frans zit in de basiscompetenties van alle onderwijzers die nu afstuderen. Scholen kunnen zich ook organiseren opdat de leerkracht die in het vijfde en zesde leerjaar Frans geeft dit ook in jongere leerjaren kan doen.

2° Vreemde Taleninitiatie

Voorafgaand aan het formeel vreemdetalenonderwijs Frans kan vreemdetaleninitiatie aangeboden worden vanaf het begin van het gewoon basisonderwijs. De huidige (chronologische) prioriteit van de initiatie in het Frans blijft behouden, daarnaast wordt vastgelegd dat vreemdetaleninitiatie, naast het Frans, in het basisonderwijs initiatie in het Duits en Engels moet zijn. (Frans en Duits als de andere landstalen en Engels als belangrijke wereldtaal)

Initiatie in een vreemde taal is verweven met andere activiteiten (leergebieden) uit het curriculum en is dus niet in een (maximum) aantal 'uur' uit te drukken. (Vlaams Parlement, 2012-2013, Onderwijscommissie, Vraag om uitleg, nummer 602, 24 januari 2013)

Voor zaken die vrijwillig aangeboden worden (bijvoorbeeld vreemde taleninitiatie) worden geen extra middelen voorzien. Het staat elke school vrij om binnen de beschikbare middelen al dan niet op de mogelijkheid in te gaan.

Het spreekt echter voor zich dat de school blijft bewaken dat er, naast het vreemdetalenonderwijs (formeel of via initiatie) voldoende aandacht naar de onderwijstaal (het Nederlands) en alle andere leergebieden gaat, aangezien ook de eindtermen van deze andere leergebieden bereikt moeten worden.

Artikel II.22, II.23

De beleidsbrief Onderwijs 2012-2013 bevat volgende passage:

"Bij de levensbeschouwelijke vakken willen we garanderen dat er geen inhouden aangebracht worden die strijdig zijn met de vakgebonden en vakoverschrijdende eindtermen en die niet sporen met het respect van de grondrechten van de mens. De aanzet daartoe is gegeven door de set interlevensbeschouwelijke competenties die de commissie levensbeschouwelijke vakken heeft opgesteld. We bekijken verder hoe deze doelstelling in de praktijk kan worden omgezet."

Dit engagement wordt nu in de regelgeving op verschillende plaatsen verankerd:

- in de rechtspositieregelingen voor alle personeelsleden onderwijs inschrijven dat ze de internationale en grondwettelijke beginselen inzake rechten van de mens en rechten van het kind respecteren;
- in het decreet op de kwaliteit van onderwijs inschrijven dat de personeelsleden van de onderwijsinspectie de internationale en grondwettelijke beginselen inzake rechten van de mens en rechten van het kind respecteren;
- in het decreet basisonderwijs en in de codex secundair onderwijs inschrijven dat de leerplannen voor de levensbeschouwelijke vakken enerzijds de realisatie van respectievelijk het bereiken en het nastreven van de eindtermen en ontwikkelingsdoelen niet in het gedrang mogen brengen, en anderzijds de rechten van de mens en de rechten van het kind moeten respecteren.

Er bestaan leerplannen voor levensbeschouwelijke vakken. (artikel 6, §2, van het decreet van 1/12/1993 betreffende inspectie en begeleiding levensbeschouwelijke vakken) Deze leerplannen worden, in tegenstelling tot de andere leerplannen, niet door de Vlaamse Regering goedgekeurd. De reden daarvoor ligt in de grondbeginselen inzake vrijheid van godsdienst en levensbeschouwing in principe impliceren dat de overheid zich niet kan mengen in de uitoefening van deze grondrechten. Een deel van de uitoefening van de vrijheid van godsdienst en levensbeschouwing kan gebeu-

ren in het onderwijs, in het vrij onderwijs als onderdeel van het pedagogisch project, en in het officieel onderwijs op basis van artikel 24, §1, vierde lid van de Grondwet.

In die stand van zaken blijft een potentieel conflict met andere grondrechten in feite onopgelost. Hetzelfde geldt voor een mogelijk conflict met de geldende eindtermen en ontwikkelingsdoelen. Ook de andere leerplannen mogen niet strijdig zijn met eindtermen en/of grondrechten, maar daar wordt door de goedkeuring van de leerplannen een mogelijk conflict opgelost.

De bedoeling van deze decreetsaanpassingen is een beter evenwicht te vinden tussen de in het geding zijnde rechten en plichten. Wanneer het gaat over levensbeschouwelijke vakken in onderwijs, gaat het over de uitoefening van meerdere grondrechten tegelijk, en is het aangewezen een afweging mogelijk te maken. Het aanbod levensbeschouwelijke vakken is geen op zichzelf staand gegeven in onderwijs, maar gebeurt in een ruimer schoolleven, in een ruimer curriculum. De uitoefening van elk grondrecht dient altijd aan bepaalde grenzen te voldoen. Die grens ligt daar waar de uitoefening ervan een andere vrijheid op bovenmatige wijze zou bemoeilijken. Alle grondwettelijke rechten en vrijheden vormen een samenhangend geheel, waarbij geen van die rechten bij voorbaat primeert op andere.

De eindtermen en ontwikkelingsdoelen zijn op zichzelf geen grondrechten, maar zijn in veel gevallen nu net de manier waarop bepaalde grondrechten in het onderwijs worden verzekerd. In de eerste plaats wordt door de eindtermen en ontwikkelingsdoelen een inhoud gegeven aan het recht op onderwijs, in de zin dat ze het geheel van elementen zijn waarover een maatschappelijke consensus bestaat dat iedereen dit nodig heeft om volwaardig aan de samenleving te kunnen deelnemen. De eindtermen en ontwikkelingsdoelen worden steeds bij decreet bekrachtigd.

Daarom is afgesproken om alle leerplannen publiek te maken met daarbij de garantie van de bevoegde Erkende instantie of vereniging Levensbeschouwelijk vak dat deze eindtermen en ontwikkelingsdoelen zullen respecteren, anderzijds de internationaal-rechtelijke en grondwettelijke mensen- en kinderrechten eerbiedigen.

Het oogmerk om dit in regelgeving te verankeren bestaat er niet in de leerplannen levensbeschouwelijk vak ondergeschikt te maken aan de eindtermen en ontwikkelingsdoelen, maar wel om te vermijden dat het realiseren van de eindtermen en ontwikkelingsdoelen expliciet wordt bemoeilijkt door inhoud uit het leerplan levensbeschouwelijk vak die er zich actief tegen afzetten.

Het zijn de Erkende Instanties en de vereniging levensbeschouwelijke vakken die de verantwoordelijkheid dragen voor de indiening van deze plannen, en niet zoals bij de andere delen van het leerplan de inrichtende machten. Het is dan ook hun verantwoordelijkheid dat deze nieuwe bepalingen in de leerplannen gerespecteerd worden.

Een daarmee parallel lopende plicht wordt ingeschreven in de rechtspositieregelingen van het onderwijspersoneel en van de inspectie. Artikel 52 van het decreet kwaliteit, dat de plichten regelt van het personeel van de onderwijsinspectie, is via artikel 8 van het decreet van 1 december 1993 op de inspectie en begeleiding van levensbeschouwelijke vakken ook op dat korps van toepassing.

Het is de inspectie levensbeschouwelijke vakken die toeziet op en verantwoordelijk is voor het functioneren van de leerkrachten (*de beroepsbekwaamheid en de pedagogische bekwaamheid*) levensbeschouwelijke vakken. Het is hun verantwoordelijkheid dat deze nieuwe bepalingen gerespecteerd worden. Bij klachten dienen zij dan ook een onderzoek uit te voeren en op basis van de resultaten gepaste conclusies te trekken. De gewone inspectie kan een bijkomend onderzoek uitvoeren.

Artikel II.24

Het doel van de decreetswijziging is de invoering van een financiële bijdrage voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van de (volledige) gelijkwaardigheid van een buitenlands studiebewijs, of met betrekking tot de erkenning van een niveaugelijkwaardigheid. Bovendien wordt de mogelijkheid geboden aan de Vlaamse Regering, mits voldaan wordt aan bepaalde voorwaarden, om het bedrag te differentiëren. (Beleidsbrief 2012-2013, OD 6.8; Vlaams Parlement, 2012-2013, Vraag om uitleg, nummer 789, 21 februari 2013)

De toevoeging in de decreetgeving, te beginnen met het decreet basisonderwijs betreft de toelating aan de erkenningsautoriteit om een financiële bijdrage te vragen aan de houder van een buitenlands studiebewijs voor een erkenningsonderzoek. Het betreft een bijdrage aan de kostprijs voor de afhandeling van een dossier en dekt niet de totale kostprijs van een dossier. De bijdrage garandeert een kwaliteitsvol erkenningsonderzoek maar garandeert uiteraard geen positieve beslissing. Door de optimalisering van de processen die ten grondslag liggen aan het onderzoek, kan de beslissing dan ook beduidend sneller worden genomen en aan de betrokkene worden bezorgd dan nu het geval is..

Voor de aanvragen voor een gelijkwaardigheid met een studiebewijs uitgereikt in het basisonderwijs wordt per aanvraag en per studiebewijs 90 euro aangerekend, omdat er geen specifieke studierichtingen zijn.

Verder wordt de mogelijkheid geboden aan de Vlaamse Regering om het bedrag te differentiëren. Voor asielzoekers, vluchtelingen en subsidiair-beschermde is de behandeling van de erkenningsaanvraag gratis.

Ten slotte kan de Vlaamse Regering de voorwaarden bepalen voor een versnelde procedure tot de erkenning van de individuele gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen. De Vlaamse Regering kan de bedragen dan vermeerderen tot maximaal 500 euro indien de houder van het buitenlands studiebewijs opteert voor deze versnelde procedure en de erkenningsautoriteit deze versnelde procedure kan aanbieden. De haalbaarheid van deze versnelde procedure is immers afhankelijk van de beschikbaarheid van experts die binnen die termijn een advies kunnen leveren. De bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2013. Het bedrag wordt afgerond naar het dichtstbijzijnde geheel getal.

De erkenningsautoriteit genereert hiermee middelen die voor de volgende doelen zullen aangewend worden:

- (1) Door het inschakelen van individuele experts voor het verlenen van advies, zoals voorzien wordt in het ontwerp van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de voorwaarden en procedure tot de erkenning van de gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen met Vlaamse studiebewijzen uitgereikt in het basisonderwijs en secundair onderwijs, en sommige Vlaamse studiebewijzen uitgereikt in het

volwassenenonderwijs, worden de erkenningsbeslissingen kwalitatief ondersteund. De experts zullen door de erkenningsautoriteit worden aangestuurd op kwaliteit. Dat impliceert dat er geïnvesteerd wordt in de selectie van experts en het opbouwen van expertise op het vlak van gelijkwaardigheid van diploma's. De erkenningsautoriteit raamt het tarief per expertadvies op gemiddeld 150 euro (van ongeveer 100 euro tot 500 euro, voor die gevallen waarbij zeer gespecialiseerd advies nodig is en/of binnen een kort tijdsbestek).

(2) Om de kwaliteit én de snelheid van de huidige adviezen voor diploma's van het hoger onderwijs te verbeteren kunnen individuele experts of commissies van experts ingeschakeld worden. De experts zullen door de erkenningsautoriteit worden aangestuurd op kwaliteit. Dat impliceert dat er geïnvesteerd wordt in de selectie van experts en het opbouwen van expertise op het vlak van gelijkwaardigheid van diploma's. De erkenningsautoriteit raamt het tarief per expertadvies op gemiddeld 150 euro (van ongeveer 100 euro tot 500 euro, voor die gevallen waarbij zeer gespecialiseerd advies nodig is en/of binnen een kort tijdsbestek).

(3) Voor buitenlandse diploma's die toegang kunnen geven tot het gereglementeerd beroep van verpleegkundige/verzorgende heeft de erkenningsinstantie een Expertcommissie "Gezondheidszorg" opgericht. Het aantal leden van de commissie varieert naar gelang van de te behandelen dossiers tussen 5 à 10 leden en vergadert jaarlijks een tiental keer. De leden van deze commissie ontvangen een financiële bijdrage.

Indien naar de toekomst toe de competenties van artsen en verpleegkundigen met een buitenlands diploma niet louter op een "papier dossier", maar ook via toetsen zouden gemeten worden, dan zal hier ook een kostprijs aan verbonden zijn.

(4) Met het oog op fraude-detectie zal er specifieke apparatuur aangekocht worden en vorming voorzien worden om deze apparatuur efficiënt te gebruiken. Hier moet ook financiering voorzien worden.

(5) Diploma-erkenning is een complexe materie. Om de doelgroep (aanvragers en andere betrokkenen) te bereiken moet de communicatie (o.a.. website, brochures, training van intermediaire organisaties zoals onder meer onthaalbureaus en de VDAB) zo professioneel mogelijk uitgewerkt zijn en regelmatig geactualiseerd worden.

(6) De uitbouw van expertise over de wereldwijde onderwijssystemen zal ertoe bijdragen om tot een snellere en goed onderbouwde dossierafhandeling te komen. Het is belangrijk om de internationale tendensen permanent op te volgen o.a. door conferenties bij te wonen betreffende de problematiek van de diploma-erkenning.

Ter informatie wordt hieronder een overzicht opgenomen van de kostprijs voor een erkenningsaanvraag in enkele andere Europese landen en de Franse Gemeenschap. Opmerking hierbij is dat in de meeste landen enkel een advies wordt gegeven en geen officiële gelijkwaardigheid met civiel effect zoals dat in België vereist is.

Land	Procedure	Prijs	Modaliteit
Denemarken	Advies niveau	Gratis	
Duitsland	Advies niveau	100 euro	1 ^{ste} diploma
		50 euro	Bijkomende diploma's
Frankrijk	Advies niveau	70 euro	normaal

		200 euro	binnen 48 h (niet in juli & augustus / enkel precedents)
Franse Gemeenschap België	Gelijkwaardigheid	174 euro	
Nederland	Advies niveau	123 euro	binnen 6 à 8 weken
		176 euro	binnen 3 à 4 weken
Oostenrijk	Gelijkwaardigheid	150 euro	
Spanje	Gelijkwaardigheid	90 euro	Master niveau
		45 euro	Bachelor niveau
Verenigd Koninkrijk	Advies niveau	69 euro	binnen 10 à 15 dagen
		240 euro	binnen 48 h (precedents)
		315 euro	Binnen 24h (precedents)
Zweden	Advies niveau	Gratis	
	Professionele erkenning leraar	167 euro	

De volgende decreetswijzigingen worden dan ook doorgevoerd : toevoeging van een lid in artikel 57ter van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, artikel 115/3 van de Codex Secundair Onderwijs, artikelen 74ter en 84ter van het decreet 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap, artikel 41ter van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs en artikel 88 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

Artikel II.25

De structuur van een school in het basisonderwijs is eenvoudig: er zijn de elementen school, vestigingsplaats, onderwijsniveau en type. (buitengewoon onderwijs)

Toch is het in de reglementering niet duidelijk of de erkenning van een onderwijsniveau of een type in een vestigingsplaats kan ingetrokken worden na een doorlichting met als advies ongunstig. De regelgeving spreekt enkel over school en vestigingsplaats.

Het zal wellicht niet veelvuldig voorkomen, maar de situatie kan zich voordoen dat de kwaliteit van bijvoorbeeld het kleuteronderwijs in een vestigingsplaats niet voldoet, terwijl het kleuteronderwijs in een andere vestigingsplaats van dezelfde school wél voldoet. Hetzelfde voor een bepaald type in een vestigingsplaats van het buitengewoon onderwijs.

Het is niet redelijk dat de procedure tot intrekking van de erkenning van het kleuter- of lager onderwijs voor alle vestigingsplaatsen van de school of voor alle types in die vestigingsplaats of het gehele type in de school zou opgestart worden. Fair zou zijn dat de intrekking van de erkenning enkel slaat op het structuuronderdeel waar het

probleem zich situeert en dat kan dus een onderwijsniveau of een type in een vestigingsplaats zijn.

HOOFDSTUK III. SECUNDAIR ONDERWIJS

Afdeling I. Codex Secundair Onderwijs

Artikel III.1

Het inschrijvingsrecht geldt voor het leerplichtonderwijs, meer bepaald het basis- en het secundair onderwijs. Het hoger beroepsonderwijs (HBO5), dat gerangschikt is op het niveau hoger onderwijs, valt buiten de scope van de inschrijvingsbepalingen. De opleiding verpleegkunde, die behoort tot HBO5, bekleedt evenwel een bijzondere plaats omdat de organisatie ervan is voorbehouden aan voltijds secundaire scholen. De decreetgeving op het secundair onderwijs is gebundeld in de “codex secundair onderwijs”, waarin is gestipuleerd dat alle bepalingen die van toepassing zijn op leerlingen of scholen secundair onderwijs onverkort ook gelden voor HBO5 verpleegkunde, tenzij uitdrukkelijk anders vermeld. (artikel 124, laatste lid, van de codex) Laatstbedoelde uitsluiting van het HBO5 verpleegkunde is vooralsnog niet voorzien voor wat betreft het inschrijvingsrecht, wat onmiskenbaar een hiaat is. Hieraan wordt thans een einde gesteld zodat een feitelijke situatie rechtsconform wordt gemaakt.

Er is terugwerkende kracht omdat de nieuwe regelingen rond het inschrijvingsrecht ingang vinden met 1 september 2012. (decreet van 25 november 2011 en het decreet van 8 juni 2012) Een technische correctie van een basisregelgeving dient op dezelfde datum ingang te vinden als die regelgeving.

Artikel III.2, 1°, III.17, III.18, III.19, III.20, III.21, III.22, III.23, III.76

Zie memorie van toelichting bij artikel II.1,1°.

Artikel III.2, 2°, III.9, III.10, III.11, 2°, III.13, III.14, 1°, 3°, 4°, III.16

Het begrip ‘leefeenheid’ komt voor in verschillende onderwijsdecreten, nl. in het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap en de codex secundair onderwijs, zoals ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 betreffende het inschrijvingsrecht. Het begrip heeft in de verschillende decreten verschillende invullingen gekregen. In tegenstelling tot de omschrijving van leefeenheid in de codex secundair onderwijs, wordt in het decreet studiefinanciering onder leefeenheid steeds eenzelfde adres verstaan. Dit is niet wenselijk in het kader van voorrang geven. In de voorrangsgroep ‘leerlingen die tot dezelfde leefeenheid behoren’ zouden zo veel als mogelijk alle samenlevingsvormen moeten worden gevat. Indien de definitie van het begrip ‘leefeenheid’ in het kader van het inschrijvingsrecht zou worden afgestemd op de definitie van hetzelfde begrip dat in het kader van de studiefinanciering wordt gebruikt, dan zou dit tot gevolg hebben dat de voorrangsgroep ‘leerlingen die tot dezelfde leefeenheid horen’ wordt beperkt. .

Aangezien de definitie van het begrip ‘leefeenheid’ in de verschillende onderwijsdecreten dus niet kan worden gelijkgeschakeld en om te vermijden dat in de onderwijsregelgeving eenzelfde begrip verschillende invullingen kent, wordt nu in de codex secundair onderwijs het begrip ‘leefeenheid’ vervangen door ‘leefentiteit’.

Artikel III.2, 3°, III.33

Sinds 2002 zijn er uitvoerige ministeriële richtlijnen van toepassing met betrekking tot de organisatie van leerlingstages in het voltijds secundair onderwijs. Voor deze richtlijnen, destijds opgesteld na VLOR-advies, ontbreekt echter een decretale rechtsgrond. Ook zijn deze richtlijnen voor een stuk louter aanbevelingen. Hoewel heel wat TSO- en BSO-scholen op gedifferentieerde wijze leerlingstages voorzien, blijft het inrichten ervan vrijblijvend. De enige uitzonderingen vormen de opleidingen Se-n-Se, waarvoor decretaal is bepaald dat het programma een substantieel deel werkplekleren moet omvatten, en de HBO-opleiding verpleegkunde, waar klinisch onderwijs (= stages) verplicht is als gevolg van een Europese richtlijn.

Niemand betwist de meerwaarde van tijdelijke confrontatie met het toekomstig werkmilieu van jongeren in opleiding, op voorwaarde van én degelijke begeleiding én uitsluiting van elk streven naar economisch of financieel rendement. Met andere woorden uitsluitend het leerrendement in het kader van het vooropgesteld leerprogramma is relevant.

In deze gedachtegang werd binnen de operationele doelstelling “leren en werken consolideren” van de beleidsnota onderwijs 2009-2014 opgenomen dat “verplichte stages voor jongeren in het arbeidsmarktgericht onderwijs een succesvolle start op de arbeidsmarkt moeten bewerkstelligen”. (OD 4.4) De beleidsbrief 2012-2013 (OD 4.1, 4.3) besteedt ook aandacht aan het verbeteren van de overgang van onderwijs naar de arbeidsmarkt.

De voorliggende bepalingen geven hieraan uitvoering. Stage wordt een verplicht onderdeel van het minimum lessenrooster voor alle derdegraads opleidingen TSO en BSO. Er is synergie tussen de definitie van stage in de federale arbeidswetgeving en de definitie die binnen de onderwijswetgeving wordt vastgelegd.

Tegenover de invoering van een stage-verplichting, dient uiteraard een aanbod te staan. In de sectorconvenanten, maar ook uit het VESOC-loopbaanakkoord, blijkt de bereidheid van sectoren en werkgevers om werkplekken ter beschikking te stellen en samen met de onderwijsverstrekkers te werken aan de kwaliteit van het werkplekleren.

Een stageverplichting betekent naar de leerling toe dat die zich niet aan een, bij overeenkomst vast te leggen, stage kan onttrekken. Voor de school anderszins geldt de strikte verplichting om alle mogelijke inspanningen te leveren om voor alle leerlingen een stageplaats te vinden die aansluit bij het leerprogramma. Indien de school echter, omwille van factoren buiten haar wil om, daar niet of in onvoldoende mate in slaagt, dan zullen bij vaststelling door de onderwijsinspectie hieraan geen gevolgen op het vlak van erkenning of financiering worden verbonden. Dit impliceert dat de onderwijsinspectie een meer expliciete appreciatiebevoegdheid krijgt met betrekking tot het stagebeleid (waaronder de prospectie naar stageplaatsen) van de school. (Vlaams Parlement, 2011-2012, Schriftelijke Vraag, nummer 486, 10 april 2012; Vlaams Parlement, 2012-2013, Vraag om uitleg, nummer 140, 8 november 2012)

De SERV stelt in haar advies het volgende. Ze steunt dat werkplekleren een plaats krijgt in het curriculum van BSO en TSO binnen de derde graad. In diverse SERV-adviezen werd gewezen op het belang van werkplekleren³. Ook het VESOC-akkoord Loopbaanbeleid van 17 februari 2012 ziet werkplekleren en werkervaring als strategische actielijnen in de transitie leren – werken. Stages voor iedereen is een prioriteit

³ Voorontwerp van decreet betreffende de versterking van het hoger beroepsonderwijs in Vlaanderen, 12 september 2012; Advies betreffende Oriëntatienota hervorming Secundair Onderwijs, 19 januari 2011.

maar minstens even belangrijk is de kwaliteit van die stages. Daartoe is belangrijk dat ondernemingen begeleid worden, zowel in de administratieve als in de pedagogische aspecten. Het SERV-advies Werkplekleren: creativiteit en passie in het leerproces, van 14 februari 2012 gaat dieper in op het aspect kwaliteit en biedt ook kapstokken om de kwaliteit van werkplekleren te bevorderen. (Vlaams Parlement, 2012-2013, Schriftelijke Vraag, nummer 742, 19 september 2012)

Het is evenwel zo dat de begrippen “werkplekleren” en “stage” afwisselend door elkaar gebruikt worden, wat evenwel geen enkele afbreuk doet aan het positief standpunt van de socio-economische partners ten opzichte van de voorgestelde maatregel. In de onderwijsregelgeving en het onderwijsjargon zijn beide begrippen echter niet volledig identiek. Werkplekleren is een ruimere term die alle vormen van leren behelst waarbij de leerling zich extramuraal binnen een onderneming of op verplaatsing in een werkmilieu bevindt, al dan niet geheel of gedeeltelijk begeleid door een personeelslid (leraar of andere) van de school. Een stage echter is enger en omvat de effectieve deelname van de leerling op de werkplek aan het arbeidsproces (“doe-activiteiten”) in gelijkaardige omstandigheden als reguliere werknemers, waardoor er een relatief economisch rendement ontstaat.

In opvolging van de vragen van de VLOR en de SERV bij het verplicht karakter van de stage worden de volgende elementen meegegeven:

- een stage biedt voor alle derdegraads leerlingen TSO en BSO een meerwaarde, temeer daar die stage beperkt is in duur en vrij door de school kan worden ingevuld. Stages kunnen ook niet los worden gezien van alle overheidsinspanningen ter stimulering van ondernemen en ondernemingszin. Sensibiliseren in de plaats van verplichten, zou zeker niet in alle scholen tot een effectieve organisatie van stages leiden;
- de verplichting uitbreiden naar het algemeen secundair onderwijs zal worden bekeken na de evaluatie van de maatregel tot verplichting in het TSO en BSO;
- het voorstel van de SERV om de duur op te trekken tot 4 weken lijkt niet opportuun voor alle studierichtingen, alleen al omdat het de afwerking van de overige leerstof in het gedrang zou kunnen brengen. Het is niet zeker of op vandaag kwaliteitsvolle stages van vier weken kunnen gerealiseerd worden, zowel aan de kant van de onderwijsinrichters als aan de kant van het bedrijfsleven;
- de leerlingenstage is een didactische methodiek die al is voorzien in heel wat onderwijswetgeving. Er zijn tal van precedentes: zo stelt de decreetgeving dat elke Sen-Se opleiding een substantieel aandeel werkplekleren moet omvatten, dat in de eindjaren van bepaalde onderwijsvormen een geïntegreerde proef (praktijkproef) verplicht is, dat de helft van het opleidingsprogramma verpleegkunde uit klinisch onderwijs (hoofdzakelijk stage) moet bestaan, en andere.

De verplichting invoeren heeft tal van implicaties, onder meer het beschikbaar zijn van voldoende stageplaatsen, een aantal thema's uit het beleid van het welzijn op het werk waaronder de arbeidsgeneeskundige onderzoeken, de afwijkingen op het verbod op nacht- en zondagsarbeid, e.a., verder de mogelijke herziening van verzekeringspolissen van scholen. Deze en andere randvoorwaarden moeten ook worden afgesproken. Daarom is voorzien dat de inwerkingtreding van de maatregel wordt overgelaten aan een beslissing op een of meerdere data van de Vlaamse Regering. Die datum kan overigens variëren naargelang van de onderwijsvorm, het studiegebied of het structuuronderdeel. (studierichting) Daarenboven zal de Vlaamse Regering de inwerkingtreding vast stellen in overleg met de afgevaardigden van de schoolbesturen en van de representatieve vakorganisaties.

Artikel III.2, 4°, 5°, 6°, 8°, III.27, III.28, III.35 tot en met III.52

De programmatie-, overhevelings- en omvormingsstop die voor het gewoon secundair onderwijs geldt sinds het schooljaar 2010-2011, is met het decreet van 18 december 2009 houdende de bepalingen tot begeleiding van de begroting 2010 ingevoerd als bewarende maatregel in afwachting van de hervorming van het secundair onderwijs en als besparingsmaatregel. Deze regeling voorziet dat de Vlaamse Regering in uitzonderlijke gevallen en na advies van het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) en de onderwijsinspectie enerzijds en de VLOR anderzijds, programmaties, overhevelingen of omvormingen kan toestaan. De criteria voor die afwijkingen zijn niet in de regelgeving opgenomen. Het aantal afwijkingsvragen dat tot hier toe werd ingediend, ligt vrij hoog. Vermits niet alle vragen legitiem zijn, ligt het aantal gunstige beslissingen aanzienlijk lager. Ter illustratie voor het schooljaar 2012-2013 zijn er op 209 programmatie- en 17 overhevelingsdossiers in het voltijds gewoon secundair onderwijs, er respectievelijk 70 en 12 gunstig beslist.

Een bewarende maatregel mag geen structurele regeling worden. Het opheffen van de sedert 2010 vigerende stop, gepland vanaf het schooljaar 2014-2015, hoeft evenwel niet te betekenen dat voortaan ongebreidelde programmaties, overhevelingen en omvormingen zijn toegestaan. De hoogste rechtscolleges hebben eerder bepaald dat het “sturen” van het scholen- en opleidingsaanbod via redelijke normering en in het belang van kwaliteitsvol onderwijs en beheersing van overheidsuitgaven, niet in strijd is met de vrijheid van onderwijs. Vanuit die gedachtegang is een nieuw kader uitgetekend dat enerzijds maximale flexibiliteit biedt om adequaat in te spelen op beleidsontwikkelingen en veranderende lokale context en anderzijds transparantie verstrekt aan onderwijsinrichters over de criteria die de overheid hanteert in die gevallen waar ze beslissingsbevoegdheid blijft uitoefenen. Concreet gesteld, zijn de maatregelen als volgt.

Van de huidige drie instrumenten in het voltijds gewoon secundair onderwijs, nl. programmatie, overheveling en omvorming, blijven enkel de eerste twee over. Het systeem van omvorming wordt intrinsiek gevat door de nieuwe programmatiemogelijkheden.

Programmatie kan zowel betrekking hebben op een school als op een structuuronderdeel.

Indien de programmatie van een school kadert in een herstructurering van bestaande scholen (= fusie, onmiddellijk gevolgd door afsplitsing), dan worden strikte voorwaarden bepaald waaronder de voorwaarde dat het oorspronkelijk aantal scholen niet kan toenemen. Dit zou immers gegarandeerd neerkomen op schaalverkleining en meer uitgaven. Daarnaast wordt niet uitgesloten dat ook totaal nieuwe scholen worden geprogrammeerd (wat in de feiten zeer uitzonderlijk is), rekening houdend met de grondwettelijk gewaarborgde actieve vrijheid van onderwijs voor zowel publiek- of privaatrechtelijke rechtspersonen als voor natuurlijke personen.

De huidige schoolbevolkingsnormen (= minimum aantal leerlingen) die onderdeel vormen van de regelgeving inzake programmatie van scholen, al dan niet in het kader van herstructurering, zijn evenwichtig en blijven gehandhaafd.

Voor de programmatie van structuuronderdelen wordt met een indeling in 4 categorieën gewerkt, nl. niet-programmeerbaar aanbod, programmeerbaar aanbod mits

schrapping van bestaand aanbod, beperkt programmeerbaar aanbod en vrij programmeerbaar aanbod.

Bepaalde structuuronderdelen sluiten niet of onvoldoende aan op arbeidsmarkt of hoger onderwijs of bereiden er niet of onvoldoende op voor. Bij de uitrol van de kwalificatiestructuur (beroepskwalificaties en onderwijskwalificaties) en bij de hervorming van het secundair onderwijs, zal blijken of deze structuuronderdelen worden opgeheven. In afwachting is het opportuun om een stand-still van het aanbod ervan in te voeren. De Vlaamse Regering legt vast om welke structuuronderdelen het gaat en evalueert deze lijst jaarlijks met het oog op actualisatie; ze doet dit in overleg met de afgevaardigden van de schoolbesturen.

Omgekeerd zijn er structuuronderdelen die manifest inspelen op beleidsontwikkelingen en/of -prioriteiten (vb. STEM, duurzaamheid en energiebesparing, vergrijzing...). De overheid stimuleert de programmatie ervan door vereenvoudiging van de procedure. Wel kan ze opleggen dat in de betrokken school (of campus) reeds een bepaald aanbod aanwezig is (bv. uit hoofde van noodzakelijke didactische uitrusting). De Vlaamse Regering legt vast om welke structuuronderdelen het gaat en evalueert deze lijst jaarlijks met het oog op actualisatie; ze doet dit in overleg met de afgevaardigden van de schoolbesturen.

Tussen beide extremen in zijn er de resterende structuuronderdelen die kunnen worden geprogrammeerd mits aan bepaalde voorwaarden wordt beantwoord. Enerzijds zijn programmaties flexibel toegelaten op voorwaarde van schrapping binnen de school of scholengemeenschap van een bestaand aanbod op het niveau van dezelfde of een andere graad (derde leerjaren van de derde graad worden buiten beschouwing gelaten omdat, gezien hun finaliteit, schrapping niet zo evident is). Daarenboven moet de programmatie vallen binnen de studiegebieden die de school al inricht. Door deze cumulatieve voorwaarden doet zich noch een ingrijpende profielwijziging noch een numerieke wijziging van het lokaal opleidingsaanbod voor, maar kadert de programmatie in een rationele spreiding van het aanbod. Zoals hoger aangehaald komt een dergelijke programmatie in de feiten grotendeels overeen met wat tot hiertoe als omvorming geldt.

Anderzijds zijn er de programmaties waar een onderwijsinrichter niet bereid is als tegenprestatie een bestaand aanbod op te geven. Vermits sprake van een effectieve uitbreiding van dat aanbod, wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om over dergelijke programmaties te beslissen en dat aan de hand van door de decreetgever vastgestelde criteria. De instanties die thans advies uitbrengen over alle afwijkingsvragen op de programmatiestop, zouden ook voor deze specifieke categorie hun adviesbevoegdheid behouden (VLOR respectievelijk de bevoegde administratie en de onderwijsinspectie).

Overheveling is de overbrenging van een deel van het studieaanbod van de ene naar de andere school, al dan niet op grond van onderlinge uitwisseling. Wordt in dit verband onder "deel van het studieaanbod" verstaan: een vestigingsplaats, de eerste graad of een studiegebied. Het voorliggend voorstel houdt in dat ook de relatieve overhevelingsstop wordt opgeheven doch tegelfdertijd overheveling beperkt wordt tot overheveling van de eerste graad of één of meer studiegebieden. Immers, de overheveling van een vestigingsplaats laat momenteel toe dat het aldaar ingericht aan-

bod op een andere vestigingsplaats (die buiten de overheveling blijft) wordt behouden, waardoor finaal een dubbel aanbod ontstaat met meerkosten tot gevolg. Verder wordt in de definitie van overheveling nadrukkelijk gestipuleerd dat elke overheveling moet bijdragen tot een rationeel aanbod, eventueel onderbouwd door een lokaal structuurplan.

Artikel III.2, 7°

In uitvoering van het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs, hebben in het kader van een aantal proeftuinen (Accent op talent, studie- en beroepskeuze) verschillende scholen totaal nieuwe studierichtingen opgericht. Daarbij hoefden ze geen rekening te houden met de vigerende programmatieregels. Bij de beëindiging van deze proeftuinen, werd eerder door de Vlaamse Regering beslist om deze nieuwe structuuronderdelen niet organiek te maken en een uitdoofscenario te voorzien. Vermits deze overgangperiode ten einde loopt, is het logisch dat de betrokken scholen hun oorspronkelijk studieaanbod van vóór de experimentperiode, kunnen reconstrueren en zodoende hun leerlingenpopulatie op peil houden.

Het verlenen van deze garantie aan schoolbesturen impliceert dat de heroprichting van de toenmalige structuuronderdelen niet als programmatie wordt beschouwd doch wel als een algemene maatregel “van rechtswege”. Voor programmaties is echter een expliciete aanvraag van het schoolbestuur nodig en dient de Vlaamse Regering, in het kader van de relatieve programmatiestop, een individuele beslissing te nemen. Het niet als programmatie beschouwen vergt een bijsturing van de decretale definitie van het begrip “programmatie” in de codex secundair onderwijs.

Artikel III.3

De uren-leraar die de overheid aan een school toekent, moeten niet volledig worden aangewend in het betrokken schooljaar maar kunnen onder bepaalde voorwaarden worden overgedragen naar het daaropvolgend schooljaar. Het is de bedoeling dat hierdoor maximaal kan worden ingespeeld op het ingerichte studieaanbod, op de overeenkomstige leerprogramma's en op leerlingenstromen. Het heeft immers geen zin om beschikbare uren-leraar in het lopende schooljaar volledig aan te wenden indien sommige lesopdrachten niet opportuun kunnen worden ingevuld. Het aanleggen van een buffer voor het daaropvolgend schooljaar, bv. om een verwachte leerlingensijging op te vangen, zou dan getuigen van een meer zorgvuldig beheer.

Echter, één van de huidige voorwaarden om uren-leraar te kunnen overdragen naar het volgend schooljaar (= jaar $x + 1$) is, zonder meer, dat er geen nieuwe of bijkomende terbeschikkingstellingen mogen zijn (in jaar x) in de school. Op het eerste gezicht is dit logisch vermits het financieren (in jaar $x + 1$) van uren-leraar enerzijds en het bezoldigen (in jaar x) van ter beschikking gesteld (vast benoemd) personeel anderzijds, voor de overheid finaal een dubbele kost zou betekenen. Indien de desbetreffende ter beschikking gestelde personeelsleden evenwel via het systeem van re-affectatie of wedertewerkstelling terug aan de slag kunnen, is dat probleem van de baan. De voorliggende maatregel stelt dat indien nieuw of bijkomend ter beschikking gesteld personeel terug tewerkgesteld wordt binnen de scholengemeenschap, uren-overdracht alsnog toegelaten is, op voorwaarde dat die tewerkstelling voor de duur van een volledig schooljaar gebeurt.

Artikel III.4, III.5, III.6

De versnipperde omkaderingsmiddelen voor de diverse ambten beleids- en ondersteunend personeel en voor taak- en functiedifferentiatie werden in 2009 samengevoegd tot één globale puntenenveloppe die aan de scholengemeenschap of aan de school (indien niet behorend tot een scholengemeenschap) wordt toegekend. Dit houdt in dat het resultaat van de berekeningsmodaliteiten nog uitsluitend in punten wordt uitgedrukt en dat die punten binnen bepaalde krijtlijnen vrij kunnen worden verdeeld en aangewend, maar dat de berekeningsmodaliteiten op zich niet werden gewijzigd. Aldus werden de normen om recht te hebben op één of meer betrekkingen in het ambt van adjunct-directeur gehandhaafd, doch werden de betrekkingen vervangen door 120 punten of een veelvoud daarvan. Het handhaven van die normen impliceert ook dat enerzijds wordt gewerkt met een tweejarige gedoogperiode waarin de normen niet worden gehaald en anderzijds dat de Vlaamse Regering de beslissingsbevoegdheid heeft om in uitzonderlijke gevallen de gedoogperiode te verlengen. “Uitzonderlijk” wordt gedefinieerd als een situatie waarin de problematiek van kansarmoede waarmee een school wordt geconfronteerd, van dien aard is dat het een hypotheek legt op het bestuurlijk vermogen van de school. Laatst vermelde uitzonderingsregel wordt door de voorliggende bepalingen opgeheven. Aan de basis hiervan ligt het actueel onderwijsbeleid dat gericht is op budgettaire orthodoxie, op sociale mix (spreiding van kansarme leerlingen over alle scholen binnen het raam van GOK), en op solidariteit en samenwerking (bundeling van krachten) tussen scholen. Hoewel het toepassen van de uitzonderingsregel betreffende tijdelijke extra middelen, op macro niveau steeds uitermate beperkt is gebleven, kan het door de begunstigde scholen als een recurrente maatregel worden gepercipieerd, wat niet de bedoeling was.

Artikel III.7, III.8

De huidige tekst van artikel 102 van de Codex Secundair Onderwijs voorziet in een terugvorderingsmechanisme voor ten onrechte toegekende financiering van het Gemeenschapsonderwijs. Een tegenhanger van dit artikel voor het gesubsidieerd onderwijs is er niet.

Met uitzondering van de hogescholen waarvoor een afzonderlijke bepaling geldt (artikel 239 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen), is de problematiek van de terugvordering van salarissen voor alle onderwijsniveaus vanaf 1 januari 2012 geregeld door artikel 198 van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs II.

Voor terugvordering van werkingstoelagen/werkingsmiddelen zijn, op grond van artikel 15 van de wet van 16 mei 2003, de verjaringsregels van het gemeen recht, dus het burgerlijk wetboek, van toepassing. Artikel 104 kan dan ook geschrapt worden.

Artikel III.11, 1°

Het gaat om een technische wijziging. Conform de bepalingen van het decreet van 8 juni 2012 houdende technische en praktische aanpassingen aan het decreet van 25 november 2011 betreffende het inschrijvingsrecht – wordt het toepassingsgebied voor de eerste graad van het gewoon secundair onderwijs beperkt tot het eerste leerjaar.

De bepalingen hebben retroactieve inwerkingtreding. De nieuwe regelgeving betreffende het inschrijvingsrecht treedt in werking op 1 september 2012 met het oog op de inschrijvingen voor het schooljaar 2013-2014. (decreet van 25 november 2011 en het decreet van 8 juni 2012) Het voorstel nu tot wijziging heeft dan ook enkel invloed

op de inschrijvingsprocedures die plaatsvinden in de loop van het schooljaar 2012-2013 met het oog op instap van de leerling in het schooljaar 2013-2014. Deze wijziging heeft geen invloed op de inschrijvingen met instap in 2012-2013. De leerlingen en hun ouders worden hiermee geen rechten ontzegd.

Artikel III.12

In artikel 110/15 van de codex secundair onderwijs wordt de procedure beschreven voor het automatisch starten van de bemiddeling door het LOP (lokaal overlegplatform) wanneer een leerling met specifieke onderwijsbehoeften (op basis van een draagkrachtafweging) of een elders uitgesloten leerling wordt geweigerd.

In het huidige artikel staat echter een verwijzing naar het integrale artikel 110/10, waardoor een LOP ook op eigen initiatief bemiddeling moet opstarten bij een weigering van een leerling in een school waar hij/zij het lopende, het vorige of het daaraan voorafgaande schooljaar werd uitgeschreven als gevolg van definitieve uitsluiting als tuchtmaatregel. Dit is niet de intentie van de decreetgever. Voor een dergelijke weigering kan – net zoals voor andere weigeringen – het LOP bemiddelen wanneer de ouders er uitdrukkelijk om vragen. De verwijzing naar artikel 110/10 wordt bijgevolg aangepast en beperkt tot de paragraaf die betrekking heeft op de weigering van elders uitgesloten leerlingen.

De bepalingen hebben retroactieve inwerkingtreding. De nieuwe regelgeving betreffende het inschrijvingsrecht treedt in werking op 1 september 2012 met het oog op de inschrijvingen voor het schooljaar 2013-2014. (decreet van 25 november 2011 en het decreet van 8 juni 2012) Het voorstel nu tot wijziging heeft dan ook enkel invloed op de inschrijvingsprocedures die plaatsvinden in de loop van het schooljaar 2012-2013 met het oog op instap van de leerling in het schooljaar 2013-2014. Deze wijziging heeft geen invloed op de inschrijvingen met instap in 2012-2013. De leerlingen en hun ouders worden hiermee geen rechten ontzegd.

Artikel III.14, 2°

Zie de memorie van toelichting bij artikel II.18, 2°.

Artikel III.15

Zie de memorie van toelichting bij artikel II.19.

Artikel III.24, III.29

In het voltijds gewoon secundair onderwijs bestaan momenteel al verschillende reguliere instrumenten om tegemoet te komen aan leerlingen die al dan niet uit het onthaalonderwijs komen en onvoldoende kennis hebben van de onderwijstaal. Meer in het bijzonder wordt dan verwezen naar de mogelijkheid van inhaallessen (eventueel Nederlands), de vrije invulling van het keuze- of complementair gedeelte (eventueel Nederlands), en het organiseren van flexibele leertrajecten (meer uren Nederlands ter vervanging van andere programmaonderdelen). Het behoort tot de bevoegdheid van de onderwijsverstrekker om te beslissen of de school met deze instrumenten werkt en het behoort tot de bevoegdheid van de klassenraad en desgevallend de betrokken personen om te beslissen of één of meer van deze mogelijkheden voor de individuele leerling worden benut. Samengevat betekent dit dat de overheid de instrumenten aanreikt, maar dat de onderwijsverstrekker er vanuit zijn didactische en pedagogische autonomie al dan niet gebruik van maakt.

Aan de bestaande reguliere instrumenten wordt thans de mogelijkheid toegevoegd voor een schoolbestuur om leerlingen met onvoldoende kennis van de onderwijstaal te verplichten extra taallessen Nederlands te volgen en dit met een maximum van drie uur per week bovenop de lessentabel van het structuuronderdeel waarin de betrokken leerling is ingeschreven. Deze regeling is niet in strijd met de regelgeving op de organisatie van het schooljaar die de standaard-lessspreiding op dag-, week- en jaarbasis vastlegt doch bepaalde afwijkingen toelaat. De organisatie van deze extra taallessen Nederlands past binnen dit soepel kader.

Na fiat van het schoolbestuur om het systeem van extra taallessen binnen de school te hanteren, is het evident dat het de klassenraad is die beslist of een individuele leerling die lessen moet volgen. Naargelang van het tijdstip (bij de start dan wel in de loop van het schooljaar) is dat de toelatingsklassenraad of de begeleidende klassenraad. Gezien het basisvormend karakter van het Nederlands maar ook om te garanderen dat de kennis van het Nederlands vanuit een breder perspectief wordt beoordeeld (Nederlands én als vak én als onderwijstaal), moet de klassenraad, voor wat het onderwijzend personeel betreft, ten minste zijn samengesteld uit de leraars van de basisvorming. Deze minimumvoorwaarde sluit dus niet uit dat de klassenraad kan worden uitgebreid met andere leraars of personen (CLB, ...).

De begeleidende klassenraad beslist op basis van de evaluatie van de voortgang die de betrokken leerling maakt over de duur van de extra taallessen Nederlands tijdens het schooljaar. Het kan bijvoorbeeld voor een leerling volstaan om gedurende tien weken extra taallessen te volgen, een andere leerling zal misschien gedurende een gans schooljaar extra taallessen nodig hebben. Doordat de extra taallessen Nederlands boven op het reguliere leerprogramma komen, staan deze extra taallessen Nederlands los van de evaluatie en de studiebekrachtiging gekoppeld aan het structuuronderdeel waarvoor de leerling is ingeschreven.

Vanwege de ouders van de betrokken leerlingen wordt een positieve houding verwacht ten aanzien van de bijkomende inspanningen die de school levert om de taalachterstand van de leerlingen weg te werken. Deze verwachting ten aanzien van ouders wordt daarom in het kader van de engagementsverklaring opgenomen.

Deze maatregel is enkel van toepassing op het voltijds gewoon secundair onderwijs. Voor het buitengewoon secundair onderwijs kan het wegwerken van taalachterstand meegenomen worden in de individuele handelingsplannen.

Voor de organisatie van deze extra taallessen Nederlands kan een school putten uit de reguliere omkadering. Scholen kunnen hiervoor ook middelen bundelen (vb. urenleraar overdragen) en leerlingen uit verschillende scholen samen extra taallessen Nederlands aanbieden.

In antwoord op de VLOR in zake de evaluatie van het talenbeleid in de scholen wordt de aandacht gevestigd op artikel 38 van het decreet van 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs. Artikel 38 stelt dat de Vlaamse Regering het referentiekader uitwerkt dat de onderwijsinspectie hanteert bij de doorlichtingen en kan daarbij differentiëring aanbrengen per onderwijsniveau. Het referentiekader is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output. Het referentiekader verwijst op het niveau van indicatoren of variabelen in ieder geval naar ondermeer het talenbeleid.

Het is dus in de praktijk zo dat een evaluatie naar de wijze waarop een school werkt aan haar talenbeleid al geruime tijd deel uitmaakt van een schooldoorlichting. In concreto betekent dit dat het inspectieteam op basis van het vooronderzoek leerbegeleiding in de focus plaatst en dat dan bij de doorlichting talenbeleid wordt onderzocht als onderdeel van de procesvariabele leerbegeleiding.

Evaluaties van het talenbeleid in scholen zijn als afzonderlijk hoofdstuk terug te vinden in de Onderwijsspiegel 2011 en 2012.(punt 2.3)

Er is een rechtsgrond opgenomen voor een uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering, voor het geval er nog praktische uitvoeringsmodaliteiten moeten afgesproken worden

Artikel III.25

Zie memorie van toelichting bij artikel II.24.

Voor de aanvragen voor een gelijkwaardigheid met een studiebewijs uitgereikt in het secundair onderwijs wordt 90 euro aangerekend per aanvraag en per studiebewijs, voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van de gelijkwaardigheid van het studiebewijs waarbij een uitspraak op niveau van graad en onderwijsvorm (aso, kso, tso, bso) volstaat.

Indien in uitzonderlijke gevallen een uitspraak over een specifieke studierichting is vereist wordt per aanvraag en per studiebewijs een bedrag van 180 euro aangerekend.

Artikel III.26

De codex secundair onderwijs voorziet bepaalde onderwijsfaciliteiten voor zieke leerlingen. Door een aanpassing van het leertraject bij beslissing van de klassenraad, worden hun onderwijskansen gevrijwaard, daar waar anders het risico op niet-slagen of zelfs ongekwalificeerde uitstroom reëel is. Eén van de bestaande maatregelen is de spreiding van het leerprogramma van één schooljaar over twee schooljaren, waardoor de jaarlijkse studiebelasting vermindert en meer in overeenstemming wordt gebracht met de fysieke of psychische behoeften die door de behandelende arts zijn vastgesteld. Het is evenwel opportuun ook de mogelijkheid te creëren om het leerprogramma van een graad (= twee leerjaren, waarbij het facultatieve derde leerjaar van de derde graad buiten beschouwing wordt gelaten) te spreiden over drie schooljaren. De bewegingsmarge om de studiebelasting van een graad te herverdelen wordt hierdoor nog groter, zonder tot een studieduurverlenging t.o.v. de huidige regeling te leiden want die bestrijkt immers ook al drie schooljaren. Meer zelfs, op die manier zal in sommige gevallen kunnen worden vermeden dat twee opeenvolgende leerjaren telkens over twee schooljaren worden gespreid, wat finaal neerkomt op een verdubbeling van de gebruikelijke studieduur van een graad (van twee naar vier schooljaren).

De voorgestelde maatregel blijft beperkt tot “eenzelfde graad” vermits een leerplan nooit graad-overschrijdend is en vermits anders didactische en organisatorische problemen zouden kunnen ontstaan.

Artikel III.30

In de beleidsbrief 2012-2013, rubriek “OD 4.9 Topsportscholen evalueren en topcultuurscholen mogelijk maken” is opgenomen dat de minister, bevoegd voor onderwijs, tijdens het schooljaar 2012-2013 in nauw overleg met zijn collega bevoegd voor sport en met de sportfederaties, maatregelen zal nemen om het zogenaamde “Lukaku-

model" in te voeren voor een aantal sporttakken. Dit model impliceert een flexibel leertraject dat de klassenraad kan uitstippelen voor leerlingen met een topsportstatuut die buiten de topsportschool school lopen, teneinde deze leerlingen toe te laten om nog beter de combinatie topsport en schoollopen in een gewone school te kunnen maken. Voor een dergelijk flexibel leertraject kan inspiratie worden gezocht bij de regeling voor leerlingen met uitzonderlijke topcultuurtalenten die vanaf het schooljaar 2013-2014 (via onderwijsdecreet XXII van 21 december 2012) in het voltijds secundair onderwijs wordt geïntroduceerd. Onderhavige regeling omvat verschillende stappen: in eerste instantie beslist de selectiecommissie over het statuut, in tweede instantie oordeelt de betrokken sportfederatie of de context/lesgever die voor de talentontwikkeling worden ingezet van voldoende kwalitatief niveau is, en tenslotte beslist de klassenraad over het flexibel leertraject. Met andere woorden, de sportinstanties zijn bevoegd om aan de leerling het noodzakelijke "label" te geven, maar de beslissingsbevoegdheid over het specifiek leertraject ligt bij de klassenraad zoodaatan de wettelijk gewaarborgde pedagogische autonomie van de onderwijsinrichters niet wordt geraakt.

Dat binnen het flexibel leertraject (door middel van vrijstelling van gewone lesbijwoning) de leerling moet worden opgevangen in een kwalitatief hoogstaande context en door zeer deskundige lesgevers, geldt zowel voor leerlingen met topcultuurtalenten als voor leerlingen met topsporttalenten. Het onderwijskundig parallelisme is evenwel niet volledig. De verschillen zijn de volgende:

- enerzijds komen enkel leerlingen met zeer uitzonderlijke topcultuurtalenten voor een flexibel traject in aanmerking, daar waar voor topsport de restrictie dubbel is, nl. het betreft a) leerlingen met uitzonderlijke topsporttalenten (= topsportstatuut) binnen b) die sporttakken die bij besluit van de Vlaamse Regering zijn aangeduid. M.a.w. enkel voor leerlingen uit bepaalde sporttakken zou in aansluiting op de beslissing van de gemengde commissie van het topsportconvenant tot toekenning van het topsportstatuut, de toestemming kunnen volgen van de sportfederatie tot talentontwikkeling in kwalitatief hoogstaande omstandigheden. Op termijn en na gezamenlijke evaluatie door de sportsector en de onderwijssector in de begeleidingscommissie van het topsportconvenant kan het besluit van de Vlaamse Regering eventueel worden verruimd naar andere sporttakken;
- anderzijds wordt het contingent gewettigde afwezigheidsdagen voor leerlingen met topcultuurstatuut door de selectiecommissie zelf bepaald, terwijl voor leerlingen met topsportstatuut dit intussen door de Vlaamse Regering bij besluit is vastgelegd. Voor leerlingen met topsportstatuut varieert dit aantal dagen voor deelname aan extramurale sportinitiatieven afhankelijk van het feit of ze al dan niet in een topsportrichting zijn ingeschreven. Bij inschrijving in een topsportrichting, waarvoor trouwens het topsportstatuut een voorwaarde is, ligt dit aantal dagen logischerwijze hoger.

Onderhavige maatregel moet tot slot worden vertaald naar het topsportconvenant dat tussen de sectoren onderwijs en sport is gesloten en waarvan het meest recente dateert van 1 juni 2010.

Artikel III.31, III.59

Zie memorie van toelichting bij artikel II.22.

Artikel III.32

De Talennota van 2011 voorziet een uitbreiding van het talenaanbod in het secundair onderwijs, waarbij aan scholen de vrijheid wordt gegeven om alle officiële talen van de Europese Unie, evenals Chinees, Hindi en Russisch aan te bieden. Uiteraard zal een school van deze mogelijkheid slechts gebruik maken mits daar lokaal een draagvlak voor is.

Deze talen kunnen aan bod kunnen komen in het secundair onderwijs in het differentiatiepakket van de opleiding. Gezien de groeiende internationalisering van onze samenleving en de daarmee gepaard gaande uitdagingen, is het echter opportuun om de verruiming van het vreemde talenaanbod in het secundair onderwijs nu al te realiseren voor zover de nodige randvoorwaarden zijn vervuld. Dit betekent enerzijds dat bekwaamheidsbewijzen moeten worden vastgelegd voor de lesgevers via een wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juni 1989 op de bekwaamheidsbewijzen van het onderwijzend personeel en anderzijds dat de leerplanmakers en de scholen de nodige voorbereidingen moeten kunnen treffen.

Ter aanvulling van het VLOR-advies wordt toegevoegd dat binnen de Europese Unie er het vrij verkeer van personen, goederen en diensten is. De intensifiëring van culturele en economische contacten door Vlaanderen over de interne grenzen heen, wordt bevorderd door een verhoogde vreemde talenkennis van de afgestudeerden. Daarnaast moet worden vastgesteld dat er enerzijds de westerse wereld is die de voorbije jaren gebukt gaat onder een financiële crisis, en anderzijds zijn er de BRIC-landen (Brazilië, Rusland, Indië, China) die steeds nadrukkelijker op het voorplan treden. Dit zal in de toekomst meer en meer onze culturele en economische betrekkingen bepalen, waarbij er een nood is om niet ter plaatse afwezig te blijven. Kennis van de lokale taal is dan een enorme troef. Voor Brazilië geldt als plaatselijke taal, het Portugees, wat vervat zit in de EU-talen. Voor Rusland is het zo dat het Russisch nu al een erkend taalvak is in het secundair onderwijs. Voor Indië is het Hindi, de meest courante plaatselijke taal en het Engels is al opgenomen in het secundair onderwijs. Voor China geldt het Chinees-standaardmandarijn als meest voorkomende lokale taal.

In aansluiting op het VLOR- en SERV-advies is het op dit ogenblik een duidelijke beleidskeuze om het talenaanbod in het secundair onderwijs eerst uit te breiden met de talen van de Europese Unie en de BRIC-landen en niet met het Turks of Arabische talen.

Artikel III.34, III.60, III.65, III.68

Tijdens de vorige regeerperiode hebben enkele scholen geëxperimenteerd met Content and Language Integrated Learning. (CLIL)

De Talennota van 2011 voorziet de mogelijkheid voor alle scholen in het secundair onderwijs om onder bepaalde voorwaarden CLIL te organiseren. CLIL wil leerlingen functioneel meertalig maken door het instrueren van de doeltaal aan het onmiddellijk bruikbare nut ervan te koppelen. Een niet-taalvak wordt dan in een vreemde taal onderwezen (bv. het vak wiskunde in het Engels, het vak aardrijkskunde in het Frans, het vak toerisme in het Duits, ...).

In de Talennota wordt aangekondigd dat in het secundair onderwijs de nodige decretaale aanpassingen zullen gebeuren om ten laatste in 2014 CLIL-programma's mogelijk te maken. Maximum 20% van de niet-taalvakken kan via CLIL aangeboden wor-

den. CLIL moet berusten op een vrijwillige keuze van de ouders van de leerling. Dit houdt in dat de school enkel aan de leerlingen van wie de ouders er expliciet en schriftelijk voor kiezen dat de leerling dit CLIL-traject een schooljaar volgt en na positief advies van de klassenraad voor die betrokken leerling, CLIL kan aanbieden. Bijgevolg blijft een volledig Nederlandstalig traject aanwezig voor alle andere leerlingen. Er zal vooraf in overleg met het GO! en de onderwijskoepels een CLIL-standaard worden ontworpen met daarin de kwaliteitscriteria waaraan scholen moeten voldoen om een programma aan te bieden. Deze kwaliteitsstandaard houdt in dat:

- de school of centrum voorafgaand aan de beslissing een beginsituatieanalyse maakt;
- de school of centrum vooraf draagvlak heeft gecreëerd bij het lerarenkorps, de leerlingen, de ouders en de lokale gemeenschap;
- de school of centrum doelen vaststelt voor het CLIL-project;
- de school beschikt over leraren die de CLIL-methodiek beheersen en aan de vereiste kennis van de doeltaal voldoen
- de school of centrum een actieplan maakt waar een vormingsplan voor de leraren betreffende CLIL-didactiek en taalvaardigheid en een monitoring van de CLIL-leerlingen deel van uitmaken;
- de school of centrum een plan ontwikkelt om uitwisseling van visie en ervaring tussen leraren mogelijk te maken, om tegemoet te komen aan de noden van zwakkere leerlingen, om taaltesten, inhoudstesten en motivatiescreening te operationaliseren.

Te allen tijde moet de school ervoor zorgen dat de kennis van de onderwijstaal prioritair blijft (Vlaams Parlement, 2011-2012, Vraag om uitleg, nummer 2622, 6 oktober 2011; Vlaams Parlement, 2012-2013, Vraag om uitleg, nummer 354, 13 december 2012) en dat het Nederlandstalig karakter van de school prioritair blijft behouden, in het bijzonder in Brussel en de gemeenten die grenzen aan Brussel en gemeenten die grenzen aan de grensgemeente van Brussel.

De SERV stelt in zijn advies dat de maatregelen met betrekking tot het Content and Language Integrated Learning, met name de mogelijkheid om les te geven in een vreemde taal van een bepaald niet-taalkvak, zowel in het voltijds secundair als binnen Leren en Werken zeer positief zijn, dit in het kader van de persoonlijke ontwikkeling en van een vlottere toegang tot de arbeidsmarkt, en met het oog op de toename van de internationale werkmobiliteit. Het moet de ambitie zijn om snel te groeien in dit soort onderwijs.

Het onderwijspersoneel moet de startcompetenties hebben voor de aanvang van een CLIL-project en de school of het centrum moeten investeren in het behoud en versterken van de competenties op het gebied van CLIL-didactiek en taalvaardigheid.

1. Het is in elk geval zo dat de vereiste taalvaardigheid van de CLIL-leraren moet aanwezig zijn, zowel voor het Nederlands als voor de vooropgestelde doeltaal. De bepalingen in de decreten rechtspositie met betrekking tot de taalvereisten voor het personeel garanderen de kennis van het Nederlands. De onderwijstaal blijft het Nederlands voor CLIL-leraren. Ook voor hen gelden de decreten rechtspositie die stellen dat een personeelslid van het onderwijzend personeel de onderwijstaal (het Nederlands) moet beheersen op een bepaald ERK-niveau.

Naar aanleiding van het VLOR-advies wordt bevestigd dat het bewijzen van de vereiste kennis van de onderwijstaal (Nederlands) een aanstellingsvoorwaarde is voor een personeelslid. In 2009 heeft de Vlaamse overheid een eigen systeem ingevoerd om deze taalkennis te toetsen in de plaats van gebruik te maken van bepalingen uit de taalwetten van 1963. Dit nieuwe eigen systeem steunt op het ERK. (Europees Referentiekader voor Talen)

Voor onderwijzend personeel (leraar) geldt als vereiste norm de kennis van het Nederlands op niveau C1. Dit is het op een na hoogste niveau van het ERK.

In principe geldt dus voor elke leraar die een aanstelling krijgt in het Vlaamse onderwijs die norm. Belangrijk is te benadrukken dat het hier steeds gaat om het aantonen van het vereiste niveau van het Nederlands als onderwijstaal.

Bij het gedeeltelijk of geheel wegvallen van de CLIL-opdracht, is opnieuw een beheersingsniveau C1 voor het Nederlands vereist. In het geval de CLIL-leraar een native speaker Nederlands is, gaat men ervan uit dat deze het C1-niveau al bezit en er dus geen bijkomende inspanningen voor het behalen van dit niveau moeten worden geleverd. In het geval de CLIL-leraar een native speaker van de doeltaal is, zal die bij het gedeeltelijk of geheel wegvallen van de CLIL-opdracht een niveau C1 voor Nederlands moeten aantonen om tewerkgesteld te kunnen blijven in het onderwijs. Het personeelslid heeft 3 jaar de tijd om dit beheersingsniveau aan te tonen.

Er is voorzien in één afwijking voor leraren die uitsluitend CLIL-opdracht uitvoeren, naar analogie met de bepaling uit de decreten rechtspositie, die stelt dat een personeelslid dat uitsluitend één of meer vreemde talen onderwijst, de onderwijstaal (het Nederlands) moet beheersen op het ERK-niveau B2.

In opvolging van het VLOR-advies wordt toegevoegd dat er voor specifieke situaties uitzonderingen ingeschreven zijn betreffende taalkennis. Het gaat om personeelsleden die belast zijn met het onderwijzen van een vreemde levende taal. Als een personeelslid enkel een vreemde levende taal onderwijst (bv. Engels, Frans, Duits, Spaans, ...) dan stelt de regelgeving dat de kennis van het Nederlands niet het niveau C1 moet bereiken, maar wel het iets lagere niveau B2. Reden voor die kennis van het Nederlands is dat de focus voor dat personeelslid tijdens het contactonderwijs met de leerling ligt op het gebruik van de vreemde levende taal en dat daarvoor dus de nodige expertise moet zijn. Door de kennis van het Nederlands iets lager te leggen, verhoogt men de kans om native speakers aan te trekken.

Het niveau B2 ligt lager dan de C1-norm die in principe voor elke leraar geldt, maar is toch nog meer dan ruim voldoende om correct gebruik te maken van het Nederlands in conversaties met collega's, ouders, leerlingen,

Vermits die norm B2 al sinds 2009 in de decreetgeving is opgenomen voor het personeelslid dat belast is met onderwijs in een vreemde levende taal, wordt dit overgenomen voor een personeelslid dat een CLIL-opdracht zal opnemen.

2. Wat betreft de doeltalen bepalen de decreten rechtspositie momenteel geen specifieke vereisten die gelden in het secundair onderwijs.

De kwaliteitsstandaard zal weliswaar vereisten bevatten, maar die worden buiten de decreten rechtspositie gehouden. Dit betekent dus dat de invoering van CLIL geen impact zal hebben op de algemene aanstellingsvoorwaarden. De aanstellingsvoorwaarden van de decreten rechtspositie stellen immers eisen ten aanzien van de taalvereisten die een personeelslid moet bezitten om een aanstelling in het onderwijs te verkrijgen, maar gaan niet zover dat ze ook specifieke bijkomende eisen stellen ten aanzien van deelopdrachten van het personeelslid.

Het vereiste beheersingsniveau in de doeltaal zal worden vastgelegd in de CLIL-standaard op minimaal C1-niveau. In dit verband wordt met analogie gewezen op het recente Integratiedecreet Hoger Onderwijs, waar het beheersingsniveau van de docenten die in bachelor- of masteropleidingen een vak bijvoorbeeld volledig in het Engels geven, werd vastgelegd op C1-niveau.

De decreetgever wijzigt hiermee de regeling van het vreemdetalenonderwijs. Dit is een onderwijsaangelegenheid in de zin van artikel 127, §1, 2°, van de Grondwet waarvoor de gemeenschappen ten volle bevoegd zijn.

Er wordt delegatie gegeven aan de Vlaamse Regering om een kwaliteitsstandaard uit te werken. De essentiële thema's van die kwaliteitsstandaard zijn opgenomen in het decreet. De Vlaamse Regering heeft dus maar een beperkte delegatie en kan de standaard maar uitwerken volgens de vier opgesomde punten. (competenties personeel, kennis doeltaal, communicatie met de jongeren en coherent talenbeleid in de betrokken school)

Artikel III.53

Het deeltijds beroepssecundair onderwijs en de leertijd zijn toegankelijk voor jongeren die enerzijds aan de voltijdse leerplicht hebben voldaan en anderzijds de leeftijd van 25 jaar nog niet hebben bereikt. De opleidingen kunnen uiterlijk gevolgd worden tot het einde van het schooljaar waarin de jongeren de leeftijd van 25 jaar bereiken. Het buitengewoon secundair onderwijs is toegankelijk voor jongeren vanaf 13 jaar (uitzonderlijk 12 jaar) tot 21 jaar (uitzonderlijk verlenging).

In tegenstelling tot het deeltijds beroepssecundair onderwijs, de leertijd en het buitengewoon secundair onderwijs, geldt voor instap in het voltijds gewoon secundair onderwijs geen leeftijdsbeperking. Vanuit het onderwijsveld zijn al meermaals signalen gegeven dat om didactische en pedagogische redenen het niet opportuun is leerlingen van sterk uiteenlopende leeftijden te groeperen. Voor volwassenen zijn er trouwens voldoende opleidingsalternatieven binnen en buiten het reguliere onderwijscircuit (secundair en hoger volwassenenonderwijs, hoger onderwijs, VDAB-opleidingen, ondernemersopleidingen Syntra ...), naast de mogelijkheid tot voorbereiding op de examencommissie via zelfstudie.

Vandaar wordt voorgesteld om de leeftijdsgrens (25 jaar) die vigeert in de deeltijdse leerstelsels door te trekken naar het voltijds gewoon secundair onderwijs. Uitzondering wordt gemaakt voor alle derde leerjaren van de derde graad (voorbereidende jaren op het hoger onderwijs ASO en KSO, Se-n-Se TSO en KSO, specialisatiejaren BSO en naamloos leerjaar BSO). Deze leerjaren zijn gericht op niet-leerplichtigen die om uiteenlopende redenen nog één jaar voltijds secundair onderwijs volgen, niet zelden vanuit tewerkstellingsperspectieven. Om evidente reden wordt ook uitzondering gemaakt voor de HBO5-opleiding verpleegkunde die behoort tot het hoger onderwijs maar enkel door voltijds secundaire scholen kan worden georganiseerd. Tot slot wordt onderhavige maatregel uit hoofde van rechtszekerheid ook niet van toepassing gesteld op leerlingen die bij de inwerkingtreding ervan al in het voltijds gewoon secundair onderwijs zijn ingeschreven maar hun traject nog niet hebben voltooid.

Vermits de inschrijvingen voor het schooljaar 2013-2014 momenteel aan gang zijn, wordt de nieuwe maatregel pas van kracht vanaf het schooljaar 2014-2015. Dit biedt trouwens gelegenheid tot afdoende communicatie over de maatregel.

Artikel III.54, III.55, III.56

Met het oog op de optimalisatie van haar dienstverlening, werd de werking van de examencommissie voor het voltijds secundair onderwijs bij decreet van 29 juni 2012 (ingeschreven in de codex secundair onderwijs) vanaf 1 oktober 2012 ingrijpend vernieuwd. Intussen werden een aantal knelpunten en enkele noodzakelijke technische tekstwijzigingen vastgesteld. De voorliggende artikelen beogen hieraan tegemoet te komen. Concreet gaat het om drie items.

1. De examencommissie heeft een reglement opgesteld dat “examenreglement” werd genoemd in de plaats van het werkingsreglement omdat dit explicieter de inhoud uitdrukt.

2. Het getuigschrift bedrijfsbeheer kan continu worden behaald bij de centrale examencommissie van de FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie. Voor de examencommissie secundair onderwijs kan dit enkel in combinatie met een diploma secundair onderwijs én voor zover het examenprogramma de volledige leerstof bedrijfsbeheer zou bevatten, wat meestal niet het geval is. De toekenningsmogelijkheid binnen de examencommissie secundair onderwijs wordt derhalve opgeheven.

3. De groep ‘opstellers’ wordt uit de decreetgeving geschrapt, daar zij in se niet tot de examencommissie behoren doch louter occasioneel een duidelijk afgelijnde opdracht voor de commissie vervullen op basis van een dienstenovereenkomst.

Artikel III.57, III.58

Een goede kennis van de onderwijstaal is essentieel om met goed gevolg onderwijs te kunnen volgen en een kwalificatie te behalen. Het is belangrijk dat voor elke leerling die (voor het eerst) instroomt in het voltijds gewoon secundair onderwijs er een goede analyse gemaakt wordt van welk niveau inzake de onderwijstaal de leerling beheerst en of er nood is aan maatregelen. Deze analyse wordt uitgevoerd door de school waar de leerling (voor het eerst) instroomt in het voltijds gewoon secundair onderwijs. De screening van de betrokken leerling aan de hand van een valide en betrouwbaar screeningsinstrument, door de school zelf te kiezen, is een belangrijk element van deze analyse. Het spreekt voor zich dat, naast het gebruik van het valide en betrouwbaar instrument, ook de informatie die verkregen wordt vanuit de basisschool van het kind, meegenomen wordt in de analyse. Ter ondersteuning van de scholen laat de overheid een toolkit ontwikkelen waarin bestaande en betrouwbare valide instrumenten zullen opgenomen worden en die scholen kan ondersteunen bij hun keuze voor een geschikt instrument.

(Vlaams Parlement, 2012-2013, Actuele Vragen, Plenaire Vergadering, nummer 23, 23 januari 2013)

Voor het niveau van de onderwijstaal kan gepolst worden naar de eindtermen Nederlands van het lager onderwijs. Op basis van deze screening kan men de positie van leerlingen in kaart brengen. Het kan zijn dat de school vaststelt dat er geen enkel probleem is, het kan zijn dat de leerling voor één of meerdere eindtermen remediëring nodig heeft, het kan evenzeer zijn dat een leerling op bepaalde eindtermen zeer sterk is en extra uitdagende activiteiten kan gebruiken.

Het betreft hier in geen geval een toelatingsvoorwaarde. Voor leerlingen die zich inschrijven in het secundair onderwijs (bijvoorbeeld uit een andere school of uit het buitenland komen) kan de screening dus niet voorafgaand aan de inschrijving in deze school gebeuren.

Afdeling II. Leren en werken

Artikel III.61, III.66, III.67, III.72

Een leerlingenstage houdt in dat de leerling buiten de onderwijsinstelling aan begeleid werkplekleren doet en daarbij, zoals reguliere werknemers, effectieve arbeidsprestaties levert. Het tempo, de kwaliteit en het resultaat van die prestaties spelen bij deze omschrijving geen rol. Indien praktijkonderricht, gegeven door een leraar van de opleidingsinstelling, plaats vindt in een bedrijf of onderneming omwille van de aldaar beschikbare infrastructuur of uitrusting en die leerlingen arbeid verrichten en interfereren met werknemers (= dus niet louter observeren), dan is dat stage. In dit verband wordt verwezen naar de nieuwe richtlijnen rond werkplekleren, waaronder leerlingenstages, die in 2012 zijn vastgelegd door de Vlaamse Minister bevoegd voor onderwijs en de federale Minister bevoegd voor Werk. Daarbij is de onderwijsregeling rond werkplekleren volledig in overeenstemming gebracht met de arbeidswetgeving, waaronder de welzijnswetgeving.

Stages zijn volgens de vigerende decreetgeving op het deeltijds beroepssecundair onderwijs niet toegelaten (behoudens tweedaagse observatiestages). Bij de totstandkoming van het decreet leren en werken in 2008 werd er van uitgegaan dat het volstond om rechtstreekse confrontatie met het werkmilieu te realiseren binnen de driedaagse component werkplekleren (als tegenhanger van de component leren). Het begrip stage werd destijds enger geïnterpreteerd en niet geassocieerd met de optie om beroep te doen op een reële arbeidspost buiten de school voor de verstrekking van praktijkonderricht via arbeidsprestaties van de leerling. Nochtans kan deze optie een belangrijke meerwaarde betekenen omdat de omgevingsfactoren in een bedrijf of onderneming nooit volledig in het praktijklokaal of werkatelier van de school nabootsbaar zijn.

Door de voorliggende maatregel worden de centra in de gelegenheid gesteld dergelijke stages wél te voorzien. Het is evident dat de stage inhoudelijk moet aansluiten bij de gevolgde opleiding. Vermits de situatie echter verschillend is t.o.v. het voltijds secundair onderwijs (daar immers geen optelsom van de verplichte componenten leren en werkplekleren), geldt als specifieke voorwaarde voor het deeltijds onderwijs dat de leraar of een ander personeelslid van het centrum als begeleider/lesgever steeds continu aanwezig moet zijn op de stage-vloer. Anders gezegd: de stageplaats moet in het deeltijds onderwijs worden beschouwd als een extramuraal praktijklokaal van het centrum waar de jongeren effectief in het arbeidsproces worden ingeschakeld.

Een stage als onderwijsactiviteit heeft een belangrijke impact, aangezien de arbeidswetgeving met inbegrip van de welzijnswetgeving van toepassing wordt op de leerlingen als zogenaamd "gelijkgestelde werknemers". Dit impliceert voorafgaandelijke risico-analyses, eventuele arbeidsgeneeskundige onderzoeken, werkpostfiches.... maar ook mogelijke afwijkingen op het principiële verbod op nachtarbeid en arbeid op zon- en feestdagen. Een en ander kan met zich brengen dat de verzekeringspolissen van de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs moeten worden aangepast.

Aangezien stages niet meer louter observerend kunnen zijn, wordt de bestaande decretale bepaling over tweedaagse observatiestages opgeheven.

Artikel III.62, III.63

Ook in het deeltijds beroepssecundair onderwijs komt het begrip "programmatie" voor en slaat het zowel op instellingen, nl. centra DBSO, als op structuuronderdelen, nl. opleidingen.

“Omvorming” en “overheveling” bestaan daarentegen niet in het deeltijds beroepssecundair onderwijs.

De situatie wordt gekenmerkt door fundamentele verschillen met het voltijds secundair onderwijs: het gecontingenteerd aantal centra, de afwezigheid van een structuurindeling in graden en studiegebieden, het groot aantal opleidingen dat zich vaak naar beroepsniches richt, de opleidingsbehoeften van de doelgroep waarop maximaal moet kunnen worden ingespeeld, een omkaderingssysteem dat niet gedetermineerd wordt door het opleidingsaanbod. Vanuit die context is het opportuun om, na ophefing (zoals in het voltijds onderwijs) van de huidige programmatiestop, terug te keren naar de oorspronkelijke DBSO-toestand waarin de programmatie niet aan banden wordt gelegd. Op die manier kan er ook geen sprake zijn van enig concurrentieel nadeel versus andere opleidingsvertrekkers zoals Syntra of VDAB.

De garantie dat opleidingen arbeidsmarktgericht zijn, wordt gevat door al vigerende maatregelen met betrekking tot enerzijds beroepskwalificaties of andere referentiekaders waarop bestaande of nieuwe opleidingen moeten zijn gebaseerd en anderzijds het proces van screening en actualisatie.

Artikel III.64

Het vastleggen van het geactualiseerd opleidingsaanbod in het deeltijds beroepssecundair onderwijs en de leertijd, na screening van het bestaande aanbod, wordt voorbereid in een commissie die - conform het decreet leren en werken van 10 juli 2008 - wordt aangestuurd door het Departement Onderwijs en Vorming. Vermits dit dossier is gelinkt aan de uitrol van de kwalificatiestructuur, waarvoor de bevoegdheid ligt bij het Agentschap voor Kwaliteit in Onderwijs en Vorming, worden de desbetreffende werkzaamheden uitgevoerd door het Agentschap. Het decreet dient hiermee technisch in overeenstemming te worden gebracht.

Artikel III.65

Zie memorie van toelichting bij artikel III.34.

Voor het deeltijds beroepssecundair onderwijs gelden inzake CLIL dezelfde voorwaarden als voor het voltijds secundair onderwijs.

Ook moet de taalvaardigheid van de CLIL-leraren in het Nederlands en in de doeltaal aanwezig zijn. De kwaliteitsstandaard zal hiertoe de nodige vereisten bevatten.

Het bestuur dat CLIL wil invoeren zal ervoor moeten zorgen dat het personeelsleden heeft die aan die taalkennisvereisten voldoen, zo niet zal geen toelating worden gegeven om CLIL te organiseren.

Artikel III.68

Zie memorie van toelichting bij artikel III.34.

Voor de leertijd gelden dezelfde voorwaarden inzake CLIL als voor het voltijds secundair onderwijs.

Ook moet de taalvaardigheid van de CLIL-leraren in het Nederlands en in de doeltaal aanwezig zijn. De kwaliteitsstandaard zal hiertoe de nodige vereisten bevatten.

Het bestuur dat CLIL wil invoeren zal ervoor moeten zorgen dat het personeelsleden heeft die aan die taalkennisvereisten voldoen, zo niet zal geen toelating worden gegeven om CLIL te organiseren.

In het advies van 23 maart 2012 heeft de Raad van Bestuur van Syntra Vlaanderen zijn akkoord gegeven om in de leertijd de mogelijkheid te krijgen maximaal 20% van de wekelijkse lessentabel aan te bieden in het Frans, Engels of Duits.

Artikel III.69, III.71

Zie memorie van toelichting bij artikel II.24.

Voor de aanvragen voor een gelijkwaardigheid met een studiebewijs uitgereikt in het secundair onderwijs wordt 90 euro aangerekend per aanvraag en per studiebewijs, voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van de gelijkwaardigheid van het studiebewijs waarbij een uitspraak op niveau van graad en onderwijsvorm (aso, kso, tso, bso) volstaat.

Indien in uitzonderlijke gevallen een uitspraak over een specifieke studierichting is vereist wordt per aanvraag en per studiebewijs een bedrag van 180 euro aangerekend.

Artikel III.70

Bij onderwijsdecreet XXII van 21 december 2012 werd een regeling ingevoerd ter vervanging van oorspronkelijke studiebewijzen die hetzij verloren zijn, hetzij niet meer correct zijn ten gevolge van naamswijziging. Die regeling is er voorsnog niet voor studiebewijzen uitgereikt binnen de leertijd. (Syntra) Op vraag van Syntra Vlaanderen wordt met bijgaande decreetstekst een identieke regeling voorzien voor de leertijd. (Vlaams Parlement, 2012-2013, Schriftelijke Vraag, nummer 93, 16 november 2012)

Artikel III.73, III.74, III.75

Tot op heden duidt de Vlaamse Regering jaarlijks aan welke ingediende voorstellen van voortrajecten, brugprojecten en arbeidsdeelname worden gesubsidieerd. Jaar op jaar blijft die betrokken lijst stabiel. Bij gebrek aan wijzigingen biedt een jaarlijks initiatief geen meerwaarde. Ook de inspectie van financiën en de minister bevoegd voor begroting hebben hier eerder op gewezen. Daarom wordt voorgesteld de subsidiëringstermijn in kwestie te verlengen naar minimaal om de vier schooljaren. Een dergelijke periode geeft de organisatoren een bepaalde zekerheid en vermindert hun planlast maar blijft voldoende soepel om op eventueel gewijzigde omstandigheden te kunnen inspelen. De eerstvolgende start is het schooljaar 2014-2015. Dit valt samen met het begin van de nieuwe ESF-programmatieperiode 2014-2020. Het ligt dan ook voor de hand om in de overgangsfase (schooljaar 2013-2014) de voortrajecten, brugprojecten en initiatieven op het gebied van arbeidsdeelname die de Vlaamse Regering heeft aangewezen voor het schooljaar 2012-2013, onverminderd verder te subsidiëren. (Vlaams Parlement, 2012-2013, Schriftelijke Vraag, nummer 205, 9 januari 2013)

De schooljaar-overstijgende subsidiëring als principe betekent uiteraard niet dat de omvang van die subsidiëring elk schooljaar dezelfde is. Immers, jaarlijks legt de Vlaamse Regering een bedrag vast per gepresteerd deelnemersuur (voor voortrajecten tevens een forfait), terwijl ook het aantal gepresterde deelnemersuren zal fluctueren.

Daarnaast moet de Vlaamse Regering ook steeds kunnen ingrijpen en de subsidiëring stopzetten indien bij de implementatie ervan wordt afgeweken van het voorstel zoals initieel ingediend.

De SERV vindt het positief dat voor de verschillende trajecten een verlenging van subsidiëringstermijnen wordt voorzien. Dit zorgt voor de noodzakelijke continuïteit. Er moet wel over worden gewaakt dat voortrajecten en brugprojecten niet de enige invulling worden van de component 'werken' binnen Leren en Werken. Die middelen moeten zorgvuldig gaan naar de trajecten waar de meest kwetsbare jongeren nood

aan hebben zodat nadien ingestapt kan worden in arbeidsdeelname ter invulling van het voltijds engagement.

Afdeling III. Wet op de leerplicht

Artikel III.76

Zie memorie van toelichting bij artikel III.2, 1°.

HOOFDSTUK IV. LEVENSLANG LEREN

Afdeling I. Deeltijds kunstonderwijs

Artikel IV.1 tot en met V.7

1. Tijdelijke projecten. In het decreet van 10 juli 2008 houdende enkele dringende maatregelen voor het deeltijds kunstonderwijs zijn alle tijdelijke projecten al verlengd tot augustus 2013. Op die manier werd verzekerd dat de onderwijsvernieuwingen die via de tijdelijke projecten geïntroduceerd zijn, niet teloor gaan in afwachting van een definitieve verankering in het nieuwe niveaudecreet. Aangezien de timing van de inwerkingtreding van het niveaudecreet zeker al met één schooljaar verschoven, dreigt er alsnog een lacune van minstens één schooljaar te ontstaan. Indien de timing niet gehaald kan worden, treedt er een grotere lacune op.

Zonder regelgevend initiatief lopen de volgende tijdelijke projecten af op 31 augustus 2013:

- kunstopleidingen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften (tijdelijke projecten aangepaste beeldende vorming, tijdelijke projecten ortho-agogische muzikale vorming, het tijdelijke project inclusief muziekonderricht);
- samenwerkingsverbanden tussen het deeltijds kunstonderwijs en het kleuter- en leerplichtonderwijs (tijdelijke projecten regionale netwerken voor expertise-uitwisseling op het gebied van kunst- en cultuureducatie tussen deeltijds kunstonderwijs en kleuter- en leerplichtonderwijs (voorheen tijdelijke projecten muzische vorming genaamd) en tijdelijke projecten kunstinitiatie voor kansarme en/of allochtone minderjarigen, het tijdelijke project indimalimexchi.co, het tijdelijke project passe-partout).
- de opleidingen beeldverhaal, conceptuele kunst, integratiekunst mozaïek, muziektheater, saz, schoenontwerpen, ud, regie podiumkunsten, geluidsleer en opnametechniek en sounddesign;
- geïntegreerde lesmethodiek en leerstofintegratie in de lagere graad muziek en projectonderwijs in de hogere graad beeldende kunst;
- intergemeentelijke samenwerking Haspengouwse academie;
- intergemeentelijke samenwerking Hagelandse academie;
- intergemeentelijke samenwerking Noord- Limburg;
- intergemeentelijke samenwerking Noorderkempem;
- intergemeentelijke samenwerking Noord- Antwerpen.

De expertise die in de vorige schooljaren is opgebouwd, dreigt verloren te gaan, als de personeelsleden die in deze projecten aangesteld zijn, hun betrekking verliezen of naar hun oorspronkelijke opdracht terugkeren.

Voor de leerlingen heeft het aflopen van de projecten het gevolg dat ze hun opleiding voor één schooljaar moeten stopzetten, wat nadelig is voor de continuïteit van het leerproces. Bovendien zou het niet verlengen van de projecten voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften en projecten die zich richten op culturele minderheden een verkeerd signaal zijn in het licht van het bevorderen van gelijke kansen voor deze doelgroepen.

Het aflopen van de tijdelijke projecten intergemeentelijke samenwerking zou als gevolg hebben dat het DKO-aanbod verdwijnt in een groot aantal landelijke gemeenten in betrokken regio's.

Om de periode tussen het aflopen van de projecten en opname in het nieuwe decreet te overbruggen, wordt voorgesteld om de tijdelijke projecten te verlengen tot de Vlaamse Regering beslist ze stop te zetten in het kader van het werking treden van het nieuwe decreet. Hierbij worden zowel de organisatorische en inhoudelijke voorwaarden zoals decretaal bekrachtigd⁴ als de voorwaarden met betrekking tot de toekenning van de extra omkadering behouden blijven.

De verlenging wordt ook aangegrepen om een naamswijziging door te voeren. De ministers bevoegd voor Cultuur, Jeugd en Onderwijs hebben een gezamenlijk initiatief genomen om vanaf het schooljaar 2012-2013 expertisenetwerken cultuureducatie te laten ontstaan. (ENCE) Op regionale basis zullen actoren uit cultuur, jeugd en onderwijs via deze netwerken expertise opbouwen en uitwisselen en vraag en aanbod met betrekking tot cultuureducatie afstemmen.

Om een duidelijk onderscheid te maken met dit initiatief zullen de tijdelijke projecten "regionale netwerken voor expertise-uitwisseling in zake kunst- en cultuureducatie tussen deeltijds kunstonderwijs en kleuter- en leerplichtonderwijs" voortaan "professionalisering in zake muzische vorming" heten.

Vanaf het schooljaar 2010-2011 zijn de Academie Regio Tienen Muziek, Woord en Dans en de Stedelijke Academie voor Beeldende Kunst 'Armand Knapen' van Tienen gefusioneerd tot de Kunstacademie Regio Tienen. De wijziging wordt doorgevoerd in de opsomming van de academies die dit tijdelijke project organiseren.

De Scholengroep 13, Zuid-Limburg organiseert vanaf 1 september 2009 gedurende vier schooljaren een tijdelijk project regionale samenwerking. Deze projecten worden op vraag van de VLOR ook verlengd tot aan de inwerkingtreding van het niveau-decreet deeltijds kunstonderwijs.

2. Pilotprojecten. Het belang van de pilotprojecten werd benadrukt in verschillende beleidsbrieven, bijvoorbeeld 2012-2013, OD 1.5. De pilotprojecten binnen het deeltijds kunstonderwijs laten toe dat leerkrachten de inhoudelijke vernieuwing op beperkte schaal in de praktijk brengen met als doel de opgedane pedagogische en didactische expertise te ontsluiten voor het brede werkveld. De huidige regelgeving vermeldt 31 augustus 2014 als einddatum. Aangezien de pilotprojecten kaderen in de proactieve maatregelen ter voorbereiding van de hervorming is het aangewezen om de einddatum eveneens te koppelen aan de inwerkingtreding van het nieuwe niveau-decreet.

Op vraag van de VLOR wordt voor de pilotprojecten eenzelfde verlenging uitgewerkt. De pilotprojecten worden derhalve met dezelfde formulering verlengd.

⁴ Artikel 19 van het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs

Afdeling II. Decreet Volwassenenonderwijs

Artikel IV.8, IV.13, IV.15

In deze artikelen worden een aantal kleine technische correcties gedaan aan het decreet volwassenenonderwijs met betrekking tot de gebruikte terminologie. Op een aantal plaatsen is deze niet helemaal correct waardoor een wijziging zich opdringt.

Artikel IV.9

Zie memorie van toelichting bij artikel II.24.

Voor aanvragen met betrekking tot studiebewijzen uitgereikt in het volwassenenonderwijs die niet tot het hoger onderwijs behoren, wordt per aanvraag en per studiebewijs 180 euro aangerekend.

Voor de aanvragen in het hoger onderwijs wordt per aanvraag en per studiebewijs 180 euro aangerekend voor de volledige erkenning en 90 euro voor een niveaueerlijkwaardigheid.

Artikel IV.10, IV.11, IV.14, IV.16, 2°

In het decreet volwassenenonderwijs werd in 2010 voor leerkrachten de mogelijkheid ingeschreven om examens af te leggen in bepaalde Centra voor Volwassenenonderwijs om zo hun vereiste talenkennis te bewijzen. In 2011 is zoals voorzien in de regelgeving het aantal examencommissies en de spreiding ervan geëvalueerd. Deze beperkte evaluatie heeft een aantal moeilijkheden met betrekking tot de organisatie van de taalexamencommissies aan het licht gebracht. Zo is er een beperkte spreiding van het aantal examens en wordt vastgesteld dat er vooral deelnemers zijn in het CVO te Brussel. Bovendien is het globaal aantal deelnemers beperkt en daalt het aantal deelnemers jaarlijks.

Bij het zoeken naar een aangepast model moet vooral worden gezocht naar een evenwicht tussen kostprijs en kwaliteit. Gelet op de beperkte omvang van de huidige taalexamencommissie, gecombineerd met de hoge kost die de organisatie van de examens en de ontwikkeling van testen voor deze examens genereert, is het aangegeven om de beschikbare middelen op een zo efficiënt mogelijke wijze aan te wenden.

Dit kan het best, wanneer de middelen gecentraliseerd worden. Het is daarom de bedoeling om met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel slechts één Centrum voor Volwassenenonderwijs aan te kunnen wijzen voor de organisatie van de taal-examencommissie. Hiervoor zal het besluit van de Vlaamse Regering van 1 oktober 2010 betreffende de organisatie van examencommissies door de Centra voor Volwassenenonderwijs worden aangepast.

Er moeten echter ook een aantal aanpassingen gebeuren aan het decreet volwassenenonderwijs. Zo zal het bedrag dat werd toegekend aan de decretale stuurgroep voor de ontwikkeling van de testen rechtstreeks aan het centrum moeten worden toegekend indien dit centrum wordt aangewezen voor de organisatie van de taal-examencommissie. Voor de eerstvolgende examenperiode van november 2013 is het de bedoeling dat de decretale stuurgroep wel nog instaat voor de ontwikkeling van de toetsen. Ook de extra lessen zullen allemaal aan het ene aangewezen CVO moeten worden toegekend. Ten slotte moeten ook telkens de woorden 'centra

voor volwassenenonderwijs', vervangen worden door de woorden 'een Centrum voor Volwassenenonderwijs'.

De inwerkingtreding op 1 juli 2013 is noodzakelijk opdat al in vakantieperiode voorbereidingen moeten getroffen worden (toekennen van leraarsuren en van werkingsbudget) voor de nieuwe organisatie van de examens in het schooljaar 2013-2014.

Artikel IV.12

In middelen die slechts voor een beperkte duur worden toegekend, is geen vaste benoeming mogelijk. Een centrumbestuur mag de betrekkingen die ze met deze middelen inricht, ook niet vacant verklaren of er een personeelslid in muteren.

De overheid kent deze middelen immers slechts toe voor een bepaalde welomschreven periode en opdracht. Als in deze betrekkingen een vaste benoeming zou worden uitgesproken, zou dat betekenen dat het centrumbestuur na afloop van de periode van toekenning van deze middelen verplicht is het vastbenoemde personeelslid in haar reguliere omkadering op te vangen. Als die reguliere omkadering echter niet volstaat, zal dit tot ter beschikkingstelling wegens ontstentenis leiden en tot een extra budgettaire meerkost voor de overheid.

Artikel IV.16, 1°

Artikel 109, §5, 3°, van het decreet volwassenenonderwijs bepaalt dat cursisten die gedurende twee opeenvolgende schooljaren ten minste 120 lestijden hebben gevolgd in een Centrum voor Basiseducatie in aanmerking komen voor een verminderd inschrijvingsgeld van 0,25 euro per lestijd voor een opleiding in een Centrum voor Volwassenenonderwijs.

Er stellen zich twee problemen met de betreffende bepaling.

Via het decreet van 9 juli 2010 betreffende het onderwijs XX werd mogelijk gemaakt dat Centra voor Volwassenenonderwijs onderwijsbevoegdheid kunnen verkrijgen voor de opleiding Nederlands tweede taal – richtgraad 1 van de basiseducatie. Deze maatregel kaderde in de aanpak van de capaciteitsproblemen voor het aanbod NT2 in de Centra voor Basiseducatie. Eén van de uitgangspunten bij deze maatregel was dat de cursisten in kwestie op geen enkele wijze nadeel ondervinden van het feit dat ze hun aanbod in een Centrum voor Volwassenenonderwijs volgen. Daarom werd bijvoorbeeld voorzien in een algemene vrijstelling van inschrijvingsgeld voor deze cursisten. Alleen is niet voorzien dat deze cursisten na het volgen van twee jaar opleiding basiseducatie, ook kunnen genieten van een verminderd inschrijvingsgeld voor de vervolgopleiding van een Centrum voor Volwassenenonderwijs. Als artikel 109, §5, 3° strikt geïnterpreteerd wordt, dan voldoen deze cursisten niet aan deze bepaling houdt een belangrijk nadeel in voor deze cursisten. Bovendien worden deze cursisten hierdoor ontmoedigd om door te stromen naar het vervolgaanbod in een Centrum voor Volwassenenonderwijs. Daarom wordt de bepaling technisch aangepast en wordt niet meer gesproken over les gevolgd hebben in een Centrum voor Basiseducatie, maar wel over het gevolgd hebben van een opleiding van het niveau basiseducatie.

Een tweede knelpunt is dat deze vrijstelling ook geldt voor een opleiding van het hoger beroepsonderwijs of de specifieke lerarenopleiding in een Centrum voor Volwassenenonderwijs. Dit is in strijd met de initiële doelstelling van deze maatregel, m.n. om cursisten van de Centra voor Basiseducatie te stimuleren om door te stromen

naar een vervolgaanbod in het secundair volwassenenonderwijs. Het is niet logisch dat er gebruik gemaakt wordt van deze korting op het inschrijvingsgeld voor het hoger beroepsonderwijs of de specifieke lerarenopleiding, die inhoudelijk en qua kwalificatieniveau niet aansluiten op opleidingen van de basiseducatie. Daarom wordt ook op dit punt het artikel technisch aangepast, zodat de vrijstelling van inschrijvingsgeld alleen geldt in het geval men doorstroomt naar een opleiding van het secundair volwassenenonderwijs.

Artikel IV.17

In het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs werden er middelen voorzien voor bepaalde opdrachten op vlak van ondersteuning van centra, van kennis- en expertiseontwikkeling en op vlak van regionale samenwerking. Voor de aanwending van deze middelen en de uitvoering van deze opdrachten sloot de Vlaamse Regering vijfjaarlijkse samenwerkingsovereenkomsten af. Er werd daarbij voorzien dat de opmaak van nieuwe, vijfjaarlijkse samenwerkingsovereenkomsten zou gebaseerd worden op de evaluatie die volgens het decreet in 2012 moet gebeuren. De Vlaamse Regering heeft in het kader van OBPWO echter twee maal tevergeefs een aanbesteding tot onderzoeksopdracht voor een grondige evaluatie van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs uitgeschreven. Omdat het decreet sinds 2007 ook al enkele malen in belangrijke mate gewijzigd werd waardoor een globale evaluatie van de initiële beleidsdoelstellingen nog weinig zinvol is, werd voor een andere aanpak van deze evaluatie gekozen. Uitgaande van een maximaal gebruik van bestaande of te verwachten onderzoeken zal daarbij vooral gefocust worden op een nieuwe globale beleidsvisie voor de toekomst van het volwassenenonderwijs in Vlaanderen die in de volgende legislatuur kan gerealiseerd worden. Dit betekent echter dat de voorziene evaluatie vertraging heeft opgelopen. Voor de opmaak van nieuwe samenwerkingsovereenkomsten moet hiermee rekening gehouden worden. Daarom wordt een beperkte verlenging van deze samenwerkingsovereenkomsten voorgesteld.

De Vlaamse Regering subsidieert één Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs dat opdrachten kreeg ter ondersteuning van enerzijds de Centra voor Basiseducatie en anderzijds de Centra voor Volwassenenonderwijs die niet in rekening worden gebracht voor het vaststellen van de personeelsformatie van de pedagogische begeleidingsdiensten. Voor de uitvoering van deze opdrachten en de aanwending van de daarvoor toegekende subsidie sloot de Vlaamse Regering conform artikel 47, §2, van het decreet, een vijfjaarlijkse samenwerkingsovereenkomst met VOCVO af waarvan de uitwerking inging op 1 januari 2008.

De opdrachten inzake kennis- en expertiseontwikkeling zijn toevertrouwd aan het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs en de vier pedagogische begeleidingsdiensten. Voor de uitvoering van deze opdrachten dienen het VOCVO en de pedagogische begeleidingsdiensten 20 procent van de middelen die voorzien zijn voor de ondersteuning van de centra samen te leggen. In het kader van de uitvoering van de opdrachten inzake kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs sloot de Vlaamse Regering met het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs en met de vier pedagogische begeleidingsdiensten een samenwerkingsovereenkomst af waarvan de uitwerking inging op 1 januari 2008. Deze samenwerkingsovereenkomst werd, conform artikel 50, §2, van het decreet, voor een periode van vijf jaar vastgelegd.

In overeenstemming met de evaluatie zoals voorzien in artikel 51 van het decreet werd in deze samenwerkingsovereenkomsten bepaald dat in 2012 het systeem van ondersteuning in het volwassenenonderwijs zou geëvalueerd worden in functie van de opmaak van een nieuwe overeenkomst. De evaluatie van de ondersteuning van de CVO en CBE door de pedagogische begeleidingsdiensten en het VOCVO en de kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs zal gebeuren in het kader van de globale evaluatie van de werking van de PBD zoals voorzien in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs. In afwachting van deze evaluatie worden de huidige samenwerkingsovereenkomsten van de Vlaamse Regering met het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs en met het samenwerkingsverband van VOCVO en de vier pedagogische begeleidingsdiensten verlengd. De verlenging kan echter maximum twee jaar duren. Deze verlenging garandeert dat de middelen voor de opdrachten inzake respectievelijk ondersteuning en kennis- en expertiseontwikkeling in het volwassenenonderwijs verder kunnen aangewend worden en dat de opdrachten conform de samenwerkingsovereenkomsten verder uitgevoerd kunnen worden tot er een nieuwe samenwerkingsovereenkomst is opgemaakt. Door de koppeling van de samenwerkingsovereenkomsten aan het beleidsplan dat respectievelijk het VOCVO en het samenwerkingsverband van VOCVO en de pedagogische begeleidingsdiensten moeten maken, worden ook deze vijfjaarlijkse beleidsplannen automatisch verlengd.

Voor de opdrachten die vooral gericht zijn op samenwerking, kwaliteitsverbetering en professionalisering werden dertien consortia volwassenenonderwijs opgericht. De Vlaamse Regering stelt jaarlijks een globale subsidie ter beschikking van alle consortia volwassenenonderwijs. Een bepaald deel van de subsidie moet aangewend worden voor de coördinatie en de ondersteuning van het onderwijs aan gedetineerden. Voor deze opdrachten en de aanwending van de daarvoor voorziene subsidie sloot de Vlaamse Regering met elk consortium volwassenenonderwijs een samenwerkingsovereenkomst af. Deze dertien samenwerkingsovereenkomsten kregen alle uitwerking vanaf 1 september 2008 voor een periode van vijf jaar. In overeenstemming met de evaluatie zoals voorzien in artikel 79 van het decreet, is in elke samenwerkingsovereenkomst ook bepaald dat de organisatie en de werking van de consortia volwassenenonderwijs in 2012 zou geëvalueerd worden in functie van de opmaak van een nieuwe overeenkomst. De Vlaamse Regering plant nu echter een hervorming waarbij de Huizen van het Nederlands en de consortia volwassenenonderwijs zullen opgaan in een nieuwe structuur voor leeradvies- en oriëntering voor volwassenen. Als deze hervorming uitvoering krijgt, is de voorziene evaluatie van deze organisaties niet meer zinvol. In afwachting daarvan worden ook de samenwerkingsovereenkomsten met de consortia verlengd tot er duidelijkheid is over de toekomst van de consortia volwassenenonderwijs. Deze verlenging kan maximaal twee jaar duren.

De bepalingen hebben terugwerkende kracht. Dit heeft te maken met de uitwerking van de afgesloten samenwerkingsovereenkomsten met het VOCVO en met het samenwerkingsverband van het VOCVO en de PBD, die zijn ingegaan op 1 januari 2008 voor een periode van vijf jaar. De verlenging van de samenwerkingsovereenkomsten moet dus ingaan op 1 januari 2013 om te vermijden dat het VOCVO en het samenwerkingsverband van het VOCVO en de PBD geen middelen kunnen ontvangen voor de opdrachten inzake ondersteuning van de CBE en CVO en de opdrachten inzake kennis- en expertiseontwikkeling.

HOOFDSTUK V. HOGER ONDERWIJS

Afdeling I. Decreet betreffende de universiteiten

Artikel V.1, V.2, V.4, V.5, V.8, V.12

In het protocol bij de onderhandelingen over het integratiedecreet heeft de overheid zich ertoe geëngageerd de positie van praktijkassistenten binnen het onderwijzend personeel aan de hogescholen en het academisch personeel aan de universiteiten te onderzoeken alsook de positie van de werkleiders in het integratiekader en op grond daarvan ten laatste voor onderwijsdecreet XXIII voorstellen uit te werken voor een aanpassing van de regelgeving. In het kader van de onderhandelingen over onderwijsdecreet XXII hebben de universiteiten zelf voorstellen ingediend voor de aanpassing van de regelgeving voor praktijkassistenten, maar die voorstellen zijn op dat moment niet weerhouden.

Op basis van een kritische reflectie van de regelgeving en de voorstellen van de universiteiten en informele besprekingen met de vakorganisaties, universiteiten en hogescholen is er een discussienota uitgewerkt over het statuut van praktijkassistenten en werkleiders. Deze discussienota is daarop binnen het VOC hoger onderwijs besproken. Het algemene uitgangspunt van de overheid was daarbij het streven naar een zo zuiver mogelijke regelgeving met een eenvormig en duidelijk gebruik van functiebenamingen en functie-invullingen.

Praktijkassistenten zijn belast met praktijkgebonden onderwijs. Dat betekent dat er een band met de praktijk buiten het onderwijs moet zijn. Door de band met de praktijk is een voltijdse aanstelling tot praktijkassistent logischerwijze beperkt in de tijd en kan alleen een deeltijdse aanstelling tot praktijkassistent telkens hernieuwd worden. In de praktijk blijken er aan de universiteiten ook een ander soort ‘praktijkassistenten’ werkzaam te zijn, die zich hoofdzakelijk met onderwijsondersteunende taken bezig houden. De universiteiten willen deze andere soort praktijkassistenten omwille van hun expertise voor een langere termijn behouden en vragen daarvoor de mogelijkheid om hen via een benoeming of contract van onbepaalde duur een beter loopbaanperspectief en een degelijke pensioenopbouw te bieden. Daarnaast vragen zij ook om van praktijkassistent een aparte graad binnen het assisterend academisch personeel te maken en om de opdracht te verruimen tot hoofdzakelijk praktijkgebonden onderwijs. De vakbonden van hun kant zijn vragende partij om te voorzien dat tijdelijk praktijkassistenten in het integratiekader met een bepaalde anciënniteit na een gunstige evaluatie vastbenoemd worden.

De besprekingen in het VOC (Vlaams Overlegcomité) hoger onderwijs hebben tot de volgende afspraken geleid met betrekking tot de praktijkassistenten aan de universiteiten in het universitaire kader en in het integratiekader:

- de functie van praktijkassistent wordt een aparte graad binnen het assisterend academisch personeel;
- de opdracht van praktijkassistent wordt verruimd van ‘uitsluitend praktijkgebonden onderwijs’ naar ‘hoofdzakelijk praktijkgebonden onderwijs’;
- de graad van praktijkassistent is steeds tijdelijk. Praktijkassistenten worden aangeesteld voor een periode van maximaal 5 jaar. Deze periode is onbeperkt hernieuwbaar voor deeltijdse praktijkassistenten. De aanstelling van voltijdse praktijkassistenten is

beperkt tot maximaal 5 opeenvolgende jaren. Bij wijze van overgangsmaatregel kunnen voltijdse praktijkassistenten die op 1 oktober 2013 al meer dan 5 jaar aangesteld zijn als praktijkassistent zonder openbare vacature opgenomen worden in het ATP-kader; (administratief- en technisch personeel)

- binnen het ATP-kader kunnen voltijdse en deeltijdse personeelsleden worden aangeworven die belast zijn met onderwijsondersteunende taken. Hiervoor is geen wijziging aan de regelgeving nodig;

- tijdelijke praktijkassistenten in het integratiekader die op 30 september 2013 minimum 10 jaar dienstanciënniteit hebben, worden vastbenoemd als lector. Voor de berekening van de dienstanciënniteit worden zowel de statutaire als de contractuele diensten aan een hogeschool meegerekend.

In een reeks artikelen worden de afspraken van het VOC hoger onderwijs omgezet in regelgeving.

In het VOC is afgesproken dat de graad van praktijkassistent per definitie tijdelijk is. Aangezien er bij deeltijdse praktijkassistenten steeds een band met de praktijk buiten de universiteit mogelijk is, zijn deze aanstellingen onbeperkt hernieuwbaar. De universiteiten kunnen vrij de omvang van een deeltijdse aanstelling als praktijkassistent vastleggen. De overheid vertrouwt erop dat de universiteiten op een verantwoorde manier met deze autonomie omspringen. Dat betekent dat de omvang van de opdracht niet te groot is zodat er daarnaast een behoorlijke band met de praktijk kan blijven en zodat er niet opnieuw een groep van quasi voltijdse praktijkassistenten ontstaat die meerdere jaren aan een universiteit verbonden blijven. De overheid vertrouwt er ook op dat een universiteit deeltijdse praktijkassistenten met een ruime opdracht en deeltijdse praktijkassistenten die de instelling lange tijd bij zich wil houden, met inachtnaam van de algemene regels, opneemt in het ATP-kader.

De wijziging aan artikel 95 van het universiteitendecreet is nodig omdat er voor praktijkassistenten geen aparte salarisschaal is. Als de praktijkassistenten een aparte graad worden, is het nodig te specificeren met welke salarisschaal zij bezoldigd worden.

Bij de discussie over de praktijkassistenten aan de hogescholen, waarover verderop meer, is overeengekomen dat het grootste deel van de assistenten en praktijkassistenten een ambtswijziging krijgen tot lector. In het integratiedecreet van 13 juli 2012 stond nog dat een tijdelijke lector in het integratiekader kan vastbenoemd worden tot assistent. Deze bepaling is aangepast aan de afspraken die er in het VOC gemaakt zijn. Tijdelijke praktijkassistenten die niet over de vereiste anciënniteit beschikken kunnen volgens de geldende regels uit het personeelsstatuut van de hogescholen benoemd worden, maar dat is geen automatisme. Artikel 121quinquies, §1, van het universiteitendecreet, ingevoegd bij artikel 76 van het integratiedecreet, stelt dat de personeelsleden in het integratiekader na de integratie in de universiteit de opdracht uitoefenen die ze voor de integratie aan de hogeschool uitoefenden. De ambtswijziging naar lector heeft voor deze personeelsleden geen gevolg voor de opdracht die ze kunnen uitoefenen.

Artikel V.3, V.23

Artikel 74, derde lid, van het universiteitendecreet schrijft voor dat het universiteitsbestuur de lijst van de externe activiteiten van elk personeelslid openbaar moet maken en via de regeringscommissaris aan de Vlaamse Regering moet mededelen.

Artikel 147, §2, van het hogescholendecreet schrijft voor dat het hogeschoolbestuur de lijst van de nevenactiviteiten van de voltijdse en van de deeltijdse personeelsleden met een dienstverband van ten minste 50%, openbaar moet maken en via de regeringscommissaris aan de Vlaamse Regering moet mededelen.

Die laatste administratieve handeling levert geen toegevoegde waarde op ten opzichte van de verplichting om bekendmaking. Deze bepaling kan dan ook opgeheven worden. De regeringscommissaris is op de hoogte van de lijst via de bestuursvergaderingen die over die lijst beslissen. Dit zit al vervat in de opdracht “algemeen toezicht” van de regeringscommissarissen.

Artikel V.6, V.7, V.9, V.10, V.16, V.17

Artikel 159 van het universiteitendecreet legt voorschriften vast met betrekking tot de verhouding van het aantal betrekkingen van het zelfstandig academisch personeel (ZAP) ten opzichte van het totaal aantal betrekkingen van het academisch personeel (AP): het aantal betrekkingen ZAP mag niet meer dan 70% van het aantal betrekkingen AP bedragen. Dit voorschrift wou het aantal betrekkingen van het AAP (assisterend academisch personeel) beschermen ten opzichte van het aantal betrekkingen ZAP. Intussen is er een sterke evolutie geweest in de financiering van onderzoeksmandaten via doctoraatsbeurzen. De rol en de functie-inhoud van de traditionele assistenten zijn daardoor veranderd. Daarnaast is het een primaire verantwoordelijkheid van het instellingsbestuur om een gebalanceerde personeelsformatie van het academisch personeel uit te werken: ZAP (met de verschillende rangen en salarisschalen) en AAP. (met de traditionele assistenten, de doctor-assistenten en de praktijkassistenten) De beperkende normen voor de praktijkassistenten werden al eerder opgeheven.

Artikel 158 stelt dat het universiteitsbestuur de globale formatie bepaalt van het academisch personeel en het administratief en technisch personeel.

Artikel 108 stelt dat de personeelsformatie van het administratief en technisch personeel het geheel van de betrekkingen omvat uitgedrukt in voltijdse eenheden en de daaraan gekoppelde graden. Een vergelijkbare bepaling is er niet voor het AP. De bedoeling is de bepalingen te stroomlijnen en te vereenvoudigen. Ook in de artikelen 111, 114 en 117 wordt het begrip personeelsformatie opgeheven dan wel vervangen door ‘loopbaankader’.

Het opheffen van decretale voorschriften met betrekking tot de samenstelling van de personeelsformatie past in een gewijzigde filosofie op de controle en het toezicht van de overheid op de hogescholen en universiteiten.

Artikel V.11

Met dit decreet is een regeling opgenomen voor de situatie dat een algemeen directeur als gevolg van een fusie van twee hogescholen het mandaat van algemeen directeur verliest. Wanneer de betrokken algemeen directeur een andere betrekking opneemt in de gefusioneerde hogeschool wordt deze definitief ingeschaald in de salarisschaal van gewoon hoogleraar die aan een algemeen directeur toegekend wordt.

Met de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten in combinatie met een fusie van twee hogescholen, kan zich ook de mogelijkheid voordoen dat een algemeen directeur overgaat naar het integratiekader in de universiteit die de academische opleidingen overneemt. In dat geval moet een algemeen directeur eveneens definitief kunnen ingeschaald worden in de salarisschaal van gewoon hoogleraar zoals dat ook bij een fusie van twee hogescholen geldt.

Een gelijkaardige regeling wordt hier ook voorzien voor personeelsleden met het mandaat van bibliothecaris.

De Raad van State merkt in haar advies 53.213/1 op dat de vraag rijst waarom specifiek voor deze twee betrekkingen en niet voor andere gelijkaardige betrekkingen in gefusioneerde hogescholen voorzien wordt in een voordelige regeling inzake inschaling. Ook die verschillende behandeling moet in de memorie van toelichting worden verantwoord.

Er zijn drie decretale mandaten: algemeen directeur, bibliothecaris en departementshoofd. Twee van deze mandaten worden toegekend zonder tijdsbeperking, waarvoor er in onderhavige artikel een regeling is voorzien. De functie van departementshoofd wordt daarentegen uitgeoefend bij mandaat voor hernieuwbare periodes van vier jaar (mandaat met een beperkte duur). Door de tijdelijkheid van dit mandaat van departementshoofd is er hiervoor geen gelijkaardige regeling als voor personeelsleden met het mandaat van algemeen directeur of bibliothecaris opgenomen. Derhalve is het geheel van decretale mandaten gevat door artikel V.11.

Artikel V.13

Het universiteitendecreet schrijft voor dat de universiteiten de wijzigingen en aanpassingen in de samenstellende delen van hun fysische inventaris aan de regeringscommissaris moeten mededelen. Bij nader inzien levert deze puur administratieve handeling geen toegevoegde waarde op en kan dit als een niet verantwoorde administratieve last beschouwd worden vermits dit al vervat zit in de opdracht van het algemeen toezicht. De universiteiten blijven er wel toe gehouden om een jaarlijkse fysische inventaris te maken.

Artikel V.14, V.15, 1°, V.26, V.27, V.74

De begrotingen en rekeningen van de hogescholen en universiteiten moeten geconsolideerd worden in de Vlaamse ESR-rapportering. (ESR = Europees Systeem van Rekeningen) Dit als gevolg van het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof (het "rekendecreet") en van het gegeven dat het Instituut voor de Nationale Rekeningen de universiteiten en hogescholen heeft ondergebracht onder de te consolideren instellingen. Dit heeft een weerslag op het tijdstip waarop de universiteiten en hogescholen hun begroting en hun rekening zullen moeten indienen bij de onderwijsoverheid.

Een ESR begroting wordt verwacht tegen midden september zodat de begrotingen van de instellingen als bijlage bij de begroting van de Vlaamse Overheid kunnen gevoegd worden zoals dat nu al het geval is voor een aantal openbare instellingen. Dit heeft als gevolg dat ook de overheid aan de hoger onderwijsinstellingen tijdig – dit is voor 1 juli - de noodzakelijke informatie moet verstrekken opdat deze hun ESR-

begrotingen kunnen opstellen. De datum van 1 juli geeft een ordetermin aan, en is gekoppeld aan de voortgang van de technische begrotingsbesprekingen binnen de Vlaamse overheid. Deze technische begrotingsbesprekingen zijn een noodzakelijke voorwaarde om een quasi stabiele raming te kunnen opmaken.

Dit betekent dat de timing voor het indienen van de begrotingen en jaarrekeningen van de universiteiten en hogescholen moet afgestemd worden op de vanuit Europa aangestuurde consolidatiecyclus. Met de voorliggende artikelen wordt het volgende schema vooropgesteld.

1. Vanaf de begrotingen 2014 wordt het volgende schema gevolgd voor het indienen van de begrotingen bij de Vlaamse Regering:

-Vóór 15 september wordt er aan de Vlaamse Regering een prefiguratie van de begroting bezorgd die is opgesteld volgens het ESR-schema. Het betreft een zo waarheidsgetrouwe begroting met de op dat moment beschikbare gegevens. Er is op dat ogenblik geen advies nodig van de regeringscommissaris of van de afgevaardigde van financiën, evenmin is de certificering van de bedrijfsrevisor vereist.

-De volledige begroting wordt ingediend vóór 15 november en dit stemt nog overeen met de huidige regelgeving.

2. Voor de jaarrekeningen wordt het volgende schema gevolgd voor het indienen bij de Vlaamse Regering:

-De jaarrekening voor het begrotingsjaar 2013 wordt ingediend vóór 15 april 2014.

(rekening volgens ESR-schema en globale jaarrekening)

-Vanaf 2014 worden jaarrekeningen als volgt ingediend :

Een prefiguratie van de jaarrekening volgens het ESR-schema wordt ingediend vóór 15 februari. Het betreft een zo waarheidsgetrouwe rekening met de op dat moment beschikbare gegevens. Er is op dat moment geen advies nodig van de Regeringscommissaris of van de afgevaardigde van financiën, evenmin is de certificering van de bedrijfsrevisor vereist. De volledige jaarrekening, met inbegrip van de goedkeuring van de bedrijfsrevisor, wordt ingediend vóór 15 april.

Artikel V.15, 2°, V.28

Artikel 225 van het hogescholendecreet bepaalt dat het hogeschoolbestuur samen met de jaarlijkse begroting ook een meerjarenbegroting voor de volgende vijf jaar moet opmaken en dat het beide documenten ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering moet voorleggen.

Bij de universiteiten moet de meerjarenbegroting niet ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorgelegd worden. Artikel 153 van het universiteitendecreet bepaalt dat onder begroting moet worden verstaan de jaarbegroting enerzijds en de meerjarenbegroting anderzijds. Uit het samenlezen van deze definitie met het eerste lid van het artikel 153 zou echter kunnen afgeleid worden dat ook de meerjarenbegroting door de Vlaamse Regering moet goedgekeurd worden.

Momenteel wordt als standaardantwoord meegegeven dat de onderwijsoverheid geen uitspraak kan doen over de meerjarenbegroting. Deze begroting dient in eerste plaats als instrument voor het beleid van de hogeschool of universiteit waar een goed- of afkeuring door de overheid geen echte meerwaarde biedt.

Artikel 225 van het hogescholendecreet wordt dan ook in die zin aangepast. Conform de aanpassing van dit artikel 225 wordt ook het artikel 153 van het universiteitendecreet aangepast.

Het toezicht op de decretale bepalingen ter zake ressorteert overigens onder het algemeen toezicht.

Artikel V.18, V.31

De regeringscommissarissen stellen tegen elke beslissing van het universiteitsbestuur of hogeschoolbestuur die men strijdig acht met het bij of krachtens de wet of decreet bepaalde of het financieel evenwicht van de universiteit in gevaar brengt, een beroep in bij de Vlaamse Regering. De termijnen waarbinnen de regeringscommissarissen gehouden zijn dat te doen, verschillen bij de universiteiten en hogescholen: bij de universiteiten is de beroepstermijn 'binnen vijf vrije dagen'; bij de hogescholen is dat 'twintig werkdagen'. Het college van regeringscommissarissen heeft het voorstel gedaan om de gebruikte terminologie eenvormig te maken.

Dit vergt een kleine aanpassing van zowel het universiteiten- als het hogescholendecreet. In het voorliggende voorstel wordt zowel voor de commissarissen van de hogescholen als voor deze van de universiteiten een termijn van 7 kalenderdagen ingebracht.

Deze gelijkschakeling zal ook gebeuren voor de associaties, waar momenteel in het besluit van de Vlaamse Regering van 26 maart 2004 betreffende de organisatie van het toezicht op de associaties in het hoger onderwijs, nog een termijn van 10 kalenderdagen is voorzien. Het besluit zal daartoe aangepast worden.

Afdeling II. Decreet betreffende de hogescholen

Artikel V.19, V.20, V.21

Deze regeling sluit aan bij de aanpassingen aan het statuut van praktijkassistenten aan de universiteiten. Bij de bespreking in het VOC hoger onderwijs is ook de regeling inzake praktijkassistenten en werkleiders aan de hogescholen kritisch onder de loep genomen. De personeelsleden in het hoger kunstonderwijs zijn daarbij in grote mate buiten beschouwing gelaten. Voor deze personeelsleden zijn er in het personeelsstatuut een aantal specifieke regels zoals de bijzondere salarisschaal. Vermits een eventuele aanpassing aan de bijzondere salarisschalen een duidelijke financiële weerslag heeft, zal het personeelsstatuut voor het hoger kunstonderwijs in zijn globaliteit bekeken worden bij de evaluatie en herziening van de financiering van het hoger kunstonderwijs. De nieuwe regeling is evenmin van toepassing op de Hogere Zeevaartschool omdat de opleidingen aan deze hogeschool niet in een universiteit geïntegreerd worden.

Binnen de ambten van het onderwijzend personeel van groep 1 en groep 2 aan de hogescholen is er een overlapping tussen de ambten van lector, hoofdlector, vastbenoemd assistent, praktijkassistent en werkleider. Voor de toegang tot al deze ambten is een masterdiploma vereist. Lectoren, assistenten en praktijkassistenten worden bezoldigd in de salarisschaal 502. Hoofdlectoren en de meeste werkleiders worden bezoldigd in de salarisschaal 509. De ambten van lector en hoofdlector kunnen alleen verleend worden in de professionele bacheloropleidingen maar lectoren en hoofdlectoren kunnen wel belast worden met taken van praktijkgericht onderwijs in

de academische bacheloropleidingen. Langs de andere kant kunnen de ambten van vastbenoemd assistent, praktijkassistent en werkleider alleen verleend worden in de academische opleidingen maar vastbenoemd assistenten, praktijkassistenten en werkleiders kunnen wel belast worden met een opdracht in de professionele bacheloropleidingen. Voor de assistenten, praktijkassistenten en werkleiders geldt er echter de beperking dat maar 25% kan benoemd worden terwijl er voor lectoren en hoofdlectoren geen benoemingsbeperking is. Hierbij rijst de vraag wat precies het verschil is tussen de verschillende ambten en of dit niet eenvoudiger kan geregeld worden.

De besprekingen in het VOC hebben met betrekking tot de assistenten, praktijkassistenten en werkleiders van de hogescholen tot de volgende afspraken geleid:

- Benoemde assistenten en praktijkassistenten krijgen een ambtswijziging naar lector. Werkleiders krijgen een ambtswijziging naar hoofdlector. Alleen werkleiders die geheel of gedeeltelijk met de salarisschaal 528 bezoldigd worden behouden voor dat volume van hun opdracht het ambt van werkleider. In de praktijk verandert er voor de betrokken personeelsleden nauwelijks iets. Assistenten en praktijkassistenten worden nu al in de zelfde salarisschaal als lector bezoldigd. Wat de werkleiders betreft die met een gewone salarisschaal bezoldigd worden, geldt hetzelfde ten opzichte van het salaris van hoofdlector. Ook de functieinvulling is grotendeels dezelfde. Deze ambtswijzigingen gelden ook voor de personeelsleden die in het integratiekader van een universiteit opgenomen worden.
- Op een paar uitzonderingen na, gelden de wijzigingen aan het statuut van assistenten, praktijkassistenten en werkleiders niet voor de personeelsleden in het hoger kunstonderwijs. Voor het hoger kunstonderwijs geldt er een specifiek personeelsstatuut dat in zijn globaliteit zal bekeken worden bij de evaluatie van de financiering.

In een reeks artikelen worden de afspraken van het VOC hoger onderwijs omgezet in regelgeving.

Er is de nieuwe indeling in ambten van het onderwijzend personeel en de ambtswijziging voor de personeelsleden met het ambt van benoemd assistent, praktijkassistent en werkleider.

Verder wordt de huidige indeling in ambten behouden voor de personeelsleden van het hoger kunstonderwijs en van de Hogere Zeevaartschool. Aangezien de functie van praktijkassistent in de niet-kunstopleidingen verdwijnt, is de bepaling hierover opgeheven. De regeling met betrekking tot de praktijkassistenten in het kunstonderwijs en de Hogere Zeevaartschool is aangepast.

Artikel V.22

Met de integratie van de academische opleidingen van de hogescholen in de universiteiten wordt het hoger onderwijslandschap ingrijpend gewijzigd. Met de integratie is ook een nieuwe fusiegolf bij de hogescholen in beweging gezet. Een aantal hogescholen heeft al concrete fusieplannen en naar kan verwacht worden, zullen er nog fusies volgen.

Een fusie heeft tot gevolg dat ten minste een mandaat van algemeen directeur overbodig wordt. Artikel 137bis van het hogescholendecreet bepaalt op dit moment dat personeelsleden die voor een fusie algemeen directeur waren, maar dat na de fusie

niet meer zijn, gedurende 4 jaar na de fusie de bezoldiging die verbonden was aan het mandaat van algemeen directeur behouden. Dit geldt vanzelfsprekend voor zover deze personeelsleden in dienst blijven van de gefusioneerde hogeschool.

Met het gewijzigde artikel 137bis wordt de termijn van 4 jaar gedurende dewelke een personeelslid dat voor de fusie het mandaat van algemeen directeur uitoefende de aan het mandaat verbonden bezoldiging behoudt, opgeheven. Dit betekent dat de betrokkene definitief ingeschaald is in de salarisschaal van gewoon hoogleraar. Betrokkene behoudt steeds deze salarisschaal, ongeacht welk ambt of welke functie hij/zij weer opneemt in de gefusioneerde hogeschool.

Artikel V.23

Zie memorie van toelichting bij artikel V.3.

Artikel V.24

Een algemeen directeur van een hogeschool kan zowel tot het OP als tot het ATP behoren. Dit artikel bevat dezelfde regeling als voor de algemeen directeurs, maar dan voor algemeen directeurs die tot het ATP behoren.

Artikel V.25

Artikel 200 van het hogescholendecreet bepaalt dat een hogeschool de door de overheid verstrekte investeringsmiddelen moet terugbetalen als zij een gebouw verkoopt waarvoor zij deze middelen in het verleden aangewend heeft. (voor de bouw of de aankoop van het gebouw, voor modernisering, uitbreiding, verbouwingen e.d.) Het kan niet de bedoeling zijn dat een hogeschool deze investeringsmiddelen ook moet terugbetalen als zij (de eigendoms- of gebruiksrechten op) een gebouw overdraagt aan de universiteit in het kader van de integratie van de academische hogeschoolopleidingen: in dat geval is de overdracht immers het logische gevolg van de overdracht van de opleidingen en blijft het doel van het gebouw ook behouden.

Het is evenzeer logisch dat een universiteit die in het kader van de integratie een gebouw van de hogeschool overneemt, vrijgesteld wordt van het betalen van een vergoeding voor de investeringen (voor de bouw of de aankoop van het gebouw, voor modernisering, uitbreiding, verbouwingen, en andere) die de hogeschool in het verleden met door de overheid verstrekte investeringsmiddelen gedaan heeft en die op het tijdstip van overdracht in de resultatenrekening mogelijks nog niet volledig afgeschreven zijn.

De Vlaamse Regering zal erop toezien dat in voorkomend geval een aanpassing wordt doorgevoerd aan respectievelijk het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 betreffende de boekhouding, de jaarrekening, het rekeningenstelsel en de controle voor de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap en het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2007 betreffende de algemene boekhouding, de jaarrekening en het rekeningenstelsel voor de hogescholen, zodat de rekeningen die de universiteiten en de hogescholen jaarlijks moeten opstellen, tegelijk een correcte weergave van het reële resultaat bieden en in overeenstemming met de regeling kunnen worden opgemaakt.

Artikel V.26, V.27

Zie memorie van toelichting bij artikel V.14.

Artikel V.28

Zie memorie van toelichting bij artikel V.15,2°.

Artikel V.29

Artikel 231 van het hogescholendecreet legt nadere normen vast voor het aantal betrekkingen van hoofdpraktijklector en hoofdlector samen en van het aantal betrekkingen van het assisterend academisch personeel. Verder is er een maximumnorm voor het aantal vaste benoemingen in het kader van het onderwijzend personeel.

De opschorting slaat op het aantal vaste benoemingen. (maximumnorm voor het aantal vaste benoemingen in het kader van het onderwijzend personeel) Een sterke toename van het aantal vaste benoemingen kan – en dit gedurende een lange periode – een aanzienlijke impact hebben op de begroting van een instelling. (wat veel minder het geval is bij de normen die betrekking hebben op de interne verhouding van verschillende personeelscategorieën) Daarom werd er hier voor opschorting geopteerd – en dit gedurende een proefperiode van 5 jaar, te beginnen vanaf 2014 – en niet onmiddellijk voor een opheffing.

Het is de primaire verantwoordelijkheid van het instellingsbestuur om een gebalanceerde personeelsformatie van het academisch personeel uit te werken. Daartoe worden deze decretaal voorziene personeelsnormen met de voorliggende artikelen opgeheven, met uitzondering van de maximumnorm voor het aantal vaste benoemingen in het kader van het onderwijzend personeel, waar deze norm opgeschort wordt.

Artikel V.30

Artikel 245, §2, stelt onder meer dat de Vlaamse Regering de jaarlijkse toelage kan vaststellen die aan de personeelsleden, werkzaam bij de diensten van het college van regeringscommissarissen, uitbetaald kan worden omwille van de specificiteit van hun opdracht. Het betreft hier personeelsleden van een Vlaamse overheid of uit het onderwijs.

Op verschillende niveaus binnen de Vlaamse overheid zijn personeelsleden belast met specifieke opdrachten, zonder dat hiervoor een bijkomende jaarlijkse toelage toegekend wordt. Het is dan ook niet te verantwoorden dat deze toelagen voor de personeelsleden, werkzaam bij de diensten van het college van regeringscommissarissen, ook in de toekomst blijven bestaan. Daarenboven is de opdracht van deze personeelsleden in weze ook niet fundamenteel verschillend van deze van de personeelsleden van het Vlaamse ministerie van Onderwijs en Vorming, en vereist geen bijkomende competenties, kennis of vaardigheden. Een bijkomend argument is dat de medewerkers bij de regeringscommissarissen bij de universiteiten deze vergoeding niet kennen.

Het voorliggende artikel regelt dat deze toelage niet meer zal toegekend worden voor personeelsleden die na 1 september 2013 belast worden met een opdracht bij de diensten van het college van regeringscommissarissen. Voor de personeelsleden die er momenteel een opdracht hebben, blijft de toelage behouden.

De Raad van State merkt in haar advies 53.231/1 op dat er door de voorgestelde regeling een ongelijke behandeling gecreëerd wordt tussen de verschillende perso-

neelsleden van het college van commissarissen, naargelang het personeel in dienst trad voor of na de inwerkingtreding van de ontworpen bepaling. De memorie van toelichting moet aangevuld worden met een verantwoording waarom een voordelige regeling voor de reeds aangestelde personeelsleden wordt behouden.

Het zeer beperkt aantal personeelsleden die al jarenlang deze opdracht hebben bij de diensten van het college van regeringscommissarissen, hebben inzake deze toelage een verwachtingspatroon gecreëerd naar de toekomst. Zij zijn destijds ook aangeworven met dit patroon voor ogen. Er zijn dan ook geen dwingende redenen om deze toelage niet toe te kennen aan dit klein aantal personeelsleden.

Artikel V.31

Zie memorie van toelichting bij artikel V.18.

Artikel V.32, 1°, 2°

In het kader van de ESR-rapportering (ESR= Europees Systeem van Rekeningen), en in uitvoering van het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof (het “rekendecreet”) zijn, naast de hogescholen en de universiteiten, onder meer ook het Instituut voor Tropische Geneeskunde en de faculteiten voor protestantse godgeleerdheid, ondergebracht onder de te consolideren instellingen. Dit heeft een impact op de manier waarop deze instellingen in de toekomst moeten rapporteren (zij moeten namelijk een ESR-begroting en rekening indienen) en op het tijdstip waarop zij hun begroting en rekening moeten indienen bij de overheid. Om een zekere conformiteit in het gehele verantwoordingsproces te krijgen, wordt de optie genomen om ook het toezicht op de te consolideren instellingen in het hoger onderwijs op dezelfde manier te laten gebeuren, namelijk door de commissarissen van de Vlaamse Regering.

Daarbij wordt er voor geopteerd om dit toezicht door de commissarissen van de Vlaamse Regering enkel te beperken tot deze geconsolideerde instellingen. De hogere instituten voor Schone Kunsten zijn niet opgenomen in de consolidatie. Met het voorliggende artikel wordt het bestaande toezicht door de commissarissen op deze instellingen weggeschreven. Het reguliere toezicht op de hogere instituten voor Schone Kunsten valt onder de generieke opdrachten van het Ministerie van Onderwijs en Vorming.

Artikel V.32, 3°

Paragraaf 3 van het artikel 340sexies van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, bepaalt dat de hogere kunstinstituten in aanmerking komen voor een subsidie als er een overeenkomst is tussen deze instituten en de Vlaamse Regering met een looptijd van 5 jaar. De verlenging van de overeenkomsten is afhankelijk van een evaluatie van de wijze waarop de overeenkomst werd uitgevoerd. Indien die evaluatie positief is, ligt het sluiten van een nieuwe overeenkomst voor 5 jaar voor de hand. Indien de evaluatie niet positief is, dan voorzagt het initiële decreet dat de overeenkomst eindigde. Een abrupte beëindiging van de overeenkomst zadelt het instituut in kwestie op met een sociaal passief en biedt geen ruimte voor de ontwikkeling van een nieuw beleidsplan noch voor verdere gesprekken. Daarom werd met het decreet van 29 juni 2012 voorzien dat de lopende beheersovereenkomsten met ten hoogste één jaar verlengd kunnen worden in geval de

evaluatie van de wijze waarop de aflopende beheersovereenkomst werd uitgevoerd, onvoldoende positief is.

Opdat de instelling de kans zou krijgen om een nieuw beleidsplan uit te werken en een grondige herstructurering of reorganisatie voor te bereiden, is een verlenging met één jaar niet altijd voldoende gebleken. Daartoe wordt met het voorliggende artikel de mogelijkheid gecreëerd om een lopende beheersovereenkomst maximaal twee keer te verlengen met ten hoogste één jaar. Tevens wordt de mogelijkheid voorzien dat als het nieuwe beleidsplan van de instelling na een verlenging naar het oordeel van de Vlaamse Regering beantwoordt aan de aanbevelingen van de evaluatiecommissie er een nieuwe overeenkomst voor vier jaar gesloten kan worden.

Afdeling III. Decreet betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening

Artikel V.33

Bij de uitwerking van de codificatie hoger onderwijs is vastgesteld dat de huidige formulering van artikel 9, eerste lid, van het zogenaamde dienstverleningsdecreet van 22 februari 1995 niet klopt. In de oorspronkelijke tekst van het artikel stond dat dat het bij spin-off bedrijven moest gaan om een ondernemingen waarvan de bedrijfsactiviteit gericht is op de maatschappelijke of industriële valorisatie van onder andere wetenschappelijke kennis.

Omdat spin-off bedrijven meer doen dan alleen industriële valorisatie, heeft de decreetgever bij het aanvullingsdecreet van 19 maart 2004 het woord “industriële” geschrapt maar zijn de woorden “maatschappelijke of” blijven staan. Daardoor is de huidige formulering van artikel 9, eerste lid, van het decreet van 22 februari 1995 verwarrend en taalkundig niet correct. In het voorstel worden ook de woorden “maatschappelijke of” opgeheven zodat er in het algemeen staat dat spin-off bedrijven gericht zijn op de valorisatie van kennis, ongeacht of het om maatschappelijke, industriële of een andere vorm van valorisatie gaat.

Het is bij het codificeren van regelgeving niet toegelaten om inhoudelijke wijzigingen aan de gecodificeerde bepalingen aan te brengen. Om te vermijden dat er in dit geval discussie zou ontstaan of het al dan niet om een inhoudelijke wijziging gaat, wordt deze aanpassing bij decreet doorgevoerd en niet gewoon bij de codificatie. Aangezien het in wezen om een technische correctie gaat, heeft de wijziging wel retroactief uitwerking tot de datum waarop de wijziging bij het aanvullingsdecreet in werking getreden is.

Artikel V.34

Universiteiten en hogescholen kunnen een rechtstreekse financiële inbreng doen in een spin-off bedrijf als de kennis die de basis vormt voor de oprichting ervan door de andere deelnemende vennoten aan de deelnemende instelling wordt vergoed. Die vergoeding moet bepaald worden in gemeen overleg tussen de onderwijsinstelling en de andere deelnemende vennoten.

De vergoeding moet op een correcte wijze de ingebrachte kennis vergoeden. Daarom wordt er in artikel 12 van het decreet van 22 februari 1995 betreffende de weten-

schappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten en de hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en de hogescholen met andere rechtspersonen, nog extra bepaald dat de regeringscommissaris aan een bedrijfsrevisor of onafhankelijk expert kan vragen om de hoogte van de vergoeding te schatten.

Het is de bedoeling dat voor de toekomst in het kader van het algemeen toezicht de regeringscommissaris de correctheid van de vergoeding inschat op het moment dat het besluit voorligt op het bevoegde bestuursorgaan van de instelling. Een afzonderlijke regeling in het decreet van 1995 kan dan ook best in het kader van vereenvoudiging geschrapt worden.

Afdeling IV. Decreet betreffende sommige instellingen van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening

Artikel V.35, V.36, V.37

In het kader van de ESR-rapportering (ESR= Europees Systeem van Rekeningen), en in uitvoering van het decreet van 8 juli 2011 houdende regeling van de begroting, de boekhouding, de toekenning van subsidies en de controle op de aanwending ervan, en de controle door het Rekenhof (het “rekendecreet”) is, naast de hogescholen en de universiteiten, onder meer ook het Instituut voor Tropische Geneeskunde ondergebracht onder de te consolideren instellingen. Dit heeft een impact op de manier waarop deze instelling in de toekomst moet rapporteren (het ITG moet namelijk een ESR-begroting en rekening indienen) en op het tijdstip waarop het zijn begroting en rekening moet indienen bij de overheid.

Om een zekere conformiteit in het gehele verantwoordingsproces te krijgen, wordt hier de optie genomen om het toezicht op de te consolideren instellingen in het hoger onderwijs op dezelfde manier te laten gebeuren. Bij de universiteiten en hogescholen wordt het toezicht uitgeoefend door commissarissen van de Vlaamse Regering. Bij het Instituut voor Tropische Geneeskunde ligt dit toezicht bij een ambtenaar van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, aangeduid door de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs. Met het voorliggende artikel zal in de toekomst ook een commissaris van de Vlaamse Regering bevoegd zijn voor het toezicht op de uitvoering van de beheersovereenkomsten en op de naleving van de subsidiëringsvoorwaarden.

De Vlerick Business School en de Antwerp Management School vallen niet onder de ESR-consolidatie. Bij deze beide instellingen blijft de bestaande regeling behouden: het toezicht wordt uitgeoefend door een ambtenaar, aangeduid door de minister bevoegd voor onderwijs.

Afdeling V. Decreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs

Artikel V.38, V.43, V.44

Met de voorliggende artikels wordt geregeld dat de Katholieke Universiteit Leuven de onderwijsbevoegdheid overneemt van de HUB-KUB, in zoverre het het huidige aanbod aan opleidingen betreft. Daartoe worden de artikels die de onderwijsbevoegd-

heid regelen van de HUB-KUB opgeheven en wordt de onderwijsbevoegdheid van de Katholieke Universiteit Leuven in Brussel-Hoofdstad uitgebreid.

In het bestaande artikel 26, dat de onderwijsbevoegdheid van de HUB-KUB regelt, zijn de volgende studiegebieden opgenomen:

- 1° Wijsbegeerte, waarvoor de graad van bachelor kan worden verleend;
- 2° Taal- en letterkunde, waarvoor de graad van bachelor kan worden verleend;
- 3° Geschiedenis, waarvoor de graad van bachelor kan worden verleend;
- 4° Rechten, waarvoor de graad van bachelor kan worden verleend;
- 5° Economische en toegepaste economische wetenschappen, waarvoor de graad van bachelor kan worden verleend;
- 6° Politieke en sociale wetenschappen, waarvoor de graad van bachelor kan worden verleend.

Overeenkomstig artikel 24 van het Structuurdecreet kan de HUB-KUB ook master-na-masteropleidingen aanbieden als ze hierover een samenwerkingsovereenkomst gesloten hebben met een andere universiteit.

De HUB-KUB biedt geen opleidingen meer aan in de studiegebieden Wijsbegeerte, Geschiedenis en Politieke en sociale wetenschappen. Bij de aangepaste onderwijsbevoegdheid van de Katholieke Universiteit Leuven wordt in Brussel-Hoofdstad dan ook uitsluitend de onderwijsbevoegdheid voor de studiegebieden Rechten, Taal- en letterkunde en Economische en toegepaste economische wetenschappen toegevoegd (onderwijsbevoegdheid voor bacheloropleidingen). De volgende opleidingen worden aangeboden in deze studiegebieden:

- Rechten:
 - o Bachelor in de rechten
- Taal- en letterkunde:
 - o Bachelor in de taal- en letterkunde: combinatie van twee talen te kiezen uit de Germaanse talen;
- Economische en toegepaste economische wetenschappen:
 - o Bachelor in de toegepaste economische wetenschappen
 - o Bachelor in de toegepaste economische wetenschappen: handelsingenieur.

Wat de voortgezette opleidingen betreft (master-na-masteropleidingen), hier biedt de HUB-KUB de opleidingen master in de intellectuele rechten en master in het vennootschapsrecht aan in het kader van een samenwerking met de Katholieke Universiteit Leuven. Aangezien in de oorspronkelijke regelgeving het verlenen van de graden van master voor de master-na-masteropleidingen gekoppeld was aan de voorwaarde dat de HUB-KUB hiervoor overeenkomstig artikel 24 een samenwerkingsovereenkomst moest afsluiten met een universiteit die in het betrokken studiegebied masteropleidingen kon aanbieden – wordt in het voorliggende artikel specifiek opgenomen dat de Katholieke Universiteit Leuven mastergraden kan verlenen in het studiegebied Rechten in het geval het master-na-masteropleidingen betreft.

Artikel V.39

Het decreet van 13 juli 2013 betreffende de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten voorziet in de oprichting van “Schools of Arts”. Het nieuwe artikel 8ter van het structuurdecreet regelt onder meer de samenstelling van de raad van de Schools of Arts, evenals de bevoegdheden van deze Raad.

In het tweede lid van paragraaf 1 van dit artikel wordt gesteld dat het (de) hogeschoolbestu(u)r(en) in een reglement ten minste de volgende elementen vastlegt:

- 1° de wijze van samenstelling van de raad van de School of Arts;
- 2° het exacte aantal leden van de raad van de School of Arts;
- 3° de procedure voor de aanstelling van de leden en de opvolgers;
- 4° de duur van het mandaat van de leden.

In het vierde lid van dezelfde paragraaf wordt vervolgens gesteld dat de raad van de School of Arts een huishoudelijk reglement opstelt waarin minimaal volgende elementen zijn opgenomen: 1° de verkiezing van de voorzitter en ondervoorzitter uit zijn leden. Deze bepaling kan in bepaalde hogescholen tegenstrijdig zijn met de bepalingen in het tweede lid. De wijze van aanduiding van de voorzitter en de ondervoorzitter moet dan ook opgenomen worden in het reglement, zoals vermeld in dit tweede lid. Met het voorliggende artikel wordt mede op vraag van de VLOR dan ook punt 1° van het vierde lid opgeheven.

Artikel V.40

Artikel 12 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen definieert de doelstellingen van de verschillende kwalificaties in het hoger onderwijs: de professionele bacheloropleiding, de academische bacheloropleiding, de masteropleiding en het doctoraat. In de oorspronkelijke versie van dat decreet was bepaald dat de academische bacheloropleidingen tot doel hebben de studenten te brengen tot een niveau van kennis en competenties eigen aan het wetenschappelijk of artistiek functioneren in het algemeen en aan een specifiek domein van de wetenschappen of de kunsten in het bijzonder, dat als hoofddoelstelling heeft het doorstromen naar een masteropleiding en als aanvullende doelstelling het uitstromen naar de arbeidsmarkt.

Het Grondwettelijk Hof heeft in zijn arrest van 23 februari 2005 (Arrest nr. 44/2005) de zinsnede “en als aanvullende doelstelling het uitstromen naar de arbeidsmarkt”, vernietigd omdat deze toevoeging afbreuk deed aan de door artikel 127, §1, eerste lid, 2°, van de Grondwet aan de federale wetgever voorbehouden bevoegdheden. De Gemeenschap kon een dergelijke regeling slechts aannemen indien de door de federale wetgever vastgestelde minimale voorwaarden voor het behalen van universitaire diploma's zijn aangepast. De minimumduur van een academische opleiding was toen 4 jaar.

Intussen heeft het federale parlement een wet van 3 augustus 2012 tot wijziging van de gecoördineerde wetten van 31 december 1949 op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens en van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs, goedgekeurd. Deze wet omvat op zich geen bepalingen meer met betrekking tot de minimumduur van opleidingen. De wet koppelt wel de structuur van het onderwijs in België aan het Europees kwalificatieraamwerk. In het hoger onderwijs kunnen de niveaus 5, 6, 7 en 8 van het Europees kwalificatieraamwerk behaald worden.

Met deze wet van 3 augustus 2012 kan de vernietigde zinsnede opnieuw toegevoegd worden aan de Vlaamse regelgeving.

Artikel V.41, V.42, 1°, V.45, V.70

De artikelen passen de naam van de opleiding/studiegebied “conservatie en restauratie” aan naar “conservatie-restauratie”, dit op vraag van de opleiding zelf. De argumentatie hiervoor is dat de oorspronkelijke naam niet conform de internationale afspraken is, terwijl dit wel het geval is voor de aangepaste benaming.

Artikel V.42, 2°

De integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteit, die ingaat in het academiejaar 2013-2014, stelt de instellingen voor een probleem met betrekking tot studenten met functiebeperkingen die gebruik maken van GON-begeleiding. De artikelen 57bis tot en met 57sexies van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap maken specifieke begeleiding in het kader van Geïntegreerd ONderwijs (GON) mogelijk voor hogeschoolstudenten. Universitaire studenten kunnen geen gebruik maken van GON-begeleiding. Dit houdt in dat hogeschoolstudenten die ingevolge voornoemde integratie universiteitsstudenten worden, op basis van de huidige regelgeving hun GON-begeleiding verliezen.

Er wordt dus geen mogelijkheid tot GON-begeleiding voorgesteld ten aanzien van alle universiteitsstudenten, die zouden beantwoorden aan de voorwaarden, maar willen met deze overgangsmaatregel enkel de in de universiteit geïntegreerde hogeschoolstudenten de mogelijkheid geven verder gebruik te maken van de GON-begeleiding, die ze in dit academiejaar als hogeschoolstudent krijgen. Ze kunnen van deze mogelijkheid gebruik maken mits het akkoord van de universitaire overheid (de verantwoordelijken van de universitaire overheid ondertekenen mee het nieuwe integratieplan) en dit voor de verdere duur van hun opleiding.

Het gaat om een overgangsmaatregel in afwachting van de brede discussie over GON, die in 2013 zal gevoerd worden naar aanleiding van de resultaten van het wetenschappelijk onderwijs-onderzoek over GON. Dit onderzoek wordt op korte termijn vrijgegeven. Deze discussie die in het voorjaar van 2013 opstart, moet uitmonden in een meer actuele invulling van GON in het kader van de implementatie van het VN-verdrag van 13 december 2006 over de rechten van personen met een handicap. Het is aan de hand van deze nieuwe invulling van GON dat zal beslist worden over de positie en de toekomst van GON-begeleiding binnen het hoger onderwijs. Pas na dit debat zal duidelijk zijn of GON ook voor alle universiteitsstudenten moet mogelijk gemaakt worden.

Artikel V.46, 1°, 2°

Artikel 53/1 van het structuurdecreet stelt dat de Vlaamse Regering een lijst vastlegt van de bachelor- en masteropleidingen die de instellingen aanbieden. Vanaf het academiejaar 2013-2014 past de Vlaamse Regering deze lijst jaarlijks aan, onder meer op basis van een voorstel van de algemene vergadering van de VLUHR. Eén van de elementen die op basis van dit voorstel kan aangepast worden, is een wijziging in de onderwijstaal.

Met het decreet van 13 juli 2012 betreffende de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten wordt de taalregeling hoger onderwijs aangepast. Vanaf het academiejaar 2013-2014 moet een instelling een aanvraag indienen bij de Erkenningscommissie voor het aanbieden van een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding. Bij een positief oordeel van de Erkenningscommissie

krijgt de instelling van rechtswege de toelating om de anderstalige bachelor- en masteropleiding te organiseren, tenzij de Vlaamse Regering binnen een vervalttermijn van 45 dagen alsnog negatief oordeelt.

De bepaling in artikel 53/1 strookt niet met deze aangepaste taalregeling. Het is immers niet mogelijk dat de lijst van de opleidingen op het gebied van de onderwijstaal kan aangepast worden op basis van een voorstel van de VLUHR. Het voorliggende artikel brengt dan ook de nodige wijzigingen aan artikel 53/1 aan.

Artikel V.46, 3°, 4°

In het kader van de geplande fusie van de Artesis Hogeschool Antwerpen en de Plantijn-Hogeschool voor de provincie Antwerpen worden een aantal opleidingen naar Antwerpen verplaatst. Daartoe voorzagt paragraaf 4 van artikel 53/1 vanaf het academiejaar 2014-2015 in een aanpassing van de vestigingsplaats voor de 2 opleidingen, zijnde de bachelor in het vastgoed, momenteel aangeboden in Mechelen, en de bachelor in de elektromechanica, momenteel aangeboden in Boom. Het is de bedoeling dat beide opleidingen ondergebracht worden op de nieuwe campus Spoor Noord van de fusiehogeschool. Door vertragingen in het bouwtraject is de voorziene datum voor de verhuis niet langer realistisch. Met het voorliggende artikel wordt dan ook het academiejaar aangepast waarop deze beide opleidingen voor het eerst in de vestiging Antwerpen worden aangeboden.

Artikel V.47, V.77

Het decreet van 6 juli 2012 tot wijziging van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wat het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie betreft, trad in werking op 1 juli 2012, waardoor vanaf het academiejaar 2013-2014 de accreditaties worden verleend volgens het nieuwe stelsel. In het huidige kwaliteitszorgsysteem bestaat na een negatief accreditatiebesluit de mogelijkheid tot het aanvragen van een tijdelijke erkenning. Deze mogelijkheid bestaat niet meer in het nieuwe systeem maar is wel nog van toepassing op accreditatiebesluiten die genomen worden voor het einde van het academiejaar 2012-2013. Decreetal is niets voorzien wanneer instellingen opleidingen willen samenvoegen waarvan minimum één opleiding geniet van een tijdelijke erkenning. Er is ook onduidelijkheid over de accreditatiestatus van een dergelijk samengevoegde opleiding. Hetzelfde probleem stelt zich ook als bij de integratie een opleiding die aangeboden wordt door verschillende hogescholen, vanaf het academiejaar 2013-2014 aangeboden wordt door de universiteit als één opleiding, al dan niet op verschillende vestigingsplaatsen, en één of meerdere van de hogeschoolopleidingen geniet van een tijdelijke erkenning.

Artikel 48/1 voert een overgangsbepaling in dat in dat geval een beperkte nieuwe visitatie noodzakelijk is om tot een positief accreditatiebesluit voor de samengevoegde opleiding te komen.

Artikel 63terdecies van het structuurdecreet voorziet de gevolgen wanneer in de toekomst een instelling meerdere opleidingen zou willen samenvoegen waarvan minimum 1 opleiding geniet van een accreditatie met beperkte geldigheidsduur.

Artikel V.48, V.53, V.55, V.60, V.61

Een formele gelijkwaardigheidsbeoordeling van diploma's behaald buiten de Vlaamse gemeenschap gebeurt enkel door het NARIC. Wie een dergelijk verzoek bij NARIC indient en geen genoegdoening krijgt, kan nog altijd een formeel beroep instellen bij de Raad.

De beoordeling of een buitenlandse student al of niet in staat is om een opleiding aan te vatten, is geen beoordeling over de formele gelijkwaardigheid van een diploma. Het is vaak een beoordeling van een specifiek studieprofiel van de student. Door die beoordeling te kwalificeren als een gelijkwaardigheidsbeslissing, verplicht men de instellingen om een interne beroepsprocedure te voorzien.

Sommige instellingen krijgen tot vele duizenden verzoeken tot toelating per jaar van buitenlandse studenten. Deze zijn gewoon om hun verzoek bij meerdere instellingen ter beoordeling in te dienen en nemen genoegdoening met een gemotiveerd antwoord. Door de opgelegde interne beroepsprocedure (met de verplichte vermelding ervan bij elke beslissing) creëert men een grote hoeveelheid van interne beroepen waarbij beslissingen stevast bevestigd worden. Een student die op grond van de voorgelegde motivering meent toch onheus te zijn behandeld, kan nog altijd een wil- lig beroep indienen bij de instelling die geen reden heeft om goede studenten te wei- geren.

Het voorstel strekt ertoe de toelatingsbeslissingen van studenten met een buiten- lands diploma buiten de formele gelijkwaardigheidsbeslissingen te houden, waar ze strikt genomen ook niet thuishoren.

In het structuurdecreet wordt bijgevolg het artikel 69, §3, dat de toelating van studen- ten met een diploma van buiten de Vlaamse Gemeenschap regelt geschrapt. Er wordt een nieuw aangepast artikel ingevoegd in het flexibiliseringsdecreet in het hoofdstuk waar alle toelatingsvoorwaarden voor de bachelor- en masteropleidingen zijn opgenomen.

Het Lissabonverdrag inzake de erkenning van diploma's betreffende het hoger on- derwijs in de Europese regio betreft niet enkel de formele gelijkwaardigheidsverkla- ring van diploma's maar de principes zijn ook van toepassing op de ruimere erken- ningspraktijk zoals de erkenning van studieperiodes in het kader van het toelatings- en vrijstellingsbeleid dat de instellingen voeren. Bij het onderzoek van de vrijstelling van bepaalde vooropleidingseisen voor studenten met een buitenlands diploma moe- ten de instellingen de Lissabonprincipes respecteren met het oog op een verbetering en het transparanter maken van de erkenningspraktijk.

Artikel V.49

Zie memorie van toelichting bij artikel II.24.

Voor de aanvragen met betrekking tot studiebewijzen uitgereikt in het hoger onder- wijs wordt per aanvraag en per studiebewijs 180 euro aangerekend voor de volledige erkenning en 90 euro voor een niveaugelijkwaardigheid. Voor de graad van doctor geldt een tarief van 300 euro.

Verder wordt de mogelijkheid geboden aan de Vlaamse Regering om het bedrag te differentiëren. Voor asielzoekers, vluchtelingen en subsidiair-beschermde- den is de be- handeling van de erkenningsaanvraag gratis.

Ten slotte kan de Vlaamse Regering de voorwaarden bepalen voor een versnelde procedure tot de erkenning van de individuele gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen. De Vlaamse Regering kan de bedragen dan vermeerderen tot maximaal 500 euro indien de houder van het buitenlands studiebewijs opteert voor deze versnelde procedure en de erkenningsautoriteit deze versnelde procedure kan aanbieden. De haalbaarheid van deze versnelde procedure is immers afhankelijk van de beschikbaarheid van experts die binnen die termijn een advies kunnen leveren. De bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2013. Het bedrag wordt afgerond naar het dichtstbijzijnde geheel getal.

Artikel V.50

Paragraaf 2 van artikel 91bis stelt dat een hogeronderwijsinstelling een anderstalige initiële bachelor- of masteropleiding kan aanbieden op voorwaarde dat er in de Vlaamse Gemeenschap een equivalente opleiding wordt aangeboden waarbij de student het opleidingstraject volledig in het Nederlands kan volgen. De instellingen kunnen de equivalente opleiding aanbieden als een gezamenlijke opleiding, waarbij alle opleidingsonderdelen van deze gezamenlijk georganiseerde equivalente opleiding door de studenten op één vestiging kan gevolgd worden. Het decreet vermeldt een aantal gevallen waarop deze laatste voorwaarde niet van toepassing is. Zo worden de equivalente masteropleiding in de ingenieurswetenschappen: fotonica (aangeboden door de Universiteit Gent en de Vrije Universiteit Brussel) en de equivalente masteropleiding in de geografie (aangeboden door Katholieke Universiteit Leuven en de Vrije Universiteit Brussel) vrijgesteld van deze voorwaarde. De reden is dat voor de inwerkingtreding van het decreet zowel de anderstalige opleiding als de equivalente opleiding al gezamenlijk aangeboden wordt op twee verschillende vestigingen. Dit is ook het geval voor de opleiding master in de ingenieurswetenschappen: biomedische ingenieurstechnieken, gezamenlijk aangeboden door de Universiteit Gent en de Vrije Universiteit Brussel.

Met het voorliggende artikel wordt deze opleiding dan ook toegevoegd bij de lijst van opleiding die vrijgesteld zijn van de voorwaarde dat alle opleidingsonderdelen van de gezamenlijk georganiseerde equivalente opleiding op één vestiging kunnen gevolgd worden door de studenten.

Artikel V.51

Artikel 91quater van het structuurdecreet, ingevoegd met het Integratiedecreet, creëert de mogelijkheid dat de instellingen een aanvraag tot vrijstelling van de equivalentievoorwaarde kunnen indienen bij de Erkenningscommissie voor een anderstalige opleiding. Bij het aanvraagdossier moet een advies van de VLUHR over de aangevraagde afwijking gevoegd worden.

Op vraag van de instellingsbesturen wordt met het voorliggende artikel de mogelijkheid gecreëerd dat het gevraagde advies van de VLUHR later overgemaakt wordt aan de Erkenningscommissie, namelijk op 1 april in plaats van op 1 maart. Op deze manier kan de VLUHR na de indiening van de verschillende aanvraagdossiers een advies opmaken.

Artikel V.52

In december 2012 zal het visitatierapport van de specifieke lerarenopleidingen aan de minister bezorgd worden. Voor de specifieke lerarenopleidingen is het de eerste keer dat ze gevisiteerd werden. Er is geen procedure van accreditatie voorzien.

Oorspronkelijk waren er ook geen sancties voorzien. In een eerste fase werd artikel 93bis ingevoegd in het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen. In dit artikel wordt beschreven wat de gevolgen kunnen zijn voor opleidingen waarover de visitatie een negatief oordeel uitspreekt. Ook werd voor de specifieke lerarenopleidingen aan de CVO's deelname aan de visitatie al verplicht. Indien deze opleidingen niet zouden deelnemen, verliezen ze de onderwijsbevoegdheid. Voor opleidingen aan hogescholen en universiteiten is deelname aan de visitatie (en accreditatie) ook verplicht. Het decreet zegt dat een opleiding die niet geaccrediteerd is, niet langer diploma's mag uitreiken en ook niet langer financiering kan ontvangen. Er is echter geen bepaling opgenomen voor opleidingen die enkel gevisiteerd worden, zoals de specifieke lerarenopleidingen.

Dit artikel wijzigt het bestaande artikel 93bis zo, dat de instelling de bevoegdheid verliest om deze opleiding nog langer aan te bieden, indien een specifieke lerarenopleiding niet deelneemt aan de visitatie. Dezelfde regeling wordt met dit decreet ook ingeschreven in het decreet volwassenenonderwijs.

Afdeling VI. Decreet betreffende de rechtspositieregeling van de student

Artikel V.54

Het MEP- decreet van 13 juli 2007 heeft betrekking op de bevordering van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies – en bestuursorganen van de Vlaamse Overheid. Dit decreet is niet van toepassing op de Raad die als administratief rechtscollege geen adviezen formuleert en ook niet als een bestuursorgaan kan beschouwd worden zoals bepaald in artikel 2 van dit decreet.

De samenstelling van de Raad wordt geregeld in de artikelen II.17 tot en met II.20 van het rechtspositiedecreet van 19 maart 2004. Momenteel wordt wat participatie man – vrouw betreft, decretaal geen enkele voorwaarde verbonden aan de samenstelling van de Raad. Bij de aanvang van de werkzaamheden voldeed de Raad aan deze voorwaarde. Twee van de zes aangeduide leden waren vrouwen. Intussen echter is de samenstelling uitgebreid maar werden ook de twee vrouwelijke bijzitters vervangen door telkens een mannelijk lid.

De huidige Raad telt bij gevolg op de zes benoemde bijzitters geen enkele vrouw. Van de drie voorzitters is er slechts één vrouw die zetelt als plaatsvervangend voorzitter.

In het betreffende artikel worden grotendeels dezelfde principes opgenomen als in het MEP decreet. Om een meer evenwichtige participatie te bevorderen mag ten hoogste twee derde van de leden van hetzelfde geslacht zijn.

Om de werking van de Raad niet te belemmeren wordt het quotum toegepast op de effectieve en plaatsvervangende leden samen en niet afzonderlijk zoals bepaald in het MEP decreet.

Het rechtspositiedecreet bepaalt ook dat elk van de plaatsvervangende bijzitters elk van de effectieve bijzitters kan vervangen. In de praktijk wordt geen onderscheid gemaakt. De quota worden toegepast op het totaal aantal leden, voorzitters en bijzitters

samengenomen. Dit wil zeggen dat ten minste drie van de negen benoemde leden van een ander geslacht moet zijn.

De voorzitters worden rechtstreeks door de Vlaamse Regering benoemd. De benoeming van de bijzitters gebeurt door de Vlaamse Regering op voordracht van de VLUHR. Ingeval de voordrachtprocedure niet leidt tot de noodzakelijke quota blijft het mandaat open tot een kandidaat wordt voorgedragen van het ondervertegenwoordigde geslacht. Ingeval drie maanden na het vacant verklaren van het mandaat de voordracht niet resulteert in de gepaste invulling zal de Vlaamse Regering het vacante mandaat invullen. Om dit te vermijden is het aangewezen dat de VLUHR voor ieder vacant mandaat een dubbele voordracht doet. De decretale voorwaarde om als bijzitter te zetelen is zeer ruim geformuleerd en betreft 'elke persoon die gedurende vijf jaar belast is met een opdracht als lid van het onderwijzend of academisch personeel'. De voorzitter moet een jurist zijn met een grondige kennis van het Hoger Onderwijs. De keuze voor een geschikte kandidaat is derhalve zeer ruim zodat niet in een afwijkingsprocedure moet voorzien worden.

Ingeval niettemin blijkt dat de voordracht van een kandidaat van een ander geslacht aangewezen is op grond van de verdiensten en aanspraken van deze kandidaat en dit blijkt uit de motivering van de voordrachtinstantie dan kan de Vlaamse regering beslissen om een afwijking toe te staan. De Raad van State stelt dat een dergelijk quotum in overeenstemming moet zijn met het evenredigheidsbeginsel en de overheidsinstantie niet kan ontslaan van de verplichting om een vergelijking van aanspraken en verdiensten van kandidaten te vergelijken.

De Raad kan slechts rechtsgeldig zetelen met één voorzitter en twee bijzitters. Op grond van het continuïteitsprincipe kan de zitting van de Raad, ingeval leden verhinderd zijn om effectief te zetelen volgens de vooropgestelde quota omwille van niet beschikbaarheid of andere onverenigbaarheden, wel uitzonderlijk doorgaan zodat een snelle rechtsbedeling niet in het gedrang komt.

Artikel V.55

Zie de memorie van toelichting bij artikel V.48.

Artikel V.56, V.57

Studenten worden idealiter structureel betrokken bij beslissingen op het niveau dat het dichtst bij hen staat, met name het niveau van de opleidingen.

Het is een expliciete vraag van VVS om studenten te laten participeren in de advies- en inspraakorganen op opleidingsniveau, zoals bijvoorbeeld de opleidingscommissies.

Betrokkenheid van studenten bij het opleidingsbeleid is een element van interne kwaliteitszorg.

Studenten worden op deze manier aan de basis van het beslissingsproces betrokken. Op het niveau van de opleiding kan een studentenvertegenwoordiger op een directe manier concrete verbeteringen aan de onderwijskwaliteit voorstellen en adviseren. Het is een vorm van participatie die nu al voorkomt in een aantal instellingen. In sommige instellingen bestaat de helft van de opleidingscommissies uit studenten. In andere instellingen worden de studenten dan weer niet betrokken. Soms worden deze studentenvertegenwoordigers verkozen, soms worden ze aangewezen.

Ook in Nederland is deze participatievorm wettelijk geregeld in de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek. In Frankrijk is participatie op opleidingsniveau geregeld in de 'Code de l'Education'.

Onder advies- en inspraakorganen op opleidingsniveau moeten die organen verstaan worden waar men zich buigt over kwesties zoals de inhoud en vormgeving van de opleiding, vakinhouden, leerresultaten, de kwaliteit van de opleiding, studiebelasting, concrete studiebegeleiding, inhoud en beschikbaarheid van het cursusmateriaal. Deze vorm van participatie komt momenteel niet aan bod in het decreet. Om deze vorm van participatie, zoals in de ons omringende landen nu wél decretaal te verankeren, wordt artikel II.48, §2, van het participatiedecreet, dat vandaag veel vrijblijven-der is geformuleerd, aangepast.

De studenten moeten ook garanties krijgen dat ze hun mandaat als studentenvertegenwoordiger naar behoren kunnen uitoefenen. Dit impliceert dat de instellingen hen afwijkingen moeten kunnen toestaan van uitdrukkelijk verplicht gestelde aanwezigheden, of dat ze, indien het niet anders kan, de indiendata voor opdrachten of examenmomenten moeten kunnen verschuiven.

Om duidelijkheid te creëren over welke rechten studentenvertegenwoordigers hebben is het belangrijk om de faciliteiten vast te leggen. Dit kan bvb. in het onderwijs- en examenreglement of in een reglement met betrekking tot het statuut van de studentenvertegenwoordiger. Daarbij moet eveneens rekening gehouden worden met mandaten die zich buiten de instellingen situeren zoals bij studentenraden van de associaties of bij VVS.

De instellingen moeten er op toezien dat het reglement wordt gerespecteerd. Bij problemen over de toekenning van de faciliteiten moeten de studenten terecht kunnen bij een ombudsdienst, ingericht door de instelling. Deze ombudsdienst dient ook tussen te komen indien een orgaan het participatiedecreet niet respecteert en beslissingen neemt zonder de rechten van de studenten in rekening te brengen.

Om de rechtsbescherming van de studenten op dit vlak te kunnen waarborgen wordt artikel II.60 van het participatiedecreet aangepast.

Artikel V.58

De regelgeving legt de regeringscommissarissen op om vijfjaarlijks een evaluatie uit te voeren over de medezeggenschap van de studenten. Met het voorliggende artikel wordt deze opdracht niet langer toegewezen aan de regeringscommissaris, maar is dit een verantwoordelijkheid van de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap. (departement Onderwijs en Vorming)

Artikel V.59

Het decreet van 6 juli 2012 bevat wijzigingen aan de regeling over de kwaliteitszorg en accreditatie in het structuurdecreet van 4 april 2003. Het gaat hier in grote mate om een wijzigend decreet. Het structuurdecreet is in de codificatiemachtiging opgenomen. Alle wijzigingen aan het structuurdecreet, worden op die manier in de codificatie van de regelgeving hoger onderwijs opgenomen. Door de wijzigingen bij onderwijsdecreet XXII en bij het huidige decreet, zijn er autonome bepalingen toegevoegd aan artikel 48 van het decreet van 6 juli 2012 en wordt er een autonoom artikel 48/1 toegevoegd. Om deze bepalingen in de codificatie te kunnen opnemen, is een aanpassing van de codificatiemachtiging nodig.

Afdeling VII. Decreet betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs

Artikel V.62, V.64

Artikel 51 van het flexibiliseringsdecreet biedt de student de mogelijkheid om een diploma te verwerven op grond van EVC. Het artikel bepaalt dat er dan geen inschrijving voor de opleiding nodig is. Nochtans is het wenselijk – om de informatica-toepassingen van de instellingen te doen functioneren – en om de rapportering van de uitgereikte diploma's aan de DHO te kunnen uitvoeren dat er wel een registratie plaatsvindt, weliswaar zonder heffing van studiegeld.

Artikel 94, §2, van het structuurdecreet biedt de instellingen van hoger onderwijs de mogelijkheid om samen met andere instellingen van hoger onderwijs een diploma af te leveren. Artikel 94 poneert echter : “3° de betrokken studenten zijn in het academiejaar waarin de bedoelde diploma's samen worden afgeleverd, ingeschreven in de hogeschool/universiteit, desgevallend enkel voor examens;” Sommige controlerende instanties leiden hieruit af dat er bijgevolg een examencontract moet opgelegd worden aan deze internationale studenten en dat hier ook studiegeld moet aangerekend worden (zelfs al betaalt de student in dat jaar het volle – en soms veel hogere – studiegeld aan een buitenlandse instelling).

De voorliggende artikelen dienen ertoe de registratie in een opleiding met het oog op het uitreiken van een diploma mogelijk te maken, de diploma-aflevering te verzekeren en toch geen studiegeld te moeten aanrekenen. Deze registratie heeft geen financiële repercussies.

Artikel V.63

Dit artikel kadert binnen de vereenvoudiging van de studiegelden. Door de wijzigingen wordt de procedure voor het vaststellen van de studiegelden vanaf het komende academiejaar (met inbegrip van een jaarlijkse mededeling vanuit het ministerie betreffende het berekenen van de studiegelden) sterk vereenvoudigd. Met het voorliggende artikel wordt dan ook de datum vervroegd waarop de instellingsbesturen de studiegelden vaststellen, zodat de studiegelden voor het volgende academiejaar vroeger kenbaar kunnen gemaakt worden aan de studenten en hun ouders.

Artikel V.65

In het kader van de besprekingen over ODXXII werkte de VLUHR (in consensus met VVS) een voorstel uit om het systeem van bepaling van studiegelden te vereenvoudigen. De partijen kwamen op het VOC niet tot een vergelijk. De overheid was echter van mening dat een compromis wel mogelijk is en vroeg daarom op 31 augustus 2012 aan de VLOR om het overleg hierover te voeren. De VLOR heeft op 8 januari 2013 een advies uitgebracht over een vereenvoudigd studiegeldenmechanisme. De voorliggende decreetsaanpassingen zijn grotendeels de decretale vertaling van dit VLOR-advies. Er wordt niet ingegaan op het voorstel van de VLOR om de studiegelden voor de bijna-beursstudenten op dezelfde hoogte te brengen van de studiegelden voor de beurstariefstudenten. Dit zou enkel en alleen voor deze groep leiden tot een sterke vermindering van het huidige studiegeld.

Bij de aanpassing van de inschrijvingsgelden zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd.

1° Vereenvoudiging

Studenten, ouders en instellingen hoger onderwijs ervaren het bestaande mechanisme voor het bepalen van studiegelden als complex. Een vereenvoudiging van dit

systeem bevordert de transparantie voor studenten en hun ouders. Voor de instellingen hoger onderwijs vermindert het de planlast.

Een wijziging van het systeem van studiegelden vraagt echter heel wat inspanningen bij implementatie. Deze inspanningen lonen enkel indien het nieuwe systeem stabiel is, langdurig gebruikt kan worden en een substantiële vereenvoudiging beoogt.

2° Budgettaire neutraliteit

Het debat over een nieuw systeem van studiegelden werd gevoerd binnen de context van budgettaire neutraliteit. Dit betekent dat:

1. de aanpassing aan het systeem van studiegelden geen grote verschuivingen in de inkomsten van instellingen via studiegelden teweeg mag brengen;
2. de vereenvoudiging van het systeem voor de grote meerderheid van studenten geen verhoging van de studiegelden mag teweegbrengen.

De voorliggende vereenvoudiging mag niet begrepen worden als een voorafname op de ruime discussie over de hoogte van de studiegelden. Dit debat wordt voorlopig niet gevoerd.

(Vlaams Parlement, 2012-2013, Vraag om uitleg, nummer 74, 18 oktober 2012)

Kenmerken van het aangepaste systeem

Het voorliggende voorstel legt een lineair systeem van studiegelden vast waarbij alle studenten die één of meerdere inschrijvingen nemen, eenmalig eenzelfde vast bedrag betalen verhoogd met een bedrag per opgenomen studiepunt. Dit laatste bedrag is variabel en is afhankelijk van de categorie van student (beurstariefstudent, niet-beurstariefstudent, bijna beursstudent). De verhouding tussen het vaste en studiepuntafhankelijke gedeelte moet het diplomagericht studenten stimuleren.

De bedragen zijn voor alle instellingen gelijk. Er zijn geen verschillen meer tussen hogescholen en universiteiten en ook niet meer tussen de instellingen onderling omdat de bedragen vastgelegd worden.

Samengevat, het voorstel:

- behoudt de verschillende categorieën van studenten en de differentiatie van studiegelden tussen niet-beurstariefstudenten, beurstariefstudenten en bijna-beursstudenten;
- schaft de drie subcategorieën die het studiegeld afhankelijk van aantal opgenomen studiepunten maakten, af (minder dan 53 studiepunten, tussen de 54 en 66 studiepunten, meer dan 66 studiepunten);
- is van toepassing op een inschrijving met een diploma- en creditcontract;
- is van toepassing op de initiële opleiding, maar trekt het mechanisme als beginsel door voor de berekening van het studiegeld van voortgezette opleidingen;
- maakt geen onderscheid tussen een inschrijving aan een hogeschool of een universiteit,
- is niet meer instellingsafhankelijk omdat de vaste en variabele bedragen voor de drie categorieën van studenten vastgelegd worden.

Decretale aanpassingen

Het systeem van studiegelden wordt geregeld in het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen. (hierna Flexibiliseringsdecreet genoemd) De voorliggende voorstellen passen dan ook de artikels 54, 56, 57, 62, 65 en 67 aan conform het VLOR-advies.

Het aangepaste artikel 56 legt het vast en variabel bedrag vast voor de niet-beurstariefstudenten. Het vast bedrag bedraagt 58 euro. Dit vast bedrag is voor alle categorieën van studenten (niet-beurstariefstudenten, bijna-beursstudenten en beurstariefstudenten) hetzelfde. Vanuit het oogpunt van vereenvoudiging is dit de meest logische keuze.

Het variabel bedrag (= bedrag per opgenomen studiepunten) is afhankelijk van de categorie van studenten. Het wordt vastgelegd op 8,7 euro per opgenomen studiepunten voor de niet-beurstariefstudenten. Voor de bijna-beursstudenten bedraagt het variabel bedrag 5,4 euro en voor de beurstariefstudenten 0,7 euro. (zie aanpassing artikel 57)

De volgende tabel vergelijkt het huidige systeem met het voorgestelde model:

Inschrijvingen tot en met 53 studiepunten									
		Huidig model		Voorstel		Huidig model	Voorstel	Huidig model	Voorstel
		Vast gedeelte	Variabel gedeelte	Vast gedeelte	Variabel gedeelte	Voorbeeld 1: student neemt 53 studiepunten op		Voorbeeld 2: student neemt 30 studiepunten op	
Niet-beurstariefstudent		63	8,6	58	8,7	518,8	519,1	321	319
Bijna-beursstudent		42,1	5,7	58	5,4	344,2	344,2	213,1	220
Beurstariefstudent		55		58	0,7	55	95,1	55	79
Inschrijvingen voor ten minste 54 en ten hoogste 66 studiepunten									
		Huidig model		Voorstel		Huidig model	Voorstel	Huidig model	Voorstel
		Vast gedeelte	Variabel gedeelte	Vast gedeelte	Variabel gedeelte	Voorbeeld 1: student neemt 54 studiepunten op		Voorbeeld 2: student neemt 60 studiepunten op	
Niet-beurstariefstudent		578,7		58	8,7	578,7	527,8	578,7	580
Bijna-beursstudent		385,9		58	5,4	385,9	349,6	385,9	382
Beurstariefstudent	HS	100		58	0,7	100	95,8	100	100
	Univ	80		58	0,7	80	95,8	80	100
Inschrijvingen voor meer dan 66 studiepunten									
		Huidig model		Voorstel		Huidig model	Voorstel		
		Vast gedeelte	Variabel gedeelte	Vast gedeelte	Variabel gedeelte	Voorbeeld 1: student neemt 70 studiepunten op			
Niet-beurstariefstudent		578,7	3,4	58	8,7	592,3	667		
Bijna-beursstudent		385,9	2,3	58	5,4	395,1	436		
Beurstariefstudent	HS	100		58	0,7	100	107		
	Univ	80		58	0,7	80	107		

Opmerking bij de tabel: de bedragen opgenomen voor het huidige model zijn de geïndexeerde bedragen voor het academiejaar 2011-2012. De bedragen zijn in euro.

De voorgestelde bedragen voor het vast en variabel gedeelte zijn van toepassing op alle studenten onder diploma- en/of creditcontract. Het examencontract wordt voorlopig buiten beschouwing gelaten omdat hierover een ruimere discussie nodig is.

Het voorstel is van toepassing voor inschrijvingen in initiële bacheloropleidingen, initiële masteropleidingen, voorbereidingsprogramma's, schakelprogramma's, specifieke lerarenopleidingen en afzonderlijke opleidingsonderdelen.

De bestaande regeling voor studenten met een ontoereikend leerkrediet blijft behouden. De instellingen kunnen deze studenten een bijkomend bedrag van 10 euro per opgenomen studiepunt vragen, zoals dat vandaag het geval is.

Als een student meerdere keren ingeschreven is binnen eenzelfde instelling, dan worden de opgenomen studiepunten van de inschrijvingen samengeteld voor de berekening van het studiegeld. De student betaalt slechts eenmalig het vaste bedrag van de inschrijving (58 euro), als een vaste administratieve kost. De regeling hieromtrent, vastgelegd in artikel 55 van het Flexibiliseringsdecreet, blijft dan ook behouden.

Artikel V.66

Dit artikel kadert binnen de vereenvoudiging van de studiegelden. Ten opzichte van de bestaande situatie wijzigt het voorliggend artikel de volgende elementen:

- voor de beurstariefstudenten en voor de bijna-beurstudenten wordt ook hier het systeem ingevoerd van een studiegeld bestaande uit een vast en een variabel gedeelte;
- het variabel deel bedraagt 0,7 euro per opgenomen studiepunt voor de beurstariefstudenten en 5,4 euro voor de bijna-beurstudenten;
- het oude verschil tussen hogescholen en universiteiten inzake studiegeld voor beurstariefstudenten wordt weggewerkt. Dit verschil – 80 euro aan de universiteiten, 100 euro aan de hogescholen – was niet langer te verantwoorden. Met het voorliggende voorstel zal een student die 60 studiepunten opneemt in een bepaald academiejaar zowel aan de hogescholen als aan de universiteiten in totaal 100 euro betalen.

In haar advies 53.213/1 van 16 mei 2013 merkt de Raad van State op dat voor wat de beurstariefstudenten betreft het studiegeld in sommige gevallen aanzienlijk verhoogd en zelfs bijna verdubbeld wordt, bijvoorbeeld voor de beurstariefstudenten die minder dan 54 studiepunten opnemen. De Raad stelt dat een dergelijke verhoging veeleer op gespannen voet staat met de voormelde standstill-verplichting. Het gegeven dat, zoals in de memorie van toelichting wordt uiteengezet, "de vereenvoudiging van het systeem voor de grote meerderheid van studenten geen verhoging van de studiegelden mag teweegbrengen", verantwoordt volgens de Raad nog niet waarom voor de vanuit het oogpunt van de toegang tot het onderwijs veeleer de kwetsbare groep van beurstariefstudenten in een aantal gevallen een aanzienlijke verhoging wordt doorgevoerd.

Niettemin wordt de oorspronkelijk voorgestelde tekst behouden. Het nominale bedrag is niet van die aard dat het de toegankelijkheid van de beurstariefsstudenten in het gedrang kan brengen. Daarenboven is het aantal beurstariefstudenten die minder dan 54 studiepunten opnemen, eerder beperkt. Voor de overgrote meerderheid van

de beursstariefstudenten verandert met de nieuwe regeling de hoogte van het studiegeld weinig.

Artikel V.67

Dit artikel kadert binnen de vereenvoudiging van de studiegelden. Conform het VLOR-advies wordt ook voor de bachelor-na-bacheloropleidingen en de master-na-masteropleidingen het mechanisme van 58 euro vast bedrag en 8,7 euro variabel bedrag per opgenomen studiepunt als basisbeginsel overgenomen. Vanuit het standpunt van de vereenvoudiging is dit de meest logische keuze.

De bijkomende bepalingen voor deze voortgezette opleidingen (vastgestelde maximumbedragen, mogelijke verdubbeling,...) blijven evenwel behouden.

Artikel V.68

Dit artikel kadert binnen de vereenvoudiging van de studiegelden. Het voorliggend artikel stemt de bestaande decreetstekst af op de nieuwe situatie: aangezien er niet langer gewerkt wordt met minimumgrenzen wordt met het voorliggende artikel dit deel in het bestaande artikel opgeheven.

Artikel V.69

Dit artikel kadert binnen de vereenvoudiging van de studiegelden. In de bestaande regelgeving is het studiegeld voor de beursstariefstudenten niet geïndexeerd. Deze niet-indexering is echter niet in overeenstemming te brengen met een lineair systeem, waarin men kiest voor eenzelfde vast bedrag voor alle categorieën van studenten. De niet-indexering van één van de bedragen leidt op termijn tot het opnieuw hanteren van verschillende bedragen, met alle complexiteit van dien. Bovendien is de niet-indexering niet te rijmen met de steeds stijgende levensduurte waar ook de instellingen hoger onderwijs mee te kampen hebben.

Het voorliggende artikel past de indexering aan de nieuwe context aan, dit conform het VLOR-advies. De referentiedatum voor de jaarlijkse indexaanpassing wordt verschoven van 1 september 2004 naar 1 september 2010.

Tevens schrijft het voorliggende artikel voor dat de bedragen omwille van de transparantie naar de studenten toe afgerond worden tot één cijfer na de komma.

Afdeling VIII. Decreet betreffende de financiering van de werking van hogescholen en universiteiten

Artikel V.70

Zie de memorie van toelichting bij artikel V.41.

Artikel V.71, V.72

Met het decreet van 23 december 2011 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2012 wordt in artikel 38 van het Financieringsdecreet voorzien dat een hogeschool er voor kan opteren om een gedeelte van de academiseringsmiddelen onder te brengen in het Industrieel Onderzoeksfonds, dit indien deze mogelijkheid voorzien is in het algemeen onderzoeks- en samenwerkingsreglement van de associatie waartoe ze behoort.

Deze bepaling sloeg op de academiseringsmiddelen voor het begrotingsjaar 2012, werd niet heropgenomen in artikel 147 van het Integratiedecreet van 13 juli 2012 en werd niet voorzien voor het begrotingsjaar 2013. Met de voorliggende artikels wordt deze mogelijkheid voorzien voor het begrotingsjaar 2013 en terug rechtgezet voor 2012, waardoor de rechtszekerheid voor de instellingen gegarandeerd is. Daartoe is ook de datum van inwerkingtreding van deze artikels vastgelegd op 1 januari 2012. Dit is ook de datum waarop de artikels in verband met financiering opgenomen in het integratiedecreet van 13 juli 2012, in werking treden.

Artikel V.73

Met ingang van het academiejaar 2013-2014 ressorteren de bachelor- en masteropleiding conservatie-restauratie niet langer onder het studiegebied Audiovisuele en beeldende kunsten (hogescholen), maar worden deze opleidingen geplaatst in het studiegebied Conservatie-restauratie (universiteiten). Dit betekent dat de aanvullende onderzoeksmiddelen die voor deze opleidingen berekend werden binnen de aanvullende onderzoeksmiddelen voor de academisch gerichte kunstopleidingen (hogescholen) moeten overgebracht worden naar de aanvullende onderzoeksmiddelen voor de andere academische opleidingen (universiteiten).

Op basis van de theoretische middelen voor het begrotingsjaar 2012, betekent dit dat er een bedrag van 181.190,49 euro moet overgeheveld worden van het budget voor de kunstopleidingen naar het budget van de andere academische opleidingen. Dit is 2,26% van het budget van de aanvullende onderzoeksmiddelen voor de academische kunstopleidingen. Zowel het basisbedrag als het in het decreet vastgestelde groeipad voor de kunstopleidingen moet met 2,26% verminderd worden, terwijl het basisbedrag en het groeipad voor de aanvullende onderzoeksmiddelen voor de andere academische opleidingen met hetzelfde bedrag moet verhoogd worden. Deze aanpassingen worden geregeld met het voorliggende artikel.

Artikel V.74

Zie memorie van toelichting bij artikel V.14.

Artikel V.75

Gezien het belang van het voorzitterschap om samen met de diverse actoren in het onderwijsveld afspraken te maken over diverse aspecten van het hoger onderwijs en van de werking van het college, is het belangrijk dat de duur van het voorzitterschap kan worden verlengd. Op die manier kan meer continuïteit gegarandeerd worden naar alle betrokkenen.

Afdeling IX. Decreet betreffende de studentenvoorzieningen

Artikel V.76

Het decreet van 29 juni 2012 betreffende de studentenvoorzieningen in Vlaanderen regelt de Stuvoraad, waarin ook participatie van studenten verplicht wordt. Om de administratieve eenvoud en de transparantie te vergroten kunnen de studentengroepen waarop de bepalingen van toepassing zijn met betrekking tot de verkiezingen van studentenvertegenwoordigers in de Stuvoraad enerzijds en in de studentenraad anderzijds beter op mekaar worden afgestemd.

De studentenvertegenwoordigers voor de Stuvoraad worden momenteel verkozen onder en door de studenten die toegang hebben tot de studentenvoorzieningen van de instelling (exclusief studenten met een examencontract, inclusief de niet ingeschreven studenten die in het kader van internationale mobiliteit en uitwisselingen een deel van hun opleiding in de Vlaamse hogeronderwijsinstelling volgen). De studentenvertegenwoordigers van de studentenraad worden verkozen onder en door de studenten behorende tot de instelling. De definitie van deze groepen studenten verschilt dus. Dit vermindert de transparantie voor de studenten en bemoeilijkt de praktische organisatie van de verkiezingen.

De groep studenten met een examencontract is zeer klein. Het heeft weinig zin hen principieel uit te sluiten voor de verkiezingen van de Stuvoraad. Sommige instellingen bieden met eigen middelen toch studentenvoorzieningen aan voor studenten met een examencontract.

Omdat de subgroep niet ingeschreven internationale uitwisselingsstudenten vaak maar gedurende één semester college volgt in een Vlaamse onderwijsinstelling is het niet zinvol dat deze zich kandidaat stellen voor een Stuvoraad waarbinnen ze hun mandaat niet kunnen beëindigen of dat ze studentenvertegenwoordigers kunnen kiezen voor een Stuvoraad die pas zal samengesteld worden op een moment dat betrokken studenten alweer in hun thuisland verblijven. Omdat de Stuvoraadverkiezingen doorgaans ten hoogste één maal per academiejaar plaatsvinden kunnen deze internationale studenten toch zeer moeilijk allen op structurele wijze worden betrokken bij de verkiezingen van de Stuvoraad omdat deze in ongeveer de helft van de gevallen niet plaatsvindt in het semester dat de internationale studenten aan de Vlaamse hogeronderwijsinstelling verblijven.

De verkiezingen van de student-leden van de stuvoraad zouden beter afgestemd worden op de verkiezingen van de studentenraad. Daarom wordt artikel 17 van het Stuvodecreet aangepast en wordt verwezen naar de bepalingen in het participatiedecreet.

Afdeling X. Decreet betreffende de kwaliteitszorg en accreditatie

Artikel V.77, V.47

Zie memorie van toelichting bij artikel V.47

Afdeling XI. Decreet betreffende de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten

Artikel V.78

Bij de voorbereiding van het Integratiedecreet is bij de definitieve nummering van de artikels in artikel 161 verkeerdelijk verwezen naar artikel 136 in plaats van naar artikel 144. Het is dit laatste artikel dat moet ingaan vanaf 1 januari 2013. Het voorliggende artikel corrigeert de foutieve verwijzing.

Afdeling XII. Decreet betreffende het onderwijs XXII

Artikel V.79

Artikel V.29, §6, van het decreet betreffende het onderwijs XXII, dat het toezicht van de commissarissen bij de twee protestantse faculteiten (de Evangelische Faculteit te

Heverlee en de Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid te Brussel) regelt, treedt in werking met ingang van het academiejaar 2013-2014. De nieuwe financieringsregeling voor deze 2 faculteiten is evenwel in werking getreden vanaf 1 januari 2012, de regeling voor het aangepaste onderzoeksluik start op 1 januari 2013. In deze context is het dan ook aangewezen dat het toezicht van de commissarissen zo dicht mogelijk bij deze datum ligt. In de praktijk kijken de commissarissen na al toe op deze instellingen. Het voorliggende artikel legt de inwerkingtreding van artikel V.29, §6, dan ook vast op 1 januari 2013. Deze retroactiviteit heeft geen negatieve budgettaire effecten, maar regelt een feitelijke situatie.

Afdeling XIII. Opheffingen

Artikel V.80

In uitvoering van het intussen opgeheven artikel 134 van het universiteitendecreet had de Vlaamse Regering op 8 maart 1995 een besluit genomen houdende vaststelling van bijkomende voorschriften voor het bepalen van het aantal financierbare studenten. Hoewel de rechtsgrond voor dit besluit opgeheven werd en het uitvoeringsbesluit geen werkingsdomein meer heeft, werd het besluit tot op heden nog niet formeel opgeheven. Het wordt nu met het oog op de juridische duidelijkheid expliciet opgeheven.

Het artikel heeft terugwerkende kracht met ingang van 1 januari 2008. De inwerkingtreding van de opheffing moet samenvallen met de inwerkingtreding van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in de Vlaanderen: 1 januari 2008. Deze retroactiviteit schendt op geen enkele wijze mogelijke financiële rechten van de instellingen of van studenten.

HOOFDSTUK VI. DECRETEN RECHTSPOSITIE ONDERWIJSPERSONEEL

Art. VI.1, 1°, VI.13

In het secundair onderwijs zijn bij opstelling van de Codex Secundair Onderwijs de termen “inrichtende macht” en “instelling” vervangen door de termen “schoolbestuur” en “school”.

Deze artikelen passen de terminologie in de decreten rechtspositie aan, zodat de begrippen “inrichtende macht” en “instelling” voor het secundair onderwijs kunnen gelezen worden als “schoolbestuur” en “school”.

Artikel VI.1, 2°

In het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs wordt een definitie opgenomen van het begrip net.

Artikel VI.2, VI.10, VI.11, VI.12, VI.14, VI.22, VI.23, VI.24

Sinds het schooljaar 1996-1997 worden leerkrachten anglicaanse godsdienst structureel ingezet in het basis- en secundair onderwijs. De bestaande regelgeving voorziet voor deze personeelsleden echter nog niet in bekwaamheidsbewijzen en de daaraan verbonden salarisschalen, waardoor zij onder meer uitgesloten worden van het recht op vaste benoeming. De bekwaamheidsbewijzen en salarisschalen voor de nieuwe aanstellingen vanaf 1 september 2013 zullen reglementair worden uitgewerkt, maar tegelijkertijd is het aangewezen om voor de al ingezette personeelsleden

een aantal decretale maatregelen te voorzien. Het gaat om een vijftal volledige betrekkingen voor het ganse Vlaams onderwijs.

Een eerste paar artikelen impliceren dat de in het verleden geleverde prestaties meerekenen voor de berekening van de dienstanciënniteit.

Een verdere reeks artikelen regulariseren de bezoldigingsregeling van de in het verleden ingezette leerkrachten en zorgen zo voor rechtszekerheid. Tot nu toe werden deze personeelsleden immers op basis van een ministeriële beslissing van 22 februari 1995 bezoldigd volgens de salarisschalen die bij de overige godsdienstvakken in de categorie van de “andere” bekwaamheidsbewijzen vermeld staan.

Vanaf 1 september 2013 wordt voor de leerkrachten anglicaanse godsdienst een nieuwe organieke bezoldigingsregeling van kracht die de bekwaamheidsbewijzen en de bijhorende salarisschalen indeelt.

Artikel VI.3, VI.15

Zie memorie van toelichting bij artikel II.22.

Het gaat in deze om een sluitstuk bij de bepalingen in verband met de leerplannen. De leerplannen dienen in overeenstemming te zijn met de rechten van de mens en de rechten van het kind. Het gaat hierbij onder meer over het Europees Verdrag van 4 november 1950 tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en het VN-Verdrag van 20 november 1989 inzake de rechten van het kind. Opdat deze beginselen in de praktijk worden toegepast, is het nodig dat ook de personeelsleden, die in hun opdracht beschikken over enige vrijheid, deze humanitaire beginselen eerbiedigen. De verschillende mensenrechtenverdragen zijn niet van aard dat ze nauwkeurig in ambtsverplichtingen kunnen worden vertaald. Niettemin is de decreetgever van mening dat ze wel degelijk tot de ambtsverplichtingen van ieder personeelslid behoren. De rechtspositieregeling bevat momenteel reeds ambtsverplichtingen die algemeen omschreven zijn. (bijvoorbeeld. artikel 11 van het decreet rechtspositie personeel gesubsidieerd onderwijs)

Artikel VI.4, VI.16

I. Auteurswetgeving

Artikel 3, §3, van de auteurswet van 30 juni 1994 bevat de volgende bepaling : Wanneer een auteur werken tot stand brengt ter uitvoering van een arbeidsovereenkomst of een statuut, kunnen de vermogensrechten worden overgedragen aan de werkgever voor zover uitdrukkelijk in die overdracht van rechten is voorzien en voor zover de creatie van het werk binnen het toepassingsgebied van de overeenkomst of het statuut valt.

De auteurswet van 1994 beschermt elk concreet werk dat via een intellectuele activiteit, een persoonlijke stempel heeft meegekregen (boeken, brochures, toneelstuk, dans, opera, muziek, films, tekeningen, schilderijen, gebouwen, beeldhouwwerken, foto's, radio- en tv-uitzending, computerprogramma's, software, databanken, websites, toegepaste kunst, tekeningen, modellen, lay-out, e.a.) van een persoon. (auteurs, componisten, regisseurs, fotografen, schilders, architecten, ontwerpers, e.a.) Indien een werk die persoonlijke stempel mee heeft, dient de auteur geen verdere formaliteiten na te komen, om te spreken van een beschermd werk. In de spreektaal

heeft men het over een “origineel” werk dat kan genieten van een bescherming door het auteursrecht.

Het auteursrecht wordt onderverdeeld in vermogensrechten en morele rechten.

1. De vermogensrechten worden in grote lijnen verdeeld onder het reproductierecht en het publiek mededelingsrecht.

Het reproductierecht (geheel of gedeeltelijk kopiëren) in zijn breed toepassingsgebied omvat het recht van een auteur om alleen te beslissen over onder andere het toestaan of verbieden van het kopiëren, de distributie, het drukken, de verhuring, vertaling, de uitlening van werken van letterkunde of kunst. (materiële reproductie)

Het recht op mededeling aan het publiek heeft een breed toepassingsgebied en omvat het recht van de auteur om alleen te beslissen over onder andere het recht tot toestaan of verbieden van de live-uitvoering of de mededeling via een technisch middel op een openbare plaats, de audiovisuele uitzending en de uitzending van geluid en de beschikbaarstelling voor het publiek, op zodanige wijze dat deze voor leden van het publiek op een door hen individueel gekozen plaats en tijd toegankelijk zijn. (immateriële reproductie)

Daarnaast is er ook nog binnen de vermogensrechten het adaptatierecht. De auteur beslist bij een omzetting van het ene genre (boek) naar het andere genre (film) of bij vertalingen.

De meeste auteurs dragen hun vermogensrechten over aan beheersvennootschap. (vb. Sabam, Semu) Die vennootschappen stellen licenties op waardoor na betaling beschermd werk kan gebruikt worden of publiek gemaakt worden.

2. De morele rechten zorgen ervoor dat een beschermd werk dat gereproduceerd of medegedeeld wordt, nog melding maakt van de naam van de auteur, geen grove aantasting van het origineel bevat, enkel voor bepaalde doelstellingen kan gebruikt worden, e.a.

Artikel 20ter, van dezelfde auteurswet van 30 juni 1994 bepaalt dat behoudens andersluidende bepaling in een contract of statuut, alleen de werkgever/producent geacht wordt verkrijger te zijn van de vermogensrechten met betrekking tot databanken in de niet- culturele nijverheid, die gemaakt zijn door werknemers of ambtenaren bij de uitoefening van hun taken. Er is dus geen automatische overdracht via de wet voor de onderwijssector. De werknemer behoudt zijn volle auteursrecht volgens artikel 1 tot en met 3 van de auteurswet.

Hetzelfde artikel 20ter laat wel toe dat er via overeenkomsten een overdracht geregeld wordt van de vermogensrechten.

Het gaat hier wel enkel om de beperkte gevallen dat een databank originele elementen zou bevatten. Voor bijkomende bescherming van een databank is er een afzonderlijke wetgeving, nl. de wet van 31 augustus 1998, die meer steunt op het eigendomsrecht.

In het statuut van de ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschap komen een aantal bepalingen voor inzake auteursrecht : (BVR van 13 januari 2006)

Artikel II.8 : “Het personeelslid draagt aan de Vlaamse Gemeenschap of de IVA met rechtspersoonlijkheid of de EVA, de strategische adviesraad of het Gemeenschaps-onderwijs het geheel van de vermogensrechten over op de werken waarvan hij de (mede)auteur is en die hij ter uitvoering van zijn functie tot stand brengt.

Deze overdracht betreft de auteursrechten op computerprogramma's, met inbegrip van het begeleidend en voorbereiden materiaal, en op alle andere werken die het

personeelslid ter uitvoering van zijn functie tot stand brengt.

De vergoeding voor deze overdracht van rechten is begrepen in het salaris, zoals bepaald overeenkomstig het van kracht zijnde geldelijk statuut.

Het personeelslid verleent aan de Vlaamse Gemeenschap, de IVA met rechtspersoonlijkheid, de EVA, de strategische adviesraad of het Gemeenschapsonderwijs de toelating om werken, onder de naam van het Vlaamse ministerie of van de IVA met rechtspersoonlijkheid of de EVA, de strategische adviesraad of het Gemeenschapsonderwijs aan het publiek mee te delen en onder die naam te exploiteren. Deze toelating geldt voor een duur van 20 jaar vanaf de datum van creatie van het werk.”.

Verdere informatie over de regelgeving en de toepassing op het onderwijsveld kan gelezen worden op <http://www.ond.vlaanderen.be/auteursrechten> en [http://economie.fgov.be/nl/ondernemingen/Intellectuele Eigendom/auteursrecht](http://economie.fgov.be/nl/ondernemingen/Intellectuele_Eigendom/auteursrecht)

II. Werken leerplichtonderwijs (databanken)

1. Voor het gesubsidieerd vrij onderwijs is er een Algemeen Reglement voor het personeel. Dit reglement is afgesloten tussen de betrokken vakorganisaties en de schoolbesturen van het katholiek onderwijs. (VSKO)

Het algemeen reglement werd goedgekeurd tijdens de vergadering van het Centraal Paritair Comité van 30 mei 2012.

Het Centraal Paritair Comité voor het gesubsidieerd vrij onderwijs en de pedagogische begeleidingsdiensten heeft de Vlaamse Regering gevraagd om, in toepassing van artikel 2, §6 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs, bij besluit de Algemene Reglementen voor het personeel van het Katholiek Onderwijs, algemeen verbindende kracht te geven met ingang van 1 september 2012.

Zo zijn er een drietal besluiten van 6 juli 2012 over het algemeen verbindend verklaren voor basis- en secundair onderwijs, het volwassenenonderwijs en de internaten. De algemeen verbindend verklaring betekent concreet dat deze Algemene Reglementen vanaf 1 september 2012 dwingende rechtsregels worden.

De besturen en de gesubsidieerde personeelsleden van alle katholieke scholen, centra voor volwassenenonderwijs en internaten zijn door de algemeen verbindend verklaring dwingend gebonden zich te houden aan de bepalingen van het op hen van toepassing zijnde Algemeen Reglement.

Artikel 20 van het Algemeen Reglement bevat de volgende bepalingen inzake auteursrechten :

“Het personeelslid dat in uitvoering van de arbeidsovereenkomst werken tot stand brengt die vallen binnen het toepassingsgebied van de arbeidsovereenkomst, behoudt alle morele rechten op die werken en draagt zijn vermogensrechten over aan het schoolbestuur.

De vermogensrechten worden zonder specifieke vergoeding overgedragen, in hun meest volledige wettelijke omvang, voor alle gekende exploitatievormen en voor de volledige beschermingsduur van de werken. Het schoolbestuur kan deze werken vrij naar eigen inzichten exploiteren en is niet verplicht tot exploitatie over te gaan.

Indien het werk in de toekomst geëxploiteerd wordt volgens exploitatievormen die momenteel onbekend zijn, zal het winstaandeel van het personeelslid gelijk zijn aan het winstaandeel dat volgens de marktvoorwaarden die gelden op het ogenblik van exploitatie, toegekend wordt aan auteurs die hun werk volgens dezelfde exploitatievormen in het gewone commerciële circuit uitgeven.”

2. Daarnaast is er het gesubsidieerd officieel onderwijs en het gemeenschapsonderwijs, waarvoor er geen specifieke regeling is opgesteld en dus de auteurswet geldt. (artikel 1 tot en met 3 van de auteurswet) Dit houdt in dat het onderwijspersoneel de rechten heeft op werken en niet het schoolbestuur.

III. Computerprogramma's, uitvindingen, tekeningen, modellen (alle onderwijsniveau's)

Artikel 3 van de softwarewet van 30 juni 1994 betreffende de rechtsbescherming van computerprogramma's bepaalt het volgende : Tenzij bij overeenkomst of statuut anders geregeld, wordt alleen de werkgever geacht verkrijger te zijn van de vermogensrechten met betrekking tot computerprogramma's die zijn gemaakt door de werknemer of ambtenaar bij de uitoefening van hun taken.

Hier geldt het principe dat de werkgever via de wet, behoudens andersluidende afspraak, beschikt over de vermogensrechten. Er is dus een automatische overdracht via de wet voor de onderwijssector. Het schoolbestuur bekomt automatisch de vermogensrechten voor computerprogramma's.

Dit is voor het hoger onderwijs bevestigd in de betrokken decreten : artikel 215bis van het decreet hogescholen en artikel 169ter van het decreet universiteiten. De bepalingen van de wet van 30 juni 1994 blijven natuurlijk ook van kracht op het niet-hoger onderwijs, ongeacht de toevoeging van voorliggende artikelen in de decreten rechtspositie.

IV. Identieke regeling voor het auteursrecht van werken in de decreten rechtspositie
Om geen verschillende regelingen in te voeren voor de personeelsleden die ressorteren onder de decreten rechtspositie moet een identieke tekst worden ingevoerd voor het gemeenschapsonderwijs en het gesubsidieerd onderwijs.

Voor het gesubsidieerd vrij onderwijs is er al een regeling afgesproken tussen schoolbesturen en syndicale organisaties. Die regeling kan gelden voor alle onderwijsnetten.

Het resultaat is dat voor het auteursrecht van werken binnen het leerplichtonderwijs er een identieke overdracht is van de vermogensrechten van de auteur (onderwijspersoneel) naar de werkgever. (schoolbestuur)

In de regelgeving wordt uitdrukkelijk voorzien dat het schoolbestuur de werken vrij naar eigen inzichten kan exploiteren, maar evenwel niet verplicht is tot exploitatie over te gaan. Indien het werk in de toekomst geëxploiteerd wordt volgens exploitatievormen die momenteel onbekend zijn, zal het van het personeelslid onmiddellijk een winstaandeel kunnen opstrijken.

De documenten die een personeelslid opstelt ter voorbereiding of ondersteuning van zijn effectieve lesopdracht (bv. een lesvoorbereiding, een bord- of werkschema van een leerkracht, een schets die een leerkracht in het deeltijds kunstonderwijs maakt om als voorbeeld te kunnen gebruiken tijdens zijn les, ...) vallen niet onder het begrip 'werken' dat in deze artikelen wordt gehanteerd.

Artikel VI.5, VI.17

De decreten rechtspositie voorzien dat een lid van het onderwijzend personeel de onderwijstaal (het Nederlands) moet machtig zijn op het ERK-niveau C1. Voor een personeelslid dat uitsluitend is belast met een opdracht in een vreemde moderne taal geldt hierop een uitzondering. Dit personeelslid moet de onderwijstaal beheersen op

het ERK-niveau B2. Deze afwijking wordt uitgebreid tot de personeelsleden die uitsluitend een CLIL-opdracht uitvoeren.

Artikel VI.6, VI.7, VI.18, VI.19

De decreten rechtspositie bepalen momenteel dat bepaalde betrekkingen niet in aanmerking komen voor vacant verklaring en bijgevolg ook niet voor een vaste benoeming. Het gaat enerzijds om betrekkingen die ingericht zijn in een instelling, afdeling, vestigingsplaats, filiaal, graad, opleidingsvorm of een andere onderverdeling die als gevolg van de rationalisatieregels stelselmatig wordt afgebouwd en anderzijds om betrekkingen die slechts voor beperkte duur kunnen worden ingericht.

Bij het invoeren van die laatste bepaling werd in de toenmalige memorie van toelichting omschreven dat het ging om betrekkingen die bij wijze van experiment of via een tijdelijk project werden ingericht.

Ondertussen zijn er heel wat andere middelen bijgekomen die de overheid tijdelijk en voor een welomschreven doel aan een schoolbestuur toekent. De overheid bepaalt in dat geval ook steeds of die middelen al of niet voor vaste benoeming in aanmerking komen en stelt in dat geval dat een schoolbestuur de betrekkingen die ze met deze middelen inricht ook niet mag vacant verklaren of er een personeelslid in mag benoemen of muteren.

De overheid kent deze middelen immers slechts toe voor een bepaalde welomschreven periode en opdracht. Als in deze betrekkingen een vaste benoeming zou worden uitgesproken, zou dat betekenen dat het schoolbestuur na afloop van de periode van toekenning van deze middelen verplicht is het vast benoemde personeelslid in haar reguliere omkadering op te vangen. Als die reguliere omkadering echter niet volstaat, zal dit tot ter beschikkingstelling wegens ontstentenis leiden en tot een extra budgettaire meerkost voor de overheid.

Door dit bij de toekenning van de middelen expliciet in de desbetreffende regelgeving te vermelden dat de betrekkingen niet in aanmerking komen voor vacant verklaring, vaste benoeming en mutatie is het niet nodig om in de decreten rechtspositie nog van betrekkingen van beperkte duur te spreken.

Ook de expliciete vermelding dat betrekkingen ingericht via bepaalde puntenenveloppen niet in aanmerking komen voor vacant verklaring, benoeming of mutatie wordt best opgenomen in de desbetreffende regelgeving en kan dus ook geschrapt worden in de decreten rechtspositie.

Artikel VI.8, VI.20

Via het decreet van 14 februari 2003 betreffende het onderwijs XIV hebben de zogenaamde detacheringen sinds het schooljaar 2003-2004 een decretale basis in de decreten rechtspositie. Het decreet rechtspositie maakt een onderscheid tussen een verlof wegens opdracht en een verlof wegens bijzondere opdracht. De verloven wegens bijzondere opdracht bestaan uit een aantal categorieën zoals de detacheringen voor de pedagogische begeleidingsdiensten, de Europese scholen, de examencommissies van de Vlaamse gemeenschap, ...

Met deze wijziging willen we de onderstaande categorieën in één categorie onderbrengen nl. projecten van de Minister van Onderwijs. Het gaat om de categorieën:

- de projecten die door het Gemeenschapsonderwijs en/of door één of meerdere representatieve groeperingen van inrichtende machten worden uitgevoerd.

Deze projecten worden geadviseerd door de Vlaamse Onderwijsraad (§2, 4° van bovenvermelde artikelen);

- De projecten opgezet of erkend door de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs. (§2, 8° van voormelde artikelen)

Door deze ingreep wordt ook de advisering door de Vlaamse Onderwijsraad niet langer aangehouden.

De reden voor deze wijziging is dat deze projecten de facto in een zelfde procedure voor goedkeuring door de minister bevoegd voor het onderwijs, zijn ondergebracht. Van het totaal aantal contingent van 45 voltijdse equivalenten, dat geldt voor het gemeenschaps- en gesubsidieerd onderwijs samen, worden minstens 12 voltijdse equivalenten voorbehouden die kunnen worden toegewezen door het Gemeenschapsonderwijs en de representatieve groeperingen van inrichtende machten. Daarnaast wordt de categorie onder punt 12° 'de Ondersteuningscentra van ouderverenigingen' opgeheven. In artikel 6 van het decreet van 30 juni 1996 betreffende de subsidiëring van ouderkoepelverenigingen is opgenomen dat er subsidie wordt gegeven voor personeels- en werkingsuitgaven. Het personeel wordt aangesteld met een verlovingsopdracht.

Artikel VI.9, VI.21

Wanneer een personeelslid ter beschikking gesteld is wegens ziekte en een wachtgeld ontvangt, wordt het opgeroepen door de pensioencommissie van Medex. Eén van de mogelijke beslissingen van de Medex pensioencommissie is dat het personeelslid toegelaten wordt tot het tijdelijk pensioen. Dit tijdelijk pensioen kan nooit langer dan twee jaar duren. Als het personeelslid binnen die periode voldoende hersteld is, kan het zijn werk terug aanvatten mits akkoord van de pensioencommissie. Dit kan ten vroegste gevraagd worden na 6 maanden tijdelijk pensioen. Momenteel is het niet duidelijk in welke statutaire toestand dit personeelslid zich bevindt tijdens die periode van tijdelijk pensioen.

Dit artikel stelt dat het personeelslid zich tijdens het tijdelijk pensioen in de stand non-activiteit bevindt en dus tijdens die periode geen salaris ontvangt. Vermits de toestand van het pensioen tijdelijk is, blijft de terugkeer naar de betrekking van vaste benoeming gegarandeerd. Als het personeelslid zijn betrekking weer opneemt, bevindt hij zich weer in de stand dienstactiviteit en wordt ook de periode van tijdelijk pensioen als dienstactiviteit beschouwd.

Artikel VI.25

De regelgeving stelt als algemeen principe dat een inrichtende macht slechts middelen uit haar omkadering mag overdragen als dit geen nieuwe of bijkomende terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking tot gevolg heeft.

Een terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking om medische redenen heeft echter niets te maken met de overdracht van omkaderingsmiddelen. Bovendien is recent in de regelgeving opgenomen dat de betrekking van het personeelslid dat omwille van medische redenen ter beschikking wordt gesteld wegens ontstentenis van betrekking vacant wordt vanaf de ingangsdatum van de terbeschikkingstelling. Het is weinig consequent om enerzijds te stellen dat de betrekking vacant wordt, en anderzijds deze terbeschikkingstelling te laten wegen op de aanwendingsmogelijkheden van de omkadering.

Daarom wordt in deze situatie uitdrukkelijk toegevoegd dat de terbeschikkingstelling geen impact heeft op de overdracht van omkaderingsmiddelen.

HOOFDSTUK VII. KWALITEIT VAN ONDERWIJS

Artikel VII.1, VII.2

Het kwaliteitsdecreet en de bijhorende uitvoeringsbesluiten zijn momenteel drie volle schooljaren in werking. Vanuit de dagelijkse praktijk heeft de onderwijsinspectie zowel positieve elementen als knelpunten ervaren.

In het proces van de doorlichting zijn op sommige punten lacunes vastgesteld, rond sommige items rijzen interpretatieproblemen en sommige vastgelegde principes zijn in de praktijk niet haalbaar gebleken.

In afwachting van een brede en grondige evaluatie van het kwaliteitsdecreet, worden enkele dringende problemen nu reeds aangepakt.

1° Het kwaliteitsdecreet voorziet dat de controle op de veiligheid, bewoonbaarheid en hygiëne afzonderlijk van de doorlichting kan worden gevoerd. Niet alle regels die van toepassing zijn voor de gewone doorlichting zijn vertaalbaar naar een afzonderlijke controle van de veiligheid, bewoonbaarheid en hygiëne. In het uitvoeringsbesluit worden daarom afwijkende regels bepaald voor deze afzonderlijke controle. Er wordt een expliciete rechtsgrond voorzien, op basis waarvan deze specifieke procedurele regels verder uitgewerkt kunnen worden.

2° Het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en het uitvoeringsbesluit van 1 oktober 2010 zijn qua terminologie niet 100% compatibel. Zo wordt er op de ene plaats gesproken over maanden en op een andere plaats over kalenderdagen, zo wordt op de ene plaats gesproken over schooljaar en op de andere plaats over kalenderjaar of jaar. Dit zorgt niet alleen voor verwarring, maar kan ook tot juridische discussies leiden. Het is in deze context juridisch correcter én dus aangewezen overal te werken met kalenderdagen en kalenderjaren.

3° Voor de gevallen waar de controle op de veiligheid, bewoonbaarheid en hygiëne in een school aanleiding geeft tot een ongunstig advies, rijzen een aantal specifieke problemen. De termijnen voor het indienen van een verbeteringsplan en voor het goedkeuren ervan zijn bijvoorbeeld te lang. Wanneer in een school een ernstig probleem vastgesteld wordt wat de veiligheid, bewoonbaarheid of hygiëne betreft, dan moet er onmiddellijk kunnen ingegrepen worden en moet de tijd voor verbeterplannen en bijsturingen zeer kort zijn.

4° Daarnaast voorziet het decreet dat de Regering de verbeteringsplannen goed- of afkeurt (die schoolbesturen kunnen indienen na een ongunstig advies), maar er zijn geen criteria voor die goed- of afkeuring voorzien. In de praktijk zijn er uiteraard reeds criteria, ze zijn ook overlegd met de koepels en het GO!. Het is juridisch meer sluitend en biedt alle partijen meer rechtszekerheid wanneer in het decreet voorzien is dat de Regering de criteria vastlegt.

5° Gepreciseerd wordt dat een nieuwe doorlichting georganiseerd wordt door het paritair college, binnen een periode van negentig kalenderdagen na afloop van deze periode van opschorting. Op die manier kan de school ten volle gebruik maken van de periode van opschorting om de vastgestelde tekortkomingen weg te werken. De nieuwe doorlichting is te beschouwen als het vervolg of herevaluatie van de procedure tot intrekking van de erkenning.

6° Na een ongunstig advies volgt een doorlichting door een paritair college van inspecteurs, dat voorgezeten wordt door een voorzitter die geen deel uitmaakt van de onderwijsinspectie. Het paritair college geeft een advies aan de Vlaamse Regering, die beslist over het behoud van de erkenning van de instelling. In de praktijk wordt echter vastgesteld dat de zoektocht naar deze externe voorzitters erg moeizaam verloopt. Dit feit dreigt in de nabije toekomst problematisch te worden voor de organisatie van de externe kwaliteitszorg. Er zullen tijdens het schooljaar 2013-2014 immers veertig scholen zijn, die doorgelicht moeten worden door een paritair college. Het is onwaarschijnlijk dat er voor al deze doorlichtingen voldoende geschikte personen bereid gevonden zullen worden om het voorzitterschap op zich te nemen. Om deze reden wordt voorgesteld om, naar analogie met de ons omringende landen, in sommige gevallen een beroep te doen op de Inspecteur-Generaal en niet uitsluitend op externe voorzitters. Indien er geen meerderheid gevonden wordt in het paritair college zal de Inspecteur-Generaal beslissen over het advies aan de Vlaamse Regering. Hij zal dit doen nadat hij het paritair college gehoord heeft.

Artikel VII.3

Zie de memorie van toelichting bij artikel II.22.

Artikel VII.4

In het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs zijn er extra middelen voorzien voor de begeleiding van de Centra voor Volwassenenonderwijs. Voor de aanwending van deze middelen en de uitvoering van deze opdrachten sloot de Vlaamse Regering vijfjaarlijkse samenwerkingsovereenkomsten af met de vier pedagogische begeleidingsdiensten. Net zoals bij de overige samenwerkingsovereenkomsten die de Vlaamse Regering in uitvoering van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs in 2008 afsloot, moet er echter rekening mee gehouden worden dat de voorziene evaluatie vertraging heeft opgelopen. De evaluatie van de ondersteuning van de CVO door de pedagogische begeleidingsdiensten zal gebeuren in het kader van de globale evaluatie van de werking van de PBD zoals voorzien in artikel 30 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs. Daarom wordt in afwachting van deze evaluatie de huidige samenwerkingsovereenkomst van de Vlaamse Regering met de vier pedagogische begeleidingsdiensten verlengd. De verlenging kan echter maximum twee jaar duren.

De terugwerkende kracht heeft te maken met de uitwerking van de afgesloten samenwerkingsovereenkomst die inging op 1 januari 2008 voor een periode van vijf jaar. De verlenging van de samenwerkingsovereenkomst moet dus ingaan op 1 januari 2013 (begrotingsjaar 2013) om te vermijden dat de pedagogische begeleidingsdiensten geen middelen kunnen ontvangen voor de opdrachten inzake ondersteuning van de CVO.

HOOFDSTUK VIII. DECREET BETREFFENDE DE KWALIFICATIESTRUCTUUR

Artikel VIII.1

Een schoolbestuur in het basis, secundair of volwassenenonderwijs kan oordelen dat eindtermen of specifieke eindtermen onvoldoende ruimte laten voor eigen pedagogische en onderwijskundige opvattingen of ermee onverzoenbaar zijn. Het schoolbestuur kan dan vervangende eindtermen of specifieke eindtermen voorstellen die na het doorlopen van de wettelijk vastgelegde procedure al dan niet als gelijkwaardig wordt beschouwd. Onderwijskwalificaties worden bijgevolg niet alleen uitgewerkt op basis van de decretaal vastgelegde samenstellingen van eindtermen, specifieke eindtermen en beroepskwalificaties maar kunnen ook ontstaan op basis van de vervangende gelijkwaardig verklaarde sets.

Artikel 14 van het decreet betreffende de kwalificatiestructuur vermeldt de rechtsgronden voor de vervangende eindtermen en maakt melding van artikel 147 en 267 van de Codex Secundair onderwijs en artikel 15 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

Ten onrechte wordt er in dit artikel geen melding gemaakt van artikel 44bis van het decreet basisonderwijs, dat de basis vormt voor de vervangende of afwijkende eindtermen in het basisonderwijs.

Met deze technische correctie wordt deze rechtsgrond voor het bepalen van afwijkende eindtermen in het basisonderwijs aan de opsomming van rechtsgronden toegevoegd.

Brussel, 17 mei 2013.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

VOORONTWERP VAN DECREET
d.d. 14 december 2012

Voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk I. Inleidende bepalingen

Artikel I.1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk II. Basisonderwijs

Art. II.1. In artikel 3 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, gewijzigd bij decreet van 2012 (OD 22), worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 24° wordt vervangen, door wat volgt:

“24° huisonderwijs:

- het onderwijs dat verstrekt wordt aan leerplichtigen van wie de ouders beslist hebben om hen niet in te schrijven in een door de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap of de Duitstalige Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school;
- onder huisonderwijs wordt eveneens verstaan het onderwijs dat aan een leerplichtige wordt verstrekt in het kader van de toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 1990 waarbij de voorwaarden worden vastgesteld waaronder in bepaalde gemeenschapsinstellingen voor observatie en opvoeding en in onthaal- en oriëntatiecentra en in de observatiecentra, ressorterend onder de bijzondere jeugdbijstand aan de leerplicht kan worden voldaan;”;

2° in punt 27° bis wordt het woord “leefeenheid” vervangen door “leefentiteit”.

Art. II.2. Aan Hoofdstuk III van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 14 juli 1998, 14 februari 2003, 10 juli 2003, 7 juli 2006 en 8 mei 2009, wordt een afdeling 3bis toegevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 3bis. Taalbad”.

Art. II.3. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling 3bis, een artikel 11ter toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art.11ter. §1. Schoolbesturen organiseren een gezamenlijk taalbad. Met taalbad is bedoeld het voltijds aanbieden van Nederlandse taallessen tijdens de achtentwintig lestijden onderwijs- en opvoedingsactiviteiten per week zoals vermeld in artikel 48, §1, eerste lid.

§2. Schoolbesturen maken over het taalbad afspraken.

§3. Het taalbad duurt 4 of 8 weken, schoolvakanties niet inbegrepen, en wordt gevolgd door leerlingen uit het gewoon lager onderwijs die zich voor een eerste keer inschrijven in het leerplichtonderwijs en het Standaardnederlands onvoldoende machtig zijn.

§4. De klassenraad van de school waar de leerling werd ingeschreven, kan een gemotiveerde afwijking uitspreken waardoor de leerling geen taalbad hoeft te volgen.

§5. Er is wederzijdse samenwerking tussen de school die een leerling een taalbad laat volgen in een andere school én die andere school voor het onderwijs dat aldus aan de leerling verstrekt wordt. Dat houdt onder andere in het organiseren van het vervoer van de ingeschreven leerling naar de school waar het taalbad wordt georganiseerd, de communicatie tussen de school van inschrijving en de school waar het taalbad wordt georganiseerd, het opvolgen van de leerling die het taalbad volgt door de school waar de leerling is ingeschreven.

§6. De taalbadleerkracht maakt deel uit van de klassenraad die oordeelt of de leerling het taalbad met vier bijkomende weken moet volgen. Als de school van inschrijving het taalbad niet zelf organiseert dan beslist die school mee over de verlenging van het taalbad.

§7. Na het taalbad van vier of acht weken integreert de leerling zich in zijn school naar keuze én zal hij het lesprogramma volgen in functie van het behalen van de eindtermen.

§8. In afwijking van artikel 3, 22°, a), wordt het inrichten van een taalbad niet beschouwd als een herstructurering.

§9. De leerlingen die een taalbad volgen, tellen alleen mee voor financiering of subsidiëring in de school waar ze zijn ingeschreven op de teldag.”.

Art. II.4. In artikel 13 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 20 maart 2009 en gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° aan paragraaf 1, 2°, wordt de volgende zin toegevoegd:

“De taalproef wordt afgenomen uiterlijk binnen 30 kalenderdagen na instap in het gewoon lager onderwijs;”;

2° in paragraaf 1, 3°, worden de woorden “onderwijs heeft genoten in een Nederlandstalige onderwijsinstelling uit een lidstaat van de Nederlandse Taalunie” vervangen door de woorden “Nederlandstalig onderwijs heeft genoten in een onderwijsinstelling buiten België”.

Art. II.5. Aan artikel 18, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 9 juli 2010 en 2012 (OD22), wordt een punt 3°, toegevoegd, dat luidt als volgt:

“3° beschikken over een bewijs dat hij het voorafgaande schooljaar Nederlandstalig onderwijs heeft genoten in een onderwijsinstelling buiten België.”.

Art. II.6. Aan artikel 20, §2, 2°, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003, wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“Deelnemen aan het taalbad wordt beschouwd als een onderwijsactiviteit.”.

Art. II.7. In hoofdstuk IV van hetzelfde decreet wordt een afdeling 1bis ingevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 1bis. - Screening taalvaardigheidscompetenties Nederlands”.

Art. II.8. In hoofdstuk IV, afdeling 1bis, ingevoegd bij artikel II.7, wordt een artikel 24bis ingevoegd dat luidt als volgt:

“Art. 24bis. Voor elke leerling die in het gewoon lager onderwijs instroomt, voert de school na inschrijving een verplichte screening taalvaardigheidscompetenties Nederlands uit met een valide en betrouwbaar screeningsinstrument dat minstens nagaat in welke mate de ontwikkelingsdoelen kleuteronderwijs Nederlands bereikt zijn. Indien de resultaten van deze screening daar aanleiding toe geven, treft de school remediëringmaatregelen afgestemd op de specifieke noden van de betrokken leerling.”.

Art. II.9. In hetzelfde decreet wordt een artikel 26bis/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 26bis/1. §1. Ouders die opteren voor huisonderwijs moeten uiterlijk op de derde schooldag van het schooljaar waarin de leerplichtige huisonderwijs volgt, een verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie over het huisonderwijs, indienen bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap.

De informatie over het huisonderwijs moet minstens de volgende elementen bevatten:

- 1° de persoonsgegevens van de ouders en de leerplichtige die het huisonderwijs volgt;
- 2° de reden waarom voor huisonderwijs wordt gekozen;
- 3° de gegevens van wie het huisonderwijs zal geven, met inbegrip van het opleidingsniveau van de lesgever(s) van het huisonderwijs;
- 4° de taal waarin het huisonderwijs zal worden verstrekt;
- 5° de periode wanneer het huisonderwijs zal plaatsvinden;
- 6° de onderwijsdoelen die met het huisonderwijs zullen worden nagestreefd.
- 7° de afstemming van het huisonderwijs op de leerbehoeften van de leerplichtige;
- 8° en, de bronnen en leermiddelen die zullen worden gebruikt voor het huisonderwijs.

De bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap zullen hiertoe een document ter beschikking stellen.

§2. In afwijking van de termijn, vermeld in het eerste lid, kunnen de ouders van volgende leerplichtigen steeds een verklaring van huisonderwijs en bijhorende informatie over het huisonderwijs indienen bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap:

- 1° leerplichtigen die zich in de loop van een schooljaar domiciliëren in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest of het Vlaamse Gewest;
- 2° leerplichtigen die begeleid worden door een centrum voor leerlingenbegeleiding en het centrum voor leerlingenbegeleiding geeft uitdrukkelijk de toestemming om huisonderwijs te volgen.”.

Art. II.10. In hetzelfde decreet wordt een artikel 26bis/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art.26bis/2. §1. Ouders die opteren voor huisonderwijs zijn verplicht de leerplichtige in te schrijven bij de examencommissie met het oog op het verkrijgen van een getuigschrift basisonderwijs, als vermeld in artikel 56, uiterlijk in het schooljaar waarin de leerplichtige 11 jaar is geworden voor 1 januari.

Als de leerplichtige zich niet tijdig aandient bij de examencommissie of na maximaal twee pogingen en uiterlijk in het schooljaar waarin hij of zij 13 jaar is geworden voor 1 januari het getuigschrift basisonderwijs niet verkrijgt, moeten de ouders de leerplichtige inschrijven in een school die hetzij erkend, gefinancierd of gesubsidieerd is door de Vlaamse Gemeenschap, hetzij erkend door een andere overheid van het land waarin de school gelegen is, hetzij onderwijs organiseert dat door de Vlaamse Gemeenschap als gelijkgesteld met of gelijkwaardig aan door haar erkend onderwijs wordt beschouwd.

§2. In afwijking van paragraaf 1 moeten ouders van de volgende leerplichtigen, de leerplichtige niet inschrijven bij de examencommissie:

1° leerplichtigen aan wie een centrum voor leerlingenbegeleiding uitdrukkelijk een vrijstelling geeft voor het examen, vermeld in paragraaf 1;

2° leerplichtigen die ingeschreven zijn in een onderwijsinstelling die hetzij erkend is door een andere overheid van het land waarin de school gelegen is, hetzij onderwijs organiseert dat door de Vlaamse Gemeenschap als gelijkgesteld met of gelijkwaardig aan door haar erkend onderwijs wordt beschouwd.”.

Art. II.11. Aan artikel 26ter, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003, wordt de volgende zin toegevoegd:

“De regering legt de criteria vast op basis waarvan deze controle gebeurt.”.

Art. II.12. In hetzelfde decreet wordt een artikel 26quater/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 26quater/1. De artikelen 26bis tot en met 26quater zijn niet van toepassing op het huisonderwijs als vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 1990 waarbij de voorwaarden worden vastgesteld waaronder in bepaalde gemeenschapsinstellingen voor observatie en opvoeding en in onthaal- en oriëntatiecentra en in de observatiecentra, ressorterend onder de bijzondere jeugdbijstand aan de leerplicht kan worden voldaan.”.

Art. II.13. Aan artikel 34 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2005, 8 mei 2009 en 1 juli 2011, wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§4. De regering bepaalt de voorwaarden tot het verkrijgen van lestijden tijdelijk onderwijs aan huis, alsook het aantal en de wijze van berekening ervan.

De betrekkingen die worden ingericht op basis van de lestijden, vermeld in het eerste lid, komen niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in

geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.14. In artikel 37 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 2001, 2 april 2004, 20 maart 2009, 8 mei 2009, 1 juli 2011, 25 november 2011 en 2012 (OD 22), worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in paragraaf 2, 3°, tweede lid, worden aan de eerste zin de woorden “en dat de ouders positief staan ten aanzien van extra initiatieven en maatregelen die de school neemt om de taalachterstand van leerlingen weg te werken” toegevoegd;

2° in paragraaf 3, 9°, tweede lid, worden aan de eerste zin de woorden “en dat de ouders positief staan ten aanzien van extra initiatieven en maatregelen die de school neemt om de taalachterstand van leerlingen weg te werken” toegevoegd.

Art. II.15. In artikel 37quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. II.16. In artikel 37sexies, §3, vijfde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. II.17. In artikel 37novies, §5, 6°, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de woorden “kinderen die behoren tot dezelfde leefeenheid” vervangen door “leerlingen die behoren tot dezelfde leefentiteit”.

Art. II.18. In artikel 37vicies bis, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

“1° eerst de leerlingen die behoren tot dezelfde leefentiteit;”.

Art. II.19. In artikel 37vicies ter, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in paragraaf 1, eerste lid wordt punt 1° vervangen, door wat volgt:

“1° eerst de leerlingen die behoren tot dezelfde leefentiteit;”;

2° in paragraaf 2 wordt in het eerste en in het tweede lid telkens de laatste zin vervangen door een nieuwe zin, die luidt als volgt:

“In voorkomend geval gelden de aantallen en het percentage, vermeld in artikel 37sexies, §3, niet binnen de groep aangemelde leerlingen van dezelfde leefeenheid als vermeld in artikel 37quater of de groep aangemelde kinderen van personeelsleden van de school als vermeld in artikel 37quinqies.”;

3° in paragraaf 2 wordt in het eerste en in het tweede lid telkens de woorden “leerlingen van eenzelfde leefeenheid, als vermeld in artikel 37ter” vervangen door de woorden “leerlingen die behoren tot dezelfde leefentiteit, als vermeld in artikel 37quater.”.

Art. II.20. In artikel 37vicies quater, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt tussen de woorden “combinatie van ordeningscriteria” en de woorden “eerstvolgend gerangschikte leerling”, de volgende zinsnede ingevoegd:

“, en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad met inachtnaam van artikel 37sexies, §4,”;

2° in het achtste lid wordt tussen de woorden “combinatie van ordeningscriteria” en de woorden “eerstvolgend gerangschikte leerlingen” de volgende zinsnede ingevoegd:

“, en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, met inachtnaam van artikel 37sexies, §4,”.

Art. II.21. In artikel 37vicies quinquies, §2, 5°, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de woorden “kinderen uit één leefeenheid” vervangen door de woorden “leerlingen die behoren tot dezelfde leefentiteit”.

Art. II.22. In artikel 43 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 7 mei 2004 en gewijzigd bij het decreet van 8 mei 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen, door wat volgt:

“Het leergebied Frans is verplicht in het vijfde en zesde jaar gewoon lager onderwijs.

Het leergebied Frans kan aangeboden worden vanaf het eerste jaar gewoon lager onderwijs in de scholen van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en, op voorwaarde dat de leerlingen het Standaardnederlands voldoende beheersen, vanaf het derde jaar gewoon lager onderwijs in de scholen buiten het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.”.

2° paragraaf 2 wordt vervangen, door wat volgt:

“§2. Taalinitiaties in het Frans, Engels en Duits behoren facultatief tot het onderwijsaanbod van het gewoon basisonderwijs.

Als een taalinitiatie als vermeld in het eerste lid, wordt georganiseerd, wordt eerst taalinitiatie in het Frans aangeboden.”.

Art. II.23. In artikel 48 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2001, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Voor leerlingen in het gewoon lager onderwijs die, na het volgen van het taalbad zoals bedoeld in afdeling 3bis van dit decreet en na het gedurende een voldoende lange periode ten volle genoten te hebben van de reguliere zorgmogelijkheden, nog steeds onvoldoende Nederlands kennen om de lessen in voldoende mate te kunnen volgen, kan de klassenraad beslissen tot drie uren extra taallessen Nederlands per week. Deze extra taallessen beogen de taalachterstand op een zo kort mogelijke termijn weg te werken en vormen samen met de achtentwintig lestijden, waarbinnen de reguliere zorgmogelijkheden verder aangeboden moeten worden, voor deze leerlingen de verplichte schooltijd.”;

2° er worden een paragraaf 4 en een paragraaf 5 toegevoegd, die luiden als volgt:

“§4. Voor de leerlingen die verplicht worden tot drie uur extra taallessen Nederlands per week voorziet de school in een doelgericht aanbod. De school kan dat aanbod zelf organiseren of daarvoor samenwerken met andere scholen waarbij leerlingen van verschillende scholen samengebracht kunnen worden.”;

§5. De regering kan verdere voorwaarden bepalen waaronder de leerlingen de extra taallessen Nederlands moeten volgen, alsook verdere voorwaarden voor de organisatie van deze extra taallessen.”.

Art. II.24. In artikel 64 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 mei 2009, worden de woorden “van een school of een vestigingsplaats” vervangen door de zinsnede “van een school, een vestigingsplaats, een onderwijsniveau of een type in een vestigingsplaats”.

Art. II.25. Aan artikel 125duodecies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003, vervangen bij het decreet van 15 juli 2005 en gewijzigd bij de decreten van 7 juli 2006 en van 8 mei 2009, wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§5. De betrekkingen die worden ingericht op basis van de puntenenveloppe ter ondersteuning van de werking van de scholengemeenschap komen niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.26. Aan artikel 125duodecies¹, §3, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 juni 2007 en vervangen bij het decreet van 4 juli 2008, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van de overeenkomstig deze paragraaf aangewende punten komen niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.27. Aan artikel 137quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 6 juli 2012, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als de regering bepaalt dat lestijden volgens de schalen kunnen worden omgezet in uren kinderverzorging dan komen de betrekkingen die worden ingericht op basis van deze omgezette lestijden niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.28. Aan artikel 138, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 28 juni 2002, 7 juli 2006, 4 juli 2008, 6 juli 2012, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van de lestijden voor het permanent onderwijs aan huis in het buitengewoon onderwijs komen niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.29. Aan artikel 141, §2, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 6 juli 2012, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van herberekende lestijden komen niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.30. In artikel 144 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij decreet van 2012 (OD 22), wordt het eerste lid vervangen, door wat volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van overgedragen of herverdeelde lestijden komen niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.31. Aan artikel 146, §2, van hetzelfde decreet, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van deze bijkomende lestijden komen niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.32. Aan artikel 153sexies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003 en gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2005, 22 juni 2007, 4 juli 2008, 8 mei 2009 en 2012 (OD22), wordt een paragraaf 6 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§6. De betrekkingen die worden ingericht op basis van de overeenkomstig de paragrafen 4 en 5 aangewende punten komen niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.33. Aan artikel 153undecies, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van de vervangingseenheden komen niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.34. In artikel 155 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 14 juli 1998, 7 juli 2006, 4 juli 2008, 8 mei 2009, 1 juli 2011, 29 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het derde lid vervangen, door wat volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van de bijkomende lestijden of bijkomende uren komen niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”;

2° in paragraaf 2 wordt het derde lid vervangen, door wat volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van de bijkomende lestijden of bijkomende uren komen niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.35. Aan artikel 172bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van dit artikel komen niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.36. Aan artikel 194octies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 6 juli 2012, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van deze sociale maatregel komen niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.37. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 september 2013.

Artikel II.4, II.5, II.19, 2°, II.20 hebben uitwerking met ingang van 1 september 2012.

Hoofdstuk III. Secundair onderwijs

Afdeling I. Codex Secundair Onderwijs

Art. III.1. In artikel 3 van de Codex Secundair Onderwijs, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011, 25 november 2011 en 2012 (OD22), worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° er wordt een punt 15°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“15°/1 huisonderwijs: het onderwijs dat verstrekt wordt aan leerplichtigen van wie de ouders beslist hebben om hen niet in te schrijven in een door de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap of de Duitstalige Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school; onder huisonderwijs wordt eveneens verstaan het onderwijs dat aan een leerplichtige wordt verstrekt in het kader van één van volgende regelingen:

1° het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 1990 waarbij de voorwaarden worden vastgesteld waaronder in bepaalde gemeenschapsinstellingen voor observatie en opvoeding en in onthaal- en oriëntatiecentra en in de observatiecentra, ressorterend onder de bijzondere jeugdbijstand aan de leerplicht kan worden voldaan;

2° het koninklijk besluit van 1 maart 2002 tot oprichting van een Centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd;

3° het koninklijk besluit van 12 november 2009 tot oprichting van een gesloten federaal centrum voor minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd;”;

2° in punt 17°/1 wordt het woord “leefeenheid” vervangen door “leefentiteit”.

3° er wordt een punt 17°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“17°/2 leerlingenstage: een vorm van opleiding:

- a) buiten een vestigingsplaats van de school,
- b) in een reële arbeidsomgeving bij een werkgever,
- c) onder gelijkaardige omstandigheden als reguliere werknemers van die werkgever,
- d) waarbij effectieve arbeid wordt verricht;”.

Art. III.2. In artikel 25 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 worden de voorlaatste en de laatste zin opgeheven;

2° in paragraaf 3, tweede lid, worden de voorlaatste en de laatste zin opgeheven.

Art. III.3. In artikel 26, paragraaf 2, tweede lid, van dezelfde codex worden de voorlaatste en de laatste zin opgeheven.

Art. III.4. In artikel 28, paragraaf 2, tweede lid, van dezelfde codex worden de voorlaatste en de laatste zin opgeheven.

Art. III.5. In artikel 110/3 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. III.6. In artikel 110/5, §3, vijfde lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. III.7. In artikel 110/9, §5, 3°, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen de woorden “voor de toelating in een school in” en de woorden “de eerste graad” worden de woorden “het eerste leerjaar van” ingevoegd.

2° de woorden “kinderen die behoren tot dezelfde leefeenheid” worden vervangen door de woorden “leerlingen die behoren tot dezelfde leefentiteit”.

Art. III.8. In artikel 110/15, §1, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2001 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt tussen de zinsnede “artikel 110/10” en de zinsnede “of 110/11” de zinsnede “, §2,” ingevoegd.

Art. III.9. In artikel 110/22, §1, 1°, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. III.10. In artikel 110/23 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt in punt 1°, het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”;

2° in paragraaf 2 wordt in het eerste en in het tweede lid telkens de laatste zin vervangen, door wat volgt:

“In voorkomend geval gelden de aantallen en het percentage, vermeld in artikel 110/5, §3, niet binnen de groep aangemelde leerlingen van dezelfde leefeenheid als vermeld in artikel 110/3 of de groep aangemelde kinderen van personeelsleden van de school als vermeld in artikel 110/4.”

3° in paragraaf 2, eerste lid, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”;

4° in paragraaf 2, tweede lid, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. III.11. In artikel 110/24, paragraaf 2, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden aan de laatste zin na de woorden “combinatie van ordeningscriteria” de volgende woorden ingevoegd:

“, en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad met inachtnaam van artikel 110/5, §4,”;

2° in het achtste lid worden aan de eerste zin na de woorden “combinatie van ordeningscriteria” de volgende woorden ingevoegd:

“,en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, met inachtnaam van artikel 110/5, §4,”.

Art. III.12. In artikel 110/25, §2, 5°, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. III.13. In deel III, titel 2, van dezelfde codex wordt een hoofdstuk 1/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 1/3. Huisonderwijs”.

Art. III.14. In dezelfde codex wordt in hoofdstuk 1/3, een artikel 110/28 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art 110/28. Aan de leerplicht kan eveneens worden voldaan door het verstrekken van huisonderwijs.

Ouders die opteren voor huisonderwijs, verbinden zich ertoe onderwijs te verstrekken of te laten verstrekken dat beantwoordt aan de volgende minimumeisen:

1° het onderwijs is gericht op de ontplooiing van de volledige persoonlijkheid en de talenten van het kind en op de voorbereiding van het kind op een actief leven als volwassene;

2° het onderwijs bevordert het respect voor de grondrechten van de mens en voor de culturele waarden van het kind zelf en van anderen.”.

Art. III.15. In dezelfde codex wordt in hoofdstuk 1/3, een artikel 110/29 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art.110/29. §1. Ouders die opteren voor huisonderwijs moeten uiterlijk op de derde schooldag van het schooljaar waarin de leerplichtige huisonderwijs volgt, een verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie over het huisonderwijs, indienen bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap. Die informatie over het huisonderwijs moet minstens de volgende elementen bevatten:

1° de persoonsgegevens van de ouders en de leerplichtige die het huisonderwijs volgt;

2° de reden waarom voor huisonderwijs wordt gekozen;

3° de gegevens van wie het huisonderwijs zal geven, met inbegrip van het opleidingsniveau van de lesgever(s) van het huisonderwijs;

4° de taal waarin het huisonderwijs zal worden verstrekt;

5° de periode wanneer het huisonderwijs zal plaatsvinden;

6° de onderwijsdoelen die met het huisonderwijs zullen worden nagestreefd.

7° de afstemming van het huisonderwijs op de leerbehoeften van de leerplichtige;
8° de bronnen en leermiddelen die zullen worden gebruikt voor het huisonderwijs.

De bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap zullen hiertoe een document ter beschikking stellen.

§2. In afwijking van de termijn, vermeld in paragraaf 1, kunnen de ouders van volgende leerplichtigen steeds een verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie over het huisonderwijs indienen bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap:

1° leerplichtigen die zich in de loop van een schooljaar domiciliëren in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest of het Vlaamse Gewest;

2° leerplichtigen die begeleid worden door een centrum voor leerlingenbegeleiding en het centrum voor leerlingenbegeleiding geeft uitdrukkelijk de toestemming om huisonderwijs te volgen.”.

Art. III.16. In dezelfde codex wordt in hoofdstuk 1/3, een artikel 110/30 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art.110/30. §1. Ouders die opteren voor huisonderwijs zijn verplicht de leerplichtige in te schrijven bij de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap van het secundair onderwijs.

Als de leerplichtige, na maximaal twee pogingen, binnen het schooljaar waarin hij de leeftijd van 15 jaar bereikt, via de examencommissie het getuigschrift van de eerste graad van het secundair onderwijs niet behaalt, moeten de ouders de leerplichtige inschrijven in een school die hetzij erkend, gefinancierd of gesubsidieerd is door de Vlaamse Gemeenschap, hetzij erkend door een andere overheid van het land waarin de school gelegen is, hetzij onderwijs organiseert dat door de Vlaamse Gemeenschap als gelijkgesteld met of gelijkwaardig aan door haar erkend onderwijs wordt beschouwd.

§2. In afwijking van §1 moeten ouders de leerplichtige niet inschrijven bij de examencommissie:

1° indien een centrum voor leerlingenbegeleiding uitdrukkelijk een vrijstelling geeft voor de examens, vermeld in paragraaf 1;

2° indien de leerplichtige ingeschreven is in een onderwijsinstelling die hetzij erkend is door een andere overheid van het land waarin de school gelegen is, hetzij onderwijs organiseert dat door de Vlaamse Gemeenschap als gelijkgesteld met of gelijkwaardig aan door haar erkend onderwijs wordt beschouwd.”.

Art. III.17. In dezelfde codex wordt in hoofdstuk 1/3, een artikel 110/31 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 110/31. §1. De onderwijsinspectie is bevoegd om te controleren of het verstrekte huisonderwijs beantwoordt aan de doelstellingen, vermeld in artikel 110/28.

De Vlaamse Regering legt de criteria vast op basis waarvan deze controle gebeurt.

§2. De ouders zijn verplicht hun medewerking te verlenen aan de controle op het huisonderwijs.

§3. Wanneer de controle van de onderwijsinspectie niet aanvaard wordt of wanneer de onderwijsinspectie bij twee opeenvolgende controles vaststelt dat het verstrekte onderwijs kennelijk niet beantwoordt aan de doelstellingen, vermeld in het artikel 110/28, schrijven de ouders de leerling in, in een school die hetzij erkend, gefinancierd of gesubsidieerd is door de Vlaamse Gemeenschap, hetzij erkend door een andere overheid van het land waarin de school gelegen is, hetzij onderwijs organiseert dat door de Vlaamse Gemeenschap als gelijkgesteld met of gelijkwaardig aan door haar erkend onderwijs wordt beschouwd.

Het hervatten van huisonderwijs om aan de leerplicht van de betrokken leerling te voldoen, kan uitsluitend mits voorafgaande toestemming van de onderwijsinspectie. Die toestemming wordt verleend als de onderwijsinspectie oordeelt, op basis van elementen die worden aangereikt door de ouders, dat de tekortkomingen die bij de controle destijds aanleiding hebben gegeven tot beëindiging van het huisonderwijs, zijn of worden weggewerkt.

De Vlaamse Regering legt de aanvraagprocedure voor de ouders vast.”.

Art. III.18. In dezelfde codex wordt in hoofdstuk 1/3, een artikel 110/32 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 110/32. De Vlaamse Regering bepaalt de formele voorwaarden die moeten vervuld worden bij het organiseren van huisonderwijs.”.

Art. III.19. In dezelfde codex wordt in hoofdstuk 1/3, een artikel 110/33 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 110/33. De artikelen 110/28 tot en met 110/32 zijn niet van toepassing op het huisonderwijs dat wordt verstrekt in het kader van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 1990 waarbij de voorwaarden worden vastgesteld waaronder in bepaalde gemeenschapsinstellingen voor observatie en opvoeding en in onthaal- en oriëntatiecentra en in de observatiecentra, ressorterend onder de bijzondere jeugdbijstand aan de leerplicht kan worden voldaan, het koninklijk besluit van 1 maart 2002 tot oprichting van een Centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het koninklijk besluit van 12 november 2009 tot oprichting van een gesloten federaal centrum voor minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd.”.

Art. III.20. In artikel 111, §3, tweede lid, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, worden aan de eerste zin van het tweede lid, de woorden “en dat ouders positief staan ten aanzien van extra initiatieven en maatregelen die de school neemt om de taalachterstand van leerlingen weg te werken” ingevoegd.

Art. III.21. In deel IV, titel 1, hoofdstuk I, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt een artikel 136/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 136/4. §1. Voor leerlingen in het voltijds gewoon secundair onderwijs die door een onvoldoende kennis van het Nederlands niet in staat zijn om de lessen in voldoende mate te kunnen volgen en al of niet uit het onthaalonderwijs, vermeld in artikel 135, komen, kan de toelatingsklassenraad of de begeleidende klassenraad al naargelang het geval, een leerling verplichten tot maximaal drie uren extra taallessen Nederlands per week. Deze extra taallessen Nederlands komen bovenop het leerprogramma van het structuuronderdeel waarin de leerling is ingeschreven en de reguliere mogelijkheden waarover het schoolbestuur beschikt om de taalachterstand van de leerling weg te werken. De extra taallessen beogen de taalachterstand op een zo kort mogelijke termijn weg te werken.

De toelatingsklassenraad of de begeleidende klassenraad kan de beslissing, vermeld in het eerste lid, slechts nemen wanneer:

1° het schoolbestuur voor de betrokken leerling de reguliere mogelijkheden om de taalachterstand weg te werken ten volle heeft benut gedurende een voldoende lange periode en een individueel leertraject als vermeld in artikel 136/2, heeft ingericht wegens leerachterstand voor het vak Nederlands, behalve als de betrokken personen elk voorstel daarvoor hebben afgewezen;

2° de klassenraad voor wat het onderwijzend personeel betreft, ten minste is samengesteld uit de leraars belast met de basisvorming.

§2. Voor de leerlingen die verplicht worden tot maximaal drie uren extra taallessen Nederlands per week voorziet de school in een doelgericht aanbod. De school kan dat aanbod zelf organiseren of daarvoor samenwerken met andere scholen waarbij leerlingen van verschillende scholen kunnen worden samengebracht.

De duur van de extra taallessen Nederlands tijdens een schooljaar is afhankelijk van de evaluatie door de begeleidende klassenraad van de studievoortgang van de betrokken leerling.

§3. De Vlaamse Regering kan verdere voorwaarden bepalen waaronder leerlingen de extra taallessen Nederlands, vermeld in paragraaf 1, moeten volgen alsook verdere voorwaarden voor de organisatie van deze extra taallessen.”.

Art. III.22. Aan artikel 152 van dezelfde codex wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Zijn alleszins ook benamingen van algemene vakken: alle officiële talen van de Europese Unie, evenals Chinees (standaardmandarijn), Hindi en Russisch.”.

Art. III.23. Aan artikel 157 van dezelfde codex, gewijzigd bij decreet van 1 juli 2011 en 2012 (OD 22), wordt een paragraaf 6 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§6. Met behoud van de toepassing van paragraaf 2 tot en met paragraaf 5, omvat het lessenrooster van het eerste en het tweede leerjaar van de derde graad van het technisch secundair onderwijs en het eerste, het tweede en het derde leerjaar van de derde graad van het beroepssecundair onderwijs een aantal uren aangeduid als “leerlingenstage”, gevolgd door een of meer vakbenamingen.

De uren leerlingenstage komen, omgerekend naar schooljaarbasis, overeen met minimaal achttien halve dagen. Die halve dagen zijn al dan niet opeenvolgend.

Een leerlingenstage is gebaseerd op een leerlingenstage-overeenkomst gesloten tussen de school, de stage-gever en de betrokken personen. De eindverantwoordelijkheid voor de keuze van de stage-gever, de vaststelling van de stage-activiteiten evenals de begeleiding en beoordeling van de leerling-stagiair, ligt bij de school.

Elke leerlingenstage is onbezoldigd.

Indien geen of onvoldoende stageplaatsen, moet de school ten aanzien van de onderwijsinspectie kunnen aantonen dat dit het gevolg is van factoren buiten haar wil om.

De Vlaamse Regering kan de organisatie van en de minimale kwaliteitskenmerken voor leerlingenstages nader bepalen.”.

Art. III.24. Aan deel IV, titel 1, hoofdstuk 1, afdeling 4 van dezelfde codex wordt een artikel 157/1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

Art. 157/1. In het voltijds secundair onderwijs kan de wekelijkse lessentabel, de vakken moderne vreemde talen niet meegerekend, voor maximaal 20 % worden aangeboden in het Frans, Engels of Duits.

Het aanbod, vermeld in het eerste lid, kan worden georganiseerd op voorwaarde dat:

1° de leerlingen steeds de mogelijkheid hebben om alle niet-taalkvakken in het Nederlands in de school te volgen;

2° een leerling slechts CLIL kan volgen, indien de betrokken personen daarvoor kiezen en na positief advies van de klassenraad dat ten minste is gebaseerd op voldoende kennis en beheersing door de leerling van het Standaardnederlands;

3° de personeelsleden die deze lessen geven over de bewezen vereiste kennis beschikken van de doeltaal;

4° het aanbod voldoet aan de door de Vlaamse Regering bepaalde kwaliteitsstandaard. De kwaliteitsstandaard omvat voorwaarden op het vlak van:

- a) de competenties van het personeel dat deze lessen zal geven op het vlak van het vak zelf en de CLIL-methodiek;
- b) de pedagogische ondersteuning;
- c) structureel overleg tussen de leraren die deze lessen geven, taalleraren en leraren van de betrokken vakken;
- d) communicatie met ouders en leerlingen;
- e) monitoring van de motivatie van leerlingen om aan deze lessen deel te nemen;
- f) de inpassing van dit aanbod in een coherent talenbeleid zowel voor Standaardnederlands als vreemde talen, met formulering van expliciete strategische doelstellingen;

5° de school er voor zorgt dat de kennis van het Standaardnederlands bij de leerlingen prioritair blijft en dat in Brussel en de brede Vlaamse Rand het Nederlandstalig karakter van de school behouden blijft;

6° voorafgaand een plan wordt opgemaakt dat door de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap is goedgekeurd.”.

Art. III.25. Aan deel IV, titel 2, van dezelfde codex wordt een hoofdstuk 3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 3. Screening taalvaardigheidscompetenties Nederlands”.

Art. III.26. In deel IV, titel 2, hoofdstuk 3, van dezelfde codex wordt een artikel 256/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 256/1. Voor elke leerling die in het voltijds gewoon secundair onderwijs instroomt, voert de school na de inschrijving een verplichte screening van de taalvaardigheidscompetenties Nederlands uit met een valide en betrouwbaar screeningsinstrument dat minstens nagaat in welke mate de eindtermen lager onderwijs Nederlands bereikt zijn. Indien de resultaten van deze screening daar aanleiding toe geven, treft de school remediëringmaatregelen afgestemd op de specifieke noden van de betrokken leerling.”.

Art. III.27. In artikel 350 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt de zinsnede “157 en 170” vervangen door de zinsnede “157, 157/1 en 170”.

Afdeling II. Decreet betreffende het stelsel van leren en werken

Art. III.28. In artikel 23, §2, van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap worden de woorden “het Departement Onderwijs en Vorming” telkens vervangen door de woorden “de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap”.

Art. III.29. In hetzelfde decreet wordt een artikel 27/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 27/1. In het deeltijds beroepssecundair onderwijs kan de wekelijkse lessentabel, de vakken moderne vreemde talen niet meegerekend, voor maximaal 20 % worden aangeboden in het Frans, Engels of Duits.

Het aanbod, vermeld in het eerste lid, kan worden georganiseerd op voorwaarde dat:

1° de jongere steeds de mogelijkheid heeft om alle niet-taalkvakken in het Nederlands in het centrum te volgen;

2° een jongere slechts CLIL kan volgen, indien de betrokken personen daarvoor kiezen en na positief advies van de klassenraad dat ten minste is gebaseerd op voldoende kennis en beheersing door de jongere van het Standaardnederlands;

3° de personeelsleden die deze lessen geven over de bewezen vereiste kennis beschikken van de doeltaal;

4° het aanbod voldoet aan de door de Vlaamse Regering bepaalde kwaliteitsstandaard. De kwaliteitsstandaard omvat voorwaarden op het vlak van:

- a) de competenties van het personeel dat deze lessen zal geven op het vlak van het vak zelf en de CLIL-methodiek;
- b) de pedagogische ondersteuning;
- c) structureel overleg tussen de leraren die deze lessen geven, taalleraren en leraren van de betrokken vakken;
- d) communicatie met ouders en jongeren;
- e) monitoring van de motivatie van jongeren om aan deze lessen deel te nemen;
- f) de inpassing van dit aanbod in een coherent talenbeleid zowel voor Standaardnederlands als vreemde talen, met formulering van expliciete strategische doelstellingen;

5° het centrum er voor zorgt dat de kennis van het Standaardnederlands bij de jongeren prioritair blijft en dat in Brussel en de brede Vlaamse Rand het Nederlandstalig karakter van het centrum behouden blijft;

6° voorafgaand een plan wordt opgemaakt dat door de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap is goedgekeurd.”.

Art. III.30. In hetzelfde decreet wordt een artikel 31/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 31/1. In de leertijd kan de wekelijkse lessentabel, de vakken moderne vreemde talen niet meegerekend, voor maximaal 20 % worden aangeboden in het Frans, Engels of Duits.

Het aanbod, vermeld in het eerste lid, kan worden georganiseerd op voorwaarde dat:

1° de jongere steeds de mogelijkheid heeft om alle niet-taalkvakken in het Nederlands in het centrum te volgen;

2° een jongere slechts CLIL kan volgen, indien de betrokken personen daarvoor kiezen en na positief advies van de klassenraad dat ten minste is gebaseerd op voldoende kennis en beheersing door de jongere van het Standaardnederlands;

3° de personeelsleden die deze lessen geven over de bewezen vereiste kennis beschikken van de doeltaal;

4° het aanbod voldoet aan de door de Vlaamse Regering bepaalde kwaliteitsstandaard. De kwaliteitsstandaard omvat voorwaarden op het vlak van:

- a) de competenties van het personeel dat deze lessen zal geven op het vlak van het vak zelf en de CLIL-methodiek;
- b) de pedagogische ondersteuning;
- c) structureel overleg tussen de leraren die deze lessen geven, taalleraren en leraren van de betrokken vakken;
- d) communicatie met ouders en jongeren;
- e) monitoring van de motivatie van jongeren om aan deze lessen deel te nemen;

f) de inpassing van dit aanbod in een coherent talenbeleid zowel voor Standaardnederlands als vreemde talen, met formulering van expliciete strategische doelstellingen;

5° het centrum er voor zorgt dat de kennis van het Standaardnederlands bij de jongeren prioritair blijft en dat in Brussel en de brede Vlaamse Rand het Nederlandstalig karakter van het centrum behouden blijft;

6° voorafgaand een plan wordt opgemaakt dat door de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap is goedgekeurd.”.

Art. III.31. In artikel 100 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“Met ingang van het schooljaar 2014-2015 lanceert de Vlaamse Regering minimaal om de vier schooljaren en zo spoedig mogelijk vóór de start van het eerste schooljaar in kwestie, een oproep bij verenigingen met publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid om vóór een bepaalde datum voorstellen van voortrajecten in te dienen binnen het stelsel van leren en werken. In de overgangsperiode blijven de voortrajecten die door de Vlaamse Regering worden gesubsidieerd voor het schooljaar 2012-2013, verder gesubsidieerd voor het schooljaar 2013-2014.

De Vlaamse Regering kan steeds beslissen om de subsidiëring vroegtijdig te beëindigen als bij de implementatie wordt afgeweken van het voorstel zoals initieel ingediend.”;

2° in het vijfde lid worden de woorden “het schooljaar” vervangen door de woorden “de periode”.

Art. III.32. In artikel 101 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen, door wat volgt:

“Met ingang van het schooljaar 2014-2015 lanceert de Vlaamse Regering minimaal om de vier schooljaren en zo spoedig mogelijk vóór de start van het eerste schooljaar in kwestie, een oproep bij verenigingen met publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid om vóór een bepaalde datum voorstellen van brugprojecten in te dienen binnen het stelsel van leren en werken. In de overgangsperiode blijven de brugprojecten die door de Vlaamse Regering worden gesubsidieerd voor het schooljaar 2012-2013, verder gesubsidieerd voor het schooljaar 2013-2014.

De Vlaamse Regering kan steeds beslissen om de subsidiëring vroegtijdig te beëindigen als bij de implementatie wordt afgeweken van het voorstel zoals initieel ingediend.”;

2° in het vijfde lid worden de woorden “het schooljaar” vervangen, door de woorden “de periode”.

Art. III.33. In artikel 102 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen, door wat volgt:

“Met ingang van het schooljaar 2014-2015 verplicht de Vlaamse Regering minimaal om de vier schooljaren en zo spoedig mogelijk vóór de start van het eerste schooljaar in kwestie de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs om, in samenwerking met openbare besturen of diensten, bedrijven of ondernemingen, vóór een bepaalde datum voorstellen van arbeidsdeelname in te dienen binnen het stelsel van leren en werken, die inhoudelijk aansluiten bij aangeboden opleidingen in het deeltijds beroepssecundair onderwijs. Eventueel wordt die verplichting uitgebreid naar Syntra Vlaanderen voor de leertijd. In de overgangsperiode blijven de initiatieven voor arbeidsdeelname die door de Vlaamse Regering worden gesubsidieerd voor het schooljaar 2012-2013, verder gesubsidieerd voor het schooljaar 2013-2014.

De Vlaamse Regering kan steeds beslissen om de subsidiëring vroegtijdig te beëindigen als bij de implementatie wordt afgeweken van het voorstel zoals initieel ingediend.”;

2° in het vijfde lid worden de woorden “het schooljaar” vervangen door de woorden “de periode”.

Afdeling III. Wet betreffende de leerplicht

Art. III.34. In artikel 1 van de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht, gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, 22 juni 2007 en 8 mei 2009, wordt paragraaf 6 opgeheven.

Afdeling IV. Inwerkingtreding

Art. III.35. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 september 2013.

Artikel III.7, 1°, III.8, III.10, 2°, III.11 hebben uitwerking met ingang van 1 september 2012.

Artikel III.23 treedt in werking op een datum te bepalen door de Vlaamse Regering.

Hoofdstuk IV. Levenslang leren

Afdeling I. Deeltijds kunstonderwijs

Art. IV.1. In artikel 3, §1, van het decreet van 10 juli 2008 houdende enkele dringende maatregelen voor het deeltijds kunstonderwijs, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de woorden “en met 31 augustus 2013” vervangen door de woorden “de inwerkingtreding van het niveaudecreet deeltijds kunstonderwijs”.

Art. IV.2. In artikel 4, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de inleidende zin wordt de zinsnede “regionale netwerken voor expertise-uitwisseling in zake kunst- en cultuureducatie tussen deeltijds kunstonderwijs en kleuter- en leerplichtonderwijs worden verlengd tot en met 31 augustus 2013” vervangen door de woorden “professionalisering in zake muzische vorming verlengd tot de inwerkingtreding van het niveaudecreet deeltijds kunstonderwijs”;

2° in het punt 12° worden de woorden “de Academie Regio Tienen Muziek, Woord en Dans” vervangen door de woorden “de Kunstacademie Regio Tienen”;

3° het punt 13° wordt opgeheven.

Art. IV.3. In artikel 5, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 9 juli 2010 en 1 juli 2011, worden de woorden “en met 31 augustus 2013” vervangen door de woorden “de inwerkingtreding van het niveaudecreet deeltijds kunstonderwijs”.

Art. IV.4. In artikel 6 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de woorden “en met 31 augustus 2013” vervangen door de woorden “de inwerkingtreding van het niveaudecreet deeltijds kunstonderwijs”.

Art. IV.5. In artikel 8, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de woorden “en met 31 augustus 2013” vervangen door de woorden “de inwerkingtreding van het niveaudecreet deeltijds kunstonderwijs”.

Afdeling II. Decreet Volwassenenonderwijs

Art. IV.6. In artikel 2 van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, gewijzigd bij de decreten van 4 juli 2008, 30 april 2009, 8 mei 2009, 9 juli 2010 en 1 juli 2011 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 7°bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“7°bis cluster: een groep van opleidingen in het secundair volwassenenonderwijs waarvoor een Centrum voor Volwassenenonderwijs onderwijsbevoegdheid kan aanvragen;”;

2° in het punt 40° worden tussen de woorden “een opleiding” en de woorden “of het geheel van het onderwijsaanbod” de woorden “, een cluster” ingevoegd.

Art. IV.7. In artikel 11, §6, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, worden de woorden “de niveaudecriptoren” vervangen door het woord “descriptorelementen”.

Art. IV.8. In artikel 49 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009, 8 mei 2009 en 9 juli 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt punt 8°ter opgeheven;

2° het vierde lid wordt opgeheven.

Art. IV.9. In artikel 63 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009, 8 mei 2009, 9 juli 2010 en 29 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. De onderwijsbevoegdheid, vermeld in artikel paragraaf 1, 1°, wordt per vestigingsplaats toegekend in de vorm van:

1° een cluster in het secundair volwassenenonderwijs;

2° een opleiding in het hoger beroepsonderwijs en voor de specifieke lerarenopleidingen.

Op 1 september 2014 hebben de Centra voor Volwassenenonderwijs per vestigingsplaats onderwijsbevoegdheid voor de opleidingen of clusters die ze in die vestigingsplaats effectief hebben ingericht in de periode tussen 1 april 2010 tot en met 31 maart 2013 en de onderwijsbevoegdheid die het Centrum voor Volwassenenonderwijs heeft verworven tijdens het schooljaar 2013-2014.”;

2° er wordt een paragraaf 2bis ingevoegd, die luidt als volgt:

“§2bis. De Vlaamse Regering bepaalt de indeling van de opleidingen in het secundair volwassenenonderwijs in clusters, zoals bedoeld in artikel 2, 7°bis.”;

3° de paragraaf 3bis wordt vervangen, door wat volgt:

“§3bis. Uitsluitend een Centrum voor Volwassenenonderwijs dat onderwijsbevoegdheid heeft voor de opleidingen Nederlands tweede taal richtgraad 1 tot en met richtgraad 4 en Frans richtgraad 1 tot en met richtgraad 4, kan een examencommissie organiseren.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de organisatie van de examencommissie en de aanwijzing van het Centrum voor Volwassenenonderwijs dat een examencommissie mag organiseren.”.

Art. IV.10. In artikel 64 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 23 december 2011 en gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een paragraaf 2bis ingevoegd, die luidt als volgt:

“§2bis. In afwijking van paragraaf 2 kent de Vlaamse Regering de door het bestuur van een Centrum voor Volwassenenonderwijs aangevraagde bevoegdheid voor een andere opleiding dan de opleidingen, vermeld in artikel 63, §1, 1°, toe per vestigingsplaats.”;

2° paragraaf 5 wordt opgeheven.

Art. IV.11. Artikel 64 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 64. §1. Het bestuur van een Centrum voor Volwassenenonderwijs kan bij de Vlaamse Regering bijkomende onderwijsbevoegdheid aanvragen voor een cluster of voor de specifieke lerarenopleiding in een vestigingsplaats. De Vlaamse Regering kan de aangevraagde onderwijsbevoegdheid uitsluitend weigeren of verlenen bij een met reden omklede beslissing.

De Vlaamse Regering bepaalt de aanvraagprocedure voor het toekennen van onderwijsbevoegdheid voor clusters en de specifieke lerarenopleidingen in een vestigingsplaats aan de besturen van de Centra voor Volwassenenonderwijs.

§2. De onderwijsbevoegdheid voor een opleiding van het hoger beroepsonderwijs wordt aan het bestuur van een Centrum voor Volwassenenonderwijs toegekend, met toepassing van de bepalingen in titel II van het decreet van 30 april 2009 betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs.

§3. Het bestuur van een Centrum voor Volwassenenonderwijs kan de onderwijsbevoegdheid, verkregen via de procedures, vermeld in paragraaf 1 en paragraaf 2, uitsluitend uitoefenen in de vestigingsplaatsen waarvoor de onderwijsbevoegdheid werd toegekend.

§4. In afwijking van paragraaf 3 kan het bestuur van een Centrum voor Volwassenenonderwijs bij de Vlaamse Regering een aanvraag indienen om een bestaande onderwijsbevoegdheid voor een opleiding in een andere vestigingsplaats aan te wenden dan in de vestigingsplaats waarvoor deze was toegekend.

De Vlaamse Regering kan de aangevraagde onderwijsbevoegdheid uitsluitend verlenen als aan beide onderstaande voorwaarden is voldaan:

1° de aanvraag kadert in een project van beperkte duur met een maximum van twee schooljaren;

2° de opleiding waarop de aanvraag betrekking heeft, wordt effectief ingericht in samenwerking met een bedrijf, een dienst of een organisatie waarmee een samenwerkingsovereenkomst werd afgesloten.

De Vlaamse Regering kan de aangevraagde onderwijsbevoegdheid uitsluitend weigeren of verlenen bij een met reden omklede beslissing.

De Vlaamse Regering bepaalt de verdere procedure tot het aanvragen van de onderwijsbevoegdheid, vermeld in het eerste lid.

§5. Het bestuur van een Centrum voor Volwassenenonderwijs verliest de onderwijsbevoegdheid:

1° voor een cluster, een opleiding van het hoger beroepsonderwijs of de specifieke lerarenopleiding:

- a) wanneer deze gedurende drie opeenvolgende schooljaren niet ingericht werden en dit vanaf het daaropvolgende schooljaar;
- b) wanneer in het kader van een aanvraag tot nieuwe onderwijsbevoegdheid, als vermeld in paragraaf 1, vrijwillig afstand gedaan wordt van de onderwijsbevoegdheid;
- c) wanneer de onderwijsbevoegdheid werd overgeheveld naar het bestuur van een ander Centrum voor Volwassenenonderwijs, als vermeld in artikel 65, §1;
- d) wanneer het Centrum voor Volwassenenonderwijs de erkenning voor de betreffende cluster of opleiding verliest, met toepassing van artikel 57;

2° voor de specifieke lerarenopleiding als het niet deelneemt aan de externe beoordeling van de specifieke lerarenopleiding door een visitatiecommissie als vermeld in artikel 93 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

Om opnieuw onderwijsbevoegdheid voor de cluster of opleidingen te verkrijgen, moet het centrumbestuur de procedures volgen, als vermeld in paragraaf 1 en paragraaf 2.”.

Art. IV.12. In hetzelfde decreet wordt een artikel 64bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 64bis. In afwijking van artikel 63, §1, kan de Vlaamse Regering aan één of meerdere Centra voor Volwassenenonderwijs die onderwijsbevoegdheid hebben voor de opleiding Nederlands tweede taal van het secundair volwassenenonderwijs onderwijsbevoegdheid toekennen voor de opleiding Nederlands tweede taal richtgraad 1 van de basiseducatie, op voorwaarde dat het Centrum voor Basiseducatie dat beschikt over een wachtlijst, als vermeld in artikel 37, eerste lid, voor deze opleiding gelegen is in het werkingsgebied van het consortium volwassenenonderwijs waartoe de hoofdvestigingsplaatsen van de betrokken Centra voor Volwassenenonderwijs behoren.

De Vlaamse Regering zal voorafgaandelijk aan het nemen van een beslissing, het advies van de Vlaamse Onderwijsraad en van de algemene vergadering van het betreffende consortium volwassenenonderwijs inwinnen. De algemene vergadering van het consortium volwassenenonderwijs is gehouden het advies binnen dertig kalenderdagen na de datum van de ontvangst van de adviesaanvraag aan de Vlaamse Regering bekend te maken. Bij ontstentenis van een advies binnen de gestelde termijn, beslist de Vlaamse Regering zonder het advies van de algemene vergadering van het consortium volwassenenonderwijs over de aanvraag tot onderwijsbevoegdheid voor de opleiding Nederlands tweede taal richtgraad 1 van de basiseducatie.

De onderwijsbevoegdheid wordt toegekend voor twee schooljaren en kan met twee schooljaren verlengd worden na een evaluatie door de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.

De in het eerste lid vermelde opleiding wordt ingedeeld in het studiegebied Nederlands tweede taal van het secundair volwassenenonderwijs.”.

Art. IV.13. In artikel 68 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 23 december 2011, wordt paragraaf 2 vervangen door wat volgt:

“§2. Het bestuur van een Centrum voor Volwassenenonderwijs kan in de vestigingsplaatsen waar het onderwijsbevoegdheid voor een opleiding of een cluster mag uitoefenen, vrij ambten oprichten op basis van de puntenenveloppe, vermeld in artikel 105, §3.”.

Art. IV.14. Artikel 69 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Art. IV.15. Artikel 70 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 4 juli 2008 8 mei 2009 en 9 juli 2010, wordt opgeheven.

Art. IV.16. Aan artikel 72ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009 en gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. De betrekking die met de middelen, vermeld in paragraaf 1, wordt ingericht, kan niet worden vacant verklaard en het centrumbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen of muteren in deze betrekking.”.

Art. IV.17. In artikel 85, §4, tweede lid van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt het woord “leraarsuren” vervangen, door het woord “VTE”.

Art. IV.18. In artikel 98, §6, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 9 juli 2010, wordt het eerste lid vervangen, door wat volgt:

“Ter uitvoering van de opdracht, vermeld in artikel 63, §3bis, heeft het Centrum voor Volwassenenonderwijs dat werd aangeduid als examencommissie, recht op 400 aanvullende leraarsuren per schooljaar voor de oprichting van betrekkingen in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs. Het Centrum voor Volwassenenonderwijs krijgt jaarlijks een bijkomende subsidie ter beschikking gesteld door de Vlaamse Regering voor de ontwikkeling en het beheer van de taaltoetsen voor de examencommissie.”.

Art. IV.19. In artikel 105, §3, van hetzelfde decreet worden de woorden “de VTE” vervangen door de woorden “het volume aan punten”.

Art. IV.20. In artikel 109 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 5 wordt punt 3° vervangen, door wat volgt:

“3° gedurende twee opeenvolgende schooljaren een opleiding uit een leergebied van de basiseducatie gevolgd hebben gedurende ten minste 120 lestijden en dit voorafgaand aan het schooljaar van inschrijving in een opleiding uit een studiegebied van het secundair volwassenenonderwijs.”;

2 paragraaf 6bis wordt vervangen, door wat volgt:

“§6bis. Het Centrum voor Volwassenenonderwijs dat een examencommissie organiseert, vraagt hiervoor een tegemoetkoming van 15 euro per persoon en per evaluatieperiode.”.

Art. IV.21. Bijlage III bij hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Art. IV.22. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 september 2013.

Artikel IV.8, IV.9, 3°, IV.18, IV.20, 2° treden in werking op 1 juli 2013.

Artikel IV.9, 1°, IV.11, IV.13, IV.14, IV.15, IV.21 treden in werking op 1 september 2014.

Hoofdstuk V. Hoger onderwijs

Afdeling I. Decreet betreffende de universiteiten

Art. V.1. In artikel 74, derde lid, tweede zin, van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, gewijzigd bij het decreet van 27 januari 1993, worden de woorden “en deelt ze via de commissaris van de Vlaamse Regering mee aan de Vlaamse Regering”, opgeheven.

Art. V.2. Artikel 108 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 mei 1999, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 108. Het loopbaankader van het administratief en technisch personeel omvat het geheel van de functies en de daaraan gekoppelde graden die de leden van het administratief en technisch personeel kunnen vervullen. Het universiteitsbestuur stelt voor elke functie een functiebeschrijving en –profiel vast.”.

Art. V.3. In artikel 111, eerste lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999, worden de woorden “de personeelsformatie” vervangen door de woorden “het loopbaankader”.

Art. V.4. In artikel 114, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999, worden de woorden “en binnen de perken van de personeelsformatie”, opgeheven.

Art. V.5. In artikel 117, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 22 juni 2007, worden de woorden “een betrekking van de personeelsformatie bedoeld in afdeling 2 van dit hoofdstuk” vervangen door de woorden “een functie van het loopbaankader, vermeld in artikel 108”.

Art. V.6. In artikel 150, derde lid, van hetzelfde decreet, wordt de tweede zin opgeheven.

Art. V.7. Aan artikel 152 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 21 december 1994 en 8 juli 1996, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Vóór 1 juli bezorgt de Vlaamse Regering aan elke universiteit een raming van de werkingsmiddelen, de sociale toelage en de investeringsmiddelen nodig voor het opmaken van de begroting, vermeld in artikel 153.”.

Art. V.8. In artikel 153 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 4 april 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een nieuw eerste en tweede lid ingevoegd, die luiden als volgt:

“Het universiteitsbestuur bezorgt vóór 15 september aan de Vlaamse Regering een begroting opgemaakt volgens het schema van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie”.

2° het bestaande tweede lid, dat het vierde lid wordt, wordt vervangen, door wat volgt:

“Samen met de beleidsbegroting dient het universiteitsbestuur een meerjarenbegroting in voor de komende vijf begrotingsjaren. Die meerjarenbegroting houdt rekening met het beleid van de universiteit ten minste op de volgende gebieden:

- 1° algemeen financieel beleid;
- 2° personeelsbestand en personeelsbeleid;
- 3° onderwijsaanbod;
- 4° toegepast wetenschappelijk onderzoek en maatschappelijke dienstverlening;
- 5° investeringen;
- 6° kwaliteitszorg.”.

Art. V.9. In artikel 156 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 21 december 1994, worden de woorden “en de sociale toelage” opgeheven.

Art. V.10. In artikel 158, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 14 juli 1998 en 4 juli 2008, wordt de eerste zin vervangen, door wat volgt:

“Het universiteitsbestuur bepaalt de globale formatie van het zelfstandig academisch personeel, het assisterend academisch personeel en van het administratief en technisch personeel dat ten laste van de werkingsuitkering wordt bezoldigd.”.

Art. V.11. Artikel 159 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 27 januari 1993, 14 juli 1998, 18 mei 1999, 22 december 1999 en 4 juli 2008, wordt opgeheven.

Art. V.12. In artikel 177, tweede lid, van hetzelfde decreet, wordt de zin “Het wordt uitgeoefend binnen vijf vrije dagen die volgen op de ontvangst door de commissaris van het afschrift van de beslissing” vervangen door de volgende zinnen: “De commissarissen oefenen dit beroep uit binnen zeven kalenderdagen. Deze termijn begint te lopen na de dag van ontvangst van de beslissing door de commissaris.”.

Afdeling II. Decreet betreffende de hogescholen

Art. V.13. In artikel 104 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 1997 en 20 april 2001, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het vierde lid worden de woorden “ten belope van ten hoogste 30 procent van de begrote bezettingsgraad van het assisterend academisch personeel in voltijdse eenheden uitgedrukt” , opgeheven;

2° het vijfde lid wordt opgeheven.

Art. V.14. Artikel 137bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 20 april 2001, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 137bis. De personeelsleden die op het ogenblik van een fusie belast waren met het mandaat van algemeen directeur en die na de fusie dat mandaat niet langer uitoefenen, worden definitief ingeschaald in de salarisschaal van gewoon hoogleraar wanneer zij hun betrekking in de personeelsformatie van de gefusioneerde hogeschool weer opnemen. Het hogeschoolbestuur kan de betrokkene belasten met een opdracht van algemeen of academisch beheerder. ”.

Art. V.15. In artikel 147, §2, laatste zin, van hetzelfde decreet, worden de woorden “en deelt hem mee aan de Vlaamse Regering via de commissaris van de Vlaamse Regering”, opgeheven.

Art. V.16. Aan artikel 200 van hetzelfde decreet wordt een tweede en een derde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Een terugbetaling van de tegemoetkoming is evenmin van toepassing als het geheel of een deel van het gebouw dat werd aangekocht, gebouwd, gemoderniseerd, uitgebreid of geschikt gemaakt met behulp van de middelen, vermeld in artikel 196, aan een universiteit wordt overgedragen of ter beschikking gesteld overeenkomstig het bepaalde in artikel 24, §6, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen in het kader van de overdracht van bevoegdheid, vermeld in artikel 23, §4, van voormeld decreet, en als aldus het doel van het desbetreffende gebouw of deel van het gebouw behouden blijft.

In voorkomend geval is de universiteit evenmin een vergoeding verschuldigd voor de investeringen, vermeld in artikel 197, die de hogeschool met de middelen, vermeld in artikel 196, gedaan heeft.”.

Art. V.17. Aan artikel 223 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Vóór 1 juli bezorgt de Vlaamse Regering aan elke hogeschool een raming van de werkingsmiddelen en de sociale toelage nodig voor het opmaken van de begroting, vermeld in artikel 224.”.

Art. V.18. In artikel 224 van hetzelfde decreet wordt een nieuw eerste en tweede lid ingevoegd, die luiden als volgt:

“Het hogeschoolbestuur bezorgt vóór 15 september aan de Vlaamse Regering een begroting opgemaakt volgens het schema van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie”.

Art. V.19. Artikel 225 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 19 maart 2004, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 225. Samen met de begroting dient het hogeschoolbestuur een meerjarenbegroting in voor de komende vijf begrotingsjaren. Die meerjarenbegroting houdt rekening met het beleid van de hogeschool ten minste op de volgende gebieden:

- 1° algemeen financieel beleid;
- 2° personeelsbestand en personeelsbeleid;
- 3° onderwijsaanbod;
- 4° toegepast wetenschappelijk onderzoek en maatschappelijke dienstverlening;
- 5° investeringen;
- 6° kwaliteitszorg.”.

Art. V.20. In artikel 231, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 19 april 1995, 21 december 2001, 22 juni 2007, 4 juli 2008 en 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 1° en punt 2° worden opgeheven;

2° in punt 3° wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De toepassing van de bepalingen van punt 3° wordt voor een periode van vijf jaar met ingang van het begrotingsjaar 2014 opgeschort.”.

Art. V.21. In artikel 245, §2, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 21 december 1994 en gewijzigd bij het decreet van 8 mei 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het derde lid worden in de eerste zin de woorden “eerste lid” vervangen door de woorden “tweede lid”;

2° aan het derde lid wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“Deze toelage wordt niet toegekend aan nieuwe personeelsleden die na 1 september 2013 belast worden met een opdracht bij de diensten van het college van commissarissen.”.

Art. V.22. In artikel 249, §2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 1996, wordt de zin “Zij oefenen dit beroep uit binnen twintig werkdagen na ontvangst van de beslissing door de commissaris” vervangen door de volgende zinnen: “Zij oefenen dit beroep uit binnen zeven kalenderdagen. Deze termijn begint te lopen na de dag van ontvangst van de beslissing door de commissaris.”.

Afdeling III. Decreet betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening van het hoger onderwijs

Art. V.23. In artikel 12, §1, eerste lid, van het decreet van 22 februari 1995 betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten en de hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en de hogescholen met andere rechtspersonen, gewijzigd bij het decreet van 18 mei 1999, wordt de derde zin opgeheven.

Afdeling IV. Decreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs

Art. V.24. In artikel 12, §3, tweede lid, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, worden de woorden “dat als doelstelling heeft: het doorstromen naar een mastersopleiding” vervangen door de woorden “met als doelstelling het doorstromen naar een masteropleiding of het uitstromen naar de arbeidsmarkt”.

Art. V.25. In artikel 24, §6, van hetzelfde decreet, toegevoegd bij het decreet van 13 juli 2012, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Wat betreft de financiering bepaalt de overeenkomst in functie van de samenwerking tussen de universiteit en hogeschool voor de overgenomen opleidingen desgevallend welk deel van de werkingsuitkering van het jaar 2013, dat met toepassing van artikel 32, §4, van het decreet betreffende de financiering en werking van de hogescholen en universiteiten werd overgedragen aan de universiteit, bestemd blijft als werkingsuitkering voor de hogeschool.”.

Art. V.26. In artikel 53/1, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 2° worden de woorden “in de onderwijstaal van een opleiding,” opgeheven;

2° er wordt een punt 7° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“7° een positief oordeel van de Erkenningscommissie om een anderstalige bachelor- of masteropleiding te organiseren, en waar de Vlaamse Regering binnen een vervaltermijn van 45 dagen geen negatief oordeel heeft over gegeven.” .

Art. V.27. Aan artikel 93bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de bestaande tekst wordt als paragraaf 1 aangeduid;

2° er wordt een paragraaf 2 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§2. Als een specifieke lerarenopleiding zich onttrokken heeft aan deelname aan de visitatie, vermeld in artikel 93, of aan een deel ervan, verliest de instelling de bevoegdheid om deze opleiding aan te bieden vanaf het academiejaar dat volgt op het academiejaar waarin de visitatie plaatsvindt.”.

Afdeling V. Decreet betreffende de rechtspositieregeling van de student

Art. V.28. In artikel II.93, §1, van het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de medezeggenschap in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “door de regeringscommissarissen bij de universiteiten en de commissarissen van de Vlaamse regering bij de hogescholen” vervangen door de woorden “door de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap”;

2° in het tweede lid worden de woorden “aan de regeringscommissarissen en de commissarissen van de Vlaamse Regering” vervangen door de woorden “aan de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap”.

Afdeling VI. Decreet betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten

Art.V.29. Aan artikel 32 van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen, vervangen bij decreet van 13 juli 2012, wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§4. De werkingsuitkering van een hogeschool voor het jaar 2013 wordt met drie twaalfden van het aandeel dat de academische opleidingen die in de universiteiten worden geïntegreerd in de theoretische werkingsuitkering van de hogeschool genereren verminderd met het bedrag van de eindejaarstoelage voor de personeelsleden die zijn opgenomen in de lijst, vermeld in artikel 171decies van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, verminderd. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de werkingsuitkering van de universiteit waaraan de betreffende academische opleidingen werden overgedragen.”.

Art. V.30. In artikel 57, §1, van hetzelfde decreet wordt het eerste lid vervangen, door wat volgt:

“Het instellingsbestuur dient elk jaar bij de Vlaamse Regering een jaarrekening in waarin het rekenschap aflegt over het financiële beheer van de instelling voor het voorgaande begrotingsjaar.

De jaarrekeningen, met inbegrip van een jaarrekening conform het schema van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie, die betrekking hebben op het begrotingsjaar 2013 worden ingediend vóór 15 april 2014.

Voor de jaarrekeningen die betrekking hebben op het begrotingsjaar 2014 en volgende geldt het volgende tijdsschema:

- 1° een prefiguratie van de jaarrekening opgemaakt volgens het schema van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie wordt ingediend bij de Vlaamse Regering vóór 15 februari;
2° de jaarrekening wordt ingediend bij de Vlaamse Regering vóór 15 april.”.

Art. V.31. In artikel 59, tweede lid, van hetzelfde decreet, wordt na de tweede zin, een zin ingevoegd, die luidt als volgt:

“Deze termijn kan door het college worden hernieuwd.”.

Afdeling VII. Opheffingen

Art. V.32. Het besluit van de Vlaamse Regering van 8 maart 1995 houdende vaststelling van bijkomende voorschriften voor het bepalen van het aantal financierbare eenheden, de wijze van controle van de echtheid van de verstrekte gegevens en van de vorm waarin de universiteiten hun inschrijvingen jaarlijks aan het Departement Onderwijs meedelen, wordt opgeheven.

Afdeling VIII. Inwerkingtreding

Art. V.33. Dit hoofdstuk treedt in werking met ingang van het academiejaar 2013-2014.

Artikel V.32 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2008.

Artikel V.24 heeft uitwerking met ingang van het academiejaar 2012-2013.

Artikel V.7, V.8, V.9, V.17, V.18 en V.31 hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2013.

Artikel V.2, V.3, V.4, V.5, V.6, V.8, 2°, V.10, V.11, V.13, V.19 en V.20, treden in werking op 1 januari 2014.

Hoofdstuk VI. Rechtspositie onderwijspersoneel

Afdeling I. Decreet betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs

Art. VI.1. In artikel 3, 10°, van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2005, 4 juli 2008 en 30 april 2009, wordt tussen de woorden “onderwijsvorm of de opleidingsvorm.” en de woorden “Als het gaat om een opdracht in een ambt van het ondersteunend personeel” een zin ingevoegd, die luidt als volgt:

“Als het in het gewoon secundair onderwijs gaat om een onderwijsopdracht in een vak dat wordt aangeboden in het Frans, Engels of Duits, met toepassing van artikel 157/1 van de Codex Secundair Onderwijs en artikel 27/1 van het decreet betreffende het stelsel van leren en werken, dan vermeldt de inrichtende macht dit eveneens.”.

Art. VI.2. Aan artikel 4, §1, f), van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2001, wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De diensten die - zowel in het gemeenschaps- als in het gesubsidieerd onderwijs - gepresteerd werden tot en met 30 juni 2013 in het ambt van godsdienstleerkracht belast met anglicaanse godsdienst en die in aanmerking komen voor de berekening van de geldelijke anciënniteit, komen in aanmerking voor de berekening van de dienstanciënniteit in dat ambt.”.

Art. VI.3. In artikel 17ter, §4, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009 en gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“In afwijking van paragraaf 2 moet een personeelslid dat aangesteld wordt in een wervingsambt van het bestuurs- en onderwijzend personeel en dat uitsluitend één of meer levende vreemde talen onderwijst, of belast is met een opdracht die uitsluitend in een vreemde taal wordt gegeven, zoals bedoeld in artikel 157/1 van de Codex Secundair Onderwijs en artikel 27/1 van het decreet betreffende het stelsel van leren en werken, de onderwijstaal minstens beheersen op niveau B2 van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen.”.

Art. VI.4. Artikel 29 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 7 mei 2004, 8 mei 2009 en 2012 (OD 22), wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 29. Een betrekking die deel uitmaakt van een instelling, afdeling, vestigingsplaats, filiaal, graad, opleidingsvorm of andere onderverdeling die ingevolge de toepassing van rationalisatie in progressieve opheffing is, komt niet in aanmerking voor een vacante verklaring of voor een benoeming in vast verband. In deze betrekking kan ook geen mutatie of een nieuwe affectatie plaatsvinden.”.

Art. VI.5. In artikel 40septies, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003 en gewijzigd bij de decreten van 7 juli 2006, 22 juni 2007 en 4 juli 2008, wordt paragraaf 4, opgeheven.

Art. VI.6. In artikel 62bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003, wordt het eerste lid vervangen, door wat volgt:

“Als het personeelslid ter beschikking is gesteld wegens ontstentenis van betrekking en met toepassing van de geldende decretale en reglementaire bepalingen gereaffecteerd of weder te werk is gesteld, oefent de raad van bestuur bij wie het personeelslid een opdracht verricht voor die opdracht de tuchtmacht uit volgens de ter zake toepasselijke decretale en reglementaire bepalingen. Als het gereaffecteerde of weder tewerkgestelde personeelslid de tuchtstraf ontslag of afzetting oploopt, dan heeft het ontslag of de afzetting ook betrekking op de oorspronkelijke vaste benoeming, tenzij de raad van bestuur, vermeld in artikel 62, §1, zich verzet tegen het ontslag of de afzetting. In dat laatste geval heeft het ontslag of de afzetting alleen uitwerking bij de raad van bestuur bij wie het personeelslid is gereaffecteerd of weder tewerkgesteld.”.

Art. VI.7. In artikel 77quater, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003 en gewijzigd bij de decreten van 7 juli 2006, 22 juni 2007, 13 februari 2009, 8 mei 2009 en 18 december 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt punt 4° opgeheven;

2° in het eerste lid wordt punt 8° opgeheven;

3° in het eerste lid wordt punt 12° opgeheven;

4° aan het eerste lid wordt een punt 15° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“15° de projecten van de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs.”;

5° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering stelt voor de verlopen wegens bijzondere opdracht de nadere modaliteiten vast. Het totale aantal verlopen wegens bijzondere opdracht zoals bepaald in het eerste lid, 15°, wordt vastgelegd op maximaal 45 voltijdse equivalenten.”.

Art. VI.8. Artikel 103bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2001 en gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art.103bis. De personeelsleden die in het basisonderwijs aangesteld zijn als godsdienstleerkracht belast met anglicaanse godsdienst hebben tot 30 juni 2013 recht op de salarisschaal 121.”.

Art. VI.9. Artikel 103ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2001 en gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art.103ter. De personeelsleden die in het gewoon - of het buitengewoon secundair onderwijs aangesteld zijn als godsdienstleerkracht belast met anglicaanse godsdienst, hebben tot 30 juni 2013:

1° in de eerste graad en in de tweede graad van het beroepssecundair onderwijs recht op de salarisschaal 300;

2° in de tweede graad van het algemeen, technisch en kunstsecundair onderwijs en in de derde en vierde graad van het beroepssecundair onderwijs recht op de salarisschaal 384;

3° in de derde graad van het algemeen, technisch en kunstsecundair onderwijs recht op de salarisschaal 301;

4° in opleidingsvorm 1, 2 en 3 van het buitengewoon secundair onderwijs, recht op de salarisschaal 300;

5° in opleidingsvorm 4 van het buitengewoon secundair onderwijs recht op dezelfde salarisschaal als in de overeenkomende graad en onderwijsvorm van het gewoon secundair onderwijs.”.

Art. VI.10. Artikel 103quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2001, wordt vervangen door wat volgt:

“Art.103quater. Onverminderd de krachtens artikel 146 van de Grondwet door de wet georganiseerde rechtsbescherming zijn de salarissen die op basis van diensten gepresteerd tot en met 30 juni 2013 overeenkomstig artikel 103bis of artikel 103ter van dit decreet werden uitgekeerd aan godsdienstleerkrachten belast met anglicaanse godsdienst in het gewoon - en buitengewoon basisonderwijs en het gewoon - en buitengewoon secundair onderwijs in hoofde van deze personeelsleden, definitief verworven.”.

Afdeling II. Decreet betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding

Art. VI.11. In artikel 5, 12°, van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2005, 4 juli 2008, 30 april 2009 en 8 mei 2009, wordt tussen de woorden “onderwijsvorm of de opleidingsvorm.” en de woorden “Als het gaat om een opdracht in een ambt van het ondersteunend personeel” een zin ingevoegd, die luidt als volgt:

“Als het in het gewoon secundair onderwijs gaat om een onderwijsopdracht in een vak dat wordt aangeboden in het Frans, Engels of Duits, met toepassing van artikel 157/1 van de Codex Secundair Onderwijs en artikel 27/1 van het decreet betreffende het stelsel van leren en werken, dan vermeldt de inrichtende macht dit eveneens.”.

Art. VI.12. Aan artikel 6, §1, d), van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2001, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De diensten die - zowel in het gemeenschaps- als in het gesubsidieerd onderwijs - gepresteerd werden tot en met 30 juni 2013 in het ambt van godsdienstleerkracht belast met anglicaanse godsdienst en die in aanmerking komen voor de berekening van de geldelijke anciënniteit, komen in aanmerking voor de berekening van de dienstanciënniteit in dat ambt.”.

Art. VI.13. In artikel 19ter, §4, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009 en gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“In afwijking van paragraaf 2 moet een personeelslid dat aangesteld wordt in een wervingsambt van het bestuurs- en onderwijzend personeel en dat uitsluitend één of meer levende vreemde talen onderwijst, of belast is met een opdracht die uitsluitend in een vreemde taal wordt gegeven, met toepassing van artikel 157/1 van de Codex Secundair Onderwijs en artikel 27/1 van het decreet betreffende het stelsel van leren en werken, de onderwijstaal minstens beheersen op niveau B2 van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen.”.

Art. VI.14. Artikel 34 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 7 mei 2004, 8 mei 2009 en 2012 (OD 22), wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 34. Een betrekking die deel uitmaakt van een instelling, afdeling, vestigingsplaats, filiaal, graad, opleidingsvorm of andere onderverdeling die ingevolge de toepassing van rationalisatie in progressieve opheffing is, komt niet in aanmerking voor een vacant verklaring of voor een benoeming in vast verband. In deze betrekking kan ook geen mutatie of een nieuwe affectatie plaatsvinden. Deze bepaling is niet van toepassing op het administratief en technisch personeel van de centra.”.

Art. VI.15. In artikel 36quinquies, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 1998, vervangen bij het decreet van 10 juli 2003 en gewijzigd bij de decreten van 7 juli 2006, 22 juni 2007 en 4 juli 2008, wordt paragraaf 4, opgeheven.

Art. VI.16. In artikel 51quater, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003 en gewijzigd bij de decreten van 22 juni 2007, 13 februari 2009, 8 mei 2009 en 18 december 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt punt 4° opgeheven;

2° in het eerste lid wordt punt 8° opgeheven;

3° in het eerste lid wordt punt 12° opgeheven;

4° aan het eerste lid wordt een punt 15° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“15° de projecten van de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs.”;

5° het derde lid wordt vervangen, door wat volgt:

“De Vlaamse Regering stelt voor de verlopen wegen bijzondere opdracht de nadere modaliteiten vast. Het totale aantal verlopen wegen bijzondere opdracht zoals bepaald in het eerste lid, 15° wordt vastgelegd op maximaal 45 voltijdse equivalenten.”.

Art. VI.17. In artikel 68, §2bis, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003, wordt het eerste lid vervangen, door wat volgt:

“Indien het personeelslid ter beschikking is gesteld wegens ontstentenis van betrekking en met toepassing van de geldende decretale en reglementaire bepalingen gereffecteerd of weder te werk is gesteld, oefent de inrichtende macht bij wie het personeelslid een opdracht verricht voor die opdracht de tuchtmacht uit volgens de ter zake toepasselijke decretale en reglementaire bepalingen. Als het gereffecteerde of weder tewerkgestelde personeelslid de tuchtstraf ontslag of afzetting oploopt, dan heeft het ontslag of de afzetting ook betrekking op de oorspronkelijke vaste benoeming, tenzij de overheid, vermeld in paragraaf 1, zich verzet tegen het ontslag of de afzetting. In dat laatste geval heeft het ontslag of de afzetting alleen uitwerking bij de inrichtende macht bij wie het personeelslid is gereffecteerd of weder tewerkgesteld.”.

Art VI.18. Artikel 76bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2001 en gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 76bis. De personeelsleden die in het basisonderwijs aangesteld zijn als godsdienstleerkracht belast met anglicaanse godsdienst hebben tot 30 juni 2013 recht op de salarisschaal 121.”.

Art. VI.19. Artikel 76ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2001 en gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 76ter. De personeelsleden die in het gewoon - of het buitengewoon secundair onderwijs aangesteld zijn als godsdienstleerkracht belast met anglicaanse godsdienst, hebben tot 30 juni 2013:

1° in de eerste graad en in de tweede graad van het beroepssecundair onderwijs recht op de salarisschaal 300;

2° in de tweede graad van het algemeen, technisch en kunstsecundair onderwijs en in de derde en vierde graad van het beroepssecundair onderwijs recht op de salarisschaal 384;

3° in de derde graad van het algemeen, technisch en kunstsecundair onderwijs recht op de salarisschaal 301;

4° in opleidingsvorm 1, 2 en 3 van het buitengewoon secundair onderwijs, recht op de salarisschaal 300;

5° in opleidingsvorm 4 van het buitengewoon secundair onderwijs recht op dezelfde salarisschaal als in de overeenkomende graad en onderwijsvorm van het gewoon secundair onderwijs.”.

Art. VI.20. Artikel 76quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2001, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 76quater. Onverminderd de krachtens artikel 146 van de Grondwet door de wet georganiseerde rechtsbescherming zijn de salaristoelagen die op basis van diensten gepresteerd tot en met 30 juni 2013, overeenkomstig artikel 76bis of artikel 76ter van dit decreet, werden uitgekeerd aan godsdienstleerkrachten belast met anglicaanse godsdienst in het gewoon - en buitengewoon basisonderwijs en het gewoon- en buitengewoon secundair onderwijs in hoofde van deze personeelsleden definitief verworven.”.

Art. VI.21. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 september 2013.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

De heer Pascal Smet
Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en
Brussel
Koning Albert II - laan 15

1210 BRUSSEL

contactpersoon
Mieke Valcke
02/20 90 117

ons kenmerk
SERV_BR_20130121_Onderwijs23_mvlt

Brussel
21 januari 2013

Onderwijs 23

Mijnheer de minister,

De SERV heeft uw adviesvraag m.b.t. het *Voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII* goed ontvangen. De raad wenst enerzijds een positieve appreciatie uit te spreken voor en anderzijds enkele kritische bedenkingen te formuleren bij de aanvullingen en actualisaties aan bestaande onderwijsdecreten, de uitvoering die gegeven wordt aan de Talennota en de vereenvoudigingen aansluitend bij de beleidsnota en de beleidsbrieven onderwijs.

De raad wenst ook op te merken niet opgezet te zijn met hoe de procedure m.b.t. het ontwerpdecreet OD XXII verlopen is. Het decreet OD XXII, dat in december 2012 werd goedgekeurd, week erg af van wat ter advisering aan de raad werd voorgelegd waardoor het SERV-advies van 4 april 2012 zo goed als zonder voorwerp (b)leek.

Verder in dit briefadvies gaan we kort in op de maatregelen met betrekking tot de uitvoering van de Talennota, het vreemde talenonderwijs en Content and Language Integrated Learning (CLIL). Uiteraard staan we ook stil bij het de veralgemening van de leerlingenstages in het BSO en TSO. De raad is verder verheugd dat voor de verschillende trajecten binnen Leren & Werken een verlenging van subsidieringstermijnen wordt voorzien; dit zorgt voor de noodzakelijke continuïteit. We herhalen het standpunt dat we de ontkleuring van de GOK-middelen geen goede zaak vinden en formuleren enkele bedenkingen bij de uitbreiding van de doelstelling van de academische bachelors, nl. de uitstroom naar de arbeidsmarkt.

- *Uitvoering Talennota, vreemde talenonderwijs, CLIL*

Het is bijzonder goed dat de aandacht wordt gevestigd op de goede kennis van de Nederlandse taal, en wel vanuit het perspectief van de persoonlijke ontwikkeling en de leer- en werkloopbaan van jongeren.

De raad wenst wel te benadrukken dat een gedifferentieerde aanpak en een aanbod op maat van elke leerling wenselijk is. De Nederlandsonkundigheid van de nieuwkomer en de snelheid waarmee hij of zij onze taal oppikt, moeten centraal staan, niet geïjkte periodes. Dat betekent dat een langer taalbad nodig kan zijn. Vanuit wetenschappelijke hoek is er weinig steun voor een dergelijke korte periode van vier weken (verlengbaar met vier weken). Uiteraard moet vermeden worden dat kinderen te lang uit de groep gehaald moeten worden: gezamenlijke lessen met andere leerlingen is een prikkel om de taal ook echt te gaan gebruiken. Het taalbad moet

daartoe niet enkel oog hebben voor standaard Nederlands, maar ook voor het Nederlands als schools jargon. Jongeren dienen tijdens het taalbad ook op de inhoud van de zaakvakken voorbereid te worden.

Een screening van de taalkennis van elke jongere die de stap van het basisonderwijs naar een secundaire school zet, doet afbreuk aan de kennis van de klassenraad van de lagere school om in te schatten of de leerling een getuigschrift basisonderwijs waard is. Dat dergelijke screening gebeurt wanneer jongeren zonder getuigschrift instromen, is wel een goede zaak. De raad verwijst in deze ook naar het gebruik van de BaSo-fiche. De BaSo-fiche is een individuele fiche die leerlingen aan het einde van het basisonderwijs meekrijgen en wordt afgegeven bij inschrijving in de secundaire school. Daarin wordt o.a. de leervordering in de verschillende leergebieden opgenomen. Taal zou nog explicieter in die leergebieden opgenomen kunnen worden.

Wat betreft de extra taallessen Nederlands kan het niet dat de rechtszekerheid van de leerling in het gedrang komt wanneer louter de school/de klassenraad bepaalt of die extra uren Nederlands nodig zijn. Belangrijk is ook dat het aanbod haalbaar is voor het (jonge) kind en het gezin. Het is ook niet duidelijk wie dit aanbod op zich zal nemen. De school die, in overeenstemming met andere scholen, het taalbad aanbiedt? Vraag is ook of die drie extra uren Nederlands buiten het schoolcurriculum het verschil maken? En zullen ze effectief aangeboden worden als scholen zelf moeten instaan voor een dergelijk aanbod?

De raad wenst er ook nog op te wijzen dat het belangrijk is om kinderen die het standaard Nederlands onvoldoende machtig zijn, te stimuleren om actief te zijn in het verenigingsleven bvb. op woensdagnamiddag naar de sportclub, zondagnamiddag naar de jeugdbeweging. Dat kinderen op woensdagnamiddag verplicht naar de Nederlandse les moeten op school zou wel eens nefaste effecten kunnen hebben. Nederlands leren op een spelende manier, buiten de schoolmuren levert ook resultaten op.

De mogelijkheid van vreemde talenonderwijs in het basisonderwijs is een zeer mooie zaak, een andere taal leert men immers veel makkelijker op jonge leeftijd. Ook de uitbreiding van het vreemde talenonderwijs in het secundair onderwijs is positief. De raad heeft er toch wel vragen bij waarom Turks en Arabisch worden uitgesloten. Twee zaken zijn daarbij van belang: 1) Vlaanderen heeft heel wat jongeren van Turkse en Magrebinse afkomst en hun thuistaal ook op school kunnen volgen, creëert een sterkere band tussen de thuiscultuur en de schoolcultuur. Over dit thema verscheen recent nog een onderzoek van verschillende Vlaamse universiteiten in het kader van het onderzoeksproject *Oprit 14*. 2) Turkije en de Arabische landen zijn opkomende industrieën, dus is het ook van economisch belang om deze talen te kennen.

Tenslotte zijn ook de maatregelen m.b.t. CLIL (Content and Language Integrated Learning), met name de mogelijkheid om les te geven in een vreemde taal van een bepaald niet-taalvak, zowel in het voltijds secundair als binnen Leren en Werken zeer positief. Dit in het kader van de persoonlijke ontwikkeling en van een vlottere toegang tot de arbeidsmarkt, en met het oog op de toename van de internationale werkmobiliteit. Het moet de ambitie zijn om snel te groeien in dit soort onderwijs, in navolging van wat ook reeds in het andere landsgedeelte aan initiatieven wordt genomen.

- *Leerlingenstages*

Vanuit de raad kunnen we enkel maar ondersteunen dat werkpleklers een plaats krijgt in het curriculum van BSO en TSO binnen de derde graad. In diverse SERV-adviezen wees de raad op het belang van werkpleklers¹. Ook het Loopbaanakkoord² ziet werkpleklers en werkervaring als strategische actielijnen in de transitie leren – werken. Stages voor iedereen is een prioriteit maar minstens even belangrijk is de kwaliteit van die stages. Daartoe is belangrijk dat ondernemingen begeleid worden, zowel in de administratieve als in de pedagogische aspecten. Goede afspraken maken en opvolging is dus van cruciaal belang. Het SERV-advies *Werkpleklers: creativiteit en passie in het leerproces*³ gaat dieper in op het aspect kwaliteit en biedt ook kapstokken om de kwaliteit van werkpleklers te bevorderen.

Twee weken verplichte stage in alle opleidingen is een stap in de goede richting maar de raad formuleert ook een bedenking bij die duur. Een stage vraagt sowieso administratieve opvolging voor het bedrijf en in twee weken kan een leerling niet altijd veel bijleren. Een stage van vier weken biedt meer mogelijkheden op dat vlak. Volgens de raad moet ook nagedacht worden over verplichte stages in het ASO en KSO. Zo niet wordt het onderscheid tussen deze onderwijsvormen groter i.p.v. kleiner, wat de betrachting is.

De Memorie van Toelichting vermeldt dat de mogelijkheid bestaat dat een school er niet of niet voldoende in slaagt om stageplaatsen te vinden “buiten de wil van de school om” (pag. 22). De raad is van mening dat scholen alles op alles moeten zetten om stages voor elke jongere te realiseren. Dit dient door de onderwijsinspectie dan ook nauwlettend opgevolgd te worden.

- *Gelijke onderwijskansen*

De raad heeft reeds in een eerder advies te kennen gegeven geen voorstander te zijn van de ontkleuring van GOK-middelen en van het geïntegreerd opnemen ervan in de gewone omkadering. De gerichte inzet en stok-achter-de-deur is voor scholen verdwenen. Ook het beleid erkent gedeeltelijk dat het geen goed idee is om GOK-financiering zomaar ontkleurd aan het pakket toe te voegen in het basisonderwijs. In de Beleidsbrief Onderwijs, Beleidsprioriteiten 2012-2013 is immers opgenomen dat de regelgeving herzien zal worden zodat de inspectie de GOK- en zorgwerking van de scholen kan beoordelen (pag. 54).

- *Leren en Werken*

De raad vindt het positief dat voor de verschillende trajecten een verlenging van subsidieringstermijnen wordt voorzien. Dit zorgt voor de noodzakelijke continuïteit. Er moet wel over worden gewaakt dat voortrajecten en brugprojecten niet de enige invulling worden van de component ‘werken’ binnen Leren en Werken. Die middelen moeten zorgvuldig gaan naar de trajecten waar de meest kwetsbare jongeren nood aan hebben zodat nadien ingestapt kan worden in arbeidsdeelname ter invulling van het voltijds engagement. Aangezien er een grondige evaluatie van het decreet Leren en Werken is voorzien in 2013 is het niet wenselijk om nu fundamentele wijzigingen te doen aan dit decreet. De raad beoogt actief betrokken te worden bij de evaluatie van het decreet.

¹ Voorontwerp van decreet betreffende de versterking van het hoger beroepsonderwijs in Vlaanderen – 12 september 2012; Advies betreffende Oriëntatienota hervorming Secundair Onderwijs – 19 januari 2011

² VESOC-akkoord Loopbaanbeleid van 17 februari 2012

³ Van 14 februari 2012

- *Doelstellingen bacheloropleidingen*

Het Structuurdecreet stipuleerde dat academische bachelors tot doel hebben het doorstromen naar een masteropleiding. Het voorontwerp van decreet OD XXIII voorziet nu als aanvullende doelstelling het uitstromen naar de arbeidsmarkt. De vaststelling is dat studenten die uitstromen uit het onderwijs na het behalen van een academische bachelor niet bijzonder goed scoren op de arbeidsmarkt. Dit is niet verwonderlijk aangezien de huidige opleidingen daar niet zijn op voorzien. De raad erkent dat er arbeidsmarktperspectieven zijn voor breed gevormde academische bachelors. Voorwaarde is dan wel dat de opleidingsplannen een afgerond geheel vormen en dat er in de opleiding voldoende onderdelen zijn die voorbereiden op arbeidsmarktaandeelname. Dit is momenteel niet het geval.

Wij kijken uit naar uw reactie op onze bedenkingen en opmerkingen bij dit voorontwerp van decreet.

Hoogachtend,

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Ann Vermorgen
voorzitter

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD

Advies over Onderwijsdecreet XXIII

Vlaamse Onderwijsraad

Kunstlaan 6 bus 6
BE-1210 Brussel

T +32 2 219 42 99
F +32 2 219 81 18

www.vlor.be
info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Adviesvrager: Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke kansen en Brussel op 18 december 2012

Uitgebracht door de Algemene Raad op 24 januari 2013 met eenparigheid van stemmen.

Voorbereiding: werkgroep van de Algemene Raad, onder voorzitterschap van Paul Wille.

De Raad Basisonderwijs, de Raad Secundair Onderwijs, de Raad Levenslang en Levensbreed Leren en de Raad Hoger Onderwijs konden vooraf een inbreng doen.

Dossierbeheerder: Geertrui De Ruytter

INHOUD

1	ALGEMENE OPMERKINGEN	156
1.1	UITHOLLING VAN HET DEMOCRATISCH GEHALTE VAN HET REGELGEVEND PROCES	156
1.2	GEEN NIEUWE MAATREGELEN ZONDER EXTRA OMKADERING	156
1.3	EEN ONVOLDRAGEN DECREETTEKST	157
1.4	ONTBREKENDE ELEMENTEN	157
2	BASISONDERWIJS	158
2.1	TAALBAD	158
2.2	AANBOD LEERGEBIED FRANS EN TALENINITIATIE	159
2.3	TOELATINGSVOORWAARDEN LAGER ONDERWIJS (TAALPROEF)	160
3	BASIS- EN SECUNDAIR ONDERWIJS	160
3.1	HUISONDERWIJS	160
3.2	SCREENING TAALVAARDIGHEIDSCOMPETENTIES	162
3.3	EXTRA VERPLICHTE TAALLESSEN	163
4	SECUNDAIR ONDERWIJS	164
4.1	VREEMDE TALEN	164
4.2	CLIL	165
4.3	VERPLICHTE LEERLINGENSTAGES IN HET SECUNDAIR ONDERWIJS	165
4.4	VOORTRAJECTEN, BRUGPROJECTEN, ARBEIDSDEELNAME LEREN EN WERKEN	166
5	LEVENSLANG LEREN	166
5.1	DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS	166
5.2	VOLWASSENENONDERWIJS	166
5.2.1	Procedure programmaties	166
5.2.2	Technische correcties	167
5.2.3	Organisatie taalexamens	168
6	HOGER ONDERWIJS	168

6.1 DECREET BETREFFENDE UNIVERSITEITEN	168
6.2 HOGESCHOLENDECREET	168
6.3 DECREET BETREFFENDE DE HERSTRUCTURERING VAN HET HOGER ONDERWIJS	169
6.3.1 Doelstellingen bacheloropleidingen	169
6.3.2 Taalregeling Hoger Onderwijs	169

1 Algemene opmerkingen

1.1 Uitholling van het democratisch gehalte van het regelgevend proces

De Vlor herhaalt de opmerking die hij ook maakte in zijn adviezen over de onderwijsdecreten XXI en XXII. Het voorontwerp dat voor advies werd voorgelegd, bleek telkens op zeer essentiële punten te verschillen van het ontwerp dat de overheid uiteindelijk bij het Vlaams Parlement indiende. Bij de opvolging van het verdere beleidsvoorbereidend traject stelde de Vlor vast dat het decreet dat het Vlaams Parlement uiteindelijk goedkeurde niet alleen omvangrijker was, maar ook nog bijkomende fundamentele wijzigingen aan de onderwijswetgeving bevatte. Deze werkwijze impliceert dat geledingen zoals studenten, leerlingen, ouders en sociaal-culturele organisaties, geen inspraakmogelijkheden hebben voor een aantal decretale ingrepen die van strategisch belang kunnen zijn voor de toekomst van het onderwijs in Vlaanderen. Voor zover dergelijke bepalingen door de Vlaamse Regering zelf worden toegevoegd, tast dat volgens de Vlor het democratisch gehalte van het regelgevend proces aan en wordt de formele adviesprocedure ondergraven.

Net zoals bij vorige decreten het geval was, gaat ook OD XXIII heel wat verder dan wat genummerde verzameldecreten horen te zijn, met name een instrument om via technische en dringende wijzigingen de ordentelijke start van het schooljaar te garanderen en eventuele rechtsonzekerheid op te heffen. De Vlor stelt in dit kader vast dat de bepalingen omtrent het talenonderwijs, de uitbreiding van de lestijden voor bijkomende lessen Nederlands en de tweevoudige screening van het taalniveau van alle leerlingen verregaand ingrijpen in de basisprincipes en de structuur van ons onderwijs zoals we het vandaag kennen. Dergelijke bepalingen behoren het resultaat te zijn van een uitvoerig debat en overstijgen bijgevolg de scope van de genummerde decreten.

De timing van de adviesvraag, net voor de kerstvakantie, versterkt het democratisch deficit. De geledingen krijgen niet de kans hun achterban te raadplegen.

1.2 Geen nieuwe maatregelen zonder extra omkadering

OD XXIII bevat een hele reeks nieuwe maatregelen zonder daarvoor middelen te voorzien. Vooral de bepalingen in uitvoering van de talennota leiden tot extra opdrachten (organisatie van een

taalbad, verplichte screening taalvaardigheidscompetenties, eventuele extra verplichte taallessen, ...). Dat zet de huidige omkadering opnieuw onder druk. Het basisonderwijs heeft in deze legislatuur wel een inhaalbeweging gemaakt op het vlak van werkingsmiddelen en omkadering, maar door de nieuwe maatregelen komt de omkadering weer onder druk te staan. In tijden van besparingen moet de overheid omzichtiger nagaan of de uitvoering van een nieuwe, bijkomende opdracht al dan niet haalbaar is zonder bijkomende middelen en/of omkadering.

1.3 Een onvoldragen decreettekst

De voorliggende tekst van het voorontwerp van decreet bevat nog heel wat onduidelijkheden. De tekst van de Memorie van Toelichting biedt niet altijd de nodige opheldering. Verder in het advies vraagt de raad verduidelijking bij heel wat dossiers.

1.4 Ontbrekende elementen

Een aantal onderwijsdossiers waarvoor op korte termijn beslissingen nodig zijn om de start van volgend schooljaar ordentelijk te laten verlopen en eventuele rechtsonzekerheid op te heffen, worden niet geregeld in dit voorontwerp van decreet.

Gelet op de stand van zaken in het dossier van het decreet betreffende dringende en andere maatregelen voor **leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften**, stelt de Vlor vast dat op korte termijn een aantal zaken geregeld moeten worden. Zo niet, dreigt het buitengewoon onderwijs in een juridisch vacuüm terecht te komen. OD XXIII bevat niets over wat er dient te gebeuren na de programmatiestop van type 7 (die afloopt aan het einde van dit schooljaar). Evenmin schept dit voorontwerp van decreet duidelijkheid over de verlenging van de begeleiding ASS.

Voor de **CLB-sector** moet dringend een nieuwe procedure uitgewerkt worden voor de berekening van de omkadering. De parameters zoals bepaald in het huidige CLB-decreet kunnen immers vanaf 2014 niet meer op dezelfde manier toegepast worden. Daarvoor is dus een decretale ingreep in het CLB-decreet nodig.

Voor het **hoger onderwijs** wijst de raad op de noodzaak van volgende bepalingen:

─ Voorzitterschap van de School of Arts

Het verdient aanbeveling om het mandaat van voorzitter of ondervoorzitter van de raad van de 'School of Arts' niet bij verkiezing te laten bepalen, maar deze raad te laten voorzitten door een personeelslid van de hogeschool. Op die wijze behoudt het hogeschoolbestuur de vrijheid om hetzij zelf te bepalen wie deze raad al dan niet ambtshalve voorziet, hetzij te bepalen dat de voorzitter moet verkozen worden uit de stemgerechtigde leden die in dienst zijn van de hogeschool.

─ Financiering en flexibilisering

Door het invoeren van de drie sokkels in het integratiedecreet en door het aanpassen van de grenzen en de gewichtsfactoren zijn de sokkels van universiteiten en hogescholen voor instellingen van vergelijkbare omvang niet meer gelijk. Ook een aantal bepalingen over de vereenvoudiging van het flexibiliseringsdecreet zouden kunnen worden opgenomen.

➤ Clustering visitaties

De raad vraagt om opnieuw de mogelijkheid te voorzien dat het evaluatieorgaan de visitaties van opleidingen kan clusteren (zoals de mogelijkheid die in de vorige versie van het structuurdecreet voorzien was maar in het decreet over het nieuwe accreditatiestelsel werd geschrapt). Een clustering heeft voordelen op het vlak van vergelijkbaarheid van opleidingen en efficiëntie en de kostprijs van het visitatieproces. De mogelijkheid wordt geschapen door de accreditatietermijnen van bepaalde opleidingen daarvoor aan te passen.

➤ Samenvoegen lijsten

In het kader van transparantie en vereenvoudiging zouden een drietal bestaande lijsten best worden samengevoegd tot één lijst. Het betreft volgende lijsten:

- Besluit van de Vlaamse Regering tot vastlegging van de lijst van de bachelor- en masteropleidingen die per instelling worden aangeboden in het hoger onderwijs in Vlaanderen (is ieder jaar een nieuw besluit)
- Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de lijst van de bachelor- en mastergraden in het academisch onderwijs waaraan de specificatie “of Arts”, “of Science”, “of Laws”, “of Medicine”, “of Veterinary Science”, “of Veterinary Medicine” of “of Philosophy” mag worden toegevoegd
- Lijst van de bachelor- en masteropleidingen en afstudeerrichtingen met een bijkomende titel (artikel 25 van het Structuurdecreet)

De Vlaamse hogescholen willen het komende jaar werken aan de transparantie van het opleidingsaanbod o.m. door basisopleidingen opnieuw centraal te stellen en minder afstudeerrichtingen aan te bieden. Om de resultaten van deze operatie te kunnen implementeren is een aanpassing van artikel 53/1 nodig waarbij in afwijking van artikel 53/1, §2 van het structuurdecreet de lijst van opleidingen vanaf academiejaar 2014-2015 (eenmalig) ook kan worden aangepast op voorstel van de VLUHR op basis van de resultaten van een transparantieoefening.

2 Basisonderwijs

2.1 Taalbad

Art. II.2, art. II.3, art. II.6

In het huidige voorstel i.v.m. het taalbad is het niet duidelijk met welke elementen uit het Vlor-advies over de talennota rekening gehouden werd. De vele vragen en opmerkingen toen gesteld, krijgen geen antwoord.

In zijn advies over de talennota stelde de Vlor al dat het niet haalbaar is om kinderen in vier of acht weken helemaal klaar te stomen om gewoon de lessen te volgen in het basisonderwijs.¹ Art.

¹ Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Advies over de conceptnota 'Samen taalgrenzen verleggen'](#), 27 oktober 2011.

II.3 §7 stelt dat de leerling zich na het taalbad integreert in zijn school en het lesprogramma zal volgen in functie van het behalen van de eindtermen. Volgens de raad is dat een onhaalbare doelstelling. Hij verwijst in dit kader naar het advies over anderstalige nieuwkomers waarin de Vlor het taalbad van 4 of 8 weken als een te rigide instrument beoordeelt.² Dit advies benadrukt dat het verwerven van de specifieke schoolse taalvaardigheid een proces van lange duur is, en dat niet alleen de kennis van het Nederlands bepaalt of anderstalige nieuwkomers succesvol in het onderwijs kunnen aansluiten. Ontbrekende of onvolledige vaardigheden, kennis en attitudes zijn evenzeer bepalend voor de schoolloopbaan. De raad maakt zich ook zorgen over de psychosociale belasting van de betrokken kinderen en hun gezinnen. Hij blijft de keuze voor een taalbad tegenstrijdig vinden met de keuze van de minister voor een integraal talenbeleid zoals hij die uiteenzet in de visie van de conceptnota.

Ook is de verhouding tussen het taalbad en het onthaalonderwijs niet duidelijk. Kunnen nieuwkomers bijvoorbeeld ook naar het taalbad georiënteerd worden? Wie is precies de doelgroep: ook of vooral anderstalige nieuwkomers, of al wie het Standaardnederlands niet machtig is? Het is gewoon niet realistisch een taalbad te voorzien voor *alle* leerlingen die zich voor een eerste keer inschrijven in het leerplichtonderwijs en het Standaardnederlands onvoldoende machtig zijn. Wanneer de overheid vasthoudt aan de brede omschrijving van onthaalonderwijs is de raad gekant tegen dit voorstel.

De Vlor vraagt om de autonomie van de beoordeling of een leerling al dan niet de onderwijstaal machtig is, te respecteren. De Vlor heeft ook vragen bij de rol van de klassenraad. Het voorstel is niet duidelijk over de criteria die de klassenraad zal hanteren om te bepalen welke leerlingen het Standaardnederlands onvoldoende machtig zijn. Los van de pedagogisch-didactische elementen maakt de raad zich zorgen over de rol die de klassenraad toebedeeld krijgt. De decretale opdracht van de klassenraad in het basisonderwijs wordt hier nu uitgebreid in de richting van een toelatingsklassenraad. De raad vreest voor een toenemende jurisdisering.

Voor de raad is het niet duidelijk wat men bedoelt met het 'gezamenlijk organiseren' door schoolbesturen. Wat betekent dat voor de overgrote meerderheid van de besturen in het basisonderwijs die slechts één school onder hun bestuur hebben? De raad vindt dat de voorgestelde regelgeving in het geheel nog niet voldragen is. In het bijzonder wat betreft het organiseren van het vervoer (Art.II.3 verwijzing naar §5 van nieuwe art. 11ter) vraagt de raad zich af met welke middelen en omkadering dat zal moeten gebeuren.

2.2 Aanbod leergebied Frans en taleninitiatie

Art. II.22

² Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Advies over anderstalige nieuwkomers](#), 24 januari 2013.

Ook voor deze bepalingen verwijst de Vlor naar eerdere adviezen.³ Door de mogelijkheid om Frans te geven vanaf de tweede graad te beperken tot scholen waar de leerlingen het Standaardnederlands voldoende onder de knie hebben, zullen twee soorten basisscholen ontstaan. Dat kan problemen geven wanneer kinderen van school veranderen. De Vlor vraagt zich ook af hoe de overheid de voorwaarde dat de leerlingen het Standaardnederlands voldoende onder de knie hebben, zal operationaliseren.

De raad begrijpt niet waarom in Vlaanderen het Frans later dan in Brussel kan worden aangeboden. In Brussel kan men starten vanaf het eerste leerjaar en bovendien geldt daar niet de voorwaarde dat de leerlingen het Standaardnederlands voldoende beheersen. De Vlor wijst er op dat de beheersingsgraad van de moedertaal een cruciaal element is om een vreemde taal te leren. Het voorontwerp van decreet houdt hier geen rekening mee.

De raad mist in dit voorstel ook een aftoetsing van de organisatorische haalbaarheid. Er worden immers geen extra middelen (omkadering) voorzien.

De mogelijkheid om formeel Frans te geven vanaf het derde jaar heeft bovendien gevolgen voor de competenties waarover leerkrachten in het basisonderwijs moeten beschikken en zal aanleiding geven tot een herschikking tussen de leergebieden. Daarom vraagt de Vlor om niets te wijzigen aan de regeling en aan de eindtermen die vandaag gelden.

2.3 Toelatingsvoorwaarden lager onderwijs (taalproef)

Art. II.4 en art. II.5

De Vlor ziet nog een knelpunt: leerlingen die nu niet slagen voor de taalproef of bij wie de test niet of te laat afgenomen werd, kunnen toch als 'niet-regelmatige leerling' instappen in het lager onderwijs. Zo zijn er op dit ogenblik een 250-tal leerlingen als niet-regelmatige leerling in het lager onderwijs aanwezig voor wie hun school geen middelen ontvangt.

3 Basis- en secundair onderwijs

3.1 Huisonderwijs

Voor basisonderwijs: art. II.1, art. II.9, art. II.10, art. II.11, art. II.12

Voor secundair onderwijs: art. III.1,1°, art. III.13, art. III.14, art. III.15, art. III.16, art. III.17, art. III.18, art. III.19

De Vlor stelt vast dat de overheid nauwlettender wil toezien op het huisonderwijs. De raad heeft daar als dusdanig geen bezwaar tegen, maar stelt zich wel een aantal vragen. Hij vindt dat de decretale verstrenging over het algemeen vanuit een te negatieve benadering van huisonderwijs vertrekt.

³ Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Advies over de conceptnota 'Samen taalgrenzen verleggen'](#), 27 oktober 2011 en Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Advies over onderwijsdecreet OD XXII](#), 29 maart 2012.

De raad mist om te beginnen (in de Memorie van Toelichting) een grondige analyse van de huidige situatie. Daardoor is het moeilijk om in te schatten of de reikwijdte en de omvang van de voorgestelde maatregelen in verhouding staan tot de problematiek die de overheid wil aanpakken. De raad begrijpt dat er in het veld onder de noemer van huisonderwijs mistoestanden voorkomen die zelfs een schending inhouden van het recht op onderwijs. Maar sommige maatregelen lijken, gelet op de omvang van het huisonderwijs, buiten proportie.

De raad vindt het wenselijk om bij dergelijke sterk ingrijpende nieuwe regelgeving een nauwkeuriger analyse te maken van hoe het huisonderwijs feitelijk in het veld gestalte krijgt. Dergelijke analyse zou de verscheidenheid in kaart moeten brengen van de verschillende vormen van wat nu allemaal onder de ene noemer 'huisonderwijs' gevat wordt. Deze verschillen kunnen te maken hebben met verschillen in aanleiding, motivatie, context, enz. Zo zijn er bijvoorbeeld ook ouders die huisonderwijs starten om tegemoet te komen aan de noden van kinderen met specifieke onderwijsbehoeften. Een scherpere afbakening van categorieën of types van huisonderwijs zou toelaten de regelgeving beter af te stemmen op de problematiek die men wil bijsturen. Afhankelijk van de categorie kan dan naar specifiek daarop afgestemde regelgeving gezocht worden.

De negatieve definitie raakt ook ouders die een school willen oprichten. Zij kunnen meestal niet meteen voldoen aan de erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarden, waardoor huisonderwijs ('huiskameronderwijs') een eerste stap is naar de oprichting van een reguliere school. Deze dimensie van de actieve onderwijsvrijheid komt door een verstrenging van het huisonderwijs onder druk te staan.

De gegevens (8 categorieën) die de overheid zal opvragen zijn volgens de Vlor te breed in relatie tot de doelstelling van mistoestanden te vermijden. Sommige categorieën vindt de raad niet relevant in relatie tot de doelstellingen van de regelgeving (bijvoorbeeld de reden en het opleidingsniveau van de lesgever). Meer zelfs: de raad is van oordeel dat het opvragen van bepaalde gegevens op gespannen voet staat met de grondwettelijke onderwijsvrijheid. Het komt de overheid niet toe om ouders die er voor kiezen via huisonderwijs aan de leerplicht te voldoen, decretaal te verplichten hun motieven kenbaar te maken. Het is voor de raad ook niet duidelijk of en welke criteria men zal gebruiken om de opgevraagde gegevens te beoordelen.

De raad vreest dat de overheid onvoldoende heeft ingeschat wat deze nieuwe regelgeving inhoudt voor de opdrachten van de inspectie, zowel op het vlak van bevoegdheden als van taakbelasting. Niet al deze opdrachten zijn in overeenstemming met de opdrachtbepaling zoals vastgelegd in het kwaliteitsdecreet. Volgens het kwaliteitsdecreet behoort bijvoorbeeld de controle op bronnen en leermiddelen niet tot de bevoegdheid van de inspectie. De bevoegdheid van de inspectie wordt hier dus uitgebreid. De Vlor vreest dat deze bevoegdheidsuitbreiding de taakbelasting van het inspectiekorps zal verhogen waardoor de doorlichtingen van de reguliere scholen vertraging zullen oplopen.

Ook het vastleggen van de uiterste instapdatum is juridisch betwistbaar. Na de derde instapdag kunnen ouders hun keuze niet meer wijzigen. Geldt vanaf dan niet eerder een schoolplicht dan een leerplicht? De vastlegging van de uiterste instapdatum zou ook tot problemen kunnen leiden in bepaalde concrete situaties. Hoe zal men bijvoorbeeld omgaan met ouders die in de loop van het schooljaar naar het buitenland vertrekken en dan gebruik willen maken van huisonderwijs

om aan de leerplicht te blijven voldoen? Er zullen toch voldoende afwijkingsmogelijkheden voorzien moeten worden.

Ook bij de verplichting om leerlingen in te schrijven voor de examens van de Centrale Examencommissie heeft de raad principiële bedenkingen. Leerlingen die na twee pogingen niet slagen, worden verplicht zich in te schrijven in een (erkende, gesubsidieerde of gefinancierde of hiermee gelijkgestelde) school. Voor leerlingen die huisonderwijs volgen, geldt op die manier een kwalificatieplicht die niet bestaat voor leerlingen die aan het regulier onderwijs deelnemen. De raad vraagt zich ook af of door deze bepalingen niet een vorm van schoolplicht wordt ingevoerd die de leerplicht verdringt.

De Examencommissie vertrekt vanuit de decretale eindtermen. Kan de overheid zo ver gaan om het huisonderwijs, waarin ouders zelf de onderwijsdoelen kunnen bepalen, op die manier verplicht af te stemmen op de eindtermen? Via de verplichting examens af te leggen bij de Centrale Examencommissie kunnen private initiatieven geen beroep meer doen op afwijkingen op de eindtermen.

Er is ook meer duidelijkheid nodig over wat men bedoelt met 'twee pogingen'. Zeker nu de examencommissie haar werkzaamheden anders organiseert en niet langer werkt met vaste zittingen, moet het helder zijn wat daarmee bedoeld wordt.

Kortom: de Vlor is voorstander van het voorzien van een minimale rechtsgrond om het huisonderwijs te controleren maar die controle moet toegespitst worden op de vraag of een kind voldoet aan de leerplicht. Het huidige ontwerp is niet duidelijk over welke de criteria zijn om dat te bepalen.

3.2 Screening taalvaardigheidscompetenties

Voor basisonderwijs: art. II.7, art. II.8

Voor secundair onderwijs: art. III.26

De Vlor wijst deze maatregelen af omdat ze ingrijpen op de vrijheid van pedagogische methode. Het is aan de school om te bepalen hoe ze haar leerlingen opvolgt.

De raad stoort zich aan de bepaling in art. II.8 dat scholen aan de hand van een screeningsinstrument voor elke individuele leerling moeten nagaan in welke mate de ontwikkelingsdoelen kleuteronderwijs Nederlands bereikt zijn. Verklaart men daarmee dat ontwikkelingsdoelen op individueel niveau bereikt moeten zijn door alle kleuters? Dat is een aantasting van de decretale bepaling van ontwikkelingsdoelen voor kleuters als minimumdoelen die de school bij haar leerlingen moet nastreven.⁴ De raad vreest voor een teaching-to-the-test-fenomeen in het kleuteronderwijs.

⁴ Zie artikel 44, §2 van het Decreet Basisonderwijs: "Ontwikkelingsdoelen voor het kleuteronderwijs zijn minimumdoelen op het vlak van kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes die de overheid wenselijk acht voor die leerlingenpopulatie en die de school bij haar leerlingen moet nastreven"

Bovendien vraagt de raad zich af in welke mate het mogelijk is om voor de doelgroep van zesjarigen een instrument te ontwikkelen dat de beheersingsgraad van het Nederlands, zoals aangegeven in de ontwikkelingsdoelen voor het kleuteronderwijs, op een betrouwbare en valide manier kan meten.

Bovendien betekent de invoering van dergelijke screening een extra barrière voor inclusief onderwijs. Leerlingen met speciale onderwijsbehoeften die moeten gescreend en vervolgens geremedieerd worden, riskeren daarin vast te lopen en sneller doorverwezen te worden naar het buitengewoon onderwijs. De raad vraagt zich zelfs af of deze bepalingen de toets van het VN-Verdrag inzake rechten van personen met een handicap zullen doorstaan.

De raad wijst op een inconsistentie in art. II. 8. Niet elke leerling die instroomt in het gewoon lager onderwijs doet dat na inschrijving. Kleuters die in eenzelfde school van het kleuter- naar het lager onderwijs doorstromen, schrijven zich niet opnieuw in.

Voor de screening aan het begin van het secundair onderwijs blijft het principiële argument uit het advies over de oriëntatienota hervorming secundair onderwijs overeind⁵. We gaan ervan uit dat leerlingen met een getuigschrift basisonderwijs voldoende Nederlands kennen om in het secundair onderwijs te starten.

De inzet van het screeningsinstrument heeft zeer grote gevolgen voor de onderwijspraktijk maar in deze regelgeving blijft er heel veel onduidelijk op dat vlak. Welk soort instrument heeft men op het oog? Hoe verhoudt dat instrument zich tot het instrument dat gebruikt wordt bij de taalproef? De raad vraagt verduidelijking over de toolkit.

De Vlor heeft ook vragen bij de haalbaarheid en planlast. De raad vraagt verduidelijking van de organisatorische en praktische consequenties. Wie zal dat werk presteren? Gebeurt dat binnen of buiten het curriculum? Gaat het ten koste van andere leerplandoelen? Wie zal de resultaten verwerken? Welke expertise is daarvoor nodig? Wie stelt het remediëringstraject vast?

3.3 Extra verplichte taallessen

Voor basisonderwijs: art. II.14, art. II.23

Voor secundair onderwijs: art. III.20 en art. III.21

De Vlor herhaalt zijn bezwaren tegen de maatregel om kinderen die onvoldoende Nederlands kennen, te *verplichten* extra lessen Nederlands te volgen buiten de gewone lessen.⁶ De vragen die de raad daarover in zijn advies over de talennota stelde, krijgen hier geen antwoord. Wie zal dit aanbod verzorgen? Op basis van welke norm zullen scholen beslissen welke kinderen en

⁵ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Secundair Onderwijs. [Advies over de oriëntatienota hervorming secundair onderwijs](#), 10 februari 2011, p. 13.

⁶ Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Advies over de conceptnota 'Samen taalgrenzen verleggen'](#), 27 oktober 2011.

leerlingen een taalachterstand Nederlands hebben die noopt tot verplichte taallessen buiten de gewone lesuren?

Ook de overige bezwaren blijven gelden. Vooral de belasting voor jonge kinderen zal te veel toenemen. De verplichte taallessen na schooltijd leggen beslag op de gezinstijd terwijl kwaliteitsvolle gezinstijd net belangrijk is voor de ontwikkeling van kinderen. OD XXIII voorziet ook een aanvulling op de bepalingen over de engagementsverklaring. De raad verwijst naar de bezwaren die hij hierover in een eerder advies formuleerde.⁷ Ook voor het engagement dat de overheid nu vraagt aan ouders om positief te staan tegenover de extra initiatieven en maatregelen die de school neemt om taalachterstand van leerlingen weg te werken, blijft de vraag naar de juridische draagwijdte van de (aangevulde) engagementsverklaring zoals opgenomen in het schoolreglement. In welke mate zijn dergelijke bepalingen juridisch afdwingbaar? Schuilt hier geen gevaar voor toenemende juridisering?

De raad voegt nog een bezwaar toe. Hoe zullen scholen dat organisatorisch regelen? Daarover blijven de tekst van het decreet en van de Memorie onduidelijk. De raad aanvaardt niet dat de organisatie van deze verplichte taallessen met de reguliere middelen moet gebeuren.

De Vlor heeft ook vragen bij de omschrijving 'alle reguliere (zorg)mogelijkheden'. Omvatten deze ook de flexibele trajecten in het secundair onderwijs? Scholen zijn nu niet verplicht daar gebruik van te maken. Impliceert deze bepaling dat scholen die verplichte taallessen willen opleggen, er toe verplicht worden flexibele trajecten te organiseren? De raad vraagt om dat te verduidelijken.

De raad heeft bedenkingen bij de samenstelling van de klassenraad in het secundair onderwijs. Waarom 'minstens de leraren van de basisvorming'? Op die manier dreigt het risico een ongewenste hiërarchische orde te installeren tussen leraren, waarbij het oordeel van bijvoorbeeld een leraar taal meer valide geacht wordt dan dat van een leraar technische of praktijkvakken.

De Vlor vraagt zich ook af op welke wijze de overheid, over scholen heen, de effecten van deze maatregel zal evalueren.

4 Secundair onderwijs

4.1 Vreemde talen

Art. III.22

In zijn advies over de talennota had de Vlor al vragen bij een uitbreiding van het talenaanbod in het secundair onderwijs naar alle talen van de Europese Unie en de talen van de BRIC-landen. De raad vroeg onder meer ruimte voor veel voorkomende thuistalen van de leerlingen die vandaag in onze klassen zitten zoals Turks, Arabisch, Spaans, Italiaans, ... De raad herhaalt zijn vraag naar

⁷ Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Advies over toelatingsvoorwaarden tot het gewoon lager onderwijs en de engagementsverklaring tussen school en ouders in het basis- en secundair onderwijs](#), 25 september 2008.

een motivering voor de keuze van de aangehaalde talen. Uit de Memorie van Toelichting wordt niet duidelijk welke analyse of onderzoek aan de basis ligt van deze keuze.

De raad vraagt zich ook af waarom deze uitbreiding bij decreet geregeld moet worden. Dat kan ook via een aanpassing van het vakkenbesluit.⁸

4.2 CLIL

Art. III.24, art.III.29, art. III.30

In zijn advies over de talennota merkte de Vlor al op dat de voorwaarden die de minister verbindt aan de organisatie van CLIL, veel te stringent zijn. De kwaliteitsstandaard die nu decretaal opgelegd wordt, omvat voorwaarden waarmee de overheid op het terrein komt van de pedagogische autonomie.

De raad vraagt de overheid om te verduidelijken waarom er voor het personeel onderscheid gemaakt wordt in niveaus van kennis van het Nederlands (art. III. 24).

4.3 Verplichte leerlingstages in het secundair onderwijs

Art. III.1,3° en III.23

De raad is unaniem overtuigd van de pedagogisch-didactische meerwaarde van stages. Ze zijn bijzonder relevant voor de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt. Kwaliteitsvolle stages dragen bij aan het realiseren van leerplandoelen. Stages kunnen ook een meerwaarde betekenen voor het studiekeuzeproces, wanneer ze leerlingen toelaten van bepaalde beroepenvelden te proeven. De raad is ook vragende partij voor een stimuleringsbeleid daarvoor. Dat beleid zou bovendien alle leerlingen uit alle onderwijsvormen moeten bereiken: niet alleen tso en bso, maar zeker ook aso en kso.

In de Vlor zijn de meningen verdeeld over het verplicht karakter van de stage. De leerlingenkoepel en de SERV zijn voorstander van de verplichting. De leerlingen willen de verplichting nog uitbreiden naar het aso. Volgens de SERV zijn de bedrijfssectoren bereid de nodige stageplaatsen te creëren en zijn ze zich bewust van het belang van de kwaliteit ervan. Zij zien ook mogelijkheden in de uitbreiding van de stage tot aso-richtingen.

De overige geledingen hebben geen bezwaren tegen het creëren van een decretale rechtsgrond voor stages, maar zijn tegen een decretale verplichting. Er gelden verschillende argumenten. Principieel oordeelt men dat het niet aan de overheid is om de gewenste pedagogische methode te bepalen. Het zijn de onderwijsverstrekkers die bepalen hoe ze de doelen bereiken.

⁸ Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de algemene vakken, de kunstvakken, de technische vakken en de praktische vakken in de instellingen voor voltijds secundair onderwijs en in de instellingen voor voltijds secundair onderwijs die als centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs fungeren, georganiseerd of gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap, met uitzondering van de instellingen voor buitengewoon secundair onderwijs. 5 juni 1989.

Om zijn doel te bereiken, moet de stageplaats een krachtige leeromgeving zijn. Kwaliteitsvolle stagebegeleiding vraagt een grote inzet en tijdsinvestering van de werkgever, maar ook van de werknemer die de stagiair begeleidt. Het risico blijft dat er onvoldoende kwaliteitsvolle stageplaatsen zullen zijn, zeker in tijden van economische crisis. Gelet op de schaarste, bestaat het gevaar dat tso-leerlingen de bso-leerlingen zullen verdringen op het vlak van stageplaatsen. Daarenboven is men van oordeel dat stages niet voor alle richtingen van tso even relevant zijn, omdat stages, afhankelijk van het profiel van een studierichting, niet altijd bijdragen aan de realisatie van de leerplandoelen.

Er blijven daarnaast ook praktische, organisatorische problemen bestaan. Voor sommige richtingen uit tso zullen de stages zich vooral/uitsluitend 's avonds situeren (bijvoorbeeld leerlingen uit tso 'lichamelijke opvoeding en sport' zullen wellicht stage moeten lopen in de vrijetijdssector). Aan de stages hangt mogelijk ook een kostenplaatje en een organisatorische belasting vast voor de ouders (bijvoorbeeld voor vervoer indien een stageplek niet bereikbaar is met het openbaar vervoer).

4.4 Voortrajecten, brugprojecten, arbeidsdeelname Leren en Werken

Art. III.31, art. III.32, art. III.33

De Vlor spreekt uitdrukkelijk zijn waardering uit voor de verlenging van de subsidiëringstermijn van de trajecten in Leren en Werken.

5 Levenslang leren

5.1 Deeltijds kunstonderwijs

Art. IV.1, art. IV.3, art. IV.4, art. IV.5

De raad is tevreden dat de tijdelijke projecten in het dko worden verlengd tot de inwerkingtreding van het nieuwe niveaudecreet. Hij merkt wel op dat de bepaling zoals geformuleerd in het voorontwerp van decreet *niet* lijkt te slaan op het tijdelijk project Regionale samenwerking Zuid-Limburg. De raad gaat ervan uit dat het hier om een materiële vergissing gaat en vraagt dat ook dat project, naar analogie met de andere tijdelijke projecten, wordt verlengd tot de inwerkingtreding van het niveaudecreet dko, via een aanpassing van de tekst onder artikel 8bis. 1° van het decreet van 10 juli 2008 houdende enkele dringende maatregelen voor het deeltijds kunstonderwijs.

De raad pleit er verder voor de voorziene continuering van de tijdelijke projecten ook toe te passen op de pilootprojecten die dit schooljaar zijn opgestart in voorbereiding op het nieuwe niveaudecreet.

5.2 Volwassenenonderwijs

5.2.1 Procedure programmaties

Art. IV.6, art. IV.9 1° en 2°, art. IV.10, art. IV.11, art. IV.12, art. IV.13, art. IV.14, art. IV.21

De Vlor heeft fundamentele bedenkingen bij de voorgestelde wijzigingen in de procedure voor programmaties. De raad heeft in zijn advies over de tussentijdse evaluatie van het decreet volwassenenonderwijs weliswaar voorgesteld om het *uitzonderlijk* mogelijk te maken de onderwijsbevoegdheid te koppelen aan een vestigingsplaats (de raad stelde die vraag overigens ook op een moment waarop er op beleidsniveau geen twijfel bestond over de rol van de consortia).⁹ Maar de raad beklemtoonde daarbij ook dat hij het uitgangspunt gehandhaafd wil zien dat de onderwijsbevoegdheid in principe geldt voor alle vestigingsplaatsen van het betrokken cvo.

In het voorontwerp van decreet wordt de koppeling tussen onderwijsbevoegdheid en vestigingsplaats de regel. Deze verregaande vorm van regulering getuigt van weinig vertrouwen in het beleidsvoerend vermogen van de centra. De koppeling kan bovendien ook ernstige gevolgen hebben voor het personeel. De aanstelling van het personeel wordt de facto gekoppeld aan een vestigingsplaats.

De onderwijsbevoegdheid zou voortaan ook op het niveau van clusters van samenhangende opleidingen worden toegekend. De raad kan zich daarin vinden. Het voorontwerp van decreet maakt echter niet duidelijk hoe ruim die clusters precies begrepen moeten worden. De raad vraagt dit nauwkeuriger te omschrijven.

Een onderwijsbevoegdheid die niet effectief wordt uitgeoefend zou volgens het voorontwerp van decreet al na drie jaar verloren gaan, in plaats van de huidige vijf jaar. Ook voor de zogenaamde foto van de onderwijsbevoegdheden van de cvo, wordt een periode van drie jaar gehanteerd. De raad pleit in beide gevallen voor een periode van vijf jaar.

De Vlor vraagt zich ook af waarom de vernieuwde programmatieregels worden ingevoerd terwijl tegelijkertijd een proces wordt opgestart om via thematische werkgroepen te komen tot een nieuwe beleidsvisie op het volwassenenonderwijs. De regulering van het onderwijslandschap lijkt bij uitstek een onderdeel van een dergelijke beleidsvisie.

De raad vraagt zich verder ook af hoe de nieuwe programmatieregels sporen met de voorziene schaalvergroting in het volwassenenonderwijs. Wat zijn de implicaties van de koppeling onderwijsbevoegdheid-vestigingsplaats bij overheveling van opleidingen na 2014? En als de overheid blijft vasthouden aan de strikte koppeling tussen onderwijsbevoegdheid en vestigingsplaats, mag dat onder geen beding een impact hebben bij fusies van centra.

5.2.2 Technische correcties

Art. IV.20

Bij art. IV.20, 1°, vraagt de raad dat er nog een andere correctie in de betreffende bepaling gebeurt. Momenteel is het zo dat voormalige cursisten gedurende twee opeenvolgende

⁹ Vlaamse Onderwijsraad. Raad Levenslang en levensbreed leren. [Advies over de tussentijdse evaluatie decreet volwassenenonderwijs](#), 20 september 2009.

schooljaren 120 lestijden opleiding gevolgd moeten hebben om in aanmerking te komen voor korting op het inschrijvingsgeld in een cvo in het volgende schooljaar. Die formulering leidt ertoe dat cursisten Basiseducatie die in januari klaar zijn voor de overstap naar een cvo pas in september aanspraak kunnen maken op het verlaagde inschrijvingsgeld. De bepaling dat de 120 lestijden gespreid moeten zijn over twee schooljaren, speelt in het nadeel van die cursisten die in staat zijn om snel de overstap te maken naar het secundair volwassenenonderwijs. Met het oog op de doorstroom tussen de beide niveaus lijkt het aangewezen dat de korting meteen na de doorstroom kan worden toegekend, en wordt toegekend als de cursist 120 lestijden heeft gevolgd, ongeacht of dat in één of in twee schooljaren was.

5.2.3 Organisatie taalexamens

Art. IV.8, art. IV.9, 3°, art. IV.18, art. IV.20, 2°

De Vlor gaat ervan uit dat er een nieuwe oproep zal gebeuren zodat centra zich kandidaat kunnen stellen voor de erkenning als examencommissie.

De raad vraagt verder dat er wordt op toegezien dat de expertise van de centra die momenteel als examencommissie fungeren, niet verloren gaat.

6 Hoger onderwijs

6.1 Decreet betreffende universiteiten

Art. V.1 t/ art. V.12

De Vlor beoordeelt (bij artikel V.1) de vereenvoudiging die artikel V.1. doorvoert in de werking van de regeringscommissarissen uiteraard positief. Toch betekent dit eigenlijk geen planlastvermindering voor de instellingen. Deze opmerking geldt ook nog voor een aantal andere bepalingen uit het voorontwerp. De vereenvoudigingen zijn een goede eerste stap, maar worden hopelijk in de nabije toekomst nog vervolledigd met een effectieve planlastvermindering voor de instellingen.

De raad merkt bij artikel V.7 en volgende op dat de beoogde timing (1 juli - 15 september) die deze artikelen (over de overeenstemming tussen de begroting en de ESR-procedure) voorstellen, wel heel erg krap is. Daarnaast zijn er ook nog een aantal inhoudelijke bekommernissen. Wat betekent deze ESR-begroting concreet voor de instellingen? Zijn instellingen bijvoorbeeld verplicht om hun reserves in te brengen en kan de overheid bij een dreigend overkoepelend tekort, instellingen verplichten hun reserves aan te spreken? De raad vraagt aan de overheid om dit te verduidelijken. Verregaande consequenties voor de instellingen moeten in elk geval met de stakeholders besproken worden.

6.2 Hogescholendecreet

Art. V.13 t/m art. V. 22

De raad merkt bij artikel V.14 op dat de overheid hier wel erg ver gaat in het vastleggen van bepaalde personeelsfuncties (algemeen directeur versus algemeen of academisch beheerder). Het vastleggen van (de terminologie van) personeelsfuncties behoort tot de autonomie van de

instellingen. Het werkveld wil niet evolueren naar een situatie waarin elke functietitel bij decreet geregeld moet worden.

I.v.m. de ESR begroting (art. V.17 en art. V.18) maken de instellingen zich grote zorgen of de overheid de beloofde deadline voor de informatie over de werkingsmiddelen zal halen. Indien dit niet zo is, dreigen er ook problemen voor de personeelsinzet bij het opstellen van de begroting. De raad vraagt de overheid hierover een bindend engagement aan te gaan.

Bovendien is onvoldoende duidelijk in hoeverre de ESR-begroting al door de bestuursinstanties van de instelling moet zijn goedgekeurd. Indien dit zo dient te zijn, is de timing quasi onhaalbaar. Indien niet, is de vraag wat de status van die begroting is en wat de rol van de revisor hieromtrent is.

6.3 Decreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs

6.3.1 Doelstellingen bacheloropleidingen

Art. V.24

De raad begrijpt dat de uitstroomfinaliteit van de academische bachelor hier geregeld wordt om de Vlaamse regelgeving in overeenstemming te brengen met het Bolognaproces. De raad kan zich hierin terugvinden. De raad vraagt echter aan de overheid haar intenties te verduidelijken en met alle stakeholders een debat te voeren over de praktische invulling en de consequenties van dit artikel. Daarbij moet ook bekeken worden hoe het diploma van de academische bachelor op de arbeidsmarkt gevaloriseerd kan worden.

6.3.2 Taalregeling Hoger Onderwijs

Art. V. 26

Artikel V.26 over de taalregeling is een technische rechtzetting, maar artikel 53/1 van het structuurdecreet bevat nog een aantal onduidelijkheden over de taalregeling die dringend herbekeken moeten worden. Bijvoorbeeld: wat gebeurt er als een opleiding de erkenning 'Erasmus mundus' verliest? Kan deze opleiding dan nog een gewone accreditatie aanvragen? Moet hiervoor een naamsverandering aangevraagd worden? De raad adviseert daarom een ruimere herziening van het betrokken artikel uit het structuurdecreet.

Mia Douterlungne
administrateur-generaal

Patriek Delbaere
waarnemend voorzitter

ADVIES VAN HET VLAAMS AGENTSCHAP VOOR
ONDERNEMERSVORMING SYNTRA VLAANDEREN

Vlaams Agentschap voor
Ondernemersvorming

De heer Pascal Smet
Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke
Kansen en Brussel
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15

1210 BRUSSEL

datum 25 januari 2013
contactpersoon An Van de Ven
e-mail An.vandeven@syntravlaanderen.be

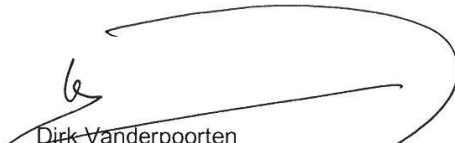
ons kenmerk DV/LN/ADVD/
dienst Leren en werken
telefoon 02 227 49 48

onderwerp Voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII.

Mijnheer de minister

In antwoord op uw schrijven van 17 december 2012 bezorg ik u als bijlage het advies van de raad van bestuur Syntra Vlaanderen betreffende het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII.

Met oprechte hoogachting

Dirk Vanderpoorten
Waarnemend gedelegeerd bestuurder

Kanselarijstraat 19 • 1000 Brussel • Tel. 02 227 63 93 • Fax 02 217 46 12 • info@syntravlaanderen.be • www.syntravlaanderen.be

ADVIES VAN DE RAAD VAN BESTUUR, DD 25 JANUARI 2013**Betreft: Onderwijsdecreet XXIII**

De raad van bestuur formuleert volgend advies bij het onderwijsdecreet XXIII.

I. Opmerkingen betreffende het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII.**Art. III.1 – Art. III.13-19: betreffende huisonderwijs**

Artikel III.1 voert in artikel 3 van de Codex Secundair Onderwijs een punt 15/1 in waarin de term huisonderwijs als volgt wordt gedefinieerd:
het onderwijs dat verstrekt wordt aan leerplichtigen van wie de ouders beslist hebben om hen niet in te schrijven in een in België erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school.

Aangezien in de codex secundair onderwijs school wordt gedefinieerd als 'een autonome entiteit die voltijds gewoon of buitengewoon secundair onderwijs organiseert en die door de Vlaamse Gemeenschap wordt erkend, gefinancierd of gesubsidieerd en daartoe aan de hand van een uniek nummer wordt geïdentificeerd' betekent dit dat de leertijd als collectief huisonderwijs zou moeten worden beschouwd.

De raad van bestuur adviseert om het begrip huisonderwijs als volgt te definiëren:
het onderwijs dat verstrekt wordt aan leerplichtigen van wie de ouders beslist hebben om hen niet in te schrijven hetzij in een in België erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school hetzij in een instelling die onderwijs organiseert dat door de Vlaamse Gemeenschap als gelijkgesteld met of gelijkwaardig aan door haar erkend onderwijs wordt beschouwd.

De raad van bestuur wijst op een inconsistent gebruik van de termen 'onderwijsinstelling' en 'school' en vraagt wat het verschil is.

II. Voorstellen van Syntra Vlaanderen tot wijziging van regelgeving via onderwijsdecreet XXIII**1. Decreet Leren en Werken 10 juli 2008**

De raad van bestuur adviseert om naar analogie van artikel 69/1 een artikel 80/1 in te voeren:

'Syntra Vlaanderen is ertoe gemachtigd om een attest uit te reiken ter vervanging van een verloren studiebewijs aan de houders van het studiebewijs. Het attest vermeldt de datum van uitreiking van het studiebewijs.

Personen die in toepassing van de wetgeving betreffende de namen de voornamen een wijziging van hun naam of voornam hebben verkregen, kunnen bij Syntra Vlaanderen een verzoek indienen om het studiebewijs te laten vervangen door een studiebewijs met hun nieuwe naam.

Bij de aanvraag moet het oorspronkelijk behaalde studiebewijs worden ingeleverd en moeten stukken worden voorgelegd die de naamswijziging aantonen.'

2. Codex secundair onderwijs

De raad van bestuur vraagt een aanpassing van artikel 115/1 van de codex secundair onderwijs waardoor het mogelijk wordt dat leerlingen vanuit het stelsel leren en werken tot het voltijds secundair onderwijs worden toegelaten op basis van een beslissing van de klassenraad. Deze mogelijkheid bestaat reeds voor buitenlandse leerlingen en BUSO-leerlingen. Voor leerlingen uit het stelsel leren en werken wordt echter enkel rekening gehouden met de behaalde onderwijsstudiebewijzen. Dit is een probleem voor leerlingen die reeds de eindtermen behaalden maar nog geen onderwijsstudiebewijs kunnen krijgen omdat ze nog geen certificaat hebben behaald.

Vlaams Agentschap voor
Ondernemersvorming

Dit betekent dat de toelatingsvoorwaarden voor BUSO-leerlingen en leerlingen uit een niet-Vlaamse school soepeler zijn dan de toelatingsvoorwaarden voor leerlingen uit het stelsel leren en werken.

3. Decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs

De raad van bestuur vraagt om in hoofdstuk IV Levenslang leren – Afdeling II Decreet volwassenenonderwijs een bijkomend artikel toe te voegen waarbij art. 19 §3 van het decreet volwassenenonderwijs wordt aangepast zodat voor de specifieke lerarenopleiding de inservicetraining in de vorm van een leraar-in-opleidingsbaan ook kan plaatsvinden in een centrum voor de vorming van zelfstandigen en KMO. De leraar-in-opleiding in een centrum voor vorming van zelfstandigen en KMO is dan een contractueel personeelslid op wie het besluit van de Vlaamse Regering van 31 juli 1991 tot bepaling van de werkvoorwaarden en de geldelijke regeling van de lesgevers in de leertijd en in de gecertificeerde opleidingen van toepassing is.

De raad van bestuur heeft deze aanpassing ook reeds gevraagd in zijn advies betreffende onderwijsdecreet XXI en XXII.

Dit advies werd eenparig gegeven.

Brussel, 25 januari 2013

Voor eensluidend verklaard,

Dirk VANDERPOORTEN

Waarnemend gedelegeerd bestuurder

PROTOCOL NR. 555

houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd
werden in de vergaderingen van het overkoepelend onderhandelingscomité
vrij gesubsidieerd onderwijs op 26 februari, 5, 19, 21, 26 en 28 maart en 16 april 2013

OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS

Brussel, 19 april 2013

PROTOCOL nr. 555 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD WERDEN IN DE VERGADERINGEN VAN HET OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS OP 26 FEBRUARI, 5, 19, 21, 26 EN 28 MAART EN 16 APRIL 2013

over

het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII, met uitzondering van Hoofdstuk V. Hoger onderwijs

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit:

1. de hr. Pascal SMET, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel - voorzitter;
2. de hr. Kris PEETERS, minister-president van de Vlaamse Regering - ondervoorzitter;
3. de hr. Philippe MUYTERS, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport - lid;
4. de hr. Geert BOURGEOIS, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand - lid,

de afvaardiging van de representatieve vereniging van de inrichtende machten, te weten:

- het Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs, vertegenwoordigd door:

de hr. Paul WILLE, secretaris-generaal VSKO
de hr. Chris SMITS, secretaris-generaal VVKSO
de hr. Marc VAN DEN BRANDE, secretaris-generaal VVKBaO
de hr. Hugo RUYMBEKE, stafmedewerker VVKBaO

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisatie, te weten:

- de Algemene Centrale der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door:

de hr. Raf DE WEERDT, algemeen secretaris
de hr. Georges ACHTEN, adjunct-algemeen secretaris

hebben een akkoord bereikt over het hierbij gevoegde voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII, met uitzondering van Hoofdstuk V. Hoger onderwijs, behalve voor de artikelen II.3, II.21, III.32 en III.50 voor wat het VSKO betreft.

De vertegenwoordigers van het Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs (VSKO) onderschrijven met betrekking tot het *“Voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII”* een protocol van akkoord, behalve voor de artikelen II.3, II.21, III.32 en III.50.

Het VSKO gaat niet akkoord met de in de artikelen II.3 en III.50 opgelegde verplichte screening van de kennis van de onderwijstaal voor alle leerlingen.

Uiteraard vindt het VSKO het belangrijk dat de leerlingen een goede kennis bezitten van de onderwijstaal. Het behoort intrinsiek tot de opdracht van de leraar en de school om een zicht te krijgen op de beginsituatie van elke leerling, en in het bijzonder op de kennis van het Nederlands. Dit is een essentieel onderdeel van het didactisch proces.

In dit ontwerp van decreet grijpt de overheid in op dit deel van het didactisch proces en reglementeert het de didactiek door een verplichte screening voor alle leerlingen volgens een bepaald instrumentarium op te leggen. Het katholiek onderwijs wijst de overheidsbemoeienis in het didactisch proces af. Het gaat om een onnodige en verregaande inmenging in het dagelijks schoolleven.

Het VSKO is het bovendien niet eens met de wijze waarop deze screening moet worden uitgevoerd. In concreto heeft de overheid meer vertrouwen in de resultaten op een eenmalige test dan in de procesmatige beoordeling van de leraar. Daardoor toont de overheid een wantrouwen ten aanzien van de professionaliteit van de leraar.

In de overgang van kleuter- naar lager onderwijs geldt de observatie, de opvolging en de beoordeling van de kleuteronderwijzeres ten aanzien van de taalkennis van de kleuter niet als een screening. Zelfs bij overduidelijke gevallen, zal elke leerling een test moet afleggen. Deze vorm van werken wekt de indruk dat de kleuteronderwijzeres ter zake geen inbreng heeft. Bovendien leidt dit tot overbodige planlast bij de onderwijzeres.

Ook in de overgang van lager naar secundair onderwijs gaat de overheid voorbij aan de professionaliteit van de onderwijzer. Het bezit van een getuigschrift basisonderwijs en een goed gedocumenteerd overgangsdossier kan de leerkrachten van het secundair onderwijs veel meer informatie verschaffen over de kennis van het Nederlands bij alle leerlingen die starten in het secundair onderwijs.

Het VSKO kan zich ook niet akkoord verklaren met de bepalingen van artikel II.21.

Het VSKO wijst er op dat de resultaten van de peilingproeven Frans voor het basisonderwijs goed zijn. Vermits de eindtermen niet gewijzigd worden, is de uitbreiding van het leergebied Frans vanaf het derde jaar gewoon lager onderwijs in de scholen buiten het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad niet noodzakelijk. Men kan zich afvragen of de spreiding van dezelfde leerstof over meer leerjaren een beter resultaat oplevert. In zoverre de overheid hoopt dat de onderwijstijd voor Frans zou uitbreiden, is het noodzakelijk dat ze aangeeft in welke leergebieden ze eindtermen schrapt.

Het katholiek basisonderwijs heeft een visie op het vreemde talenonderwijs dat op drie pijlers steunt: talensensibilisering, taalinitiatie en formeel taalonderricht. De nieuwe mogelijkheid voor een vervroegd formeel vreemde talenonderricht vraagt een herwerking van de leerlijnen en kan tot een concurrentie tussen verschillende scholen leiden.

Ook met de bepalingen van artikel III.32 met betrekking tot de stages kan het VSKO zich niet akkoord verklaren.

In het voltijds bso en tso maken leerlingenstages meer en meer een wezenlijk deel uit van de opleiding. Wanneer ze een meerwaarde zijn voor de opleiding en/of noodzakelijk zijn om de leerplandoelstellingen te realiseren, ligt het ook voor de hand dat scholen ze organiseren. Het VSKO vindt de verplichting om in alle tso-bso-studierichtingen te opteren voor stages, in zijn absoluutheid echter onredelijk, omdat:

- het niet aan de overheid toekomt om stage, als pedagogische methode, op te leggen. Als scholen ervan overtuigd zijn dat de onderwijskwaliteit hoger kan zijn in de praktijk op school, kan men hen er niet toe verplichten leerlingen toch stage te laten lopen. Dit is bv. vaak het geval bij salonpraktijk bij haarzorg, waar alle leerplandoelstellingen wel in praktijk maar niet op stage kunnen worden gerealiseerd.
- er studierichtingen zijn waarvoor stages niet wezenlijk zijn voor de realisatie van het opleidingsprofiel. Ze denken bv. aan Sociale en technische wetenschappen tso, Biotechnische wetenschappen tso enz.

- de Vlaamse ondernemings- en organisatiecultuur vandaag absoluut niet van aard is om een veralgemening te verantwoorden: de noodzakelijke krachtige leeromgeving (sterke begeleiding om écht leren mogelijk te maken) is zeker niet overal aanwezig. De bereidheid om stagiair(e)s op te nemen is zeker in tijden van economische crisis niet overal even groot.

De bepaling van de datum van inwerkingtreding door de Vlaamse Regering doet niets af aan de bovengenoemde principiële bedenkingen.

ACOD Onderwijs gaat akkoord met onderwijsdecreet XXIII.

ACOD Onderwijs wenst dit akkoord te motiveren en enkele opmerkingen te formuleren omtrent drie heikele punten die doorheen de onderhandelingen nadrukkelijk aan bod zijn gekomen:

- Screening, taaltraject en taalbad
- Invoering CLIL
- Inschrijven van de verplichting tot opname van stages in het curriculum 3de graad TSO-BSO

ACOD Onderwijs onderschrijft met de overheid het belang van een voldoende kennis van de onderwijstaal bij de leerlingen die instromen in het lager onderwijs. Leerlingen die de onderwijstaal niet of nauwelijks machtig zijn, kunnen onmogelijk in het gewone klasgebeuren opgevangen worden. Zij waarderen het dat de overheid aandacht besteedt en mogelijkheden voorziet om aan deze problematiek tegemoet te komen. De mogelijkheid om een taalbad in te richten voldoet aan een vraag en kan in specifieke contexten de enige oplossing zijn om leerlingen toe te laten op een ordentelijke wijze aan het onderwijsproces te laten deelnemen. Dat het taalbad niet overal en voor iedere leerling met een taalachterstand noodzakelijk zal zijn is vanzelfsprekend, voor deze leerlingen kan een taaltraject volstaan. Dat de overheid de verplichting om een taalbad in te richten heeft weggeschreven uit het decreet, vinden zij een belangrijke toegeving. Een toegeving die toelaat dat scholen autonoom de afweging maken of dit instrument geschikt is of niet.

Met betrekking tot de screening van de leerlingen (lager onderwijs en eerste graad SO) verwachten zij dat de overheid nauwlettend zal bewaken dat de planlast niet toeneemt. Dat nagegaan wordt of de leerlingen bij de start van hun leerloopbaan met betrekking tot de onderwijstaal beschikken over voldoende kennis ervan is aanvaardbaar, maar mag niet gepaard gaan metodeloos complexe procedures.

Met betrekking tot de invoering van CLIL in het SO vindt ACOD Onderwijs het positief dat dit niet ten koste kan gaan van de rechten van de personeelsleden. Een zaakvak onderwijzen in een vreemde taal is geen evidentie en mag geen bepalende factor zijn om personeelsleden bepaalde rechten te ontnemen. Mede omwille van de ultieme toevoegingen aan deze bepalingen gaan zij akkoord met de bepaling in verband met CLIL en bij uitbreiding met het globale decreet.

ACOD Onderwijs is niet overtuigd van het nut van stages in alle TSO-BSO-richtingen in de derde graad van het SO. Dat de overheid een graduele

toepassing voorziet, gespreid in de tijd, is een belangrijke tegemoetkoming. De overheid moet er zich van bewust zijn dat bij de voorziene bespreking over deze ingangsdata, zij hun standpunt zullen hernemen en nauwgezet zullen nagaan of het zinvol is om in die specifieke gevallen een verplichting tot stage op te nemen.

ACOD Onderwijs vraagt dat de minister de nodige aandacht schenkt aan de mogelijkheid dat de planlast verhoogd zou worden bij de concrete invoering van deze beleidsmaatregelen. Er moet absoluut vermeden worden dat er opnieuw een papierslag ontstaat, die wezenlijk niet bijdraagt tot de kwaliteit van het onderwijs.

De voormelde afvaardiging van de overheid

en de afvaardiging van de representatieve vereniging van de inrichtende machten, te weten:

- het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers, (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie, VOOOP) vertegenwoordigd door:

mevr. Lieve VANSINTJAN, onderhandelaar

de hr. Frans DE COCK, onderhandelaar

hebben een gedeeltelijk akkoord bereikt over het hierbij gevoegde voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII, met uitzondering van Hoofdstuk V. Hoger onderwijs.

Het Overleg kleine Onderwijsverstrekkers geeft op het bovenvernoemde voorontwerp van decreet een protocol van gedeeltelijk akkoord.

OKO kan niet akkoord gaan met bepalingen in II2, II3, III49, III50.

- Ondanks de aanpassingen gedurende de onderhandelingen, blijven de kleine onderwijsverstrekkers fundamentele bezwaren hebben tegen de manier waarop de overheid de screening van het niveau van de onderwijstaal van alle leerlingen wil regelen aan het begin van de lagere school en bij de start van het secundair onderwijs. Dit wordt ervaren als een inbreuk in het verantwoordelijkheidsgebied van de onderwijsvertrekkers.

- De correcte inschatting van de beginsituatie van alle leerlingen in de klas, is een van de taken van de klasleraar. Die kan daarbij gebruik maken van een veelheid aan informatie, geruggensteund door een schoolbeleid. Hoe jonger de kinderen, hoe minder er betrouwbare informatie zal kunnen worden afgelezen uit de resultaten van een toetsafname met een screeningsinstrument. Ze zien geen meerwaarde in een verplichte afname van (een van de) door de overheid gestandaardiseerde instrumenten voor het screenen van de kennis van het niveau van de onderwijstaal.

- Vanuit de verscheidenheid aan eigenheden die kenmerkend zijn voor de scholen van de kleine onderwijsvertrekkers, verzet OKO zich tegen een door de overheid georkestreerde dreiging tot uniformisering van dit aspect van het beleidsmatig en pedagogisch handelen binnen een school.

OKO wil een opmerking plaatsen bij de artikelen II22, II23, III30 en III51

- OKO heeft er geen bezwaar tegen dat ook de leerplannen cultuurbeschouwing, ondanks hun 'unieke status', openbaar worden gemaakt en dat ze in overeenstemming met de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder moeten zijn.

- De bepaling in de genoemde artikelen dat deze leerplannen 'de bekrachtigde eindtermen en ontwikkelingsdoelen moeten respecteren', kunnen echter tot verwarring aanleiding geven.

- Naast de door de overheid voorgestelde sets ontwikkelingsdoelen en eindtermen, zijn er immers alternatieve sets ontwikkelingsdoelen en eindtermen die eveneens door het Vlaams parlement werden bekrachtigd. Een bepaalde lezing van deze artikelen zou ertoe kunnen leiden dat deze leerplannen moeten voldoen aan alle bekrachtigde sets van ontwikkelingsdoelen of eindtermen. Er staat immers 'de' bekrachtigde eindtermen en ontwikkelingsdoelen.

- Ook de memorie van toelichting brengt hier geen duidelijkheid, daar waar de toelichting gedurende de onderhandelingen wel eenduidig was.

Voor de steinerscholen komt het er op aan dat zij menen dat hun leerplannen cultuurbeschouwing in overeenstemming moeten zijn met de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind en met hun eigen geldende decretaal bekrachtigde ontwikkelingsdoelen en eindtermen en niet ook nog met die van de overheid.

De afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten:

- de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten,
vertegenwoordigd door:

mevr. Hilde LAVRYSEN, directeur COV
mevr. Marianne COOPMAN, algemeen secretaris COV
mevr. Katrien CERPENTIER, nationaal secretaris

de hr. Koen VAN KERKHOVEN, nationaal secretaris

- het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt, vertegenwoordigd door:

de hr. Marnix HEYNDRICKX, secretaris
de hr. Wauter LEENKNECHT, secretaris

gaan niet akkoord met het hierbij gevoegde voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII, met uitzondering van Hoofdstuk V. Hoger onderwijs

Niettegenstaande de onderhandelingen met de sociale partners merkelijke verbeteringen hebben aangebracht aan het ontwerp van onderwijsdecreet XXIII dat de Vlaamse Regering ter onderhandeling voorlegde en de overheid dus geluisterd heeft naar de talrijke opmerkingen die werden gemaakt, **kunnen COC en COV niet anders dan deze onderhandelingen af te sluiten met een protocol van niet-akkoord. Dat heeft te maken met twee fundamentele aspecten die in dit onderwijsdecreet geregeld worden: de uitvoering van (een deel van) de talennota en de leerlingenstages.**

Met dit decreet geeft de Vlaamse Regering héél duidelijk aan dat ze niet gelooft in de professionaliteit van scholen en leraars. Als het Vlaams Parlement dit decreet goedkeurt, dan gedraagt de Vlaamse Gemeenschap zich (eens te meer) als inrichter van onderwijs, een bevoegdheid die ze zichzelf ontnomen heeft in 1988. Daarenboven bleek niet alleen tijdens de onderhandelingen, maar ook uit tal van parlementaire stukken (vragen om uitleg, interpellaties, schriftelijke vragen, resoluties) dat de Vlaamse

Regering reeds politieke beslissingen genomen had die een discussie ten gronde onmogelijk maakten. De Vlaamse Regering legt scholen ook eens te meer taken op zonder middelen te voorzien die noodzakelijk zijn om deze taken uit te voeren. Hierdoor wentelt de Vlaamse Regering haar verantwoordelijkheid weer eens af op de scholen en daarenboven creëert ze eens te meer weer veel planlast. Het heeft geen zin studies te laten uitvoeren die de planlast (of de irriterende regeldruk) in de scholen in kaart moeten brengen en daarna weer regelgeving te ontwikkelen die verregaande irritatie in de scholen zal teweegbrengen. In onderstaande punten diepen ze hun argumenten verder uit.

1. Bepalingen aangaande het taaltraject en het taalbad

In de artikelen die (een deel van) de talennota implementeren, is de redelijkheid zoek en gaat de Vlaamse regering vanuit een politieke deal (zoals werd gesteld in de onderhandelingen) haar bevoegdheid te buiten, handelt ze vanuit een wantrouwen naar de scholen en het personeel en veroorzaakt ze bijkomende planlast. Dit blijkt uit:

Art. II.2, II.3., II.6. en III.50

- Afbreuk professionaliteit leerkrachten: bij de aanvang van het schooljaar maakt elke leerkracht van zijn leerlingen een beginsituatie op. Door de verplichte screening ondergraaft de Vlaamse Regering deze professionele autonomie om als leerkracht zelf te bepalen met welke werkvormen en methodieken er wordt gewerkt en gaat ze voorbij aan de "kleuter"screening bij de overgang kleuter-lager en het getuigschrift basisonderwijs bij de overgang basis-secundair.
- Extra werkdruk en planlast door deze screening te verplichten voor elke leerling.

Art. II.3 en III. 28

- Geen extra middelen voor bijkomende taken: voor het organiseren van het taaltraject en het taalbad in het basisonderwijs en de 3 extra uren Nederlands in het secundair, legt men de verantwoordelijkheid om iets aan de taalproblematiek te doen bij de plaatselijke school, maar weigert de Vlaamse overheid hier middelen voor uit te trekken.
- Organiseerbaarheid: bij de start van het schooljaar worden lestijden en lesuren aangewend in functie van de noden. Wanneer er tijdelijk voor bv. een taalbad of de extra uren onderwijstaal lestijden of lesuren nodig zijn, zijn deze niet ter beschikking. Ook de praktische organisatie voor o.a. de aanstelling van de leerkracht taalbad, extra uren taal, de organisatie van de klassenraad, het vervoer, ... zijn niet uitgewerkt en stuiten op praktische bezwaren.

2. Bepalingen aangaande de verplichte leerlingenstages in het secundair onderwijs (art. III.32)

COC en COV kanten zich tegen verplichte leerlingenstages in **alle** studierichtingen van de derde graad TSO en BSO. Dat wil niet zeggen dat zij niet geloven dat leerlingenstages in sommige richtingen geen meerwaarde kunnen hebben, maar deze problematiek hoort ook thuis in een ruimer discussiekader. Dat de Vlaamse Regering de ingangsdatum van de verplichte stages later zal bepalen (variërend al naargelang de onderwijsvorm, het studiegebied of het structuuronderdeel en in overleg met afgevaardigden van schoolbesturen en representatieve vakorganisaties), komt onvoldoende tegemoet aan de bezwaren die tijdens de onderhandelingen op tafel werden gelegd.

Bezwaar 1: praktische uitvoerbaarheid

COC en COV betwijfelen ten stelligste dat deze maatregel praktisch uitvoerbaar is. Hij doorkruist dat de prioriteit kan gaan naar de arbeidsmarktgerichte studierichtingen. Volgens de overheid zal de invoering van verplichte leerlingenstages in alle studierichtingen van de 3de graad TSO en BSO resulteren in het vinden van méér dan 37.000 extra stageplaatsen (deze berekening werd door de overheid gemaakt op basis van het huidige leerlingenaantal en meegedeeld tijdens de onderhandelingen). Nu reeds – en in de situatie op vandaag spreken we van een ordegrootte van 50.000 stageplaatsen – blijkt dat het heel moeilijk of onmogelijk is om een voldoende aantal kwaliteitsvolle stageplaatsen te vinden. In het DBSO en het BUSO bijvoorbeeld, die rechtstreeks voorbereiden op de arbeidsmarkt, moet het leertraject op vandaag soms worden verlengd, louter vanwege een tekort aan stageplaatsen. Deze problematiek is voor de overheid niet nieuw, en een broodnodig, doordacht stappenplan blijft nog altijd uit. COC en COV stellen: *first things first*.

Bezwaar 2: leerlingen kunnen de dupe worden

Studierichtingen die leerlingen voorbereiden op de arbeidsmarkt moeten prioritair voorrang (blijven) krijgen, terwijl zij bij het vinden van kwaliteitsvolle stageplaatsen nog meer de dupe dreigen te worden. Voorbeeld: in het studiegebied personenverzorging worden binnen eenzelfde school regelmatig zowel sociale en technische wetenschappen (TSO) en verzorging (BSO) ingericht. Een school kan weliswaar prioriteit geven aan stageplaatsen voor haar eigen BSO-leerlingen, maar als alle scholen in de toekomst verplicht worden om ook voor hun TSO-leerlingen stageplaatsen te vinden, komen de stageplaatsen van de BSO-leerlingen sowieso meer onder druk.

Bezwaar 3: doorstromingsrichtingen versus arbeidsmarktgerichte studierichtingen

Een aantal studierichtingen zijn doorstromingsrichtingen en bereiden de leerlingen voor op hoger onderwijs (en niet op de arbeidsmarkt). In een voorstel van resolutie van 25/2/2013 (stuk 1929) lezen ze: *“Op een vraag om uitleg van mevrouw Irina De Knop en mevrouw Goedele Vermeiren in de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen van 8 november 2012 tot de heer Pascal Smet over het verplicht maken van bedrijfsstages voor alle jongeren in het middelbaar onderwijs antwoordde de minister dat stages verplicht moeten worden voor jongeren in het arbeidsmarktgerichte onderwijs en dat hij dat zou uitwerken in Onderwijsdecreet XXIII. Voor wat betreft het niet-arbeidsmarktgerichte onderwijs zag hij een verplichting niet zitten.”* Dit standpunt werd tijdens de onderhandelingen van OD XXIII bevestigd.

Bezwaar 4: irriterende regeldruk

Nieuwe regelgeving met veel administratieve verplichtingen wordt planlast of 'irriterende regeldruk', wanneer geen extra middelen worden voorzien. Stages komen in de plaats van lessen. Als leerlingen (meer) stage lopen, kunnen er minder lessen worden gegeven. Uit het planlastonderzoek blijkt dat werkdruk onder meer wordt veroorzaakt door steeds maar wijzigende leerplannen of regelgeving. Stage leidt tot de volgende administratieve verplichtingen: stageovereenkomsten, arbeidsgeneeskundige onderzoeken van de stagiairs, risicoanalyses van stageplaatsen, stagereglementen, stagedossiers, ... Scholen zullen in de toekomst t.a.v. inspectie ook nog moeten aantonen dat het niet vinden van stageplaatsen een gevolg is van factoren buiten hun wil om.

Bezwaar 5: vrijheid van onderwijs

De overheid beweegt zich op het terrein van de onderwijsvrijheid van de onderwijsverstrekkers. Het komt aan de schoolbesturen toe methodieken en lessenroosters te bepalen. Scholen moeten vrije keuze hebben in het realiseren van leerplandoelen. Zij zijn de experts op het terrein. De overheid treedt met andere woorden te sturend op in deze materie. Voorbeeld: in de studierichting Lichamelijke Opvoeding en Sport (LOS) gebeuren op vandaag heel wat initiatieven (bv. in de vakken bewegingsagogiek en toegepaste psychologie of in de GIP) waarbij leerlingen in het kader van leerplanrealisatie 'ervaringen' opbouwen bij doelgroepen en hierover een portfolio samenstellen. Verplichte stage forceert de bestaande situatie en druist in tegen deze organisch gegroeide initiatieven. Leerkrachten zullen dan stage moeten begeleiden op avonden en in weekends (dus buiten de lestijden) omdat de doelgroep voor LOS-studenten dikwijls kinderen zijn. Op woensdagnamiddag nemen leerlingen uit LOS meestal zelf deel aan sportactiviteiten.

Bezwaar 6: minimumduur

Op 8/11/2012 antwoordde de minister in de Commissie Onderwijs van het Vlaams Parlement 'dat hij geen voorstander is van het opleggen van een minimumduur', terwijl in het voorontwerp van decreet wel degelijk een minimumduur van 18 halve dagen wordt opgelegd.

Het VSOA-Onderwijs gaat niet akkoord met het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs-XXIII met uitzondering van Hoofdstuk V – Hoger onderwijs en wenst daarbij onderstaande opmerkingen te maken.

1. Het VSOA-Onderwijs is van mening dat een genummerd verzameldecreet – zoals het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII er een is – enkel én alleen het doel mag hebben om **dringende** en **technische wijzigingen** door te voeren en dit met het oog op een vlotte start van het komende schooljaar.

Het VSOA-Onderwijs kan zich dan ook onder geen enkel beding akkoord verklaren met het feit, dat er in dit voorontwerp van decreet ingrijpende en verstrekkende bepalingen (uitbreiding van het aantal lestijden voor bijkomende lessen Nederlands, aanvullende regels voor huisonderwijs, Clil...) worden doorgevoerd die het niveau van technische wijziging ver overstijgen. Daarenboven wordt via dit voorontwerp van decreet de talennota – an sich niets meer en niets minder dan een resultaat van een politiek compromis – geïntroduceerd. Zelfs na aanpassing – op uitdrukkelijke vraag van de vakorganisaties – blijven daaromtrent nog heel wat onduidelijkheden bestaan; meer bepaald op het vlak van financiering en consequenties naar het onderwijspersoneel toe.

De implementatie van die talennota – in concreto het opstarten van een taaltraject/taalbad – moet worden vooraf gegaan door het afleggen van een taalproef en een verplichte screening voor alle leerlingen vooraleer zij het eerste leerjaar van het basisonderwijs aanvatten en dit aan de hand van een verplicht te gebruiken toolkit aangereikt door de overheid. Het feit dat alle leerlingen aan een taalproef én screening worden onderworpen, is alweer een extra belasting voor het onderwijspersoneel en zal onvermijdelijk ook resulteren in meer planlast. Daarenboven wordt door het opleggen van dergelijk zogenaamd “valabel screeningsinstrument” niet alleen openlijk de competentie van leerkrachten en directies door de overheid in vraag gesteld; ze worden daarenboven door diezelfde overheid ook nog eens gestigmatiseerd. In tijden van een nijpend lerarentekort kan dit als statement tellen. Huns inziens beschikken leerkrachten wel degelijk over de nodige competenties om het taalniveau van leerlingen te kunnen inschatten. Dat de invoering van de talennota bovendien wordt doorgedrukt zonder dat er daarover vooraf een debat ten gronde werd gevoerd, is voor het VSOA-Onderwijs dan ook totaal onaanvaardbaar en meer dan de spreekwoordelijke brug te ver.

2. Het VSOA-Onderwijs wil er ook nog eens op wijzen, dat de problematiek van de bevoegdheid van de kamer van beroep voor het personeel van het gemeenschapsonderwijs inzake de terbeschikkingstelling wegens ambtsontheffing in het belang van de dienst tot op vandaag nog altijd niet is uitgeklaard. Hierbij verwijzen ze naar het arrest van de Raad van State nr. 221.647 van 6 december 2012 waarin de beslissingsbevoegdheid bij de scholengroep wordt gelegd en artikel 5 van het Koninklijk Besluit als onbestaande moet worden beschouwd. Het VSOA-Onderwijs kan dan ook niet begrijpen, dat het voorstel dat zij deed in het kader van dit voorontwerp van decreet zomaar van tafel werd geveegd.

Het VSOA-Onderwijs blijft er bij de overheid dan ook op aandringen, dat er op korte termijn – en dit gezien de beperkte periode van opschorting – een oplossing zal worden uitgewerkt voor de personeelsleden die zich op dit moment in deze administratieve stand bevinden en deze maatregel zal voorleggen aan de sociale partners, zodat hierover een debat ten gronde kan worden gevoerd.

Brussel, 19-04-2013

Vervolg protocol nr. 555

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

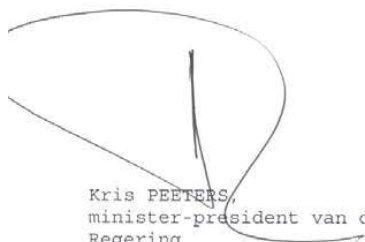
AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VERENIGINGEN VAN DE INRICHTENDE
MACHTEN:

VOORZITTER,

Pascal SMET,
Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd,
Gelijke Kansen en Brussel

ONDERVOORZITTER,

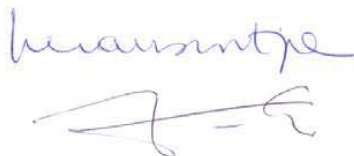

Kris PEETERS,
minister-president van de Vlaamse
Regering

Voor het Vlaams Secretariaat
van het Katholiek Onderwijs

Voor het Overleg Kleine Onderwijs-
verstrekkers (FOPEM, IPCO, Steiner-
federatie, VOOP)

Vervolg protocol nr. 555

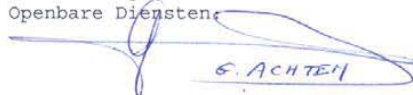
AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES:

LID,

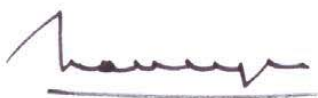

Philippe MUYTERS,
Vlaams minister van Financiën,
Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening
en Sport

Voor de Algemene Centrale der
Openbare Diensten:

Voor de Federatie van de Christelijke
Syndicaten der Openbare Diensten:

Geert BOURGEOIS,
Vlaams minister van Bestuurszaken,
Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

K. Ceypentier

K. Van Kerkhove

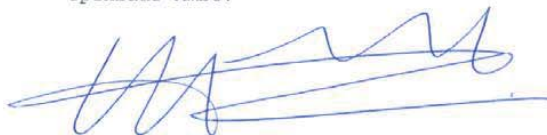

Marianne Coopman

H. Langen

Voor het Vrij Syndicaat voor het
Openbaar Ambt:

MARNIX HEYNDRIKX

W. LEEUWRECHT

PROTOCOL NR. 787

houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd
werden in de gemeenschappelijke vergaderingen van sectorcomité X
en van onderafdeling “Vlaamse Gemeenschap” van afdeling 2
van het comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten
op 26 februari, 5, 19, 21, 26 en 28 maart en 16 april 2013

SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap)
en
COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE
OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling 2 – Onderafdeling
"Vlaamse Gemeenschap".

Brussel, 19 april 2013

PROTOCOL nr. 787 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD
WERDEN IN DE GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERINGEN VAN SECTORCOMITE X EN VAN
ONDERAFDELING "VLAAMSE GEMEENSCHAP" VAN AFDELING 2 VAN HET COMITE VOOR DE
PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN OP 26 FEBRUARI, 5, 19, 21, 26
EN 28 MAART EN 16 APRIL 2013

over

het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII, met
uitzondering van Hoofdstuk V. Hoger onderwijs

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit:

1. de hr. Kris PEETERS, minister-president van de Vlaamse Regering -
voorzitter;
2. de hr. Pascal SMET, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen
en Brussel – ondervoorzitter;
3. de hr. Philippe MUYTERS, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport – lid;
4. de hr. Geert BOURGEOIS, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands
Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand – lid,

**de afvaardiging van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en van de
representatieve verenigingen van de inrichtende machten, te weten:**

1. **het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap**, vertegenwoordigd door:

mevr. Daisy DENOLF, adjunct van de directeur

de hr. Guido LIESSENS, adjunct van de directeur

2. het Onderwijssecretariaat voor Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door:

mevr. Ellen VAN DEN BLOCK, juridisch stafmedewerker

de hr. Filip SMETS, diensthoofd beleidsondersteuning

de hr. Bruno SAGAERT, beleidsvoorbereiding

de hr. Johan VANWIJNSBERGHE, niveaucoördinator Ba0

3. het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen, vertegenwoordigd door:

mevr. Ann DE HERDT, pedagogisch medewerker

de hr. Dirk DEBROEY, stafmedewerker

de hr. Guido COECK, pedagogisch adviseur

de hr. Luc COPPIETERS, pedagogisch begeleider

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisatie, te weten:

- de Algemene Centrale der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door:

de hr. Raf DE WEERDT, algemeen secretaris

de hr. Georges ACHTEN, adjunct-algemeen secretaris

hebben een akkoord bereikt over het hierbij gevoegde voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII, met uitzondering van Hoofdstuk V. Hoger onderwijs

Het GO! onderwijs van de Vlaamse gemeenschap gaat akkoord met het voorontwerp. De overheid heeft haar best gedaan om met de bezwaren en bedenkingen van de sociale partners rekening te houden.

Het GO! heeft het er wel moeilijk mee dat, wat de programmaties 'onder voorwaarden' in het gewoon voltijds secundair onderwijs betreft (art. III.40), het 'inruilen' van een studierichting enkel kan voor zover dat niet leidt tot een nieuw studiegebied binnen de school. Het zet een grote rem op de mogelijkheden tot herprofilering. Een school zal uiteraard wel

altijd een programmatieaanvraag kunnen indienen, maar zij zal in voorkomend geval moeten wachten op goedkeuring door de Regering. Ze zal dus het structuuronderdeel dat ze wil afstoten, al moeten afbouwen (geen nieuwe inschrijvingen aanvaarden), terwijl ze nog geen bevestiging heeft gekregen dat ze effectief iets in de plaats zal kunnen aanbieden. Niet ieder studiegebied bevat overigens evenveel studierichtingen. Voor sommige studierichtingen wordt het dan echt wel moeilijk binnen de in de school bestaande studiegebieden een wenselijk alternatief te vinden.

Het GO! heeft ook een aantal opmerkingen over de uitvoering van de talennota:

- Wat de uitvoering van de talennota betreft - de taalscreening van de leerlingen bij de instroom in het lager en het secundair onderwijs, het taalbad in het lager onderwijs en de extra taallessen Nederlands in het secundair onderwijs - vraagt het GO! dat de overheid er nauw blijft op toezien dat het wel degelijk instrumenten zijn die de inclusie bevorderen. Met name bij het taalbad bestaat het risico dat leerlingen bij de start van hun lagere-schoolloopbaan (overigens met de beste bedoelingen) voor langere tijd buiten hun klasgroep worden gehouden, wat de integratie in de groep kan bemoeilijken. Ook moet worden voorkomen dat het taalbad ertoe leidt dat in andere leergebieden leerachterstand zou ontstaan.

Het is natuurlijk niet echt redelijk dat alles moet gebeuren zonder extra-middelen. Tijdens het debat had de overheid het onder meer over de extra-omkadering die het basisonderwijs vorig jaar nog heeft gekregen. Ze gingen er van uit dat die extra-omkadering moest tegemoet komen aan noden die toen al bestonden. Overigens werd er toen, aan het slot van de onderhandelingen over het toekennen van die extra-omkadering, nog beknibbeld op de bandbreedte van de SES-lestijden ten voordele van de lestijden volgens de schalen. In het licht van het huidige debat zouden met een ruimere bandbreedte de middelen misschien beter op die plaatsten terechtkomen waar de nood aan taalremediëringsmaatregelen het grootst is.

- CLIL kan alleen worden georganiseerd, en georganiseerd blijven, als er personeel beschikbaar is dat aan de taalkwaliteitseisen voldoet. De overheid heeft er expliciet voor geopteerd dat die taalkwaliteitseisen niet worden doorvertaald naar de bekwaamheidsbewijzen of de rechtspositie van het personeel: een zaakvak als CLIL-vak organiseren mag niet tot bijkomende boventalligheid leiden, het kan er ook niet toe leiden dat een personeelslid dat TADD-rechten heeft op het vak, maar niet voldoet aan de taalkwaliteitseisen, zijn recht niet in volle vrijheid zou kunnen uitoefenen. Daardoor is de CLIL-regeling eigenlijk toch niet volledig het proeftuin stadium ontgroeid: niet de pedagogische insteek is het determinerende element bij de keuze om al dan niet CLIL te organiseren, maar het individuele recht van een personeelslid.

- De keuze om **decretaal** te verankeren dat, naast de officiële talen van de Europese Unie, ook het Russisch, het Chinees en het Hindi benamingen van algemene vakken zijn – **het vastleggen van alle overige vakbenamingen is aan de Regering toevertrouwd!** – lijkt meer ingegeven door de drang naar politieke statements, dan door pedagogisch-educatieve bekommernissen. India, Rusland en China, doen het op dit moment economisch inderdaad goed – morgen ook? Maar het statement gaat dieper: het poneert de kennis van talen vooral als een bij uitstek utilitair gegeven en het onderwijs erin als een dienst aan de handel. Een overheid die een statement wou maken vanuit een culturele invalshoek was wellicht bij andere talen uitgekomen. Ze denken dan aan Turks en Arabisch (Marokkaans) of Berbertalen – de oorsprongstalen van een aantal nieuwe Vlamingen, en wie weet, demografisch gezien, misschien wel handelstalen van de toekomst. Voor het GO! reikt de dimensie van onderwijs verder dan het communicatieve aspect in talenonderwijs en het utilitaire aspect bij het aanleren van vaardigheden in het algemeen.

OVSg geeft een protocol van akkoord bij het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII.

Het overgrote deel van de bepalingen uit dit voorontwerp zijn technische bepalingen die in het licht van een ordentelijke start van het schooljaar genomen worden. Hoewel het in het verleden wel eens anders was, behoren dergelijke maatregelen ook de scope van een genummerd decreet te zijn.

De overheid maakt van dit decreet ook gebruik om ten dele haar talennota te realiseren. OVSg onderschrijft daarbij het basisprincipe dat kennis van de onderwijstaal essentieel is om tot goede leerprestaties te komen. Wel hebben zij een aantal fundamentele bedenkingen bij de wijze waarop één en ander geconcretiseerd wordt.

De talennota stelt voor 15 % van de leerlingen basisonderwijs en 10 % van de leerlingen secundair onderwijs het Nederlands niet de thuistaal is. De talennota richt zich vooral tot die doelgroep. Bij de uitwerking van de nota in dit decreet blijkt deze focus echter totaal verdwenen. Elk kind zal nu gescreend worden op zijn taalniveau bij de instroom in het lager onderwijs. Zelfs wanneer de school het kind reeds door en door kent omdat ze er al jaren mee gewerkt hebben in het kleuteronderwijs. Maar ook bij de instroom in het secundair onderwijs, zelfs wanneer het kind probleemloos zijn getuigschrift basisonderwijs verwierf en de leerling een normaal niveau van de onderwijstaal bereikt. Zij stellen zich de vraag of het screenen van alle kinderen, ook de grote meerderheid die geen bijzondere afwijking van het normale taalniveau te verwachten is, geen overbodige planlast teweeg brengt. Bovendien zal dit zeer veel tijd en geld kosten aan de scholen die dit met dezelfde mankracht en slechts deels geïndexeerde werkingsmiddelen moet waarmaken.

Ook de verplichting een beroep te doen op een 'valide en betrouwbaar screeningsinstrument' roept vragen op. Een screening waarbij het taalvaardigheidsniveau van een leerling in zijn geheel in kaart wordt gebracht is een complex en tijdsintensief gebeuren waarbij o.m. observatie op verschillende momenten en in verschillende contexten wenselijk, zelfs noodzakelijk is. De beginsituatiebepaling is een inherent onderdeel van het didactisch handelen van een leraar. Het opleggen van het gebruik van een screeningsinstrument is daarvoor niet het geschikte middel. Zij zijn dan ook benieuwd welke instrumenten de overheid naar voor zal schuiven in de toolkit die zij in de memorie vooropstelt. Alleszins wensen zij hun standpunt nogmaals formeel te benadrukken dat deze toolkit een vrijblijvend element en dat elke school ten allen tijde voor andere screeningsvormen moet kunnen kiezen wanneer zij deze valide en betrouwbare acht.

Tijdens de onderhandelingen schoven zij de problematiek van de dubbele inschrijving van leerlingen en de correlatie met de capaciteitsproblematiek naar voor. Via Discimus is het nu mogelijk deze dubbele inschrijvingen vast te stellen, maar helaas ook niet meer dan dat. Pas bij de aanvang van het schooljaar wordt duidelijk waar die leerlingen effectief school zullen lopen. De andere scholen kunnen enkel vaststellen dat zij onnodig een plaats hebben vrij gehouden en mogelijks zelfs andere leerlingen weigerden. Dit vormt een enorm probleem bij het in kaart brengen van de exacte nood aan plaatsen in het onderwijs en vormt momenteel zowat de grootste hinderpaal bij het efficiënt inzetten van de capaciteitsmiddelen. De overheid heeft gemeend het voorstel dat zij hieromtrent deden op juridische en technische gronden te moeten afwenden. Zij vragen de overheid dit probleem niet ter zijde te schuiven, maar om hiervan een prioritair punt van te maken in haar beleid omtrent het capaciteitsvraagstuk.

Tot slot zijn zij tevreden met de grondige hervorming van de organisatie van de taalexamen in de centra voor volwassenenonderwijs. Bij de invoering van het huidige systeem in onderwijsdecreet XX hadden ze ernstige bezwaren. Met genoegen stellen zij vast dat de overheid deze regeling nu hervormd op een wijze die wél het volwassenenonderwijs erkend, h.i. in de praktijk veel haalbaarder zal blijken en zelfs nauw aansluit bij het alternatief dat zijzelf bij de onderhandelingen over onderwijsdecreet XX hadden naar voor geschoven.

Provinciaal onderwijs Vlaanderen geeft een protocol van akkoord voor OD XXIII met voorbehoud ten aanzien van stages in het gewoon voltijds secundair en het deeltijds beroepsonderwijs, een aantal elementen m.b.t. het taalbeleid en het artikel over de maximumleeftijd in het gewoon voltijds secundair onderwijs.

In totaal vinden zij in OD XXII, gespreid over zowat 47 blz, 163 verschillende artikels. Cijfermatig gesproken gaat ongeveer de helft van de artikels over secundair onderwijs (77 artikels in hoofdstuk III) en de rechtspositieregeling (hoofdstuk VI). Daarnaast is er heel wat decretale

aandacht voor het Basisonderwijs (Hoofdstuk II) en Levenslang Leren (Hoofdstuk IV). Hoofdstuk VII over de kwaliteit van het onderwijs en hoofdstuk VIII "Andere bepalingen" ronden het decreet af.

Provinciaal onderwijs Vlaanderen acht het weinig opportuun elk artikel afzonderlijk te becommentariëren.

Wel willen zij focussen op een drietal items die zij bijzonder relevant achten en hun volle aandacht weerhouden :

1. Het eerste betreft de STAGES in:

- Het gewoon voltijds secundair onderwijs (artikel III.32)

Hoewel ze begrip hebben voor de tegemoetkoming van de overheid door de beslissing van invoering over te laten aan de Vlaamse Regering en er het woord "structuuronderdeel" aan toegevoegd te hebben, is het niet uitgesloten dat er toch stages komen in "doorstromingsgerichte" structuuronderdelen. POV is van oordeel dat deze maatregel de kwaliteit van dergelijke stages niet ten goede zal komen. Zij kan zich volledig vinden in stages voor alle arbeidsgerichte structuuronderdelen binnen TSO/BSO. Stages in ASO lijken hun niet aangewezen. POV vreest dat ASO-leerlingen (bv. in economische richtingen) stageplaatsen zal wegnemen voor TSO/BSO-leerlingen (handel, boekhouden-informatica, kantoor) omdat de bedrijven eerder zullen opteren voor de ASO-leerling.

- het deeltijds beroepssecundair onderwijs (voornamelijk artikel III.59).

Voor het deeltijds beroepssecundair onderwijs wordt bepaald dat een personeelslid continu aanwezig moet zijn op de stageplaats. Voor het voltijds secundair onderwijs wordt deze voorwaarde terecht niet gesteld. Vele jongeren lopen stages in KMO's, waarin slechts een beperkt aantal jongeren terecht kunnen. Dit maakt het onmogelijk dat begeleiders van de school permanent aanwezig kunnen zijn in het bedrijf.

2. Een tweede aandachtspunt betreft de passages over de TAALNOTA (Artikels III.49, III.50 en artikels III.33, III.52, III.57, III.60)

- Ze hebben er geen bezwaar tegen dat de overheid een batterij van mogelijke screeningsinstrumenten aan de scholen ter beschikking stelt. Als de school een ander valabel instrument heeft, moet ze dit echter ook kunnen gebruiken.

- Ze vinden het niet relevant dat **alle** leerlingen gescreend worden.

- CLIL is moeilijk uitvoerbaar gezien de gestelde voorwaarden, die de organisatie sterk bemoeilijken.

3. Een derde punt gaat over artikel III.45 in verband met de maximumleeftijd in het gewoon voltijds secundair onderwijs.

Ze zijn voorstander van dergelijke maatregel, maar pleiten voor een uitzondering voor die studierichtingen waarvoor geen valabel alternatief bestaat, zoals BSO – Muziekinstrumentenbouw. Deze studierichting wordt voornamelijk bevolkt door leerlingen die ouder zijn dan 25 jaar. Zij hebben vaak al een schoolloopbaan achter de rug en willen zich de vaardigheden, verbonden aan muziekinstrumentenbouw eigen maken. Voor deze opleiding is er in België geen alternatief.

Conclusie:

Provinciaal onderwijs Vlaanderen geeft een beperkt protocol van akkoord voor OD XXIII met een niet-akkoord ten aanzien van artikels III.31, III.33, III.45, III.49, III.50, III.52, III.57, III.59, III.60

ACOD Onderwijs gaat akkoord met onderwijsdecreet XXIII.

ACOD Onderwijs wenst dit akkoord te motiveren en enkele opmerkingen te formuleren omtrent drie heikele punten die doorheen de onderhandelingen nadrukkelijk aan bod zijn gekomen:

- Screening, taaltraject en taalbad
- Invoering CLIL
- Inschrijven van de verplichting tot opname van stages in het curriculum 3de graad TSO-BSO

ACOD Onderwijs onderschrijft met de overheid het belang van een voldoende kennis van de onderwijstaal bij de leerlingen die instromen in het lager onderwijs. Leerlingen die de onderwijstaal niet of nauwelijks machtig zijn, kunnen onmogelijk in het gewone klasgebeuren opgevangen worden. Zij waarderen het dat de overheid aandacht besteedt en mogelijkheden voorziet om aan deze problematiek tegemoet te komen. De mogelijkheid om een taalbad in te richten voldoet aan een vraag en kan in specifieke contexten de enige oplossing zijn om leerlingen toe te laten op een ordentelijke wijze aan het onderwijsproces te laten deelnemen. Dat het taalbad niet overal en voor iedere leerling met een taalachterstand noodzakelijk zal zijn is vanzelfsprekend, voor deze leerlingen kan een taaltraject volstaan. Dat de overheid de verplichting om een taalbad in te richten heeft weggeschreven uit het decreet, vinden zij een belangrijke toegeving. Een toegeving die toelaat dat scholen autonoom de afweging maken of dit instrument geschikt is of niet.

Met betrekking tot de screening van de leerlingen (lager onderwijs en eerste graad SO) verwachten zij dat de overheid nauwlettend zal bewaken dat de planlast niet toeneemt. Dat nagegaan wordt of de leerlingen bij de start van hun leerloopbaan met betrekking tot de onderwijstaal beschikken over voldoende kennis ervan is aanvaardbaar, maar mag niet gepaard gaan metodeloos complexe procedures.

Met betrekking tot de invoering van CLIL in het SO vindt ACOD Onderwijs het positief dat dit niet ten koste kan gaan van de rechten van de personeelsleden. Een zaakvak onderwijzen in een vreemde taal is geen evidentie en mag geen bepalende factor zijn om personeelsleden bepaalde rechten te ontnemen. Mede omwille van de ultieme toevoegingen aan deze bepalingen gaan zij akkoord met de bepaling in verband met CLIL en bij uitbreiding met het globale decreet.

ACOD Onderwijs is niet overtuigd van het nut van stages in alle TSO-BSO-richtingen in de derde graad van het SO. Dat de overheid een graduele toepassing voorziet, gespreid in de tijd, is een belangrijke tegemoetkoming. De overheid moet er zich van bewust zijn dat bij de voorziene bespreking over deze ingangsdata, zij hun standpunt zullen hernemen en nauwgezet zullen nagaan of het zinvol is om in die specifieke gevallen een verplichting tot stage op te nemen.

ACOD Onderwijs vraagt dat de minister de nodige aandacht schenkt aan de mogelijkheid dat de planlast verhoogd zou worden bij de concrete invoering van deze beleidsmaatregelen. Er moet absoluut vermeden worden dat er opnieuw een papierslag ontstaat, die wezenlijk niet bijdraagt tot de kwaliteit van het onderwijs.

De afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten:

- de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten,
vertegenwoordigd door:

mevr. Hilde LAVRYSEN, directeur COV
mevr. Marianne COOPMAN, algemeen secretaris COV
mevr. Katrien CERPENTIER, nationaal secretaris

de hr. Koen VAN KERKHOVEN, nationaal secretaris

- het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt, vertegenwoordigd door:

de hr. Marnix HEYNDRIKX, secretaris
de hr. Wauter LEENKNECHT, secretaris

gaan niet akkoord met het hierbij gevoegde voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII, met uitzondering van Hoofdstuk V. Hoger onderwijs

Niettegenstaande de onderhandelingen met de sociale partners merkelijke verbeteringen hebben aangebracht aan het ontwerp van onderwijsdecreet XXIII dat de Vlaamse Regering ter onderhandeling voorlegde en de overheid dus geluisterd heeft naar de talrijke opmerkingen die werden gemaakt, **kunnen COC en COV niet anders dan deze onderhandelingen af te sluiten met een protocol van niet-akkoord. Dat heeft te maken met twee fundamentele aspecten die in dit onderwijsdecreet geregeld worden: de uitvoering van (een deel van) de talennota en de leerlingenstages.**

Met dit decreet geeft de Vlaamse Regering héél duidelijk aan dat ze niet gelooft in de professionaliteit van scholen en leraars. Als het Vlaams Parlement dit decreet goedkeurt, dan gedraagt de Vlaamse Gemeenschap zich (eens te meer) als inrichter van onderwijs, een bevoegdheid die ze zichzelf ontnomen heeft in 1988. Daarenboven bleek niet alleen tijdens de onderhandelingen, maar ook uit tal van parlementaire stukken (vragen om uitleg, interpellaties, schriftelijke vragen, resoluties) dat de Vlaamse Regering reeds politieke beslissingen genomen had die een discussie ten gronde onmogelijk maakten. De Vlaamse Regering legt scholen ook eens te meer taken op zonder middelen te voorzien die noodzakelijk zijn om deze taken uit te voeren. Hierdoor wentelt de Vlaamse Regering haar verantwoordelijkheid weer eens af op de scholen en daarenboven creëert ze eens te meer weer veel planlast. Het heeft geen zin studies te laten uitvoeren die de planlast (of de irriterende regeldruk) in de scholen in kaart moeten brengen en daarna weer regelgeving te ontwikkelen die verregaande irritatie in de scholen zal teweegbrengen. In onderstaande punten diepen ze hun argumenten verder uit.

1. Bepalingen aangaande het taaltraject en het taalbad

In de artikelen die (een deel van) de talennota implementeren, is de redelijkheid zoek en gaat de Vlaamse regering vanuit een politieke deal (zoals werd gesteld in de onderhandelingen) haar bevoegdheid te buiten, handelt ze vanuit een wantrouwen naar de scholen en het personeel en veroorzaakt ze bijkomende planlast. Dit blijkt uit:

Art. II.2, II.3., II.6. en III.50

- Afbreuk professionaliteit leerkrachten: bij de aanvang van het schooljaar maakt elke leerkracht van zijn leerlingen een beginsituatie op. Door de verplichte screening ondergraaft de Vlaamse Regering deze professionele autonomie om als leerkracht zelf te bepalen met welke werkvormen en methodieken er wordt gewerkt en gaat ze voorbij aan de "kleuter"screening bij de overgang kleuter-lager en het getuigschrift basisonderwijs bij de overgang basis-secundair.
- Extra werkdruk en planlast door deze screening te verplichten voor elke leerling.

Art. II.3 en III. 28

- Geen extra middelen voor bijkomende taken: voor het organiseren van het taaltraject en het taalbad in het basisonderwijs en de 3 extra uren Nederlands in het secundair, legt men de verantwoordelijkheid om iets aan de taalproblematiek te doen bij de plaatselijke school, maar weigert de Vlaamse overheid hier middelen voor uit te trekken.
- Organiseerbaarheid: bij de start van het schooljaar worden lestijden en lesuren aangewend in functie van de noden. Wanneer er tijdelijk voor bv. een taalbad of de extra uren onderwijstaal lestijden of lesuren nodig zijn, zijn deze niet ter beschikking. Ook de praktische organisatie voor o.a. de aanstelling van de leerkracht taalbad, extra uren taal, de organisatie van de klassenraad, het vervoer, zijn niet uitgewerkt en stuiten op praktische bezwaren.

2. Bepalingen aangaande de verplichte leerlingenstages in het secundair onderwijs (art. III.32)

COC en COV kanten zich tegen verplichte leerlingenstages in **alle** studierichtingen van de derde graad TSO en BSO. Dat wil niet zeggen dat zij niet geloven dat leerlingenstages in sommige richtingen geen meerwaarde kunnen hebben, maar deze problematiek hoort ook thuis in een ruimer discussiekader. Dat de Vlaamse Regering de ingangsdatum van de verplichte stages later zal bepalen (variërend al naargelang de onderwijsvorm, het studiegebied of het structuuronderdeel en in overleg met afgevaardigden van schoolbesturen en representatieve vakorganisaties), komt onvoldoende tegemoet aan de bezwaren die tijdens de onderhandelingen op tafel werden gelegd.

Bezwaar 1: praktische uitvoerbaarheid

COC en COV betwijfelen ten stelligste dat deze maatregel praktisch uitvoerbaar is. Hij doorkruist dat de prioriteit kan gaan naar de arbeidsmarktgerichte studierichtingen. Volgens de overheid zal de invoering van verplichte leerlingenstages in alle studierichtingen van de 3de graad TSO en BSO resulteren in het vinden van méér dan 37.000 extra stageplaatsen (deze berekening werd door de overheid gemaakt op basis van het huidige leerlingenaantal en meegedeeld tijdens de onderhandelingen). Nu reeds – en in de situatie op vandaag spreken we van een ordegrootte van 50.000 stageplaatsen – blijkt dat het heel moeilijk of onmogelijk is om een voldoende aantal kwaliteitsvolle stageplaatsen te vinden. In het DBSO en het BUSO bijvoorbeeld, die rechtstreeks voorbereiden op de arbeidsmarkt, moet het leertraject op vandaag soms worden verlengd, louter vanwege een tekort aan stageplaatsen. Deze problematiek is voor de overheid niet nieuw, en een broodnodig, doordacht stappenplan blijft nog altijd uit. COC en COV stellen: *first things first*.

Bezwaar 2: leerlingen kunnen de dupe worden

Studierichtingen die leerlingen voorbereiden op de arbeidsmarkt moeten prioritair voorrang (blijven) krijgen, terwijl zij bij het vinden van kwaliteitsvolle stageplaatsen nog meer de dupe dreigen te worden. Voorbeeld: in het studiegebied personenzorg worden binnen eenzelfde school regelmatig zowel sociale en technische wetenschappen (TSO) en verzorging (BSO) ingericht. Een school kan weliswaar prioriteit geven aan stageplaatsen voor haar eigen BSO-leerlingen, maar als alle scholen in de toekomst verplicht worden om ook voor hun TSO-leerlingen stageplaatsen te vinden, komen de stageplaatsen van de BSO-leerlingen sowieso meer onder druk.

Bezwaar 3: doorstromingsrichtingen versus arbeidsmarktgerichte studierichtingen

Een aantal studierichtingen zijn doorstromingsrichtingen en bereiden de leerlingen voor op hoger onderwijs (en niet op de arbeidsmarkt). In een voorstel van resolutie van 25/2/2013 (stuk 1929) lezen ze: *"Op een vraag om uitleg van mevrouw Irina De Knop en mevrouw Goedele Vermeiren in de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen van 8 november 2012 tot de heer Pascal Smet over het verplicht maken van bedrijfsstages voor alle jongeren in het middelbaar onderwijs antwoordde de minister dat stages verplicht moeten worden voor jongeren in het arbeidsmarktgerichte onderwijs en dat hij dat zou uitwerken in Onderwijsdecreet XXIII. Voor wat betreft het niet-arbeidsmarktgerichte onderwijs zag hij een verplichting niet zitten."* Dit standpunt werd tijdens de onderhandelingen van OD XXIII bevestigd.

Bezwaar 4: irriterende regeldruk

Nieuwe regelgeving met veel administratieve verplichtingen wordt planlast of 'irriterende regeldruk', wanneer geen extra middelen worden voorzien. Stages komen in de plaats van lessen. Als leerlingen (meer) stage lopen, kunnen er minder lessen worden gegeven. Uit het planlastonderzoek blijkt dat werkdruk onder meer wordt veroorzaakt door steeds maar wijzigende leerplannen of regelgeving. Stage leidt tot de volgende administratieve verplichtingen: stageovereenkomsten, arbeidsgeneeskundige onderzoeken van de stagiairs, risicoanalyses van stageplaatsen, stagereglementen, stagedossiers, ... Scholen zullen in de toekomst t.a.v. inspectie ook nog moeten aantonen dat het niet vinden van stageplaatsen een gevolg is van factoren buiten hun wil om.

Bezwaar 5: vrijheid van onderwijs

De overheid beweegt zich op het terrein van de onderwijsvrijheid van de onderwijsverstrekkers. Het komt aan de schoolbesturen toe methodieken en lessenroosters te bepalen. Scholen moeten vrije keuze hebben in het realiseren van leerplandoelen. Zij zijn de experten op het terrein. De overheid treedt met andere woorden te sturend op in deze materie. Voorbeeld: in de studierichting Lichamelijke Opvoeding en Sport (LOS) gebeuren op vandaag heel wat initiatieven (bv. in de vakken bewegingsagogiek en toegepaste psychologie of in de GIP) waarbij leerlingen in het kader van leerplanrealisatie 'ervaringen' opbouwen bij doelgroepen en hierover een portfolio samenstellen. Verplichte stage forceert de bestaande situatie en druist in tegen deze organisch gegroeide initiatieven. Leerkrachten zullen dan stage moeten begeleiden op avonden en in weekends (dus buiten de lestijden) omdat de doelgroep voor LOS-studenten dikwijls kinderen zijn. Op woensdagnamiddag nemen leerlingen uit LOS meestal zelf deel aan sportactiviteiten.

Bezwaar 6: minimumduur

Op 8/11/2012 antwoordde de minister in de Commissie Onderwijs van het Vlaams Parlement 'dat hij geen voorstander is van het opleggen van een minimumduur', terwijl in het voorontwerp van decreet wel degelijk een minimumduur van 18 halve dagen wordt opgelegd.

Het VSOA-Onderwijs gaan niet akkoord met het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs-XXIII met uitzondering van Hoofdstuk V – Hoger onderwijs en wenst daarbij onderstaande opmerkingen te maken.

1. Het VSOA-Onderwijs is van mening dat een genummerd verzameldecreet – zoals het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII er een is – enkel én alleen het doel mag hebben om **dringende** en **technische wijzigingen** door te voeren en dit met het oog op een vlotte start van het komende schooljaar.

Het VSOA-Onderwijs kan zich dan ook onder geen enkel beding akkoord verklaren met het feit, dat er in dit voorontwerp van decreet ingrijpende en verstrekkende bepalingen (uitbreiding van het aantal lestijden voor bijkomende lessen Nederlands, aanvullende regels voor huisonderwijs, Clil...) worden doorgevoerd die het niveau van technische wijziging ver overstijgen. Daarenboven wordt via dit voorontwerp van decreet de talennota – an sich niets meer en niets minder dan een resultaat van een politiek compromis – geïntroduceerd. Zelfs na aanpassing – op uitdrukkelijke vraag van de vakorganisaties – blijven daaromtrent nog heel wat onduidelijkheden bestaan; meer bepaald op het vlak van financiering en consequenties naar het onderwijspersoneel toe.

De implementatie van die talennota – in concreto het opstarten van een taaltraject/taalbad – moet worden vooraf gegaan door het afleggen van een taalproef en een verplichte screening voor alle leerlingen vooraleer zij het eerste leerjaar van het basisonderwijs aanvatten en dit aan de hand van een verplicht te gebruiken toolkit aangereikt door de overheid. Het feit dat alle leerlingen aan een taalproef én screening worden onderworpen, is alweer een extra belasting voor het onderwijspersoneel en zal onvermijdelijk ook resulteren in meer planlast. Daarenboven wordt door het opleggen van dergelijk zogenaamd “valabel screeningsinstrument” niet alleen openlijk de competentie van leerkrachten en directies door de overheid in vraag gesteld; ze worden daarenboven door diezelfde overheid ook nog eens gestigmatiseerd. In tijden van een nijpend lerarentekort kan dit als statement tellen. Huns inziens beschikken leerkrachten wel degelijk over de nodige competenties om het taalniveau van leerlingen te kunnen inschatten. Dat de invoering van de talennota bovendien wordt gedrukt zonder dat er daarover vooraf een debat ten gronde werd gevoerd, is voor het VSOA-Onderwijs dan ook totaal onaanvaardbaar en meer dan de spreekwoordelijke brug te ver.

2. Het VSOA-Onderwijs wil er ook nog eens op wijzen, dat de problematiek van de bevoegdheid van de kamer van beroep voor het personeel van het gemeenschapsonderwijs inzake de terbeschikkingstelling wegens ambtsontheffing in het belang van de dienst tot op vandaag nog altijd niet is uitgeklaard. Hierbij verwijzen ze naar het arrest van de Raad van State nr. 221.647 van 6 december 2012 waarin de beslissingsbevoegdheid bij de scholengroep wordt gelegd en artikel 5 van het Koninklijk Besluit als onbestaande moet worden beschouwd. Het VSOA-Onderwijs kan dan ook niet begrijpen, dat het voorstel dat zij deed in het kader van dit voorontwerp van decreet zomaar van tafel werd geveegd.

Het VSOA-Onderwijs blijft er bij de overheid dan ook op aandringen, dat er op korte termijn – en dit gezien de beperkte periode van opschorting – een oplossing zal worden uitgewerkt voor de personeelsleden die zich op dit moment in deze administratieve stand bevinden en deze maatregel zal voorleggen aan de sociale partners, zodat hierover een debat ten gronde kan worden gevoerd.

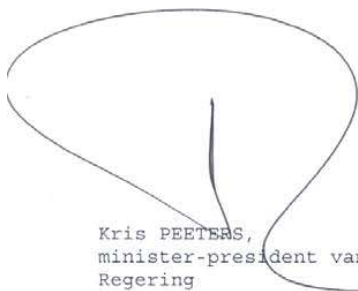
Vervolg protocol nr. 787

Brussel, 19-04-2013

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

AFVAARDIGING VAN HET GO! ONDERWIJS
VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VAN DE
VERENIGINGEN VAN DE INRICHTENDE
MACHTEN:

VOORZITTER,

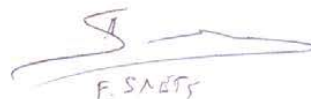
Kris PEETERS,
minister-president van de Vlaamse
Regering

Voor het GO! onderwijs van de Vlaamse
Gemeenschap:

Ge LIESSENS

Voor het Onderwijssecretariaat
voor Steden en Gemeenten van de
Vlaamse Gemeenschap:

F. SAETS

ONDERVOORZITTER,

Pascal SMET,
Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd,
Gelijke Kansen en Brussel

Voor het Provinciaal Onderwijs
Vlaanderen:

Luc COPPINCKENS

Vervolg protocol nr. 787

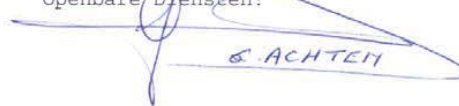
LEDEN,

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES:

Philippe MUYTERS,
Vlaams minister van Financiën,
Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening
en Sport

Voor de Algemene Centrale der
Openbare Diensten:

Voor de Federatie van de Christelijke
Syndicaten der Openbare Diensten:

K. Ceypentier

M. Coopmans

J. Van Kerkhove

H. Langen

Geert BOURGEOIS,
Vlaams minister van Bestuurszaken,
Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Voor het Vrij Syndicaat voor het
Openbaar Ambt:

M. HENDRIKX

W. LEEHMCHT

PROTOCOL NR. 54

houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd
werden in de vergaderingen van het Vlaams onderhandelingscomité
voor het hoger onderwijs op 26 februari, 19 en 26 maart 2013

VLAAMS ONDERHANDELINGSCOMITE VOOR HET HOGER ONDERWIJS

Brussel, 19 april 2013

**PROTOCOL nr. 54 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD
WERDEN IN DE VERGADERINGEN VAN HET VLAAMS ONDERHANDELINGSCOMITE VOOR HET
HOGER ONDERWIJS OP 26 FEBRUARI, 19 EN 26 MAART 2013**

over

het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII – Hoofdstuk V.
Hoger onderwijs

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit:

1. de hr. Pascal SMET, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel – voorzitter;
2. de hr. Kris PEETERS, minister-president van de Vlaamse Regering – lid;
3. de hr. Philippe MUYTERS, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport Regering – lid;
4. mevr. Ingrid LIETEN, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding Regering – lid

de afvaardiging van de besturen, te weten:

mevr. Maria DE SMET, algemeen directeur LUCA School of Arts (LUCA)
mevr. Erika EECKHOUT, administratief directeur Erasmushogeschool Brussel

de hr. Bert HOOGEWIJS, algemeen directeur Hogeschool Gent
de hr. Johan VEECKMAN, algemeen directeur Arteveldehogeschool
de hr. Erwin SAMSON, algemeen directeur Plantijn Hogeschool Antwerpen
de hr. Serge SIMON, beheerder personeel en organisatie UA
de hr. Bert OVERLAET, directeur personeelsdienst KULeuven
de hr. Jan VENY, personeelsdirecteur VUB
de hr. Jeroen VANDEN BERGHE, logistiek beheerder UGent

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten:

- de Algemene Centrale der Openbare Diensten, vertegenwoordigd door:

de hr. Hugo DECKERS, voorzitter ACOC-onderwijs
de hr. Dany BOLLENS, stafmedewerker ACOC-onderwijs
de hr. Peter DEKEYZER, afgevaardigde ACOD-overheidsdiensten

- de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten (de Christelijke Onderwijscentrale COC en ACV-openbare diensten),
vertegenwoordigd door:

mevr. Kris VAN SEGBROECK, afgevaardigde COC

de hr. Chris Herreman, secretaris ACV-openbare diensten - Vlaamse universiteiten
de hr. Jan SOONS, afgevaardigde ACV-openbare diensten - Vlaamse universiteiten
de hr. Rudy VAN RENTERGHEM, adjunct secretaris-generaal COC

hebben een akkoord bereikt over het hierbij gevoegde voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII – Hoofdstuk V. Hoger onderwijs

Engagementen van de overheid

De hoger onderwijsinstellingen zijn in het kader van de optimalisering van het hoger onderwijsaanbod gestart met een oefening die erin bestaat, om met het oog op de transparantie en het garanderen van voldoende brede opleidingen, de afstudeerrichtingen van alle opleidingen zo veel mogelijk af te schaffen, tenzij er goede argumenten bestaan om ze te behouden. Op dit ogenblik zijn er geen voldoende garanties dat dergelijke oefening de transparantie van het hoger onderwijslandschap verbetert, en dat het aantal opleidingen (door het verzelfstandigen van afstudeerrichtingen) niet sterk zal toenemen. Zodra er zicht is op de resultaten van deze transparantieoefening, zal de overheid een informeel overleg beleggen waarbij bekeken wordt of op basis van de resultaten van deze oefening een versoepeling van de regelgeving mogelijk/nodig is. Meer in het bijzonder wordt bekeken dat artikel 53/1, §2, 2° van het structuurdecreet wordt uitgebreid met het herschikken van opleidingen op basis van de resultaten van deze transparantieoefening.

De overheid voegt voor het zomerreces in het BVR van 21 februari 2003 houdende vaststelling van de loopbaanstructuur en van de salarisschalen van het administratief en technisch personeel van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap een salarisschaal A5 in.

De besturen in het Vlaams Onderhandelingscomité voor het hoger onderwijs geven een protocol van akkoord bij het voorontwerp van Onderwijsdecreet XXIII, met de volgende opmerkingen:

1. De besturen betreuren dat er geen gevolg werd gegeven aan hun opmerkingen bij artikelen V.8 en V.18 in het voorontwerp van decreet, betreffende de **ESR – consolidatie**. De besturen willen hierbij benadrukken dat het opleggen van een rapportering van definitieve en gecertificeerde rekeningen tegen 15 april en een begroting tegen 15 september een belangrijke toegenomen administratieve last betekent voor de instellingen en ten koste dreigt te gaan van het waarheidsgetrouwe beeld dat deze cijfers dienen te geven van de economische realiteit die eraan ten grondslag ligt.
2. De besturen zijn tevreden dat de voorstellen m.b.t. de **vereenvoudiging van de studiegelden** grotendeels werden overgenomen, maar betreuren dat de overheid het VLOR-voorstel niet integraal gevolgd heeft. De besturen wijzen erop dat de voorgestelde afschaffing van de bijna-beurstariefstudenten slechts een zeer beperkte financiële impact heeft voor de instellingen, maar desalniettemin een belangrijke meerwaarde biedt wat betreft de vereenvoudiging en transparantie. Deze niet weerhouden maatregel vormde dan ook een integraal onderdeel van het tussen VLIR, VLHORA en VVS bereikte compromis.
3. De besturen betreuren dat hun voorstel tot wijziging van artikel 60 het decreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen van 4 april 2003, aangaande de **clustering visitaties van opleidingen**, niet werd opgenomen in het voorontwerp van OD XXIII. De besturen wijzen erop dat een clustering belangrijke voordelen heeft, zowel op het vlak van vergelijkbaarheid van opleidingen als de efficiëntie en de kostprijs van het visitatieproces. Deze clustering was voorzien in een vorige versie van het structuurdecreet, maar werd geschrapt in het decreet tot aanpassing van het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie in het hoger onderwijs in Vlaanderen. Gevraagd wordt deze mogelijkheid opnieuw te voorzien.

4. De besturen gaan akkoord met de in OD XXIII aangebrachte wijziging van de **participatieregeling** in het hoger onderwijs. De besturen merken evenwel op dat dit soort debatten bij voorkeur gevoerd wordt in het kader van een forum waarin zowel instellingen als studenten vertegenwoordigd zijn, zoals de VLOR. Ten slotte merken de besturen op dat deze voorstellen het participatiebeleid van de instellingen verder reguleren, wat ingaat tegen het pleidooi voor vereenvoudiging van de decretale bepalingen omtrent de participatieregeling, zoals geformuleerd in de evaluatie van het participatiedecreet door de regeringscommissarissen.

5. De besturen zijn akkoord met de regeling omtrent de **GON – begeleiding** voor studenten die in het kader van de integratie overkomen naar de universiteiten, maar vragen principieel dat GON voor alle studenten Hoger Onderwijs op korte termijn gelijkgeschakeld wordt. Een onderscheid tussen studenten naargelang in welke instelling van hoger onderwijs ze les volgen is immers discriminerend.

6. De besturen drukken hun onbegrip uit voor de onwil vanuit de overheid om in te gaan op de prangende vragen van alle sociale partners omtrent de implementatie van de nieuwe **taalregeling** die werd ingevoerd met het integratiedecreet. De besturen verwijzen hierbij naar het recente VLOR-advies omtrent de implementatie van de nieuwe taalregeling in het hoger onderwijs, waaruit blijkt dat de complexiteit van de regelgeving en de te strakke timing de haalbaarheid van de regeling op de helling zet en de inkomende studentenmobiliteit en internationalisatie fnuikt.

De universiteitsbesturen gaan het engagement aan om deeltijdse praktijkassistenten met een ruime opdracht en die de instelling lange tijd bij zich wil houden op te zullen nemen in het ATP – kader, met inachtneming van de algemene regels.

ACOD sluit de onderhandelingen over het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII – Hoofdstuk V. Hoger onderwijs af met een protocol van akkoord.

ACOD betreurt wel dat de Vlaamse overheid geen uitstel wou verlenen aan de invoering van de taalregeling in het HO.

FCSOD gaat akkoord met het hierbij gevoegde voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII – Hoofdstuk V. Hoger onderwijs, met uitzondering van de artikelen over de taalregeling waarvoor ze een niet-akkoord geven.

FCSOD wenst volgende opmerkingen i.v.m. de praktijkassistenten te formuleren

Wat de nieuwe regeling voor de praktijkassistenten betreft wenst FCSOD te benadrukken dat er een evaluatie moet komen van dit nieuwe systeem. Hierbij willen ze vooral nagaan of praktijkassistenten niet "aan het lijntje gehouden worden" (te veel verlengingen in dit tijdelijk statuut) en dat er inhoudelijk correct wordt omgegaan met het statuut. Gezien de beperking in het decreet om niet voltijds te verlengen zullen ze vooral ook nagaan of de percentages van de opdrachten correct zijn in functie van het volume van taken die aan een praktijkassistent gegeven worden. FCSOD blijft ook voorstander om de discussie over het middenkader aan de Vlaamse universiteiten verder te voeren. Met deze verduidelijking van het statuut van praktijkassistent is deze discussie niet afgesloten.

FSCOD gaat om volgende redenen niet akkoord met de artikelen over de taalregeling:

Het ontbreken van een overgangsperiode voor het behalen van de taalcertificaten in het hoger onderwijs vindt FCSOD onaanvaardbaar. De overheid negeert hiermee totaal de moeilijkheden op het terrein en hierdoor zal in het toekomst het enthousiasme van onderwijzend personeel om in een andere taal les te geven ongetwijfeld afnemen. Bovendien zal de komende periode (die in het kader van de integratie zo belangrijk is in het hoger onderwijs) dit een zo danige extra belasting met zich meebrengen dat andere opdrachten hieronder zullen lijden. Ze betreuren dat er geen enkele bereidheid was om hier rekening mee te houden.

De afvaardiging van de representatieve vakorganisatie, te weten:

- het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt, vertegenwoordigd door:

de hr. Wauter LEENKNECHT, secretaris
de hr. Louis DE MEYERE, voorzitter Afdeling Hoger Onderwijs
de hr. Tim VAN DE VOORDE, afgevaardigde VSOA

gaat niet akkoord met het hierbij gevoegde voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII – Hoofdstuk V. Hoger onderwijs

Het VSOA-Onderwijs gaat niet akkoord met het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs-XXIII Hoofdstuk V – Hoger onderwijs en wenst daarbij onderstaande opmerkingen te maken.

VSOA heeft ernstige bezwaren met betrekking tot de vereiste dat docenten die lesgeven in een andere taal reeds vóór de start van volgend academiejaar moeten beschikken over een attest dat hun taalvaardigheid op niveau C1 aantoot. Dit getuigt van een ondoordacht beleid.

Ze zijn enerzijds bezorgd over de continuïteit van het onderwijs omdat het personeelslid dat dit attest niet heeft, het betrokken opleidingsonderdeel niet meer zal mogen doceren. Dit veroorzaakt problemen bij alle instellingen en in het bijzonder bij de tweetalige Hoge Zeevaartschool.

Anderzijds delen ze ook de verzuchtingen van de tijdelijke personeelsleden dat er voor hen geen plaats meer zal zijn indien ze deze kwalificatie niet tijdig behalen. De inspanningen die nodig zijn om het attest te bekomen in combinatie met een voltijdse lesopdracht zijn overigens zeer zwaar voor iedereen, vooral in het begin van iemands loopbaan. Wat extra tijd zou het meer haalbaar maken zonder dat de kwaliteit hieronder hoeft te lijden. De onderwijskwaliteit komt volgens hen meer in het gedrang met de huidige regeling. Het is niet onwaarschijnlijk dat de voorbereiding op de test voorrang zal krijgen op de andere taken. Een dag telt immers maar 24 uur. De overheid moet snel duidelijkheid scheppen over de modaliteiten van de test die gebruikt zal worden om het taalniveau te bepalen. Zo kunnen bestaande testen sterk verschillen in moeilijkheidsgraad en hebben ze ook niet allemaal dezelfde doelstelling. Er zou een specifieke test ontwikkeld moeten worden die geschikt is voor het meten van taalvaardigheden die relevant zijn voor het doceren van academisch onderwijs. Een mondeling gedeelte is hierbij noodzakelijk. Deze test zou ook dezelfde moeten zijn voor alle instellingen. Verder moet er een regeling uitgewerkt worden om docenten die niet in de test slagen toe te laten hun vak te blijven doceren tijdens een overgangsperiode, waarin ze een begeleidingstraject aangeboden krijgen om hun taalkennis voldoende aan te scherpen. De instellingen moeten ook de nodige middelen krijgen om dergelijke bijscholing te kunnen verzorgen.

Het VSOA-Onderwijs juicht wel de opschorting van de 72% benoemingsgrens voor het onderwijzend personeel van de hogescholen toe en hoopt dat dit daadwerkelijk aanleiding zal geven tot extra benoemingen. Daarnaast durven ze de hoop uit te drukken dat er in de toekomst zal kunnen opgetreden worden tegen instellingen die een absurd laag benoemingspercentage blijven hanteren.

De wijzigingen in het statuut van de praktijkassistenten aan de universiteiten en de benoemde assistenten, praktijkassistenten en werkleiders aan de hogescholen zijn ze gunstig gezind.

19-04-2013

Vervolg protocol nr.54 VOC HO

Brussel,

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

AFVAARDIGING VAN DE BESTUREN:

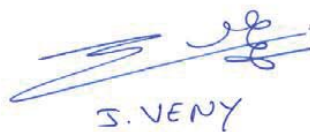
VOORZITTER,

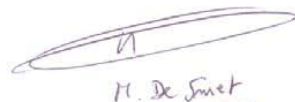
Pascal SMET,
Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd,
Gelijke Kansen en Brussel

B. OVERLAET

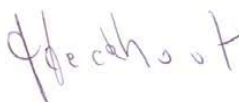
S. VENY

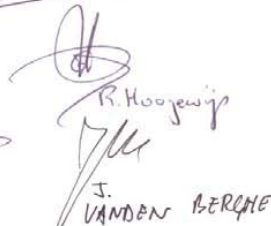
H. De Smet

S. Sinen

Hecchoot

R. Hoogewij

J. VANDEN BERGHE

LEDEN,

Kris PEETERS,
minister-president van de Vlaamse
Regering

Vervolg protocol nr.54 VOC HO

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES:

Philippe MUYTERS,
Vlaams minister van Financiën,
Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening
en Sport

Voor de Algemene Centrale der
Openbare Diensten:

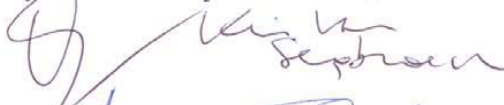

P. Bullels
P. DE KEIJZER

Ingrid LIETEN,
Vlaams minister van Innovatie,
Overheidsinvesteringen, Media en
Armoedebestrijding Regering

Voor de Federatie van de Christelijke
Syndicaten der Openbare Diensten:

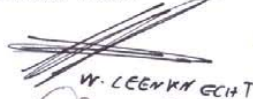

R. Van Renterghem
Chris HERREMANS

Jan SCOTTS

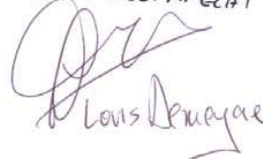
Voor het Vrij Syndicaat voor het
Openbaar Ambt:

W. LEENKNICHT

T. VAN DE VOORDE

Louis De Maeyer

PROTOCOL NR. 44

houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd
werden in de vergaderingen van het Vlaams onderhandelingscomité
voor de basiseducatie op 26 februari, 5, 21, 26 en 28 maart 2013

VLAAMS ONDERHANDELINGSCOMITE VOOR DE BASIS EDUCATIE

Brussel, 19 april 2013

**PROTOCOL NR.44 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD
WERDEN IN DE VERGADERINGEN VAN HET VLAAMS ONDERHANDELINGSCOMITE VOOR DE
BASIS EDUCATIE OP 26 FEBRUARI, 5, 21, 26 EN 28 MAART 2013**

over

het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII - Hoofdstuk IV.
Levenslang leren - Afdeling II. Decreet Volwassenenonderwijs

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit:

1. de hr. Pascal SMET, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel – voorzitter;
2. de hr. Kris PEETERS, minister-president van de Vlaamse Regering – lid;
3. de hr. Philippe MUYTERS, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport Regering – lid;

de afvaardiging van de besturen, vertegenwoordigd door:

de hr. Steven VANDEN EYNDE, afgevaardigd bestuurder Federatie Centra
voor Basiseducatie
de hr. Bart HOREMANS, directeur VOCVO

en de afvaardiging van de drie representatieve vakorganisaties, te weten:

- de **Algemene Centrale der Openbare Diensten (ACOD)**, werd vertegenwoordigd door:

de hr. Raf DE WEERDT, algemeen secretaris
de hr. Georges ACHTEN, adjunct-algemeen secretaris

- de **Christelijke Onderwijscentrale (COC)**, werd vertegenwoordigd door:

de hr. Rudy VAN RENTERGHEM, adjunct secretaris-generaal
de hr. Dirk DE ZUTTER, nationaal secretaris
de hr. Jos VAN DER HOEVEN, secretaris-generaal

- het **Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt - Onderwijs (VSOA - onderwijs)**, werd vertegenwoordigd door:

de hr. Marnix HEYNDRICKX, secretaris
de hr. Wauter LEENKNECHT, secretaris

hebben een akkoord bereikt over het hierbij gevoegde voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII - Hoofdstuk IV. Levenslang leren - Afdeling II. Decreet Volwassenenonderwijs

De besturen gaan akkoord met het hierbij gevoegde voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII - Hoofdstuk IV. Levenslang leren - Afdeling II. Decreet Volwassenenonderwijs

De Federatie vindt het een positieve zaak dat het artikel 109, paragraaf 5 punt 3 van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs aangepast wordt opdat ook cursisten die in een CVO gedurende twee opeenvolgende schooljaren een opleiding uit een leergebied van de basiseducatie gevolgd hebben gedurende ten minste 120 lestijden en dit voorafgaand aan het schooljaar van inschrijving in een opleiding uit een studiegebied van het secundair volwassenenonderwijs, recht verkrijgen op verminderd inschrijvingsgeld.

Daarnaast wordt evenwel betreurd dat de overheid omwille van budgettaire implicaties de vraag niet heeft weerhouden om de zinsneden *'gedurende twee opeenvolgende schooljaren'* en *'voorafgaand aan het schooljaar van inschrijving'* te verwijderen uit het artikel opdat ook cursisten die de 120 lestijden in een korter tijdsbestek doorlopen en of in het kader van een duaal/geïntegreerd traject in samenwerking met CVO eveneens recht verkrijgen op verminderd inschrijvingsgeld. Deze beleidskeuze gaat volgens hen in tegen de geest van het decreet waarin het stimuleren van de doorstroom van cursisten tussen CBE en CVO en het opzetten van geïntegreerde en duale trajecten expliciet als opdracht is bepaald.

Wat betreft de toevoeging van het art. 197octies aan het decreet betreffende het volwassenenonderwijs is het een logische beslissing dat er een verlenging van de samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en de consortia voor volwassenenonderwijs wordt ingeschreven in afwachting van een decreet, maar de Federatie stelt vast dat de lange onzekerheid met betrekking tot de toekomst van de consortia op het terrein niet langer houdbaar is. Het gebrek aan een duidelijk toekomstperspectief fnuikt de samenwerking tussen de partners op het terrein ondanks de inspanningen die nog steeds geleverd worden. Daarnaast willen de CBE als leden van de Raden van Bestuur van de consortia snel duidelijkheid over wat er met het personeel van de consortia dient te gebeuren. Een deel van de expertise dreigt te verdwijnen als er niet snel zekerheid voor het personeel komt. De verlenging met twee jaar van de samenwerkingsovereenkomsten met de consortia mag geen alibi zijn om de consortia en de Huizen van het Nederlands nog twee jaar in onzekerheid te laten. Tot slot vraagt de Federatie de overheid ook rekening te houden bij de uitwerking van het decreet leeradvies- en leeroriëntering voor volwassenen met de aanbevelingen op basis van de geplande evaluatie.

19-04-2013

Vervolg protocol nr.44 VOC BE

Brussel,

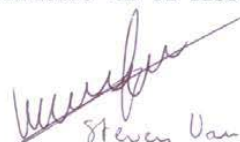
AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

AFVAARDIGING VAN DE BESTUREN:

VOORZITTER,

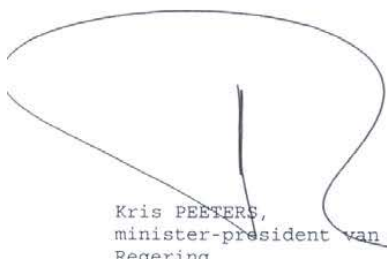

Pascal SMED,
Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd,
Gelijke Kansen en Brussel

Steven Van den Eynde

Bart Horemans

LEDEN,

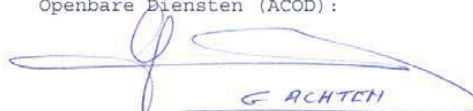

Kris PEETERS,
minister-president van de Vlaamse
Regering

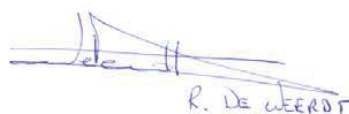
Vervolg protocol nr.44 VOC BE

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES:

Voor de Algemene Centrale der
Openbare Diensten (ACOD):

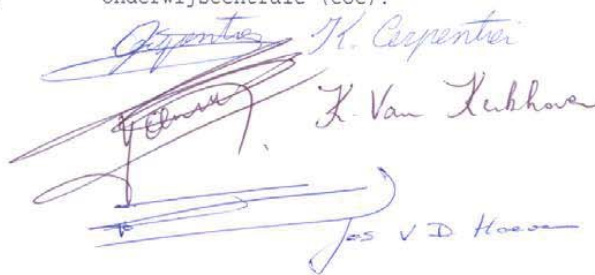
G. ACHTEN

R. DE WEERT

Philippe MUYTERS,
Vlaams minister van Financiën,
Begroting, Werk, Ruimtelijke
Ordening en Sport

Voor de Christelijke
Onderwijscentrale (COC):

K. Ceypentier
J. Van Lubbeke
J. V. D. Hooft

Voor het Vrij Syndicaat voor het
Openbaar Ambt - Onderwijs (VSOA -
onderwijs):

MARNIX HEYNDRIKX

W. LEGEMRECHT

VOORONTWERP VAN DECREET
d.d. 19 april 2013

Voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk I. Inleidende bepalingen

Artikel I.1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk II. Basisonderwijs

Art. II.1. In artikel 3 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, gewijzigd bij decreet van 25 november 2011 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 24° wordt vervangen, door wat volgt:

“24° huisonderwijs:

-het onderwijs dat verstrekt wordt aan leerplichtigen van wie de ouders beslist hebben om hen niet in te schrijven in een door de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap of de Duitstalige Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school;

-onder huisonderwijs wordt eveneens verstaan het onderwijs dat aan een leerplichtige wordt verstrekt in het kader van de toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 1990 waarbij de voorwaarden worden vastgesteld waaronder in bepaalde gemeenschapsinstellingen voor observatie en opvoeding en in onthaal- en oriëntatiecentra en in de observatiecentra, ressorterend onder de bijzondere jeugdbijstand aan de leerplicht kan worden voldaan;”;

2° in punt 27° bis wordt het woord “leefeenheid” vervangen door “leefentiteit”.

Art. II.2. Aan hoofdstuk III van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 14 juli 1998, 14 februari 2003, 10 juli 2003, 7 juli 2006 en 8 mei 2009, wordt een afdeling 3bis toegevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 3bis. Screening niveau onderwijstaal, taaltraject en taalbad”.

Art. II.3. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling 3bis, een artikel 11ter toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art.11ter. §1. Voor elke leerling die voor het eerst in het gewoon lager onderwijs instroomt, voert de school een verplichte screening uit, die nagaat wat het niveau van de leerling inzake de onderwijstaal is. Deze screening kan nooit voor de inschrijving van de leerling uitgevoerd worden en gebeurt met een valide en betrouwbaar screeningsinstrument. Indien de resultaten van deze screening daar aanleiding toe geven, voorziet de school een taaltraject dat aansluit bij de beginsituatie en de specifieke noden van de betrokken leerling inzake de onderwijstaal.

§2. Voor leerlingen die bij de eerste instroom in het gewoon lager onderwijs de onderwijstaal onvoldoende beheersen om de lessen te kunnen volgen, kunnen scholen een taalbad organiseren.

Met taalbad wordt bedoeld voltijdse en intensieve onderwijsactiviteiten die tot doel hebben de leerling door onderdompeling in de onderwijstaal deze onderwijstaal te laten verwerven in functie van een snelle integratie in de reguliere onderwijsactiviteiten.

Schoolbesturen kunnen dit taalbad individueel of gezamenlijk organiseren. De duur van het taalbad voor de leerling is maximaal een jaar.

§3. In het geval scholen het taalbad gezamenlijk organiseren is er wederzijdse samenwerking tussen de school van inschrijving en de school die het taalbad aan de leerling verstrekt. Dat houdt onder andere in het organiseren van het vervoer van de ingeschreven leerling naar de school waar het taalbad wordt georganiseerd, de communicatie tussen de school van inschrijving en de school waar het taalbad wordt georganiseerd, het opvolgen van de leerling die het taalbad volgt door de school waar de leerling is ingeschreven.

§4. De leerkracht die het onderwijs in het taalbad verstrekt wordt betrokken bij de beslissing over de duur van het taalbad.

§5. Na het taalbad integreert de leerling zich in de school van inschrijving waar hij de reguliere onderwijsactiviteiten volgt.

§6. In afwijking van artikel 3, 22°, a), wordt het inrichten van een taalbad niet beschouwd als een herstructurering.

§7. De leerlingen die een taalbad volgen, tellen alleen mee voor financiering of subsidiëring in de school waar ze zijn ingeschreven op de teldag.”.

Art. II.4. In artikel 13 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 20 maart 2009 en gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1, 2°, wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“Indien de taalproef niet afgenomen is tegen de eerste schooldag van september, dan wordt de taalproef afgenomen uiterlijk binnen 30 kalenderdagen na de eerste dag aanwezigheid in het gewoon lager onderwijs;”;

2° in paragraaf 1, 3°, worden de woorden “onderwijs heeft genoten in een Nederlandstalige onderwijsinstelling uit een lidstaat van de Nederlandse Taalunie” vervangen door de woorden “Nederlandstalig onderwijs heeft genoten in een onderwijsinstelling buiten België”.

Art. II.5. Aan artikel 18, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 9 juli 2010 en 21 december 2012, wordt een punt 3°, toegevoegd, dat luidt als volgt:

“3° beschikken over een bewijs dat hij het voorafgaande schooljaar Nederlandstalig onderwijs heeft genoten in een onderwijsinstelling buiten België.”.

Art. II.6. In artikel 20 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003 en gewijzigd bij de decreten van 10 juli 2003 en 7 juli 2006, wordt aan 2° van paragraaf 2, een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“Deelnemen aan het taalbad wordt beschouwd als een onderwijsactiviteit die voor hem of zijn leerlingengroep wordt georganiseerd.”.

Art. II.7. In artikel 21 van hetzelfde decreet, vervangen bij decreet van 20 oktober 2000, worden de woorden “de eerste schooldag nadat” vervangen door “vanaf de dag waarop”.

Art. II.8. In hetzelfde decreet wordt een artikel 26bis/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 26bis/1. §1. Ouders die opteren voor huisonderwijs moeten uiterlijk op de derde schooldag van het schooljaar waarin de leerplichtige huisonderwijs volgt, een verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie over het huisonderwijs, indienen bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap.

De informatie over het huisonderwijs moet minstens de volgende elementen bevatten:

- 1° de persoonsgegevens van de ouders en de leerplichtige die het huisonderwijs volgt;
- 2° de gegevens van wie het huisonderwijs zal geven, met inbegrip van het opleidingsniveau van de lesgever(s) van het huisonderwijs;
- 3° de taal waarin het huisonderwijs zal worden verstrekt;
- 4° de periode wanneer het huisonderwijs zal plaatsvinden;
- 5° de onderwijsdoelen die met het huisonderwijs zullen worden nagestreefd.
- 6° de afstemming van het huisonderwijs op de leerbehoeften van de leerplichtige;
- 7° en, de bronnen en leermiddelen die zullen worden gebruikt voor het huisonderwijs.

De bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap zullen hiertoe een document ter beschikking stellen.

In afwijking van het eerste lid dienen ouders die hun leerplichtige kinderen inschrijven in één van volgende scholen, geen verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie in te dienen:

- 1° Europese scholen;
- 2° Internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;
- 3° Internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;
- 4° Scholen gelegen in het buitenland.

§2. In afwijking van de termijn, vermeld in de paragraaf 1, kunnen de ouders van volgende leerplichtigen steeds een verklaring van huisonderwijs en bijhorende informatie over het huisonderwijs indienen bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap:

- 1° leerplichtigen die zich in de loop van een schooljaar domiciliëren in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest of het Vlaamse Gewest;
- 2° leerplichtigen die in de loop van een schooljaar naar het buitenland gaan, maar gedomicilieerd blijven in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of het Vlaams Gewest;
- 3° leerplichtigen die begeleid worden door een centrum voor leerlingenbegeleiding en het centrum voor leerlingenbegeleiding geeft uitdrukkelijk de toestemming om huisonderwijs te volgen.”.

Art. II.9. In hetzelfde decreet wordt een artikel 26bis/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art.26bis/2. §1. Ouders die opteren voor huisonderwijs zijn verplicht de leerplichtige in te schrijven bij de examencommissie met het oog op het verkrijgen van een getuigschrift basisonderwijs, als vermeld in artikel 56, uiterlijk in het schooljaar waarin de leerplichtige 11 jaar is geworden voor 1 januari.

Als de leerplichtige zich niet tijdig aandient bij de examencommissie of na maximaal twee pogingen en uiterlijk in het schooljaar waarin hij of zij 13 jaar is geworden voor 1 januari het getuigschrift basisonderwijs niet verkrijgt, moeten de ouders de leerplichtige inschrijven, hetzij in een school die erkend, gefinancierd of gesubsidieerd is door de Vlaamse Gemeenschap, Franse Gemeenschap of Duitstalige Gemeenschap, hetzij in één van volgende scholen:

- 1° Europese scholen;
- 2° Internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;
- 3° Internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;
- 4° scholen gelegen in het buitenland.

§2. In afwijking van paragraaf 1 moeten ouders van de volgende leerplichtigen, de leerplichtige niet inschrijven bij de examencommissie:

- 1° leerplichtigen aan wie een centrum voor leerlingenbegeleiding uitdrukkelijk een vrijstelling geeft voor het examen, vermeld in paragraaf 1;
- 2° indien de leerplichtige is het bezit is van een individuele gelijkwaardigheidsbeslissing met minstens het niveau van het basisonderwijs;
- 3° leerplichtigen die ingeschreven zijn in één van volgende scholen:
 - a) Europese scholen;
 - b) Internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;
 - c) Internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;
 - d) Scholen gelegen in het buitenland.”.

Art. II.10. In artikel 26ter, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003 en gewijzigd bij de decreten van 22 juni 2007 en 8 mei 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de woorden “in een school die hetzij erkend, gefinancierd of gesubsidieerd is door de Vlaamse Gemeenschap, hetzij erkend door een andere overheid van het land waarin de school gelegen is, hetzij onderwijs organiseert dat door de Vlaamse Gemeenschap als gelijkgesteld met of gelijkwaardig aan door haar erkend onderwijs wordt beschouwd” worden vervangen door de woorden “hetzij in een school die erkend, gefinancierd of gesubsidieerd is door de Vlaamse Gemeenschap, Franse Gemeenschap of Duitstalige Gemeenschap, hetzij in één van volgende scholen:

1° Europese scholen;

2° Internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;

3° Internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;

4° Scholen gelegen in het buitenland.;

2° er wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De regering legt de criteria vast op basis waarvan deze controle gebeurt.”.

Art. II.11. In hetzelfde decreet wordt een artikel 26quater/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 26quater/1. De artikelen 26bis tot en met 26quater zijn niet van toepassing op het huisonderwijs als vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 1990 waarbij de voorwaarden worden vastgesteld waaronder in bepaalde gemeenschapsinstellingen voor observatie en opvoeding en in onthaal- en oriëntatiecentra en in de observatiecentra, ressorterend onder de bijzondere jeugdbijstand aan de leerplicht kan worden voldaan.”.

Art. II.12. Aan artikel 34 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2005, 8 mei 2009 en 1 juli 2011, wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§4. De regering bepaalt de voorwaarden tot het verkrijgen van lestijden tijdelijk onderwijs aan huis, alsook het aantal en de wijze van berekening ervan.

De betrekkingen die worden ingericht op basis van de lestijden, vermeld in het eerste lid, komen niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.13. In artikel 37 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 2001, 2 april 2004, 20 maart 2009, 8 mei 2009, 1 juli 2011, 25 november 2011 en 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, 3°, tweede lid, worden aan de eerste zin de woorden “en dat de ouders positief staan ten aanzien van extra initiatieven en maatregelen die de school neemt om de taalachterstand van hun leerlingen weg te werken” toegevoegd;

2° in paragraaf 3, 9°, tweede lid, worden aan de eerste zin de woorden “en dat de ouders positief staan ten aanzien van extra initiatieven en maatregelen die de school neemt om de taalachterstand van hun leerlingen weg te werken” toegevoegd.

Art. II.14. In artikel 37quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. II.15. In artikel 37sexies, §3, vijfde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. II.16. In artikel 37novies, §5, 6°, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de woorden “kinderen die behoren tot dezelfde leefeenheid” vervangen door “leerlingen die behoren tot dezelfde leefentiteit”.

Art. II.17. In artikel 37vicies bis, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

“1° eerst de leerlingen die behoren tot dezelfde leefentiteit;”.

Art. II.18. In artikel 37vicies ter, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid wordt punt 1° vervangen, door wat volgt:

“1° eerst de leerlingen die behoren tot dezelfde leefentiteit;”;

2° in paragraaf 2 wordt in het eerste en in het tweede lid telkens de laatste zin vervangen door een nieuwe zin, die luidt als volgt:

“In voorkomend geval gelden de aantallen en het percentage, vermeld in artikel 37sexies, §3, niet binnen de groep aangemelde leerlingen van dezelfde leefeenheid als vermeld in artikel 37quater of de groep aangemelde kinderen van personeelsleden van de school als vermeld in artikel 37quinquies.”;

3° in paragraaf 2 wordt in het eerste en in het tweede lid telkens de woorden “leerlingen van eenzelfde leefeenheid, als vermeld in artikel 37ter” vervangen door de woorden “leerlingen die behoren tot dezelfde leefentiteit, als vermeld in artikel 37quater.”.

Art. II.19. In artikel 37vicies quater, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt tussen de woorden “combinatie van ordeningscriteria” en de woorden “eerstvolgend gerangschikte leerling”, de volgende zinsnede ingevoegd:

“, en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad met inachtnaam van artikel 37sexies, §4,”;

2° in het achtste lid wordt tussen de woorden “combinatie van ordeningscriteria” en de woorden “eerstvolgend gerangschikte leerlingen” de volgende zinsnede ingevoegd:

“, en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, met inachtnaam van artikel 37sexies, §4,”.

Art. II.20. In artikel 37vicies quinquies, §2, 5°, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de woorden “kinderen uit één leefeenheid” vervangen door de woorden “leerlingen die behoren tot dezelfde leefentiteit”.

Art. II.21. In artikel 43 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 7 mei 2004 en gewijzigd bij het decreet van 8 mei 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen, door wat volgt:

“Het leergebied Frans is verplicht in het vijfde en zesde jaar gewoon lager onderwijs.

Het leergebied Frans kan aangeboden worden vanaf het eerste jaar gewoon lager onderwijs in de scholen van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en, op voorwaarde dat de leerlingen de onderwijstaal voldoende beheersen, vanaf het derde jaar gewoon lager onderwijs in de scholen buiten het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.”;

2° paragraaf 2 wordt vervangen, door wat volgt:

“§2. Taalinitiaties in het Frans, Engels en Duits behoren facultatief tot het onderwijsaanbod van het gewoon basisonderwijs.

Als een taalinitiatie als vermeld in het eerste lid, wordt georganiseerd, wordt eerst taalinitiatie in het Frans aangeboden.”.

Art. II.22. In artikel 45 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 15 juli 1997, wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. De leerplannen voor godsdienst, niet-confessionele zedenleer of cultuurbeschouwing zijn in overeenstemming met de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder en respecteren de bekrachtigde eindtermen en ontwikkelingsdoelen.”.

Art. II.23. In artikel 46 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 1997 en van 14 februari 2003, wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In het handelingsplan opgenomen ontwikkelingsdoelen met betrekking tot godsdienst, niet-confessionele zedenleer of cultuurbeschouwing zijn gebaseerd op de overeenkomstige leerplannen en zijn in overeenstemming met de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder.”.

Art. II.24. In artikel 57ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 201, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De financiële bijdrage die de houder van een buitenlands studiebewijs moet betalen aan de erkenningsautoriteit voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van de gelijkwaardigheid van het buitenlands studiebewijs bedraagt 90 euro per aanvraag en per studiebewijs. Dit bedrag wordt jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2013. Het bedrag wordt afgerond naar het dichtstbijzijnde geheel getal. De Vlaamse Regering kan het bedrag verminderen voor specifieke doelgroepen. Voor asielzoekers, vluchtelingen en subsidiair-beschermden is de behandeling van de erkenningsaanvraag gratis.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen voor een versnelde procedure tot de erkenning van de individuele gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen. De Vlaamse Regering kan het bedrag dan vermeerderen tot maximaal 500 euro indien de houder van het buitenlands studiebewijs opteert voor deze versnelde procedure.”.

Art. II.25. In artikel 64 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 14 februari 2003 en 8 mei 2009, worden de woorden “van een school of een vestigingsplaats” vervangen door de zinsnede “van een school, een vestigingsplaats, een onderwijsniveau of een type in een vestigingsplaats”.

Art. II.26. Aan artikel 125duodecies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003, vervangen bij het decreet van 15 juli 2005 en gewijzigd bij de decreten van 7 juli 2006 en van 8 mei 2009, wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§5. De betrekkingen die worden ingericht op basis van de puntenenveloppe ter ondersteuning van de werking van de scholengemeenschap komen niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.27. Aan artikel 125duodecies¹, §3, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 juni 2007, vervangen bij het decreet van 4 juli 2008 en gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009 en 17 juni 2011, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van de overeenkomstig deze paragraaf aangewende punten komen niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.28. Aan artikel 137quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 6 juli 2012, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als de regering bepaalt dat lestijden volgens de schalen kunnen worden omgezet in uren kinderverzorging dan komen de betrekkingen die worden ingericht op basis van deze omgezette lestijden niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.29. Aan artikel 138, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 28 juni 2002, 7 juli 2006, 4 juli 2008, 6 juli 2012, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van de lestijden voor het permanent onderwijs aan huis in het buitengewoon onderwijs komen niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.30. Aan artikel 141, §2, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 6 juli 2012, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van herberekende lestijden komen niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.31. In artikel 144 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij decreet van 21 december 2012, wordt het eerste lid vervangen, door wat volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van overgedragen of herverdeelde lestijden komen niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.32. In artikel 146 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 22 juni 2007, wordt aan §2, een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van deze bijkomende lestijden komen niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.33. Aan artikel 153sexies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003 en gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2005, 22 juni 2007, 4 juli 2008, 8 mei 2009 en 21 december 2012, wordt een paragraaf 6 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§6. De betrekkingen die worden ingericht op basis van de overeenkomstig de paragrafen 4 en 5 aangewende punten komen niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.34. Aan artikel 153undecies, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van de vervangingseenheden komen niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.35. In artikel 155 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 14 juli 1998, 7 juli 2006, 4 juli 2008, 8 mei 2009, 1 juli 2011 en 29 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het derde lid vervangen, door wat volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van de bijkomende lestijden of bijkomende uren komen niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”;

2° in paragraaf 2 wordt het derde lid vervangen, door wat volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van de bijkomende lestijden of bijkomende uren komen niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.36. Aan artikel 172bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van dit artikel komen niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.37. Aan artikel 194octies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 6 juli 2012, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van deze sociale maatregel komen niet in aanmerking voor vacant verklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.38. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 september 2013.

Artikel II.4, II.5, II.18, 2°, II.19 hebben uitwerking met ingang van 1 september 2012.

Artikel II.2, II.3, II.6, II.13, II.21 treden in werking op 1 september 2014.

Hoofdstuk III. Secundair onderwijs

Afdeling I. Codex Secundair Onderwijs

Art. III.1. In artikel 2, §1, van de Codex Secundair Onderwijs, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011 en 25 november 2011, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De artikelen 110/1 tot en met 110/27 gelden niet voor het hoger beroepsonderwijs.”.

Art. III.2. In artikel 3 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011, 25 november 2011 en 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 15°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“15°/1 huisonderwijs:

-het onderwijs dat verstrekt wordt aan leerplichtigen van wie de ouders beslist hebben om hen niet in te schrijven in een door de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap of de Duitstalige Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school of centrum;

-onder huisonderwijs wordt eveneens verstaan het onderwijs dat aan een leerplichtige wordt verstrekt in het kader van één van volgende regelingen:

1° het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 1990 waarbij de voorwaarden worden vastgesteld waaronder in bepaalde gemeenschapsinstellingen voor observatie en opvoeding en in onthaal- en oriëntatiecentra en in de observatiecentra, ressorterend onder de bijzondere jeugdbijstand aan de leerplicht kan worden voldaan;

2° het koninklijk besluit van 1 maart 2002 tot oprichting van een Centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd;

3° het koninklijk besluit van 12 november 2009 tot oprichting van een gesloten federaal centrum voor minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd;”;

2° in punt 17°/1 wordt het woord “leefeenheid” vervangen door “leefentiteit”;

3° er wordt een punt 17°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“17°/2 leerlingenstage: een vorm van opleiding:

- a) buiten een vestigingsplaats van de school,
- b) in een reële arbeidsomgeving bij een werkgever,
- c) onder gelijkaardige omstandigheden als reguliere werknemers van die werkgever,
- d) waarbij effectieve arbeid wordt verricht;
- e) met de bedoeling beroepservaring op te doen.”;

4° het punt 22° wordt opgeheven;

5° in het punt 33° wordt de volgende zinsnede toegevoegd:

“, in het kader van de ordening van een rationeel onderwijsaanbod, eventueel onderbouwd door een lokaal structuurplan.”;

6° in het punt 35° worden de woorden “numerieke toename” vervangen door het woord “wijziging”;

7° in het punt 35°, b), wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De heropricting van een structuuronderdeel na onderbreking ten gevolge van een tijdelijk project als bedoeld in het decreet van 9 december 2005, wordt evenwel niet als programmatie beschouwd;”;

8° in het punt 42° wordt de zinsnede “, een studiegebied en een vestigingsplaats” vervangen door de zinsnede “en een studiegebied”.

Art. III.3. In artikel 21 van dezelfde codex wordt in paragraaf 2 de volgende zinsnede toegevoegd:

“of indien de leden van het onderwyzend personeel die nieuw of bijkomend ter beschikking werden gesteld wegens ontstentenis van betrekking, kunnen worden gereffecteerd of wedertewerkgesteld in een vacante of niet-vacante organieke betrekking in de scholengemeenschap en dit voor de duur van het volledig schooljaar.”.

Art. III.4. In artikel 25 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 worden de voorlaatste en de laatste zin opgeheven;

2° in paragraaf 3, tweede lid, worden de voorlaatste en de laatste zin opgeheven.

Art. III.5. In artikel 26, paragraaf 2, tweede lid, van dezelfde codex worden de voorlaatste en de laatste zin opgeheven.

Art. III.6. In artikel 28, paragraaf 2, tweede lid, van dezelfde codex worden de voorlaatste en de laatste zin opgeheven.

Art. III.7. Artikel 102 van dezelfde codex wordt vervangen, door wat volgt:

“Art.102. Elke ten onrechte uitbetaalde financiering of subsidiëring wordt teruggevorderd van het schoolbestuur. Een ten onrechte uitbetaald salarisgedeelte wordt evenwel teruggevorderd van het betrokken personeelslid indien het schoolbestuur niet verantwoordelijk is voor de onterechte uitbetaling. De terugvordering van ten onrechte uitbetaalde financiering of subsidiëring aan of voor rekening van het schoolbestuur kan ook gebeuren door inhouding op het nog uit te betalen werkingsbudget.”.

Art. III.8. Artikel 104 van dezelfde codex wordt opgeheven.

Art. III.9. In artikel 110/3 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. III.10. In artikel 110/5, §3, vijfde lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. III.11. In artikel 110/9, §5, 3°, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° tussen de woorden “voor de toelating in een school in” en de woorden “de eerste graad” worden de woorden “het eerste leerjaar van” ingevoegd;

2° de woorden “kinderen die behoren tot dezelfde leefeenheid” worden vervangen door de woorden “leerlingen die behoren tot dezelfde leefentiteit”.

Art. III.12. In artikel 110/15, §1, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2001 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt tussen de zinsnede “artikel 110/10” en de zinsnede “of 110/11” de zinsnede “, §2,” ingevoegd.

Art. III.13. In artikel 110/22, §1, 1°, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. III.14. In artikel 110/23 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt in punt 1°, het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”;

2° in paragraaf 2 wordt in het eerste en in het tweede lid telkens de laatste zin vervangen, door wat volgt:

“In voorkomend geval gelden de aantallen en het percentage, vermeld in artikel 110/5, §3, niet binnen de groep aangemelde leerlingen van dezelfde leefeenheid als vermeld in artikel 110/3 of de groep aangemelde kinderen van personeelsleden van de school als vermeld in artikel 110/4.”;

3° in paragraaf 2, eerste lid, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”;

4° in paragraaf 2, tweede lid, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. III.15. In artikel 110/24, paragraaf 2, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden aan de laatste zin na de woorden “combinatie van ordeningscriteria” de volgende woorden ingevoegd:

“, en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad met inachtnaam van artikel 110/5, §4,”;

2° in het achtste lid worden aan de eerste zin na de woorden “combinatie van ordeningscriteria” de volgende woorden ingevoegd:

“,en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, met inachtnaam van artikel 110/5, §4,”.

Art. III.16. In artikel 110/25, §2, 5°, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. III.17. In deel III, titel 2, van dezelfde codex wordt een hoofdstuk 1/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 1/3. Huisonderwijs”.

Art. III.18. In dezelfde codex wordt in hoofdstuk 1/3, een artikel 110/28 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art 110/28. Aan de leerplicht kan eveneens worden voldaan door het verstrekken van huisonderwijs.

Ouders die opteren voor huisonderwijs, verbinden zich ertoe onderwijs te verstrekken of te laten verstrekken dat beantwoordt aan de volgende minimumeisen:

1° het onderwijs is gericht op de ontplooiing van de volledige persoonlijkheid en de talenten van het kind en op de voorbereiding van het kind op een actief leven als volwassene;

2° het onderwijs bevordert het respect voor de grondrechten van de mens en voor de culturele waarden van het kind zelf en van anderen.”.

Art. III.19. In dezelfde codex wordt in hoofdstuk 1/3, een artikel 110/29 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art.110/29. §1. Ouders die opteren voor huisonderwijs moeten uiterlijk op de derde schooldag van het schooljaar waarin de leerplichtige huisonderwijs volgt, een verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie over het huisonderwijs, indienen bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap. Die informatie over het huisonderwijs moet minstens de volgende elementen bevatten:

1° de persoonsgegevens van de ouders en de leerplichtige die het huisonderwijs volgt;

2° de gegevens van wie het huisonderwijs zal geven, met inbegrip van het opleidingsniveau van de lesgever(s) van het huisonderwijs;

3° de taal waarin het huisonderwijs zal worden verstrekt;

4° de periode wanneer het huisonderwijs zal plaatsvinden;

5° de onderwijsdoelen die met het huisonderwijs zullen worden nagestreefd.

6° de afstemming van het huisonderwijs op de leerbehoeften van de leerplichtige;

7° de bronnen en leermiddelen die zullen worden gebruikt voor het huisonderwijs.

De bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap zullen hiertoe een document ter beschikking stellen.

In afwijking van het eerste lid dienen ouders die hun leerplichtige kinderen inschrijven in één van volgende scholen, geen verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie in te dienen:

- 1° Europese scholen;
- 2° Internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;
- 3° Internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;
- 4° Scholen in het buitenland.

§2. In afwijking van de termijn, vermeld in paragraaf 1, kunnen de ouders van volgende leerplichtigen steeds een verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie over het huisonderwijs indienen bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap:

- 1° leerplichtigen die zich in de loop van een schooljaar domiciliëren in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest of het Vlaamse Gewest;
- 2° leerplichtigen die in de loop van een schooljaar naar het buitenland gaan, maar gedomicilieerd blijven in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of het Vlaams Gewest;
- 3° leerplichtigen die begeleid worden door een centrum voor leerlingenbegeleiding en het centrum voor leerlingenbegeleiding geeft uitdrukkelijk de toestemming om huisonderwijs te volgen.”.

Art. III.20. In dezelfde codex wordt in hoofdstuk 1/3, een artikel 110/30 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art.110/30. §1. Ouders die opteren voor huisonderwijs zijn verplicht de leerplichtige in te schrijven bij de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap van het secundair onderwijs.

Als de leerplichtige uiterlijk binnen het schooljaar waarin hij de leeftijd van 15 jaar bereikt, via de examencommissie geen enkel getuigschrift of diploma van het secundair onderwijs behaalt, dienen de ouders de leerplichtige in te schrijven hetzij in een school, centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, die erkend, gefinancierd of gesubsidieerd zijn door de Vlaamse Gemeenschap, Franse Gemeenschap of Duitstalige Gemeenschap, hetzij in één van volgende scholen:

- 1° Europese scholen;
- 2° Internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;
- 3° Internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;
- 4° Scholen gelegen in het buitenland.

Hiertoe heeft de leerplichtige maximaal twee pogingen. Met maximaal twee pogingen wordt bedoeld dat voor elk onderdeel van het examenprogramma, zijnde een vak of een cluster van vakken, de leerplichtige tweemaal aan het examen mag deelnemen en er bijgevolg één herkansing is.

§2. In afwijking van §1 moeten ouders de leerplichtige niet inschrijven bij de examencommissie:

1° indien een centrum voor leerlingenbegeleiding uitdrukkelijk een vrijstelling geeft voor de examens, vermeld in paragraaf 1;

2° indien de leerplichtige is het bezit is van een individuele gelijkwaardigheidsbeslissing met minstens het niveau van de eerste graad secundair onderwijs;

3° indien de leerplichtige ingeschreven is in één van de volgende scholen:

- a) Europese scholen;
- b) Internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;
- c) Internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;
- d) Scholen gelegen in het buitenland.”.

Art. III.21. In dezelfde codex wordt in hoofdstuk 1/3, een artikel 110/31 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 110/31. §1. De onderwijsinspectie is bevoegd om te controleren of het verstrekte huisonderwijs beantwoordt aan de doelstellingen, vermeld in artikel 110/28.

De Vlaamse Regering legt de criteria vast op basis waarvan deze controle gebeurt.

§2. De ouders zijn verplicht hun medewerking te verlenen aan de controle op het huisonderwijs.

§3. Wanneer de controle van de onderwijsinspectie niet aanvaard wordt of wanneer de onderwijsinspectie bij twee opeenvolgende controles vaststelt dat het verstrekte onderwijs kennelijk niet beantwoordt aan de doelstellingen, vermeld in het artikel 110/28, moeten de ouders de leerling inschrijven in hetzij een school, centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, die erkend, gefinancierd of gesubsidieerd zijn door de Vlaamse Gemeenschap, Franse Gemeenschap of Duitstalige Gemeenschap, hetzij in één van volgende scholen:

- 1° Europese scholen;
- 2° Internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;
- 3° Internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;
- 4° Scholen gelegen in het buitenland.

Het hervatten van huisonderwijs om aan de leerplicht van de betrokken leerling te voldoen, kan uitsluitend mits voorafgaande toestemming van de onderwijsinspectie.

Die toestemming wordt verleend als de onderwijsinspectie oordeelt, op basis van elementen die worden aangereikt door de ouders, dat de tekortkomingen die bij de controle destijds aanleiding hebben gegeven tot beëindiging van het huisonderwijs, zijn of worden weggewerkt.

De Vlaamse Regering legt de aanvraagprocedure voor de ouders vast.”.

Art. III.22. In dezelfde codex wordt in hoofdstuk 1/3, een artikel 110/32 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 110/32. De Vlaamse Regering bepaalt de formele voorwaarden die moeten vervuld worden bij het organiseren van huisonderwijs.”.

Art. III.23. In dezelfde codex wordt in hoofdstuk 1/3, een artikel 110/33 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 110/33. De artikelen 110/28 tot en met 110/32 zijn niet van toepassing op het huisonderwijs dat wordt verstrekt in het kader van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 1990 waarbij de voorwaarden worden vastgesteld waaronder in bepaalde gemeenschapsinstellingen voor observatie en opvoeding en in onthaal- en oriëntatiecentra en in de observatiecentra, ressorterend onder de bijzondere jeugdbijstand aan de leerplicht kan worden voldaan, het koninklijk besluit van 1 maart 2002 tot oprichting van een Centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het koninklijk besluit van 12 november 2009 tot oprichting van een gesloten federaal centrum voor minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd.”.

Art. III.24. In artikel 111, §3, tweede lid, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, worden aan de eerste zin van het tweede lid, de woorden “en dat ouders positief staan ten aanzien van extra initiatieven en maatregelen die de school neemt om de taalachterstand van leerlingen weg te werken” ingevoegd.

Art. III.25. In artikel 115/3 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De financiële bijdrage die de houder van een buitenlands studiebewijs moet betalen aan de erkenningsautoriteit voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van de gelijkwaardigheid van het buitenlands studiebewijs bedraagt 90 euro per aanvraag en per studiebewijs.

Indien een onderzoek wordt gevraagd naar de gelijkwaardigheid met aanduiding van een structuuronderdeel bedraagt de financiële bijdrage 180 euro per aanvraag en per studiebewijs.

Deze bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2013. De bedragen worden afgerond naar het dichtstbijzijnde geheel getal.

De Vlaamse Regering kan de bedragen verminderen voor specifieke doelgroepen. Voor asielzoekers, vluchtelingen en subsidiair-beschermden is de behandeling van de erkenningsaanvraag gratis.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen voor een versnelde procedure tot de erkenning van de individuele gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen. De Vlaamse Regering kan het bedrag vermeerderen tot maximaal 500 euro indien de houder van het buitenlands studiebewijs opteert voor deze versnelde procedure.”

Art. III.26. Artikel 121 van dezelfde codex wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 121. Voor leerlingen die wegens ziekte of ongeval het geheel van de vorming van een schooljaar niet kunnen volgen, kan de klassenraad een spreiding van het lessenprogramma hetzij van een leerjaar over twee schooljaren hetzij van een graad over drie schooljaren toestaan.”

Art. III.27. In artikel 129, §1, tweede lid, van dezelfde codex, wordt het punt 1° opgeheven.

Art. III.28. In deel IV, titel 1, hoofdstuk I, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt een artikel 136/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 136/4. §1. Een schoolbestuur kan voor leerlingen in het voltijds gewoon secundair onderwijs die door een onvoldoende kennis van de onderwijstaal niet in staat zijn om de lessen in voldoende mate te volgen en al of niet uit het onthaalonderwijs, vermeld in artikel 135, komen, tot maximaal drie uren extra taallessen Nederlands per week organiseren. Deze extra taallessen Nederlands komen bovenop het leerprogramma van het structuuronderdeel waarin de leerling is ingeschreven en beogen de taalachterstand op een zo kort mogelijke termijn weg te werken.

De toelatingsklassenraad of de begeleidende klassenraad, al naargelang het geval, beslist om een leerling te verplichten tot maximaal drie uren extra taallessen Nederlands per week. In afwijking op de geldende regelgeving is die klassenraad, voor wat het onderwijzend personeel betreft, ten minste samengesteld uit de leraars belast met de basisvorming.

§2. Voor de leerlingen die verplicht worden tot maximaal drie uren extra taallessen Nederlands per week voorziet de school in een doelgericht aanbod. De school kan dat aanbod zelf organiseren of daarvoor samenwerken met andere scholen waarbij leerlingen van verschillende scholen kunnen worden samengebracht.

De duur van de extra taallessen Nederlands tijdens een schooljaar is afhankelijk van de evaluatie door de begeleidende klassenraad van de studievoortgang van de betrokken leerling.

§3. De Vlaamse Regering kan verdere voorwaarden bepalen waaronder leerlingen de extra taallessen Nederlands, vermeld in paragraaf 1, moeten volgen alsook verdere voorwaarden voor de praktische organisatie van deze extra taallessen.”

Art. III.29. In dezelfde codex wordt een artikel 136/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 136/5. §1. Het schoolbestuur kan op grond van specifieke onderwijskundige argumenten en met het oog op het aanbieden van meer individuele leertrajecten, beslissen om voor een leerling of leerlingengroep af te wijken van de voorwaarde, vermeld in artikel 252, §1, a), 2), onder de volgende modaliteiten:

1° het individueel vrijstellen van het volgen van bepaalde onderdelen van de vorming van een bepaald structuuronderdeel gedurende een deel of het geheel van het schooljaar voor een leerling met topsportstatuut, toegekend overeenkomstig het topsportconvenant dat is gesloten tussen de onderwijs- en de sportsector, teneinde tijdens die vrijgestelde periodes zijn sportieve talenten verder te ontwikkelen, mits de toelatings- of begeleidende klassenraad, naargelang van het geval, een gunstige beslissing neemt én mits akkoord van de betrokken personen;

2° in voorkomend geval:

a) moet het topsportstatuut zijn toegekend in een sporttak die in aanmerking komt voor de toepassing van dit artikel zoals bepaald door de Vlaamse Regering;

b) moet, vermits de talentontwikkeling plaats vindt via onderricht door een schoolexterne lesgever binnen de school of in een sportieve leercontext buiten de school, de betrokken unisportfederatie desbetreffende context of lesgever als voldoende kwalitatief beschouwen;

c) is het structuuronderdeel in kwestie geen structuuronderdeel met in de benaming de component “topsport”;

d) bestaat de toelatingsklassenraad, voor wat het onderwijzend personeel betreft en in afwijking op de vigerende regelgeving, uit alle leden van het structuuronderdeel waarvoor de leerling opteert;

e) worden individuele vrijstellingen schriftelijk en gemotiveerd vastgelegd;

f) doen individuele vrijstellingen geen afbreuk aan de studiebekrachtiging;

g) kan na overleg met, in voorkomend geval, de externe lesgever en met de betrokken personen, het individueel leertraject door de begeleidende klassenraad worden bijgestuurd of eventueel zelfs beëindigd indien de schoolresultaten negatief evolueren.

§2. Het topsportstatuut geldt voor één schooljaar en is, na aanvraag, hernieuwbaar.”.

Art. III.30. In artikel 146 van dezelfde codex wordt paragraaf 3 vervangen, door wat volgt:

“§3. Met het oog op het waarborgen van het studiepeil keurt de Vlaamse Regering volgens de vooraf door haar bepaalde criteria en op advies van de onderwijsinspectie, de leerplannen goed.

De leerplannen voor godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing of eigen cultuur en religie dienen niet door de Vlaamse Regering goedgekeurd te worden.

De leerplannen voor godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing of eigen cultuur en religie zijn in overeenstemming met de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder en respecteren de bekrachtigde eindtermen en ontwikkelingsdoelen.”.

Art. III.31. Aan artikel 152 van dezelfde codex wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Zijn alleszins ook benamingen van algemene vakken: alle officiële talen van de Europese Unie, evenals Chinees (standaardmandarijn), Hindi en Russisch.”.

Art. III.32. Aan artikel 157 van dezelfde codex, gewijzigd bij decreet van 1 juli 2011 en 21 december 2012, wordt een paragraaf 6 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§6. Met behoud van de toepassing van paragraaf 2 tot en met paragraaf 5, omvat het lessenrooster van het eerste en het tweede leerjaar van de derde graad van het technisch secundair onderwijs en het eerste, het tweede en het derde leerjaar van de derde graad van het beroepssecundair onderwijs een aantal uren aangeduid als “leerlingenstage”, gevolgd door een of meer vakbenamingen.

De uren leerlingenstage komen, omgerekend naar schooljaarbasis, overeen met minimaal achttien halve dagen. Die halve dagen zijn al dan niet opeenvolgend.

Een leerlingenstage is gebaseerd op een leerlingenstage-overeenkomst gesloten tussen de school, de stage-gever en de betrokken personen. De eindverantwoordelijkheid voor de keuze van de stage-gever, de vaststelling van de stage-activiteiten evenals de begeleiding en beoordeling van de leerling-stagiair, ligt bij de school.

Elke leerlingenstage is onbezoldigd.

Indien geen of onvoldoende stageplaatsen, moet de school ten aanzien van de onderwijsinspectie kunnen aantonen dat dit het gevolg is van factoren buiten haar wil om.

De Vlaamse Regering kan de praktische organisatie van en de minimale kwaliteitskenmerken voor leerlingenstages nader bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de datum van de inwerkingtreding van deze paragraaf, met toepassing van de bepalingen van artikel 70. Deze datum kan verschillen naargelang van de onderwijsvorm, het studiegebied of het structuuronderdeel.”.

Art. III.33. Aan deel IV, titel 1, hoofdstuk 1, afdeling 4 van dezelfde codex wordt een artikel 157/1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 157/1. In het voltijds secundair onderwijs kan de wekelijkse lessentabel, de vakken moderne vreemde talen niet meegerekend, voor maximaal 20 % worden aangeboden in het Frans, Engels of Duits.

Het aanbod, vermeld in het eerste lid, kan worden georganiseerd op voorwaarde dat:

1° de leerlingen de mogelijkheid hebben om alle niet-taalklassen in het Nederlands in de school te volgen;

2° een leerling slechts CLIL kan volgen, indien de betrokken personen er schriftelijk en expliciet voor kiezen het CLIL-traject gedurende het volledige schooljaar te volgen en na positief advies van de toelatingsklassenraad dat ten minste is gebaseerd op voldoende kennis en beheersing door de leerling van de onderwijstaal;

3° het aanbod voldoet aan de door de Vlaamse Regering bepaalde kwaliteitsstandaard. De kwaliteitsstandaard omvat voorwaarden op het vlak van:

- a) de competenties en vorming van het personeel dat deze lessen zal geven op het vlak van de CLIL-methodiek;
- b) de vereiste kennis van de doeltaal van de personeelsleden;
- c) communicatie met ouders en leerlingen;
- d) de inpassing van dit aanbod in een coherent talenbeleid zowel voor de onderwijstaal als vreemde talen, met formulering van expliciete strategische doelstellingen;

4° de school kan het aanbod slechts effectief organiseren, als ze beschikt over personeelsleden die op het ogenblik van de organisatie beantwoorden aan de voorwaarden van 3°, a en b. Daarbij moet ze rekening houden met de rechten van de personeelsleden die vast benoemd zijn of tijdelijk aangesteld zijn voor doorlopende duur in het vak dat ze wil aanbieden in het Frans, Engels of Duits. Om het aanbod te organiseren mag de school een personeelslid dat vast benoemd is voor het vak dat ze in het Frans, Engels of Duits wil aanbieden niet ter beschikking stellen wegens ontstentenis van betrekking voor dat vak. De school mag ook de opdracht van een tijdelijk personeelslid dat voor doorlopende duur is aangesteld in het vak dat ze in het Frans, Engels of Duits wil aanbieden voor dat vak niet verminderen of beëindigen om het aanbod te organiseren. Dit laatste geldt niet als het tijdelijk personeelslid wel voldoet aan de voorwaarden van 3°, a en b, maar het aanbod weigert om het vak in het Frans, Engels of Duits te geven;

5° de school er voor zorgt dat de kennis van de onderwijstaal bij de leerlingen prioritair blijft en dat in Brussel en de brede Vlaamse Rand het Nederlandstalig karakter van de school behouden blijft;

6° voorafgaand een plan wordt opgemaakt dat door de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap is goedgekeurd.”.

Art. III.34. In deel IV, titel 1, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, worden in het opschrift van afdeling 2 de woorden “die tot een scholengemeenschap behoren” opgeheven.

Art. III.35. In artikel 175 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de paragraaf 3 wordt vervangen, door wat volgt:

“§3. Scholen kunnen ook door splitsing van bestaande scholen ontstaan voor zover de volgende gezamenlijke voorwaarden zijn vervuld:

- 1° de splitsing wordt onmiddellijk voorafgegaan door een fusie van scholen en kadert als dusdanig in een herstructurering die niet resulteert in een groter aantal scholen;
- 2° alle bij de splitsing betrokken scholen moeten, in afwijking van §1 en §2, na de splitsing 100 % bereiken van de toepasbare rationalisatienorm;
- 3° de splitsing kan slechts één van de volgende vormen aannemen:
 - a) hetzij een afsplitsing van de eerste graad
 - b) hetzij een afsplitsing van een of meer studiegebieden
 - c) hetzij een combinatie van beide voorgaande;
- 4° de splitsing moet, voor een school die tot een scholengemeenschap behoort, in overeenstemming zijn met de afspraken die de scholengemeenschap maakt over de ordening van een rationeel onderwijsaanbod.”;

2° de paragraaf 5 wordt vervangen, door wat volgt:

“§5. De bepalingen van dit artikel zijn niet van toepassing op scholen met uitsluitend de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs.”;

3° de paragraaf 6 wordt vervangen, door wat volgt:

“§6. De programmatie van een school wordt door het schoolbestuur bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap schriftelijk gemeld uiterlijk 1 mei van het voorafgaand schooljaar.

Indien de school ontstaat door splitsing van een bestaande school, dan gaan bij die melding, per betrokken school, het protocol van de onderhandeling ter zake in het bevoegd lokaal comité en, in het geval de school tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit moet blijken dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.”.

Art. III.36. In deel IV, titel 1, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, worden in het opschrift van afdeling 3 de woorden “door scholen die tot een scholengemeenschap behoren” opgeheven.

Art. III.37. Artikel 176 van dezelfde codex wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 176. Bij programmatie van structuuronderdelen, zoals bepaald in deze afdeling, wordt volgend onderscheid gemaakt:

- 1° het structuuronderdeel is niet programmeerbaar;
- 2° het structuuronderdeel is vrij programmeerbaar;
- 3° het structuuronderdeel is programmeerbaar mits aan bepaalde voorwaarden is voldaan;
- 4° het structuuronderdeel is programmeerbaar mits goedkeuring door de Vlaamse Regering.

De programmatie van een structuuronderdeel voor een school die tot een scholengemeenschap behoort, moet in overeenstemming zijn met de afspraken die de scholengemeenschap maakt met het oog op een rationeel geordend onderwijsaanbod.

De programmatiebepalingen zijn niet van toepassing op de opleiding verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs.”.

Art. III.38. Artikel 177 van dezelfde codex wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 177. De Vlaamse Regering legt de lijst van structuuronderdelen vast die niet programmeerbaar zijn, met toepassing van het in artikel 70, eerste en tweede lid gestelde. Ze houdt daarbij rekening met volgende criteria:

1° het niet of in onvoldoende mate aansluiten op de arbeidsmarkt op basis van tewerkstellingscijfers van schoolverlaters of door het ontbreken van een erkende beroepskwalificatie binnen de Vlaamse kwalificatiestructuur;
2° het niet of in onvoldoende mate aansluiten op het hoger onderwijs op basis van slaagcijfers in het hoger onderwijs.

Met het oog op eventuele actualisering wordt bedoelde lijst jaarlijks geëvalueerd.”.

Art. III.39. Artikel 178 van dezelfde codex wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 178. De Vlaamse Regering legt de lijst van structuuronderdelen vast die vrij programmeerbaar zijn, met toepassing van het in artikel 70, eerste en tweede lid gestelde. Ze houdt daarbij rekening met beleidsontwikkelingen of -prioriteiten. De Vlaamse Regering kan aan de programmatie van een dergelijk structuuronderdeel de voorwaarde koppelen van een reeds bestaand onderwijsaanbod in de school of scholengemeenschap in kwestie.

Met het oog op eventuele actualisering wordt bedoelde lijst jaarlijks geëvalueerd.

De programmatie wordt door het schoolbestuur bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap schriftelijk gemeld uiterlijk 1 mei van het voorafgaand schooljaar en uiterlijk 30 november van het lopende schooljaar indien het een Se-n-Se betreft die van start gaat op 1 februari daaropvolgend. Bij die melding gaan het protocol van de onderhandeling ter zake in het bevoegd lokaal comité en, indien de school tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit moet blijken dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.”.

Art. III.40. Artikel 179 van dezelfde codex wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 179. De programmatie van een structuuronderdeel dat niet onder toepassing valt van artikel 177 en 178 is toegelaten onder de volgende gezamenlijke voorwaarden:

- 1° in de school of in een andere school van de scholengemeenschap wordt tegelijkertijd een ander structuuronderdeel opgeheven; dat ander structuuronderdeel kan niet behoren tot het derde leerjaar van de derde graad ;
- 2° de programmatie leidt niet tot een voor de school nieuw studiegebied;
- 3° de programmatie heeft geen betrekking op een structuuronderdeel van het derde leerjaar van de derde graad;
- 4° de programmatie beantwoordt aan eventueel vigerende regelgeving met betrekking tot frequentie, inplanting of andere organisatievoorwaarden van het structuuronderdeel in kwestie.

De programmatie wordt door het schoolbestuur bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap schriftelijk gemeld uiterlijk 1 mei van het voorafgaand schooljaar. Bij die melding gaan, per betrokken school, het protocol van de onderhandeling ter zake in het bevoegd lokaal comité en, indien de school tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit moet blijken dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.”.

Art. III.41. In dezelfde codex wordt een artikel 179/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 179/1. De programmatie van een structuuronderdeel dat niet onder toepassing valt van artikel 177, 178 en 179 wordt door het schoolbestuur bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap schriftelijk en gemotiveerd aangevraagd uiterlijk 30 november van het voorafgaand schooljaar en uiterlijk 30 september van het lopende schooljaar indien het een Se-n-Se betreft die van start gaat op 1 februari daaropvolgend. Bij die aanvraag gaan het protocol van de onderhandeling ter zake in het bevoegd lokaal comité en, indien de school tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit moet blijken dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.

Na advies van enerzijds de Vlaamse Onderwijsraad en anderzijds de onderwijsinspectie en de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap, neemt de Vlaamse Regering een beslissing over de programmatie. De Vlaamse Regering houdt bij haar beslissing rekening met de volgende gezamenlijke criteria:

- 1° de eventueel vigerende regelgeving met betrekking tot frequentie, inplanting of andere organisatievoorwaarden van het structuuronderdeel in kwestie;
- 2° het beantwoorden van de programmatie aan het kwantitatief en kwalitatief aantoonbaar niet-behoeftegedekkend onderwijsaanbod binnen de betrokken onderwijszone en met respect voor de keuzevrijheid van ouders en leerlingen;
- 3° a) de aanwezigheid van een convenant, of
b) de inhoudelijke aansluiting en de objectief vastgestelde nood op de arbeidsmarkt, of
c) de studiecontinuïteit van leerlingen binnen de school of de scholengemeenschap.”.

Art. III.42. In dezelfde codex wordt een artikel 179/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 179/2. Een dossier houdende voorstel van nieuw structuuronderdeel dat door een schoolbestuur in toepassing van artikel 129 wordt ingediend, kan tevens expliciet

de intentie bevatten tot programmatie van het structuuronderdeel in één of meer aangeduide scholen van dat schoolbestuur. Het gemotiveerd dossier wordt door het schoolbestuur bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap ingediend uiterlijk 30 september van het voorafgaand schooljaar. Bij het dossier gaan, per school, het protocol van de onderhandeling in het bevoegd lokaal comité met betrekking tot de programmatie en, indien de school tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit moet blijken dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.

Uitsluitend in het geval de Vlaamse Regering een positieve beslissing neemt over het voorstel van nieuw structuuronderdeel, neemt zij tevens een beslissing over de programmatie met in acht name van de bepalingen van artikel 178, 179 en 179/1.”.

Art. III.43. In deel IV, titel 1, van dezelfde codex worden in het opschrift van hoofdstuk 5 de woorden “Omvorming en” opgeheven.

Art. III.44. Artikel 206 van dezelfde codex wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 206. §1. De volledige eerste graad of een volledig studiegebied zoals georganiseerd door een school kan door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd blijven indien het in één keer wordt overgeheveld naar een andere school van hetzelfde schoolbestuur die gelegen is in dezelfde gemeente of naar een andere school die behoort tot dezelfde scholengemeenschap.

Indien de overheveling betrekking heeft op alle door de school georganiseerde studiegebieden van het beroepssecundair onderwijs, moet het derde leerjaar van de derde graad, ingericht onder de vorm van een naamloos leerjaar, mee worden overgeheveld; indien de overheveling betrekking heeft op slechts enkele studiegebieden, kan het mee worden overgeheveld.

§2. Voor de toepassing van de omkaderingsnormen van het personeel, de toepassing van de minimale schoolbevolkingsnormen en de vaststelling van het werkingsbudget, wordt de overheveling geacht reeds op 1 februari van het voorafgaand schooljaar te hebben plaats gevonden.

§3. De overheveling wordt door het schoolbestuur bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap schriftelijk gemeld uiterlijk 1 mei van het voorafgaand schooljaar. Bij die melding gaan, per school die bij de overheveling is betrokken, het protocol van de onderhandeling ter zake in het bevoegd lokaal comité en, indien de school tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit moet blijken dat de overheveling in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.”.

Art. III.45. In dezelfde codex wordt een artikel 252/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 252/1. Onverminderd de door de Vlaamse Regering bepaalde toelatingsvoorwaarden als vermeld in artikel 252, is het voltijds gewoon secundair onderwijs toegankelijk voor leerlingen die de leeftijd van 25 jaar nog niet hebben

bereikt. Het kan worden gevolgd uiterlijk tot het einde van het schooljaar waarin de leerlingen de leeftijd van 25 jaar bereiken.

Deze maximumleeftijd is evenwel niet van toepassing op:

1° leerlingen die tijdens het schooljaar 2013-2014 voltijds gewoon secundair onderwijs hebben gevolgd en vanaf het schooljaar 2014-2015 hun secundaire studie verder zetten;

2° de voorbereidende jaren op het hoger onderwijs, de Se-n-Se, de specialisatiejaren en het naamloos leerjaar van het voltijds gewoon secundair onderwijs.

Voor de HBO5-opleiding verpleegkunde geldt evenmin een maximumleeftijd.”.

Art. III.46. In artikel 256/1 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in het tweede lid het woord “werkingsreglement” vervangen door het woord “examenreglement”.

Art. III.47. In artikel 256/2 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 29 juni 2012, worden in het eerste lid bij het punt 3° de woorden “, eventueel in combinatie met het getuigschrift over de basiskennis van het bedrijfsbeheer” opgeheven.

Art. III.48. In artikel 256/8 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in het eerste lid het punt 1° opgeheven.

Art. III.49. Aan deel IV, titel 2, van dezelfde codex wordt een hoofdstuk 4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 4. Screening niveau onderwijstaal”.

Art. III.50. In deel IV, titel 2, hoofdstuk 3, van dezelfde codex wordt een artikel 256/11 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 256/11. Voor elke leerling die voor het eerst in het voltijds gewoon secundair onderwijs instroomt, voert de school een verplichte screening uit die nagaat wat het niveau van de leerling inzake de onderwijstaal is. Deze screening kan nooit voor de inschrijving van de leerling uitgevoerd worden en gebeurt met een valide en betrouwbaar screeningsinstrument.

Indien de resultaten van deze screening daar aanleiding toe geven, treft de school maatregelen die aansluiten bij de beginsituatie en de specifieke noden van de betrokken leerling inzake de onderwijstaal.”.

Art. III.51. In artikel 266 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in paragraaf 2 wordt een zevende lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In het handelingsplan opgenomen ontwikkelingsdoelen met betrekking tot godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing of eigen cultuur en religie zijn gebaseerd op de overeenkomstige leerplannen en zijn in

overeenstemming met de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder.”;

2° de paragraaf 4 wordt vervangen, door wat volgt:

“§4. Met het oog op het waarborgen van het studiepeil keurt de Vlaamse Regering volgens de vooraf door haar bepaalde criteria en op advies van de onderwijsinspectie, de leerplannen goed.
De leerplannen voor godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing of eigen cultuur en religie dienen niet door de Vlaamse Regering goedgekeurd te worden.

De leerplannen voor godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing of eigen cultuur en religie zijn in overeenstemming met de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder en respecteren de bekrachtigde eindtermen en ontwikkelingsdoelen.”.

Art. III.52. In artikel 350 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt de zinsnede “157 en 170” vervangen door de zinsnede “157, 157/1 en 170”.

Afdeling II. Decreet betreffende het stelsel van leren en werken

Art. III.53. In artikel 3 van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap, gewijzigd bij het decreet van 8 mei 2009, wordt een punt 14°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“14°/1 leerlingenstage: een vorm van opleiding binnen de component leren:

- a) buiten een vestigingsplaats van het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs
- b) in een reële arbeidsomgeving bij een werkgever
- c) onder gelijkaardige omstandigheden als reguliere werknemers van die werkgever
- d) waarbij effectieve arbeid wordt verricht die aansluit bij de gevolgde opleiding;
- e) met de bedoeling beroepservaring op te doen.”.

Art. III.54. In artikel 8 van hetzelfde decreet wordt paragraaf 3, toegevoegd bij het decreet van 18 december 2009 en gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, vervangen, door wat volgt:

“§3. De programmatie van een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs wordt door het centrubestuur bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap schriftelijk gemeld uiterlijk 1 mei van het voorafgaand schooljaar.”.

Art. III.55. Artikel 20 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 18 december 2009, 17 december 2010, 9 juli 2010 en 21 december 2012, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 20. De programmatie van een opleiding in het deeltijds beroepssecundair onderwijs is vrij en kan op elk tijdstip van het schooljaar. De programmatie wordt door het centrubestuur ten minste één maand voorafgaandelijk bij de bevoegde diensten

van de Vlaamse Gemeenschap schriftelijk gemeld. Bij die melding gaan het protocol van de onderhandeling ter zake in het bevoegd lokaal comité, een document waaruit moet blijken dat de programmatie vooraf is besproken in het regionaal overlegplatform waarin het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs participeert en, in het geval het centrum tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit moet blijken dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.”.

Art. III.56. In artikel 23, §2, van hetzelfde decreet worden de woorden “het Departement Onderwijs en Vorming” telkens vervangen door de woorden “de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap”.

Art. III.57. In hetzelfde decreet wordt een artikel 27/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 27/1. In het deeltijds beroepssecundair onderwijs kan de wekelijkse lessentabel, de vakken moderne vreemde talen niet meegerekend, voor maximaal 20 % worden aangeboden in het Frans, Engels of Duits.

Het aanbod, vermeld in het eerste lid, kan worden georganiseerd op voorwaarde dat:

1° de jongere de mogelijkheid heeft om alle niet-taalkvakken in het Nederlands in het centrum te volgen;

2° een jongere slechts CLIL kan volgen, indien de betrokken personen er schriftelijk en expliciet voor kiezen het CLIL-traject gedurende het volledige schooljaar te volgen en na positief advies van de klassenraad dat ten minste is gebaseerd op voldoende kennis en beheersing door de jongere van de onderwijstaal;

3° het aanbod voldoet aan de door de Vlaamse Regering bepaalde kwaliteitsstandaard. De kwaliteitsstandaard omvat voorwaarden op het vlak van:

- a) de competenties van het personeel dat deze lessen zal geven op het vlak van het vak zelf en de CLIL-methodiek;
- b) de vereiste kennis van de doeltaal van de personeelsleden;
- c) communicatie met ouders en jongeren;
- d) de inpassing van dit aanbod in een coherent talenbeleid zowel voor Standaardnederlands als vreemde talen, met formulering van expliciete strategische doelstellingen;

4° het centrum kan het aanbod slechts effectief organiseren, als ze beschikt over personeelsleden die op het ogenblik van de organisatie beantwoorden aan de voorwaarden van 3°, a en b. Daarbij moet ze rekening houden met de rechten van de personeelsleden die vast benoemd zijn of tijdelijk aangesteld zijn voor doorlopende duur in het vak dat ze wil aanbieden in het Frans, Engels of Duits. Om het aanbod te organiseren mag het centrum een personeelslid dat vast benoemd is voor het vak dat ze in het Frans, Engels of Duits wil aanbieden niet ter beschikking stellen wegens ontstentenis van betrekking. Het centrum mag ook de opdracht van een tijdelijk personeelslid dat voor doorlopende duur is aangesteld in het vak dat ze in het Frans, Engels of Duits wil aanbieden niet verminderen of beëindigen om het aanbod te organiseren. Dit laatste geldt niet als het tijdelijk personeelslid wel voldoet aan de

voorwaarden van 3°, a en b, maar het aanbod weigert om het vak in het Frans, Engels of Duits te geven;

5° het centrum er voor zorgt dat de kennis van de onderwijstaal bij de jongeren prioritair blijft en dat in Brussel en de brede Vlaamse Rand het Nederlandstalig karakter van het centrum behouden blijft;

6° voorafgaand een plan wordt opgemaakt dat door de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap is goedgekeurd.”.

Art. III.58. In artikel 28 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 9 juli 2010 en 1 juli 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het laatste lid opgeheven;

2° in paragraaf 3 wordt de zinsnede “Stages kunnen niet worden georganiseerd” opgeheven.

Art. III.59. In hetzelfde decreet wordt een artikel 28bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 28bis. In het deeltijds beroepssecundair onderwijs kunnen stages worden georganiseerd.

Een leerlingenstage is gebaseerd op een leerlingenstage-overeenkomst gesloten tussen het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, de stage-gever en de betrokken personen.

Het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs draagt de eindverantwoordelijkheid voor:

1° de keuze van de stage-gever;

2° de vaststelling van de stage-activiteiten;

3° de begeleiding en beoordeling van de leerling-stagiair, ermee rekening houdend dat de jongere tijdens de stage wordt begeleid door een personeelslid van het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs dat continu op de stageplaats aanwezig is.

Elke leerlingenstage is onbezoldigd.

De Vlaamse Regering kan de organisatie van en de minimale kwaliteitskenmerken voor leerlingenstages nader bepalen.”.

Art. III.60. In hetzelfde decreet wordt een artikel 31/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 31/1. In de leertijd kan de wekelijkse lessentabel, de vakken moderne vreemde talen niet meegerekend, voor maximaal 20 % worden aangeboden in het Frans, Engels of Duits.

Het aanbod, vermeld in het eerste lid, kan worden georganiseerd op voorwaarde dat:

1° de jongere de mogelijkheid heeft om alle niet-taalkvakken in het Nederlands in het centrum te volgen;

2° een jongere slechts CLIL kan volgen, indien de betrokken personen er schriftelijk en expliciet voor kiezen het CLIL-traject gedurende het volledige schooljaar te volgen na positief advies van het ter zake bevoegd orgaan dat ten minste is gebaseerd op voldoende kennis en beheersing door de jongere van het Standaardnederlands;

3° het aanbod voldoet aan de door de Vlaamse Regering bepaalde kwaliteitsstandaard. De kwaliteitsstandaard omvat voorwaarden op het vlak van:

- a) de competenties van het personeel dat deze lessen zal geven op het vlak van het vak zelf en de CLIL-methodiek;
- b) de vereiste kennis van de doeltaal van de personeelsleden;
- c) communicatie met ouders en jongeren;
- d) de inpassing van dit aanbod in een coherent talenbeleid zowel voor Standaardnederlands als vreemde talen, met formulering van expliciete strategische doelstellingen;

4° het centrum er voor zorgt dat de kennis van de onderwijstaal bij de jongeren prioritair blijft en dat in Brussel en de brede Vlaamse Rand het Nederlandstalig karakter van het centrum behouden blijft;

6° voorafgaand een plan wordt opgemaakt dat door de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap is goedgekeurd.”.

Art. III.61. In artikel 74ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De financiële bijdrage die de houder van een buitenlands studiebewijs moet betalen aan de erkenningsautoriteit voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van de gelijkwaardigheid van het buitenlands studiebewijs bedraagt 90 euro per aanvraag en per studiebewijs.

Indien een onderzoek wordt gevraagd naar de gelijkwaardigheid van het buitenlands studiebewijs met een aanduiding van een structuuronderdeel, bedraagt de financiële bijdrage 180 euro per aanvraag en per studiebewijs.

Deze bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2013. De bedragen worden afgerond naar het dichtstbijzijnde geheel getal.

De Vlaamse Regering kan de bedragen verminderen voor specifieke doelgroepen. Voor asielzoekers, vluchtelingen en subsidiair-beschermde is de behandeling van de erkenningsaanvraag gratis.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen voor een versnelde procedure tot de erkenning van de individuele gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen. De Vlaamse Regering kan het bedrag vermeerderen tot maximaal 500 euro indien de houder van het buitenlands studiebewijs opteert voor deze versnelde procedure.”.

Art. III.62. In hetzelfde decreet wordt een artikel 80/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 80/1. Syntra Vlaanderen is ertoe gemachtigd om een attest uit te reiken ter vervanging van een verloren studiebewijs aan de houders van het studiebewijs. Het attest vermeldt de datum van uitreiking van het studiebewijs.

Personen die in toepassing van de wetgeving betreffende de namen en de voornamen een wijziging van hun naam of voornaam hebben verkregen, kunnen bij Syntra Vlaanderen een verzoek indienen om het studiebewijs te laten vervangen door een studiebewijs met hun nieuwe naam.

Bij de aanvraag moet het oorspronkelijk behaalde studiebewijs worden ingeleverd en moeten stukken worden gevoegd die de naamswijziging aantonen.”.

Art. III.63. In artikel 84ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De financiële bijdrage die de houder van een buitenlands studiebewijs moet betalen aan de erkenningsautoriteit voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van de gelijkwaardigheid van het buitenlands studiebewijs bedraagt 90 euro per aanvraag en per studiebewijs.

Indien een onderzoek wordt gevraagd naar de gelijkwaardigheid van een buitenlands studiebewijs met een aanduiding van een structuuronderdeel, bedraagt de financiële bijdrage 180 euro per aanvraag en per studiebewijs.

Deze bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2013. De bedragen worden afgerond naar het dichtstbijzijnde geheel getal.

De Vlaamse Regering kan de bedragen verminderen voor specifieke doelgroepen. Voor asielzoekers, vluchtelingen en subsidiair-beschermde is de behandeling van de erkenningsaanvraag gratis.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen voor een versnelde procedure tot de erkenning van de individuele gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen. De Vlaamse Regering kan het bedrag vermeerderen tot maximaal 500 euro indien de houder van het buitenlands studiebewijs opteert voor deze versnelde procedure.”.

Art. III.64. In artikel 98 van hetzelfde decreet wordt de paragraaf 2 opgeheven.

Art. III.65. In artikel 100 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen, door wat volgt:

“Met ingang van het schooljaar 2014-2015 lanceert de Vlaamse Regering minimaal om de vier schooljaren en zo spoedig mogelijk vóór de start van het eerste schooljaar in kwestie, een oproep bij verenigingen met publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid om vóór een bepaalde datum voorstellen van voortrajecten in te dienen binnen het stelsel van leren en werken. In de overgangsperiode blijven de voortrajecten die door de Vlaamse Regering worden gesubsidieerd voor het schooljaar 2012-2013, verder gesubsidieerd voor het schooljaar 2013-2014.

De Vlaamse Regering kan steeds beslissen om de subsidiëring vroegtijdig te beëindigen als bij de implementatie wordt afgeweken van het voorstel zoals initieel ingediend.”;

2° in het vijfde lid worden de woorden “het schooljaar” vervangen door de woorden “de periode”.

Art. III.66. In artikel 101 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen, door wat volgt:

“Met ingang van het schooljaar 2014-2015 lanceert de Vlaamse Regering minimaal om de vier schooljaren en zo spoedig mogelijk vóór de start van het eerste schooljaar in kwestie, een oproep bij verenigingen met publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid om vóór een bepaalde datum voorstellen van brugprojecten in te dienen binnen het stelsel van leren en werken. In de overgangsperiode blijven de brugprojecten die door de Vlaamse Regering worden gesubsidieerd voor het schooljaar 2012-2013, verder gesubsidieerd voor het schooljaar 2013-2014.

De Vlaamse Regering kan steeds beslissen om de subsidiëring vroegtijdig te beëindigen als bij de implementatie wordt afgeweken van het voorstel zoals initieel ingediend.”;

2° in het vijfde lid worden de woorden “het schooljaar” vervangen, door de woorden “de periode”.

Art. III.67. In artikel 102 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen, door wat volgt:

“Met ingang van het schooljaar 2014-2015 verplicht de Vlaamse Regering minimaal om de vier schooljaren en zo spoedig mogelijk vóór de start van het eerste schooljaar in kwestie de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs om, in samenwerking met openbare besturen of diensten, bedrijven of ondernemingen, vóór een bepaalde datum voorstellen van arbeidsdeelname in te dienen binnen het stelsel van leren en werken, die inhoudelijk aansluiten bij aangeboden opleidingen in het deeltijds beroepssecundair onderwijs. Eventueel wordt die verplichting uitgebreid naar Syntra Vlaanderen voor de leertijd. In de overgangsperiode blijven de initiatieven voor arbeidsdeelname die door de Vlaamse Regering worden gesubsidieerd voor het schooljaar 2012-2013, verder gesubsidieerd voor het schooljaar 2013-2014.

De Vlaamse Regering kan steeds beslissen om de subsidiëring vroegtijdig te beëindigen als bij de implementatie wordt afgeweken van het voorstel zoals initieel ingediend.”;

2° in het vijfde lid worden de woorden “het schooljaar” vervangen door de woorden “de periode”.

Art. III.68. In dezelfde codex wordt artikel 127 opgeheven.

Art. III.69. In dezelfde codex wordt in deel IV, titel 1, hoofdstuk 3, de afdeling 1, bestaande uit het artikel 174, opgeheven.

Art. III.70. In dezelfde codex wordt in deel IV, titel 1, hoofdstuk 3, de afdeling 4, bestaande uit het artikel 180, opgeheven.

Art. III.71. In dezelfde codex wordt in deel IV, titel 1, hoofdstuk 3, de afdeling 5, bestaande uit de artikelen 181 tot en met 188, opgeheven.

Art. III.72. In dezelfde codex wordt artikel 201 opgeheven.

Art. III.73. In dezelfde codex wordt artikel 202 opgeheven.

Art. III.74. In dezelfde codex wordt in deel IV, titel 1, hoofdstuk 5, de afdeling 1, bestaande uit de artikelen 203 en 204, opgeheven.

Art. III.75. In dezelfde codex wordt in deel IV, titel 1, hoofdstuk 5, de afdeling 2, bestaande uit het artikel 205, opgeheven.

Afdeling III. Wet betreffende de leerplicht

Art. III.76. In artikel 1 van de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht, gewijzigd bij de decreten van 14 februari 2003, 22 juni 2007 en 8 mei 2009, wordt paragraaf 6 opgeheven.

Afdeling IV. Inwerkingtreding

Art. III.77. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 september 2013.

Artikel III.1, III.11, 1°, III.12, III.14, 2°, III.15 hebben uitwerking met ingang van 1 september 2012.

Artikel III.2, 4°, 5°, 6°, 8°, III.27, III.24, III.28, III.31, III.33 tot en met III.45, III.49, III.50, III.52, III.54, III.55, III.57, III.60, III.69 hebben uitwerking met ingang van 1 september 2014.

Hoofdstuk IV. Levenslang leren

Afdeling I. Deeltijds kunstonderwijs

Art. IV.1. In artikel 3, §1, van het decreet van 10 juli 2008 houdende enkele dringende maatregelen voor het deeltijds kunstonderwijs, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de woorden “en met 31 augustus 2013” vervangen door de woorden “de inwerkingtreding van het niveaudecreet deeltijds kunstonderwijs”.

Art. IV.2. In artikel 4, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de inleidende zin wordt de zinsnede “regionale netwerken voor expertise-uitwisseling in zake kunst- en cultuureducatie tussen deeltijds kunstonderwijs en

kleuter- en leerplichtonderwijs worden verlengd tot en met 31 augustus 2013” vervangen door de woorden “professionalisering in zake muzische vorming worden verlengd tot de inwerkingtreding van het niveaudecreet deeltijds kunstonderwijs”;

2° in het punt 12° worden de woorden “de Academie Regio Tienen Muziek, Woord en Dans” vervangen door de woorden “de Kunstacademie Regio Tienen”;

3° het punt 13° wordt opgeheven.

Art. IV.3. In artikel 5, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 9 juli 2010 en 1 juli 2011, worden de woorden “en met 31 augustus 2013” vervangen door de woorden “de inwerkingtreding van het niveaudecreet deeltijds kunstonderwijs”.

Art. IV.4. In artikel 6 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de woorden “en met 31 augustus 2013” vervangen door de woorden “de inwerkingtreding van het niveaudecreet deeltijds kunstonderwijs”.

Art. IV.5. In artikel 8, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de woorden “en met 31 augustus 2013” vervangen door de woorden “de inwerkingtreding van het niveaudecreet deeltijds kunstonderwijs”.

Art. IV.6. In artikel 8bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009 en gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de woorden “gedurende vier schooljaren” vervangen door de woorden “tot de inwerkingtreding van het niveaudecreet deeltijds kunstonderwijs”.

Art. IV.7. In artikel 8ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 23 december 2011, worden de woorden “31 augustus 2014” vervangen door de woorden “de inwerkingtreding van het niveaudecreet deeltijds kunstonderwijs”.

Afdeling II. Decreet Volwassenenonderwijs

Art. IV.8. In artikel 11, §6, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, worden de woorden “de niveaudecriptoren” vervangen door het woord “descriptorelementen”.

Art. IV.9. In artikel 41ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De financiële bijdrage die de houder van een buitenlands studiebewijs moet betalen aan de erkenningsautoriteit voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van de gelijkwaardigheid van het buitenlands studiebewijs bedraagt 180 euro per aanvraag en per studiebewijs. Deze bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2013. Het bedrag wordt afgerond naar het dichtstbijzijnde geheel getal.

De Vlaamse Regering kan het bedrag verminderen voor specifieke doelgroepen. Voor asielzoekers, vluchtelingen en subsidiair-beschermde is de behandeling van de erkenningsaanvraag gratis.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen voor een versnelde procedure tot de erkenning van de individuele gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen. De Vlaamse Regering kan het bedrag vermeerderen tot maximaal 500 euro indien de houder van het buitenlands studiebewijs opteert voor deze versnelde procedure.”

Art. IV.10. In artikel 49 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009, 8 mei 2009 en 9 juli 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt punt 8°ter opgeheven;

2° het vierde lid wordt opgeheven.

Art. IV.11. In artikel 63 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009, 8 mei 2009, 9 juli 2010 en 29 juni 2012, wordt de paragraaf 3bis vervangen, door wat volgt:

“§3bis. Uitsluitend een Centrum voor Volwassenenonderwijs dat onderwijsbevoegdheid heeft voor de opleidingen Nederlands tweede taal richtgraad 1 tot en met richtgraad 4 en Frans richtgraad 1 tot en met richtgraad 4, kan een examencommissie organiseren.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de organisatie van de examencommissie en de aanwijzing van het Centrum voor Volwassenenonderwijs dat een examencommissie mag organiseren.”

Art. IV.12. Aan artikel 72ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009 en gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. De betrekking die met de middelen, vermeld in paragraaf 1, wordt ingericht, kan niet worden vacant verklaard en het centrumbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen of muteren in deze betrekking.”

Art. IV.13. In artikel 85, §4, tweede lid van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009 en gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt het woord “leraarsuren” vervangen, door het woord “VTE”.

Art. IV.14. In artikel 98, §6, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 9 juli 2010, wordt het eerste lid vervangen, door wat volgt:

“Ter uitvoering van de opdracht, vermeld in artikel 63, §3bis, heeft het Centrum voor Volwassenenonderwijs dat werd aangeduid als examencommissie, recht op 400 aanvullende leraarsuren per schooljaar voor de oprichting van betrekkingen in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs. Het Centrum voor Volwassenenonderwijs krijgt jaarlijks een bijkomende subsidie ter beschikking gesteld door de Vlaamse Regering voor de ontwikkeling en het beheer van de taaltoetsen voor de examencommissie.”

Art. IV.15. In artikel 105, §3, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 4 juli 2008, worden de woorden “de VTE” vervangen door de woorden “het volume aan punten”.

Art. IV.16. In artikel 109 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 9 juli 2010, 4 juli 2008, 29 juni 2012 en 21 december 2012 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 5 wordt punt 3° vervangen, door wat volgt:

“3° gedurende twee opeenvolgende schooljaren een opleiding uit een leergebied van de basiseducatie gevolgd hebben gedurende ten minste 120 lestijden en dit voorafgaand aan het schooljaar van inschrijving in een opleiding uit een studiegebied van het secundair volwassenenonderwijs.”;

2° paragraaf 6bis wordt vervangen, door wat volgt:

“§6bis. Het Centrum voor Volwassenenonderwijs dat een examencommissie organiseert, vraagt hiervoor een tegemoetkoming van 15 euro per persoon en per evaluatieperiode.”.

Art. IV.17. In hetzelfde decreet wordt er een artikel 197octies ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 197octies. §1. In afwijking van artikel 47, §2, wordt de in 2008 afgesloten vijfjaarlijkse samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs over de uitvoering van de opdrachten, vermeld in artikel 45, en de aanwending van de toegekende middelen, vermeld in artikel 47, §1, verlengd tot uitvoering is gegeven aan de evaluatie, zoals vermeld in artikel 51. Deze verlenging kan maximum twee jaar duren.

§2. In afwijking van artikel 50, §2, wordt de in 2008 afgesloten vijfjaarlijkse samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs enerzijds en de pedagogische begeleidingsdiensten anderzijds over de aanwending van de middelen en de uitvoering van de opdrachten, vermeld in artikel 49, verlengd tot uitvoering is gegeven aan de evaluatie, zoals vermeld in artikel 51. Deze verlenging kan maximum twee jaar duren.

§3. In afwijking van artikel 77, §2, wordt de in 2008 afgesloten vijfjaarlijkse samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en elk consortium volwassenenonderwijs over de uitvoering van de opdrachten, vermeld in artikel 75, en de aanwending van de toegekende subsidie, vermeld in artikel 77, §1, verlengd tot uitvoering is gegeven aan de evaluatie, zoals vermeld in artikel 79. Deze verlenging kan maximum twee jaar duren.”.

Afdeling III. Inwerkingtreding

Art. IV.18. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 september 2013.

Artikel IV.17 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2013.
Artikel IV.14, IV.16,2° hebben uitwerking met ingang van 1 juli 2013.
Artikel IV.10, 1° treedt in werking op 1 november 2013.
Artikel IV.10, 2° treedt in werking op 1 januari 2014.

Hoofdstuk V. Hoger onderwijs
Afdeling I. Decreet betreffende de universiteiten

Art. V.1. In artikel 64, derde lid, van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap worden de woorden “assistent en doctor-assistent” vervangen door de woorden “assistent, praktijkassistent en doctor-assistent”.

Art. V.2. Artikel 68 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 68. Praktijkassistenten zijn in hoofdzaak belast met taken van praktijkgebonden onderwijs.”.

Art. V.3. In artikel 74, derde lid, tweede zin, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 27 januari 1993, worden de woorden “en deelt ze via de commissaris van de Vlaamse Regering mee aan de Vlaamse Regering”, opgeheven.

Art. V.4. Artikel 93 van hetzelfde decreet, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 93. Voltijdse en deeltijdse praktijkassistenten worden aangesteld voor een periode van maximum vijf jaar. Opeenvolgende aanstellingen van voltijdse praktijkassistenten mogen de totale duur van vijf opeenvolgende jaren niet overschrijden. Aanstellingen van deeltijdse praktijkassistenten zijn onbeperkt hernieuwbaar.”.

Art. V.5. Aan artikel 95, eerste lid, van hetzelfde decreet, wordt een tweede zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De salarisschaal van praktijkassistenten is dezelfde als deze van assistenten.”.

Art. V.6. Artikel 108 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 mei 1999, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 108. Het loopbaankader van het administratief en technisch personeel omvat het geheel van de functies en de daaraan gekoppelde graden die de leden van het administratief en technisch personeel kunnen vervullen. Het universiteitsbestuur stelt voor elke functie een functiebeschrijving en –profiel vast.”.

Art. V.7. In artikel 111, eerste lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999, worden de woorden “de personeelsformatie” vervangen door de woorden “het loopbaankader”.

Art. V.8. Aan hetzelfde decreet wordt een artikel 113bis toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 113bis. In afwijking van de voorwaarden, vermeld in artikel 112, kan het universiteitsbestuur een voltijdse praktijkassistent die op 1 oktober 2013 vijf jaar of langer aangesteld is als praktijkassistent na afloop van de aanstellingstermijn zonder openbare vacature rangschikken in een graad van het administratief en technisch personeel ten laste van de werkingsuitkeringen van de Vlaamse Gemeenschap.”.

Art. V.9. In artikel 114, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999, worden de woorden “en binnen de perken van de personeelsformatie”, opgeheven.

Art. V.10. In artikel 117, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 22 juni 2007, worden de woorden “een betrekking van de personeelsformatie bedoeld in afdeling 2 van dit hoofdstuk” vervangen door de woorden “een functie van het loopbaankader, vermeld in artikel 108”.

Art. V.11. In artikel 121septies van hetzelfde decreet, ingevoegd met het decreet van 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de bestaande tekst wordt aangeduid als een paragraaf 1;

2° in de paragraaf 1 worden de woorden “of bibliothecaris” en de woorden “en 110” en de woorden “of bibliothecaris” opgeheven.

3° er wordt een paragraaf 2 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§2. In afwijking van paragraaf 1 worden de personeelsleden die voor de integratie belast waren met het mandaat van algemeen directeur en die na de integratie opgenomen zijn in het integratiekader van een universiteit, definitief ingeschaald in de salarisschaal van gewoon hoogleraar. De betrokken personeelsleden verliezen wel de bevoegdheid van algemeen directeur en kunnen evenmin deze titel nog dragen.

In afwijking van paragraaf 1 verwerft een personeelslid die voor de integratie belast was met het mandaat van bibliothecaris, en die na de integratie opgenomen is in het integratiekader van een universiteit, definitief de salarisschaal zoals vermeld in artikel 136, §1, van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap.”.

Art. V.12. Artikel 121novies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 121novies. Statutair tijdelijk aangestelde lectoren en praktijkassistenten in het integratiekader, met een dienstanciënniteit van 10 jaar op 30 september 2013, worden door de universiteit bij een gunstige evaluatie benoemd in het ambt van lector in het integratiekader. Voor de berekening van de vereiste dienstanciënniteit worden de diensten meegenomen, vermeld in artikel 98 van het Hogescholendecreet en de werkelijke diensten die het personeelslid in een contractueel dienstverband gepresteerd heeft in de hogeschool.”.

Art. V.13. In artikel 150, derde lid, van hetzelfde decreet, wordt de tweede zin opgeheven.

Art. V.14. Aan artikel 152 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 21 december 1994 en 8 juli 1996, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Vóór 1 juli bezorgt de Vlaamse Regering aan elke universiteit een raming van de werkmiddelen, de sociale toelage en de investeringsmiddelen nodig voor het opmaken van de begroting, vermeld in artikel 153.”.

Art. V.15. Aan artikel 153 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 4 april 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een nieuw eerste lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Het universiteitsbestuur bezorgt vóór 15 september aan de Vlaamse Regering een begroting opgemaakt volgens het schema van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie.”;

2° het bestaande tweede lid, dat het derde lid wordt, wordt vervangen, door wat volgt:

“Samen met de beleidsbegroting dient het universiteitsbestuur een meerjarenbegroting in voor de komende vijf begrotingsjaren. Die meerjarenbegroting houdt rekening met het beleid van de universiteit ten minste op de volgende gebieden:

1° algemeen financieel beleid;

2° personeelsbestand en personeelsbeleid;

3° onderwijsaanbod;

4° wetenschappelijk onderzoek, maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening en transfer van kennis;

5° investeringen;

6° kwaliteitszorg.”.

Art. V.16. In artikel 156 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 21 december 1994, worden de woorden “en de sociale toelage” opgeheven.

Art. V.17. In artikel 158, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 14 juli 1998 en 4 juli 2008, wordt de eerste zin vervangen, door wat volgt:

“Het universiteitsbestuur bepaalt de globale formatie van het zelfstandig academisch personeel, het assisterend academisch personeel en van het administratief en technisch personeel dat ten laste van de werkingssuitkering wordt bezoldigd.”.

Art. V.18. Artikel 159 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 27 januari 1993, 14 juli 1998, 18 mei 1999, 22 december 1999 en 4 juli 2008, wordt opgeheven.

Art. V.19. In artikel 177, tweede lid, van hetzelfde decreet, wordt de zin “Het wordt uitgeoefend binnen vijf vrije dagen die volgen op de ontvangst door de commissaris van het afschrift van de beslissing” vervangen door de volgende zinnen: “De

commissarissen oefenen dit beroep uit binnen zeven kalenderdagen. Deze termijn begint te lopen na de dag van ontvangst van de beslissing door de commissaris.”.

Afdeling II. Decreet betreffende de hogescholen

Art. V.20. In titel III, hoofdstuk II, van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap wordt artikel 100, opgeheven bij het decreet van 20 oktober 2000, opnieuw opgenomen in afdeling 2, in de volgende lezing:

“Art. 100. §1. De ambten van het onderwijzend personeel van de hogescholen, met uitzondering van de ambten in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten en de ambten aan de Hogere Zeevaartschool, worden in de volgende groepen ingedeeld:

1° groep 1: praktijklector, hoofdpraktijklector, lector en hoofdlector;

2° groep 2: assistent en doctor-assistent;

3° groep 3: docent, hoofddocent, hoogleraar en gewoon hoogleraar.

De ambten van groep 1 kunnen uitsluitend worden verleend in de professionele bacheloropleidingen.

De ambten van groep 2 kunnen uitsluitend worden verleend in de academische opleidingen.

De ambten van groep 3 kunnen zowel in de professionele als in de academische opleidingen worden verleend.

§2. De personeelsleden die in het academiejaar 2012-2013 benoemd waren in het ambt van assistent of praktijkassistent verkrijgen vanaf het academiejaar 2013-2014 met behoud van hun anciënniteit een benoeming in het ambt van lector.

De personeelsleden die in het academiejaar 2012-2013 aangesteld waren in het ambt van praktijkassistent verkrijgen vanaf het academiejaar 2013-2014 met behoud van hun anciënniteit een aanstelling in het ambt van lector.

De personeelsleden die in het academiejaar 2012-2013 benoemd waren in het ambt van werkleider verkrijgen vanaf het academiejaar 2013-2014 met behoud van hun anciënniteit een benoeming in het ambt van hoofdlector.

In afwijking van paragraaf 1 en het derde lid van paragraaf 2, behouden de werkleiders die bezoldigd worden met een salarisschaal 528 voor ten hoogste het volume van hun opdracht waarin ze met deze salarisschaal bezoldigd worden, het ambt van werkleider. Dit ambt van werkleider kan zowel in de professionele als in de academische opleidingen worden verleend.”.

Art. V.21. In artikel 101 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 22 juni 2007, wordt het eerste lid vervangen, door wat volgt:

“In afwijking van artikel 100 worden de ambten van het onderwijzend personeel in de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten en de ambten aan de Hogere Zeevaartschool als volgt ingedeeld:”.

Art. V.22. In artikel 104 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 april 2001, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het vierde lid wordt opgeheven;

2° het vijfde lid wordt vervangen, door wat volgt:

“In de studiegebieden Audiovisuele en beeldende kunst en Muziek en podiumkunsten en aan de Hogere Zeevaartschool kunnen de hogescholen voltijdse of deeltijdse leden van het assisterend personeel met hun akkoord de titel van praktijkassistent verlenen. Deze personeelsleden worden in hoofdzaak belast met taken van praktijkgebonden onderwijs.”.

Art. V.23. Artikel 137bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 20 april 2001, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 137bis. De personeelsleden die op het ogenblik van een fusie belast waren met het mandaat van algemeen directeur en die na de fusie dat mandaat niet langer uitoefenen, worden definitief ingeschaald in de salarisschaal van gewoon hoogleraar wanneer zij hun betrekking in de personeelsformatie van de gefusioneerde hogeschool weer opnemen.”.

Art. V.24. In artikel 147, §2, laatste zin, van hetzelfde decreet, worden de woorden “en deelt hem mee aan de Vlaamse Regering via de commissaris van de Vlaamse Regering”, opgeheven.

Art. V.25. In hetzelfde decreet wordt een artikel 158bis/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 158bis/1. De personeelsleden die op het ogenblik van een fusie belast waren met het mandaat van algemeen directeur en die na de fusie dat mandaat niet langer uitoefenen, worden definitief ingeschaald in de salarisschaal van gewoon hoogleraar wanneer zij hun betrekking in de personeelsformatie van de gefusioneerde hogeschool weer opnemen.”.

Art. V.26. Aan artikel 200 van hetzelfde decreet wordt een tweede en een derde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Een terugbetaling van de tegemoetkoming is evenmin van toepassing als het geheel of een deel van het gebouw dat werd aangekocht, gebouwd, gemoderniseerd, uitgebreid of geschikt gemaakt met behulp van de middelen, vermeld in artikel 196, aan een universiteit wordt overgedragen of ter beschikking gesteld overeenkomstig het bepaalde in artikel 24, §6, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen in het kader van de overdracht van bevoegdheid, vermeld in artikel 23, §4, van voormeld decreet, en als

aldus het doel van het desbetreffende gebouw of deel van het gebouw behouden blijft.

In voorkomend geval is de universiteit evenmin een vergoeding verschuldigd voor de investeringen, vermeld in artikel 197, die de hogeschool met de middelen, vermeld in artikel 196, gedaan heeft.”.

Art. V.27. Aan artikel 223 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Vóór 1 juli bezorgt de Vlaamse Regering aan elke hogeschool een raming van de werkingsmiddelen en de sociale toelage nodig voor het opmaken van de begroting, vermeld in artikel 224.”.

Art. V.28. In artikel 224 van hetzelfde decreet wordt een nieuw eerste lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Het hogeschoolbestuur bezorgt vóór 15 september aan de Vlaamse Regering een begroting opgemaakt volgens het schema van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie.”.

Art. V.29. Artikel 225 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 19 maart 2004, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 225. Samen met de begroting dient het hogeschoolbestuur een meerjarenbegroting in voor de komende vijf begrotingsjaren. Die meerjarenbegroting houdt rekening met het beleid van de hogeschool ten minste op de volgende gebieden:

1° algemeen financieel beleid;

2° personeelsbestand en personeelsbeleid;

3° onderwijsaanbod;

4° praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek, onderzoek in de kunsten, maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening en transfer van kennis;

5° investeringen;

6° kwaliteitszorg.”.

Art. V.30. In artikel 231, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 19 april 1995, 21 december 2001, 22 juni 2007, 4 juli 2008 en 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 1° en punt 2° worden opgeheven;

2° in punt 3° worden tussen de woorden “aan de professionele opleidingen” en de woorden “en op de personeelsleden toegewezen aan de Schools of Arts” de woorden “, op de personeelsleden van de Hogere Zeevaartschool” ingevoegd;

3° aan punt 3° wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De toepassing van de bepalingen van punt 3° wordt voor een periode van vijf jaar met ingang van het begrotingsjaar 2014 opgeschort.”.

Art. V.31. In artikel 245, §2, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 21 december 1994 en gewijzigd bij het decreet van 8 mei 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het derde lid worden in de eerste zin de woorden “eerste lid” vervangen door de woorden “tweede lid”;

2° aan het derde lid wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“Deze toelage wordt niet toegekend aan nieuwe personeelsleden die na 1 september 2013 belast worden met een opdracht bij de diensten van het college van commissarissen.”.

Art. V.32. In artikel 249, §2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 1996, wordt de zin “Zij oefenen dit beroep uit binnen twintig werkdagen na ontvangst van de beslissing door de commissaris” vervangen door de volgende zinnen: “Zij oefenen dit beroep uit binnen zeven kalenderdagen. Deze termijn begint te lopen na de dag van ontvangst van de beslissing door de commissaris.”.

Art. V.33. In artikel 340sexies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 20 april 2001 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 3, zesde streepje, worden de woorden “de commissaris van de Vlaamse Regering bij de hogescholen en” opgeheven;

2° in paragraaf 4 wordt het eerste lid opgeheven;

3° paragraaf 5 wordt vervangen door wat volgt:

“§5. In afwijking van het bepaalde in paragraaf 3 kunnen lopende beheersovereenkomsten maximaal twee keer met ten hoogste één jaar verlengd worden, in geval de evaluatie van de wijze waarop de lopende beheersovereenkomst werd uitgevoerd, onvoldoende positief is om een nieuwe beheersovereenkomst met een looptijd van 5 jaar af te sluiten. Indien na deze verlenging(en) naar het oordeel van de Vlaamse Regering de betrokken instelling een deugdelijk beleidsplan heeft voorgelegd kan een nieuwe beheersovereenkomst met een looptijd van 4 jaar worden gesloten.”.

Afdeling III. Decreet betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening van het hoger onderwijs

Art. V.34. In artikel 9, eerste lid, van het decreet van 22 februari 1995 betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten of de hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en de hogescholen met andere rechtspersonen, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999 en gewijzigd bij het decreet van 19 maart 2004, worden de woorden “maatschappelijke of” opgeheven.

Art. V.35. In artikel 12, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 mei 1999, wordt de derde zin opgeheven.

Afdeling IV. Decreet betreffende sommige instellingen van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening

Art. V.36. In artikel 14 van het decreet van 18 mei 1999 betreffende sommige instellingen van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening, gewijzigd bij de decreten van 19 maart 2004 en 4 juli 2008, wordt punt 6° opgeheven.

Art. V.37. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 1 juni 2012, wordt een nieuw hoofdstuk IVbis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk IVbis. – Controle”.

Art. V.38. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 1 juni 2012, wordt in Hoofdstuk IVbis, een artikel 15bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 15bis. Een ambtenaar van de bevoegde dienst van de Vlaamse overheid, aangewezen door de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs, ziet bij de Vlerick Business School en de Antwerp Management School toe op de uitvoering van de beheersovereenkomst en de naleving van de subsidiëeringsvoorwaarden.

Een commissaris van de Vlaamse Regering, vermeld in artikel 170 van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap of in artikel 242 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, ziet bij het Instituut voor Tropische Geneeskunde toe op de uitvoering van de beheersovereenkomst en de naleving van de subsidiëeringsvoorwaarden.

Het instellingsbestuur bezorgt daartoe aan de ambtenaar of de commissaris van de Vlaamse Regering alle nodige informatie en documenten.”.

Afdeling V. Decreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs

Art. V.39. In artikel 4 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, gewijzigd bij de decreten van 16 juni 2006 en 8 mei 2009, wordt punt 1° opgeheven.

Art. V.40. In artikel 8ter, §1, vierde lid, van hetzelfde decreet, wordt punt 1° ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012, opgeheven.

Art. V.41. In artikel 12, §3, tweede lid, van hetzelfde decreet, worden de woorden “dat als doelstelling heeft: het doorstromen naar een mastersopleiding” vervangen door de woorden “met als doelstelling het doorstromen naar een masteropleiding of het uitstromen naar de arbeidsmarkt”.

Art. V.42. In artikel 23bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012, worden de woorden “bachelor in de conservatie en de restauratie” en “master in de conservatie en de restauratie” respectievelijk vervangen door de woorden “bachelor in de conservatie-restauratie” en “master in de conservatie-restauratie”.

Art. V.43. Aan artikel 24 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 16 juni 2006 en 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid van paragraaf 1 wordt punt 7° vervangen, door wat volgt:

“7° Conservatie-restauratie”;

2° er wordt een paragraaf 8 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§8. Studenten in een academisch opleiding die met ingang van het academiejaar 2013-2014 overgedragen wordt aan een universiteit en die in het academiejaar 2012-2013 begeleiding in het kader van Geïntegreerd onderwijs (GON) genoten, kunnen gebruik blijven maken van GON-begeleiding zolang ze een overgedragen opleiding volgen, mits ze beantwoorden aan de voorwaarden om GON-begeleiding te krijgen.”.

Art. V.44. Artikel 26 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 mei 2009, wordt opgeheven.

Art. V.45. In artikel 27 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 16 juni 2006 en 13 juli 2012, wordt aan paragraaf 3 een punt 5°, 6° en 7° toegevoegd, die luiden als volgt:

“5° Rechten, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend. Daarbij kan de graad van master enkel en alleen verleend worden als het een master-na-masteropleiding betreft;

6° Taal- en letterkunde, waarvoor de graad van bachelor kan worden verleend;

7° Economische en toegepaste economische wetenschappen, waarvoor de graad van bachelor kan worden verleend.”.

Art. V.46. In artikel 29 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2012, worden in punt 19° de woorden “Conservatie en restauratie” vervangen door de woorden “Conservatie-restauratie”.

Art. V.47. In artikel 53/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, en het laatst gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, punt 2° worden de woorden “in de onderwijstaal van een opleiding,” opgeheven;

2° in paragraaf 2 wordt een punt 7° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“7° een positief oordeel van de Erkenningscommissie om een anderstalige bachelor- of masteropleiding te organiseren, en waar de Vlaamse Regering binnen een vervaltermijn van 45 dagen geen negatief oordeel heeft over gegeven.” .

3° in paragraaf 4, punt 2° worden de woorden “academiejaar 2014-2015” vervangen door de woorden “academiejaar 2015-2016”;

4° in paragraaf 4, punt 3° worden de woorden “academiejaar 2014-2015” vervangen door de woorden “academiejaar 2015-2016”.

Art. V.48. In artikel 63terdecies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, worden een derde, vierde, vijfde en zesde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Een nieuwe externe beoordeling is vereist wanneer een instelling meerdere opleidingen samenvoegt waarvan minimum één opleiding een accreditatie met beperkte geldigheidsduur geniet. De nieuwe externe beoordeling heeft betrekking op de generieke kwaliteitswaarborgen die negatief werden beoordeeld in de samengevoegde opleidingen.

In het geval dat de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleiding voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen van het accreditatiekader, dan neemt de accreditatieorganisatie een positief accreditatiebesluit dat geldt voor een termijn vermeld in artikel 60, §2, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de samengevoegde opleidingen.

In het geval dat de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleiding niet voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen van het accreditatiekader, vervalt de accreditatie en wordt het besluit, wat de gevolgen betreft, gelijkgesteld met een negatief accreditatiebesluit.

Indien de beperkte visitatie betrekking heeft op een opleidingsvariant in de samengevoegde opleiding en de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleidingsvariant niet voldoet, moet de instelling de opleidingsvariant stopzetten en mag het instellingsbestuur vanaf het volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer inschrijven. Het instellingsbestuur kan de opleidingsvariant binnen zes jaar niet heropstarten. Bij het stopzetten van de opleidingsvariant neemt de accreditatieorganisatie een positief accreditatiebesluit dat geldt voor een termijn vermeld in artikel 60, § 2, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de opleidingen die werden samengevoegd.”.

Art. V.49. In artikel 69 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 19 maart 2004, 22 juni 2007 en 1 juli 2011, wordt paragraaf 3 opgeheven.

Art. V.50. Aan artikel 88 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 19 maart 2004 en 1 juli 2011, wordt een lid toegevoegd dat luidt als volgt:

“De financiële bijdrage die de houder van een buitenlands studiebewijs moet betalen aan de erkenningsautoriteit voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van

het buitenlands studiebewijs uitgereikt in het hoger onderwijs en het onderzoek met betrekking tot de niveaugelijkwaardigheid bedraagt:

1° 300 euro voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van de buitenlandse graad van doctor;

2° 180 euro voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van het buitenlands studie-bewijs uitgereikt in het hoger onderwijs;

3° 90 euro voor een onderzoek met betrekking tot de niveaugelijkwaardigheid.

Deze bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2013. Het bedrag wordt afgerond naar het dichtstbijzijnde geheel getal.

De Vlaamse Regering kan het bedrag verminderen voor specifieke doelgroepen. Voor asielzoekers, vluchtelingen en subsidiair-beschermde is de behandeling van de erkenningsaanvraag gratis.

De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen voor een versnelde procedure tot de erkenning van de individuele gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen. De Vlaamse Regering kan het bedrag vermeerderen tot maximaal 500 euro indien de houder van het buitenlands studiebewijs opteert voor deze versnelde procedure.”.

Art. V.51. Aan artikel 91bis, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd met het decreet van 13 juli 2012, wordt in het vierde lid een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“4° de equivalente opleiding master in de ingenieurswetenschappen: biomedische ingenieurstechnieken, gezamenlijk aangeboden door de Universiteit Gent en de Vrije Universiteit Brussel.”.

Art. V.52. In artikel 91quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012, wordt in paragraaf 1 de laatste volzin vervangen, door wat volgt:

“Uiterlijk op 1 april van hetzelfde academiejaar wordt het advies van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholenraad over de gevraagde afwijking toegevoegd aan het dossier.”.

Art. V.53. Aan artikel 93bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de bestaande tekst wordt als paragraaf 1 aangeduid;

2° er wordt een paragraaf 2 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§2. Als een specifieke lerarenopleiding zich onttrokken heeft aan deelname aan de visitatie, vermeld in artikel 93, of aan een deel ervan, verliest de instelling de bevoegdheid om deze opleiding aan te bieden vanaf het academiejaar dat volgt op het academiejaar waarin de visitatie plaatsvindt.”.

Afdeling VI. Decreet betreffende de rechtspositieregeling van de student

Art. V.54. In artikel II.1, 15°bis van het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de medezeggenschap in het hoger onderwijs,

de integratie van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2004, 8 mei 2009 en 1 juli 2011, wordt het punt h) opgeheven.

Art. V.55. In artikel II.18 van hetzelfde decreet wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. Ten hoogste twee derden van de door de Vlaamse Regering benoemde leden mag van hetzelfde geslacht zijn. Dit quotum is van toepassing op het totaal aantal leden voorzitters en bijzitters samengenomen en zonder onderscheid op de werkende en plaatsvervangende leden van de Raad. Ingeval de in paragraaf 1 bepaalde voordrachtprocedure het niet mogelijk maakt om aan de verplichting te voldoen binnen een periode van 3 maanden na het vacant verklaren van het mandaat dan kan de Vlaamse Regering, op voordracht van de minister onder wiens bevoegdheid de Raad functioneert, een lid benoemen.

Bij een hernieuwing van een of meer mandaten wordt, zolang het quotum niet gerealiseerd is, een kandidaat van het ondervertegenwoordigde geslacht aangewezen.” .

Art. V.56. In artikel II.24,§1 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt in het tweede lid de zinsnede “h) en” opgeheven.

Art. V.57. In artikel II.48 van hetzelfde decreet wordt paragraaf 2 vervangen, door wat volgt:

“§2. De studentenraad op het niveau van de instelling kan beslissen dat participatiecommissies worden opgericht op het niveau van andere onderdelen van de instelling. Ten minste voor wat betreft de adviesorganen op het opleidingsniveau wordt studentenparticipatie geregeld zodat de studenten minstens een derde van de stemmen binnen dit orgaan hebben. Wanneer onvoldoende studenten bereid gevonden worden om er deel van uit te maken, kan het adviesorgaan toch functioneren.

De samenstelling en de functioneringswijze van de participatiecommissies worden vastgelegd in het in artikel II.66 bedoelde participatiereglement.”.

Art. V. 58. In hetzelfde decreet wordt artikel II.68 vervangen, door wat volgt:

“Art. II.68. §1. Het bestuur maakt in samenspraak met de studentenraad een statuut van studentenvertegenwoordiger op. Dat statuut bepaalt de nodige faciliteiten voor de studentenvertegenwoordigers in interne en externe raden en organen om een goede vertegenwoordiging te garanderen. Deze faciliteiten betreffen ten minste de wijze waarop in functie van de werking van deze raden en organen onderwijsactiviteiten en examens op flexibele wijze kunnen worden gepland en afgeweken kan worden, indien dit de goede werking van de studentvertegenwoordiging in het gedrang brengt, van de verplichte aanwezigheid, werk- en examenvormen en indiendata voor bepaalde opleidingsonderdelen.

§2. Het instellingsbestuur legt, in samenspraak met de studentenraad, een lijst vast met de mandaten waarvoor het statuut vermeld in paragraaf 1 van toepassing is. Daarbij houdt zij ook rekening met mandaten op supra-instellingsniveau.

§3. Het instellingsbestuur stelt een ombudsdienst aan waar studentenvertegenwoordigers terecht kunnen indien hun rechten niet worden gerespecteerd.”.

Art. V.59. Aan artikel II.93, §1, van hetzelfde decreet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “door de regeringscommissarissen bij de universiteiten en de commissarissen van de Vlaamse regering bij de hogescholen” vervangen door de woorden “door de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap”;

2° in het tweede lid worden de woorden “aan de regeringscommissarissen en de commissarissen van de Vlaamse Regering” vervangen door de woorden “aan de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap”.

Art. V.60. Aan artikel VII.1, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 9 juli 2010 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, wordt een punt 12° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“12° artikel 48 en 48/1 van het decreet van 6 juli 2012 tot wijziging van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wat het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie betreft.”.

Afdeling VII. Decreet betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs

Art. V.61. In titel III, hoofdstuk III, afdeling 3 van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen, gewijzigd bij decreet van 16 juni 2006, wordt een onderafdeling 5 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 5. Inschrijving op grond van diploma's behaald buiten de Vlaamse Gemeenschap”.

Art. V.62. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling 5 een artikel 18ter ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 18ter. Het instellingsbestuur kan personen die in het bezit zijn van een buiten de Vlaamse Gemeenschap afgeleverd diploma van het hoger onderwijs vrijstellen van de voorgeschreven vooropleidingseisen voor zover de instelling het behaalde diploma en het specifieke opleidingsprofiel van de student van voldoende niveau acht en op voorwaarde dat aan de authenticiteitscontrole van de betreffende diploma's of certificaten is voldaan, voor zover door de Vlaamse overheid maatregelen zijn uitgevaardigd. Het instellingsbestuur kan de toelating tot inschrijving afhankelijk maken van de succesvolle voltooiing van een specifiek daartoe ontworpen voorbereidingsprogramma.

Bij het onderzoek van de vrijstelling van de specifieke vooropleidingseisen bedoeld in de eerste zin van het voorgaande lid past het instellingsbestuur de bepalingen en de principes van het Verdrag van de Raad van Europa en de Unesco betreffende de erkenning van diploma's hoger onderwijs in de Europese Regio, opgemaakt in Lissabon op 11 april 1997, goedgekeurd bij decreet van 15 december 2006 en geratificeerd op 22 juli 2009 toe voor zover het land van herkomst het verdrag ook heeft geratificeerd.”.

Art. V.63. In artikel 51, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de woorden “zonder dat een inschrijving voor de betrokken opleiding vereist is”, opgeheven.

Art. V.64. In artikel 54 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2006, wordt in de eerste zin het woord “mei” vervangen door het woord “december”.

Art. V.65. Aan artikel 55 van hetzelfde decreet wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt :

“§3. Wanneer een student wordt ingeschreven in een opleiding met het oog op het uitreiken van een diploma in overeenstemming met artikel 51, §1, eerste lid van dit decreet of in uitvoering van artikel 94, §2 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, gebeurt de registratie zonder heffing van studiegeld, onverminderd de toepassing van artikel 51, §2.”.

Art. V.66. Artikel 56 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 20 mei 2005, 14 maart 2008 en 9 juli 2010, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art.56. §1. Het studiegeld bedraagt voor studenten die in een academiejaar een inschrijving nemen onder diploma- of creditcontract:

1° voor het vast gedeelte: 58 euro, en

2° voor het variabel gedeelte: 8,7 euro per opgenomen studiepunt.

§2. Een hogeschool of universiteit kan aan een student een bijkomend studiegeld vragen voor de studiepunten waarvoor de student op het ogenblik van de inschrijving geen toereikend leerkrediet heeft. Dit bijkomend inschrijvingsgeld kan ten hoogste 10 euro per opgenomen studiepunt bedragen.

Onder leerkrediet wordt begrepen het leerkrediet zoals bepaald in hoofdstuk IV van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen.”.

Art. V.67. Artikel 57 van het hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 16 juni 2006, 14 maart 2008 en 4 juli 2008, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art.57. §1. Voor beurstariefstudenten die in een academiejaar een inschrijving nemen, bedraagt het studiegeld:

1° voor het vast gedeelte: 58 euro, en

2° voor het variabel gedeelte: 0,7 euro per opgenomen studiepunt.

Voor bijna-beursstudenten die in een academiejaar een inschrijving nemen, bedraagt het studiegeld:

1° voor het vast gedeelte: 58 euro, en

2° voor het variabel gedeelte: 5,4 euro per opgenomen studiepunt.

§2. Studenten die het laatste jaar secundair onderwijs volgen en die met een creditcontract voor maximaal 10 studiepunten ingeschreven zijn in het hoger onderwijs, betalen 50% van het vast en variabel gedeelte van het studiegeld van een beurstariefstudent.”.

Art. V.68. In artikel 62, §1, van het hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2008, worden punt 1° en punt 2° vervangen, door wat volgt :

“1° voor het vaste gedeelte van het studiegeld: 58 euro;

2° voor het variabele gedeelte van het studiegeld: 8,7 euro per opgenomen studiepunt;”.

Art. V.69. In artikel 65 van het hetzelfde decreet wordt de zinsnede “, dan wel het studiegeld vaststellen onder de in dit hoofdstuk bedoelde minimumgrenzen” opgeheven.

Art. V.70. Artikel 67 van hetzelfde decreet wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 67. §1. De in dit hoofdstuk bedoelde bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2010.

§2. De bedragen bedoeld in de artikelen 56 en 62 worden naar het dichtst bij zijnde decimaal afgerond tot één cijfer na de komma.”.

Afdeling VIII. Decreet betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten

Art. V.71. In artikel 23 van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen, gewijzigd bij de decreten van 4 juli 2008, 30 april 2009 en 13 juli 2012, worden in paragraaf 1, 3° de woorden “ac) Conservatie en restauratie” vervangen door de woorden “ac) Conservatie-restauratie”.

Art. V. 72. Aan artikel 38 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 23 december 2011 en 13 juli 2012, wordt een paragraaf 8 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§8. Een hogeschool kan ervoor opteren om een gedeelte van de middelen ter ondersteuning van de academisering onder te brengen in het Industrieel Onderzoeksfonds, bedoeld in artikel 74bis van het decreet van 20 december 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2003, van de associatie waartoe zij behoort, indien in deze mogelijkheid voorzien is in het algemeen onderzoeks- en samenwerkingsreglement van de associatie waartoe ze behoort.

De hogeschool sluit een overeenkomst af met de associatie over de inzet van deze middelen vanuit het Industrieel Onderzoeksfonds.”.

Art. V.73. Aan artikel 38bis van hetzelfde decreet, ingevoegd met het decreet van 13 juli 2012 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§5. Een hogeschool kan ervoor opteren om een gedeelte van de middelen ter ondersteuning van de academisering onder te brengen in het Industrieel Onderzoeksfonds, bedoeld in artikel 74bis van het decreet van 20 december 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2003, van de associatie waartoe zij behoort, indien in deze mogelijkheid voorzien is in het algemeen onderzoeks- en samenwerkingsreglement van de associatie waartoe ze behoort.

De hogeschool sluit een overeenkomst af met de associatie over de inzet van deze middelen vanuit het Industrieel Onderzoeksfonds.”.

Art. V.74. In artikel 38ter van hetzelfde decreet, ingevoegd met het decreet van 13 juli 2012 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° In paragraaf 1 wordt in het eerste lid het bedrag “7.792.558,85 euro” vervangen door het bedrag “7.616.782,04 euro”;

2° in paragraaf 1 wordt de tabel in het tweede lid vervangen, door de volgende tabel:

begrotingsjaar	bedrag (uitgedrukt in miljoen euro)
2014	2,18
2015	3,16
2016	4,13
2017	5,11
2018	6,41
2019	7,71
2020	9,01
2021	10,31
2022	11,61
vanaf 2023	12,93

3° In paragraaf 3 wordt in het eerste lid het bedrag “23.339.011,41 euro” vervangen door het bedrag “23.514.788,22 euro”;

4° in paragraaf 3 wordt de tabel in het tweede lid vervangen, door de volgende tabel:

begrotingsjaar	bedrag (uitgedrukt in miljoen euro)
----------------	-------------------------------------

2014	12,82
2015	18,64
2016	24,27
2017	30,09
2018	35,39
2019	40,89
2020	46,19
2021	51,49
2022	56,99
vanaf 2023	60,67

Art. V.75. In artikel 57, §1, van hetzelfde decreet, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Het instellingsbestuur dient elk jaar bij de Vlaamse Regering een jaarrekening in waarin het rekenschap aflegt over het financiële beheer van de instelling voor het voorgaande begrotingsjaar.

De jaarrekeningen, met inbegrip van een jaarrekening conform het schema van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie, die betrekking hebben op het begrotingsjaar 2013 worden ingediend vóór 15 april 2014.

Voor de jaarrekeningen die betrekking hebben op het begrotingsjaar 2014 en volgende geldt het volgende tijdsschema:

1° een prefiguratie van de jaarrekening opgemaakt volgens het schema van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie wordt ingediend bij de Vlaamse Regering vóór 15 februari;

2° de jaarrekening wordt ingediend bij de Vlaamse Regering vóór 15 april.”.

Art. V.76. In artikel 59, tweede lid, van hetzelfde decreet, wordt na de tweede zin, een zin ingevoegd, die luidt als volgt:

“Deze termijn kan door het college worden hernieuwd.”.

Afdeling IX. Decreet betreffende de studentenvoorzieningen

Art. V.77. In het decreet van 29 juni 2012 betreffende de studentenvoorzieningen in Vlaanderen wordt in artikel 17, het eerste lid vervangen, door wat volgt:

“De stuvoraad is paritair samengesteld uit minstens acht leden. De helft van de leden is verkozen door en onder de studenten, zoals bepaald in artikel II.50, §1, eerste lid, van het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de medezeggenschap in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, eventueel aangevuld met de leerlingen en cursisten uit hbo5 opleidingen. De andere

helpt is aangewezen door het instellingsbestuur. De stuvoraad streeft bij zijn samenstelling naar diversiteit. Maximum twee derde van zijn leden mag van hetzelfde geslacht zijn.”.

Afdeling X. Decreet betreffende de kwaliteitszorg en accreditatie

Art. V.78. In het decreet van 6 juli 2012 tot wijziging van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wat het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie betreft, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, wordt een artikel 48/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 48/1. §1. Een nieuwe beperkte externe beoordeling is vereist wanneer:
1° een instelling meerdere opleidingen samenvoegt waarvan minimum één opleiding geniet van een tijdelijke erkenning;
2° bij de integratie een opleiding die aangeboden wordt door verschillende hogescholen, vanaf het academiejaar 2013-2014 aangeboden wordt door een universiteit als één opleiding, op één vestigingsplaats, en één of meerdere van de hogeschoolopleidingen geniet van een tijdelijke erkenning;
3° bij de integratie een opleiding die aangeboden wordt door verschillende hogescholen, vanaf het academiejaar 2013-2014 aangeboden wordt door meerdere universiteiten als één opleiding, op één vestigingsplaats, en één of meerdere van de hogeschoolopleidingen geniet van een tijdelijke erkenning.

Bij een opleiding die ontstaan is uit meerdere opleidingen die werden samengevoegd, heeft de nieuwe beperkte externe beoordeling uitsluitend betrekking op de onderwerpen die negatief werden beoordeeld in de samengevoegde opleidingen.

In het geval dat de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de samengevoegde opleiding voldoet, neemt zij een positief accreditatiebesluit dat geldt voor een termijn vermeld in artikel 60, §2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de opleidingen die werden samengevoegd.

In het geval dat de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de samengevoegde opleiding niet voldoet, vervalt de accreditatie van de samengevoegde opleiding en wordt het besluit, wat de gevolgen betreft, gelijkgesteld met een negatief accreditatiebesluit.

In het geval dat de beperkte visitatie betrekking heeft op een opleidingsvariant in de samengevoegde opleiding en de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleidingsvariant niet voldoet, moet de instelling de opleidingsvariant stopzetten en mag het instellingsbestuur vanaf het volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer inschrijven. Het instellingsbestuur kan de opleidingsvariant binnen zes jaar niet heropstarten. Bij het stopzetten van de opleidingsvariant neemt de accreditatieorganisatie een positief accreditatiebesluit dat geldt voor een termijn vermeld in artikel 60, §2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, met als aanvangsdatum de

vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de opleidingen die werden samengevoegd. Voor de toepassing van dit lid worden opleidingen die in een zelfde geografische omschrijving worden samengevoegd beschouwd als behorend tot een verschillende vestigingsplaats.

§2. Bij een academische opleiding, die aangeboden wordt door verschillende hogescholen en waarvan minimum één hogeschoolopleiding geniet van een tijdelijke erkenning, en die met ingang van het academiejaar 2013-2014 door een universiteit wordt aangeboden als één opleiding op verschillende vestigingsplaatsen, en aldus beschouwd wordt als een opleiding met verschillende opleidingsvarianten, kan het universiteitsbestuur beslissen om:

1° ofwel een nieuwe beperkte visitatie te laten uitvoeren van de opleidingsvariant die geniet van de tijdelijke erkenning;

2° ofwel de opleidingsvariant die geniet van de tijdelijke erkenning stop te zetten en vanaf het eerst volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer in te schrijven in deze variant.

In het geval dat de opleidingsvariant met een tijdelijke erkenning wordt stopgezet, kan deze binnen een periode van zes jaar niet herop gestart worden op deze vestigingsplaats. De accreditatieorganisatie neemt als gevolg van de stopzetting van de opleidingsvariant een positief accreditatiebesluit voor de opleiding dat geldt voor een termijn vermeld in artikel 60, §2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de resterende geïntegreerde opleidingen.

In het geval dat de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleidingsvariant met een tijdelijke erkenning op de betrokken vestigingsplaats voldoet, dan neemt zij een positief accreditatiebesluit voor de opleiding dat geldt voor een termijn vermeld in artikel 60, §2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de geïntegreerde opleidingen.

In het geval dat de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleidingsvariant met een tijdelijke erkenning op de betrokken vestigingsplaats niet voldoet, moet de instelling de opleidingsvariant stopzetten en mag het instellingsbestuur vanaf het volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer inschrijven. Het instellingsbestuur kan de opleidingsvariant binnen zes jaar niet heropstarten. Bij het stopzetten van de opleidingsvariant neemt de accreditatieorganisatie een positief accreditatiebesluit dat geldt voor een termijn vermeld in artikel 60, § 2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de resterende geïntegreerde opleidingen.

§3. De bepalingen van dit artikel zijn van toepassing op opleidingen die samengevoegd worden of na integratie door een of meerdere universiteiten als één opleiding aangeboden worden en waarvan minimum een van de opleidingen voor eind 2012-2013 een negatief accreditatiebesluit heeft gekregen of waarvoor

krachtens artikel 58bis, §5 en artikel 60, §1, tweede lid van het decreet van 4 april 2013 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen voor die datum nog geen accreditatiebesluit is genomen.”.

Afdeling XI. Decreet betreffende de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten

Art. V.79. In artikel 161, §1, van het decreet van 13 juli 2012 betreffende de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten wordt de zinsnede “artikel 136” vervangen door de zinsnede “artikel 144”.

Afdeling XII. Decreet betreffende het onderwijs XXII

Art. V.80. In artikel V.31 van het decreet van 19 december 2012 betreffende het onderwijs XXII worden in het zesde lid, tussen de woorden “V.24” en “treden in werking” de woorden “V.29, §6,” ingevoegd.

Afdeling XIII. Opheffingen

Art. V.81. Het besluit van de Vlaamse Regering van 8 maart 1995 houdende vaststelling van bijkomende voorschriften voor het bepalen van het aantal financierbare eenheden, de wijze van controle van de echtheid van de verstrekte gegevens en van de vorm waarin de universiteiten hun inschrijvingen jaarlijks aan het Departement Onderwijs meedelen, wordt opgeheven.

Afdeling XIV. Inwerkingtreding

Art. V.82. Dit hoofdstuk treedt in werking met ingang van het academiejaar 2013-2014.

Artikel V.34 heeft uitwerking met ingang van 1 oktober 2004.

Artikel V.81 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2008.

Artikel V.72, V.73 en V.79 hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2012.

Artikel V.41 heeft uitwerking met ingang van het academiejaar 2012-2013.

Artikel V.14, V.15, 1°, V.16, V.27, V.28, V.33, V.76 en V.80 hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2013.

Artikel V.52 heeft uitwerking met ingang van 1 maart 2013.

Artikel V.36, V.37, V.38, V.50, V.55, en V.60 treden in werking op 1 september 2013.

Artikel V.6, V.7, V.9, V.10, V.13, V.15, 2°, V.17, V.18, V.22, V.29 en V.30, treden in werking op 1 januari 2014.

Artikel V.57, V.58, V.64, V.66, V.67, V.68, V.69, V.70 en V.77 treden in werking met ingang van het academiejaar 2014-2015.

Hoofdstuk VI. Rechtspositie onderwijspersoneel

Afdeling I. Decreet betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs

Art. VI.1. In artikel 3 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 3° worden de woorden “en de instellingen voor secundair onderwijs en deeltijds kunstonderwijs,” vervangen door de woorden “, de scholen en de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs van het secundair onderwijs, de instellingen voor deeltijds kunstonderwijs,” en worden de woorden “toegevoegd aan een onderwijsinstelling, maakt deel uit van die instelling” vervangen door de woorden “toegevoegd aan een school, maakt deel uit van die school”;

2° een punt 38 wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

“ 38° het net :

- het gemeenschapsonderwijs : het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap zoals bedoeld in artikel 2 van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs;
- het gesubsidieerd officieel onderwijs : het onderwijs ingericht door publiekrechtelijke rechtspersonen andere dan het gemeenschapsonderwijs en dat in aanmerking komt voor subsidiëring van de Vlaamse Gemeenschap;
- het gesubsidieerd vrij onderwijs : het onderwijs ingericht door natuurlijke personen of privaatrechtelijke rechtspersonen en dat in aanmerking komt voor subsidiëring door de Vlaamse Gemeenschap.“.

Art. VI.2. Aan artikel 4, §1, f), van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2001, wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De diensten die - zowel in het gemeenschaps- als in het gesubsidieerd onderwijs - gepresteerd werden tot en met 31 augustus 2013 in het ambt van godsdienstleerkracht belast met anglicaanse godsdienst en die in aanmerking komen voor de berekening van de geldelijke anciënniteit, komen in aanmerking voor de berekening van de dienstanciënniteit in dat ambt.”.

Art. VI.3. Aan artikel 7 van hetzelfde decreet wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De personeelsleden respecteren daarbij de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder.”.

Art. VI.4. In hetzelfde decreet wordt een hoofdstuk IIsepties, dat bestaat uit artikel 12novies, ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk IIsepties – Auteursrechten

Art. 12novies. Het personeelslid dat in uitvoering van zijn aanstelling werken tot stand brengt die vallen binnen het toepassingsgebied van zijn ambt en opdracht, behoudt alle morele rechten op die werken en draagt zijn vermogensrechten over aan de inrichtende macht.

De vermogensrechten worden zonder specifieke vergoeding overgedragen, in hun meest volledige wettelijke omvang, voor alle gekende exploitatievormen en voor de volledige beschermingsduur van de werken. De inrichtende macht kan deze werken vrij naar eigen inzichten exploiteren en is niet verplicht tot exploitatie over te gaan. Indien het werk in de toekomst geëxploiteerd wordt volgens exploitatievormen die momenteel onbekend zijn, zal het winstaandeel van het personeelslid gelijk zijn aan

het winstaandeel dat volgens de marktvoorwaarden die gelden op het ogenblik van exploitatie, toegekend wordt aan auteurs die hun werk volgens dezelfde exploitatievormen in het gewone commerciële circuit uitgeven.”.

Art. VI.5. In artikel 17ter, §4, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009 en gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, wordt het eerste lid vervangen, door wat volgt:

“In afwijking van paragraaf 2 moet een personeelslid dat aangesteld wordt in een wervingsambt van het bestuurs- en onderwijzend personeel en dat uitsluitend één of meer levende vreemde talen onderwijst, of belast is met een opdracht die uitsluitend in een vreemde taal wordt gegeven, zoals bedoeld in artikel 157/1 van de Codex Secundair Onderwijs en artikel 27/1 van het decreet betreffende het stelsel van leren en werken, de onderwijstaal minstens beheersen op niveau B2 van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen.”.

Art. VI.6. Artikel 29 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 7 mei 2004, 8 mei 2009 en 21 december 2012, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 29. Een betrekking die deel uitmaakt van een instelling, afdeling, vestigingsplaats, filiaal, graad, opleidingsvorm of andere onderverdeling die ingevolge de toepassing van rationalisatie in afbouw is, komt niet in aanmerking voor een vacant verklaring of voor een benoeming in vast verband. In deze betrekking kan ook geen mutatie of een nieuwe affectatie plaatsvinden.”.

Art. VI.7. In artikel 40septies, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003 en gewijzigd bij de decreten van 7 juli 2006, 22 juni 2007 en 4 juli 2008, wordt paragraaf 4, opgeheven.

Art. VI.8. In artikel 77quater, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003 en gewijzigd bij de decreten van 7 juli 2006, 22 juni 2007, 13 februari 2009, 8 mei 2009 en 18 december 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt punt 4° opgeheven;

2° in het eerste lid wordt punt 8° opgeheven;

3° in het eerste lid wordt punt 12° opgeheven;

4° aan het eerste lid wordt een punt 15° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“15° de projecten van de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs.”;

5° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering stelt voor de verlopen wegens bijzondere opdracht de nadere modaliteiten vast. Het totale aantal verlopen wegens bijzondere opdracht zoals bepaald in het eerste lid, 15°, wordt voor het gemeenschaps- en het gesubsidieerd onderwijs samen vastgelegd op maximaal 45 voltijdse equivalenten, waarvan er

minimaal 12 voltijdse equivalenten worden voorbehouden voor het Gemeenschapsonderwijs en de representatieve groeperingen van inrichtende machten.”.

Art. VI.9. In artikel 80 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 28 april 1993 en 13 juli 2001 wordt aan het eerste lid een punt f) toegevoegd, dat luidt als volgt:

“f) wanneer het personeelslid ingevolge een beslissing van de pensioencommissie van Medex toegelaten wordt tot het tijdelijk pensioen. Tijdens deze periode van non-activiteit blijft het personeelslid titularis van zijn betrekking. Als het personeelslid na het tijdelijk pensioen weer in dienst treedt, wordt de periode van non-activiteit gelijkgesteld met dienstactiviteit.”.

Art. VI.10. Artikel 103bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2001 en gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art.103bis. De personeelsleden die in het basisonderwijs aangesteld zijn als leermeester godsdienst belast met anglicaanse godsdienst hebben tot en met 31 augustus 2013 recht op de salarisschaal 121.”.

Art. VI.11. Artikel 103ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2001 en gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art.103ter. De personeelsleden die in het gewoon - of het buitengewoon secundair onderwijs aangesteld zijn als godsdienstleerkracht belast met anglicaanse godsdienst, hebben tot en met 31 augustus 2013:

1° in de eerste graad en in de tweede graad van het beroepssecundair onderwijs recht op de salarisschaal 300;

2° in de tweede graad van het algemeen, technisch en kunstsecundair onderwijs en in de derde en vierde graad van het beroepssecundair onderwijs recht op de salarisschaal 384;

3° in de derde graad van het algemeen, technisch en kunstsecundair onderwijs recht op de salarisschaal 301;

4° in opleidingsvorm 1, 2 en 3 van het buitengewoon secundair onderwijs, recht op de salarisschaal 300;

5° in opleidingsvorm 4 van het buitengewoon secundair onderwijs recht op dezelfde salarisschaal als in de overeenkomende graad en onderwijsvorm van het gewoon secundair onderwijs.”.

Art. VI.12. Artikel 103quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2001, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art.103quater. Onverminderd de krachtens artikel 146 van de Grondwet door de wet georganiseerde rechtsbescherming zijn de salarissen die op basis van diensten gepresteerd tot en met 31 augustus 2013 overeenkomstig artikel 103bis of artikel 103ter van dit decreet werden uitgekeerd aan godsdienstleerkrachten belast met anglicaanse godsdienst in het gewoon - en buitengewoon basisonderwijs en het

gewoon - en buitengewoon secundair onderwijs in hoofde van deze personeelsleden, definitief verworven.”.

Afdeling II. Decreet betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding

Art. VI.13. In artikel 5, van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 1° worden de woorden “en de instellingen voor secundair onderwijs en deeltijds kunstonderwijs,” vervangen door de woorden “, de scholen en de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs van het secundair onderwijs, de instellingen voor deeltijds kunstonderwijs,” en worden de woorden “toegevoegd aan een onderwijsinstelling maakt deel uit van die instelling” vervangen door de woorden “toegevoegd aan een school maakt deel uit van die school”;

2° een punt 28° wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

“28° de inrichtende macht: de schoolbesturen van het basisonderwijs en van het voltijds secundair onderwijs, de centrumbesturen van de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, de centrumbesturen van de centra voor volwassenenonderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding, de inrichtende machten van het deeltijds kunstonderwijs, van de tehuizen voor kinderen wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben, van de autonome internaten en van de pedagogische begeleidingsdiensten.”.

Art. VI.14. Aan artikel 6, §1, d), van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2001, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De diensten die - zowel in het gemeenschaps- als in het gesubsidieerd onderwijs - gepresteerd werden tot en met 31 augustus 2013 in het ambt van godsdienstleerkracht belast met anglicaanse godsdienst en die in aanmerking komen voor de berekening van de geldelijke anciënniteit, komen in aanmerking voor de berekening van de dienstanciënniteit in dat ambt.”.

Art. VI.15. Aan artikel 10 van hetzelfde decreet, wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De personeelsleden respecteren daarbij de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder.”.

Art. VI.16. In Titel II van hetzelfde decreet wordt een hoofdstuk IIsexies, dat bestaat uit artikel 17octies, ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk IIsexies – Auteursrechten

Art. 17octies. Het personeelslid dat in uitvoering van zijn aanstelling werken tot stand brengt die vallen binnen het toepassingsgebied van zijn ambt of opdracht, behoudt

alle morele rechten op die werken en draagt zijn vermogensrechten over aan het schoolbestuur.

De vermogensrechten worden zonder specifieke vergoeding overgedragen, in hun meest volledige wettelijke omvang, voor alle gekende exploitatievormen en voor de volledige beschermingsduur van de werken. De inrichtende macht kan deze werken vrij naar eigen inzichten exploiteren en is niet verplicht tot exploitatie over te gaan. Indien het werk in de toekomst geëxploiteerd wordt volgens exploitatievormen die momenteel onbekend zijn, zal het winstaandeel van het personeelslid gelijk zijn aan het winstaandeel dat volgens de marktvoorwaarden die gelden op het ogenblik van exploitatie, toegekend wordt aan auteurs die hun werk volgens dezelfde exploitatievormen in het gewone commerciële circuit uitgeven.”.

Art. VI.17. In artikel 19ter, §4, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009 en gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“In afwijking van paragraaf 2 moet een personeelslid dat aangesteld wordt in een wervingsambt van het bestuurs- en onderwijzend personeel en dat uitsluitend één of meer levende vreemde talen onderwijst, of belast is met een opdracht die uitsluitend in een vreemde taal wordt gegeven, met toepassing van artikel 157/1 van de Codex Secundair Onderwijs en artikel 27/1 van het decreet betreffende het stelsel van leren en werken, de onderwijstaal minstens beheersen op niveau B2 van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen.”.

Art. VI.18. Artikel 34 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 7 mei 2004, 8 mei 2009 en 21 december 2012, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 34. Een betrekking die deel uitmaakt van een instelling, afdeling, vestigingsplaats, filiaal, graad, opleidingsvorm of andere onderverdeling die ingevolge de toepassing van rationalisatie in afbouw is, komt niet in aanmerking voor een vacant verklaring of voor een benoeming in vast verband. In deze betrekking kan ook geen mutatie of een nieuwe affectatie plaatsvinden. Deze bepaling is niet van toepassing op het administratief en technisch personeel van de centra.”.

Art. VI.19. In artikel 36quinquies, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 1998, vervangen bij het decreet van 10 juli 2003 en gewijzigd bij de decreten van 7 juli 2006, 22 juni 2007 en 4 juli 2008, wordt paragraaf 4, opgeheven.

Art. VI.20. In artikel 51quater, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003 en gewijzigd bij de decreten van 22 juni 2007, 13 februari 2009, 8 mei 2009 en 18 december 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt punt 4° opgeheven;

2° in het eerste lid wordt punt 8° opgeheven;

3° in het eerste lid wordt punt 12° opgeheven;

4° aan het eerste lid wordt een punt 15° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“15° de projecten van de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs.”;

5° het derde lid wordt vervangen, door wat volgt:

“De Vlaamse Regering stelt voor de verlopen wegens bijzondere opdracht de nadere modaliteiten vast. Het totale aantal verlopen wegens bijzondere opdracht zoals bepaald in het eerste lid, 15° wordt voor het gemeenschaps- en het gesubsidieerd onderwijs samen vastgelegd op maximaal 45 voltijdse equivalenten, waarvan er minimaal 12 voltijdse equivalenten worden voorbehouden voor het Gemeenschapsonderwijs en de representatieve groeperingen van inrichtende machten.”.

Art. VI.21. In artikel 54 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 28 april 1993 en 13 juli 2001, wordt aan het eerste lid een punt e) toegevoegd, dat luidt als volgt:

“e) wanneer het personeelslid ingevolge een beslissing van de pensioencommissie van Medex toegelaten wordt tot het tijdelijk pensioen. Tijdens deze periode van non-activiteit blijft het personeelslid titularis van zijn betrekking. Als het personeelslid na het tijdelijk pensioen weer in dienst treedt, wordt de periode van non-activiteit gelijkgesteld met dienstactiviteit.”.

Art. VI.22. Artikel 76bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2001 en gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 76bis. De personeelsleden die in het basisonderwijs aangesteld zijn als leermeester godsdienst belast met anglicaanse godsdienst hebben tot en met 31 augustus 2013 recht op de salarisschaal 121.”.

Art. VI.23. Artikel 76ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2001 en gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 76ter. De personeelsleden die in het gewoon - of het buitengewoon secundair onderwijs aangesteld zijn als godsdienstleerkracht belast met anglicaanse godsdienst, hebben tot en met 31 augustus 2013:

1° in de eerste graad en in de tweede graad van het beroepssecundair onderwijs recht op de salarisschaal 300;

2° in de tweede graad van het algemeen, technisch en kunstsecundair onderwijs en in de derde en vierde graad van het beroepssecundair onderwijs recht op de salarisschaal 384;

3° in de derde graad van het algemeen, technisch en kunstsecundair onderwijs recht op de salarisschaal 301;

4° in opleidingsvorm 1, 2 en 3 van het buitengewoon secundair onderwijs, recht op de salarisschaal 300;

5° in opleidingsvorm 4 van het buitengewoon secundair onderwijs recht op dezelfde salarisschaal als in de overeenkomende graad en onderwijsvorm van het gewoon secundair onderwijs.”.

Art. VI.24. Artikel 76quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2001, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 76quater. Onverminderd de krachtens artikel 146 van de Grondwet door de wet georganiseerde rechtsbescherming zijn de salaristoelagen die op basis van diensten gepresteerd tot en met 31 augustus 2013, overeenkomstig artikel 76bis of artikel 76ter van dit decreet, werden uitgekeerd aan godsdienstleerkrachten belast met anglicaanse godsdienst in het gewoon - en buitengewoon basisonderwijs en het gewoon- en buitengewoon secundair onderwijs in hoofde van deze personeelsleden definitief verworven.”.

Afdeling III. Decreet van 9 april 1992 betreffende het onderwijs-III

Art. VI.25. In artikel 5 van het decreet van 9 april 1992 betreffende het onderwijs-III, het laatst gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1bis wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Een terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking volgens de bepalingen van deze paragraaf wordt niet beschouwd als een nieuwe of bijkomende terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking voor de toepassing van de reglementering betreffende een overdracht van uren-leraar, lesuren, lestijden, leraarsuren of andere omkaderingsmiddelen naar het volgende schooljaar.”;

2° aan paragraaf 1ter wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Een terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking volgens de bepalingen van deze paragraaf wordt niet beschouwd als een nieuwe of bijkomende terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking voor de toepassing van de reglementering betreffende een overdracht van uren-leraar, lesuren, lestijden, leraarsuren of andere omkaderingsmiddelen naar het volgende schooljaar.”;

3° aan paragraaf 1quater wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Een terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking volgens de bepalingen van deze paragraaf wordt niet beschouwd als een nieuwe of bijkomende terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking voor de toepassing van de reglementering betreffende een overdracht van uren-leraar, lesuren, lestijden, leraarsuren of andere omkaderingsmiddelen naar het volgende schooljaar.”.

Afdeling IV. Inwerkingtreding

Art. VI.26. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 september 2013.

Hoofdstuk VII. Kwaliteit van onderwijs

Art. VII.1. Aan artikel 38 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs wordt in paragraaf 5 een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering bepaalt de verdere procedure.”.

Art. VII.2. In artikel 41 van hetzelfde decreet worden de paragrafen 2 tot en met 4 vervangen, door wat volgt:

“§2. Het bestuur van de instelling kan binnen een termijn van zestig kalenderdagen na die mededeling de opschorting van de procedure tot intrekking van de erkenning aanvragen op basis van een door het bestuur van de instelling uitgewerkt verbeteringsplan.

De termijn van zestig kalenderdagen, vermeld in het eerste lid, is niet van toepassing voor tekorten die op de veiligheid, bewoonbaarheid en hygiëne slaan. De Vlaamse Regering deelt voor die tekorten de termijn mee in de mededeling, vermeld in paragraaf 1.

Indien de Vlaamse Regering een ingediend verbeteringsplan goedkeurt, op basis van de door de Vlaamse Regering vastgelegde criteria, dan deelt zij aan het bestuur van de instelling de termijn van opschorting van de procedure mee. Deze termijn bedraagt minimaal een jaar en maximaal drie jaren, te rekenen vanaf de datum van goedkeuring van het verbeteringsplan. In geval van toepassing van tekorten die op de veiligheid, bewoonbaarheid en hygiëne slaan, geldt er geen minimale termijn.

De Vlaamse Regering deelt binnen zestig kalenderdagen na het indienen van het verbeteringsplan, haar beslissing van goedkeuring aan het bestuur van de instelling mee. Indien de Vlaamse Regering deze termijn overschrijdt, wordt de beslissing geacht gunstig te zijn en is de termijn van de opschorting van de intrekking van de erkenning deze die door het bestuur van de instelling werd voorgesteld in het verbeterplan.

§3. Een nieuwe doorlichting volgt:

1° binnen een termijn van negentig kalenderdagen na het verstrijken van de termijn, vermeld in paragraaf 2, eerste of tweede lid, indien het bestuur van de instelling geen verbeteringsplan indiende;

2° binnen een termijn van negentig kalenderdagen na de betekening van de niet-goedkeuring van het verbeteringsplan door de Vlaamse Regering;

3° binnen een termijn van negentig kalenderdagen na de periode van opschorting van de procedure tot intrekking van de erkenning, vermeld in paragraaf 2, derde lid.

§4. De doorlichting, vermeld in § 3, wordt uitgevoerd door een door de Vlaamse Regering samengesteld paritair college van inspecteurs. Dat college bestaat voor de helft uit inspectieleden afkomstig uit het vrij onderwijs en voor de helft uit inspectieleden afkomstig uit het officieel onderwijs. De Vlaamse Regering kan aan dit paritair college een voorzitter toevoegen, die niet behoort tot de onderwijsinspectie.

Het paritair college kan een beroep doen op externe deskundigen. De externe deskundige neemt geen deel aan de deliberaties, zijn rapport komt onafhankelijk tot stand en wordt bij de eindbespreking van het paritair college ter bespreking voorgelegd.

Bij staking van stemmen bepaalt de Inspecteur-Generaal, het college gehoord, het advies.”.

Art. VII.3. In artikel 52 van hetzelfde decreet wordt na de woorden “zijn opgelegd” een zinsnede toegevoegd, die luidt als volgt :

“en respecteert daarbij de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder”.

Art. VII.4. Aan het artikel 217 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van artikel 28, §4, wordt de in 2008 afgesloten vijfjaarlijkse samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en de pedagogische begeleidingsdiensten over de aanwending van de toegekende middelen en de uitvoering van de opdrachten, vermeld in artikel 28, §1, verlengd tot uitvoering is gegeven aan de evaluatie, zoals vermeld in artikel 30. Deze verlenging kan maximum twee jaar duren.”.

Art. VII.5. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 september 2013.
Artikel VII.4 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2013.

Hoofdstuk VIII. Andere bepalingen

Afdeling I. Decreet betreffende de kwalificatiestructuur

Art. VIII.1. In het tweede lid van artikel 14 van het decreet betreffende de kwalificatiestructuur van 30 april 2009 worden tussen de woorden “bedoeld” en “in” de woorden “in artikel 44bis van het decreet betreffende het basisonderwijs van 25 februari 1997,” ingevoegd.

Afdeling II. Inwerktreding

Art. VIII.2. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 september 2013.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE afdeling Wetgeving

advies 53.213/1
van 16 mei 2013

over

een voorontwerp van decreet ‘betreffende het onderwijs XXIII’

Op 19 april 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘betreffende het onderwijs XXIII’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 7 mei 2013. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraden, Marc RIGAUX, assessor, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Raf AERTGEERTS, eerste auditeur-afdelingshoofd, en Brecht STEEN, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 16 mei 2013.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich hoofdzakelijk beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet ‘betreffende het onderwijs XXIII’ heeft luidens de memorie van toelichting tot doel de bestaande onderwijsdecreten aan te vullen en te actualiseren met het oog op:

- het aanbrengen van een aantal verduidelijkingen met betrekking tot bestaande decretale bepalingen in thema- en niveaudecreten;
- het uitvoering geven aan de conceptnota rond talenbeleid ‘Samen taalgrenzen verleggen’;
- het aanpassen van de regelgeving hoger onderwijs in het kader van een reeks vereenvoudigingen en een modernisering van het algemeen toezicht;
- het vereenvoudigen of uitvoeren van een aantal bepalingen in het kader van de beleidsnota en beleidsbrieven onderwijs.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

ALGEMENE OPMERKINGEN

A. Taalbepalingen

3. In het ontwerp van decreet komen tal van taalbepalingen voor (zie de artikelen II.2, II.3, II.6, II.21, III.28, III.33, III.49, III.50, III.57 en III.60).

In het advies 46.096/1 van 26 februari 2009 over een voorontwerp van decreet ‘betreffende het onderwijs XIX’ heeft de Raad van State, afdeling Wetgeving, met betrekking tot de bevoegdheid inzake taalbepalingen, onder meer, het volgende gesteld:

“2. De bevoegdheid voor het regelen van het onderwijs (artikelen 127, § 1, eerste lid, 2°, en 130, § 1, eerste lid, 3°, van de Grondwet) en van het gebruik van de talen voor het onderwijs in de door de overheid ingerichte, gesubsidieerde of erkende instellingen (artikelen 129, § 1, 2°, en 130, § 1, eerste lid, 5°, van de Grondwet) is als volgt verdeeld tussen de federale overheid en de Vlaamse Gemeenschap.

2.1. Op grond van artikel 127, § 1, eerste lid, 2°, van de Grondwet is de Vlaamse Gemeenschap bevoegd inzake het onderwijs, met uitsluiting van (a) de bepaling van het

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

begin en het einde van de leerplicht, (b) de minimale voorwaarden voor het uitreiken van diploma's en (c) de pensioenregeling.

Krachtens artikel 127, § 2, van de Grondwet, hebben de desbetreffende decreten 'kracht van wet respectievelijk in het Nederlandse taalgebied en in het Franse taalgebied, alsmede ten aanzien van de instellingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die, wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de ene of de andere gemeenschap'.

2.2. Naar luid van artikel 129, § 1, 2°, van de Grondwet is de Vlaamse Gemeenschap bevoegd inzake het gebruik van de talen voor het onderwijs in de door de overheid ingerichte, gesubsidieerde of erkende instellingen.

Krachtens artikel 129, § 2, van de Grondwet, hebben de desbetreffende decreten kracht van wet in het Nederlandse taalgebied, uitgezonderd wat betreft, onder meer ², de gemeenten of groepen van gemeenten palend aan een ander taalgebied en waar de wet het gebruik van een andere taal dan die van het gebied waarin zij gelegen zijn, voorschrijft of toelaat. Voor deze faciliteitengemeenten kan in de bepalingen betreffende het gebruik van de talen geen verandering worden aangebracht dan bij een federale wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, van de Grondwet bepaalde meerderheid.

Deze decreten hebben derhalve ook geen uitwerking in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Het regelen van het gebruik van de talen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad is zaak van de federale wetgever gebleven.

(...).

2.3. Het onderscheid tussen het regelen van het onderwijs (aangelegenheid: onderwijs) en het regelen van het gebruik van de talen voor het onderwijs (aangelegenheid: onderwijstaal) is aldus bevoegdheidsrechtelijk van belang omdat voor het uitoefenen van beide bevoegdheden een ander territoriaal toepassingsgebied geldt.

3. (...).

3.1. (...).

3.2. Artikel 129 van de Grondwet heeft betrekking op de regeling van het gebruik der talen en niet op het onderricht van een taal als leerstof ³.

Het opleggen van de taal die gebruikt moet worden voor het onderwijs behoort tot het regelen van de onderwijstaal, het voorschrijven van het onderwijs van een bepaalde taal echter niet ⁴. Het vastleggen van de onderwijsprogramma's, inbegrepen het bepalen van verplichte en facultatieve taalvakken, behoort tot de onderwijsbevoegdheid. Ook het regelen van het tweede taalonderricht behoort tot de onderwijsbevoegdheid ⁵.

² Voetnoot 2 uit advies 46.096/1: De andere twee uitzonderingen zijn niet van belang in het kader van dit advies.

³ Voetnoot 3 uit advies 46.096/1: Zie in dit verband het verslag over de herziening van artikel 23 - thans: artikel 30 - van de Grondwet in verband met de taalvrijheid: "artikel 23 (heeft) enkel betrekking op de regeling van het taalgebruik en niet op het gebruik van een taal als leerstof" (*Parl. St. Senaat*, 1969-70, nr. 390, 13).

⁴ Voetnoot 4 uit advies 46.096/1: Adviezen 34.729/1 en 34.730/1 van 6 februari 2003, over 1° een voorstel van wet "tot wijziging van de wet van 30 juli 1963 houdende taalregeling in het onderwijs" (34.729/1), en 2° een voorstel van [bijzondere] wet "tot wijziging van de wet van 30 juli 1963 houdende taalregeling in het onderwijs voor gemeenten met een bijzonder statuut" (34.730/1), *Parl. St. Senaat*, 2002-03, nr. 1227/2. Zie in dit verband ook: W. PAS, "De rechtspraak van het Arbitragehof over de bevoegdheden van de gemeenschappen inzake onderwijs", *T.O.R.B.* 2006-07, (234) 236; M. VAN DE PUTTE en J. CLEMENT, "Vernieuwing in de taalregeling van het onderwijs", *T.O.R.B.* 2006-07, (223) 224; J. VELAERS, "Het gebruik van de talen", in G. VAN HAEGENDOREN en B. SEUTIN (eds.), *De bevoegdheidsverdeling in het federale België*, Brugge, die Keure, 2001, 101-102, nr. 79.

⁵ Voetnoot 5 uit advies 46.096/1: Cf. adviezen 34.729/1 en 34.730/1 van 6 februari 2003 en J. VELAERS, o.c., nr. 81.

(...).”⁶

4.1. De artikelen II.3 en II.6 van het ontwerp hebben betrekking op de screening van het niveau van de onderwijstaal van de leerling die voor het eerst in het gewoon lager onderwijs instroomt, het taaltraject en het taalbad van deze leerling, en behoren derhalve als onderwijsactiviteit tot de aangelegenheid onderwijs.

Artikel II.21 van het ontwerp heeft betrekking op het verplicht onderricht van het leergebied Frans in het gewoon lager onderwijs (artikel II.21, 1°) en facultatieve taalinitiaties in het Frans, Engels en Duits in het gewoon basisonderwijs (artikel II.21, 2°). Ook dit tweedetaalonderricht behoort tot de aangelegenheid onderwijs.

Artikel III.28 van het ontwerp voorziet in de mogelijkheid om extra taallessen Nederlands te geven aan leerlingen in het voltijds gewoon secundair onderwijs die door een onvoldoende kennis van de onderwijstaal niet in staat zijn om de lessen in voldoende mate te volgen. De regeling van deze extra taallessen Nederlands behoort eveneens tot de aangelegenheid onderwijs.

Artikel III.50 van het ontwerp heeft betrekking op de screening van het niveau van de onderwijstaal van de leerling die voor het eerst in het gewoon secundair onderwijs instroomt, en behoort derhalve ook tot de aangelegenheid onderwijs.

Aangezien de artikelen II.3, II.6, II.21, III.28 en III.50 van het ontwerp betrekking hebben op de aangelegenheid onderwijs in de zin van artikel 127, § 1, eerste lid, 2°, van de Grondwet, is de conclusie dan ook dat de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is om deze bepalingen aan te nemen, ook voor zover zij van toepassing zijn in de faciliteitengemeenten en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

4.2. De artikelen III.33, III.57 en III.60 hebben betrekking op de mogelijkheid om bepaalde vakken in respectievelijk het voltijds secundair onderwijs, deeltijds secundair beroepsonderwijs en leertijd voor maximaal 20% aan de leerlingen aan te bieden in het Frans, Engels of Duits. Vraag is of het voorzien in de mogelijkheid om in het secundair onderwijs het zogenaamde “CLIL” (Content and Language Integrated Learning) te organiseren, behoort tot de aangelegenheid onderwijs dan wel tot de aangelegenheid onderwijstaal.

4.2.1. In het advies 51.142/VR van 15 mei 2012 over een voorontwerp van decreet ‘betreffende de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten’, heeft de afdeling Wetgeving, in verenigde kamers, over een vergelijkbare regeling in het hoger onderwijs het volgende gesteld:

“5. De artikelen 49 tot 70 van het ontwerp brengen wijzigingen aan in de taalregeling voor het hoger onderwijs.

Het uitgangspunt blijft dat de bestuurs- en onderwijstaal het Nederlands is, maar de mogelijkheden om in een initiële bachelor- en masteropleiding opleidingsonderdelen in een andere taal aan te bieden en om een anderstalige initiële bachelor- en masteropleiding

⁶ Advies 46.096/1 van 26 februari 2009 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 8 mei 2009 ‘betreffende het onderwijs XIX’, *Parl.St.* VI.Parl. 2008-09, nr. 2159/1, 305-306.

te organiseren (artikel 51 van het ontwerp; ontworpen artikel 91 van het Structuurdecreet⁷) worden verruimd.

Daarnaast wordt de vrijheid van de instellingen om zelf de onderwijstaal te bepalen van de postinitiële opleidingen, uitdrukkelijk decretaal verankerd (artikel 65 van het ontwerp; ontworpen artikel 91^{undecies} van het Structuurdecreet). Ten slotte legt het ontworpen artikel 91^{novies} van het Structuurdecreet (artikel 62 van het ontwerp) een dubbele taalkennisvereiste op voor docenten.

6. (...).

7. Zoals het ontwerp is geredigeerd, gelden de artikelen 49 tot 70 ervan ook voor universiteiten en hogescholen gelegen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en in de faciliteitengemeenten. Aldus rijst de vraag of de betrokken bepalingen geen betrekking hebben op een regeling inzake het taalgebruik in bestuurszaken of in onderwijsaangelegenheden. Is dat het geval, dan is de Vlaamse Gemeenschap niet bevoegd om deze bepalingen aan te nemen zonder beperking van het territoriaal toepassingsgebied.

7.1. (...).

7.2. De artikelen 51 tot 56 van het ontwerp stellen de voorwaarden vast waaronder het onderwijzen in een andere taal dan het Nederlands is toegestaan: enerzijds is het gebruik van een andere taal toegestaan voor opleidingsonderdelen die een vreemde taal tot voorwerp hebben en die in die taal worden gedoceerd, terwijl anderzijds het gebruik van een andere taal onder strikt bepaalde voorwaarden is toegestaan voor opleidingsonderdelen die worden gedoceerd door anderstaligen en die worden ingericht ten behoeve van buitenlandse studenten of in enkele bijzondere opleidingen. Verder wordt bepaald onder welke voorwaarden een initiële bachelor- of masteropleiding in een andere taal dan het Nederlands kan worden aangeboden.

Over de vigerende bepalingen inzake het gebruik van een andere taal dan het Nederlands, merkte het Grondwettelijk Hof in arrest nr. 44/2005 het volgende op:

‘Die bepalingen behoren tot de bevoegdheid van de decreetgever inzake onderwijs, nu zij, hetzij dat onderwijs zelf regelen, hetzij onlosmakelijk verbonden zijn met andere bepalingen van het decreet die een nieuwe structuur invoeren in het hoger onderwijs, waarbij dat onderwijs wordt geïntegreerd in een bredere Europese context. Uit de totstandkoming van de bestreden bepalingen blijkt dat de taalregeling is ingegeven door de bekommernis van de decreetgever om een volwaardige participatie van de Vlaamse Gemeenschap aan de internationale uitwisseling van onderzoek en onderwijs in een Europese en mondiale context te waarborgen (*Parl.St.*, Vlaams Parlement, 2002-2003, nr. 1571/1, p. 30).’⁸

Voor zover de artikelen 51 tot 56 van het ontwerp bepalingen bevatten die niet het onderwijs zelf regelen, rijst dus de vraag of zij “onlosmakelijk verbonden zijn” met andere bepalingen van het voorliggende ontwerp of eventueel van het Structuurdecreet. In de memorie van toelichting wordt over het gebruik van een andere taal voor opleidingsonderdelen in de initiële bacheloropleidingen het volgende opgemerkt:

‘Voor de bacheloropleidingen wordt daarmee de bestaande grens van 10% (wat overeenkomt met 18 studiepunten op 180 studiepunten) versoepel[d] naar 18,33% van de opleidingsonderdelen, uitgedrukt in studiepunten. Deze verhoging

⁷ Voetnoot 3 uit advies 51.142/VR: Decreet van 4 april 2003 ‘betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’.

⁸ Voetnoot 5 uit advies 51.142/VR: GwH nr. 44/2005, B.13.2.

is ingegeven vanuit de noodzaak om in het kader van studentenuitwisseling de mogelijkheid te geven aan de instellingen om voor de duur van een semester een anderstalig opleidingsprogramma te voorzien. Dit maakt studeren via uitwisselingsprogramma's in Vlaanderen aantrekkelijker, wat de internationale mobiliteit van de studenten zal bevorderen. Op die wijze kan ook de doelstelling van Internationalisation@home beter ingevuld worden. De praktijk toont aan dat dit een zeer belangrijk instrument is om op democratische wijze alle studenten in contact te brengen met een internationale samenleving.'

Gelet op deze punctuele toelichting kan meer in het algemeen worden aanvaard dat de bedoelde bepalingen onlosmakelijk verband houden met algemene ontwikkelingen in het hoger onderwijs. Weliswaar zijn zij op het eerste gezicht niet verbonden met de bepalingen van het ontwerp, die de specifieke problematiek van de integratie van hogeschoolopleidingen in de universiteiten wil regelen. Het ontwerp vormt evenwel het sluitstuk van een hervorming die door het Structuurdecreet is ingezet. In die zin is de ontworpen regeling onlosmakelijk verbonden met de reeds bestaande structuur in het hoger onderwijs, waarbij dat onderwijs wordt geïntegreerd in een bredere Europese context. Bovendien blijkt dat de decreetgever dezelfde bekommernis voor ogen heeft als bij de totstandkoming van het Structuurdecreet, namelijk het waarborgen van een volwaardige participatie van de Vlaamse Gemeenschap aan de internationale uitwisseling van onderwijs in een Europese en mondiale context. Daarenboven kunnen verschillende van deze bepalingen geacht worden betrekking te hebben op de inhoud zelf van het onderwijs, onder meer in zijn taalkundige dimensie, waardoor zij eveneens onder de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap inzake onderwijs vallen.^{9,10}

4.2.2. Hierover ondervraagd door de auditeur-verslaggever, heeft de gemachtigde het CLIL-aanbod als volgt toegelicht:

"CLIL wil leerlingen *functioneel* meertalig maken, door het instrueren van de doeltaal aan het onmiddellijk bruikbare nut ervan te koppelen. (...). Het voordeel bij CLIL is iets buiten de taal: de inhoud van een zaakvak. CLIL is complementair aan het formele vreemdetalenonderwijs, waar je een taal leert door vooral *over* de taal te leren. Ze vullen elkaar aan: je moet weten wat de starter is, wat de handrem en de versnellingsbak, waar de koppeling is, en waar het gaspedaal, maar om vooruit te komen, moet je niet herhalen wat de rijinstructeur voorzegt, maar het uitvoeren. Niet de theorie motiveert jongeren om hun rijbewijs te halen, het is het rijden zelf. CLIL is dus een onderwijsaangelegenheid omdat het over het leren gaat.

De bevoegdheid van de gemeenschappen, omvat alle aspecten van het onderwijs (art. 127 Grondwet), inclusief de regeling van het tweede- en het derdetalenonderwijs. De beperkingen in artikel 127, §1, 2° maken geen gewag van het vreemdetalenonderwijs. Die bevoegdheid wordt uitgeoefend door de gemeenschappen in het eigen taalgebied en bovendien voor de Vlaamse en Franstalige Gemeenschap in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad. Voorliggende regeling betreft het vreemdetalenonderwijs, en biedt de mogelijkheid dit vreemdetalenonderwijs te integreren met zaakvakken. Het hoofdoogmerk van de CLIL-lessen bestaat erin de leerdoelen met betrekking tot een

⁹ Voetnoot 6 uit advies 51.142/VR: Dat is meer bepaald het geval voor de ontworpen artikelen 91, § 2, 1°, 2° en 4°, 91bis, § 1, en 91ter, § 2, 3° (artikelen 51, 52 en 53 van het ontwerp).

¹⁰ Advies 51.142/VR van 15 mei 2012 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 13 juli 2012 'betreffende de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten', *Parl.St.* VI.Parl. 2011-12, nr. 1655/1, 351-354.

vreemde taal te realiseren, weliswaar in samenhang met leerdoelen uit een zaakvak. De beperkingen in de regeling zelf waarborgen het behoud van de onderwijstaal.”

4.2.3. Rekening houdende met de lering van advies 51.142/VR, met de in de betrokken bepalingen opgenomen voorwaarden,¹¹ en met de door de gemachtigde verstrekte toelichting, komt het de Raad van State, afdeling Wetgeving, voor dat de met de artikelen III.33, III.57 en III.60 beoogde invoering van het CLIL-aanbod in het secundair onderwijs en de leertijd dient te worden opgevat als het regelen van het onderwijs en niet als het regelen van het gebruik van de talen voor het onderwijs. Het invoeren van een CLIL-aanbod kan immers worden betrokken op het regelen van het onderwijs in vreemde talen, inzonderheid wat de functionele meertaligheid betreft, en kan bovendien gesitueerd worden in het bereiken van de eindtermen en ontwikkelingsdoelen voor de betrokken vreemde talen.

De conclusie is dan ook dat de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is om deze bepalingen aan te nemen, ook voor zover zij van toepassing zijn in de faciliteitengemeenten en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

B. Legaliteitsbeginsel inzake onderwijs

5. Het ontwerp bevat tal van delegaties van normatieve bevoegdheden aan de Vlaamse Regering.¹²

Artikel 24, § 5, van de Grondwet bepaalt dat de inrichting, erkenning of subsidiëring van het onderwijs door de Gemeenschap wordt geregeld door de wet of het decreet.

Volgens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof¹³ drukt artikel 24, § 5, van de Grondwet de wil van de Grondwetgever uit om aan de bevoegde wetgever de zorg voor te behouden een regeling te treffen voor de essentiële aspecten van het onderwijs, wat de inrichting, erkenning of subsidiëring ervan betreft, doch verbiedt deze bepaling niet dat onder bepaalde voorwaarden opdrachten aan andere overheden worden toevertrouwd. Die grondwettelijke bepaling vereist dat de door de decreetgever verleende delegaties alleen betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de door hem vastgestelde beginselen. De gemeenschapsregering of een andere overheid zou daarmee de onnauwkeurigheid van die beginselen niet kunnen opvangen of onvoldoende omstandige beleidskeuzes niet kunnen verfijnen.¹⁴

¹¹ Meer bepaald dat de invoering van het CLIL-aanbod facultatief is, dat de wekelijkse lessentabel, de vakken moderne vreemde talen niet meegerekend, slechts voor maximaal 20% kan worden aangeboden in het Frans, Engels of Duits, dat de jongere de mogelijkheid moet hebben om alle niet-taalkvakken in het Nederlands te volgen en dat de kennis van de onderwijstaal prioritair blijft.

¹² Zie, onder meer, de artikelen II.10, II.12, II.24, III.21, III.22, III.25, III.28, III.29, III.30, III.32, III.33, III.38, III.39, III.41, III.45, III.51, III.57, III.59, III.60, III.61, III.63, VI.8 en VI.20 van het voorontwerp van decreet.

¹³ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, zie bijv. arrest nr. 40/2011, 15 maart 2011, B.6.3. en arrest nr. 72/2012 van 12 juni 2012, B.4.

¹⁴ Over het wettigheidsbeginsel, zie onder meer: B. STEEN, “Het legaliteitsbeginsel in onderwijsaangelegenheden (art. 24, § 5 GW): een stand van zaken”, *TORB* 2000-01, 347-382; B. STEEN, “Streng, strenger, strengst!? De verhouding tussen de rechtspraak van het Arbitragehof en de adviezen van de afdeling wetgeving van de Raad van

Bij de hierna volgende artikelsgewijze bespreking van het ontwerp zal nader worden ingegaan op delegatiebepalingen die als problematisch kunnen worden beschouwd in het licht van het legaliteitsbeginsel inzake onderwijs.

C. Vrijheid van onderwijs

6. Het ontwerp bevat een aantal bepalingen met nieuwe regels voor het “huisonderwijs”. Het gaat inzonderheid om, wat betreft het basisonderwijs, de artikelen II.1, 1°, II.8, II.9, II.10 en II.11, en wat betreft het secundair onderwijs, de artikelen III.2, 1°, III.17, III.18, III.19, III.20, III.21, III.22 en III.23 van het ontwerp. Deze bepalingen hebben voornamelijk tot doel om de kwaliteit van het huisonderwijs op een meer effectieve en efficiënte wijze op te volgen, onder meer via de examencommissie (artikelen II.9 en III.20 van het ontwerp) en de onderwijsinspectie (artikel III.21 van het ontwerp).

Aangezien deze bepalingen een verdere inperking van de vrijheid van onderwijs kunnen inhouden, rijst de vraag of deze bepalingen in overeenstemming zijn met artikel 24, § 1, van de Grondwet.¹⁵

In de memorie van toelichting wordt op omstandige wijze verwezen naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, inzonderheid de arresten nr. 107/2009 van 9 juli 2009 en nr. 168/2009 van 29 oktober 2009. Deze arresten hebben betrekking op het decreet van de Franse Gemeenschap van 25 april 2008 ‘tot vaststelling van de voorwaarden om te kunnen voldoen aan de leerplicht buiten het onderwijs georganiseerd of gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap’.

Uit de beginselen vermeld in deze arresten (arrest 107/2009, B.30.2 en B.30.3; arrest 168/2009, B.5.1 en B.5.2, B.7.3, B.10.1.1 tot B.10.4, B.14.2) en de nadere toelichting in de memorie van toelichting kan worden afgeleid dat de bepalingen van het ontwerp die betrekking hebben op het huisonderwijs in overeenstemming zijn met artikel 24, § 1, van de Grondwet. In geval van betwisting zal het in laatste instantie aan het Grondwettelijk Hof toekomen om te oordelen of de betrokken regeling al of niet in overeenstemming met de Grondwet is.

7. Krachtens een vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof impliceert de in artikel 24, § 1, van de Grondwet bedoelde onderwijsvrijheid dat de inrichtende machten die niet rechtstreeks afhangen van de gemeenschap, onder bepaalde voorwaarden aanspraak kunnen maken op subsidiëring vanwege de gemeenschap. Volgens diezelfde rechtspraak vindt het recht op subsidiëring zijn beperking, enerzijds, in het vermogen van de gemeenschap om de

State in constitutionele onderwijsaangelegenheden. Het legaliteitsbeginsel als casus”, *TORB* 2006-07, 213-222; L. VÉNY, *Onderwijsrecht. I. Dragende beginselen*, Brugge, die Keure, 2010, 97-108.

¹⁵ In adv.RvS 33.553/1 van 4 juni 2002 over een voorontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 14 februari 2003 ‘betreffende het onderwijs XIV’, heeft de afdeling Wetgeving, met verwijzing naar adv.RvS 32.274/1 van 22 november 2001, erop gewezen dat de vrijheid van onderwijs ook geldt voor het organiseren van huisonderwijs, dat de overheid, onder meer op basis van het Verdrag inzake de rechten van het kind, verplicht is een kwalitatieve en zinvolle minimuminvulling van de leerplicht op te leggen (artikel 29.1, a, van het Verdrag inzake de rechten van het kind, opgemaakt te New York op 20 november 1989, goedgekeurd bij decreet van 15 mei 1991) en dat de fundamentele bepalingen inzake het huisonderwijs door de decreetgever dienen te worden bepaald (*Parl.St.* VI.Parl. 2002-03, nr. 1355/1, 385-386).

subsidiering te laten afhangen van vereisten van algemeen belang, zoals onder meer die van een behoorlijke onderwijsverstrekking en van bepaalde schoolbevolkingsnormen, en, anderzijds, in de noodzakelijkheid om de beschikbare middelen te spreiden over de onderscheiden opdrachten van de gemeenschap. Het Hof besluit dat de vrijheid van onderwijs er zich niet tegen verzet dat de decreetgever voorwaarden van financiering of subsidiëring oplegt die de uitoefening van die vrijheid beperken, voor zover er niet wezenlijk afbreuk aan wordt gedaan.¹⁶⁻¹⁷

De artikelen III.34 tot III.44 van het ontwerp bevatten bepalingen met betrekking tot de programmatie en de overheveling van scholen en structuuronderdelen in het gewoon secundair onderwijs. Bij de programmatie van structuuronderdelen wordt een viervoudig onderscheid gemaakt (artikel III.37; ontworpen artikel 176 van de Codex Secundair Onderwijs):

- 1° het structuuronderdeel is niet programmeerbaar (artikel III.38; ontworpen artikel 177 van de codex);
- 2° het structuuronderdeel is vrij programmeerbaar (artikel III.39; ontworpen artikel 178 van de codex);
- 3° het structuuronderdeel is programmeerbaar mits aan bepaalde voorwaarden is voldaan (artikel III.40; ontworpen artikel 179 van de codex);
- 4° het structuuronderdeel is programmeerbaar mits goedkeuring door de Vlaamse Regering (artikel III.41; ontworpen artikel 179/1 van de codex).

In de memorie van toelichting wordt er onder meer op gewezen dat uit de rechtspraak van de hoogste rechtscolleges blijkt dat het “sturen” van het scholen- en opleidingsaanbod via redelijke normering en in het belang van kwaliteitsvol onderwijs en beheersing van overheidsuitgaven, niet in strijd is met de vrijheid van onderwijs.

De memorie van toelichting lijkt een voldoende verantwoording te bevatten voor de beperking van de vrijheid van onderwijs. In geval van betwisting zal het in laatste instantie aan het Grondwettelijk Hof toekomen om te oordelen of de betrokken regeling al of niet in overeenstemming met de Grondwet is.

D. Het recht op (kosteloze toegang tot het) onderwijs

8. Bij artikel IV.16, 1°, van het ontwerp wordt een wijziging aangebracht in één van de gevallen waarbij een cursist een verminderd inschrijvingsgeld moet betalen voor een opleiding

¹⁶ Zie onder meer GwH 2 april 1992, nr. 25/92, 4.B.2; GwH 2 april 1992, nr. 28/92, 6.B.3; GwH 4 maart 1993, nr. 18/93, B.3.4; GwH 14 december 1995, nr. 85/95, B.2.5; GwH 18 december 1996, nr. 76/96, B.4.3; GwH 15 juli 1998, nr. 85/98, B.3.7; GwH 2 februari 2000, nr. 14/2000, B.3.1; GwH 18 april 2001, nr. 49/2001, B.6.3; GwH 8 oktober 2003, nr. 131/2003, B.5.2; GwH 1 maart 2005, nr. 48/2005, B.9; GwH 19 juli 2007, nr. 106/2007, B.5.3; GwH 17 oktober 2007, nr. 132/2007, B.4.1).

¹⁷ Zie, voor rechtsleer in verband met de vrijheid van onderwijs, onder meer : J. DE GROOF, “Het onderwijs is vrij” (art. 24 § 1, al. 1 G.W.). Zienswijzen van het Arbitragehof en van de Raad van State omtrent de onderwijsvrijheid, *TORB* 2006-07, afl. 2-4, 124-167; L. VÉNY, *Compendium van het onderwijsrecht - I. Dragende beginselen van het onderwijsbestel*, Brugge, die Keure, 2010, 110-154, inzonderheid in verband met de actieve onderwijsvrijheid en het recht op subsidiëring, 142-148, nr. 164 e.v.; A. ALEN, “De actieve vrijheid van onderwijs in de rechtspraak van het Arbitragehof (1996-2003)” in *Ad amicissimum amici scripsimus*. Vriendenboek Raf Verstegen, Brugge, die Keure, 2004, 5-9.

in een Centrum voor Volwassenenonderwijs, namelijk wanneer de cursist gedurende de voorafgaande schooljaren een opleiding heeft gevolgd in een Centrum voor Basiseducatie. De wijziging houdt onder meer in dat de vermindering niet meer geldt voor cursisten die doorstromen naar een opleiding van het hoger beroepsonderwijs of de specifieke lerarenopleiding in een Centrum voor Volwassenenonderwijs. Aangezien de betrokken opleidingen geen leerplichtonderwijs betreffen, ligt er geen *standstill*-verplichting voor, maar enkel een inspanningsverbintenis voor de overheid om het basisonderwijs zoveel mogelijk toegankelijk te maken, rekening houdend met de economische mogelijkheden en de situatie van de overheidsfinanciën.¹⁸ De ontworpen bepaling is in de gegeven omstandigheden niet in strijd met artikel 24, § 3, van de Grondwet of met artikel 13.2, d), van het Internationaal Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten, opgemaakt te New York op 19 december 1966 (hierna: IVESCR).

9. De artikelen IV.9 (ontworpen artikel 41*ter*, tweede tot vierde lid, van het decreet van 15 juni 2007 ‘betreffende het volwassenenonderwijs’) en V.50 (ontworpen artikel 88, vierde tot zesde lid, van het decreet van 4 april 2003 ‘betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’) voorzien in een financiële bijdrage die houders van een buitenlands studiebewijs moeten betalen voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning en de niveaugelijkwaardigheid van een buitenlands studiebewijs dat overeenkomt met een studiebewijs uitgereikt in het volwassenenonderwijs, respectievelijk in het hoger onderwijs. Deze bepalingen, die rechten voor administratiekosten inhouden, zijn niet in strijd met het principe van de kosteloze toegang tot het onderwijs. In arrest nr. 33/92 heeft het Grondwettelijk Hof immers gesteld dat:

“[d]e rechten voor administratiekosten (...) niet de toegang tot het hoger onderwijs [betreffen]. De invoering ervan kan dus niet geacht worden in strijd te zijn met artikel 17, § 3, van de Grondwet *juncto* artikel 13 van het UNO-Verdrag van 1966.”¹⁹

10. Bij de artikelen V.66 tot V.70 worden wijzigingen aangebracht in de bepalingen die het studiegeld in het hoger onderwijs regelen. Er wordt een lineaire regeling ingevoerd die geldt voor alle instellingen en waarbij de differentiatie tussen niet-beurstariefstudenten, bijna-beurstudenten en beurstariefstudenten wordt gehandhaafd. Artikel V.66 (ontworpen artikel 56, § 2, van het decreet van 30 april 2004 ‘betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen’) handhaaft eveneens de mogelijkheid om bijkomend studiegeld te vragen van studenten met een ontoereikend leerkrediet.

Uit de gecombineerde lezing van de artikelen 2.1 en 13.2, c), IVESCR, blijkt dat de – door het verdrag opgelegde – gelijke toegankelijkheid van het hoger onderwijs “voor een ieder op basis van bekwaamheid” geleidelijk moet worden ingevoerd in de verdragsluitende staten, in het bijzonder door de invoering van kosteloos onderwijs, rekening houdend met de economische mogelijkheden en de situatie van de overheidsfinanciën eigen aan elk van die staten, en niet volgens strikt uniforme temporele voorwaarden. Artikel 13.2, c), heeft geen rechtstreekse gevolgen in de interne rechtsorde en doet op zichzelf geen recht op kosteloze toegang tot het

¹⁸ Zie GwH 14 maart 2013, nr. 37/2013, B.11.3. Zie reeds eerder GwH 19 mei 1994, nr. 40/94, B.2.8. (deeltijds kunstonderwijs is geen leerplichtonderwijs).

¹⁹ GwH 7 mei 1992, nr. 33/92, B.9.2.

hoger onderwijs ontstaan. Wel verzet die bepaling zich ertegen dat de gemeenschappen, na de inwerkingtreding van het verdrag ten aanzien van België – op 21 juli 1983 – maatregelen zouden nemen die ingaan tegen de doelstelling van de geleidelijke invoering van gelijke toegankelijkheid van het hoger onderwijs voor eenieder op basis van bekwaamheid, rekening houdend met de situatie van de overheidsfinanciën. Dat impliceert onder meer dat moet worden gestreefd naar de geleidelijke invoering van kosteloos onderwijs.²⁰

Uit de berekeningen die bij wijze van voorbeeld in de memorie van toelichting zijn opgenomen, blijkt dat de nieuwe regeling soms in het voordeel en soms in het nadeel van de betrokken categorieën van studenten zal spelen. Op het eerste gezicht zijn de verhogingen veeleer beperkt, zodat de maatregel in haar algemeenheid niet van die aard lijkt dat zij op zulk een beduidende wijze het bedrag van het studiegeld doet toenemen dat zij in strijd zou zijn met de *standstill*-verplichting die voortvloeit uit de voormelde verdragsbepaling. De aanpassingen van het studiegeld lijken algemeen beschouwd niet als een ernstige en aanzienlijke hinderpaal voor de toegang tot het desbetreffende onderwijs te moeten worden beschouwd.²¹

Er moet wel op worden gewezen dat bij de beoordeling door het Grondwettelijk Hof van de verhoging van het studiegeld voor de specifieke lerarenopleidingen naar aanleiding van de inbedding ervan in de *bachelor-master*-structuur, uitdrukkelijk rekening werd gehouden met “de omstandigheid dat de bestaande afwijkingen waarin ten gunste van beursstudenten en bijna-beursstudenten is voorzien, onverkort blijven gelden”.²² In het onderhavige geval wordt die afwijkende regeling ten gunste van beurstarifestudenten en bijna-beursstudenten weliswaar gehandhaafd, maar wordt in sommige gevallen het studiegeld voor de beurstarifestudenten aanzienlijk verhoogd en zelfs bijna verdubbeld, bijvoorbeeld voor beurstarifestudenten die minder dan 54 studiepunten opnemen. Een dergelijke verhoging staat veeleer op gespannen voet met de voormelde *standstill*-verplichting. Het gegeven dat, zoals in de memorie van toelichting wordt uiteengezet, “de vereenvoudiging van het systeem voor de grote meerderheid van studenten geen verhoging van de studiegelden mag teweegbrengen”, verantwoordt nog niet waarom voor de vanuit het oogpunt van de toegang tot het onderwijs veeleer kwetsbare groep van beurstarifestudenten in een aantal gevallen een aanzienlijke verhoging wordt doorgevoerd.

²⁰ GwH 21 februari 2007, nr. 28/2007, B.4.9.; GwH 19 maart 2008, nr. 56/2008, B.9.2.; GwH 17 juli 2008, nr. 105/2008, B.8.2.; GwH 18 april 2013, nr. 53/2013, B.4.2.; Zie ook reeds GwH 7 mei 1992, nr. 33/92, B.4.3. In dezelfde zin o.m. adv.RvS 36.359/1 van 15 januari 2004 over een ontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 30 april 2004 ‘betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen’ en adv.RvS 43.721/1 van 8 november 2007 over een ontwerp dat heeft geleid tot het decreet van 13 maart 2008 ‘betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen’.

²¹ GwH 17 juli 2008, nr. 105/2008, B.8.5.

²² *Ibid.*

BIJZONDERE OPMERKINGENHoofdstuk I - Inleidende bepalingen

11. Bij dit hoofdstuk zijn geen opmerkingen te maken.

Hoofdstuk II - BasisonderwijsArtikel II.1

12. Artikel 3 van het decreet basisonderwijs is herhaaldelijk gewijzigd. Het is dan ook weinig zinvol om enkel de wijzigingen van 25 november 2011 en 21 december 2012 te vermelden. Het verdient daarom aanbeveling om enkel melding te maken van de laatste wijziging (21 december 2012).

Artikel II.9

13. In het ontworpen artikel 26bis/2, § 2, 2°, van het decreet basisonderwijs schrijven men “indien de leerplichtige in het bezit is van een individuele gelijkwaardigheidsbeslissing ...”.

Artikel II.10

14. De wijziging opgenomen in artikel II.10, 1°, van het ontwerp dient aangebracht te worden in artikel 26ter, § 3 (niet: § 1), van het decreet basisonderwijs, terwijl de wijziging opgenomen in artikel II.10, 2°, wellicht in paragraaf 1 van dat artikel dient te worden aangebracht.

Artikelen II.22 en II.23

- 15.1. In de artikelen II.22, II.23, III.30 en III.51 wordt telkens een verplichting opgelegd wat betreft de leerplannen godsdienst, niet-confessionele zedenleer of cultuurbeschouwing en de handelingsplannen in dat verband, nl. dat deze in overeenstemming dienen te zijn met de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder, en dat ze de bekrachtigde eindtermen en ontwikkelingsdoelen moeten respecteren. Met de ontworpen bepalingen wordt aldus een einde gemaakt aan een lange traditie²³ waarbij – naargelang het geval – de bevoegde instantie van de erkende eredienst, de niet-confessionele gemeenschap of de inrichtende macht, volledig vrij de inhoud van de levensbeschouwelijke vakken bepaalt.²⁴

²³ X. DELGRANGE, “La neutralité de l’enseignement en Communauté française”, *APT* 2007-08, (119) 137-138.

²⁴ Die vrijheid uit zich onder meer in het gegeven dat voor de levensbeschouwelijke vakken geen ontwikkelingsdoelen of eindtermen zijn bepaald (artikel 44 van het decreet basisonderwijs en artikel 3, tweede lid, van het decreet van 18 januari 2002 betreffende de eindtermen, de ontwikkelingsdoelen en de specifieke eindtermen in het voltijds gewoon en buitengewoon secundair onderwijs), dat de leerplannen voor levensbeschouwelijke vakken door de overheid niet moeten worden goedgekeurd (artikel 45, § 1, van het decreet basisonderwijs en artikel 8, § 4,

Deze bepalingen raken aan de vrijheid van onderwijs, de vrijheid van godsdienst en de vrijheid van meningsuiting.

15.2. Weliswaar heeft het Grondwettelijk Hof, in het algemeen voor het ganse onderwijs, aangenomen dat de vrijheid van onderwijs in die zin moet worden geïnterpreteerd dat zij rekening houdt met het hogere belang van het kind en zijn grondrecht op onderwijs waardoor het recht op onderwijs van het kind de keuzevrijheid van de ouders en de vrijheid van de leerkrachten op het vlak van het onderwijs dat zij wensen te verstrekken kan beperken.²⁵ De overheid kan voorwaarden en controles opleggen voor zover die geen afbreuk doen aan de pedagogische vrijheid die is vervat in de vrijheid van onderwijs en voor zover die maatregelen niet onevenredig zijn, doordat zij verder zouden gaan dan noodzakelijk is voor het bereiken van de beoogde doelstellingen van algemeen belang, namelijk het waarborgen van de kwaliteit en de gelijkwaardigheid van het onderwijs.²⁶

Wat het huisonderwijs betreft, heeft het Hof zelf benadrukt dat het toezicht van de overheid niet zo ver kan gaan de inachtneming te eisen van de ontwikkelingsdoelenden, eindtermen of basisvaardigheden²⁷ en werd de betrokken regeling slechts aanvaardbaar geacht voor zover bij de toepassing ervan rekening werd gehouden met de ideologische, filosofische of religieuze opvattingen van de ouders of van de leerkrachten en op voorwaarde dat die methodes en opvattingen niet indruisen tegen het recht van het kind op onderwijs met naleving van de fundamentele vrijheden en rechten en geen afbreuk doen aan de kwaliteit van het onderwijs, noch aan het te bereiken studieniveau.²⁸ Er lijkt reden te zijn om op het vlak van het godsdienstonderricht, waar de religieuze en filosofische opvattingen des te meer tot uiting komen en moeten komen, eenzelfde houding aan te nemen.

In verband met het godsdienstonderricht, verstrekt overeenkomstig artikel 24, § 1, vierde lid, van de Grondwet, heeft het Grondwettelijk Hof in zijn arrest nr. 18/93 van 4 maart 1993 bovendien geoordeeld dat ‘de mogelijkheid dat de Gemeenschap de kwaliteit van het onderwijs controleert in deze aangelegenheid wordt beperkt door de grondwettelijke vrijheid van eredienst en het daaruit voortvloeiende verbod van inmenging (artikelen 19 en 21 van de Grondwet)’.²⁹ Tevens vloeit uit de rechtspraak van de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State voort dat uitsluitend de religieuze³⁰ of niet-levensbeschouwelijke overheden bevoegd zijn om te bepalen wie geacht wordt over “voldoende inhoudelijke, didactische of persoonlijke geloofwaardigheid” te beschikken om de overeenstemmende lessen te geven.³¹⁻³²

van het decreet van 18 januari 2002) en dat de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap, gelet op de principiële leerstellige autonomie van de erediensten en de nietconfessionele gemeenschap, niet bevoegd is voor het toezicht op het onderwijs in de levensbeschouwelijke vakken (artikel 33, eerste lid, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs).

²⁵ Zie o.m. GwH 29 oktober 2009, nr. 168/2009, B.5.2.-B.6.1.

²⁶ Zie o.m. GwH 29 oktober 2009, nr. 168/2009, B.7.3.

²⁷ GwH 29 oktober 2009, nr. 168/2009, B.10.2.

²⁸ Zie o.m. GwH 29 oktober 2009, nr. 168/2009, B.10.4.

²⁹ GwH 4 maart 1993, nr. 18/93, B.3.5.

³⁰ RvS 29 april 1975, Van Grembergen, nr. 16.993; RvS 20 december 1985, Van Peteghem, nr. 25.995.

³¹ RvS 12 oktober 2004, Van Butsele, nr. 135.938.

15.3. Uit de adviespraktijk van de Raad van State, afdeling Wetgeving, blijkt dat de overheid zich kan inlaten met de inhoud van het levensbeschouwelijk onderwijs,³³ op voorwaarde dat de inrichtende macht meester blijft over de inhoud van haar pedagogisch project en in het bijzonder over de wijze waarop het levensbeschouwelijk vak bijdraagt tot of mee gestalte geeft aan dat pedagogisch project en op voorwaarde dat aan het recht van de inrichtende macht om onderwijs te verstrekken overeenkomstig haar eigen levensbeschouwelijke en pedagogische inzichten, niet buitenmatig afbreuk wordt gedaan. Een regeling die enkel bepaalt dat aandacht moet worden besteed aan godsdienstvergelijking, terwijl de betrokken inrichtende machten meester blijven van de inhoud van het programma van de cursus en de inhoud van de leerplannen, terwijl de titularis van het levensbeschouwelijk vak zelf het aandeel godsdienstvergelijking kon aanbrengen en waarbij de inmenging slechts een klein onderdeel van het lessenpakket betrof, leek voor de Raad van State, afdeling Wetgeving, aanvaardbaar.³⁴

15.4. Hoewel de inrichtende machten of de bevoegde instanties van de erediensten in beginsel meester blijven van de inhoud van de leerplannen, gaat de ontworpen regeling onmiskenbaar verder dan het hiervoor aangehaalde voorstel, omdat het volledige programma van het levensbeschouwelijk onderricht niet enkel rekening moet houden met de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder – wat overigens reeds volgt uit artikel 24, § 3, van de Grondwet (zie hoger) – maar ook met alle, omvangrijke bij decreet bekrachtigde eindtermen en ontwikkelingsdoelen³⁵ die voor andere leergebieden zijn vastgesteld. Vraag is of een dergelijke inperking van enerzijds de leerstellige autonomie van de erediensten (en dus de godsdienstvrijheid) en anderzijds de onderwijsvrijheid wel evenredig is.

Ook al zou kunnen worden aangenomen dat de onderzochte bepalingen voldoende ruimte laten om het levensbeschouwelijke project te realiseren omdat de beperking zeer algemeen en vaag omschreven is, zal er in elk geval bij de concrete uitvoering of toepassing van deze bepalingen over gewaakt dienen te worden dat de vrijheid van godsdienst, van onderwijs en van meningsuiting niet in het gedrang worden gebracht. Er dient immers rekening mee te worden gehouden dat de vermeende schending van grondrechten en van bij decreet bekrachtigde eindtermen en ontwikkelingsdoelen, die de ontworpen bepaling wil beteugelen, precies gefundeerd (kunnen) zijn in andere grondrechten, met name de vrijheid van onderwijs, de vrijheid van godsdienst en de vrije meningsuiting. In dat verband kan worden verwezen naar de, op de rechtspraak van het Europees Hof van de Rechten van de Mens gestoelde, adviespraktijk van de algemene vergadering van de Raad van State over bepalingen die stellen dat religieuze voorschriften moeten wijken voor statelijk recht. In deze adviespraktijk wordt benadrukt dat

³² Zie ook adv.RvS 48.023/AV van 20 april 2010 over een voorstel van decreet van de Franstalige Gemeenschap ‘modifiant l’article 5 du décret du 31 mars 1994 définissant la neutralité de l’enseignement de la Communauté et l’article 6 du décret du 17 décembre 2003 organisant la neutralité inhérente à l’enseignement officiel subventionné et portant diverses mesures en matière d’enseignement’ (*Parl.St. Parl. Comm. fr.* 2009-2010, nr. 24/2)

³³ De passage uit het advies lijkt in het bijzonder betrekking te hebben op het levensbeschouwelijk onderwijs in de gesubsidieerde vrije onderwijsinstellingen.

³⁴ Adv.RvS 48.636/1 van 10 februari 2011 over een voorstel van decreet ‘houdende wijziging van het artikel 55 van het decreet van 31 juli 1990 betreffende het onderwijs II, wat de vakken godsdienst en niet-confessionele zedenleer betreft’ (*Parl. St. Vl. Parl.* 2009-10, nr. 623/2).

³⁵ Er is overigens niet duidelijk bepaald welke eindtermen moeten worden gerespecteerd indien bijvoorbeeld op de inrichtende macht eindtermen van toepassing zijn die zijn goedgekeurd overeenkomstig de afwijkingsprocedure.

zowel de internationale als de nationale rechtsorde ruimte laten voor de beleving van de godsdienstvrijheid.³⁶ Voor zover de naleving van “religieuze voorschriften”, in dit geval het bepalen van de inhoud van het leerplan, binnen de beschermingssfeer van artikel 9 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, artikel 18 van het Internationaal Verdrag voor burgerrechten en politieke rechten en artikel 19 van de Grondwet valt,³⁷ gaat het m.a.w. niet alleen om een conflict tussen louter religieuze voorschriften en juridische regels. Het gaat dan ook om de verhouding tussen de wet enerzijds en de Grondwet en het internationaal verdrag anderzijds. Met name rijst dan de vraag of de wet – in dit geval de bij decreet bekrachtigde eindtermen – die de vrijheid van godsdienst of levensovertuiging beperkt, in overeenstemming is met artikel 9 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, artikel 18 van het Internationaal Verdrag voor burgerrechten en politieke rechten en artikel 19 van de Grondwet. Indien dat niet het geval is, zal de wet (het decreet) niet kunnen worden toegepast.

Het ontbrak de Raad van State, afdeling Wetgeving, aan de nodige tijd om deze problematiek ten gronde te onderzoeken. Het zal in laatste instantie aan het Grondwettelijk Hof toekomen om te oordelen of de ontworpen regeling al of niet in overeenstemming is met de hiervoor bedoelde normen.

³⁶ Zo bepaalt artikel 9 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens dat eenieder het recht heeft op vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst. Dit recht omvat o.m. het recht om hetzij alleen, hetzij met anderen ofwel in het openbaar als in zijn particuliere leven zijn godsdienst of overtuiging te belijden door de eredienst, door het onderwijzen ervan, door de praktische toepassing ervan en het onderhouden van de geboden. Die vrijheid is niet absoluut. Ze kan aan beperkingen worden onderworpen voor zover deze bij de wet zijn voorzien en nodig zijn in een democratische samenleving voor de openbare orde, gezondheid of zedelijkheid of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen. Artikel 18 van het Internationaal Verdrag voor burgerrechten en politieke rechten houdt een gelijkaardige bepaling in. Ook artikel 19 van de Grondwet waarborgt de “vrijheid van eredienst en de vrije openbare uitoefening ervan behoudens bestraffing van de misdrijven die ter gelegenheid van het gebruik maken van die vrijheden worden gepleegd”. Uit het arrest van het Grondwettelijk Hof van 21 maart 2000, nr. 31/2000, blijkt dat artikel 19 van de Grondwet dient te worden samengelezen met artikel 9 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (GwH 21 maart 2000, nr. 31/2000, B.2.9).

³⁷ In de rechtspraak van het Europees Hof voor de rechten van de mens wordt een onderscheid gemaakt tussen daden die de “uitdrukkelijke expressie” zijn van een godsdienst of levensbeschouwing en deze die er slechts door zijn “beïnvloed of gemotiveerd” (ECRM, nr. 7050/75, *Arrowsmith t. Verenigd Koninkrijk*, 12 oktober 1978, D&R, 19, p. 49, § 71; over het uitdelen door een pacifiste van pamfletten tegen de militaire aanwezigheid van het Verenigd Koninkrijk in Noord-Ierland; EHRM, *Bruno t. Zweden*, 28 augustus 2001; *Lundberg t. Zweden*, 28 augustus 2001, waarin het Hof oordeelde dat het betalen van een belasting niet kan worden beschouwd als het “belijden” van een godsdienst; *Pichon en Sajous t. Frankrijk*, 2 oktober 2001, i.v.m. de weigering van twee apothekers om contraceptiepillen te verkopen, wel ingegeven door de religieuze overtuiging, doch geen rechtstreekse uitdrukking ervan).

Hoofdstuk III - Secundair onderwijs.Artikel III.2

16. In de bij artikel III.2, 7°, van het ontwerp ontworpen bepaling dient te worden geschreven “... als bedoeld in het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs, wordt evenwel ...”.

Artikel III.20

17. In het ontworpen artikel 110/30, § 2, 2°, van de Codex Secundair Onderwijs schrijve men “indien de leerplichtige in het bezit is van een individuele gelijkwaardigheidsbeslissing ...”.

Artikel III.30

18. Zie de opmerkingen bij de artikelen II.22 en II.23.

Artikel III.33

19. Het ontworpen artikel 157/1, tweede lid, 3°, van de Codex Secundair Onderwijs machtigt de Vlaamse Regering “de kwaliteitsstandaard” te bepalen. Deze kwaliteitsstandaard omvat voorwaarden op verschillende in het ontwerp bepaalde gebieden (zie artikel 157/1, tweede lid, 3°, a) tot d)).

Deze delegatie van normatieve bevoegdheid aan de Vlaamse Regering is niet in overeenstemming met het legaliteitsbeginsel in onderwijszaken (artikel 24, § 5, van de Grondwet), aangezien de omschrijving van de voorwaarden die de kwaliteitsstandaard moet omvatten in de ontworpen bepaling nog een aanzienlijke beleidsruimte laat aan de Vlaamse Regering (zie inzonderheid artikel 157/1, tweede lid, 3°, d)). De machtiging aan de Vlaamse Regering gaat dan ook verder dan de tenuitvoerlegging van de door de decreetgever vastgestelde beginselen en dient nader te worden afgebakend, meer bepaald door in de ontworpen bepaling zelf de essentiële aspecten van de beoogde kwaliteitsstandaard te regelen.

20. Het ontworpen artikel 157/1, tweede lid, 5°, bepaalt dat de school er voor zorgt dat de kennis van de onderwijstaal bij de leerlingen prioritair blijft en dat in “Brussel en de brede Vlaamse Rand” het Nederlandstalig karakter van de school behouden blijft.

Het is niet duidelijk wat precies wordt bedoeld met “Brussel en de brede Vlaamse Rand”. Dit dient nader te worden gepreciseerd (zie in dat verband bijvoorbeeld artikel 138, § 1, 7°, van het decreet basisonderwijs). Bovendien rijst de vraag of bedoelde voorwaarde niet dient te gelden voor alle scholen. Indien dat het geval is worden de woorden “Brussel en de brede Vlaamse Rand” beter weggelaten.

Artikelen III.51

21. Zie de opmerkingen bij de artikelen II.22 en II.23.

Artikel III.57

22. Zie de opmerkingen bij artikel III.33 van het ontwerp.

Artikel III.58

23. In artikel III.58, 2°, van het ontwerp schrijve men “in paragraaf 3, tweede lid, wordt de zin ‘Stages kunnen niet worden georganiseerd.’ opgeheven.”

Artikel III.60

24. Zie de opmerkingen bij artikel III.33 van het ontwerp.

Artikelen III.68 tot III.75

25. De artikelen III.68 tot III.75 van het ontwerp bevatten opheffingsbepalingen in “dezelfde codex”. De artikelen III.68 tot III.75 zijn thans opgenomen in Hoofdstuk III, afdeling II, “Decreet betreffende het stelsel van leren en werken” (lees: decreet van 10 juli 2008 ‘betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap’), van het ontwerp. Deze bepalingen hebben evenwel betrekking op wijzigingen aan de Codex Secundair Onderwijs. Zij dienen derhalve overgebracht te worden naar Hoofdstuk III, afdeling I “Codex Secundair Onderwijs”, na artikel III.52. De artikelen III.76 en III.77 dienen dan te worden vernummerd tot de artikelen III.68 en III.69.

Hoofdstuk IV - Levenslang LerenAfdeling I - Deeltijds kunstonderwijs

26. De meeste bepalingen van deze afdeling beogen de geldingsduur van een aantal (tijdelijke en piloot-) projecten in het deeltijds kunstonderwijs te verlengen tot hetgeen wordt omschreven als “de inwerkingtreding van het niveaudecreet deeltijds kunstonderwijs”. Uit de memorie van toelichting lijkt te kunnen worden afgeleid dat deze regeling van toepassing zou moeten zijn vanaf het schooljaar 2014-2015, aangezien er gewag wordt gemaakt van 31 augustus 2014 als einddatum voor deze projecten in het deeltijds kunstonderwijs.

De notie “niveaudecreet deeltijds kunstonderwijs” mag dan wellicht in de middens van het deeltijds kunstonderwijs een bekend begrip zijn, maar juridisch heeft ze geen enkele

betekenis, aangezien het gaat om een beleidsinitiatief dat nog in voorbereiding is.³⁸ Aangezien de steller van het ontwerp blijkbaar wel een precies tijdstip voor ogen heeft, namelijk 1 september 2014, verdient het aanbeveling om voor de einddatum van de betrokken projecten uitdrukkelijk melding te maken van 31 augustus 2014.³⁹

27. In de memorie van toelichting wordt uiteengezet dat de projecten “regionale netwerken voor expertise-uitwisseling inzake kunst- en cultuureducatie tussen deeltijds kunstonderwijs en kleuter- en leerplichtonderwijs” verlengd worden en een nieuwe naam krijgen, met name projecten “professionalisering in zake muzische vorming”. In artikel IV.2, 1°, van het ontwerp wordt dit voornemen echter niet op een adequate wijze verwoord, aangezien door de resulterende tekst de indruk ontstaat dat de projecten “professionalisering inzake muzische vorming” altijd hebben bestaan en thans worden verlengd. Het verdient aanbeveling om uitdrukkelijk te bepalen dat de bestaande projecten, die met ingang van 1 september 2013 projecten “professionalisering in zake muzische vorming” worden genoemd, worden verlengd tot en met 31 augustus 2014.

Afdeling II - Decreet Volwassenenonderwijs

Artikel IV.11

28. Uit de memorie van toelichting kan worden opgemaakt dat het de bedoeling is dat voortaan slechts één Centrum voor Volwassenenonderwijs (CVO) wordt aangewezen voor de organisatie van de examencommissie voor de taalexamens van het onderwijspersoneel. Dit blijkt tot op zekere hoogte uit de tekst van het ontworpen artikel 63, § 3bis, tweede lid, van het decreet van 15 juni 2007 ‘betreffende het volwassenenonderwijs’, waar voortaan gewag wordt gemaakt van “het Centrum voor Volwassenenonderwijs dat een examencommissie mag organiseren”. De redenen die voor die beleidskeuze in de memorie van toelichting worden uiteengezet, lijken overtuigend, maar dit neemt niet weg dat de Vlaamse Regering, bij de concrete aanwijzing van het enige Centrum dat voortaan voor de organisatie van de examencommissie zal instaan, erover zal moeten waken dat de “regels voor (...) de aanwijzing” van dat Centrum in overeenstemming zijn met het gelijkheidsbeginsel.

Bovendien zou ook in het ontworpen artikel 63, § 3bis, eerste lid, meer uitdrukkelijk onder woorden moeten worden gebracht dat slechts één CVO zal worden aangewezen als examencommissie. Omwille van de duidelijkheid en de rechtszekerheid dient de decreetgever consequent te zijn. Zoals de ontworpen bepaling thans is geredigeerd, lijken de woorden “[u]itsluitend een Centrum voor Volwassenenonderwijs dat (...) kan een examencommissie organiseren” immers veeleer in te houden dat het volstaat aan de voorwaarde inzake onderwijsbevoegdheid te voldoen om een examencommissie te kunnen organiseren.

³⁸ Blijkens de regelgevingsagenda van de Vlaamse overheid wordt de indiening van een dergelijk ontwerpdecreet in het Vlaams Parlement in het vooruitzicht gesteld voor maart 2014 (<http://regelgevingsagenda.bestuurszaken.be/regelgevingsagenda-initiatief/titel-ov-ov-10074>).

³⁹ In dat geval kan artikel IV.7 overigens worden weggelaten uit het ontwerp.

Artikel 63, § 3bis, van het decreet van 15 juni 2007 kan dan ook beter als volgt worden geredigeerd:

“§ 3bis. Slechts één Centrum voor Volwassenenonderwijs wordt door de Vlaamse Regering aangewezen om de examencommissie te organiseren. Dit Centrum voor Volwassenenonderwijs moet beschikken over onderwijsbevoegdheid voor de opleidingen Nederlands tweede taal richtgraad 1 tot en met richtgraad 4 en Frans richtgraad 1 tot en met richtgraad 4. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de organisatie van de examencommissie en voor de aanwijzing van het Centrum voor Volwassenenonderwijs dat de examencommissie mag organiseren.”

Hoofdstuk V - Hoger Onderwijs

Afdeling I - Decreet betreffende de universiteiten

Artikel V.11

29. Het ontworpen artikel 121septies, § 2, van het decreet van 12 juni 1991 ‘betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap’ voorziet in de mogelijkheid dat naar aanleiding van een integratie van academische hogeschoolopleidingen in een universiteit, algemeen directeurs en bibliothecarissen die die functie uitoefenden voor de integratie en die na de integratie in het integratiekader van de universiteit zijn opgenomen, definitief worden ingeschaald in de salarisschaal van gewoon hoogleraar, respectievelijk in de salarisschaal die een bibliothecaris na tien jaar mandaatsperiode verwerft. Wat betreft de algemeen directeurs wordt met deze maatregel een gelijke behandeling verwezenlijkt met algemeen directeurs die naar aanleiding van een fusie van twee hogescholen een andere betrekking opnemen in de gefusioneerde hogeschool. Wat betreft de bibliothecarissen wordt evenwel een verschillende behandeling ingesteld ten aanzien van bibliothecarissen die met minder dan tien jaar mandaatsperiode een andere betrekking in de gefusioneerde hogeschool opnemen. Die laatstgenoemde categorie geniet immers niet het voordeel van een inschaling in de salarisschaal van een bibliothecaris na tien jaar mandaatsperiode. Het staat aan de steller van het ontwerp om in de memorie van toelichting te verantwoorden waarom het enkele gegeven van de overgang naar het integratiekader die verschillende behandeling verantwoordt voor de betrokken categorie van bibliothecarissen.

Tevens rijst de vraag waarom specifiek voor deze twee betrekkingen en niet voor andere vergelijkbare betrekkingen in gefusioneerde hogescholen voorzien wordt in een voordelige regeling inzake inschaling. Ook die verschillende behandeling moet in de memorie van toelichting worden verantwoord.

Artikel V.15

30. In artikel V.15 (ontworpen artikel 153, eerste lid, van het decreet van 12 juni 1991) wordt bepaald dat de begroting door het universiteitsbestuur moet worden opgemaakt volgens “het schema van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese

Unie”. Het verdient aanbeveling ter wille van de rechtszekerheid de vindplaats van dit systeem te vermelden, bijvoorbeeld door een verwijzing naar verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 ‘inzake het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Gemeenschap’.

Deze opmerking geldt eveneens voor artikel V.28.

Artikel V.16

31. Artikel 156 van het decreet van 12 juni 1991 werd vervangen bij artikel 15 van het decreet van 21 december 2012 waardoor de woorden “en de sociale toelage” niet meer in de tekst voorkomen.⁴⁰ Artikel V.16 van het ontwerp, dat ertoe strekt deze woorden op te heffen, is dan ook overbodig en moet worden weggelaten uit het ontwerp.

Afdeling II - Decreet betreffende de hogescholen

Artikel V.31

32. Met het ontworpen artikel 245, § 2, derde lid, vierde zin, van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap wordt beoogd een ongelijke behandeling weg te werken die bestaat tussen de personeelsleden van het college van commissarissen voor de hogescholen enerzijds en de personeelsleden van de regeringscommissarissen aan de universiteiten en de Vlaamse of onderwijspersoneelsleden die een bijzondere opdracht vervullen, anderzijds. Die ongelijke behandeling wordt evenwel enkel weggewerkt voor nieuwe personeelsleden. Daardoor wordt een ongelijke behandeling gecreëerd tussen de verschillende personeelsleden van het college van commissarissen, naargelang het personeel in dienst trad voor of na de inwerkingtreding van de ontworpen bepaling. De vraag is of voor die verschillende behandeling een afdoende verantwoording bestaat, te meer daar in de memorie van toelichting weliswaar wordt geargumenteed waarom het voordeel wordt afgeschaft, maar niet waarom het wordt behouden voor een welbepaalde categorie van personeelsleden.

Het behoud van een voordeliger regeling voor de reeds aangestelde personeelsleden kan worden beschouwd als een overgangsregeling. Uit de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof blijkt dat het aan de wetgever toekomt de inwerkingtreding van een nieuwe wet te regelen en uit te maken of hij al dan niet in overgangsmaatregelen dient te voorzien. De artikelen 10 en 11 van de Grondwet zijn slechts geschonden indien het tijdstip van inwerkingtreding tot een verschil in behandeling leidt waarvoor geen redelijke verantwoording bestaat.⁴¹

⁴⁰ De weglating van die woorden was overigens toentertijd ook de uitdrukkelijke bedoeling van de decreetgever (zie de memorie van toelichting, *Parl.St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 1752/1, 5 (laatste zin bij de bespreking van het ontworpen artikel 15)).

⁴¹ GwH 26 april 2006, nr. 58/2006, B.9.2.

Indien de wetgever een beleidswijziging noodzakelijk acht, vermag hij te oordelen dat die beleidswijziging met onmiddellijke ingang moet worden doorgevoerd en is hij in beginsel niet ertoe gehouden in een overgangsregeling te voorzien. De artikelen 10 en 11 van de Grondwet zijn slechts geschonden indien de overgangsregeling of de afwezigheid daarvan tot een verschil in behandeling leidt waarvoor geen redelijke verantwoording bestaat⁴² of indien aan het vertrouwensbeginsel op buitensporige wijze afbreuk wordt gedaan.⁴³ Dat laatste is het geval wanneer de rechtmatige verwachtingen van een bepaalde categorie van rechtsonderhorigen worden miskend zonder dat een dwingende reden van algemeen belang voorhanden is die het ontbreken van een overgangsregeling kan verantwoorden.⁴⁴

Ook indien de overgangsregeling beschouwd kan worden als een regeling die de rechtmatige verwachtingen van een bepaalde categorie van rechtsonderhorigen erkent, dient zij nog verantwoord te worden. De memorie van toelichting zal bijgevolg moeten worden aangevuld met een verantwoording waarom een voordeligere regeling voor de reeds aangestelde personeelsleden wordt behouden.⁴⁵

Afdeling V - Decreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs

Artikel V.40

33. Men redigere deze bepaling als volgt: “In artikel 8ter, § 1, vierde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012, wordt punt 1° opgeheven.”

Artikel V.41

34. Bij artikel V.41 van het ontwerp wordt voorzien in de mogelijkheid voor universiteiten om bachelordiploma's te kunnen uitreiken voor opleidingen die aansluiten op de arbeidsmarkt.

⁴² GwH 26 april 2007, nr. 71/2007, B.7.3; GwH 17 april 2008, nr. 67/2008, B.5.2; GwH 21 oktober 2008, nr. 135/2008, B.8.2; GwH 3 december 2008, nr. 172/2008, B.7; GwH 18 december 2008, nr. 188/2008, B.11.3; GwH 18 juni 2009, nr. 100/2009, B.6; GwH 16 juli 2009, nr. 115/2009, B.5; GwH 16 juli 2009, nr. 121/2009, B.6.3; GwH 17 september 2009, nr. 138/2009, B.4; GwH 17 september 2009, nr. 141/2009, B.5; GwH 20 oktober 2009, nr. 163/2009, B.8; GwH 20 januari 2010, nr. 2/2010, B.7; GwH 28 oktober 2010, nr. 119/2010, B.4; GwH 27 januari 2011, nr. 13/2011, B.4; GwH 31 mei 2011, nr. 99/2011, B.7; GwH 16 juni 2011, nr. 105/2011, B.13; GwH 16 juni 2011, nr. 107/2011, B.6.3; GwH nr. 2/2013, 17 januari 2013, B.9.2.

⁴³ GwH 17 april 2008, nr. 67/2008, B.5.2; GwH 21 oktober 2008, nr. 135/2008, B.8.2; GwH 3 december 2008, nr. 172/2008, B.7; GwH 18 juni 2009, nr. 100/2009, B.6; GwH 16 juli 2009, nr. 115/2009, B.5; GwH 16 juli 2009, nr. 121/2009, B.6.3; GwH 17 september 2009, nr. 138/2009, B.4; GwH 17 september 2009, nr. 141/2009, B.5; GwH 20 oktober 2009, nr. 163/2009, B.8; GwH 20 januari 2010, nr. 2/2010, B.7; GwH 28 oktober 2010, nr. 119/2010, B.4; GwH 27 januari 2011, nr. 13/2011, B.4; GwH 31 mei 2011, nr. 99/2011, B.7; GwH 16 juni 2011, nr. 105/2011, B.13; GwH 16 juni 2011, nr. 107/2011, B.6.3; GwH 17 januari 2013, nr. 2/2013, B.9.2.

⁴⁴ GwH 17 april 2008, nr. 67/2008, B.5.2; GwH 21 oktober 2008, nr. 135/2008, B.8.2; GwH 3 december 2008, nr. 172/2008, B.7; GwH 18 juni 2009, nr. 100/2009, B.6; GwH 16 juli 2009, nr. 121/2009, B.6.3; GwH 17 september 2009, nr. 138/2009, B.4; GwH 20 oktober 2009, nr. 163/2009, B.8; GwH 20 januari 2010, nr. 2/2010, B.7; GwH 27 januari 2011, nr. 13/2011, B.4; GwH 16 juni 2011, nr. 107/2011, B.6.3.

⁴⁵ Een recent door het Grondwettelijk Hof aanvaarde verantwoording in het kader van de pensioenregeling was bijvoorbeeld het gegeven dat de betrokken ambtenaren dicht bij de pensioenleeftijd stonden (GwH 17 januari 2013, nr. 2/2013, B.9.4).

Het Grondwettelijk Hof heeft eerder een dergelijke regeling vernietigd omdat, in zoverre de bacheloropleidingen ook een finaliteit van uitstroming naar de arbeidsmarkt hebben, zij ertoe leiden dat universitaire einddiploma's worden uitgereikt na het doorlopen van een opleiding die korter is dan de door de federale wetgever bepaalde minimumduur van vier jaar. Aangezien hierdoor een bijkomend niveau van universitair onderwijs van het korte type werd ingericht, oordeelde het Hof dat afbreuk werd gedaan aan artikel 127, § 1, eerste lid, 2°, van de Grondwet. Overeenkomstig deze grondwetsbepaling zijn de gemeenschappen immers bevoegd voor het onderwijs, behoudens de limitatief opgesomde aangelegenheden waarvoor de federale wetgever bevoegd is gebleven, zijnde onder meer “b) de minimale voorwaarden voor het uitreiken van de diploma's”. De gemeenschappen hebben de volheid van bevoegdheid tot het regelen van het onderwijs in de ruimste zin van het woord. Die aan de federale wetgever voorbehouden aangelegenheden dienen strikt te worden geïnterpreteerd.⁴⁶

Onder meer in arrest nr. 44/2005 van 23 februari 2005, heeft het Grondwettelijk Hof de draagwijdte van dit bevoegdheidsvoorbehoud in artikel 127, § 1, eerste lid, 2°, b), van de Grondwet als volgt omschreven:

“B.7.2. Uit de parlementaire voorbereiding blijkt dat de grondwetgever met de termen ‘minimale voorwaarden voor het uitreiken van diploma's’ heeft bedoeld ‘de voorwaarden die werkelijk bepalend zijn voor de waarde en dus ook de gelijkwaardigheid van de diploma's: dit zijn enkel de grote indelingen van het onderwijs in niveaus, leidend tot de uitreiking van diploma's en eindgetuigschriften, alsook de minimale globale duur die aan elk van deze niveaus moet worden besteed’ (Parl.St. Senaat, B.Z., 1988, nr. 100-2/1°, p. 3; Parl.St. Kamer, B.Z. 1988, nr. 10/59b-456/4, p. 26).

B.7.3. Wat de indeling in niveaus betreft, vermeldt de parlementaire voorbereiding dat vijf niveaus moeten worden onderscheiden: het kleuter- en lager onderwijs, het secundair onderwijs, het hoger onderwijs van het korte type, het hoger onderwijs van het lange type, het universitair onderwijs. andere onderverdelingen van die niveaus zijn hier niet bedoeld (ibid.).

Met diploma's worden einddiploma's bedoeld, dat wil zeggen diploma's met een zelfstandige finaliteit uitgereikt bij het afsluiten van elk van de bedoelde onderwijsniveaus.

De minimale globale duur wordt omschreven als de resultante van het aantal studiejaar, het aantal weken per jaar en het aantal uren per week. de duur kan worden uitgedrukt in een totaal aantal uren of kredietpunten en eventueel in een aantal minimumjaar.

Minimaal betekent dat elke gemeenschap wel hogere eisen mag stellen, maar niet mag dalen beneden de federaal vastgelegde drempel. De minimale voorwaarden voor het behalen van diploma's hebben per definitie geen betrekking op de inhoud van het onderwijs en met name op het leerplan.

B.7.4. Uit hetgeen voorafgaat blijkt dat de federale overheid bevoegd is gebleven voor het vaststellen van de grote indelingen van het onderwijs in niveaus en van de voor elk van die onderwijsniveaus in acht te nemen minimumduur.”⁴⁷

⁴⁶ Zie o.m. GwH 23 februari 2005, nr. 44/2005, B.7.1.

⁴⁷ GwH 23 februari 2005, nr. 44/2005, B.7.2.-B.7.4. Zie reeds in dezelfde zin, GwH 17 december 1992, nr. 78/92, B.4.6.

Specifiek wat de “professionele bacheloropleidingen” aan de universiteit betreft, stelde het Grondwettelijk Hof het volgende:

“B.9.3. In de structuur ingevoerd bij het decreet van 4 april 2003 bieden de universiteiten opleidingen aan die leiden tot de graad van bachelor en tot de graad van master. De masteropleidingen die leiden tot een einddiploma, uitgereikt na een studieduur van minimaal vier jaar, beantwoorden aan de vereisten inzake minimale studieduur zoals vastgelegd door de federale wetgever.

B.9.4. De academisch gerichte bacheloropleidingen hebben volgens artikel 12, § 3, als hoofddoelstelling het doorstromen naar een masteropleiding en als aanvullende doelstelling het uitstromen naar de arbeidsmarkt. In zoverre de bacheloropleidingen als doelstelling het doorstromen naar een masteropleiding hebben, zoals de in het oude model bestaande kandidaturen, leiden zij niet tot het instellen van een bijkomend niveau van hoger onderwijs noch tot het uitreiken van einddiploma’s en zijn zij in overeenstemming met de federale wetgeving.

B.9.5. In zoverre de bacheloropleidingen ook een finaliteit van uitstroming naar de arbeidsmarkt hebben, leiden de bestreden bepalingen echter ertoe dat universitaire einddiploma’s worden uitgereikt na het doorlopen van een opleiding die korter is dan de door de federale wetgever bepaalde minimumduur van vier jaar.

Doordat ze aldus een bijkomend niveau van universitair onderwijs van het korte type inrichten, doen zij afbreuk aan de door artikel 127, § 1, eerste lid, 2°, van de Grondwet aan de federale wetgever voorbehouden bevoegdheid.

De gemeenschap kan een dergelijke regeling slechts aannemen indien de door de federale wetgever vastgestelde minimale voorwaarden voor het behalen van universitaire diploma’s zijn aangepast.”

Met de wet van 3 augustus 2012 ‘tot wijziging van de gecoördineerde wetten van 31 december 1949 op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens en van de wet van 7 juli 1970 betreffende de algemene structuur van het hoger onderwijs’ werden de minimale voorwaarden voor het behalen van universitaire diploma’s aangepast. Bij artikel 2 van deze wet werd artikel 1, § 1, van de wet van 7 juli 1970 vervangen. De indeling in “niveaus” die in artikel 1, § 1, van de betrokken wet was vastgelegd, werd daarbij niet gewijzigd, maar er werd wel een verband gelegd met het zogenaamde Europese kwalificatiekader.⁴⁸ Dit kwalificatiekader bevat generieke descriptoren van kennis, vaardigheden en competenties die op het einde van een niveau van de kwalificatiestructuur moeten worden behaald.

Bij artikel 3 van de wet van 3 augustus 2012 worden de bepalingen in de wet van 7 juli 1970 opgeheven over de samenstelling van het hogescholenonderwijs uit opleidingsvormen van het korte type of lange type. Ook de bepaling die stelt dat die opleidingsvormen bestaan uit respectievelijk één enkele cyclus of twee cycli en die de duur van een cyclus vastlegt op minstens twee jaren, wordt opgeheven. Ten slotte wordt ook een bepaling in de gecoördineerde wetten van 31 december 1949 ‘op het toekennen van de academische graden en het programma van de universitaire examens’ opgeheven. Deze bepaling hield onder meer in dat om de graden van kandidaat en licentiaat te behalen, telkens ten minste twee jaar moest worden gestudeerd.

⁴⁸ EKK of EQF genoemd en vastgelegd in aanbeveling 2008/C 111/01 van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2008 ‘tot vaststelling van een Europees kwalificatiekader voor een leven lang leren’.

Bij de wet van 3 augustus 2012 wordt aldus het fundamentele onderscheid tussen hogeschoolopleidingen en universitaire opleidingen afgeschaft en wordt niet langer een minimumduur vastgelegd voor de opleidingen in het hoger onderwijs. De gelijkwaardigheid van de diploma's lijkt ingevolge deze wetswijziging voortaan te worden verzekerd door een generieke omschrijving van de verwachtingen op vlak van kennis, vaardigheden en competenties die op het einde van een niveau op de kwalificatiestructuur moeten worden bereikt. De federale wetgever heeft aldus de minimale voorwaarden voor het uitreiken van diploma's op een nieuwe manier ingevuld. Aangezien enerzijds het onderscheid is weggefallen tussen de verschillende vormen van hoger onderwijs, wat betreft de instellingen die het organiseren, alsook wat betreft de studieduur, en er anderzijds geen federale voorwaarden inzake minimumduur voor opleidingen zijn vastgesteld, staat niets de gemeenschapswetgever in de weg om binnen het niveau van het hoger onderwijs nieuwe soorten opleidingen in te voeren met een door hem zelf te bepalen duur.

35. De terugwerkende kracht die bij artikel V.82 van het ontwerp wordt verleend aan artikel V.41, wordt in de memorie van toelichting niet verantwoord. Die terugwerkende kracht lijkt zinloos, aangezien tot hiertoe in beginsel geen enkele professionele bacheloropleiding aan een universiteit kon worden ingericht, ook al heeft de federale wetgever het zo-even uiteengezette bevoegdheidsbezwaaar weggenomen. Door aan artikel V.41 terugwerkende kracht te verlenen tot het begin van het academiejaar 2012-2013 kunnen universiteiten bacheloropleidingen die thans academisch zijn, niet alsnog omvormen tot professionele bacheloropleidingen, aangezien de aangeboden opleidingsonderdelen een academische finaliteit hadden.

Artikel V.43

36. Het ontworpen artikel 24, § 8, van het decreet van 4 april 2003 'betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen' bevat een overgangsregeling voor studenten in een academische opleiding die vanaf het volgend schooljaar wordt geïntegreerd in een universiteit en die in het lopend academiejaar genieten van begeleiding in het kader van geïntegreerd onderwijs (GON). Daardoor wordt een verschillende behandeling gecreëerd in vergelijking met studenten die een "traditionele" universitaire opleiding volgen en die eveneens zouden beantwoorden aan de voorwaarden om aan een hogeschool GON-begeleiding te verkrijgen.

Zoals reeds werd aangegeven *sub* 32 vermag de wetgever, indien hij een beleidswijziging noodzakelijk acht, te oordelen dat die beleidswijziging met onmiddellijke ingang moet worden doorgevoerd en is hij in beginsel niet ertoe gehouden in een overgangsregeling te voorzien. De artikelen 10 en 11 van de Grondwet zijn slechts geschonden indien de overgangsregeling of de afwezigheid daarvan tot een verschil in behandeling leidt waarvoor geen redelijke verantwoording bestaat of indien aan het vertrouwensbeginsel op buitensporige wijze afbreuk wordt gedaan. Dat laatste is het geval wanneer de rechtmatige verwachtingen van een bepaalde categorie van rechtsonderhorigen worden miskend zonder dat een dwingende reden van algemeen belang voorhanden is die het ontbreken van een overgangsregeling kan verantwoorden.

Op het eerste gezicht worden door de ontworpen bepaling geen rechtmatige verwachtingen in het gedrang gebracht, wel integendeel. Voorts wordt de verschillende behandeling in de memorie van toelichting verantwoord, enerzijds aan de hand van het bestaande verschil tussen universiteiten en hogescholen en anderzijds met verwijzing naar de nakende hervorming van de GON-begeleiding voor het hele hoger onderwijs. Die argumentatie lijkt niet onredelijk.

Artikel V.47

37. Aangezien artikel 53/1, § 2, van het decreet van 4 april 2003 reeds een punt 7° bevat (dat werd ingevoegd bij artikel V.19 van het decreet van 21 december 2012) en het kennelijk niet in de bedoeling van de steller van het ontwerp ligt om die bepaling te vervangen, dient de ontworpen bepaling in artikel V.47, 2°, van het ontwerp als een punt 8° te worden toegevoegd, veeleer dan als een punt 7°.

Afdeling VI - Decreet betreffende de rechtspositieregeling van de student

Artikel V.55

38. Het ontworpen artikel II.18, § 3, van het decreet van 19 maart 2004 ‘betreffende de rechtspositieregeling van de student, de medezeggenschap in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen’ voorziet in een quotum van twee derden leden van hetzelfde geslacht in de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen. Naar luid van het tweede lid van die ontworpen bepaling wordt “zolang het quotum niet gerealiseerd is, een kandidaat van het ondervertegenwoordigde geslacht aangewezen”.

In een advies over een vergelijkbare federale regeling heeft de algemene vergadering van de Raad van State uiteengezet dat een dergelijk quotum onder meer in overeenstemming moet zijn met het evenredigheidsbeginsel en beoordeeld moet worden in het licht van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. In dat advies werd onder meer het volgende uiteengezet:

“De onverkort opgelegde verplichting om een quotum na te leven van vrouwen of mannen in de samenstelling van de raad van bestuur van een economisch overheidsbedrijf of van de Nationale Loterij, beknot, naar het zich laat aanzien, niet nodeloos de rechten van de enen of de anderen, echter op voorwaarde:

- dat deze verplichting een vergelijking mogelijk maakt van de aanspraken en verdiensten van de kandidaten van verschillend geslacht⁴⁹;
- dat door deze verplichting een persoon van een bepaald geslacht slechts moet worden gekozen voor zover de aanspraken en verdiensten van deze persoon vergelijkbaar zijn met

⁴⁹ Voetnoot 14 uit advies 49.473/AV: Over de verplichting om de aanspraken en verdiensten te vergelijken van de kandidaten voor een benoeming als bestuurder van een economisch overheidsbedrijf, zie RvS, Matthis, nr. 118.044, 4 april 2003.

die van een of meerdere andere kandidaten van het andere geslacht met wie hij wedijvert en die, zoals hij, geschikt worden bevonden voor de vacante functie.

De quotumregel kan de met benoemingsbevoegdheid beklede overheidsinstantie immers niet ontslaan van de verplichting de aanspraken en verdiensten te vergelijken⁵⁰, en het naleven van deze verplichting moet blijken uit de motivering van de akte van benoeming.

Het laat zich echter niet aanzien dat zulks het geval is in de regeling die het wetsvoorstel invoert. Doordat het een absoluut quotum vaststelt dat onvoorwaardelijk moet worden nageleefd, zou het wetsvoorstel er kunnen toe leiden dat de met benoemingsbevoegdheid beklede overheidsinstantie een persoon kiest van een bepaald geslacht op grond alleen van het feit dat hij van dat geslacht is⁵¹, dat wil zeggen los van zijn aanspraken en verdiensten.⁵²

De Raad suggereerde voorts, met verwijzing naar de rechtspraak van het Hof van Justitie, om een zogenaamde “openingsclausule” toe te voegen.⁵³ Een dergelijke clausule houdt in dat personen van het ondervertegenwoordigde geslacht niet bij voorrang moeten worden verkozen, indien met de persoon van een kandidaat van het andere geslacht verband houdende redenen de balans in diens voordeel doen doorslaan.

Er wordt weliswaar geen sanctie gekoppeld aan de niet-naleving van de ontworpen regeling, maar het valt niet uit te sluiten dat de rechtsgeldigheid van de beslissingen van de Raad voor betwistingen inzake studievoortgangsbeslissingen op grond daarvan zou worden betwist. Alleen al om die reden verdient het aanbeveling om de ontworpen regeling aan te passen in het licht van de voorwaarden die in het voormelde advies worden weergegeven en van de zo-even geschetste openingsclausule.

Afdeling VII - Decreet betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs

Artikel V.62

39. Het ontworpen artikel 18ter, tweede lid, van het decreet van 30 april 2004 ‘betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen’ bepaalt dat de instellingsbesturen bij het onderzoek van de vrijstelling “de bepalingen en de principes” van het zgn. Lissabonverdrag⁵⁴ dienen toe te passen. Uit de tekst van dit verdrag blijkt dat sommige bepalingen betrekking hebben op de bevoegde

⁵⁰ Voetnoot 15 uit advies 49.473/AV: RvS, Van Brantegem, nr. 196.546, 1 oktober 2009.

⁵¹ Voetnoot 16 uit advies 49.473/AV: De benoeming van een bestuurder zou zelfs in het gedrang kunnen komen doordat er geen kandidaat van het vereiste geslacht is om het quotum na te leven.

⁵² Adv.RvS 49.473/AV van 26 april 2011 over een wetsvoorstel dat heeft geleid tot de wet van 28 juli 2011 ‘tot wijziging van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, het Wetboek van vennootschappen en de wet van 19 april 2002 tot rationalisering van de werking en het beheer van de Nationale Loterij teneinde te garanderen dat vrouwen zitting hebben in de raad van bestuur van de autonome overheidsbedrijven, de genoteerde vennootschappen en de Nationale Loterij’, *Parl.St.* Kamer 2010-11, nr. 53-211/7, 9.

⁵³ *Ibid.*, 9-11.

⁵⁴ Verdrag van de Raad van Europa en UNESCO ‘betreffende de erkenning van diploma's hoger onderwijs in de Europese regio’, opgemaakt in Lissabon op 11 april 1997.

autoriteiten, terwijl andere bepalingen dan weer betrekking hebben op onderwijsinstellingen. Niettemin kan er onduidelijkheid bestaan over de draagwijdte van de verplichtingen van de instellingen van hoger onderwijs. De stellers van het ontwerp doen er dan ook goed aan om die verplichtingen duidelijker te identificeren, bijvoorbeeld door een verwijzing naar de relevant geachte bepalingen van het verdrag.

Afdeling XI - Decreet betreffende de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten

Artikel V.79

40. In de memorie van toelichting wordt voor de verantwoording van de terugwerkende kracht die wordt verleend aan artikel V.79 van het ontwerp, aangevoerd dat het gaat om de correctie van een foutieve verwijzing. Dit neemt niet weg dat door de ontworpen bepaling artikel 144 van het decreet van 13 juli 2012 ‘betreffende de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten’ eerst in werking zal zijn getreden op 1 januari 2013, veeleer dan op 1 januari 2012. De laatstgenoemde bepaling heeft betrekking op de verdeelsleutel van het variabele onderzoeksdeel van een universiteit. Het is dan ook niet uitgesloten dat door het uitstel met terugwerkende kracht van de inwerkingtreding van die bepaling sommige instellingen worden benadeeld. Enkel indien zou vaststaan dat de betrokken regeling in de praktijk reeds werd toegepast zoals ze thans wordt aangepast, kan de terugwerkende kracht worden gebillijkt.

Afdeling XII - Decreet betreffende het onderwijs XII

Artikel V.80

41. Bij artikel V.80 van het ontwerp wordt een verwijzing ingevoegd naar artikel V.29, § 6, van het decreet van 19 (lees: 21) december 2012 ‘betreffende het onderwijs XXII’. De laatstgenoemde bepaling bevat evenwel geen paragraaf 6, maar voegt een artikel 42ter in, dat een paragraaf 6 bevat. Om de wijziging op een legistiek correcte wijze door te voeren dient artikel 42ter, § 6, van het decreet van 14 maart 2008 ‘betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen’ te worden vervangen door een gelijklopende bepaling, die uitwerking dient te krijgen op 1 januari 2013.

42. In de memorie van toelichting wordt uiteengezet dat de terugwerkende kracht die aan de ontworpen bepaling wordt verleend, is ingegeven door de overweging dat de datum waarop het toezicht door de commissarissen van de Vlaamse Regering kan worden uitgeoefend, zo dicht mogelijk bij de inwerkingtredingsdatum van het onderzoeksluik moet liggen. Bovendien wordt gesteld dat deze commissarissen “in de praktijk” nu al toekijken op deze instellingen. Het is zeer de vraag of deze verantwoording volstaat om een toezichtsregeling retroactief van toepassing te maken. Er kan immers niet worden uitgesloten dat de commissarissen bepaalde toezichtshandelingen hebben gesteld op een ogenblik dat de betrokken instellingen er van mochten uitgaan dat een dergelijk toezicht nog niet mogelijk was. Indien er daarentegen geen

reden is om “onwettige” toezichtshandelingen te regulariseren, is de retroactieve inwerkingtreding dan weer overbodig. Er kan dan ook beter van worden afgezien.

Hoofdstuk VI : Rechtspositie onderwijspersoneel

Artikelen VI.3 en VI.15

43. Het opleggen van de verplichting om de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder te respecteren, is als zodanig overbodig, omdat die verplichting inherent is aan die beginselen. Wel is het zo dat de concrete inhoud van die beginselen in het kader van het onderwijs niet altijd even duidelijk is.⁵⁵ Bovendien wordt het respecteren van die beginselen in dit geval opgelegd als een ambtsverplichting waarvan de niet-naleving desgevallend tot tuchtmaatregelen kan leiden. Gelet hierop dienen de na te leven verplichtingen die voortvloeien uit die beginselen zo nauwkeurig mogelijk te worden geformuleerd.

Hoofdstuk VII - Kwaliteit van onderwijs

Artikel VII.3

44. Zie de opmerking bij de artikelen VI.3 en VI.15.

Hoofdstuk VIII - Andere bepalingen

45. Het heeft weinig zin om dit hoofdstuk in twee afdelingen onder te verdelen. Aangezien het hoofdstuk enkel bepalingen bevat over de kwalificatiestructuur zou men bovendien het opschrift van het hoofdstuk kunnen herformuleren als “Hoofdstuk VIII – Decreet betreffende de kwalificatiestructuur”.

⁵⁵ Zie in dat verband B. STEEN, “Doorwerking van internationaal recht in het (Vlaamse) onderwijsrecht”, in J. WOUTERS en D. VAN EECKHOUTTE (eds.), *Doorwerking van internationaal recht in de Belgische rechtsorde. Recente ontwikkelingen in een rechtstakoverschrijdend perspectief*, Antwerpen, Intersentia, 2006, 521 e.v.

Artikel VIII.1

46. In de inleidende zin van artikel VIII.1 van het ontwerp moet ook melding worden gemaakt van de wijziging van artikel 14 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 2010.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Marnix VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk I. Inleidende bepalingen

Artikel I.1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk II. Basisonderwijs

Art. II.1. In artikel 3 van het decreet Basisonderwijs van 25 februari 1997, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 24° wordt vervangen, door wat volgt:

“24° huisonderwijs:

- het onderwijs dat verstrekt wordt aan leerplichtigen van wie de ouders beslist hebben om hen niet in te schrijven in een door de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap of de Duitstalige Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school;
- onder huisonderwijs wordt eveneens verstaan het onderwijs dat aan een leerplichtige wordt verstrekt in het kader van de toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 1990 waarbij de voorwaarden worden vastgesteld waaronder in bepaalde gemeenschapsinstellingen voor observatie en opvoeding en in onthaalen oriëntatiecentra en in de observatiecentra, ressorterend onder de bijzondere jeugdbijstand aan de leerplicht kan worden voldaan;”;

2° in punt 27°bis wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. II.2. Aan hoofdstuk III van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 14 juli 1998, 14 februari 2003, 10 juli 2003, 7 juli 2006 en 8 mei 2009, wordt een afdeling 3bis toegevoegd, die luidt als volgt:

“Afdeling 3bis. Screening niveau onderwijstaal, taaltraject en taalbad”.

Art. II.3. In hetzelfde decreet wordt aan afdeling 3bis, een artikel 11ter toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art.11ter. §1. Voor elke leerling die voor het eerst in het gewoon lager onderwijs instroomt, voert de school een verplichte screening uit, die nagaat wat het niveau van de leerling inzake de onderwijstaal is. Deze screening kan nooit voor de inschrijving van de leerling uitgevoerd worden en gebeurt met een valide en betrouwbaar screeningsinstrument. Indien de resultaten van deze screening daar aanleiding toe geven, voorziet de school een taaltraject dat aansluit bij de beginsituatie en de specifieke noden van de betrokken leerling inzake de onderwijstaal.

§2. Voor leerlingen die bij de eerste instroom in het gewoon lager onderwijs de onderwijstaal onvoldoende beheersen om de lessen te kunnen volgen, kunnen scholen een taalbad organiseren.

Met taalbad wordt bedoeld voltijdse en intensieve onderwijsactiviteiten die tot doel hebben de leerling door onderdompeling in de onderwijstaal deze onderwijstaal te laten verwerven in functie van een snelle integratie in de reguliere onderwijsactiviteiten.

Schoolbesturen kunnen dit taalbad individueel of gezamenlijk organiseren. De duur van het taalbad voor de leerling is maximaal een jaar.

§3. In het geval scholen het taalbad gezamenlijk organiseren, is er wederzijdse samenwerking tussen de school van inschrijving en de school die het taalbad aan de leerling verstrekt. Dat houdt onder andere in het organiseren van het vervoer van de ingeschreven leerling naar de school waar het taalbad wordt georganiseerd, de communicatie tussen de school van inschrijving en de school waar het taalbad wordt georganiseerd, het opvolgen van de leerling die het taalbad volgt door de school waar de leerling is ingeschreven.

§4. De leerkracht die het onderwijs in het taalbad verstrekt, wordt betrokken bij de beslissing over de duur van het taalbad.

§5. Na het taalbad integreert de leerling zich in de school van inschrijving waar hij de reguliere onderwijsactiviteiten volgt.

§6. In afwijking van artikel 3, 22°, a), wordt het inrichten van een taalbad niet beschouwd als een herstructurering.

§7. De leerlingen die een taalbad volgen, tellen alleen mee voor financiering of subsidiering in de school waar ze zijn ingeschreven op de teldag.”.

Art. II.4. In artikel 13 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 20 maart 2009 en gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1, 2°, wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“Indien de taalproef niet afgenomen is tegen de eerste schooldag van september, dan wordt de taalproef afgenomen uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de eerste dag aanwezigheid in het gewoon lager onderwijs;”;

2° in paragraaf 1, 3°, worden de woorden “onderwijs heeft genoten in een Nederlandstalige onderwijsinstelling uit een lidstaat van de Nederlandse Taalunie” vervangen door de woorden “Nederlandstalig onderwijs heeft genoten in een onderwijsinstelling buiten België”.

Art. II.5. Aan artikel 18, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 9 juli 2010, wordt een punt 3° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“3° beschikken over een bewijs dat hij het voorafgaande schooljaar Nederlandstalig onderwijs heeft genoten in een onderwijsinstelling buiten België.”.

Art. II.6. In artikel 20 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003 en gewijzigd bij de decreten van 10 juli 2003 en 7 juli 2006, wordt aan punt 2° van paragraaf 2, een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“Deelnemen aan het taalbad wordt beschouwd als een onderwijsactiviteit die voor hem of zijn leerlingengroep wordt georganiseerd.”.

Art. II.7. In artikel 21 van hetzelfde decreet, vervangen bij decreet van 20 oktober 2000, worden de woorden “de eerste schooldag nadat” vervangen door de woorden “vanaf de dag waarop”.

Art. II.8. In hetzelfde decreet wordt een artikel 26bis/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 26bis/1. §1. Ouders die opteren voor huisonderwijs moeten uiterlijk op de derde schooldag van het schooljaar waarin de leerplichtige huisonderwijs volgt, een verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie over het huisonderwijs, indienen bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap.

De informatie over het huisonderwijs moet minstens de volgende elementen bevatten:

- 1° de persoonsgegevens van de ouders en de leerplichtige die het huisonderwijs volgt;
- 2° de gegevens van wie het huisonderwijs zal geven, met inbegrip van het opleidingsniveau van de lesgever(s) van het huisonderwijs;
- 3° de taal waarin het huisonderwijs zal worden verstrekt;
- 4° de periode wanneer het huisonderwijs zal plaatsvinden;
- 5° de onderwijsdoelen die met het huisonderwijs zullen worden nagestreefd;
- 6° de afstemming van het huisonderwijs op de leerbehoeften van de leerplichtige;
- 7° en, de bronnen en leermiddelen die zullen worden gebruikt voor het huisonderwijs.

De bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap zullen hiertoe een document ter beschikking stellen.

In afwijking van het eerste lid dienen ouders die hun leerplichtige kinderen inschrijven in één van volgende scholen, geen verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie in te dienen:

- 1° Europese scholen;
- 2° internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;
- 3° internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;
- 4° scholen gelegen in het buitenland.

§2. In afwijking van de termijn, vermeld in paragraaf 1, kunnen de ouders van volgende leerplichtigen steeds een verklaring van huisonderwijs en bijhorende informatie over het huisonderwijs indienen bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap:

- 1° leerplichtigen die zich in de loop van een schooljaar domiciliëren in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest of het Vlaamse Gewest;
- 2° leerplichtigen die in de loop van een schooljaar naar het buitenland gaan, maar gedomicilieerd blijven in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest of het Vlaamse Gewest;
- 3° leerplichtigen die begeleid worden door een centrum voor leerlingenbegeleiding en het centrum voor leerlingenbegeleiding geeft uitdrukkelijk de toestemming om huisonderwijs te volgen.”.

Art. II.9. In hetzelfde decreet wordt een artikel 26bis/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 26bis/2. §1. Ouders die opteren voor huisonderwijs zijn verplicht de leerplichtige in te schrijven bij de examencommissie met het oog op het verkrijgen van een getuigschrift Basisonderwijs, als vermeld in artikel 56, uiterlijk in het schooljaar waarin de leerplichtige elf jaar is geworden voor 1 januari.

Als de leerplichtige zich niet tijdig aandient bij de examencommissie of na maximaal twee pogingen en uiterlijk in het schooljaar waarin hij of zij dertien jaar is geworden voor 1 januari het getuigschrift Basisonderwijs niet verkrijgt, moeten de ouders de leerplich-

tige inschrijven, hetzij in een school die erkend, gefinancierd of gesubsidieerd is door de Vlaamse Gemeenschap, Franse Gemeenschap of Duitstalige Gemeenschap, hetzij in één van volgende scholen:

- 1° Europese scholen;
- 2° internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;
- 3° internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;
- 4° scholen gelegen in het buitenland.

§2. In afwijking van paragraaf 1 moeten ouders van de volgende leerplichtigen, de leerplichtige niet inschrijven bij de examencommissie:

- 1° leerplichtigen aan wie een centrum voor leerlingenbegeleiding uitdrukkelijk een vrijstelling geeft voor het examen, vermeld in paragraaf 1;
- 2° indien de leerplichtige in het bezit is van een individuele gelijkwaardigheidsbeslissing met minstens het niveau van het basisonderwijs;
- 3° leerplichtigen die ingeschreven zijn in één van volgende scholen:
 - a) Europese scholen;
 - b) internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;
 - c) internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;
 - d) scholen gelegen in het buitenland.”.

Art. II.10. In artikel 26ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003 en gewijzigd bij de decreten van 22 juni 2007 en 8 mei 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° aan paragraaf 1 wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De regering legt de criteria vast op basis waarvan deze controle gebeurt.”;

- 2° in paragraaf 3 worden de woorden “in een school die hetzij erkend, gefinancierd of gesubsidieerd is door de Vlaamse Gemeenschap, hetzij erkend door een andere overheid van het land waarin de school gelegen is, hetzij onderwijs organiseert dat door de Vlaamse Gemeenschap als gelijkgesteld met of gelijkwaardig aan door haar erkend onderwijs wordt beschouwd” vervangen door de woorden “hetzij in een school die erkend, gefinancierd of gesubsidieerd is door de Vlaamse Gemeenschap, Franse Gemeenschap of Duitstalige Gemeenschap, hetzij in één van volgende scholen:

- 1° Europese scholen;
- 2° internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;
- 3° internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;
- 4° scholen gelegen in het buitenland.”.

Art. II.11. In hetzelfde decreet wordt een artikel 26quater/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 26quater/1. De artikelen 26bis tot en met 26quater zijn niet van toepassing op het huisonderwijs als vermeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 1990 waarbij de voorwaarden worden vastgesteld waaronder in bepaalde gemeenschapsinstellingen voor observatie en opvoeding en in onthaal- en oriëntatiecentra en in de observatiecentra, ressorterend onder de bijzondere jeugdbijstand aan de leerplicht kan worden voldaan.”.

Art. II.12. Aan artikel 34 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2005, 8 mei 2009 en 1 juli 2011, wordt een paragraaf 4 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§4. De regering bepaalt de voorwaarden tot het verkrijgen van lestijden tijdelijk onderwijs aan huis, alsook het aantal en de wijze van berekening ervan.

De betrekkingen die worden ingericht op basis van de lestijden, vermeld in het eerste lid, komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.13. In artikel 37 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 2001, 2 april 2004, 20 maart 2009, 8 mei 2009, 1 juli 2011, 25 november 2011 en 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, 3°, tweede lid, worden aan de eerste zin de woorden “en dat de ouders positief staan ten aanzien van extra initiatieven en maatregelen die de school neemt om de taalachterstand van hun leerlingen weg te werken” toegevoegd;

2° in paragraaf 3, 9°, tweede lid, worden aan de eerste zin de woorden “en dat de ouders positief staan ten aanzien van extra initiatieven en maatregelen die de school neemt om de taalachterstand van hun leerlingen weg te werken” toegevoegd.

Art. II.14. In artikel 37quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. II.15. In artikel 37sexies, §3, vijfde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. II.16. In artikel 37novies, §5, 6°, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de woorden “kinderen die behoren tot dezelfde leefeenheid” vervangen door de woorden “leerlingen die behoren tot dezelfde leefentiteit”.

Art. II.17. In artikel 37vicies bis, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt punt 1° vervangen, door wat volgt:

“1° eerst de leerlingen die behoren tot dezelfde leefentiteit;”.

Art. II.18. In artikel 37vicies ter, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

“1° eerst de leerlingen die behoren tot dezelfde leefentiteit;”;

2° in paragraaf 2 wordt in het eerste en in het tweede lid telkens de laatste zin vervangen door een nieuwe zin, die luidt als volgt:

“In voorkomend geval gelden de aantallen en het percentage, vermeld in artikel 37sexies, §3, niet binnen de groep aangemelde leerlingen van dezelfde leefeenheid als vermeld in artikel 37quater of de groep aangemelde kinderen van personeelsleden van de school als vermeld in artikel 37quinquies.”;

3° in paragraaf 2 worden in het eerste en in het tweede lid telkens de woorden “leerlingen van eenzelfde leefeenheid, als vermeld in artikel 37ter” vervangen door de woorden “leerlingen die behoren tot dezelfde leefentiteit, als vermeld in artikel 37quater.”.

Art. II.19. In artikel 37vicies quater, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt tussen de woorden “combinatie van ordeningscriteria” en de woorden “eerstvolgend gerangschikte leerling”, de volgende zinsnede ingevoegd:

“, en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad met inachtnaam van artikel 37sexies, §4,”;

2° in het achtste lid wordt tussen de woorden “combinatie van ordeningscriteria” en de woorden “eerstvolgend gerangschikte leerlingen” de volgende zinsnede ingevoegd:

“, en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, met inachtnaam van artikel 37sexies, §4,”.

Art. II.20. In artikel 37vicies quinquies, §2, 5°, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de woorden “kinderen uit één leefeenheid” vervangen door de woorden “leerlingen die behoren tot dezelfde leefentiteit”.

Art. II.21. In artikel 43 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 7 mei 2004 en gewijzigd bij het decreet van 8 mei 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt vervangen door wat volgt:

“§1. Het leergebied Frans is verplicht in het vijfde en zesde jaar gewoon lager onderwijs.

Het leergebied Frans kan aangeboden worden vanaf het eerste jaar gewoon lager onderwijs in de scholen van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en, op voorwaarde dat de leerlingen de onderwijstaal voldoende beheersen, vanaf het derde jaar gewoon lager onderwijs in de scholen buiten het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.”;

2° paragraaf 2 wordt vervangen door wat volgt:

“§2. Taalinitiaties in het Frans, Engels en Duits behoren facultatief tot het onderwijsaanbod van het gewoon basisonderwijs.

Als een taalinitiatie als vermeld in het eerste lid, wordt georganiseerd, wordt eerst taalinitiatie in het Frans aangeboden.”.

Art. II.22. In artikel 45 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 15 juli 1997, wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. De leerplannen voor godsdienst, niet-confessionele zedenleer of cultuurbeschouwing zijn in overeenstemming met de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder en respecteren de bekrachtigde eindtermen en ontwikkelingsdoelen.”.

Art. II.23. In artikel 46 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 15 juli 1997 en van 14 februari 2003, wordt een vijfde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In het handelingsplan opgenomen ontwikkelingsdoelen met betrekking tot godsdienst, niet-confessionele zedenleer of cultuurbeschouwing zijn gebaseerd op de overeenkomstige leerplannen en zijn in overeenstemming met de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder.”.

Art. II.24. In artikel 57ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De financiële bijdrage die de houder van een buitenlands studiebewijs moet betalen aan de erkenningsautoriteit voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van de gelijkwaardigheid van het buitenlands studiebewijs bedraagt 90 euro per aanvraag en per studiebewijs. Dit bedrag wordt jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2013. Het bedrag wordt afgerond naar het dichtstbijzijnde geheel getal. De Vlaamse Regering kan het bedrag verminderen voor specifieke doelgroepen. Voor asielzoekers, vluchtelingen en subsidiair-beschermden is de behandeling van de erkenningsaanvraag gratis. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen voor een versnelde procedure tot de erkenning van de individuele gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen. De Vlaamse Regering kan het bedrag dan vermeerderen tot maximaal 500 euro indien de houder van het buitenlands studiebewijs opteert voor deze versnelde procedure.”.

Art. II.25. In artikel 64 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 14 februari 2003 en 8 mei 2009, worden de woorden “van een school of een vestigingsplaats” vervangen door de zinsnede “van een school, een vestigingsplaats, een onderwijsniveau of een type in een vestigingsplaats”.

Art. II.26. Aan artikel 125duodecies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003, vervangen bij het decreet van 15 juli 2005 en gewijzigd bij de decreten van 7 juli 2006 en van 8 mei 2009, wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§5. De betrekkingen die worden ingericht op basis van de puntenenveloppe ter ondersteuning van de werking van de scholengemeenschap komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.27. Aan artikel 125duodecies1, §3, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 juni 2007, vervangen bij het decreet van 4 juli 2008 en gewijzigd bij de decreten van 8 mei 2009 en 17 juni 2011, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van de overeenkomstig deze paragraaf aangewende punten komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.28. Aan artikel 137quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 6 juli 2012, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als de regering bepaalt dat lestijden volgens de schalen kunnen worden omgezet in uren kinderverzorging dan komen de betrekkingen die worden ingericht op basis van deze

omgezette lestijden niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.29. Aan artikel 138, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 28 juni 2002, 7 juli 2006, 4 juli 2008 en 6 juli 2012, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van de lestijden voor het permanent onderwijs aan huis in het buitengewoon onderwijs komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.30. Aan artikel 141, §2, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 6 juli 2012, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van herberekende lestijden komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.31. In artikel 144 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij decreet van 21 december 2012, wordt het eerste lid vervangen, door wat volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van overgedragen of herverdeelde lestijden komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.32. In artikel 146 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 22 juni 2007, wordt aan paragraaf 2, een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van deze bijkomende lestijden komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.33. Aan artikel 153sexies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003 en gewijzigd bij de decreten van 15 juli 2005, 22 juni 2007, 4 juli 2008, 8 mei 2009 en 21 december 2012, wordt een paragraaf 6 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§6. De betrekkingen die worden ingericht op basis van de overeenkomstig de paragrafen 4 en 5 aangewende punten komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.34. Aan artikel 153undecies, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van de vervangingseenheden komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.35. In artikel 155 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 14 juli 1998, 7 juli 2006, 4 juli 2008, 8 mei 2009, 1 juli 2011 en 29 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van de bijkomende lestijden of bijkomende uren komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”;

2° in paragraaf 2 wordt het derde lid vervangen door wat volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van de bijkomende lestijden of bijkomende uren komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.36. Aan artikel 172bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van dit artikel komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.37. Aan artikel 194octies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 6 juli 2012, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De betrekkingen die worden ingericht op basis van deze sociale maatregel komen niet in aanmerking voor vacantverklaring en het schoolbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen, affecteren of muteren in deze betrekkingen.”.

Art. II.38. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 september 2013.

Artikel II.4, II.5, II.18, 2° en II.19 hebben uitwerking met ingang van 1 september 2012.

Artikel II.2, II.3, II.6, II.13 en II.21 treden in werking op 1 september 2014.

Hoofdstuk III. Secundair onderwijs

Afdeling I. Codex Secundair Onderwijs

Art. III.1. In artikel 2, §1, van de Codex Secundair Onderwijs, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011 en 25 november 2011, wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De artikelen 110/1 tot en met 110/27 gelden niet voor het hoger beroepsonderwijs.”.

Art. III.2. In artikel 3 van dezelfde codex, gewijzigd bij de decreten van 1 juli 2011, 25 november 2011 en 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een punt 15°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“15°/1 huisonderwijs:

- het onderwijs dat verstrekt wordt aan leerplichtigen van wie de ouders beslist hebben om hen niet in te schrijven in een door de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap of de Duitstalige Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school of centrum;
- onder huisonderwijs wordt eveneens verstaan het onderwijs dat aan een leerplichtige wordt verstrekt in het kader van één van volgende regelingen:
 - 1° het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 1990 waarbij de voorwaarden worden vastgesteld waaronder in bepaalde gemeenschapsinstellingen voor observatie en opvoeding en in onthaal- en oriëntatiecentra en in de observatiecentra, ressorterend onder de bijzondere jeugdbijstand aan de leerplicht kan worden voldaan;

- 2° het koninklijk besluit van 1 maart 2002 tot oprichting van een Centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd;
- 3° het koninklijk besluit van 12 november 2009 tot oprichting van een gesloten federaal centrum voor minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd;”;

2° in punt 17°/1 wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”;

3° er wordt een punt 17°/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“17°/2 leerlingenstage: een vorm van opleiding:

- a) buiten een vestigingsplaats van de school;
- b) in een reële arbeidsomgeving bij een werkgever;
- c) onder gelijkaardige omstandigheden als reguliere werknemers van die werkgever;
- d) waarbij effectieve arbeid wordt verricht;
- e) met de bedoeling beroepservaring op te doen.”;

4° punt 22° wordt opgeheven;

5° in punt 33° wordt de volgende zinsnede toegevoegd:

“, in het kader van de ordening van een rationeel onderwijsaanbod, eventueel onderbouwd door een lokaal structuurplan.”;

6° in punt 35° worden de woorden “numerieke toename” vervangen door het woord “wijziging”;

7° in punt 35°, b), wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De heroprichting van een structuuronderdeel na onderbreking ten gevolge van een tijdelijk project als bedoeld in het decreet van 9 december 2005 betreffende de organisatie van tijdelijke projecten in het onderwijs, wordt evenwel niet als programmatie beschouwd;”;

8° in punt 42° wordt de zinsnede “, een studiegebied en een vestigingsplaats” vervangen door de zinsnede “en een studiegebied”.

Art. III.3. In artikel 21 van dezelfde codex wordt in paragraaf 2 de volgende zinsnede toegevoegd:

“of indien de leden van het onderwijzend personeel die nieuw of bijkomend ter beschikking werden gesteld wegens ontstentenis van betrekking, kunnen worden gereffecteerd of wedertewerkgesteld in een vacante of niet-vacante organieke betrekking in de scholengemeenschap en dit voor de duur van het volledig schooljaar.”.

Art. III.4. In artikel 25 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 17 juni 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 worden de voorlaatste en de laatste zin opgeheven;

2° in paragraaf 3, tweede lid, worden de voorlaatste en de laatste zin opgeheven.

Art. III.5. In artikel 26, paragraaf 2, tweede lid, van dezelfde codex worden de voorlaatste en de laatste zin opgeheven.

Art. III.6. In artikel 28, paragraaf 2, tweede lid, van dezelfde codex worden de voorlaatste en de laatste zin opgeheven.

Art. III.7. Artikel 102 van dezelfde codex wordt vervangen, door wat volgt:

“Art.102. Elke ten onrechte uitbetaalde financiering of subsidiëring wordt teruggevorderd van het schoolbestuur. Een ten onrechte uitbetaald salarisgedeelte wordt evenwel teruggevorderd van het betrokken personeelslid indien het schoolbestuur niet verantwoordelijk is voor de onterechte uitbetaling. De terugvordering van ten onrechte uitbetaalde financiering of subsidiëring aan of voor rekening van het schoolbestuur kan ook gebeuren door inhouding op het nog uit te betalen werkingsbudget.”.

Art. III.8. Artikel 104 van dezelfde codex wordt opgeheven.

Art. III.9. In artikel 110/3 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. III.10. In artikel 110/5, §3, vijfde lid, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. III.11. In artikel 110/9, §5, 3°, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° tussen de woorden “voor de toelating in een school in” en de woorden “de eerste graad” worden de woorden “het eerste leerjaar van” ingevoegd;
- 2° de woorden “kinderen die behoren tot dezelfde leefeenheid” worden vervangen door de woorden “leerlingen die behoren tot dezelfde leefentiteit”.

Art. III.12. In artikel 110/15, §1, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2001 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt tussen de zinsnede “artikel 110/10” en de zinsnede “of 110/11” de zinsnede “, §2,” ingevoegd.

Art. III.13. In artikel 110/22, §1, 1°, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. III.14. In artikel 110/23 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1 wordt in punt 1° het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”;
- 2° in paragraaf 2 wordt in het eerste en in het tweede lid telkens de laatste zin vervangen door wat volgt:

“In voorkomend geval gelden de aantallen en het percentage, vermeld in artikel 110/5, §3, niet binnen de groep aangemelde leerlingen van dezelfde leefeenheid als vermeld in artikel 110/3 of de groep aangemelde kinderen van personeelsleden van de school als vermeld in artikel 110/4.”;

3° in paragraaf 2, eerste lid, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”;

4° in paragraaf 2, tweede lid, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. III.15. In artikel 110/24, paragraaf 2, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden aan de laatste zin na de woorden “combinatie van ordeningscriteria” de volgende woorden ingevoegd:

“, en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad met inachtnaam van artikel 110/5, §4,”;

2° in het achtste lid worden aan de eerste zin na de woorden “combinatie van ordeningscriteria” de volgende woorden ingevoegd:

“, en in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, met inachtnaam van artikel 110/5, §4,”.

Art. III.16. In artikel 110/25, §2, 5°, van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 25 november 2011 en vervangen bij het decreet van 8 juni 2012, wordt het woord “leefeenheid” vervangen door het woord “leefentiteit”.

Art. III.17. In deel III, titel 2, van dezelfde codex wordt een hoofdstuk 1/3 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 1/3. Huisonderwijs”.

Art. III.18. In dezelfde codex wordt in hoofdstuk 1/3 een artikel 110/28 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art 110/28. Aan de leerplicht kan eveneens worden voldaan door het verstrekken van huisonderwijs.

Ouders die opteren voor huisonderwijs, verbinden zich ertoe onderwijs te verstrekken of te laten verstrekken dat beantwoordt aan de volgende minimumeisen:

1° het onderwijs is gericht op de ontplooiing van de volledige persoonlijkheid en de talenten van het kind en op de voorbereiding van het kind op een actief leven als volwassene;

2° het onderwijs bevordert het respect voor de grondrechten van de mens en voor de culturele waarden van het kind zelf en van anderen.”.

Art. III.19. In dezelfde codex wordt in hoofdstuk 1/3 een artikel 110/29 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art.110/29. §1. Ouders die opteren voor huisonderwijs moeten uiterlijk op de derde schooldag van het schooljaar waarin de leerplichtige huisonderwijs volgt, een verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie over het huisonderwijs, indienen bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap. Die informatie over het huisonderwijs moet minstens de volgende elementen bevatten:

1° de persoonsgegevens van de ouders en de leerplichtige die het huisonderwijs volgt;

- 2° de gegevens van wie het huisonderwijs zal geven, met inbegrip van het opleidingsniveau van de lesgever(s) van het huisonderwijs;
- 3° de taal waarin het huisonderwijs zal worden verstrekt;
- 4° de periode wanneer het huisonderwijs zal plaatsvinden;
- 5° de onderwijsdoelen die met het huisonderwijs zullen worden nagestreefd;
- 6° de afstemming van het huisonderwijs op de leerbehoeften van de leerplichtige;
- 7° de bronnen en leermiddelen die zullen worden gebruikt voor het huisonderwijs.

De bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap zullen hiertoe een document ter beschikking stellen.

In afwijking van het eerste lid dienen ouders die hun leerplichtige kinderen inschrijven in één van volgende scholen, geen verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie in te dienen:

- 1° Europese scholen;
- 2° internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;
- 3° internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;
- 4° scholen in het buitenland.

§2. In afwijking van de termijn, vermeld in paragraaf 1, kunnen de ouders van volgende leerplichtigen steeds een verklaring van huisonderwijs met bijhorende informatie over het huisonderwijs indienen bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap:

- 1° leerplichtigen die zich in de loop van een schooljaar domiciliëren in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest of het Vlaamse Gewest;
- 2° leerplichtigen die in de loop van een schooljaar naar het buitenland gaan, maar gedomicilieerd blijven in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest of het Vlaamse Gewest;
- 3° leerplichtigen die begeleid worden door een centrum voor leerlingenbegeleiding en het centrum voor leerlingenbegeleiding geeft uitdrukkelijk de toestemming om huisonderwijs te volgen.”.

Art. III.20. In dezelfde codex wordt in hoofdstuk 1/3 een artikel 110/30 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art.110/30. §1. Ouders die opteren voor huisonderwijs zijn verplicht de leerplichtige in te schrijven bij de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap van het secundair onderwijs.

Als de leerplichtige uiterlijk binnen het schooljaar waarin hij de leeftijd van vijftien jaar bereikt, via de examencommissie geen enkel getuigschrift of diploma van het secundair onderwijs behaalt, dienen de ouders de leerplichtige in te schrijven hetzij in een school, centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, die erkend, gefinancierd of gesubsidieerd zijn door de Vlaamse Gemeenschap, Franse Gemeenschap of Duitstalige Gemeenschap, hetzij in één van volgende scholen:

- 1° Europese scholen;
- 2° internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;
- 3° internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;
- 4° scholen gelegen in het buitenland.

Hiertoe heeft de leerplichtige maximaal twee pogingen. Met maximaal twee pogingen wordt bedoeld dat voor elk onderdeel van het examenprogramma, zijnde een vak of een cluster van vakken, de leerplichtige tweemaal aan het examen mag deelnemen en er bijgevolg één herkansing is.

§2. In afwijking van paragraaf 1 moeten ouders de leerplichtige niet inschrijven bij de examencommissie:

- 1° indien een centrum voor leerlingenbegeleiding uitdrukkelijk een vrijstelling geeft voor de examens, vermeld in paragraaf 1;
- 2° indien de leerplichtige in het bezit is van een individuele gelijkwaardigheidsbeslissing met minstens het niveau van de eerste graad secundair onderwijs;
- 3° indien de leerplichtige ingeschreven is in één van de volgende scholen:
 - a) Europese scholen;
 - b) internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;
 - c) internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;
 - d) scholen gelegen in het buitenland.”.

Art. III.21. In dezelfde codex wordt in hoofdstuk 1/3 een artikel 110/31 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 110/31. §1. De onderwijsinspectie is bevoegd om te controleren of het verstrekte huisonderwijs beantwoordt aan de doelstellingen, vermeld in artikel 110/28. De Vlaamse Regering legt de criteria vast op basis waarvan deze controle gebeurt.

§2. De ouders zijn verplicht hun medewerking te verlenen aan de controle op het huisonderwijs.

§3. Wanneer de controle van de onderwijsinspectie niet aanvaard wordt of wanneer de onderwijsinspectie bij twee opeenvolgende controles vaststelt dat het verstrekte onderwijs kennelijk niet beantwoordt aan de doelstellingen, vermeld in het artikel 110/28, moeten de ouders de leerling inschrijven in hetzij een school, centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs of centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, die erkend, gefinancierd of gesubsidieerd zijn door de Vlaamse Gemeenschap, Franse Gemeenschap of Duitstalige Gemeenschap, hetzij in één van volgende scholen:

- 1° Europese scholen;
- 2° internationale scholen die door het International Baccalaureate (IB) te Genève geaccrediteerd zijn;
- 3° internationale scholen waarvan de studiebewijzen, na een gelijkwaardigheidsonderzoek door het Agentschap voor Kwaliteit in het Onderwijs, als gelijkwaardig worden beschouwd;
- 4° scholen gelegen in het buitenland.

Het hervatten van huisonderwijs om aan de leerplicht van de betrokken leerling te voldoen, kan uitsluitend mits voorafgaande toestemming van de onderwijsinspectie. Die toestemming wordt verleend als de onderwijsinspectie oordeelt, op basis van elementen die worden aangereikt door de ouders, dat de tekortkomingen die bij de controle destijds aanleiding hebben gegeven tot beëindiging van het huisonderwijs, zijn of worden weggewerkt.

De Vlaamse Regering legt de aanvraagprocedure voor de ouders vast.”.

Art. III.22. In dezelfde codex wordt in hoofdstuk 1/3 een artikel 110/32 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 110/32. De Vlaamse Regering bepaalt de formele voorwaarden die moeten vervuld worden bij het organiseren van huisonderwijs.”.

Art. III.23. In dezelfde codex wordt in hoofdstuk 1/3 een artikel 110/33 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 110/33. De artikelen 110/28 tot en met 110/32 zijn niet van toepassing op het huisonderwijs dat wordt verstrekt in het kader van het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juni 1990 waarbij de voorwaarden worden vastgesteld waaronder in bepaalde gemeenschapsinstellingen voor observatie en opvoeding en in onthaal- en oriëntatiecentra en in de observatiecentra, ressorterend onder de bijzondere jeugdbijstand aan de leerplicht kan worden voldaan, het koninklijk besluit van 1 maart 2002 tot oprichting van een Centrum voor voorlopige plaatsing van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het koninklijk besluit van 12 november 2009 tot oprichting van een gesloten federaal centrum voor minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd.”.

Art. III.24. In artikel 111, §3, tweede lid, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, worden aan de eerste zin van het tweede lid, de woorden “en dat ouders positief staan ten aanzien van extra initiatieven en maatregelen die de school neemt om de taalachterstand van leerlingen weg te werken” ingevoegd.

Art. III.25. In artikel 115/3 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De financiële bijdrage die de houder van een buitenlands studiebewijs moet betalen aan de erkenningsautoriteit voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van de gelijkwaardigheid van het buitenlands studiebewijs bedraagt 90 euro per aanvraag en per studiebewijs. Indien een onderzoek wordt gevraagd naar de gelijkwaardigheid met aanduiding van een structuuronderdeel bedraagt de financiële bijdrage 180 euro per aanvraag en per studiebewijs. Deze bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2013. De bedragen worden afgerond naar het dichtstbijzijnde geheel getal. De Vlaamse Regering kan de bedragen verminderen voor specifieke doelgroepen. Voor asielzoekers, vluchtelingen en subsidiair-beschermde personen is de behandeling van de erkenningsaanvraag gratis. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen voor een versnelde procedure tot de erkenning van de individuele gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen. De Vlaamse Regering kan het bedrag vermeerderen tot maximaal 500 euro indien de houder van het buitenlands studiebewijs opteert voor deze versnelde procedure.”.

Art. III.26. Artikel 121 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 121. Voor leerlingen die wegens ziekte of ongeval het geheel van de vorming van een schooljaar niet kunnen volgen, kan de klassenraad een spreiding van het lessenprogramma hetzij van een leerjaar over twee schooljaren hetzij van een graad over drie schooljaren toestaan.”.

Art. III.27. In dezelfde codex wordt artikel 127 opgeheven.

Art. III.28. In artikel 129, §1, tweede lid, van dezelfde codex, wordt punt 1° opgeheven.

Art. III.29. In deel IV, titel 1, hoofdstuk I, afdeling 2, van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt een artikel 136/4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 136/4. §1. Een schoolbestuur kan voor leerlingen in het voltijds gewoon secundair onderwijs die door een onvoldoende kennis van de onderwijstaal niet in staat zijn om de lessen in voldoende mate te volgen en al of niet uit het onthaalonderwijs, vermeld in artikel 135, komen, tot maximaal drie uren extra taallessen Nederlands per week organiseren. Deze extra taallessen Nederlands komen bovenop het leerprogramma van het structuuronderdeel waarin de leerling is ingeschreven en beogen de taalachterstand op een zo kort mogelijke termijn weg te werken.

De toelatingsklassenraad of de begeleidende klassenraad, al naargelang het geval, beslist om een leerling te verplichten tot maximaal drie uren extra taallessen Nederlands per week. In afwijking op de geldende regelgeving is die klassenraad, voor wat het onderwijzend personeel betreft, ten minste samengesteld uit de leraars belast met de basisvorming.

§2. Voor de leerlingen die verplicht worden tot maximaal drie uren extra taallessen Nederlands per week voorziet de school in een doelgericht aanbod. De school kan dat aanbod zelf organiseren of daarvoor samenwerken met andere scholen waarbij leerlingen van verschillende scholen kunnen worden samengebracht.

De duur van de extra taallessen Nederlands tijdens een schooljaar is afhankelijk van de evaluatie door de begeleidende klassenraad van de studievoortgang van de betrokken leerling.

§3. De Vlaamse Regering kan verdere voorwaarden bepalen waaronder leerlingen de extra taallessen Nederlands, vermeld in paragraaf 1, moeten volgen alsook verdere voorwaarden voor de praktische organisatie van deze extra taallessen.”.

Art. III.30. In dezelfde codex wordt een artikel 136/5 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 136/5. §1. Het schoolbestuur kan op grond van specifieke onderwijskundige argumenten en met het oog op het aanbieden van meer individuele leertrajecten, beslissen om voor een leerling of leerlingengroep af te wijken van de voorwaarde, vermeld in artikel 252, §1, a), 2), onder de volgende modaliteiten:

- 1° het individueel vrijstellen van het volgen van bepaalde onderdelen van de vorming van een bepaald structuuronderdeel gedurende een deel of het geheel van het schooljaar voor een leerling met topsportstatuut, toegekend overeenkomstig het topsportconvenant dat is gesloten tussen de onderwijs- en de sportsector, teneinde tijdens die vrijgestelde periodes zijn sportieve talenten verder te ontwikkelen, mits de toelatings- of begeleidende klassenraad, naargelang van het geval, een gunstige beslissing neemt én mits akkoord van de betrokken personen;
- 2° in voorkomend geval:
 - a) moet het topsportstatuut zijn toegekend in een sporttak die in aanmerking komt voor de toepassing van dit artikel zoals bepaald door de Vlaamse Regering;
 - b) moet, vermits de talentontwikkeling plaats vindt via onderricht door een schoolexterne lesgever binnen de school of in een sportieve leercontext buiten de school, de betrokken unisportfederatie desbetreffende context of lesgever als voldoende kwalitatief beschouwen;
 - c) is het structuuronderdeel in kwestie geen structuuronderdeel met in de benaming de component “topsport”;

- d) bestaat de toelatingsklassenraad, voor wat het onderwijzend personeel betreft en in afwijking op de vigerende regelgeving, uit alle leden van het structuuronderdeel waarvoor de leerling opteert;
- e) worden individuele vrijstellingen schriftelijk en gemotiveerd vastgelegd;
- f) doen individuele vrijstellingen geen afbreuk aan de studiebekräftiging;
- g) kan na overleg met, in voorkomend geval, de externe lesgever en met de betrokken personen, het individueel leertraject door de begeleidende klassenraad worden bijgestuurd of eventueel zelfs beëindigd indien de schoolresultaten negatief evolueren.

§2. Het topsportstatuut geldt voor één schooljaar en is, na aanvraag, hernieuwbaar.”.

Art. III.31. In artikel 146 van dezelfde codex wordt paragraaf 3 vervangen door wat volgt:

“§3. Met het oog op het waarborgen van het studiepeil keurt de Vlaamse Regering volgens de vooraf door haar bepaalde criteria en op advies van de onderwijsinspectie, de leerplannen goed.

De leerplannen voor godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing of eigen cultuur en religie dienen niet door de Vlaamse Regering goedgekeurd te worden. De leerplannen voor godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing of eigen cultuur en religie zijn in overeenstemming met de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder en respecteren de bekräftigde eindtermen en ontwikkelingsdoelen.”.

Art. III.32. Aan artikel 152 van dezelfde codex wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Zijn alleszins ook benamingen van algemene vakken: alle officiële talen van de Europese Unie, evenals Chinees (Standaardmandarijn), Hindi en Russisch.”.

Art. III.33. Aan artikel 157 van dezelfde codex, gewijzigd bij decreet van 1 juli 2011 en 21 december 2012, wordt een paragraaf 6 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§6. Met behoud van de toepassing van paragraaf 2 tot en met paragraaf 5, omvat het lessenrooster van het eerste en het tweede leerjaar van de derde graad van het technisch secundair onderwijs en het eerste, het tweede en het derde leerjaar van de derde graad van het beroepssecundair onderwijs een aantal uren aangeduid als “leerlingenstage”, gevolgd door een of meer vakbenamingen.

De uren leerlingenstage komen, omgerekend naar schooljaarbasis, overeen met minimaal achttien halve dagen. Die halve dagen zijn al dan niet opeenvolgend.

Een leerlingenstage is gebaseerd op een leerlingenstage-overeenkomst gesloten tussen de school, de stagegever en de betrokken personen. De eindverantwoordelijkheid voor de keuze van de stagegever, de vaststelling van de stage-activiteiten evenals de begeleiding en beoordeling van de leerling-stagiair, ligt bij de school.

Elke leerlingenstage is onbezoldigd.

Indien geen of onvoldoende stageplaatsen, moet de school ten aanzien van de onderwijsinspectie kunnen aantonen dat dit het gevolg is van factoren buiten haar wil om.

De Vlaamse Regering kan de praktische organisatie van en de minimale kwaliteitskenmerken voor leerlingenstages nader bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de datum van de inwerkingtreding van deze paragraaf, met toepassing van de bepalingen van artikel 70. Deze datum kan verschillen naargelang van de onderwijsvorm, het studiegebied of het structuuronderdeel.”.

Art. III.34. Aan deel IV, titel 1, hoofdstuk 1, afdeling 4, van dezelfde codex wordt een artikel 157/1 toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 157/1. In het voltijds secundair onderwijs kan de wekelijkse lessentabel, de vakken moderne vreemde talen niet meegerekend, voor maximaal 20% worden aangeboden in het Frans, Engels of Duits.

Het aanbod, vermeld in het eerste lid, kan worden georganiseerd op voorwaarde dat:

- 1° de leerlingen de mogelijkheid hebben om alle niet-taalkvakken in het Nederlands in de school te volgen;
- 2° een leerling slechts CLIL kan volgen, indien de betrokken personen er schriftelijk en expliciet voor kiezen het CLIL-traject gedurende het volledige schooljaar te volgen en na positief advies van de toelatingsklassenraad dat ten minste is gebaseerd op voldoende kennis en beheersing door de leerling van de onderwijstaal;
- 3° het aanbod voldoet aan de door de Vlaamse Regering bepaalde kwaliteitsstandaard. De kwaliteitsstandaard omvat enkel voorwaarden op het vlak van:
 - a) de competenties en vorming van het personeel dat deze lessen zal geven op het vlak van de CLIL-methodiek in relatie tot het vak zelf;
 - b) de vereiste kennis van de doeltaal van de personeelsleden;
 - c) tijdige communicatie met ouders en leerlingen met de expliciete keuzemogelijkheid tussen CLIL of niet-CLIL;
 - d) de inpassing van dit aanbod in een coherent talenbeleid zowel voor de onderwijstaal als vreemde talen, met formulering van expliciete strategische doelstellingen;
 - e) monitoring van de resultaten en de leerwinst van de leerlingen in het vak/onderwerp, in de doeltaal en in het Standaardnederlands;
 - f) de te volgen stappen die een school moet ondernemen die een CLIL-project wil organiseren (beginsituatieanalyse, communicatie, doelen formuleren, actieplan opstellen en actieplan operationaliseren);
- 4° de school kan het aanbod slechts effectief organiseren, als ze beschikt over personeelsleden die op het ogenblik van de organisatie beantwoorden aan de voorwaarden van 3°, a) en b). Daarbij moet ze rekening houden met de rechten van de personeelsleden die vast benoemd zijn of tijdelijk aangesteld zijn voor doorlopende duur in het vak dat ze wil aanbieden, in het Frans, Engels of Duits. Om het aanbod te organiseren, mag de school een personeelslid dat vast benoemd is voor het vak dat ze in het Frans, Engels of Duits wil aanbieden niet ter beschikking stellen wegens ontstentenis van betrekking voor dat vak. De school mag ook de opdracht van een tijdelijk personeelslid dat voor doorlopende duur is aangesteld in het vak dat ze in het Frans, Engels of Duits wil aanbieden voor dat vak, niet verminderen of beëindigen om het aanbod te organiseren. Dit laatste geldt niet als het tijdelijk personeelslid wel voldoet aan de voorwaarden van 3°, a) en b), maar het aanbod weigert om het vak in het Frans, Engels of Duits te geven;

- 5° de school ervoor zorgt dat de kennis van de onderwijstaal bij de leerlingen prioritair blijft en dat het Nederlandstalige karakter van de school behouden blijft;
- 6° voorafgaand een plan wordt opgemaakt dat door de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap is goedgekeurd.”.

Art. III.35. In dezelfde codex wordt in deel IV, titel 1, hoofdstuk 3, de afdeling 1, bestaande uit het artikel 174, opgeheven.

Art. III.36. In deel IV, titel 1, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, worden in het opschrift van afdeling 2 de woorden “die tot een scholengemeenschap behoren” opgeheven.

Art. III.37. In artikel 175 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 3 wordt vervangen door wat volgt:

“§3. Scholen kunnen ook door splitsing van bestaande scholen ontstaan voor zover de volgende gezamenlijke voorwaarden zijn vervuld:

- 1° de splitsing wordt onmiddellijk voorafgegaan door een fusie van scholen en kadert als dusdanig in een herstructurering die niet resulteert in een groter aantal scholen;
- 2° alle bij de splitsing betrokken scholen moeten, in afwijking van §1 en §2, na de splitsing 100% bereiken van de toepasbare rationalisatienorm;
- 3° de splitsing kan slechts één van de volgende vormen aannemen:
- a) hetzij een afsplitsing van de eerste graad;
 - b) hetzij een afsplitsing van een of meer studiegebieden;
 - c) hetzij een combinatie van beide voorgaande;
- 4° de splitsing moet, voor een school die tot een scholengemeenschap behoort, in overeenstemming zijn met de afspraken die de scholengemeenschap maakt over de ordening van een rationeel onderwijsaanbod.”;

2° paragraaf 5 wordt vervangen door wat volgt:

“§5. De bepalingen van dit artikel zijn niet van toepassing op scholen met uitsluitend de opleiding Verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs.”;

3° paragraaf 6 wordt vervangen door wat volgt:

“§6. De programmatie van een school wordt door het schoolbestuur bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap schriftelijk gemeld uiterlijk 1 mei van het voorafgaand schooljaar.

Indien de school ontstaat door splitsing van een bestaande school, dan gaan bij die melding, per betrokken school, het protocol van de onderhandeling ter zake in het bevoegd lokaal comité en, in het geval de school tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit moet blijken dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.”.

Art. III.38. In deel IV, titel 1, hoofdstuk 3, van dezelfde codex, worden in het opschrift van afdeling 3 de woorden “door scholen die tot een scholengemeenschap behoren” opgeheven.

Art. III.39. Artikel 176 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 176. Bij programmatie van structuuronderdelen, zoals bepaald in deze afdeling, wordt volgend onderscheid gemaakt:

- 1° het structuuronderdeel is niet programmeerbaar;
- 2° het structuuronderdeel is vrij programmeerbaar;
- 3° het structuuronderdeel is programmeerbaar mits aan bepaalde voorwaarden is voldaan;
- 4° het structuuronderdeel is programmeerbaar mits goedkeuring door de Vlaamse Regering.

De programmatie van een structuuronderdeel voor een school die tot een scholengemeenschap behoort, moet in overeenstemming zijn met de afspraken die de scholengemeenschap maakt met het oog op een rationeel geordend onderwijsaanbod.

De programmatiebepalingen zijn niet van toepassing op de opleiding Verpleegkunde van het hoger beroepsonderwijs.”.

Art. III.40. Artikel 177 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 177. De Vlaamse Regering legt de lijst van structuuronderdelen vast die niet programmeerbaar zijn, met toepassing van het in artikel 70, eerste en tweede lid, gestelde. Ze houdt daarbij rekening met volgende criteria:

- 1° het niet of in onvoldoende mate aansluiten op de arbeidsmarkt op basis van tewerkstellingscijfers van schoolverlaters of door het ontbreken van een erkende beroepskwalificatie binnen de Vlaamse kwalificatiestructuur;
- 2° het niet of in onvoldoende mate aansluiten op het hoger onderwijs op basis van slaagcijfers in het hoger onderwijs.

Met het oog op eventuele actualisering wordt bedoelde lijst jaarlijks geëvalueerd.”.

Art. III.41. Artikel 178 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 178. De Vlaamse Regering legt de lijst van structuuronderdelen vast die vrij programmeerbaar zijn, met toepassing van het in artikel 70, eerste en tweede lid, gestelde. Ze houdt daarbij rekening met beleidsontwikkelingen of -prioriteiten. De Vlaamse Regering kan aan de programmatie van een dergelijk structuuronderdeel de voorwaarde koppelen van een reeds bestaand onderwijsaanbod in de school of scholengemeenschap in kwestie.

Met het oog op eventuele actualisering wordt bedoelde lijst jaarlijks geëvalueerd.

De programmatie wordt door het schoolbestuur bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap schriftelijk gemeld uiterlijk 1 mei van het voorafgaand schooljaar en uiterlijk 30 november van het lopende schooljaar indien het een Se-n-Se betreft die van start gaat op 1 februari daaropvolgend. Bij die melding gaan het protocol van de onderhandeling ter zake in het bevoegd lokaal comité en, indien de school tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit moet blijken dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.”.

Art. III.42. Artikel 179 van dezelfde codex wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 179. De programmatie van een structuuronderdeel dat niet onder toepassing valt van artikel 177 en 178 is toegelaten onder de volgende gezamenlijke voorwaarden:

- 1° in de school of in een andere school van de scholengemeenschap wordt tegelijkertijd een ander structuuronderdeel opgeheven; dat ander structuuronderdeel kan niet behoren tot het derde leerjaar van de derde graad;
- 2° de programmatie leidt niet tot een voor de school nieuw studiegebied;
- 3° de programmatie heeft geen betrekking op een structuuronderdeel van het derde leerjaar van de derde graad;
- 4° de programmatie beantwoordt aan eventueel vigerende regelgeving met betrekking tot frequentie, inplanting of andere organisatievoorwaarden van het structuuronderdeel in kwestie.

De programmatie wordt door het schoolbestuur bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap schriftelijk gemeld uiterlijk 1 mei van het voorafgaand schooljaar. Bij die melding gaan, per betrokken school, het protocol van de onderhandeling ter zake in het bevoegd lokaal comité en, indien de school tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit moet blijken dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.”.

Art. III.43. In dezelfde codex wordt een artikel 179/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 179/1. De programmatie van een structuuronderdeel dat niet onder toepassing valt van artikel 177, 178 en 179 wordt door het schoolbestuur bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap schriftelijk en gemotiveerd aangevraagd uiterlijk 30 november van het voorafgaand schooljaar en uiterlijk 30 september van het lopende schooljaar indien het een Se-n-Se betreft die van start gaat op 1 februari daaropvolgend. Bij die aanvraag gaan het protocol van de onderhandeling ter zake in het bevoegd lokaal comité en, indien de school tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit moet blijken dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.

Na advies van enerzijds de Vlaamse Onderwijsraad en anderzijds de onderwijsinspectie en de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap, neemt de Vlaamse Regering een beslissing over de programmatie. De Vlaamse Regering houdt bij haar beslissing rekening met de volgende gezamenlijke criteria:

- 1° de eventueel vigerende regelgeving met betrekking tot frequentie, inplanting of andere organisatievoorwaarden van het structuuronderdeel in kwestie;
- 2° het beantwoorden van de programmatie aan het kwantitatief en kwalitatief aantoonbaar niet-behoeftegedekkend onderwijsaanbod binnen de betrokken onderwijszone en met respect voor de keuzevrijheid van ouders en leerlingen;
- 3° a) de aanwezigheid van een convenant, of;
b) de inhoudelijke aansluiting en de objectief vastgestelde nood op de arbeidsmarkt, of;
c) de studiecontinuïteit van leerlingen binnen de school of de scholengemeenschap.”.

Art. III.44. In dezelfde codex wordt een artikel 179/2 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 179/2. Een dossier houdende voorstel van nieuw structuuronderdeel dat door een schoolbestuur in toepassing van artikel 129 wordt ingediend, kan tevens expliciet de intentie bevatten tot programmatie van het structuuronderdeel in één of meer aangeduide scholen van dat schoolbestuur. Het gemotiveerd dossier wordt door het schoolbestuur bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap ingediend uiterlijk 30 september van het voorafgaand schooljaar. Bij het dossier gaan, per school, het protocol van de onderhandeling in het bevoegd lokaal comité met betrekking tot de programmatie en, indien de school tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit moet blijken dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.

Uitsluitend in het geval de Vlaamse Regering een positieve beslissing neemt over het voorstel van nieuw structuuronderdeel, neemt zij tevens een beslissing over de programmatie met in acht name van de bepalingen van artikel 178, 179 en 179/1.”.

Art. III.45. In dezelfde codex wordt in deel IV, titel 1, hoofdstuk 3, de afdeling 4, bestaande uit het artikel 180, opgeheven.

Art. III.46. In dezelfde codex wordt in deel IV, titel 1, hoofdstuk 3, de afdeling 5, bestaande uit de artikelen 181 tot en met 188, opgeheven.

Art. III.47. In dezelfde codex wordt artikel 201 opgeheven.

Art. III.48. In dezelfde codex wordt artikel 202 opgeheven.

Art. III.49. In deel IV, titel 1, van dezelfde codex worden in het opschrift van hoofdstuk 5 de woorden “Omvorming en” opgeheven.

Art. III.50. In dezelfde codex wordt in deel IV, titel 1, hoofdstuk 5, de afdeling 1, bestaande uit de artikelen 203 en 204, opgeheven.

Art. III.51. In dezelfde codex wordt in deel IV, titel 1, hoofdstuk 5, de afdeling 2, bestaande uit het artikel 205, opgeheven.

Art. III.52. Artikel 206 van dezelfde codex wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 206. §1. De volledige eerste graad of een volledig studiegebied zoals georganiseerd door een school kan door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd blijven indien het in één keer wordt overgeheveld naar een andere school van hetzelfde schoolbestuur die gelegen is in dezelfde gemeente of naar een andere school die behoort tot dezelfde scholengemeenschap.

Indien de overheveling betrekking heeft op alle door de school georganiseerde studiegebieden van het beroepssecundair onderwijs, moet het derde leerjaar van de derde graad, ingericht onder de vorm van een naamloos leerjaar, mee worden overgeheveld; indien de overheveling betrekking heeft op slechts enkele studiegebieden, kan het mee worden overgeheveld.

§2. Voor de toepassing van de omkaderingsnormen van het personeel, de toepassing van de minimale schoolbevolkingsnormen en de vaststelling van het werkingsbudget, wordt de overheveling geacht reeds op 1 februari van het voorafgaand schooljaar te hebben plaats gevonden.

§3. De overheveling wordt door het schoolbestuur bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap schriftelijk gemeld uiterlijk 1 mei van het voorafgaand schooljaar. Bij die melding gaan, per school die bij de overheveling is betrokken, het protocol van de onderhandeling ter zake in het bevoegd lokaal comité en, indien de school tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit moet blijken dat de overheveling in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.”.

Art. III.53. In dezelfde codex wordt een artikel 252/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 252/1. Onverminderd de door de Vlaamse Regering bepaalde toelatingsvoorwaarden als vermeld in artikel 252, is het voltijds gewoon secundair onderwijs toegankelijk voor leerlingen die de leeftijd van 25 jaar nog niet hebben bereikt. Het kan worden gevolgd uiterlijk tot het einde van het schooljaar waarin de leerlingen de leeftijd van 25 jaar bereiken.

Deze maximumleeftijd is evenwel niet van toepassing op:

- 1° leerlingen die tijdens het schooljaar 2013-2014 voltijds gewoon secundair onderwijs hebben gevolgd en vanaf het schooljaar 2014-2015 hun secundaire studie verder zetten;
- 2° de voorbereidende jaren op het hoger onderwijs, de Se-n-Se, de specialisatiejaren en het naamloos leerjaar van het voltijds gewoon secundair onderwijs.

Voor de hbo5-opleiding Verpleegkunde geldt evenmin een maximumleeftijd.”.

Art. III.54. In artikel 256/1 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in het tweede lid het woord “werkingsreglement” vervangen door het woord “examenreglement”.

Art. III.55. In artikel 256/2 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 29 juni 2012, worden in het eerste lid bij punt 3° de woorden “, eventueel in combinatie met het getuigschrift over de basiskennis van het bedrijfsbeheer” opgeheven.

Art. III.56. In artikel 256/8 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 29 juni 2012, wordt in het eerste lid het punt 1° opgeheven.

Art. III.57. Aan deel IV, titel 2, van dezelfde codex wordt een hoofdstuk 4 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk 4. Screening niveau onderwijstaal”.

Art. III.58. In deel IV, titel 2, hoofdstuk 4, van dezelfde codex wordt een artikel 256/11 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 256/11. Voor elke leerling die voor het eerst in het voltijds gewoon secundair onderwijs instroomt, voert de school een verplichte screening uit die nagaat wat het niveau van de leerling inzake de onderwijstaal is. Deze screening kan nooit voor de inschrijving van de leerling uitgevoerd worden en gebeurt met een valide en betrouwbaar screeningsinstrument.

Indien de resultaten van deze screening daar aanleiding toe geven, treft de school maatregelen die aansluiten bij de beginsituatie en de specifieke noden van de betrokken leerling inzake de onderwijstaal.”.

Art. III.59. In artikel 266 van dezelfde codex worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 2 wordt een zevende lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In het handelingsplan opgenomen ontwikkelingsdoelen met betrekking tot godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing of eigen cultuur en religie zijn gebaseerd op de overeenkomstige leerplannen en zijn in overeenstemming met de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder.”;

- 2° paragraaf 4 wordt vervangen, door wat volgt:

“§4. Met het oog op het waarborgen van het studiepeil keurt de Vlaamse Regering volgens de vooraf door haar bepaalde criteria en op advies van de onderwijsinspectie, de leerplannen goed.

De leerplannen voor godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing of eigen cultuur en religie dienen niet door de Vlaamse Regering goedgekeurd te worden. De leerplannen voor godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschouwing of eigen cultuur en religie zijn in overeenstemming met de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder en respecteren de bekrachtigde eindtermen en ontwikkelingsdoelen.”.

Art. III.60. In artikel 350 van dezelfde codex, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt de zinsnede “157 en 170” vervangen door de zinsnede “157, 157/1 en 170”.

Afdeling II. Decreet betreffende het stelsel van leren en werken

Art. III.61. In artikel 3 van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap, gewijzigd bij het decreet van 8 mei 2009, wordt een punt 14°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“14°/1 leerlingenstage: een vorm van opleiding binnen de component leren:

- a) buiten een vestigingsplaats van het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs;
- b) in een reële arbeidsomgeving bij een werkgever;
- c) onder gelijkaardige omstandigheden als reguliere werknemers van die werkgever;
- d) waarbij effectieve arbeid wordt verricht die aansluit bij de gevolgde opleiding;
- e) met de bedoeling beroepservaring op te doen.”.

Art. III.62. In artikel 8 van hetzelfde decreet wordt paragraaf 3, toegevoegd bij het decreet van 18 december 2009 en gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, vervangen door wat volgt:

“§3. De programmatie van een centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs wordt door het centrumbestuur bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap schriftelijk gemeld uiterlijk 1 mei van het voorafgaand schooljaar.”.

Art. III.63. Artikel 20 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 18 december 2009, 17 december 2010, 9 juli 2010 en 21 december 2012, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 20. De programmatie van een opleiding in het deeltijds beroepssecundair onderwijs is vrij en kan op elk tijdstip van het schooljaar. De programmatie wordt door het centrumbestuur ten minste één maand voorafgaandelijk bij de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap schriftelijk gemeld. Bij die melding gaan het protocol van de onderhandeling ter zake in het bevoegd lokaal comité, een document waaruit moet blijken dat de programmatie vooraf is besproken in het regionaal overlegplatform waarin het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs participeert en, in het geval het centrum tot een scholengemeenschap behoort, een uittreksel van het proces-verbaal waaruit moet blijken dat de programmatie in overeenstemming is met de afspraken die binnen de scholengemeenschap zijn gemaakt.”.

Art. III.64. In artikel 23, §2, van hetzelfde decreet worden de woorden “het Departement Onderwijs en Vorming” telkens vervangen door de woorden “de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap”.

Art. III.65. In hetzelfde decreet wordt een artikel 27/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 27/1. In het deeltijds beroepssecundair onderwijs kan de wekelijkse lessentabel, de vakken moderne vreemde talen niet meegerekend, voor maximaal 20% worden aangeboden in het Frans, Engels of Duits.

- Het aanbod, vermeld in het eerste lid, kan worden georganiseerd op voorwaarde dat:
- 1° de jongere de mogelijkheid heeft om alle niet-taalvakken in het Nederlands in het centrum te volgen;
 - 2° een jongere slechts CLIL kan volgen, indien de betrokken personen er schriftelijk en expliciet voor kiezen het CLIL-traject gedurende het volledige schooljaar te volgen en na positief advies van de klassenraad dat ten minste is gebaseerd op voldoende kennis en beheersing door de jongere van de onderwijstaal;
 - 3° het aanbod voldoet aan de door de Vlaamse Regering bepaalde kwaliteitsstandaard. De kwaliteitsstandaard omvat enkel voorwaarden op het vlak van:
 - a) de competenties van het personeel dat deze lessen zal geven op het vlak van de CLIL-methodiek in relatie tot het vak zelf;
 - b) de vereiste kennis van de doeltaal van de personeelsleden;
 - c) communicatie met ouders en jongeren; met de expliciete keuzemogelijkheid tussen CLIL of niet-CLIL;
 - d) de inpassing van dit aanbod in een coherent talenbeleid zowel voor de onderwijstaal als vreemde talen, met formulering van expliciete strategische doelstellingen;
 - e) monitoring van de resultaten en de leerwinst van de leerlingen in het vak/onderwerp, in de doeltaal en in het Standaardnederlands;
 - f) de te volgen stappen die een school moet ondernemen die een CLIL-project wil organiseren (beginsituatieanalyse, communicatie, doelen formuleren, actieplan opstellen en actieplan operationaliseren);
 - 4° het centrum kan het aanbod slechts effectief organiseren, als ze beschikt over personeelsleden die op het ogenblik van de organisatie beantwoorden aan de voorwaarden van 3°, a) en b). Daarbij moet ze rekening houden met de rechten van de personeelsleden die vast benoemd zijn of tijdelijk aangesteld zijn voor doorlopende duur in het vak dat ze wil aanbieden in het Frans, Engels of Duits. Om het aanbod te organiseren mag het centrum een personeelslid dat vast benoemd is voor het vak dat ze in het Frans, Engels of Duits wil aanbieden niet ter beschikking stellen wegens ontstentenis van betrekking. Het centrum mag ook de opdracht van een tijdelijk personeelslid dat voor doorlopende duur is aangesteld in het vak dat ze in het Frans, Engels of Duits wil aanbieden niet verminderen of beëindigen om het aanbod te organiseren. Dit laatste geldt niet als het tijdelijk personeelslid wel voldoet aan de voorwaarden van 3°, a) en b), maar het aanbod weigert om het vak in het Frans, Engels of Duits te geven;
 - 5° het centrum ervoor zorgt dat de kennis van de onderwijstaal bij de jongeren prioritair blijft en dat het Nederlandstalig karakter van het centrum behouden blijft;
 - 6° voorafgaand een plan wordt opgemaakt dat door de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap is goedgekeurd.”.

Art. III.66. In artikel 28 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 9 juli 2010 en 1 juli 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1 wordt het laatste lid opgeheven;
- 2° in paragraaf 3, tweede lid, wordt de zinsnede “Stages kunnen niet worden georganiseerd” opgeheven.

Art. III.67. In hetzelfde decreet wordt een artikel 28bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 28bis. In het deeltijds beroepssecundair onderwijs kunnen stages worden georganiseerd.

Een leerlingenstage is gebaseerd op een leerlingenstage-overeenkomst gesloten tussen het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, de stagegever en de betrokken personen.

Het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs draagt de eindverantwoordelijkheid voor:

- 1° de keuze van de stagegever;
- 2° de vaststelling van de stage-activiteiten;
- 3° de begeleiding en beoordeling van de leerling-stagiair, ermee rekening houdend dat de jongere tijdens de stage wordt begeleid door een personeelslid van het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs dat continu op de stageplaats aanwezig is.

Elke leerlingenstage is onbezoldigd.

De Vlaamse Regering kan de organisatie van en de minimale kwaliteitskenmerken voor leerlingenstages nader bepalen.”.

Art. III.68. In hetzelfde decreet wordt een artikel 31/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 31/1. In de leertijd kan de wekelijkse lessentabel, de vakken moderne vreemde talen niet meegerekend, voor maximaal 20% worden aangeboden in het Frans, Engels of Duits.

Het aanbod, vermeld in het eerste lid, kan worden georganiseerd op voorwaarde dat:

- 1° de jongere de mogelijkheid heeft om alle niet-taalvakken in het Nederlands in het centrum te volgen;
- 2° een jongere slechts CLIL kan volgen, indien de betrokken personen er schriftelijk en expliciet voor kiezen het CLIL-traject gedurende het volledige schooljaar te volgen na positief advies van het ter zake bevoegd orgaan dat ten minste is gebaseerd op voldoende kennis en beheersing door de jongere van de onderwijstaal;
- 3° het aanbod voldoet aan de door de Vlaamse Regering bepaalde kwaliteitsstandaard. De kwaliteitsstandaard omvat enkel voorwaarden op het vlak van:
 - a) de competenties van het personeel dat deze lessen zal geven op het vlak de CLIL-methodiek in relatie tot het vak zelf;
 - b) de vereiste kennis van de doeltaal van de personeelsleden;
 - c) communicatie met ouders en jongeren; met de expliciete keuzemogelijkheid tussen CLIL of niet-CLIL;
 - d) de inpassing van dit aanbod in een coherent talenbeleid zowel voor de onderwijstaal als vreemde talen, met formulering van expliciete strategische doelstellingen;
 - e) monitoring van de resultaten en de leerwinst van de leerlingen in het vak/onderwerp, in de doeltaal en in het Standaardnederlands;
 - f) de te volgen stappen die een school moet ondernemen die een CLIL-project wil organiseren (beginsituatieanalyse, communicatie, doelen formuleren, actieplan opstellen en actieplan operationaliseren);
- 4° het centrum er voor zorgt dat de kennis van de onderwijstaal bij de jongeren prioritair blijft en dat het Nederlandstalig karakter van het centrum behouden blijft;
- 5° voorafgaand een plan wordt opgemaakt dat door de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap is goedgekeurd.”.

Art. III.69. In artikel 74ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De financiële bijdrage die de houder van een buitenlands studiebewijs moet betalen aan de erkenningsautoriteit voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van de gelijkwaardigheid van het buitenlands studiebewijs bedraagt 90 euro per aanvraag en per studiebewijs. Indien een onderzoek wordt gevraagd naar de gelijkwaardigheid van het buitenlands studiebewijs met een aanduiding van een structuuronderdeel, bedraagt de financiële bijdrage 180 euro per aanvraag en per studiebewijs. Deze bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2013. De bedragen worden afgerond naar het dichtstbijzijnde geheel getal. De Vlaamse Regering kan de bedragen verminderen voor specifieke doelgroepen. Voor asielzoekers, vluchtelingen en subsidiair-beschermde is de behandeling van de erkenningsaanvraag gratis. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen voor een versnelde procedure tot de erkenning van de individuele gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen. De Vlaamse Regering kan het bedrag vermeerderen tot maximaal 500 euro indien de houder van het buitenlands studiebewijs opteert voor deze versnelde procedure.”.

Art. III.70. In hetzelfde decreet wordt een artikel 80/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 80/1. Syntra Vlaanderen is ertoe gemachtigd om een attest uit te reiken ter vervanging van een verloren studiebewijs aan de houders van het studiebewijs. Het attest vermeldt de datum van uitreiking van het studiebewijs.

Personen die in toepassing van de wetgeving betreffende de namen en de voornamen een wijziging van hun naam of voornaam hebben verkregen, kunnen bij Syntra Vlaanderen een verzoek indienen om het studiebewijs te laten vervangen door een studiebewijs met hun nieuwe naam.

Bij de aanvraag moet het oorspronkelijk behaalde studiebewijs worden ingeleverd en moeten stukken worden gevoegd die de naamswijziging aantonen.”.

Art. III.71. In artikel 84ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De financiële bijdrage die de houder van een buitenlands studiebewijs moet betalen aan de erkenningsautoriteit voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van de gelijkwaardigheid van het buitenlands studiebewijs bedraagt 90 euro per aanvraag en per studiebewijs. Indien een onderzoek wordt gevraagd naar de gelijkwaardigheid van een buitenlands studiebewijs met een aanduiding van een structuuronderdeel, bedraagt de financiële bijdrage 180 euro per aanvraag en per studiebewijs. Deze bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2013. De bedragen worden afgerond naar het dichtstbijzijnde geheel getal. De Vlaamse Regering kan de bedragen verminderen voor specifieke doelgroepen. Voor asielzoekers, vluchtelingen en subsidiair-beschermde is de behandeling van de erkenningsaanvraag gratis. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen voor een versnelde procedure tot de erkenning van de individuele gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen. De Vlaamse Regering kan het bedrag vermeerderen tot maximaal 500 euro indien de houder van het buitenlands studiebewijs opteert voor deze versnelde procedure.”.

Art. III.72. In artikel 98 van hetzelfde decreet wordt paragraaf 2 opgeheven.

Art. III.73. In artikel 100 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“Met ingang van het schooljaar 2014-2015 lanceert de Vlaamse Regering minimaal om de vier schooljaren en zo spoedig mogelijk vóór de start van het eerste schooljaar in kwestie, een oproep bij verenigingen met publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid om vóór een bepaalde datum voorstellen van voortrajecten in te dienen binnen het stelsel van leren en werken. In de overgangsperiode blijven de voortrajecten die door de Vlaamse Regering worden gesubsidieerd voor het schooljaar 2012-2013, verder gesubsidieerd voor het schooljaar 2013-2014.

De Vlaamse Regering kan steeds beslissen om de subsidiëring vroegtijdig te beëindigen als bij de implementatie wordt afgeweken van het voorstel zoals initieel ingediend.”;

2° in het vijfde lid worden de woorden “het schooljaar” vervangen door de woorden “de periode”.

Art. III.74. In artikel 101 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“Met ingang van het schooljaar 2014-2015 lanceert de Vlaamse Regering minimaal om de vier schooljaren en zo spoedig mogelijk vóór de start van het eerste schooljaar in kwestie, een oproep bij verenigingen met publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid om vóór een bepaalde datum voorstellen van brugprojecten in te dienen binnen het stelsel van leren en werken. In de overgangsperiode blijven de brugprojecten die door de Vlaamse Regering worden gesubsidieerd voor het schooljaar 2012-2013, verder gesubsidieerd voor het schooljaar 2013-2014.

De Vlaamse Regering kan steeds beslissen om de subsidiëring vroegtijdig te beëindigen als bij de implementatie wordt afgeweken van het voorstel zoals initieel ingediend.”;

2° in het vijfde lid worden de woorden “het schooljaar” vervangen door de woorden “de periode”.

Art. III.75. In artikel 102 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“Met ingang van het schooljaar 2014-2015 verplicht de Vlaamse Regering minimaal om de vier schooljaren en zo spoedig mogelijk vóór de start van het eerste schooljaar in kwestie de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs om, in samenwerking met openbare besturen of diensten, bedrijven of ondernemingen, vóór een bepaalde datum voorstellen van arbeidsdeelname in te dienen binnen het stelsel van leren en werken, die inhoudelijk aansluiten bij aangeboden opleidingen in het deeltijds beroepssecundair onderwijs. Eventueel wordt die verplichting uitgebreid naar Syntra Vlaanderen voor de leertijd. In de overgangsperiode blijven de initiatieven voor arbeidsdeelname die

door de Vlaamse Regering worden gesubsidieerd voor het schooljaar 2012-2013, verder gesubsidieerd voor het schooljaar 2013-2014.

De Vlaamse Regering kan steeds beslissen om de subsidiëring vroegtijdig te beëindigen als bij de implementatie wordt afgeweken van het voorstel zoals initieel ingediend.”;

2° in het vijfde lid worden de woorden “het schooljaar” vervangen door de woorden “de periode”.

Afdeling III. Wet betreffende de leerplicht

Art. III.76. In artikel 1 van de wet van 29 juni 1983 betreffende de leerplicht, gewijzigd bij de decreten van 14 februari 2003, 22 juni 2007 en 8 mei 2009, wordt paragraaf 6 opgeheven.

Afdeling IV. Inwerkingtreding

Art. III.77. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 september 2013.

Artikel III.1, III.11, 1°, III.12, III.14, 2° en III.15 hebben uitwerking met ingang van 1 september 2012.

Artikel III.2, 4°, 5°, 6°, 8°, III.24, III.28, III.29, III.32, III.34 tot en met III.53, III.57, III.58, III.60, III.62, III.63, III.65 en III.68 treden in werking op 1 september 2014.

Hoofdstuk IV. Levenslang leren

Afdeling I. Deeltijds kunstonderwijs

Art. IV.1. In artikel 3, §1, van het decreet van 10 juli 2008 houdende enkele dringende maatregelen voor het deeltijds kunstonderwijs, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de woorden “en met 31 augustus 2013” vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering een nieuwe einddatum bepaalt”.

Art. IV.2. In artikel 4, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in de inleidende zin wordt de zinsnede “regionale netwerken voor expertise-uitwisseling in zake kunst- en cultuureducatie tussen deeltijds kunstonderwijs en kleuter- en leerplichtonderwijs worden verlengd tot en met 31 augustus 2013” vervangen door de woorden “regionale netwerken voor expertise-uitwisseling inzake kunst- en cultuureducatie tussen deeltijds kunstonderwijs en kleuter- en leerplichtonderwijs worden verlengd tot de Vlaamse Regering een nieuwe einddatum bepaalt en heten vanaf nu tijdelijke projecten professionalisering inzake muzische vorming”;

2° in punt 12° worden de woorden “de Academie Regio Tienen Muziek, Woord en Dans” vervangen door de woorden “de Kunstacademie Regio Tienen”;

3° punt 13° wordt opgeheven.

Art. IV.3. In artikel 5, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 9 juli 2010 en 1 juli 2011, worden de woorden “en met 31 augustus 2013” vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering een nieuwe einddatum bepaalt”.

Art. IV.4. In artikel 6 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de woorden “en met 31 augustus 2013” vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering een nieuwe einddatum bepaalt”.

Art. IV.5. In artikel 8, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de woorden “en met 31 augustus 2013” vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering een nieuwe einddatum bepaalt”.

Art. IV.6. In artikel 8bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009 en gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de woorden “gedurende vier schooljaren” vervangen door de woorden “tot de Vlaamse Regering een einddatum bepaalt”.

Art. IV.7. In artikel 8ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 23 december 2011, worden de woorden “31 augustus 2014” vervangen door de woorden “de Vlaamse Regering een nieuwe einddatum bepaalt”.

Afdeling II. Decreet Volwassenenonderwijs

Art. IV.8. In artikel 11, §6, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, worden de woorden “de niveaudecriptoren” vervangen door het woord “descriptorelementen”.

Art. IV.9. In artikel 41ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De financiële bijdrage die de houder van een buitenlands studiebewijs moet betalen aan de erkenningsautoriteit voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van de gelijkwaardigheid van het buitenlands studiebewijs bedraagt 180 euro per aanvraag en per studiebewijs. Deze bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2013. Het bedrag wordt afgerond naar het dichtstbijzijnde geheel getal. De Vlaamse Regering kan het bedrag verminderen voor specifieke doelgroepen. Voor asielzoekers, vluchtelingen en subsidiair-beschermde is de behandeling van de erkenningsaanvraag gratis. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen voor een versnelde procedure tot de erkenning van de individuele gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen. De Vlaamse Regering kan het bedrag vermeerderen tot maximaal 500 euro indien de houder van het buitenlands studiebewijs opteert voor deze versnelde procedure.”.

Art. IV.10. In artikel 49 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009, 8 mei 2009 en 9 juli 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt punt 8°ter opgeheven;

2° het vierde lid wordt opgeheven.

Art. IV.11. In artikel 63 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009, 8 mei 2009, 9 juli 2010 en 29 juni 2012, wordt paragraaf 3bis vervangen, door wat volgt:

“§3bis. Slechts één Centrum voor Volwassenenonderwijs dat onderwijsbevoegdheid heeft voor de opleidingen Nederlands tweede taal richtgraad 1 tot en met richtgraad 4 en Frans richtgraad 1 tot en met richtgraad 4, kan door de Vlaamse Regering aangewezen worden om de examencommissie te organiseren.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de organisatie van de examencommissie en voor de aanwijzing van het Centrum voor Volwassenenonderwijs dat de examencommissie mag organiseren.”.

Art. IV.12. Aan artikel 72ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009 en gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. De betrekking die met de middelen, vermeld in paragraaf 1, wordt ingericht, kan niet worden vacantverklaard en het centrumbestuur kan in geen geval een personeelslid vast benoemen of muteren in deze betrekking.”.

Art. IV.13. In artikel 85, §4, tweede lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009 en gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt het woord “leraarsuren” vervangen, door het woord “vte”.

Art. IV.14. In artikel 98, §6, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 9 juli 2010, wordt het eerste lid vervangen, door wat volgt:

“Ter uitvoering van de opdracht, vermeld in artikel 63, §3bis, heeft het centrum voor volwassenenonderwijs dat werd aangeduid als examencommissie, recht op vierhonderd aanvullende leraarsuren per schooljaar voor de oprichting van betrekkingen in het ambt van leraar secundair volwassenenonderwijs. Het centrum voor volwassenenonderwijs krijgt jaarlijks een bijkomende subsidie ter beschikking gesteld door de Vlaamse Regering voor de ontwikkeling en het beheer van de taaltoetsen voor de examencommissie.”.

Art. IV.15. In artikel 105, §3, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 4 juli 2008, worden de woorden “de vte” vervangen door de woorden “het volume aan punten”.

Art. IV.16. In artikel 109 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 9 juli 2010, 4 juli 2008, 29 juni 2012 en 21 december 2012 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 5 wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

“3° gedurende twee opeenvolgende schooljaren een opleiding uit een leergebied van de basiseducatie gevolgd hebben gedurende ten minste 120 lestijden en dit voorafgaand aan het schooljaar van inschrijving in een opleiding uit een studiegebied van het secundair volwassenenonderwijs.”;

2° paragraaf 6bis wordt vervangen door wat volgt:

“§6bis. Het centrum voor volwassenenonderwijs dat een examencommissie organiseert, vraagt hiervoor een tegemoetkoming van 15 euro per persoon en per evaluatieperiode.”.

Art. IV.17. In hetzelfde decreet wordt er een artikel 197octies ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 197octies. §1. In afwijking van artikel 47, §2, wordt de in 2008 afgesloten vijfjaarlijkse samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs over de uitvoering van de opdrachten, vermeld in artikel 45, en de aanwending van de toegekende middelen, vermeld in artikel 47, §1, verlengd tot uitvoering is gegeven aan de evaluatie, zoals vermeld in artikel 51. Deze verlenging kan maximum twee jaar duren.

§2. In afwijking van artikel 50, §2, wordt de in 2008 afgesloten vijfjaarlijkse samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Ondersteuningscentrum voor het Volwassenenonderwijs enerzijds en de pedagogische begeleidingsdiensten anderzijds over de aanwending van de middelen en de uitvoering van de opdrachten, vermeld in artikel 49, verlengd tot uitvoering is gegeven aan de evaluatie, zoals vermeld in artikel 51. Deze verlenging kan maximum twee jaar duren.

§3. In afwijking van artikel 77, §2, wordt de in 2008 afgesloten vijfjaarlijkse samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en elk consortium volwassenenonderwijs over de uitvoering van de opdrachten, vermeld in artikel 75, en de aanwending van de toegekende subsidie, vermeld in artikel 77, §1, verlengd tot uitvoering is gegeven aan de evaluatie, zoals vermeld in artikel 79. Deze verlenging kan maximum twee jaar duren.”.

Afdeling III. Inwerkingtreding

Art. IV.18. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 september 2013.

Artikel IV.17 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2013.

Artikel IV.14 en IV.16, 2°, hebben uitwerking met ingang van 1 juli 2013.

Artikel IV.10, 1°, treedt in werking op 1 november 2013.

Artikel IV.10, 2°, treedt in werking op 1 januari 2014.

Hoofdstuk V. Hoger onderwijs

Afdeling I. Decreet betreffende de universiteiten

Art. V.1. In artikel 64, derde lid, van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap worden de woorden “assistent en doctor-assistent” vervangen door de woorden “assistent, praktijkassistent en doctor-assistent”.

Art. V.2. Artikel 68 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 68. Praktijkassistenten zijn in hoofdzaak belast met taken van praktijkgebonden onderwijs.”.

Art. V.3. In artikel 74, derde lid, tweede zin, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 27 januari 1993, worden de woorden “en deelt ze via de commissaris van de Vlaamse Regering mee aan de Vlaamse Regering”, opgeheven.

Art. V.4. Artikel 93 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 93. Voltijdse en deeltijdse praktijkassistenten worden aangesteld voor een periode van maximum vijf jaar. Opeenvolgende aanstellingen van voltijdse praktijkassistenten mogen de totale duur van vijf opeenvolgende jaren niet overschrijden. Aanstellingen van deeltijdse praktijkassistenten zijn onbeperkt hernieuwbaar.”.

Art. V.5. Aan artikel 95, eerste lid, van hetzelfde decreet, wordt een tweede zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De salarisschaal van praktijkassistenten is dezelfde als deze van assistenten.”.

Art. V.6. Artikel 108 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 mei 1999, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 108. Het loopbaankader van het administratief en technisch personeel omvat het geheel van de functies en de daaraan gekoppelde graden die de leden van het administratief en technisch personeel kunnen vervullen. Het universiteitsbestuur stelt voor elke functie een functiebeschrijving en -profiel vast.”.

Art. V.7. In artikel 111, eerste lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999, worden de woorden “de personeelsformatie” vervangen door de woorden “het loopbaankader”.

Art. V.8. Aan hetzelfde decreet wordt een artikel 113bis toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 113bis. In afwijking van de voorwaarden, vermeld in artikel 112, kan het universiteitsbestuur een voltijdse praktijkassistent die op 1 oktober 2013 vijf jaar of langer aangesteld is als praktijkassistent na afloop van de aanstellingstermijn zonder openbare vacature rangschikken in een graad van het administratief en technisch personeel ten laste van de werkingsuitkeringen van de Vlaamse Gemeenschap.”.

Art. V.9. In artikel 114, tweede lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999, worden de woorden “en binnen de perken van de personeelsformatie”, opgeheven.

Art. V.10. In artikel 117, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 22 juni 2007, worden de woorden “een betrekking van de personeelsformatie bedoeld in afdeling 2 van dit hoofdstuk” vervangen door de woorden “een functie van het loopbaankader, vermeld in artikel 108”.

Art. V.11. In artikel 121septies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de bestaande tekst wordt aangeduid als een paragraaf 1;
- 2° in paragraaf 1 worden de woorden “of bibliothecaris” en de woorden “en 110” en de woorden “of bibliothecaris” opgeheven;
- 3° er wordt een paragraaf 2 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§2. In afwijking van paragraaf 1 worden de personeelsleden die voor de integratie belast waren met het mandaat van algemeen directeur en die na de integratie opgenomen zijn in het integratiekader van een universiteit, definitief ingeschaald in de salarisschaal van gewoon hoogleraar. De betrokken personeelsleden verliezen wel de bevoegdheid van algemeen directeur en kunnen evenmin deze titel nog dragen.

In afwijking van paragraaf 1 verwerft een personeelslid dat voor de integratie belast was met het mandaat van bibliothecaris, en dat na de integratie opgenomen is in het integratiekader van een universiteit, definitief de salarisschaal zoals vermeld in artikel 136, §1, van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap.”.

Art. V.12. Artikel 121novies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 121novies. Statutair tijdelijk aangestelde lectoren en praktijkassistenten in het integratiekader, met een dienstanciënniteit van tien jaar op 30 september 2013, worden door

de universiteit bij een gunstige evaluatie benoemd in het ambt van lector in het integratiekader. Voor de berekening van de vereiste dienstanciënniteit worden de diensten meegenomen, vermeld in artikel 98 van het Hogescholendecreet en de werkelijke diensten die het personeelslid in een contractueel dienstverband gepresteerd heeft in de hogeschool.”.

Art. V.13. In artikel 150, derde lid, van hetzelfde decreet, wordt de tweede zin opgeheven.

Art. V.14. Aan artikel 152 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 21 december 1994 en 8 juli 1996, wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Vóór 1 juli bezorgt de Vlaamse Regering aan elke universiteit een raming van de werkmiddelen, de sociale toelage en de investeringsmiddelen nodig voor het opmaken van de begroting, vermeld in artikel 153.”.

Art. V.15. Aan artikel 153 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 4 april 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een nieuw eerste lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Het universiteitsbestuur bezorgt vóór 15 september aan de Vlaamse Regering een begroting opgemaakt volgens het schema van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie, in navolging van de verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 inzake het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Gemeenschap.”;

2° het bestaande tweede lid, dat het derde lid wordt, wordt vervangen door wat volgt:

“Samen met de beleidsbegroting dient het universiteitsbestuur een meerjarenbegroting in voor de komende vijf begrotingsjaren. Die meerjarenbegroting houdt rekening met het beleid van de universiteit ten minste op de volgende gebieden:

1° algemeen financieel beleid;

2° personeelsbestand en personeelsbeleid;

3° onderwijsaanbod;

4° wetenschappelijk onderzoek, maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening en transfer van kennis;

5° investeringen;

6° kwaliteitszorg.”.

Art. V.16. In artikel 158, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 14 juli 1998 en 4 juli 2008, wordt de eerste zin vervangen door wat volgt:

“Het universiteitsbestuur bepaalt de globale formatie van het zelfstandig academisch personeel, het assisterend academisch personeel en van het administratief en technisch personeel dat ten laste van de werkingsuitkering wordt bezoldigd.”.

Art. V.17. Artikel 159 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 27 januari 1993, 14 juli 1998, 18 mei 1999, 22 december 1999 en 4 juli 2008, wordt opgeheven.

Art. V.18. In artikel 177, tweede lid, van hetzelfde decreet, wordt de zin “Het wordt uitgeoefend binnen vijf vrije dagen die volgen op de ontvangst door de commissaris van het afschrift van de beslissing” vervangen door de volgende zinnen: “De commissarissen oefenen dit beroep uit binnen zeven kalenderdagen. Deze termijn begint te lopen na de dag van ontvangst van de beslissing door de commissaris.”.

Afdeling II. Decreet betreffende de hogescholen

Art. V.19. In titel III, hoofdstuk II, van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap wordt artikel 100, opgeheven bij het decreet van 20 oktober 2000, opnieuw opgenomen in afdeling 2, in de volgende lezing:

“Art. 100. §1. De ambten van het onderwijzend personeel van de hogescholen, met uitzondering van de ambten in de studiegebieden Audiovisuele en Beeldende Kunst en Muziek en Podiumkunsten en de ambten aan de Hogere Zeevaartschool, worden in de volgende groepen ingedeeld:

- 1° groep 1: praktijklector, hoofdpraktijklector, lector en hoofdlector;
- 2° groep 2: assistent en doctor-assistent;
- 3° groep 3: docent, hoofddocent, hoogleraar en gewoon hoogleraar.

De ambten van groep 1 kunnen uitsluitend worden verleend in de professionele bacheloropleidingen.

De ambten van groep 2 kunnen uitsluitend worden verleend in de academische opleidingen.

De ambten van groep 3 kunnen zowel in de professionele als in de academische opleidingen worden verleend.

§2. De personeelsleden die in het academiejaar 2012-2013 benoemd waren in het ambt van assistent of praktijkassistent verkrijgen vanaf het academiejaar 2013-2014 met behoud van hun anciënniteit een benoeming in het ambt van lector.

De personeelsleden die in het academiejaar 2012-2013 aangesteld waren in het ambt van praktijkassistent verkrijgen vanaf het academiejaar 2013-2014 met behoud van hun anciënniteit een aanstelling in het ambt van lector.

De personeelsleden die in het academiejaar 2012-2013 benoemd waren in het ambt van werkleider verkrijgen vanaf het academiejaar 2013-2014 met behoud van hun anciënniteit een benoeming in het ambt van hoofdlector.

In afwijking van paragraaf 1 en het derde lid van paragraaf 2, behouden de werkleiders die bezoldigd worden met een salarisschaal 528 voor ten hoogste het volume van hun opdracht waarin ze met deze salarisschaal bezoldigd worden, het ambt van werkleider. Dit ambt van werkleider kan zowel in de professionele als in de academische opleidingen worden verleend.”.

Art. V.20. In artikel 101 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 22 juni 2007, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“In afwijking van artikel 100 worden de ambten van het onderwijzend personeel in de studiegebieden Audiovisuele en Beeldende Kunst en Muziek en Podiumkunsten en de ambten aan de Hogere Zeevaartschool als volgt ingedeeld:”.

Art. V.21. In artikel 104 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 20 april 2001, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het vierde lid wordt opgeheven;

2° het vijfde lid wordt vervangen door wat volgt:

“In de studiegebieden Audiovisuele en Beeldende Kunst en Muziek en Podiumkunsten en aan de Hogere Zeevaartschool kunnen de hogescholen voltijdse of deeltijdse leden van het assisterend personeel met hun akkoord de titel van praktijkassistent verlenen. Deze personeelsleden worden in hoofdzaak belast met taken van praktijkgebonden onderwijs.”.

Art. V.22. Artikel 137bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 20 april 2001, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 137bis. De personeelsleden die op het ogenblik van een fusie belast waren met het mandaat van algemeen directeur en die na de fusie dat mandaat niet langer uitoefenen, worden definitief ingeschaald in de salarisschaal van gewoon hoogleraar wanneer zij hun betrekking in de personeelsformatie van de gefusioneerde hogeschool weer opnemen.”.

Art. V.23. In artikel 147, §2, laatste zin, van hetzelfde decreet, worden de woorden “en deelt hem mee aan de Vlaamse Regering via de commissaris van de Vlaamse Regering”, opgeheven.

Art. V.24. In hetzelfde decreet wordt een artikel 158bis/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 158bis/1. De personeelsleden die op het ogenblik van een fusie belast waren met het mandaat van algemeen directeur en die na de fusie dat mandaat niet langer uitoefenen, worden definitief ingeschaald in de salarisschaal van gewoon hoogleraar wanneer zij hun betrekking in de personeelsformatie van de gefusioneerde hogeschool weer opnemen.”.

Art. V.25. Aan artikel 200 van hetzelfde decreet worden een tweede en een derde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Een terugbetaling van de tegemoetkoming is evenmin van toepassing als het geheel of een deel van het gebouw dat werd aangekocht, gebouwd, gemoderniseerd, uitgebreid of geschikt gemaakt met behulp van de middelen, vermeld in artikel 196, aan een universiteit wordt overgedragen of ter beschikking gesteld overeenkomstig het bepaalde in artikel 24, §6, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen in het kader van de overdracht van bevoegdheid, vermeld in artikel 23, §4, van voormeld decreet, en als aldus het doel van het desbetreffende gebouw of deel van het gebouw behouden blijft.

In voorkomend geval is de universiteit evenmin een vergoeding verschuldigd voor de investeringen, vermeld in artikel 197, die de hogeschool met de middelen, vermeld in artikel 196, gedaan heeft.”.

Art. V.26. Aan artikel 223 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Vóór 1 juli bezorgt de Vlaamse Regering aan elke hogeschool een raming van de werkmiddelen en de sociale toelage nodig voor het opmaken van de begroting, vermeld in artikel 224.”.

Art. V.27. In artikel 224 van hetzelfde decreet wordt een nieuw eerste lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Het hogeschoolbestuur bezorgt vóór 15 september aan de Vlaamse Regering een begroting opgemaakt volgens het schema van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie, in navolging van de verordening (EG) nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 inzake het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Gemeenschap.”.

Art. V.28. Artikel 225 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 19 maart 2004, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 225. Samen met de begroting dient het hogeschoolbestuur een meerjarenbegroting in voor de komende vijf begrotingsjaren. Die meerjarenbegroting houdt rekening met het beleid van de hogeschool ten minste op de volgende gebieden:

- 1° algemeen financieel beleid;
- 2° personeelsbestand en personeelsbeleid;
- 3° onderwijsaanbod;
- 4° praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek, onderzoek in de kunsten, maatschappelijke en wetenschappelijke dienstverlening en transfer van kennis;
- 5° investeringen;
- 6° kwaliteitszorg.”.

Art. V.29. In artikel 231, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 19 april 1995, 21 december 2001, 22 juni 2007, 4 juli 2008 en 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° punt 1° en punt 2° worden opgeheven;
- 2° in punt 3° worden tussen de woorden “aan de professionele opleidingen” en de woorden “en op de personeelsleden toegewezen aan de Schools of Arts” de woorden “, op de personeelsleden van de Hogere Zeevaartschool” ingevoegd;
- 3° aan punt 3° wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De toepassing van de bepalingen van punt 3° wordt voor een periode van vijf jaar met ingang van het begrotingsjaar 2014 opgeschort.”.

Art. V.30. In artikel 245, §2, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 21 december 1994 en gewijzigd bij het decreet van 8 mei 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het derde lid worden in de eerste zin de woorden “eerste lid” vervangen door de woorden “tweede lid”;
- 2° aan het derde lid wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“Deze toelage wordt niet toegekend aan nieuwe personeelsleden die na 1 september 2013 belast worden met een opdracht bij de diensten van het college van commissarissen.”.

Art. V.31. In artikel 249, §2, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 juli 1996, wordt de zin “Zij oefenen dit beroep uit binnen twintig werkdagen na ontvangst van de beslissing door de commissaris” vervangen door de volgende zinnen: “Zij oefenen dit beroep uit binnen zeven kalenderdagen. Deze termijn begint te lopen na de dag van ontvangst van de beslissing door de commissaris.”.

Art. V.32. In artikel 340sexies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 20 april 2001 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 3, zesde streepje, worden de woorden “de commissaris van de Vlaamse Regering bij de hogescholen en” opgeheven;
- 2° in paragraaf 4 wordt het eerste lid opgeheven;

3° paragraaf 5 wordt vervangen door wat volgt:

“§5. In afwijking van het bepaalde in paragraaf 3 kunnen lopende beheersovereenkomsten maximaal twee keer met ten hoogste één jaar verlengd worden, in geval de evaluatie van de wijze waarop de lopende beheersovereenkomst werd uitgevoerd, onvoldoende positief is om een nieuwe beheersovereenkomst met een looptijd van vijf jaar af te sluiten. Indien na deze verlenging(en) naar het oordeel van de Vlaamse Regering de betrokken instelling een deugdelijk beleidsplan heeft voorgelegd kan een nieuwe beheersovereenkomst met een looptijd van vier jaar worden gesloten.”.

Afdeling III. Decreet betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening van het hoger onderwijs

Art. V.33. In artikel 9, eerste lid, van het decreet van 22 februari 1995 betreffende de wetenschappelijke of maatschappelijke dienstverlening door de universiteiten of de hogescholen en betreffende de relaties van de universiteiten en de hogescholen met andere rechtspersonen, vervangen bij het decreet van 18 mei 1999 en gewijzigd bij het decreet van 19 maart 2004, worden de woorden “maatschappelijke of” opgeheven.

Art. V.34. In artikel 12, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 mei 1999, wordt de derde zin opgeheven.

Afdeling IV. Decreet betreffende sommige instellingen van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening

Art. V.35. In artikel 14 van het decreet van 18 mei 1999 betreffende sommige instellingen van openbaar nut voor postinitieel onderwijs, wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke dienstverlening, gewijzigd bij de decreten van 19 maart 2004 en 4 juli 2008, wordt punt 6° opgeheven.

Art. V.36. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 1 juni 2012, wordt een nieuw hoofdstuk IVbis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk IVbis. Controle”.

Art. V.37. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 1 juni 2012, wordt in hoofdstuk IVbis, een artikel 15bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 15bis. Een ambtenaar van de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap, aangesteld door de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs, ziet bij de Vlerick Business School en de Antwerp Management School toe op de uitvoering van de beheersovereenkomst en de naleving van de subsidiëringsvoorwaarden.

Een commissaris van de Vlaamse Regering, vermeld in artikel 170 van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap of in artikel 242 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, ziet bij het Instituut voor Tropische Geneeskunde toe op de uitvoering van de beheersovereenkomst en de naleving van de subsidiëringsvoorwaarden.

Het instellingsbestuur bezorgt daartoe aan de ambtenaar of de commissaris van de Vlaamse Regering alle nodige informatie en documenten.”.

Afdeling V. Decreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs

Art. V.38. In artikel 4 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, gewijzigd bij de decreten van 16 juni 2006 en 8 mei 2009, wordt punt 1° opgeheven.

Art. V.39. In artikel 8ter, §1, vierde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012, wordt punt 1° opgeheven.

Art. V.40. In artikel 12, §3, tweede lid, van hetzelfde decreet, worden de woorden “dat als doelstelling heeft: het doorstromen naar een mastersopleiding” vervangen door de woorden “met als doelstelling het doorstromen naar een masteropleiding of het uitstromen naar de arbeidsmarkt”.

Art. V.41. In artikel 23bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012, worden de woorden “bachelor in de conservatie en de restauratie” en “master in de conservatie en de restauratie” respectievelijk vervangen door de woorden “bachelor in de conservatie-restauratie” en “master in de conservatie-restauratie”.

Art. V.42. Aan artikel 24 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 16 juni 2006 en 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid van paragraaf 1 wordt punt 7° vervangen door wat volgt:

“7° Conservatie-restauratie”;

2° er wordt een paragraaf 8 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§8. Studenten in een academisch opleiding die met ingang van het academiejaar 2013-2014 overgedragen wordt aan een universiteit en die in het academiejaar 2012-2013 begeleiding in het kader van geïntegreerd onderwijs (gonN) genoten, kunnen gebruik blijven maken van gon-begeleiding zolang ze een overgedragen opleiding volgen, mits ze beantwoorden aan de voorwaarden om gon-begeleiding te krijgen.”.

Art. V.43. Artikel 26 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 8 mei 2009, wordt opgeheven.

Art. V.44. In artikel 27 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 16 juni 2006 en 13 juli 2012, worden aan paragraaf 3, een punt 5°, 6° en 7° toegevoegd, die luiden als volgt:

“5° rechten, waarvoor de graden van bachelor en master kunnen worden verleend. Daarbij kan de graad van master enkel en alleen verleend worden als het een master-na-masteropleiding betreft;

6° taal- en letterkunde, waarvoor de graad van bachelor kan worden verleend;

7° economische en toegepaste economische wetenschappen, waarvoor de graad van bachelor kan worden verleend.”.

Art. V.45. In artikel 29 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2012, worden in punt 19° de woorden “Conservatie en restauratie” vervangen door de woorden “Conservatie-restauratie”.

Art. V.46. In artikel 53/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, en het laatst gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2, punt 2°, worden de woorden “in de onderwijstaal van een opleiding,” opgeheven;

2° in paragraaf 2 wordt een punt 8° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“8° een positief oordeel van de Erkenningscommissie om een anderstalige bachelor- of masteropleiding te organiseren, en waar de Vlaamse Regering binnen een vervaltermijn van 45 dagen geen negatief oordeel heeft over gegeven.”;

3° in paragraaf 4, punt 2°, worden de woorden “academiejaar 2014-2015” vervangen door de woorden “academiejaar 2015-2016”;

4° in paragraaf 4, punt 3°, worden de woorden “academiejaar 2014-2015” vervangen door de woorden “academiejaar 2015-2016”.

Art. V.47. In artikel 63terdecies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, worden een derde, vierde, vijfde en zesde lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Een nieuwe externe beoordeling is vereist wanneer een instelling meerdere opleidingen samenvoegt waarvan minimum één opleiding een accreditatie met beperkte geldigheidsduur geniet. De nieuwe externe beoordeling heeft betrekking op de generieke kwaliteitswaarborgen die negatief werden beoordeeld in de samengevoegde opleidingen.

In het geval dat de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleiding voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen van het accreditatiekader, neemt de accreditatieorganisatie een positief accreditatiebesluit dat geldt voor een termijn vermeld in artikel 60, §2, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de samengevoegde opleidingen.

In het geval dat de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleiding niet voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen van het accreditatiekader, vervalt de accreditatie en wordt het besluit, wat de gevolgen betreft, gelijkgesteld met een negatief accreditatiebesluit.

Indien de beperkte visitatie betrekking heeft op een opleidingsvariant in de samengevoegde opleiding en de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleidingsvariant niet voldoet, moet de instelling de opleidingsvariant stopzetten en mag het instellingsbestuur vanaf het volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer inschrijven. Het instellingsbestuur kan de opleidingsvariant binnen zes jaar niet heropstarten. Bij het stopzetten van de opleidingsvariant neemt de accreditatieorganisatie een positief accreditatiebesluit dat geldt voor een termijn vermeld in artikel 60, §2, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de opleidingen die werden samengevoegd.”.

Art. V.48. In artikel 69 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 19 maart 2004, 22 juni 2007 en 1 juli 2011, wordt paragraaf 3 opgeheven.

Art. V.49. Aan artikel 88 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 19 maart 2004 en 1 juli 2011, wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De financiële bijdrage die de houder van een buitenlands studiebewijs moet betalen aan de erkenningsautoriteit voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van het buitenlandse studiebewijs uitgereikt in het hoger onderwijs en het onderzoek met betrekking tot de niveaugelijkwaardigheid bedraagt:

- 1° 300 euro voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van de buitenlandse graad van doctor;
- 2° 180 euro voor een onderzoek met betrekking tot de erkenning van het buitenlandse studiebewijs uitgereikt in het hoger onderwijs;
- 3° 90 euro voor een onderzoek met betrekking tot de niveaugelijkwaardigheid. Deze bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2013. Het bedrag wordt afgerond naar het dichtstbijzijnde geheel getal. De Vlaamse Regering kan het bedrag verminderen voor specifieke doelgroepen. Voor asielzoekers, vluchtelingen en subsidair-beschermde is de behandeling van de erkenningsaanvraag gratis. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen voor een versnelde procedure tot de erkenning van de individuele gelijkwaardigheid van buitenlandse studiebewijzen. De Vlaamse Regering kan het bedrag vermeerderen tot maximaal 500 euro indien de houder van het buitenlandse studiebewijs opteert voor deze versnelde procedure.”.

Art. V.50. Aan artikel 91bis, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012, wordt in het vierde lid een punt 4° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“4° de equivalente opleiding master in de ingenieurswetenschappen: biomedische ingenieurstechnieken, gezamenlijk aangeboden door de Universiteit Gent en de Vrije Universiteit Brussel.”.

Art. V.51. In artikel 91quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012, wordt in paragraaf 1 de laatste volzin vervangen, door wat volgt:

“Uiterlijk op 1 april van hetzelfde academiejaar wordt het advies van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholenraad over de gevraagde afwijking toegevoegd aan het dossier.”.

Art. V.52. Aan artikel 93bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 1 juli 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de bestaande tekst wordt als paragraaf 1 aangeduid;
- 2° er wordt een paragraaf 2 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§2. Als een specifieke lerarenopleiding zich onttrokken heeft aan deelname aan de visitatie, vermeld in artikel 93, of aan een deel ervan, verliest de instelling de bevoegdheid om deze opleiding aan te bieden vanaf het academiejaar dat volgt op het academiejaar waarin de visitatie plaatsvindt.”.

Afdeling VI. Decreet betreffende de rechtspositieregeling van de student

Art. V.53. In artikel II.1, 15°bis, van het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de medezeggenschap in het hoger onderwijs, de integratie van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, gewijzigd bij de decreten van 30 april 2004, 8 mei 2009 en 1 juli 2011, wordt punt h) opgeheven.

Art. V.54. In artikel II.18 van hetzelfde decreet wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. Ten hoogste twee derden van de door de Vlaamse Regering benoemde leden mag van hetzelfde geslacht zijn. Dit quotum is van toepassing op het totaal aantal leden voorzitters en bijzitters samengenomen en zonder onderscheid op de werkende en plaatsvervangende leden van de Raad. Ingeval de in paragraaf 1 bepaalde voordrachtprocedure het niet mogelijk maakt om aan de verplichting te voldoen binnen een periode van drie maanden na het vacantverklaren van het mandaat dan kan de Vlaamse Regering, op voordracht van de minister onder wiens bevoegdheid de Raad functioneert, zelf een lid benoemen of op basis van de motivering van de voordrachtinstantie een afwijking toestaan op grond van de aanspraken en verdiensten van de voorgedragen kandidaat van het andere geslacht.

Bij een hernieuwing van een of meer mandaten wordt, zolang het quotum niet gerealiseerd is, een kandidaat van het ondervertegenwoordigde geslacht aangewezen.

Ingeval leden verhinderd zijn om effectief te zetelen volgens de vooropgestelde quota omwille van niet beschikbaarheid of andere onverenigbaarheden, kan de zitting van de Raad wel doorgaan om de continuïteit en een snelle rechtsbedeling niet te verhinderen.”.

Art. V.55. In artikel II.24, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, wordt in het tweede lid de zinsnede “h) en” opgeheven.

Art. V.56. In artikel II.48 van hetzelfde decreet wordt paragraaf 2 vervangen door wat volgt:

“§2. De studentenraad op het niveau van de instelling kan beslissen dat participatiecommissies worden opgericht op het niveau van andere onderdelen van de instelling. Ten minste voor wat betreft de adviesorganen op het opleidingsniveau wordt studentenparticipatie geregeld zodat de studenten minstens een derde van de stemmen binnen dit orgaan hebben. Wanneer onvoldoende studenten bereid gevonden worden om er deel van uit te maken, kan het adviesorgaan toch functioneren.

De samenstelling en de functioneringswijze van de participatiecommissies worden vastgelegd in het in artikel II.66 bedoelde participatiereglement.”.

Art. V.57. In hetzelfde decreet wordt artikel II.68 vervangen door wat volgt:

“Art. II.68. §1. Het bestuur maakt in samenspraak met de studentenraad een statuut van studentenvertegenwoordiger op. Dat statuut bepaalt de nodige faciliteiten voor de studentenvertegenwoordigers in interne en externe raden en organen om een goede vertegenwoordiging te garanderen. Deze faciliteiten betreffen ten minste de wijze waarop in functie van de werking van deze raden en organen onderwijsactiviteiten en examens op flexibele wijze kunnen worden gepland en afgeweken kan worden, indien dit de goede werking van de studentvertegenwoordiging in het gedrang brengt, van de verplichte aanwezigheid, werk- en examenvormen en indiendata voor bepaalde opleidingsonderdelen.

§2. Het instellingsbestuur legt, in samenspraak met de studentenraad, een lijst vast met de mandaten waarvoor het statuut vermeld in paragraaf 1 van toepassing is. Daarbij houdt zij ook rekening met mandaten op supra-instellingsniveau.

§3. Het instellingsbestuur stelt een ombudsdienst aan waar studentenvertegenwoordigers terecht kunnen indien hun rechten niet worden gerespecteerd.”.

Art. V.58. Aan artikel II.93, §1, van hetzelfde decreet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid worden de woorden “door de regeringscommissarissen bij de universiteiten en de commissarissen van de Vlaamse regering bij de hogescholen” vervangen door de woorden “door de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap”;
- 2° in het tweede lid worden de woorden “aan de regeringscommissarissen en de commissarissen van de Vlaamse Regering” vervangen door de woorden “aan de bevoegde dienst van de Vlaamse Gemeenschap”.

Art. V.59. Aan artikel VII.1, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 9 juli 2010 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, wordt een punt 12° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“12° artikel 48 en 48/1 van het decreet van 6 juli 2012 tot wijziging van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wat het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie betreft.”.

Afdeling VII. Decreet betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs

Art. V.60. In titel III, hoofdstuk III, afdeling 3, van het decreet van 30 april 2004 betreffende de flexibilisering van het hoger onderwijs in Vlaanderen en houdende dringende hogeronderwijsmaatregelen, gewijzigd bij decreet van 16 juni 2006, wordt een onderafdeling 5 ingevoegd, die luidt als volgt:

“Onderafdeling 5. Inschrijving op grond van diploma’s behaald buiten de Vlaamse Gemeenschap”.

Art. V.61. In hetzelfde decreet wordt in onderafdeling 5 een artikel 18ter ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 18ter. Het instellingsbestuur kan personen die in het bezit zijn van een buiten de Vlaamse Gemeenschap afgeleverd diploma van het hoger onderwijs vrijstellen van de voorgeschreven vooropleidingseisen voor zover de instelling het behaalde diploma en het specifieke opleidingsprofiel van de student van voldoende niveau acht en op voorwaarde dat aan de authenticiteitscontrole van de betreffende diploma’s of certificaten is voldaan, voor zover door de Vlaamse overheid maatregelen zijn uitgevaardigd. Het instellingsbestuur kan de toelating tot inschrijving afhankelijk maken van de succesvolle voltooiing van een specifiek daartoe ontworpen voorbereidingsprogramma.

Bij het onderzoek van de vrijstelling van de specifieke vooropleidingseisen bedoeld in de eerste zin van het voorgaande lid past het instellingsbestuur de bepalingen en de principes van het Verdrag van de Raad van Europa en de Unesco betreffende de erkenning van diploma’s hoger onderwijs in de Europese Regio, opgemaakt in Lissabon op 11 april 1997, goedgekeurd bij decreet van 15 december 2006 en geratificeerd op 22 juli 2009 toe, voor zover het land van herkomst het verdrag ook heeft geratificeerd, inzonderheid de bepalingen uit de hoofdstukken III, IV, V, VI, VII en IX.”.

Art. V.62. In artikel 51, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, worden de woorden “zonder dat een inschrijving voor de betrokken opleiding vereist is”, opgeheven.

Art. V.63. In artikel 54 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 16 juni 2006, wordt in de eerste zin het woord “mei” vervangen door het woord “december”.

Art. V.64. Aan artikel 55 van hetzelfde decreet wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. Wanneer een student wordt ingeschreven in een opleiding met het oog op het uitreiken van een diploma in overeenstemming met artikel 51, §1, eerste lid, van dit decreet of in uitvoering van artikel 94, §2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, gebeurt de registratie zonder heffing van studiegeld, onverminderd de toepassing van artikel 51, §2.”.

Art. V.65. Artikel 56 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 20 mei 2005, 14 maart 2008 en 9 juli 2010, wordt vervangen door wat volgt:

“Art.56. §1. Het studiegeld bedraagt voor studenten die in een academiejaar een inschrijving nemen onder diploma- of creditcontract:

1° voor het vast gedeelte: 58 euro, en;

2° voor het variabel gedeelte: 8,7 euro per opgenomen studiepunt.

§2. Een hogeschool of universiteit kan aan een student een bijkomend studiegeld vragen voor de studiepunten waarvoor de student op het ogenblik van de inschrijving geen toereikend leerkrediet heeft. Dit bijkomend inschrijvingsgeld kan ten hoogste 10 euro per opgenomen studiepunt bedragen.

Onder leerkrediet wordt begrepen het leerkrediet zoals bepaald in hoofdstuk IV van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen.”.

Art. V.66. Artikel 57 van het hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 16 juni 2006, 14 maart 2008 en 4 juli 2008, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art. 57. §1. Voor beurstariefstudenten die in een academiejaar een inschrijving nemen, bedraagt het studiegeld:

1° voor het vast gedeelte: 58 euro, en;

2° voor het variabel gedeelte: 0,7 euro per opgenomen studiepunt.

Voor bijna-beursstudenten die in een academiejaar een inschrijving nemen, bedraagt het studiegeld:

1° voor het vast gedeelte: 58 euro, en;

2° voor het variabel gedeelte: 5,4 euro per opgenomen studiepunt.

§2. Studenten die het laatste jaar secundair onderwijs volgen en die met een creditcontract voor maximaal 10 studiepunten ingeschreven zijn in het hoger onderwijs, betalen 50% van het vast en variabel gedeelte van het studiegeld van een beurstariefstudent.”.

Art. V.67. In artikel 62, §1, van het hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 14 maart 2008, worden punt 1° en punt 2° vervangen door wat volgt:

“1° voor het vast gedeelte van het studiegeld: 58 euro;

2° voor het variabele gedeelte van het studiegeld: 8,7 euro per opgenomen studiepunt;”.

Art. V.68. In artikel 65 van het hetzelfde decreet wordt de zinsnede “, dan wel het studiegeld vaststellen onder de in dit hoofdstuk bedoelde minimumgrenzen”, opgeheven.

Art. V.69. Artikel 67 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 67. §1. De in dit hoofdstuk bedoelde bedragen worden jaarlijks aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. De referentiedatum voor de jaarlijkse aanpassing is 1 september 2010.

§2. De bedragen bedoeld in de artikelen 56 en 62 worden naar het dichtstbijzijnde decimaal afgerond tot één cijfer na de komma.”.

Afdeling VIII. Decreet betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten

Art. V.70. In artikel 23 van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en de universiteiten in Vlaanderen, gewijzigd bij de decreten van 4 juli 2008, 30 april 2009 en 13 juli 2012, worden in paragraaf 1, 3°, de woorden “ac) Conservatie en restauratie” vervangen door de woorden “ac) Conservatie-restauratie”.

Art. V.71. Aan artikel 38 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 23 december 2011 en 13 juli 2012, wordt een paragraaf 8 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§8. Een hogeschool kan ervoor opteren om een gedeelte van de middelen ter ondersteuning van de academisering onder te brengen in het Industrieel Onderzoeksfonds, bedoeld in artikel 74bis van het decreet van 20 december 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2003, van de associatie waartoe zij behoort, indien in deze mogelijkheid voorzien is in het algemeen onderzoeks- en samenwerkingsreglement van de associatie waartoe ze behoort.

De hogeschool sluit een overeenkomst af met de associatie over de inzet van deze middelen vanuit het Industrieel Onderzoeksfonds.”.

Art. V.72. Aan artikel 38bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, wordt een paragraaf 5 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§5. Een hogeschool kan ervoor opteren om een gedeelte van de middelen ter ondersteuning van de academisering onder te brengen in het Industrieel Onderzoeksfonds, bedoeld in artikel 74bis van het decreet van 20 december 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2003, van de associatie waartoe zij behoort, indien in deze mogelijkheid voorzien is in het algemeen onderzoeks- en samenwerkingsreglement van de associatie waartoe ze behoort.

De hogeschool sluit een overeenkomst af met de associatie over de inzet van deze middelen vanuit het Industrieel Onderzoeksfonds.”.

Art. V.73. In artikel 38ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2012 en gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt in het eerste lid het bedrag “7.792.558,85 euro” vervangen door het bedrag “7.616.782,04 euro”;

2° in paragraaf 1 wordt de tabel in het tweede lid vervangen door de volgende tabel:

“

begrotingsjaar	bedrag (uitgedrukt in miljoen euro)
2014	2,18
2015	3,16
2016	4,13
2017	5,11
2018	6,41
2019	7,71
2020	9,01
2021	10,31
2022	11,61
vanaf 2023	12,93

”

3° in paragraaf 3 wordt in het eerste lid het bedrag “23.339.011,41 euro” vervangen door het bedrag “23.514.788,22 euro”;

4° in paragraaf 3 wordt de tabel in het tweede lid vervangen door de volgende tabel:

“

begrotingsjaar	bedrag (uitgedrukt in miljoen euro)
2014	12,82
2015	18,64
2016	24,27
2017	30,09
2018	35,39
2019	40,89
2020	46,19
2021	51,49
2022	56,99
vanaf 2023	60,67

”.

Art. V.74. In artikel 57, §1, van hetzelfde decreet, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“Het instellingsbestuur dient elk jaar bij de Vlaamse Regering een jaarrekening in waarin het rekenschap aflegt over het financiële beheer van de instelling voor het voorgaande begrotingsjaar.

De jaarrekeningen, met inbegrip van een jaarrekening conform het schema van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie, die betrekking hebben op het begrotingsjaar 2013 worden ingediend vóór 15 april 2014.

Voor de jaarrekeningen die betrekking hebben op het begrotingsjaar 2014 en volgende geldt het volgende tijdsschema:

- 1° een prefiguratie van de jaarrekening opgemaakt volgens het schema van het Europees systeem van nationale en regionale rekeningen in de Europese Unie wordt ingediend bij de Vlaamse Regering vóór 15 februari;
- 2° de jaarrekening wordt ingediend bij de Vlaamse Regering vóór 15 april.”.

Art. V.75. In artikel 59, tweede lid, van hetzelfde decreet, wordt na de tweede zin, een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“Deze termijn kan door het college worden hernieuwd.”.

Afdeling IX. Decreet betreffende de studentenvoorzieningen

Art. V.76. In het decreet van 29 juni 2012 betreffende de studentenvoorzieningen in Vlaanderen wordt in artikel 17, het eerste lid vervangen door wat volgt:

“De stuvoraad is paritair samengesteld uit minstens acht leden. De helft van de leden is verkozen door en onder de studenten, zoals bepaald in artikel II.50, §1, eerste lid, van het decreet van 19 maart 2004 betreffende de rechtspositieregeling van de student, de medezeggenschap in het hoger onderwijs, de integratie van bepaalde afdelingen van het hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, eventueel aangevuld met de leerlingen en cursisten uit hbo5-opleidingen. De andere helft is aangewezen door het instellingsbestuur. De stuvoraad streeft bij zijn samenstelling naar diversiteit. Maximum twee derde van zijn leden mag van hetzelfde geslacht zijn.”.

Afdeling X. Decreet betreffende de kwaliteitszorg en accreditatie

Art. V.77. In het decreet van 6 juli 2012 tot wijziging van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wat het stelsel van kwaliteitszorg en accreditatie betreft, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, wordt een artikel 48/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 48/1. §1. Een nieuwe beperkte externe beoordeling is vereist wanneer:

- 1° een instelling meerdere opleidingen samenvoegt waarvan minimum één opleiding geniet van een tijdelijke erkenning;
- 2° bij de integratie een opleiding die aangeboden wordt door verschillende hogescholen, vanaf het academiejaar 2013-2014 aangeboden wordt door een universiteit als één opleiding, op één vestigingsplaats, en één of meerdere van de hogeschoolopleidingen geniet van een tijdelijke erkenning;
- 3° bij de integratie een opleiding die aangeboden wordt door verschillende hogescholen, vanaf het academiejaar 2013-2014 aangeboden wordt door meerdere universiteiten als één opleiding, op één vestigingsplaats, en één of meerdere van de hogeschoolopleidingen geniet van een tijdelijke erkenning.

Bij een opleiding die ontstaan is uit meerdere opleidingen die werden samengevoegd, heeft de nieuwe beperkte externe beoordeling uitsluitend betrekking op de onderwerpen die negatief werden beoordeeld in de samengevoegde opleidingen.

In het geval dat de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de samengevoegde opleiding voldoet, neemt zij een positief accreditatiebesluit dat geldt voor een termijn vermeld in artikel 60, §2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de opleidingen die werden samengevoegd.

In het geval dat de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de samengevoegde opleiding niet voldoet, vervalt de accreditatie van de samengevoegde opleiding en wordt het besluit, wat de gevolgen betreft, gelijkgesteld met een negatief accreditatiebesluit.

In het geval dat de beperkte visitatie betrekking heeft op een opleidingsvariant in de samengevoegde opleiding en de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleidingsvariant niet voldoet, moet de instelling de opleidingsvariant stopzetten en mag het instellingsbestuur vanaf het volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer inschrijven. Het instellingsbestuur kan de opleidingsvariant binnen zes jaar niet heropstarten. Bij het stopzetten van de oplei-

dingsvariant neemt de accreditatieorganisatie een positief accreditatiebesluit dat geldt voor een termijn vermeld in artikel 60, §2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de opleidingen die werden samengevoegd. Voor de toepassing van dit lid worden opleidingen die in een zelfde geografische omschrijving worden samengevoegd, beschouwd als behorend tot een verschillende vestigingsplaats.

§2. Bij een academische opleiding, die aangeboden wordt door verschillende hogescholen en waarvan minimum één hogeschoolopleiding geniet van een tijdelijke erkenning, en die met ingang van het academiejaar 2013-2014 door een universiteit wordt aangeboden als één opleiding op verschillende vestigingsplaatsen, en aldus beschouwd wordt als een opleiding met verschillende opleidingsvarianten, kan het universiteitsbestuur beslissen om:

- 1° ofwel een nieuwe beperkte visitatie te laten uitvoeren van de opleidingsvariant die geniet van de tijdelijke erkenning;
- 2° ofwel de opleidingsvariant die geniet van de tijdelijke erkenning stop te zetten en vanaf het eerst volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer in te schrijven in deze variant.

In het geval dat de opleidingsvariant met een tijdelijke erkenning wordt stopgezet, kan deze binnen een periode van zes jaar niet herop gestart worden op deze vestigingsplaats. De accreditatieorganisatie neemt als gevolg van de stopzetting van de opleidingsvariant een positief accreditatiebesluit voor de opleiding dat geldt voor een termijn vermeld in artikel 60, §2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de resterende geïntegreerde opleidingen.

In het geval dat de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleidingsvariant met een tijdelijke erkenning op de betrokken vestigingsplaats voldoet, dan neemt zij een positief accreditatiebesluit voor de opleiding dat geldt voor een termijn vermeld in artikel 60, §2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de geïntegreerde opleidingen.

In het geval dat de accreditatieorganisatie op basis van het visitatierapport na een beperkte nieuwe visitatie tot het besluit komt dat de opleidingsvariant met een tijdelijke erkenning op de betrokken vestigingsplaats niet voldoet, moet de instelling de opleidingsvariant stopzetten en mag het instellingsbestuur vanaf het volgende academiejaar geen nieuwe studenten meer inschrijven. Het instellingsbestuur kan de opleidingsvariant binnen zes jaar niet heropstarten. Bij het stopzetten van de opleidingsvariant neemt de accreditatieorganisatie een positief accreditatiebesluit dat geldt voor een termijn vermeld in artikel 60, §2, van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, met als aanvangsdatum de vroegste aanvangsdatum van accreditatie van de resterende geïntegreerde opleidingen.

§3. De bepalingen van dit artikel zijn van toepassing op opleidingen die samengevoegd worden of na integratie door een of meerdere universiteiten als één opleiding aangeboden worden en waarvan minimum een van de opleidingen voor eind 2012-2013 een negatief accreditatiebesluit heeft gekregen of waarvoor krachtens artikel 58bis, §5, en artikel 60, §1, tweede lid, van het decreet van 4 april 2013 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen voor die datum nog geen accreditatiebesluit is genomen.”.

Afdeling XI. Decreet betreffende de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten

Art. V.78. In artikel 161, §1, van het decreet van 13 juli 2012 betreffende de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteiten wordt de zinsnede “artikel 136” vervangen door de zinsnede “artikel 144”.

Afdeling XII. Decreet betreffende het onderwijs XXII

Art. V.79. In artikel V.31 van het decreet van 21 december 2012 betreffende het onderwijs XXII worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“Artikel V.26, V.28 en de bepalingen van artikel V.29 waarbij in het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en universiteiten artikel 42ter, §1 tot en met §5, worden gewijzigd, hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2012.”;

2° er wordt tussen het derde en het vierde lid een nieuw lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De bepalingen van artikel V.29 waarbij in het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en universiteiten artikel 42ter, §6, wordt gewijzigd, hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2013.”.

Afdeling XIII. Opheffingen

Art. V.80. Het besluit van de Vlaamse Regering van 8 maart 1995 houdende vaststelling van bijkomende voorschriften voor het bepalen van het aantal financierbare eenheden, de wijze van controle van de echtheid van de verstrekte gegevens en van de vorm waarin de universiteiten hun inschrijvingen jaarlijks aan het Departement Onderwijs meedelen, wordt opgeheven.

Afdeling XIV. Inwerkingtreding

Art. V.81. Dit hoofdstuk treedt in werking met ingang van het academiejaar 2013-2014.

Artikel V.33 heeft uitwerking met ingang van 1 oktober 2004.

Artikel V.80 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2008.

Artikel V.71 en V.72 hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2012.

Artikel V.14, V.15, 1°, V.26, V.27, V.32, V.75 en V.79 hebben uitwerking met ingang van 1 januari 2013.

Artikel V.51 heeft uitwerking met ingang van 1 maart 2013.

Artikel V.35, V.36, V.37, V.40, V.49, V.54 en V.59 treden in werking op 1 september 2013.

Artikel V.6, V.7, V.9, V.10, V.13, V.15, 2°, V.16, V.17, V.21, V.28 en V.29 treden in werking op 1 januari 2014.

Artikel V.56, V.57, V.63, V.65, V.66, V.67, V.68, V.69 en V.76 treden in werking vanaf het academiejaar 2014-2015.

Hoofdstuk VI. Rechtspositie onderwijspersoneel

Afdeling I. Decreet betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs

Art. VI.1. In artikel 3 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 3° worden de woorden “en de instellingen voor secundair onderwijs en deeltijds kunstonderwijs,” vervangen door de woorden “, de scholen en de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs van het secundair onderwijs, de instellingen voor deeltijds kunstonderwijs,” en worden de woorden “toegevoegd aan een onderwijsinstelling, maakt deel uit van die instelling” vervangen door de woorden “toegevoegd aan een school, maakt deel uit van die school”;

2° een punt 38° wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

“38° het net:

- het gemeenschapsonderwijs: het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap zoals bedoeld in artikel 2 van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 betreffende het gemeenschapsonderwijs;
- het gesubsidieerd officieel onderwijs: het onderwijs ingericht door publiekrechtelijke rechtspersonen andere dan het gemeenschapsonderwijs en dat in aanmerking komt voor subsidiëring van de Vlaamse Gemeenschap;
- het gesubsidieerd vrij onderwijs: het onderwijs ingericht door natuurlijke personen of privaatrechtelijke rechtspersonen en dat in aanmerking komt voor subsidiëring door de Vlaamse Gemeenschap.”.

Art. VI.2. Aan artikel 4, §1, f), van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2001, wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De diensten die – zowel in het gemeenschaps- als in het gesubsidieerd onderwijs – gepresteerd werden tot en met 31 augustus 2013 in het ambt van godsdienstleerkracht belast met anglicaanse godsdienst en die in aanmerking komen voor de berekening van de geldelijke anciënniteit, komen in aanmerking voor de berekening van de dienstanciënniteit in dat ambt.”.

Art. VI.3. Aan artikel 7 van hetzelfde decreet wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De personeelsleden respecteren daarbij de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder.”.

Art. VI.4. In hetzelfde decreet wordt een hoofdstuk IIsepties, dat bestaat uit artikel 12novies, ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk IIsepties. Auteursrechten

Art. 12novies. Het personeelslid dat in uitvoering van zijn aanstelling werken tot stand brengt die vallen binnen het toepassingsgebied van zijn ambt en opdracht, behoudt alle morele rechten op die werken en draagt zijn vermogensrechten over aan de inrichtende macht.

De vermogensrechten worden zonder specifieke vergoeding overgedragen, in hun meest volledige wettelijke omvang, voor alle gekende exploitatievormen en voor de volledige

beschermingsduur van de werken. De inrichtende macht kan deze werken vrij naar eigen inzichten exploiteren en is niet verplicht tot exploitatie over te gaan.

Indien het werk in de toekomst geëxploiteerd wordt volgens exploitatievormen die momenteel onbekend zijn, zal het winstaandeel van het personeelslid gelijk zijn aan het winstaandeel dat volgens de marktvoorwaarden die gelden op het ogenblik van exploitatie, toegekend wordt aan auteurs die hun werk volgens dezelfde exploitatievormen in het gewone commerciële circuit uitgeven.”.

Art. VI.5. In artikel 17ter, §4, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009 en gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“In afwijking van paragraaf 2 moet een personeelslid dat aangesteld wordt in een wervingsambt van het bestuurs- en onderwijzend personeel en dat uitsluitend één of meer levende vreemde talen onderwijst, of belast is met een opdracht die uitsluitend in een vreemde taal wordt gegeven, zoals bedoeld in artikel 157/1 van de Codex Secundair Onderwijs en artikel 27/1 van het decreet betreffende het stelsel van leren en werken, de onderwijstaal minstens beheersen op niveau B2 van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen.”.

Art. VI.6. Artikel 29 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 7 mei 2004, 8 mei 2009 en 21 december 2012, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 29. Een betrekking die deel uitmaakt van een instelling, afdeling, vestigingsplaats, filiaal, graad, opleidingsvorm of andere onderverdeling die ingevolge de toepassing van rationalisatie in afbouw is, komt niet in aanmerking voor een vacantverklaring of voor een benoeming in vast verband. In deze betrekking kan ook geen mutatie of een nieuwe affectatie plaatsvinden.”.

Art. VI.7. In artikel 40septies, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003 en gewijzigd bij de decreten van 7 juli 2006, 22 juni 2007 en 4 juli 2008, wordt paragraaf 4 opgeheven.

Art. VI.8. In artikel 77quater, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003 en gewijzigd bij de decreten van 7 juli 2006, 22 juni 2007, 13 februari 2009, 8 mei 2009 en 18 december 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt punt 4° opgeheven;

2° in het eerste lid wordt punt 8° opgeheven;

3° in het eerste lid wordt punt 12° opgeheven;

4° aan het eerste lid wordt een punt 15° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“15° de projecten van de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs.”;

5° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering stelt voor de verlopen wegens bijzondere opdracht de nadere modaliteiten vast. Het totale aantal verlopen wegens bijzondere opdracht zoals bepaald in het eerste lid, 15°, wordt voor het gemeenschaps- en het gesubsidieerd onderwijs samen vastgelegd op maximaal 45 voltijdse equivalenten, waarvan er minimaal 12

voltijdse equivalenten worden voorbehouden voor het Gemeenschapsonderwijs en de representatieve groeperingen van inrichtende machten.”.

Art. VI.9. In artikel 80 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 28 april 1993 en 13 juli 2001 wordt aan het eerste lid een punt f) toegevoegd, dat luidt als volgt:

“f) wanneer het personeelslid ingevolge een beslissing van de pensioencommissie van Medex toegelaten wordt tot het tijdelijk pensioen. Tijdens deze periode van non-activiteit blijft het personeelslid titularis van zijn betrekking. Als het personeelslid na het tijdelijk pensioen weer in dienst treedt, wordt de periode van non-activiteit gelijkgesteld met dienst-activiteit.”.

Art. VI.10. Artikel 103bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2001 en gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art.103bis. De personeelsleden die in het basisonderwijs aangesteld zijn als leermeester godsdienst belast met anglicaanse godsdienst hebben tot en met 31 augustus 2013 recht op de salarisschaal 121.”.

Art. VI.11. Artikel 103ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2001 en gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, wordt vervangen, door wat volgt:

“Art.103ter. De personeelsleden die in het gewoon of het buitengewoon secundair onderwijs aangesteld zijn als godsdienstleerkracht belast met anglicaanse godsdienst, hebben tot en met 31 augustus 2013:

- 1° in de eerste graad en in de tweede graad van het beroepssecundair onderwijs recht op de salarisschaal 300;
- 2° in de tweede graad van het algemeen, technisch en kunstsecundair onderwijs en in de derde en vierde graad van het beroepssecundair onderwijs recht op de salarisschaal 384;
- 3° in de derde graad van het algemeen, technisch en kunstsecundair onderwijs recht op de salarisschaal 301;
- 4° in opleidingsvorm 1, 2 en 3 van het buitengewoon secundair onderwijs, recht op de salarisschaal 300;
- 5° in opleidingsvorm 4 van het buitengewoon secundair onderwijs recht op dezelfde salarisschaal als in de overeenkomende graad en onderwijsvorm van het gewoon secundair onderwijs.”.

Art. VI.12. Artikel 103quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2001, wordt vervangen door wat volgt:

“Art.103quater. Onverminderd de krachtens artikel 146 van de Grondwet door de wet georganiseerde rechtsbescherming zijn de salarissen die op basis van diensten gepresteerd tot en met 31 augustus 2013 overeenkomstig artikel 103bis of artikel 103ter van dit decreet werden uitgekeerd aan godsdienstleerkrachten belast met anglicaanse godsdienst in het gewoon en buitengewoon basisonderwijs en het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs in hoofde van deze personeelsleden, definitief verworven.”.

Afdeling II. Decreet betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding

Art. VI.13. In artikel 5 van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, het laatst gewijzigd bij het decreet van 21 december 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 1° worden de woorden “en de instellingen voor secundair onderwijs en deeltijds kunstonderwijs,” vervangen door de woorden “, de scholen en de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs van het secundair onderwijs, de instellingen voor deeltijds kunstonderwijs,” en worden de woorden “toegevoegd aan een onderwijsinstelling maakt deel uit van die instelling” vervangen door de woorden “toegevoegd aan een school maakt deel uit van die school”;

2° een punt 28° wordt toegevoegd, dat luidt als volgt:

“28° de inrichtende macht: de schoolbesturen van het basisonderwijs en van het voltijds secundair onderwijs, de centrumbesturen van de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs, de centrumbesturen van de centra voor volwassenenonderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding, de inrichtende machten van het deeltijds kunstonderwijs, van de tehuizen voor kinderen wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben, van de autonome internaten en van de pedagogische begeleidingsdiensten.”.

Art. VI.14. Aan artikel 6, §1, d), van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 13 juli 2001, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De diensten die – zowel in het gemeenschaps- als in het gesubsidieerd onderwijs – gepresteerd werden tot en met 31 augustus 2013 in het ambt van godsdienstleerkracht belast met anglicaanse godsdienst en die in aanmerking komen voor de berekening van de geldelijke anciënniteit, komen in aanmerking voor de berekening van de dienstanciënniteit in dat ambt.”.

Art. VI.15. Aan artikel 10 van hetzelfde decreet wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De personeelsleden respecteren daarbij de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder.”.

Art. VI.16. In titel II van hetzelfde decreet wordt een hoofdstuk IIsexies, dat bestaat uit artikel 17octies, ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Hoofdstuk IIsexies. Auteursrechten

Art. 17octies. Het personeelslid dat in uitvoering van zijn aanstelling werken tot stand brengt die vallen binnen het toepassingsgebied van zijn ambt of opdracht, behoudt alle morele rechten op die werken en draagt zijn vermogensrechten over aan het schoolbestuur.

De vermogensrechten worden zonder specifieke vergoeding overgedragen, in hun meest volledige wettelijke omvang, voor alle gekende exploitatievormen en voor de volledige beschermingsduur van de werken. De inrichtende macht kan deze werken vrij naar eigen inzichten exploiteren en is niet verplicht tot exploitatie over te gaan.

Indien het werk in de toekomst geëxploiteerd wordt volgens exploitatievormen die momenteel onbekend zijn, zal het winstaandeel van het personeelslid gelijk zijn aan het winstaandeel dat volgens de marktvoorwaarden die gelden op het ogenblik van exploitatie, toegekend wordt aan auteurs die hun werk volgens dezelfde exploitatievormen in het gewone commerciële circuit uitgeven.”.

Art. VI.17. In artikel 19ter, §4, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 8 mei 2009 en gewijzigd bij het decreet van 9 juli 2010, wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“In afwijking van paragraaf 2 moet een personeelslid dat aangesteld wordt in een weravingsambt van het bestuurs- en onderwijzend personeel en dat uitsluitend één of meer levende vreemde talen onderwijst, of belast is met een opdracht die uitsluitend in een vreemde taal wordt gegeven, met toepassing van artikel 157/1 van de Codex Secundair Onderwijs en artikel 27/1 van het decreet betreffende het stelsel van leren en werken, de onderwijstaal minstens beheersen op niveau B2 van het Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Talen.”.

Art. VI.18. Artikel 34 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 7 mei 2004, 8 mei 2009 en 21 december 2012, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 34. Een betrekking die deel uitmaakt van een instelling, afdeling, vestigingsplaats, filiaal, graad, opleidingsvorm of andere onderverdeling die ingevolge de toepassing van rationalisatie in afbouw is, komt niet in aanmerking voor een vacantverklaring of voor een benoeming in vast verband. In deze betrekking kan ook geen mutatie of een nieuwe affectatie plaatsvinden.

Deze bepaling is niet van toepassing op het administratief en technisch personeel van de centra.”.

Art. VI.19. In artikel 36quinquies, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 juli 1998, vervangen bij het decreet van 10 juli 2003 en gewijzigd bij de decreten van 7 juli 2006, 22 juni 2007 en 4 juli 2008, wordt paragraaf 4 opgeheven.

Art. VI.20. In artikel 51quater, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 14 februari 2003 en gewijzigd bij de decreten van 22 juni 2007, 13 februari 2009, 8 mei 2009 en 18 december 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt punt 4° opgeheven;

2° in het eerste lid wordt punt 8° opgeheven;

3° in het eerste lid wordt punt 12° opgeheven;

4° aan het eerste lid wordt een punt 15° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“15° de projecten van de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs.”;

5° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering stelt voor de verlopen wegens bijzondere opdracht de nadere modaliteiten vast. Het totale aantal verlopen wegens bijzondere opdracht zoals bepaald in het eerste lid, punt 15°, wordt voor het gemeenschaps- en het gesubsidieerd onderwijs samen vastgelegd op maximaal 45 voltijdse equivalenten, waarvan er minimaal 12 voltijdse equivalenten worden voorbehouden voor het Gemeenschapsonderwijs en de representatieve groeperingen van inrichtende machten.”.

Art. VI.21. In artikel 54 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 28 april 1993 en 13 juli 2001, wordt aan het eerste lid een punt e) toegevoegd, dat luidt als volgt:

“e) wanneer het personeelslid ingevolge een beslissing van de pensioencommissie van Medex toegelaten wordt tot het tijdelijk pensioen. Tijdens deze periode van non-activiteit blijft het personeelslid titularis van zijn betrekking. Als het personeelslid na het tijdelijk pensioen weer in dienst treedt, wordt de periode van non-activiteit gelijkgesteld met dienst-activiteit.”.

Art. VI.22. Artikel 76bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2001 en gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 76bis. De personeelsleden die in het basisonderwijs aangesteld zijn als leermeester godsdienst belast met anglicaanse godsdienst hebben tot en met 31 augustus 2013 recht op de salarisschaal 121.”.

Art. VI.23. Artikel 76ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2001 en gewijzigd bij het decreet van 14 februari 2003, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 76ter. De personeelsleden die in het gewoon of het buitengewoon secundair onderwijs aangesteld zijn als godsdienstleerkracht belast met anglicaanse godsdienst, hebben tot en met 31 augustus 2013:

- 1° in de eerste graad en in de tweede graad van het beroepssecundair onderwijs recht op de salarisschaal 300;
- 2° in de tweede graad van het algemeen, technisch en kunstsecundair onderwijs en in de derde en vierde graad van het beroepssecundair onderwijs recht op de salarisschaal 384;
- 3° in de derde graad van het algemeen, technisch en kunstsecundair onderwijs recht op de salarisschaal 301;
- 4° in opleidingsvorm 1, 2 en 3 van het buitengewoon secundair onderwijs, recht op de salarisschaal 300;
- 5° in opleidingsvorm 4 van het buitengewoon secundair onderwijs recht op dezelfde salarisschaal als in de overeenkomende graad en onderwijsvorm van het gewoon secundair onderwijs.”.

Art. VI.24. Artikel 76quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 13 juli 2001, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 76quater. Onverminderd de krachtens artikel 146 van de Grondwet door de wet georganiseerde rechtsbescherming zijn de salaristoelagen die op basis van diensten gepresteerd tot en met 31 augustus 2013, overeenkomstig artikel 76bis of artikel 76ter van dit decreet, werden uitgekeerd aan godsdienstleerkrachten belast met anglicaanse godsdienst in het gewoon en buitengewoon basisonderwijs en het gewoon en buitengewoon secundair onderwijs in hoofde van deze personeelsleden definitief verworven.”.

Afdeling III. Decreet van 9 april 1992 betreffende het onderwijs-III

Art. VI.25. In artikel 5 van het decreet van 9 april 1992 betreffende het onderwijs-III, het laatst gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2011, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 1bis wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Een terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking volgens de bepalingen van deze paragraaf wordt niet beschouwd als een nieuwe of bijkomende terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking voor de toepassing van de reglementering betreffende een overdracht van uren-leraar, lesuren, lestijden, leraarsuren of andere omkaderingsmiddelen naar het volgende schooljaar.”;

2° aan paragraaf 1ter wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Een terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking volgens de bepalingen van deze paragraaf wordt niet beschouwd als een nieuwe of bijkomende terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking voor de toepassing van de reglemen-

tering betreffende een overdracht van uren-leraar, lesuren, lestijden, leraarsuren of andere omkaderingsmiddelen naar het volgende schooljaar.”;

3° aan paragraaf 1quater wordt een lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Een terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking volgens de bepalingen van deze paragraaf wordt niet beschouwd als een nieuwe of bijkomende terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking voor de toepassing van de reglementering betreffende een overdracht van uren-leraar, lesuren, lestijden, leraarsuren of andere omkaderingsmiddelen naar het volgende schooljaar.”.

Afdeling IV. Inwerkingtreding

Art. VI.26. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 september 2013.

Hoofdstuk VII. Kwaliteit van onderwijs

Art. VII.1. Aan artikel 38 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs wordt in paragraaf 5 een zin toegevoegd, die luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering bepaalt de verdere procedure.”.

Art. VII.2. In artikel 41 van hetzelfde decreet worden de paragrafen 2 tot en met 4 vervangen door wat volgt:

“§2. Het bestuur van de instelling kan binnen een termijn van zestig kalenderdagen na die mededeling de opschorting van de procedure tot intrekking van de erkenning aanvragen op basis van een door het bestuur van de instelling uitgewerkt verbeteringsplan.

De termijn van zestig kalenderdagen, vermeld in het eerste lid, is niet van toepassing voor tekorten die op de veiligheid, woonbaarheid en hygiëne slaan. De Vlaamse Regering deelt voor die tekorten de termijn mee in de mededeling, vermeld in paragraaf 1.

Indien de Vlaamse Regering een ingediend verbeteringsplan goedkeurt, op basis van de door de Vlaamse Regering vastgelegde criteria, dan deelt zij aan het bestuur van de instelling de termijn van opschorting van de procedure mee. Deze termijn bedraagt minimaal een jaar en maximaal drie jaren, te rekenen vanaf de datum van goedkeuring van het verbeteringsplan. In geval van toepassing van tekorten die op de veiligheid, woonbaarheid en hygiëne slaan, geldt er geen minimale termijn.

De Vlaamse Regering deelt binnen zestig kalenderdagen na het indienen van het verbeteringsplan, haar beslissing van goedkeuring aan het bestuur van de instelling mee. Indien de Vlaamse Regering deze termijn overschrijdt, wordt de beslissing geacht gunstig te zijn en is de termijn van de opschorting van de intrekking van de erkenning deze die door het bestuur van de instelling werd voorgesteld in het verbeterplan.

§3. Een nieuwe doorlichting volgt:

- 1° binnen een termijn van negentig kalenderdagen na het verstrijken van de termijn, vermeld in paragraaf 2, eerste of tweede lid, indien het bestuur van de instelling geen verbeteringsplan indiende;
- 2° binnen een termijn van negentig kalenderdagen na de betekening van de niet-goedkeuring van het verbeteringsplan door de Vlaamse Regering;
- 3° binnen een termijn van negentig kalenderdagen na de periode van opschorting van de procedure tot intrekking van de erkenning, vermeld in paragraaf 2, derde lid.

§4. De doorlichting, vermeld in §3, wordt uitgevoerd door een door de Vlaamse Regering samengesteld paritair college van inspecteurs. Dat college bestaat voor de helft uit inspectieleden afkomstig uit het vrij onderwijs en voor de helft uit inspectieleden afkomstig uit het officieel onderwijs. De Vlaamse Regering kan aan dit paritair college een voorzitter toevoegen, die niet behoort tot de onderwijsinspectie.

Het paritair college kan een beroep doen op externe deskundigen. De externe deskundige neemt geen deel aan de deliberaties, zijn rapport komt onafhankelijk tot stand en wordt bij de eindbespreking van het paritair college ter bespreking voorgelegd.

Bij staking van stemmen bepaalt de inspecteur-generaal, het college gehoord, het advies.”.

Art. VII.3. In artikel 52 van hetzelfde decreet wordt na de woorden “zijn opgelegd” een zinsnede toegevoegd, die luidt als volgt:

“en respecteert daarbij de internationale en grondwettelijke beginselen inzake de rechten van de mens en van het kind in het bijzonder”.

Art. VII.4. Aan artikel 217 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“In afwijking van artikel 28, §4, wordt de in 2008 afgesloten vijfjaarlijkse samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en de pedagogische begeleidingsdiensten over de aanwending van de toegekende middelen en de uitvoering van de opdrachten, vermeld in artikel 28, §1, verlengd tot uitvoering is gegeven aan de evaluatie, zoals vermeld in artikel 30. Deze verlenging kan maximum twee jaar duren.”.

Art. VII.5. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 september 2013.

Artikel VII.4 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2013.

Hoofdstuk VIII. Decreet betreffende de kwalificatiestructuur

Art. VIII.1. In het tweede lid van artikel 14 van het decreet betreffende de kwalificatiestructuur van 30 april 2009 worden tussen de woorden “bedoeld” en “in” de woorden “in artikel 44bis van het decreet betreffende het basisonderwijs van 25 februari 1997,” ingevoegd.

Art. VIII.2. Dit hoofdstuk treedt in werking op 1 september 2013.

Brussel, 17 mei 2013.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

BIJLAGE

bij de memorie van toelichting:

JONGEREN- EN KINDEFFECTRAPPORTAGE (JOKER)

JOKER

Voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXIII

1 Titel

Titel: Decreet betreffende het onderwijs XXIII

Omdat een verzameldecreet in de advies- en onderhandelingsfase veel wijzigingen ondergaat, wordt nu een definitief rapport opgesteld met het oog op de tweede principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering.

2 Samenvatting

Het voorontwerp van onderwijsdecreet XXIII neemt een 5-tal maatregelen, die voor leerlingen en studenten een verdere vooruitgang betekenen op het gebied van recht op en toegang tot het onderwijs in Vlaanderen. Daarbij zijn er voor hen geen negatieve effecten.

1. De belangrijkste maatregel die een gunstig effect heeft, is het versterken van het toezicht en de opvolging door de onderwijsoverheid van het huisonderwijs.
2. Belangrijk is ook dat een aantal maatregelen genomen worden voor het verhogen van het aantal stages voor studenten secundair onderwijs. Dit wordt aangevuld met een regularisatie voor bestaande stages in het deeltijds beroepssecundair onderwijs. Stages hebben een gunstig effect op de toekomstverwachtingen van leerlingen.
3. Er wordt in het secundair onderwijs meer flexibiliteit voorzien door verhoogde mogelijkheden voor het gedifferentieerd volgen van de lessen door leerbedreigde leerlingen (zieke leerlingen) en voor sterkere leerlingen. (topsportleerlingen)
4. Er komen bijkomende maatregelen in het hoger onderwijs om de participatie van studenten te verhogen.
5. De vereenvoudiging van de studiegelden hoger onderwijs levert een bijdrage tot de overzichtelijkheid voor ouders en studenten van de toegang tot het hoger onderwijs.

3 Probleembeschrijving

In het voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXII worden een vijftal erg verschillende thema's die van belang zijn voor leerlingen en studenten, behandeld:

1. Huisonderwijs

Ouders kunnen in functie van hun kind voor een bepaalde vorm van huisonderwijs kiezen. Cijfers in dit verband tonen aan dat steeds meer leerlingen op deze manier voldoen aan de leerplicht. Verder is het zo dat er meer en meer vragen gesteld worden bij de kwaliteit van het huisonderwijs. (Artikel 28 Verdrag Rechten van het Kind)

De inhoudelijke toetsing van de kwaliteit van huisonderwijs is vandaag erg beperkt. De minimale vereisten die door de leerplichtwet en het decreet basisonderwijs opgelegd worden zijn de volgende:

- 1° het onderwijs is gericht op de ontplooiing van de volledige persoonlijkheid en de talenten van het kind en op de voorbereiding van het kind op een actief leven als volwassene;
- 2° het onderwijs bevordert het respect voor de grondrechten van de mens en voor de culturele waarden van het kind zelf en van anderen.

De probleemanalyse is terug te vinden in een reeks parlementaire documenten: Vlaams Parlement, 2010-2011, Schriftelijke Vraag, nummer 31, 5 oktober 2011; Schriftelijke Vraag, nummer 152, 16 november 2011; Vlaams Parlement, 2011-2012, Schriftelijke Vraag, nummer 530, 27 april 2012; Vraag om uitleg, nummer 1086, 16 februari 2012; Vlaams Parlement, 2012-2013, Schriftelijke Vraag, nummer 85, 14 november 2012; Vraag om uitleg, nummer 1140, 6 maart 2013.

2. Leerlingenstages

De leerlingenstages zijn voor het technisch onderwijs nog altijd vrijblijvend in te richten. Dit houdt in dat voor heel wat studierichtingen leerlingen geen enkel contact hebben met de praktijk. Nochtans is het werkplekleren, met onder meer stages, een bijkomende stimulans voor het leren zelf, maar ook om verder gemotiveerd de opleiding te volgen op school tot het eindresultaat van een diploma. Het is dus een probleem dat leerlingen voor verschillende studierichtingen enkel kennis maken met de theoretische kant van een beroep. Dit geldt bovenal in arbeidsmarktgerichte studierichtingen.

Dat dit probleem bekend is moge blijken uit Europese richtlijnen die voor sommige studierichtingen verplichten dat er tijdens de opleiding een stageperiode is. (medische opleidingen) In de Sense-opleidingen (secundair onderwijs na het secundair onderwijs) heeft de Vlaamse decreetgever beslist dat een substantieel onderdeel van de opleiding moet bestaan uit werkplekleren. De Vlaamse Regering heeft in januari 2013 een lange reeks sectorconvenants tussen onderwijs en bedrijfssectoren goedgekeurd. De aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt is in al die sectorconvenants een hoofdthema.

Voor het technisch secundair onderwijs is er dus een probleem met de integratie in de opleiding van praktische werkervaring over het toekomstig beroep.

3. Strikte regelgeving secundair onderwijs

Het secundair onderwijs werkt vrij lineair met leerjaren van één jaar en 3 graden van twee leerjaren. Voor sommige leerlingen (zieke leerlingen, topsportleerlingen) is dit een te strak

regime om te verhinderen dat ze niet slagen. Zieke leerlingen hebben nood aan spreiding van het leerprogramma om over meer tijd dan nu uniform in de regelgeving secundair onderwijs voorzien is. Langs de andere kant hebben topsportleerlingen tijd nodig om zich tijdens de studies secundair onderwijs tegelijkertijd te ontwikkelen in hun sport. Dit is in beide gevallen een probleem, omdat afwezigheden in de les strikt gereguleerd zijn en omdat ze een negatief effect hebben op de studieresultaten, de beslissingen van klassenraden.

4. Participatie van studenten hoger onderwijs

Studenten hoger onderwijs worden idealiter structureel betrokken bij beslissingen op het niveau dat het dichtst bij hen staat, met name het niveau van de opleidingen. Op het niveau van de opleiding kan een studentenvertegenwoordiger immers op een directe manier concrete verbeteringen aan de onderwijskwaliteit voorstellen en verbeteren. Momenteel is deze vorm van participatie niet decretaal voorzien, waardoor de studenten er niet overal in slagen om voldoende te functioneren in de diverse instanties en organen. Verder is het zo dat de instellingen niet altijd voorzien in afwijkingen van uitdrukkelijk verplicht gestelde aanwezigheden, of dat ze de indiendata voor opdrachten of examenmomenten verschuiven. Er zijn dus weinig of geen garanties voor studenten dat ze hun mandaat als studentenvertegenwoordiger naar behoren kunnen uitoefenen. In sommige instellingen bestaat de helft van de opleidingscommissies uit studenten. In andere instellingen worden de studenten dan weer niet betrokken. Soms worden deze studentenvertegenwoordigers verkozen, soms worden ze aangeduid. (Artikel 17, 29 Verdrag Rechten van het Kind)

5. Studiegelden hoger onderwijs

De bestaande regelgeving betreffende inschrijvingsgelden in het hoger onderwijs wordt zowel door studenten, ouders en hogeronderwijsinstellingen als een complex systeem ervaren. In het bestaande systeem van inschrijvingsgelden werden maximumbedragen vastgelegd, wat inhield dat de hoogte van het studiegeld kan verschillen van instelling tot instelling. Eenzelfde groep studenten kon dus verschillend behandeld worden afhankelijk van universiteit of hogeschool. Ook voor de beursstudenten is er een verschillende regeling voor enerzijds de hogeschoolstudenten en anderzijds de universiteitsstudenten. Deze verschillen zijn niet langer te verantwoorden. De Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR) heeft een uitdrukkelijke vraag ingediend voor een vereenvoudigd stelsel van inschrijvingsgelden voor het hoger onderwijs in Vlaanderen. De huidige regelgeving hoger onderwijs is zo ruim mogelijk geschreven (maximumbedrag) dat ze op het veld zelf tot niet meer te verantwoorden situaties aanleiding geeft.

Een vereenvoudiging van het stelsel van studiegelden kan echter niet leiden tot het verhogen van de inschrijvingsgelden boven het hoogste nu gehanteerde niveau. (Artikel 28 Verdrag Rechten van het Kind)

4 Beleidsdoelstellingen

1. Het is de doelstelling om de kwaliteit van het huisonderwijs effectiever en efficiënter op te volgen via de examencommissie en de onderwijsinspectie.
(Beleidsbrief 2012-2013, OD 7.3)

2. De beleidsnota onderwijs 2009-2014 stelt dat de verplichte stages voor jongeren in het vooruitzicht, zeker voor de arbeidsmarktgerichte afdelingen. Dit om toe te laten dat leerlingen met succes de overstap maken van onderwijs naar de arbeidsmarkt.
(Vlaams Parlement, 2011-2012, Schriftelijke Vraag, nummer 486, 10 april 2012; Vlaams Parlement, 2012-2013, Vraag om uitleg, nummer 140, 8 november 2012 en de Beleidsbrief 2012-2013, OD 4.1 en 4.3)

De SERV is hiervoor vragende partij: het advies rond Loopbaanbeleid van 17 februari 2012 en het advies Werkplekleren: creativiteit en passie in het leerproces van 14 februari 2012.

3. Het secundair moet voldoende flexibele trajecten voorzien om meer een combinatie te kunnen hebben tussen de noden van de individuele leerling en het schoollopen in een gewone school. Voor een zieke leerling gaat het om een combinatie van zijn studies met afwezigheden voor medische behandeling, revalidatie of recuperatietijd. Voor een leerling bezig met topsport gaat het om een combinatie van zijn studies met afwezigheden voor trainingen en wedstrijden in de sportclub. Voor dit laatste is er de Beleidsbrief 2012-2013, OD 4.9.

4. Het nodige dient gedaan te worden, opdat studenten toegang hebben tot informatie en materiaal afkomstig uit een verscheidenheid aan bronnen en die hun concrete situatie aanbelangen. De studenten moeten garanties krijgen dat ze hun mandaat als studentenvertegenwoordiger naar behoren kunnen uitoefenen.
(Beleidsbrief 2012-2013, OD 1.1)

5. Vereenvoudiging inschrijvingsgeld

De VLOR heeft op 8 januari 2013 op vraag van de onderwijsoverheid een advies uitgebracht over een vereenvoudigd studiegeldenmechanisme. De onderwijsoverheid wil deze vereenvoudiging implementeren in het belang van studenten, ouders en instellingen hoger onderwijs. De inschrijvingsgelden opgenomen in het nieuwe voorstel voor het hoger onderwijs, zijn voor alle instellingen in Vlaanderen eenvoudig na te rekenen door ouders en studenten.

5 Opties

Nuloptie: verderzetten van bestaande toestand

De regelgeving op de aangehaalde domeinen ongewijzigd laten, is in het nadeel van leerlingen en ouders.

Het internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind vraagt dat de lidstaten verdere stappen zetten voor de verbetering van het recht op en de toegang tot het onderwijs.

De regelgeving op de vijf aangehaalde domeinen ongewijzigd laten, is ook in tegenspraak met parlementaire afspraken of plannen in de beleidsbrieven onderwijs.

Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – Gekozen optie

1. Het is de doelstelling om de kwaliteit van het huisonderwijs effectiever en efficiënter op te volgen via de examencommissie en de onderwijsinspectie. Hiervoor worden een reeks maatregelen genomen gelijkaardig aan deze in de Franse Gemeenschap:

- Huisonderwijs kan georganiseerd worden in individueel verband, maar ook privéscholen vallen onder het stelsel van huisonderwijs. In dit geval spreken we van collectief huisonderwijs. Tussen deze twee uitersten zijn heel wat tussenvormen mogelijk, zoals bijvoorbeeld een feitelijke vereniging van ouders die huisonderwijs organiseert of bekostigt voor een beperkte groep kinderen. Al deze uiteenlopende vormen worden samengebracht onder één definitie, om van daaruit een aangepaste regelgeving te ontwerpen.

- Vandaag kan de overstap van het regulier onderwijs naar huisonderwijs op om het even welk moment in het schooljaar plaatsvinden, wat onbezonnenheid en potentieel misbruik in de hand werkt. Om dit te voorkomen, wordt een uiterste instapdatum ingevoerd. (3 september) Indien ouders en jongeren voor de optie huisonderwijs kiezen, dienen ze het Agentschap Agodi uiterlijk op de derde schooldag van het schooljaar waarvoor ze huisonderwijs organiseren of bekostigen op de hoogte te brengen. Het tijdstip waarop het huisonderwijs moet worden aangemeld, stemt overeen met het tijdstip waarvoor de inschrijvings- en aanwezigheidsgegevens moet worden doorgezonden door de scholen in het kader van de leerplichtcontrole. Dit laat aan Agodi toe om tijdig gegevens te verzamelen en aan de onderwijsinspectie om tijdig en adequaat te reageren indien het huisonderwijs niet voldoende kwalitatief zou kunnen zijn.

-Om de kwaliteit van het huisonderwijs te toetsen moeten ouders hun leerplichtige kinderen inschrijven bij de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap:

-uiterlijk in het schooljaar waarin de leerplichtige 11 jaar is geworden en om het getuigschrift basisonderwijs te bekomen;

-uiterlijk binnen het schooljaar waarin die de leeftijd van 15 jaar is geworden en om te slagen voor de vakken die leiden tot een getuigschrift of een diploma van het secundair onderwijs.

De wijze van kwaliteitstoezicht van huisonderwijs door de onderwijsinspectie wordt bevestigd.

De nieuwe bepalingen houden voor de onderwijsinspectie geen nieuwe taken in dan tot nu toe al het geval is geweest voor het huisonderwijs. De onderwijsinspectie doet een risico-inschatting op basis van een vragenlijst die voorheen op vrijwillige basis werd afgenomen en die nu verplicht is voor alle ouders die opteren voor huisonderwijs.

De onderwijsinspectie heeft de afgelopen jaren een aantal criteria uitgewerkt om zo goed mogelijk te kunnen nagaan of aan twee minimumeisen beantwoord wordt. Die twee eisen zijn de ontplooiing van de volledige persoonlijkheid en de talenten van het kind en de voorbereiding van het kind op een actief leven als volwassene en in tweede instantie het respect voor de grondrechten van de mens en voor de culturele waarden van het kind zelf en van anderen.

Om de rechtszekerheid van de ouders die voor huisonderwijs kiezen voor hun leerplichtige kinderen, te waarborgen wordt aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid gegeven deze criteria in een besluit vast te leggen.

2. De regelgeving secundair onderwijs wordt in die zin aangepast dat scholen meer moeten doen om leerlingen met succes te laten overstappen van onderwijs naar de arbeidsmarkt, in het bijzonder om alle leerlingen in beroepsrichtingen al tijdens de opleiding kennis te laten maken met het later beroep.

Stage wordt een verplicht onderdeel van het minimum lessenrooster voor alle derde graadsopleidingen TSO en BSO. In de sectorconvenanten onderwijs en bedrijfssector blijkt de bereidheid van sectoren en werkgevers om voldoende stages ter beschikking te stellen en samen met de onderwijsverstrekkers te werken aan de kwaliteit van de stages. Een stage biedt voor alle derdegraads leerlingen TSO en BSO een meerwaarde, temeer daar die stage beperkt is in duur en vrij door de school en bedrijf kan worden ingevuld. Er kan door de school vrij gekozen worden voor volledige dagen of weken, alternerend school en werkplekieren per week, meer of minder betrokkenheid bij het productieproces in het bedrijf, periode van stage, keuze van stageplaats, e.a.

Een stage-verplichting betekent naar de leerling toe dat die zich niet aan een, bij overeenkomst vast te leggen, stage kan onttrekken. Voor de school anderzijds geldt de strikte verplichting om alle mogelijke inspanningen te leveren om voor alle leerlingen een stageplaats te vinden die aansluit bij het leerprogramma. Indien de school echter, omwille van factoren buiten haar wil om, daar niet of in onvoldoende mate in slaagt, dan zullen bij vaststelling door de onderwijsinspectie hieraan geen gevolgen op het vlak van erkenning of financiering worden verbonden. Dit impliceert dat de onderwijsinspectie een meer expliciete appreciatiebevoegdheid krijgt met betrekking tot het stage-beleid (waaronder de prospectie naar stageplaatsen) van de school.

Omdat nog een aantal modaliteiten op het gebied van het welzijn op het werk, schoolverzekering, e.a. moeten uitgewerkt worden, gaat de verplichtingen inzake stage, maar in op een datum die later zal bepaald worden in een uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering.

3. De regelgeving voor het secundair onderwijs moet voldoende flexibele trajecten voorzien om meer een combinatie te kunnen hebben tussen de noden van de individuele leerling en het schoollopen in een gewone school.

Voor een zieke leerling gaat het om de spreiding over meer jaren van één leerjaar. Eén van de bestaande maatregelen is de spreiding van het leerprogramma van één schooljaar over twee schooljaren. Het is echter opportuun ook de mogelijkheid te creëren om het leerprogramma van een graad (twee leerjaren) te spreiden over drie schooljaren. Op die manier zal in sommige gevallen kunnen worden vermeden dat twee opeenvolgende leerjaren

telkens over twee schooljaren worden gespreid, wat finaal neerkomt op een verdubbeling van de gebruikelijke studieduur van een graad. (van twee naar vier schooljaren)
De voorgestelde maatregel blijft beperkt tot “eenzelfde graad”, vermits een leerplan nooit graad-overschrijdend is en vermits anders didactische en organisatorische problemen zouden kunnen ontstaan.

Voor een leerling bezig met topsport, gaat het om vrijstellingen te bekomen van lestijden om zowel in de studies als in de topsport vooruitgaan te maken. Het schoolbestuur kan op grond van specifieke onderwijskundige argumenten en met het oog op het aanbieden van meer individuele leertrajecten, beslissen om voor een leerling of leerlingengroep af te wijken van het voorziene lesprogramma onder bepaalde voorwaarden.

Een leerling met topsportstatuut kan het individueel vrijgesteld worden van het volgen van bepaalde onderdelen van de vorming van een bepaald structuuronderdeel (vb. schoolsport) gedurende een deel of het geheel van het schooljaar. In die vrijgestelde periodes kan de leerling zijn sportieve talenten verder ontwikkelen, mits de toelatings- of begeleidende klassenraad, een gunstige beslissing neemt én mits akkoord van de ouders.

4. Om de participatie van studenten hoger onderwijs te verhogen wordt een aantal maatregelen ingeschreven in de decreten hoger onderwijs:

- De studentenraad op het niveau van de instelling kan beslissen dat participatiecommissies worden opgericht op het niveau van andere onderdelen van de instelling. Ten minste voor wat betreft de adviesorganen op het opleidingsniveau wordt studentenparticipatie geregeld. De samenstelling en de functioneringswijze van de participatiecommissies worden vastgelegd in het participatiereglement.

- Het bestuur van de instelling legt in samenspraak met de studentenraad een statuut van studentenvertegenwoordigers op. Dat statuut bepaalt de nodige faciliteiten voor de studentenvertegenwoordigers in interne en externe raden en organen om een goede vertegenwoordiging te garanderen.

- Het instellingsbestuur stelt een ombudsdienst aan waar studentenvertegenwoordigers terecht kunnen indien hun rechten betreffende participatie niet worden gerespecteerd.

- De raad studentenvoorzieningen is paritair samengesteld uit minstens acht leden. De helft van de leden is verkozen door en onder de studenten, eventueel aangevuld met de leerlingen en cursisten uit HBO5 opleidingen. De andere helft is aangewezen door het instellingsbestuur.

5. Om het probleem van de complexiteit van het inschrijvingsgeld in het hoger onderwijs aan te pakken wordt gekozen om een vereenvoudigd systeem in de regelgeving in te schrijven.

Voor de vereenvoudiging van de studiegelden komt er een lineair systeem waarbij alle studenten die één of meerdere inschrijvingen nemen, eenmalig eenzelfde vast bedrag betalen verhoogd met een bedrag per opgenomen studiepunten. Dit laatste bedrag is variabel en is afhankelijk van de categorie van student : beurstariefstudent, niet-beurstariefstudent, bijna beursstudent. De verhouding tussen het vaste en studiepuntafhankelijke gedeelte moet het diplomagericht studenten stimuleren. De bedragen zijn voor alle instellingen gelijk. Er zullen in de toekomst geen verschillen meer zijn tussen hogescholen en universiteiten en ook niet meer tussen de instellingen onderling omdat de bedragen decretaal vastgelegd worden.

Het studiegeld bedraagt voor studenten die in een academiejaar een inschrijving nemen onder diploma- of creditcontract:

1° voor het vast gedeelte: 58 euro, en

2° voor het variabel gedeelte: 8,7 euro per opgenomen studiepunten.

Dit geldt ook voor de bachelor-na-bacheloropleidingen en de master-na-masteropleidingen, die niet vallen onder de regeling van een hoger studiegeld.

Voor beurstariefstudenten die in een academiejaar een inschrijving nemen, bedraagt het studiegeld:

1° voor het vast gedeelte: 58 euro, en

2° voor het variabel gedeelte: 0,7 euro per opgenomen studiepunt.

Voor bijna-beursstudenten die in een academiejaar een inschrijving nemen, bedraagt het studiegeld:

1° voor het vast gedeelte: 58 euro, en

2° voor het variabel gedeelte: 5,4 euro per opgenomen studiepunt.

De nieuwe regeling behoudt de verschillende categorieën van studenten en de differentiatie van studiegelden tussen niet-beurstariefstudenten, beurstariefstudenten en bijna-beursstudenten. De drie subcategorieën die het studiegeld afhankelijk maakten van aantal opgenomen studiepunten (minder dan 53 studiepunten, tussen de 54 en 66 studiepunten, meer dan 66 studiepunten) worden afgeschaft. De nieuwe regeling is identiek voor een inschrijving met een diploma- en creditcontract.

Het is van toepassing op de initiële opleiding, maar het mechanisme wordt als beginsel doorgetrokken voor de berekening van het studiegeld van voortgezette opleidingen.

Bijkomend is het zo dat de vereenvoudiging budgetneutraal is. Het brengt geen grote verschuivingen in de inkomsten van de instellingen met zich mee. Het houdt voor de meerderheid van de studenten geen verhoging in van het inschrijvingsgeld.

Optie 3: nieuwe beleidsmaatregel(en)

Er zijn geen andere opties beschikbaar.

Uit de probleemanalyse blijkt duidelijk dat de huidige situatie met vrijwillige acties (flexibele leertrajecten, stage, participatie, inschrijvingsgeld) van de schoolbesturen te beperkt zijn in kwaliteit en omvang om de gestelde problemen op te lossen. Dit betekent automatisch dat dient overgegaan te worden tot nieuwe regelgeving die dwingend moet toegepast worden en voor een effectieve verandering zal zorgen op het onderwijsveld.

6 Analyse van de effecten

6.1 Doelgroepen

Doelgroepen

De doelgroepen zijn voor de 5 punten samen:

- leerlingen, studenten en ouders voor de scholen met basis -, secundair onderwijs, hoger onderwijs;
- directeurs van de betrokken scholen, instellingen;
- schoolbesturen van de betrokken scholen, instellingen

In deze Joker wordt in het bijzonder gefocust op de doelgroep leerlingen en studenten.

6.2 Nuloptie

Effectbeschrijving

1. Huisonderwijs. De bestaande erg beknopte regelgeving ter zake behouden houdt in dat kinderen een huisonderwijs meemaken dat zwak is van kwaliteit. Deze jongeren zullen vervolgens problemen ondervinden om zich te integreren in de verdere studieloopbaan en in de samenleving, op algemeen vlak en op beroepsvlak.

2. Stages secundair onderwijs. De huidige wetgeving betreffende stages behouden houdt in dat veel scholen en studierichtingen geen aandacht hebben voor praktijkervaringen over het beroep van de jongeren die bij het afstuderen onmiddellijk het bedrijfsleven intrekken.

3. Flexibele leertrajecten secundair onderwijs. Voor specifieke leerlingen geen aangepaste flexibiliteit voorzien in hun studieloopbaan verhoogt de vertraging of de diplomaloze uitval in het secundair onderwijs

4. Participatie studenten hoger onderwijs. De bestaande wetgeving rond participatie van studenten is onvoldoende, omdat ze leidt tot zwakke participatie van de studenten, zodat de nuloptie, geen optie is.

5. Inschrijvingsgeld hoger onderwijs. De bestaande regelgeving en de praktijk van de inschrijvingsgelden hoger onderwijs die per instelling anders ligt, kan niet verder aangehouden worden. Het is dus geen optie om de vrijheid van de huidige regelgeving aan te houden omdat ze voor niemand meer samen te vatten is. Niemand heeft een belang bij het behoud van de huidige inschrijvingsgelden die per soort student en per soort instelling anders zijn.

6.3 Optie 2: nieuwe beleidsmaatregel(en) – Gekozen optie

Effectbeschrijving

1. Het effect van de aangepaste regelgeving is dat de onderwijsoverheid (Agentschap Onderwijsdiensten, onderwijsinspectie) een veel beter beeld heeft van wie welk soort huisonderwijs volgt. Agodi zorgt voor de inzameling van de gegevens en de onderwijsinspectie kijkt de kwaliteit na. Dit zal veel beter dan voorheen georganiseerd worden. Beide instanties kunnen nu beter optreden om te waken over de naleving van de leerplicht. Ze kunnen nagaan dat alle kinderen daadwerkelijk, zelfs thuis, goed onderwijs krijgen waardoor aan de leerplicht wordt voldaan, teneinde hun recht op onderwijs te waarborgen.

Nog belangrijker is dat de ouders verplicht worden de kinderen tweemaal te laten langs gaan bij de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap. De examencommissie is verplicht voor het kind dat onder het huisonderwijs valt. Die gestandaardiseerde proeven maken het immers mogelijk de verworvenheden en de kennis van het kind te evalueren en aan te tonen, en bijgevolg zijn studieniveau te situeren volgens zijn leeftijd en ten opzichte van de elementaire kennis die men met die examens tracht na te gaan. Via de deelname aan de examencommissies zijn de ouders in staat het niveau van het onderwijs dat zij verstrekken of laten verstrekken, alsook de gehanteerde pedagogische instrumenten, te evalueren en eventueel aan te passen.

De leerplichtigen die onder het huisonderwijs vallen, kunnen meerdere keren aan de betrokken examens deelnemen met het oog op de toekenning van de attesten. Als ze niet slagen, dienen ze af te stappen van het huisonderwijs en zich in te schrijven in een gefinancierde of gesubsidieerde school. Het is immers niet onredelijk te oordelen dat een herhaald niet-slagen van een minderjarige die huisonderwijs krijgt, op lacunes wijst in het onderwijs dat hem wordt verstrekt. Hiermee wordt ten volle het recht op onderwijs voor een jongere gegarandeerd: indien het huisonderwijs niet kwaliteitsvol is, dient hij onderwijs te volgen in een reguliere school.

2. Het resultaat van de aangepaste regelgeving rond stages houdt in dat op termijn alle leerlingen van het technisch onderwijs praktijkervaring hebben opgedaan tijdens hun opleiding op school.

Sensibiliseren in de plaats van verplichten, zou zeker niet in alle scholen tot een effectieve organisatie van stages leiden.

De verplichting uitbreiden naar het algemeen secundair onderwijs zal worden bekeken na de evaluatie van de maatregel tot verplichting in het TSO en BSO.

Het voorstel van de SERV om de duur op te trekken tot 4 weken lijkt niet opportuun voor alle studierichtingen, alleen al omdat het de afwerking van de overige leerstof in het gedrang zou kunnen brengen. Het is niet zeker of op vandaag kwaliteitsvolle stages van vier weken kunnen gerealiseerd worden, zowel aan de kant van de onderwijsinrichters als aan de kant van het bedrijfsleven.

De verplichting invoeren heeft tal van implicaties, onder meer het beschikbaar zijn van voldoende stageplaatsen, een aantal thema's uit het beleid van het welzijn op het werk waaronder de arbeidsgeneeskundige onderzoeken, de afwijkingen op het verbod op nacht- en zondagsarbeid, e.a., verder de mogelijke herziening van verzekeringspolissen van scholen.

Deze en andere randvoorwaarden moeten ook worden geregeld. Daarom is voorzien dat de inwerkingtreding van de maatregel wordt overgelaten aan een beslissing op een latere datum van de Vlaamse Regering.

Stages kunnen ook niet los worden gezien van alle overheidsinspanningen ter stimulering van het ondernemen en de ondernemingszin. De stage-verplichting kadert ook in het STEM-project rond de Vlaamse promotie van techniek en wetenschappen. (Science, Technics, Engineering, Mathematics)

3. Een grote flexibiliteit van de studievoortgang in het secundair onderwijs brengt mee dat meer op maat van de leerling voor hem combinaties kunnen uitgewerkt worden tussen het schoolleven en het privé leven (ziekte, sport). Het resultaat is dat er minder leervertraging of ongekwalificeerde uitstroom is.

Secundair is er een groter welbevinden voor de leerlingen, als ze erin slagen hun school en hun privé zorgen samen aan te pakken en beide tot een goed einde te brengen.

4. De studenten hoger onderwijs zullen meer aanwezig zijn in de advies- en inspraakorganen op opleidingsniveau. Onder advies- en inspraakorganen op opleidingsniveau moeten die organen verstaan worden waar men zich buigt over kwesties zoals de inhoud en vormgeving van de opleiding, vakinhouden, leerresultaten, de kwaliteit van de opleiding, studiebelasting, concrete studiebegeleiding, inhoud en beschikbaarheid van het cursusmateriaal.

Op het niveau van de opleiding kan een studentenvertegenwoordiger op een directe manier concrete verbeteringen aan de onderwijskwaliteit voorstellen en adviseren.

In opvolging van de gewijzigde decreettekst zullen alle instellingen hoger onderwijs moeten werken aan een aangepast examenreglement en een statuut van studentenvertegenwoordiger. Daarbij zal rekening gehouden worden met mandaten die zich buiten de instellingen situeren zoals bij studentenraden van de associaties of bij het Vlaams Verbond Studenten. (VVS)

De betrokkenheid van de studenten heeft nog als bijkomend effect dat het een belangrijk element is in de interne kwaliteitszorg door de instellingen.

5. De vereenvoudiging van de regelgeving op het gebied van inschrijvingsgelden brengt een gelijkschakeling voor de studenten mee. De eventuele aanpassingen voor een beperkte groep van studenten zijn niet substantieel en zijn te verantwoorden (gelijke behandeling studenten van hogescholen - universiteiten, geen verschillen tussen studenten op het gebied van indexerings, voordelen van duidelijke en transparante regelgeving).

De vereenvoudiging zal de interne en externe communicatie door de hogescholen en universiteiten naar studenten en ouders toe veel transparanter en eenduidiger maken.

Daarenboven zal het ook de werking van de studentenadministraties van hogescholen en

universiteiten eenvoudiger en efficiënter maken, wat leidt tot een vermindering van de planlast voor de instellingen.

3. Optie 3 – Nieuwe beleidsmaatregel(en)

Effectbeschrijving

Er zijn maar twee opties: nuloptie of de regelgeving aanpassen. Andere opties zijn er niet.

7 Vergelijking van de opties

De vergelijking die kan gemaakt worden, is enkel tussen de nuloptie en de gekozen optie 2 van aanpassing van de regelgeving. De balans is duidelijk in het voordeel van de gekozen optie, omdat er voordelen bijkomen voor leerlingen en studenten. Voor huisonderwijs, stages, flexibele leertrajecten, participatie, inschrijvingsgeld heeft de geldende regelgeving duidelijk aangetoond dat ze te zwak was of verkeerde effecten te weeg brengt op het terrein.

Verder zijn er aan de gekozen opties geen negatieve effecten te noteren voor de leerlingen.

Voor de punten Stage en Participatie studenten zijn er nog bijkomende maatregelen nodig in een uitvoeringsbesluit om de probleemstelling op te lossen. De verdere maatregelen worden genomen buiten het bestek van het voorontwerp van onderwijsdecreet XXIII.

8 Uitvoering

De probleemstelling in de vijf betrokken punten wordt aangepakt door een gewijzigde regelgeving in de betrokken decreten.

1. Voor het huisonderwijs zullen nog concrete werkprocedures moeten uitgewerkt worden door de onderwijsinspectie en het Agentschap Onderwijsdiensten in hun onderlinge communicatie. Voor de criteria die de onderwijsinspectie gebruikt bij de beoordeling van het huisonderwijs, is nog een uitvoeringsbesluit gepland.

2. De nieuwe stage-wetgeving is enkel principieel voorzien in de decreetgeving. Een uitvoeringsbesluit zal de datum van inwerkingtreding en een aantal modaliteiten nog bepalen. De uitvoering is dus niet op korte termijn. De decreetgeving voorziet in een gedifferentieerde uitvoering, naargelang sector of soort onderwijs.

3. De decreetgever richt zich direct naar de schoolbesturen, meer specifiek de klassenraden. Het zijn die klassenraden die de decretale ruimte krijgen om voor individuele leerlingen een flexibel leertraject uit te werken betreffende leerlingen met een ziekte of actief in een topsport.

4. De participatie van studenten krijgt een beter wetgevend kader in de verschillende decreten. Het is aan de instellingen hoger onderwijs om vervolgens interne reglementen uit te werken om concrete uitvoering te geven.

5. De decreetgever richt zich direct naar de instellingen die verplicht worden de vermelde bedragen te hanteren. Het zijn de instellingen die de hoogte van de inschrijvingsgelden communiceren naar de studenten en ouders. (informatiebrochures, onderwijs- en examenreglement, website)

9 Administratieve lasten

1. De ouders van leerlingen met huisonderwijs zijn verplicht om een informatieformulier in te vullen. Het bestaande informatieformulier blijft vrijwel ongewijzigd. Deze verplichtingen zijn nog altijd minder dan voor de gefinancierde of gesubsidieerde scholen.

2. De scholen zullen door een uitbreiding van het aantal stages geconfronteerd worden met de bijhorende verplichtingen rond de organisatie van een stage. Het zoeken naar stageplaatsen en het overleggen met de stage-bedrijven zal een verhoging zijn van het takenpakket. Ook het nakijken van alle juridische verplichtingen (welzijn op het werk, verzekering, e.a.) kan tot een verhoging leiden van de taken op school. Daartegenover staat dat alvast leraars van de leerlingen op stage, maar niet betrokken bij de stage, (leraar algemene vakken, leraar niet stage-begeleider) bijkomende weken lesvrij zijn.

3. Het verhogen van het aantal individuele leertrajecten houdt in dat de secundaire school, de klassenraden geconfronteerd worden met meer verschillende studiedossiers. Die studiedossiers zijn gebaseerd op documenten (medisch dossier, sportfederatie) die moeten aanwezig zijn en behandeld worden. De klassenraden zullen meer geconfronteerd worden met specifieke leerlingendossiers met vrijstellingen. De school zal ook meestal zijn schoolreglement aanpassen om melding te maken van de flexibele trajecten.

4. De instellingen hoger onderwijs zullen hun onderwijs- en examenreglementen aanpassen, een statuut uitwerken betreffende studentenvertegenwoordiger, een ombudsdienst in het leven roepen en specifiek voor individuele studenten bijkomende maatregelen moeten nemen.

5. Ouders en studenten zullen met een vereenvoudigd systeem van inschrijvingsgelden voor het volledige Vlaams hoger onderwijsveld, minder last hebben met het op voorhand berekenen van het inschrijvingsgeld voor het hoger onderwijs.

10 Handhaving

1. Voor de onderwijsinspectie is er geen bijkomende taak. Er is verder afgesproken dat de onderwijsinspectie een gedifferentieerde werkwijze zal hanteren zoals in het verleden: daar waar blijkt dat de kwaliteit van het huisonderwijs het meest in gevaar is, zal de onderwijsinspectie optreden.
2. en 3. De maatregelen rond stage en flexibele leertrajecten worden door de onderwijsinspectie nagezien bij de reguliere schooldoorlichtingen.
4. Voor de handhaving van de participatie in diverse organen komt er per instelling een ombudsdienst.
5. De nieuwe bedragen inzake inschrijvingsgeld zijn een decretale verplichting voor hogescholen en universiteiten, die ze dan ook moeten toepassen.

11 Evaluatie

- 1, 2 , 3 De onderwijsinspectie maakt over haar werkzaamheden een jaarlijks verslag.
4. De participatie van studenten in diverse raden wordt geëvalueerd door het departement onderwijs en vorming.
5. Er worden geen nieuwe moeilijkheden verwacht rond het vereenvoudigd systeem van inschrijvingsgeld. Binnen de VLUHR (instellingen hoger en universitair onderwijs) zal het nieuw systeem van inschrijvingsgeld geëvalueerd worden. Eventueel zullen verdere voorstellen tot vereenvoudiging voorgesteld worden aan de onderwijsoverheid.

12 Consultatie

I. Er is structureel interne consultatie tussen departement, agentschappen en kabinet bij de start van het voorontwerp van decreet.

De voorstellen voor wijzigingen worden onderworpen aan een uitvoeringstoets bij de agentschappen (Agodi, Ahovos, Akov) en bijgestuurd door het departement.

II. De externe consultatie bestaat uit de adviezen van de diverse adviesorganen (SERV, SYNTRA, VLOR) en de sociale partners tijdens onderhandelingen (vakbonden, inrichtende machten) Er is ook politiek bijsturen tijdens het besluitvormingsproces vanuit de verschillende leden van de Vlaamse Regering.

De reactie op de adviezen van SERV, SYNTRA, VLOR zijn steeds opgenomen in een aangepaste memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet.

12 Contactinformatie

Willy Van Belleghem

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Afdeling Strategische Beleidsondersteuning

Koning Albert II laan 15

1210 Brussel